

**Expositio Dñi Egidii Romani
Super Libros Priorum
Analeticorum Aristotelis
cum textu eiusdem.**

**Guidi Posthumi Pisarenſis philoſophie cultoris
accuratiſſimi Dialogus.**

**Dic ſophie qua parte places? quibus erigis oris
cervicem? patria qua trabis urbe genus?**

Fida ſtragirei deſcripſi tela magiſtri.

orbe legor toto. Martia Roma tulit

Sed tua cur minio tibi cornua cedrus obumbrat?

Hec eſt pro reditu pompa parata meo.

**Que facies tibi prima fuit? qua ue aduena mundi
parte uenis? longum quo duce carpis iter?**

Sordebam: emerſi e tenebris: Scono duce: per quem

In tenebris virtus nulla iacere poteſt.

3⁶/₁₁

Joannes Antonius Scotius Partheno-
pens Magnifico Domino Antonio Ju-
stiniano Patricio Veneto Artiū doctore
clarissimo ac senatori bñ merito felicitatē;

¶ Antiqua consuetudo 17 pene cum litteris
ipsis orta Ad nostraq; usq; tempora de-
ducta; ut que quicq; conscripserunt regi-
bus 7 principibus ueluti terrestribus dijs
sacrarēt ut ab illis 7 auctoritatem 7 orna-
mētum scripta sumerent. Idēq; Jouis se-
culo maxime fuisse in usu apud Rimitūz
legimus. Nam quō Juppiter eiecto de
regno patre Saturno maiorem vite par-
tem in Olympo monte degeret: Quicū-
q; quidpiam noui inuenissent; ad eum ue-
niebant. Sic suas innētionēs dedicabāt:
Sic 7 Esopus fabulator egregius fabula-
rum opusculum Creso Lydorum regi sa-
cravit. Et Oppianus Cilix poeta sui tem-
poris non obscurus opus suum de pisciū
natura Comodo imperatori dicauit. Sic
7 grauissimus vir ille Plinius Aespasia-
no naturalem ascripsit historiam. Et cete-
ri posterī eundem morem ad nostra usq;
tempora seruarunt. Presentem itaq; di-
sputationem tibi deuoti Generose Anto-
ni. non regi aut principi. tum quia nō mi-
nus illustrari illam ac ornari nomine tuo
speramus. tum etiam q; grauissimo tuo
ac doctissimo examine iudicari illam ma-
lumus. ut abs te castigata quō fuerit: in lu-
cem prodire non dubitet. Vale.

Questio.

Questio est. An potissima de

mōstratio repiat
ul' illa nullo pacto sit dāda: Que pfecto
admodū utilis nrmūq; difficilis qō est.
vtilis qdē nū ppterea q; demratiua disci
plina finis est totū logice ut p^o p^oz p^o z
5° capite dixit Aristoteles. Demratiue
autē discipline finis z pfectio ultia est potis
sima demratiō. Tū ē q; quō scire sit per demratiōē itel
ligē maxīma z potissima scia erit p maxīma z potissima
demratiōē. Quare qdā maximarū sciarū munē soui
ti sum^a potissima demratiōe sūpisse originē fateri ne
cesse est. Difficilis vō cū nullā eā ātea disputarūt. Maxi
mū autē pncipiū oīum ut dixit Agz. in calce libri Elēcho
rū. qre z difficillimū. Quāto enī optimū p^oate itāto pūf
simū magnitudie: difficillimū est autē videri. Hoc autē in
uēto facile ē addē z augē reliquū. Quare cū ea q; ex p^o
cipio iuentur p^oz i p^omis augmētū sumē soleāt ut ibidē
Agz. Erūt oīuz qui hāc qōnē legerint/que audierint/omī
sīs in ea facile idulgē. De iuētis autē Aristoteli religiq; p^o
patheticis (quoz doctrinā imitati sum^o) mlīas hīe grās.

Ad cuius qōnis negatiua pte arguimus pmo

supponētes q; mediū fm Agz. in po
tissima demratiōe est definitio. ut p^o ab ipso in plurib^o
locis p^omi z scōi posterioz z p^o de aia tex. cōmētarij. xj.
4° ph. te. cōmētarij. 34. ac 7° me^o te. p^omētarij. 59. Tūc si
nō dat definitio potissima ergo nec demratiō potissima.
Enthimema p^o. nā cū deficiēte cā pte z imediata deficiat
effect^o. Medū autē sit demratiōis huiusmodi. Cā deficiē
te medio deficiet utiq; demratiō. Sed pcedēs enthime
matis p^oba: q; ut dixit Agz. 6° thopicoz. Quelibet de
finitio ex gīe pstat z dita. Sed in quilibet definitioe ultia
dita apponi dicitur cū illa sit cōpletia qdātatis. At ultia
dita nobis ignota est/ cū illā circūloqmur plurib^o disse
rētis/ ut p^o expmēto. Quare nulla dat uera z potissima
definitio. cū definitio circūlocuta non sit potissima.

Amplius si de quo magis videt iēē/ z nō in est/

nec de quo min^o/ sed magis videt/ q;
demratiōes mathematice sint potissime/ z nō sint q; nul
la dat demratiō potissima. Adator est manifesta. z mior
pro p^oma pte est cōmētatoris Auerrois/ 2° me^o tex. cō
mētarij. 16. ubi/ z nō opz (ingt) hōez querē/ ut idē sit mo
dus fidei in nālīb^o z mathematicis. demratiōes enim
mathematice sūt in p^omo ordie certitudinis/ z reliq;. Qd
ē ex 2° cōmētario p^o ph. hēri pōt/ ubi hēt q; in mathe
maticis pcedm^o ab hīs que sūt nota z nobis z nāe. Ex q;
cōcludi pōt mathematicas demratiōes dicere eē z cām:
Q; autē ille nō sint potissime/ p^oba. Nam p^omo postero
rū habet/ q; cā que demratiōis est mediū/ nō soluz est
altero mō cā effectus in cognoscēdo scilicet/ sed etiaz in
eēdo qm̄ est. Tūc sic arguimus. Medū in mathemati
cis non est cā in eēdo: ergo demratiōes mathe^o non
sunt potissime/ p^ontia patet ex dicitis/ sed pcedēs p^oba per
p^oem/ p^o phisicoz cōmētario p^o. ubi nō oēs (ingt) artes
cōsiderāt oēs cās. Sed quedā formales tm̄/ ut mathe^o.
que forma fm oēs nō est forma/ que est altera pars com
positi/ sed est forma declarās qdātatis. ergo mediuz per
istā formā/ nō erit potissimū: quare nec demōstratio.

Amplius perfectior demratiō/ que pōt dar/ est

demratiō/ per genus cāe finalis/ per
Agz. 2° post^o. cū ibi stet resolutio totius demratiōis s;
illa nō est potissima eo q; cā finalis nō est cā in essendo/
sed in mouēdo fm Agz. 2° ph. z etiā effectus magis hēt
eē per cās intrinsecas q; extrinsecas. Cā autē finalis est ex
trinseca: q; per ipsam nō erit demratiō potissima z p^ontis
nec p alias cās erūt potissime demratiōes cū demratiō p
cās finalē sit ceteris alijs potior/ ut aucte Agz. ē declaratū.
Cōfirmāt p^oterea hāc qōnis pte Eptcurus athēnēsis/ ac et^o

sectatores oēs/ q; nedū potissimā demratiōē negarūt. s;
oēm logicā ut deuiā agūt iprobāq; repudiāt. At pte op
positā celebrioz phantū turba ueriorē ostēdit. Nā ut ce
teros antiquis phie ptes pteream^o/ acutissimus vir ille
Chrysipp^o iper. 40. ferme annos logice studijs itēt/ num
ceteras logice ptes/ tū uel maxīme eā que de demratiōe
laboriosissime scripsit. Plato diuina mētis abūdātia in
struct^o/ binarie eaten^o phie/ phisice v; z ethice/ tertiā logi
cā addidit/ z psumato irinario phie op^o/ extremā manū i
posuit. Cui^o auditor Aristoteles phoz oīuz facile pnceps
qui dialecticā p^om iuenit (ut ipse de se in calce libri elen
choz testat) Judicatiua logicā quā p^ous Plato p^om acha
demicoz/ ac et Stoici sufficiēter psecuti erāt/ ita in artēz
redēgit/ psecuti ac cōpleuit/ ut nunq; ampli^o in ipsa qdā
desideratū fuerit. Est autē iudicatiua ars oīs pp demrati
ōē potissima. Theophrast^o ē Aristoteli imitat^o/ septē de
demratiōe libros cōposuit. Themist^o p^oterea. Jo. grā
matic^o: Eudem^o/ z alij ex antiquis p^opatheticis in cōmēta
rijs suis in Agz. hāc artē sufficiēter sūt psecuti: Et (ut gre
cos obmittā) Gallen^o arabs/ duos ē de demratiōe edī
dū libros. Laborauit z Auic. in demratiue artis uestiga
tione/ ut in ei^o sufficiētia facile mōstrat. Alfarabi^o p^oterea
z alij cōplures/ z Auerroes potissimū q; iudicatiua oēm
Aristotelis logicā adamussim est cōmētāt^o. Quāta vō la
tinorū fuerit cura in hui^o artis uestigatiōe oīb^o pstat. Nā
pp illā doctissim^o q; vir ille Boeci^o librū diuisionū cōpo
suit. Hū itaq; tot tāiq; nō memorarent nisi ars demrati
ua daret/ z maxie potissima demōstratio que totius artis
est finis z perfectio ultia.

Horū itaq; sniaz uelut pblematis nri ueriorē pte

terminare cupiētes/ Cū potissima demratiō
quibet definitionē accipiat mediū/ vidēdū erit p^o/ Quo
tuplex definitio/ z quō ab iuicē distinguant definitioes:
Et h; quā cālitatē demratiōē ingrediant. 2° cū demratiō
sit sill^o sciaz factēs: declarabim^o. Cui^o ne cognitionē/ quā
ue sciam in dū sīs doctrinis factat demratiō: ut i de facile
possim^o cognoscē/ quenam demratiōnū alteri pstat. Illa
nāq; pstatū/ que maiorē sciaz certiorē q; demratiō cog
nitionē pturiet. Scrutabimur 3° quenā pferēda sit demra
tio iter illas/ que cām i eēdo demratiōe p^ontis accipiūt.
4° p^oblema terminabit. 5° soluent adducta.

Propter p^omū breuiā nobis est p^omo repetēda
definitiois vulgata illa distinctio/ Q;
duplex sit definitio idētica. s. z cālis. Idētica illa que idē
ipostat qd definitū. ut hō est aial rōnale/ z adh^o iter de
finitioē z definitū distinctio quedā vīat ut stūlls doctor
Scor^o in p^o 2° distinctiois p^omi apte declarat/ quā distin
ctionē eiusdē doctoris imitatores ex natura rei dicerēt.
Causalis vō que causam dicit intrinsecā uel extrinsecāz
definitū ut domus est ligna lateres zc.

Attēdēdū 2° q; definitiones que sūt mediū in

demratiōe sec^o se hūt in sciētijs reali
b^o/ z sec^o in logica que scia rōnalis est/ Definitiones et
eni logice ex gīe z dita cōponunt/ z logmur de definiti
ōnib^o entū logicaliū z nō entū alteri^o p^osideratiōis/ s;
log^o possit definire entia ad et^o p^osideratiōē ptinētia per
gen^o z dita/ utpote sill^o enūclationē zc. z possit defi
nire per gen^o z dita/ entia ptinētia ad p^osideratiōē alia/
rū sciarū/ utpote hōiem/ equū/ zc. Et q; gen^o z dita sunt
forma rei/ forma saltē declarās qdātatis/ id dicitm^o logicū
definire p formam. Et hec est intentio Agz. z 2° Auer
rois p^o de aia tex. z cōmētario. 16. ubi Agz. dialecticum
(ingt) in definitēdo assignare spēm z rōnē. z Cōmētario/
Disputatores (ingt) dāt definitioes fm formā. Q; aut lo
gic^o p gen^o z dita/ definitat/ p^oba. Nā cū logic^o sit artifex
rōnis z cois/ hēt p^osiderare definitiā coia z rōnis/ genus
aut qd cōe est respectu defnīte spēi/ ut sciētib^o p^o phiriū
late appet. S; cui p^oia tūc forte videre/ q; si logice defini
tiōes ex colb^o uū p^ocesserūt in demratiōe aliq; mediū

eē nō possunt: cui talis quilibet pcedat ex ppijs: ut p^o p^osterior tex. cōmētarij. 5. declarauit Ape. nisi eēt: q^o l^o talis deminatio cōe pncipiū sumat. s. genus: qd qdē coius est spē. Et tū tota pncipiū ppiū respectu passionis deminatio seu iherētie passionis ad sōm. Et l^o tales logicas definitiones Ape. p^o de aia tex. cōmētarij. xj. negocio deminatio iestas appellet. Quare (ingens) sōm qdē dīffinitōnes nō ptingit accētia cognoscē: nec de illis imaginari aliqd facile. Manifestū est q^o dialectice sūt z uane oēs. Nō tū debem^o logicas definitiones ad demōstrādū iutiles opinari: nā uult Ape. q^o definitiones que nō faciunt cognoscē accētia ppa definitionē sūt uane: z dicunt dialectice pp similitudinē: q^o sicut dialectica est ex coib^o z pbabilr pcedit: ita iste definitiones que nō faciūt scire accētia propria definitionē: sicut dialectica nō agiūt sciam: ita ex illis definitionib^o scia agiari nō pōt. Ex quo tū nō sequit^o q^o oēs definitiones logice sint uane: s^o alique tū que nō declarāt accētia ppa definitionē: oēs uane dici possunt: si ad phisicū negociū compent: ut infra mōstrābimus. Logice igit^o definitiones: ut dictū ē dant p gen^o z dīctas que l^o sint cāe formales: tū nō ut sic pderant a logico cū per ea de finit z deminat. S^o pderant ut gen^o z dīctas: q^o genus ut gen^o est coius spē. Sed realiū sciarū definitiones dant p cās ppias rei: que nullo mō sūt sibi cōes: q^o de nāli hēt cōmētarij. Auerroes 2° de aia cōmētario. 12. Sermo (in quib^o) nālis definitōes nō demōstrat gen^o s^o cām rei: ppiam ppiā quā exiūt in re. Et magn^o Albert^o p^o phisicorū capite p^o. Si definitiones (ingit) nāles darent p itētōnē cōem generū z dīctarū que abstracte in uli sōm rōnes simplicē accipiunt. Manifestū est q^o tūc eēt logice. Et tū quo ad phisicū negociū eēt uane oēs: qm ex talib^o nō pstituit eēt rei sensibilis s^o pōt^o ex mā z forma sensibilibus. Et sicut de nālibus definitionibus dictū est ita suo mō de alijs ceterarū sciētiarū dicendū esset.

Attēdēdū 3° q^o nō op^o q^o cā que deminat sit itri secare et de qua est deminatio. s^o sufficē q^o illa cā sit cā iherētie passionis ad sōm. Si deminatio p pōnē pcludat: quā de 3° adiacēte logici dicit^o aut sit cā q^o re sit sōm. si deminatio fuerit p pōnē de adiacēte 2°. Nāz per deminatioē sciam itēdīm^o que qdē tollat an demōstrationē ppositā. Dis aut qd per deminatioē scibilis ē de adiacētib^o p pōnē categorice. An. s. sit sōm ul^o an passio aliq^o sōm iherēat: z pp quā cām: qd enī de qdditate nō p deminatioē: sed p definitionē terminat. qre qdē de mōstratio p cām pcesserit. Ad h^o q^o optima sit deminatio sufficit q^o cām accipiat: pp quā sit sōm: aut pp quā aliqd sōm iherēat. Nā sic qdē an ppositā terminabit: z si cā illa nō sit itri secare: de q^o est deminatio. Et tū h^o entia ma^o nō sint cōposita p cās itri secas: cū ipsa sint simplices forme: s^o pterea sōm cōem opintonē z vttatē forma: per quā deminat mathematic^o nō sit forma que ē altera ps cōpositi s^o forma declarās qdditatē. Ad h^o tū scie potissime de mōstrābūt cū cā p quā pcedūt: que est forma qdditates declarās: sit cā iherētie passionis in sōm: in eēndo z cogitēdo: sicut dicit^o figurā planā trib^o lineis rectis pētā: ac hūit angulū extrisecū: z c. eē cām in eēndo hūit tres angulos duob^o rectis eqles. Cui^o s^o hē ēt ide appetitū cā efficiēte: z finali: que nō sūt itri secare: de q^o sit deminatio: z tū deminant potissime: eo q^o dictū est q^o cā que est mediū nō est neciū q^o sit itri secare: deminatio enī p ultimū finē ē potissima z irresolubil^o sic 2° posterior Ape. lōgicusculo pcessū declarat: z tū finis est extriseca cā ut late apparet. Exēplo pterea idē ostēdīm^o iterpositiois terre: q^o cā est q^o re eclipsis lune iherēat: z tū illā lune cās nō dicit^o. Adēdiū igit^o potissime deminatiois qdē pp qd terminatio: qd est definitio: est cā in cognoscēdo: z in eēndo: nō qdē rei de qua est demōstratio: sed iherētie passionis ad sōm: ita q^o definitio protāto potissime deminatiois est mediū: pro quāto cām importat iherētie dicte: nō rōne idē

titatis: si qua sit simul idētica definitio z causalis. **Et** aut 2° pmissoz absoluam^o attēdi uolum^o pmo: q^o ut dicit Ape. 2° ph. tex. cōmētarij. 18. Mathematicus nō mētif abstrahēdo. z ut oēs sibi exponēdo pueniūt nō mētif abstrahēdo a mā sensibili: que posterior ē quā titate: nō aut a mā itelligibili nam mētif utiq^o si ab illa abstraheret. Per hāc aut mā itelligibile nō itelligim^o mā que est altera ps cōpositi: nā si ab ipsa nō abstraheret tūc pderaret ipsaz z p pns oēs cās: q^o sic in cōmētario. 70. 2° ph. hēt 2°. q^o cōsiderat mā pderat oēs cās: cui^o rō est q^o ēt pderat formam: cū correlatiue dicant z vnu correlatiuoz nō possit cōsiderari sine relq^o. Et q^o nā la forma est ppetuo in mā: q^o sōm cōmētatorē in corpib^o celestib^o nō est mā: Seq^o q^o ista forma fuit iuducta in mā ab aliq^o agēte: z ex pnti hēt cōsiderare cās agētē. Et q^o oēs agēs agit pp finē: similr hēbit cōsiderare finē. Et sic oēs cās. nō possum^o g^o dicē q^o mā a q^o mathematic^o nō abstrahit sit mā que est altera ps cōpositi. Nec p mā itelligibile possum^o itelligē sōm: ut diu^o Aquas dicē vi. quez qdā latinoz modernoz imitant. Nā si ab illa mathematic^o nō abstraheret: pderaret utiq^o illā: z in entū mathematicoz definitionib^o poneret: siue ut qdditatis pte siue ut aliqd ad qdditatē neciū. qd qdē eē falsuz latissime cōstat. Mathematic^o enī nō hēt entū mathematicoz distinctā cognitionē. sed cū res de qb^o mathematic^o cōsiderat puta quātitas pūna z discreta sint in reb^o nālib^o: earoz termini z effect^o. uel in mā exites uel sine mā: ut oīmēones celestes: neciō quātū ad ppias qdditates a nāli pderabunt: ut ab Ape. 2° phisicorū tex. cōmētarij. 18. accipi pōt. Nā cū earū qdditates sine reb^o nālib^o eē nō possunt neciō res nāles distinctas earū definitiones ingrediunt uel ut qdditatis ptes: uel saltē ut aliqd neciō regitū ad qdditatē: eo mō quo dicerem^o ēt mā ingredi definitiones rerū nāliū tenēdo q^o sola forma sit qdditas ut tenet Auerroes 7° pme phie cōmētario. 21. z. 3. 4. z p^o de aia cōmētario. 16. In quātū pō entia uel in qdē aliqd entis aut sōe a me^o cōsiderant q^o oia cognoscit ut ptingit. i. in uli p^o me^o. Mathematic^o g^o nō pderās distincte entia ma^o nō cōsiderabit sōm nec mā que est altera ps cōpositi z hinc est q^o abstractio math^o a mā est uera. Nā h^o mā ut mā sit pō: quātitate: z quātitas imēdiate vniat ipsi tanq^o sōm nō adeq^o pp corp^o celeste. Tū math^o uere pōt abstrahē nedū a mā sensibili que posterior est qdditate: (cū quātitates sensibiles isint māe z sōe mediāte quātitate.) s^o ēt a mā ut mā z sōa. q^o math^o nō pderat qdditatē distincte: nec qdē ad ppiā qdditatē: nec ut aliqd entis: cū ista pderatio sit nālis z diuina. s^o cōsiderat tū math^o entia ista cōfusa. Nā ultima math^o resolutio in qdē math^o est nō induēs altioris artificis hitū. stat ad pncipia pse nota ex cōfusa rōne terminoz ut p^o de ista linea est lōgitudō: que ex cōfusa rōne terminoz est euidēs nō cognito q^o li nea sit quātitas pūna uel q^o sit ps entis. aut que. z q^o sit termin^o corpis nālis. Tales enī p pōnes pse note in math^o apte nate sūt eē pse note: ex terminis p fusa cognitib^o ut sūt ēt p pōnes pse note ad sensum ut ista nix ē alba hic corū est niger. Per mā itaq^o itelligibile a q^o math^o nō abstrahit (saluo semp iudicio meli^o sentiētū) itelligim^o i pnti qdditate pūna z discretā: Cui^o s^o hē pētēre vident vba diu^o Alberti p^o phisicorū capite p^o. Ad quē ēt sensum itelligi possēt vba Ape. 7° p^o phie tex. cōmētarij. 3. q^o ibi sit cū Auerrois expōne videbis. Nā quō de qdditate pūna z discreta mltas passioes pderet math^o z deminet S^o aut sit ppa mā saltē: q^o suaz passionū z nō sēbilis ut p^o: s^o itelligibilis tū. Seq^o q^o math^o passioes illas pderās: nullo pacto a mā itelligibili abstrahet. Quō pterea de figuris circuloz z spherarū z reliqs math^o tractet hēc aut in qdditate sint sic in ppa mā imagiabilē z itelligibilē math^o pderatio itelligibile māz oino pceret. Nec op^o pterea q^o qdē math^o cōsiderat sint in qdditate pū

nua aut discreta sic i ppo sbo. qz qzitas ptnua nō est in qzitate ptnua s; sufficit qz aliq a math^{co} cōsiderata i quā tate ptnua sint aut discreta ad hoc ut eius p̄sideratio a materia intelligibili nō dicat esse abstracta.

Attendendū 2° qz cū demratiōes math^{ca} abstrahāt a mā sēibili ut declaratiō ē. Effect^o math^{ca} z iherētie pparū passionū ad ppa sba p sēluz cognosci nō poterūt. Quare quō i cuiuslibet effect^o cognitionē tñ bifariā manuduci possim^o utpote p sensuz uel per cām/cū math^{ca} nō sint sensibilia ad ea cognoscēda tātū per cām deueniemus. Quī qdē cognitionis modus/z pp qd effect^o/z qz est simul apertet/cum nullā aū de eē effect^o cognitionē p̄habuerimus. z hanc mathe maticē demratiōes simul eē z cām effect^o dare dicuntur. Et ab Auerro nro 2° celi cōmētario. 35. nedū pp quid sed absolute demratiōes uocant/ qz idē 2° ph. cōmētario 23. z 2° cōmētario pmi. pp qd simplr solit^o est appellare/ vñ patet error: Bualterij anglici 2° phisicor. z pauli heremite 2° posterioz. Aliter hec noia qb^o Auerroes utitur interpretatiū. In nālīb^o aut qz ut plm ab eē effectus sensu noto ad cām iuestigādā pcedimus. Quā cā cognita regredimur iterū ad effectū pp qd demōstrādū. (nam ut nūc supponimus regredi in demōstrationib^o licet.) per demratiōē effectū eē nullo pacto cognoscim^o. cum aū demratiōē sensu p̄cognitū fuerit. s; cām qre sit effectus bñ dignoscimus. Ad ut exēplo manifestū fiat. vulgataz illā demratiōē p̄tim nālē p̄tim mathematicā s̄biciem^o qua: cognito eē eclipsis s̄m sensuz ad positioē terre iter solē z lunā facile deducimur. hac vō per intellectus uestigatiōē p̄fect^o nota iterū ad demōstrādā eclipsim regredimur. ipaz per p̄p̄riā cām notificādo. Quare in nālīb^o ut plm nō sient demratiōes absolute z simplr. Sed hec solū que ab Auerro pp qd tñ demratiōes dñr. Sile ē accidit in methaphisica. Nā cum ipa via doctrine ceterarū phie p̄tū ultima fuerit. ad ipamq; resoluendo manuducamur. erūt demōstrabiles effect^o fere oēs per alias scias antea cognitū: p̄us qz in methaphisicā sciam ascendamus. Quare nec in ipa plerūq; absolute demratiōes fieri poterūt. Ex qb^o appet qz demratiōē pp qd qzū est ex pte sui/eq̄r cōpetat mathematicis diuisis z nālīb^o sciētis applicari/z qzū est ex se equalē in oib^o hīs doctrinis cognitionē agenerare. Tñ ob diuisos uestigatiōnū modos qb^o in diuisis sciētis utimur pp diuisitates entū de qb^o ille p̄siderat ita demratiōes pp qd in diuisis doctrinis ab iuce distiguunt ut altera fiat potior altera. Nā quō in nālīb^o ut dictū est entia sensibilia p̄siderent/ eoz eē sensu p̄cipimus/z ex 1° ad qz est cause pcedimus. qre quō regredimur ad effectū per demratiōē pp qd. quare sit effectus tātūm cognoscemus. In me^{ca} aut tū ut dictū est ceterarū sit ultima z dicat pp qd reliquarum sciaz. Siqñ pp qd demratiōez formabimus creberrime cām tñ effect^o z nō ei^o eē notificabit. Sed in math^{ca} qz nō possum^o effect^o eē p̄us cognoscē qz eoz cognoscām^o cām. cū a motu z sensu entia mathematica abstrahāt. demratiō pp qd effectū eē z ei^o cām s̄b cognoscē faciet/ qre eis/ que in nālīb^o z in methaphisica creberrime sūt/ longe p̄stabit cū maiorē sciam certiorēq; demratiō cognitio nē p̄stiat. Et licet methaphisica sicut z mathe^{ca} a sensu z motu abstrahāt/ nō tñ p̄pterea meth^{ca} demratiōes dicēt esse z cās. cuz ille plerūq; sint ad demrandas qōnes per nālē z mathematicā qz sunt notas. Attamē accidēt/ terdū ut in me^{ca} pp qd simplr demratiōes forment siq; p̄ctōnes ibi mōstrabimus que qz sunt per aliqō sciētias nō inotuerūt. ut forte ille in qb^o passiōes entis de spālīb^o entib^o per p̄mū pp qd qd est ens p̄cluderem^o. Sicut accidēt ē in nālīb^o dari iterdū pp qd simplr demratiōes licet s̄ sit rarissime. Sed qz math^{ca} scie a sēsu z motu abstrahūt/ nec pp qd dicūt earū sciaz que sensuz z motū cōcernūt/ demratiōib^o absolutis fere semp utunt. Quare

demōstrationes ma^{ca} ut plurimum ceteras fere oēs cognitionis certitudine superabunt.

Et quoniā demratiōes p cām ad inuicē cōparādo/ eā oñdē polliciti sumus/ que ceteras p̄stet. demratiōē dicimus cām finalē sumētem pro medio/ oib^o alijs potiorē eē que in eadē scia per alias cās p̄cesserit/ quia per cām finalē nedū effectū/ sed alias cās demramus/ nā cum finis sit cā carū 2° phisicor. tex. cōmētarij. 31. totū qōntis ultima solo stabit ad cām finalē qua hīta ampl^o nō queremus/ sed oīno pausabim^o/ ut si queres/ pp qd hō risibilis/ rñ debet/ qz admiratiuus de vī fis/ z licet sit p̄fecta reditio cāe. imēdiatē tñ p̄tingit ulterius quere/ pp qd admiratiuus/ z rñ debet/ qz disciplinabilis. At ulterius queres/ pp qd disciplinabilis/ q si dicat qz cōposit^o ex corpe z aia itellectiva/ Iteruz hūc cāe quere/ mus cām. ut pp qd sit cōposit^o/ z dicemus qz beatificabilis. Et tūc hēbim^o finē ultimū. nec ampl^o dubitare cōtinget/ imo oēs qōnes cessabūt. Quare cām finalēz pro medio accipiētes potissime demōstrabim^o/ z in herētiāz passiōis ad s̄m irresolubilr p̄cludem^o. Nā licet finis nō sit imēdiata cā effect^o/ est tñ cā actionis aliaz carū ita qz agēs nō ageret nisi motū a fine nec p̄ p̄ns forma i forma ret mām. Scrutari aut que sit cālitas finis z pro q eē finis sit cā z lōgissimū eēt z a nra disputatiōe nimū alie nū. Diximus aut cōparasse nos demratiōes p diuisa genera carū pcedētes in eadē scia z nō diuisis. nā secus eēt in diuisis ut paulo infra mōstrabimus/ cū ob diuisos uestigatiōnū modos/ qb^o in diuisis sciētis utimur. Accidat demratiōē cām formalē accipientē in vna scia potiorēz eē ea demōstratione que in alijs sciētis/ nedum cām finalē mñ. sed simul ipsam z alias mediū ad demōstrādūz accipet mō pp qd tñ cōclusionis notificet z nō simul qz z p̄pter quid cōclusionis apertiat.

Veritate aut iducte qōntis oñsuri p̄mittim^o qz ut Robert^o linconiensis in posteriorū cōmētarijs ab Ape. textu accepit z diuus Albert^o eorū dē posteriorū p̄mo retulit libro. Potior demratiō illa est que reliq; oēs bonitate excedit dignitate z certitudine. Per bonitatē itelligētes v̄tutē. i. ultimū p̄tatis cōparate ad actū mellorē eo mō quo mellorē diceremus homio opatiōē qz bruti. quia ad rōcinari ordinaf. qd est p̄fecti or opatiō eēntiali opatiōē bruti. Per dignitatē vō uolumus p̄fectionē opatiōis respectu eiusdē act^o. ut illa digni or dicat domus que magis z p̄fecti^o attingit finē suum. utpote que magis z p̄fect^o regit ab ibi^o. qd est opatiō ultima ei^o. Per certitudinē aut nre mētis illustrationez itelligim^o. ut id cert^o sit qd clar^o itelligim^o z firm^o. Nā ma cōpatis in reb^o est diuisaz sp̄ez. 2° in reb^o eiusdē sp̄ez. 3° z i reb^o eiusdē sp̄ez z diuisis. Demratiōē itaq; alterā altera potiorē dicim^o que p̄fectiorē agenerat sciaz utpote que pp qd ea q est qz z p̄silez agnantiū sciaz q magis z p̄fecti^o id faciat z que nre mētis oculū magis illustret.

Quare qōnē solūm dari utiq; asserētes potissimā demratiōē qd qdez p̄p̄teticē p̄babūt/ iux p̄p̄teticorū fillorū modū quez p̄mo p̄oz capite. 28. nos Auer. docuit/ 2° eniz p̄m^o demratiō sit p̄ p̄n^o demratiōis qd est s̄m libri posteriorū. Talis autē demratiō non possit in ea scia q de eo s̄bo determinat cui^o tal est p̄ p̄n^o ut Auer. 27. 2° 2° de aia dixit z apte ē oñdit in lite quā de s̄bys sepatis cū Auer^o i plurib^o cōmētarijs se hūisse cōmēorat/ tñ z sic z de cuiusly s̄b p̄n^o pte infra z ip̄ntiaz de demōne p̄m^o licē id nob oñdimus. Cū illā eē nō p demōnē s; p p̄p̄teticū fillz p̄cludēus. z si p hūitū ē libri posteriorū fillz talē formem^o. nā p talē ea q p̄se nō sūt p̄bare possum^o. si modica inuistiōe idigeāt ut dic Auer. 2° phisicor. 3° 2° p̄ p̄oz capite. 28. ita qz nedū de p̄n^o pte/ s; d ip̄o s̄bo siqñ an sit ignotū fuerit/ p p̄p̄teticū fillz oñdi poterit. qd in eē aū demōnes in scia formādas p̄cognoscit/ si est eni qd est p̄cognitō de s̄bo p̄ scie aū demōnē est qñ per

filii hypotheticū termiabilis: Si est itaq; filius demōstratiu^o affirmatiuus pp qd uis z oñsiuus / eo qd optimus iste sit z ceteroz dignissimus z certissimus / est demōstratio potissima. Sed est filius demōstratiuus in p̄ma figura affirmatiuus pp qd uis z oñsiuus ceteroz optimus dignissim^o z certissimus. q̄ est demōstratio potissima. Cōditio manifesta est per totū p̄cessuz p̄mi posteriorz z per ea que diximus rōnē formale potissime demōstrationis assignātes. p̄^o eteni posteriorz oñdit **A**g. demōstrationē in p̄^o fig^a affirmatiuā / ulem p̄pter quā / ostēsiuā / esse ceteris alijs potiore / Positum aut inductiue ostendit tam in rōnibus sciētijz q̄z in realib^o. In rōnabilib^o qdē sciētijz earū demōstratiōes tñ p̄siderādo / alterāq; alteri cōpando / dicitur dari fillm demōstratiuū affirmatiuū pp qd ulem zc. q̄ sit eiusdē p̄sideratiōis melior dignior z certior. z h̄c demōstrationes in logica p̄sepe forment. Libuit tñ eas uel maxime in p̄nti adducē q̄b^o p̄^o p̄oz capite. 20. z. 22. Ag. utif. ubi p̄bat oēm fillm oñsiuū eē in aliq̄ triū figuraruz pp oēm talē accipe aliq̄d mediū cōe utriq; extremoruz. Qd mediū tripl̄r uariari p̄tingit. Ex q̄ ulterio^r uult h̄c qd ois filius tā oñsiuus q̄z ex p̄p̄tēsi sit in aliq̄ triū figuraruz. Et qd tñ tres sunt figure filligistice pp qd ēt ibidem demōstrat oēm fillm eē ex trib^o terminis p̄pterea qd vna cōclusio per vnicū mediū p̄cludi debeat. Qz ēt fillis ois tñ ex duab^o p̄p̄tētib^o p̄stet per hoc demōstrat tanq; per causā Quia scilz ois fillus est ex trib^o terminis. Quare in rōnabili scia demōstrationes dabunt pp qd ules zc. que plerisq; alijs in logica potiores erūt. Si qua aut in logica sit demōstratio / que per cām finale p̄cedat adhuc erit h̄is potior ut si demōstrationē ex p̄p̄tētib^o z ueris eē demōstrarem^o / pp ip̄as eē fillm facientē scire. At v̄o / si qua eēt que z finalez z ceteras cās quas logica p̄siderat simul accipiat / adhuc ceteris oib^o eiusdē p̄sideratiōis eēt potior / z h̄c stādo i tra eiusdē p̄sideratiōis limites potissima diceret / eo qd ista meliorē sciam faceret / z magis z certius illā ageneraret. In realib^o etiā oib^o sciētijz idē facile patet. Et p̄mo in nālib^o in q̄b^o p̄sepe demōstratiui filli. pp qd adducunt affirmatiui ules z oñsiui zc. Exēpli aut loco sufficiat h̄c adduxisse illū quo **A**g. 8. p̄h̄isicoruz textu cōmētarij. 73. motuz circularē eternū eē oñdit per p̄p̄tētiā z necessariā cām ut ibi p̄^o asseruit. p̄pter terminū. s. a quo mot^o non esse actu z p̄se distinctū ab eiusdē termino ad quē. Adhuc at h̄is potiores erūt in nālib^o h̄i qui per cām finale p̄cesserūt: sicut ille sc̄di de aia quo demōstrat aiam eē actū organici corp̄is. pp ip̄am eē p̄ncipiū vegetādi sentiendū p̄m locum mouēdi z itelligēdi. demōstratio eni illa pp qd est (dicant qd uelint alij) nedum qd mediū est definitio p̄p̄tētiā ut dixit **A**uerroes. Sed ē qd est cām finale p̄me definitionis. Et tandē si qua sit que z finale z reliquas ēt cās simul accipiat nāliū ois potissima erit. eo qd meliorem sciaz faciet z magis z certius illā agenerabit. Sicut ēt p̄sepe in metaphisica huiusmodi filli demōstratiui in p̄ma figura pp qd ules z oñsiui ut in. 7. eiusdēz tex. cōmētarij. 15. ubi **A**g. p̄bat ex mā z forma fieri vnū p̄se qd hoc actus illud potētia. Que aut per cām finale p̄cesserūt reliquis erit potior. z que per oēs cās quas metaphisicus p̄siderat ois adhuc potissima. Cōsiderat eni metaphisic^o finē efficientē formā z forte mām. ut diuus **Albert^o** 3° metaph^o reulit. Efficientē qdē ut a motu abstrahit z ut rōnē tñ dantis ēt ip̄ortat cū rō dantis eē p̄or sit rōne mouētis. Finē v̄o qui est in p̄mo motore vniuersi eē immobilis / qui est in eo sicut in duce exercit^o / qui nullū motuz p̄m se includit: mām etiā fortassis nō ut s̄m mot^o / sed pot^o ut s̄m stans ens z p̄o ei^o qd qdē est an motū cuz nihil mouetur nisi p̄us sit ens indiuidū z subsistēs. In mathematice p̄tētia hos demōstratiuos fillos fere seip̄ adduci latissime p̄stat ut **Euclidis** libros legētib^o apte patebit. in q̄z p̄ma p̄p̄tētiā sup datā lineā triāgulū collocari oñdit / pp lineas ductas a cētro circuli ad circūferētias eē equales /

z in. 30. p̄mi triāgulū h̄c tres angulos demōstrat pp h̄c angulū extrinsecū duob^o oppositis intrinsecis equiualentē tanq; pp p̄p̄tētiā z immediatam cām / que cām est formalis cuz ista tñ p̄sideret mathematicus. ut cōmētario p̄^o mathematicis erūt potissime. nec istis in ea scia potiores dabunt / cū ut diximus aliq̄s cās a formalis mathematicus nō p̄siderat. Cōcludimus itaq; in quilibet scia dari demōstrationes ceteraz ois potissimas que in eadē scia fiant. Si v̄o sciarū ois demōstrationes p̄fundamus: illasq; ad inuicē cōparemus solū mathematicas p̄e oēs dicemus potissimas. eo qd nedū per cās p̄cedat z oñsiue ac affirmatiue utiq; in p̄^o figura ordinari possint. Sed qd semp meliorē fere ceteris oib^o aliarū ēt sciaz sciaz factat z magis z certius illā agenerēt / cum cām z eē effect^o fere semp simul notificēt / pp qd certius effectū cognoscē faciūt q̄z relique fere oēs que in alijs sciētijz per cām finale tñ aut p̄ ip̄am z alias ēt cās p̄cedūt. Et id cum sc̄ certitudinis modus fere oib^o mathematicis demōstrationib^o competat ab **A**uerroes. 2° p̄me p̄h̄e cōmētario. 16. in p̄^o ordine certitudinis demōstratiōes mathematice collocant easq; demōstrationes / absolutas / aut pp qd simpl̄r semp appellat. Quo tñ nō repugnate h̄is oib^o eā potiorē asserem^o que in scia oēs cās p̄siderate simul in mediū oia cārū genera agregaret z sil eē z cām effect^o cognoscē faceret. H̄c qd simpl̄r potissimā diceremus. uerū dari illā admodū erit difficile / cū in scia oēs cās p̄siderate / difficile sit effect^o causas omnes cognoscere. nisi ad earum cognitionem sensu z motu manuducamur.

Ex quibus correlarie p̄cludim^o / logica eē uere sciam. Nā quō i ea (ut dictū est) potissime demōstratiōes forment. Demōstrationes aut uerissimā sciam generēt. Erūt utiq; logica uere scia. qd quidem libet uerit^o paululum declarare. Nā nec nimis p̄nti negotio aliena disceptatio est. z p̄m seip̄am admodū qdē utilis. q̄ z si uulgata sit. z iter disputatiū ora sepe uersata / Tñ difficilis adeo / ut creberrime illos in errores detrudat innumeros.

Attentione itaq; dignum ut diuus **A**quinas 4° me^o capite 4°. Et doctor subtilis in p̄^o qōne uisuz / Bifariā logicā accipi posse. Uno mō ut docēs / Alio mō ut ea utemur i alijs sciētijz. Alio mō ip̄am sciam dicimus / cuz per p̄p̄tētiā z neciā p̄n^o necessarias z p̄p̄tētiā passiones de p̄p̄tētiā substantijs demōstrat / que admodū p̄us declaratiū fuit de scia in libro p̄lorū tradita. Quo ēt mō notitiā libri posteriorz sciam p̄cludere possumus. quō in eo libro pleriq; sint cōclones in q̄b^o p̄p̄tētiā passiones demōstratiōis de demōstratione demōstrant per demōstratiōis definitionē. Et sic a pari de cognitione libri elenchoruz z thopicoruz suo mō dicēdū erit. Si aut 2° mō logicā accipiamus sic ut p̄terit^o doctores dixerūt / ex coibus tñ p̄cedit. Quare ut sic nō erit scia. Sed ut intelligamus qd sibi uult logica utens seu logica qua utimur / quā nō eē sciam diximus v̄ba **A**uerrois adducimus / qui p̄^o p̄h̄isicoruz cōmētario. 35. logica in q̄ / duob^o modis usitat in alijs sciētijz. p̄mo ut est instrumētū discernerēdi uerū a falso / z iste modus est p̄p̄us. Alio mō p̄m qd illa que sunt declarata in logica accipiunt pro maximis in p̄struēdo uel destruēdo aliqd z ista p̄sideratio cuz usitat in actib^o p̄ticularib^o est nō p̄p̄tētiā. In arte p̄o uis. i. in p̄ma p̄h̄a est p̄p̄a. h̄c **A**uerroes. Quā ēt finiam h̄c 7° p̄me p̄h̄e cōmētario 2°. Sciendū (ingens) qd ista declaratio est logica / z plures demōstratiōes in hac scia sūt logice / scilz / quā p̄p̄tētiā ei^o sunt accepte a dialectica. Dialectica eni usitat duob^o modis. vno modo p̄m qd est instrumētū z sic usitat in sciētijz alijs. Alio mō p̄m qd accipit illud qd declaratiū est in illa in aliq̄ scia speculatiua z p̄m qd accipit est cum ista p̄sideret de ente simpl̄r. z p̄p̄tētiā dialectice sunt entis simpl̄r ut descriptiōes z definitiones. z alia dicta in eis. h̄c idem **A**uerroes logice

itaque distinctione ponentes in docente / r utensile / docente
 asserentes sciam / utensile vō minime. Per utensile / p mū
 distinctionis Averrois mēbrū nō pnt accipere: ut. s. sit logi
 ca utē: lis que scia dici nō pōt logicū instrū. Tum quia
 instrū tale nō est logica. nā demō nō est logica / nec thō
 picus filli aut elenchus: Sed cognitio de istis est logica
 sicut et nec sarculū est agricultura / qd tū est instrū agrī
 cole. Tum et q: Scotus r reliq qui hac distinctione utun
 tur utensile logicā dicit ex coibus pcedē: Sed si instrū
 logicū / utpote demōstrationē alicui scie applicemus / non
 coia sed ppria accipiet p nā / ut idē Scotus in p^a elēchor
 qōne asseruit. Et ut hēt Averroes / iste modus est ppus
 applicare scilz instrū logicū scientijs particularib⁹ est mo
 dus ppri⁹ scientijs particularib⁹: q: tunc in eis per ppa pro
 cedemus p nā / Quare nō erit utensilis logica logicū in
 strumētū. Ex qbus p3 Walteriū Burleū male intellexit
 / Averroē / pmo p h. com. 35. qui per vba hec Averrois
 iste modus est pprius. Exponit iste modus est ppri⁹ lo
 gice / cū soli logice peculiare sit per sua instrūa verū a falso
 discernē. Datet pterea error: anglici exponētis Scotus /
 per utensile logicā instrūa logice intellexisse. Sed quo nā pa
 cto logica instrūa dicēda erūt scia ne: an modus sciēdi: Di
 ctm⁹ q: modus sciēdi / cū per demōstrationē acgrat scia. p
 thopicus vō fillm opio. Que via est in sciam / dicēte Ari
 stotele p^o thopicorū capite 2°. Notētes dubitare ad utrā
 q: pte p dictionis / facile qd verū / r qd falsum in vno quo
 q: enūciare posse. Per fillm et litigiosum / falsigraphū
 r tērativū / ignorātia acgrif r deceptio. qua cognita ipaz
 sciem⁹ in scientijs vitare. Uerū hz talia instrūa dicant modus
 sciēdi. nō tū sunt modus sciēdi / qui de logica que est scia
 māliter p dicit / q: logica que scia est. est hit⁹ psonis / de
 mōstrate. De quo hitu / nō dicit talis modus sciēdi / cum
 null⁹ cōclonis in logica demōstrate / hit⁹: sit vna particularis
 demōstratio. aut vno filli thopic⁹ uel elēchus. Attū verum
 est q: logica que est scia hit⁹ scilicet psonis demōstrate est
 modus sciēdi māliter / ita scilicet ut ista sit p dicitio mālis.
 Logica est modus sciēdi r nō formalis. Nā cū logica (ut
 dictū est) sit scia / de nullo aut ente suus modus formalr
 p dicit / cū modus nō sit de q ditate ei⁹ / cui⁹ est modus.
 nō erit ista formalis p dicitio / logica est modus sciēdi.
 Sed q: modus sciēdi cōpetit scie logice / ut qsi passio sbo
 suo ul mae / p dicitio nē modi sciēdi de logica dicim⁹ mā
 lem / Ita q: sicut ista p dicitio est mālis hō est risibilis / ita
 ista logica est modus sciēdi. Nō tū sicut pma est scdi mo
 di dicēdi per se. Ita r scda / q: nō est satis manifestū / quo
 pacto modus p dicit de illo cuius est modus cū modus
 nō sit de q ditate / r q ditate sit magis intrinsec⁹ qz quel
 bet passio. Sed ista logica est scia est formalis p dicitio /
 r pmi modi. Tā igit instrūa logica / qz habit⁹ cōclonū in lo
 gica demōstrari dicit pnt / modus sciēdi. Instrūa qdē ime
 diate / cū per ipsa scia imediate acgrat. habit⁹ vō media
 te / cū hntes ipm instrūa talia formare possim⁹. Habit⁹ enī
 psonis cōcludētis demōstrationē eē ex pms rē. per h⁹ q
 est filli faciēs scire est formalr scia / r in pma spē qualita
 tis / q: litas scilicet realis / hz denoiatione extrinseca ab ob
 lecto dicat rōnalis / r est ista p dicitio formalis r pmi mo
 di. Talis hit⁹ est scia / Et idē ē cōclonū tanqz ppe mae cō
 petet modus sciēdi / nō min⁹ qz entī creato cōpetit finitas
 spō theologos. Nā p talē hitū demōnes formare ualem⁹

Cum itaqz logica utēlis nō accipiat a Scoto r reli
 quis / pro pmo mēbro distinctionis Averrois /
 scilicet pro logicis instrūis / remanet ut pro 2° mēbro sumaf
 scilicet pro ppōnib⁹ declaratis in logica qō p cise ut i lo
 gica sunt declarate. In alijs scientijs accipim⁹ / ut in 2° cō
 mētario 7° pme phie dicebat Averroes. Et hz usus iste a
 quo logica utēlis dicit / plerisqz ptib⁹ logice cōpetē pos
 sit. Quia multe ppōnes in li^o posterorū declarant / que i
 particularib⁹ scientijs accipi pnt. Propus tū dialectice que
 nū / cū ipsa de cōi qdā metodo sit seu de qbusdā coibus

ppōnib⁹ / qōs in oib⁹ particularib⁹ scientijs accipe possum⁹.
 ut Scot⁹ ē in pma qōne elēchorū asseruit. Cū p3 q: si dē
 alectica h⁹ mō sumam⁹ r logicā accipiam⁹ / ut est hitus cō
 clusionis demōstrate p dicitio ista dialectica est logica non
 erit fo: malis r pmi modi. S3 si ut sumamus logicā / ppter
 ē dialectica accipiam⁹ / pro hitu cōclonū demōstratis p
 prias passiones filli dialectici de eodem dialectico filli /
 sic p dicitio ista eēntialis erit r pmi modi. Et q: utensilis
 logica ppe est dialectica / dixit Aq. p^o thopicorū. Ipsam
 hēre viā ad oīum methodorū pncipia. Hoc itaqz mō ac
 ceptā utēsilē logicā patet nō eē sciam cū cognitio aggrā
 ta in particularib⁹ scientijs per ppōnes acceptas in logica
 p m q: in logica accipiunt / scia aliquo pacto dicit nō pos
 sit. Nā talis ex coib⁹ aggrāf. Et dixim⁹ in particularibus
 scientijs qm in pma p hia per utēsilē logicā scia aggrāf: cū
 ppōnes logice accepte in pma p hia ppe sint phie pme /
 ut Averroes in adducto cōmentario 7° pme phie plane
 dicebat. Et idē cognitio me⁹ hita per tales ppōnes pōt
 dici scia. imo mte metaphisice demōstrationes huiusmo
 di logicas demōstrationes accipiunt. ut ibidē Averroes. De
 mōstrationes aut sciam generāt ut ex earū definitioe ap
 paret. In particularib⁹ vō scientijs secus est. Nā in nālibus
 ut in pmo libro de ascultatioe phisica textu cōmētarij. 35
 Aristoteles ptra Anaxagorā r alios arguēs / rōnes ad
 ducit logicas ppōnes sumētes que nō faciūt sciaz ppe.
 Ad pbādū enī q: res nāles nō cōponunt ex pncipijs i
 finitis sumit hac ppōnē logicā. In finitū p m q: infinitū
 est ignotū que declarata est p^o posterorū tex. cōmētarij
 6. 7. 3. 4. r vide pbatōnē i forma ab Averroē faciēte ibi
 tres fillos. Cōstat aut q: talis rō nō facit scire cū ppōnē
 accipiat que nō ppa est hz cois. Nā sicut dictā cōclonem
 in logica pbat / ita in alijs scientijs plerisqz alias cōclude
 re posset. Illa itaqz ppō ut ad ppositū nāle applicata nō
 est sciētia / nec eius habitus est sciētia / nec sciētie aliquo
 mō aggrātiuus: Quare ex hys late patebit q: r si logica
 docens scia dici possit. Tamē utensilis logica / que non
 est instrūa logica. Sed hitus ppōnū logicarū applicata
 rū scientijs particularib⁹ nō est scia ut sic / nec aggeneratiu⁹
 scie. Licet forte aliquarū taliū ppōnū hitus ut p dēt ex
 pprio medio logico scientia dici possit. Datet pterea q:
 modo saltem diuerso r instrūa logica r logica docēs mo
 dus sciēdi appellari possit.

Attendendū tū est hic q: licet logica docēs
 ppriissime dicat scia. Attamē
 cois scia dicēda est. Nō qdē ita cois sicut utensilis logi
 ca q: ut declaratū est r cois r ex coib⁹ pcedē dē. pterea
 q: ppōnes logice scientijs realib⁹ applicate media cōmu
 nia sunt psonib⁹ fillatis. Sed logica docēs pōt dici cois
 bifariā / r coitate p dicitiois / r coitate applicatiois / ut op
 time Scotus in scda qōne uliuz dixit. Coitate qdē p dī
 catiois est cois nō pse sed per accūs ut Scot⁹ ibidē. Sī
 subiectuz ei⁹ p dicit de sbris aliarū sciarū / id est si sbrm lo
 gice p m cōem viā ens rōnis poneremus. Qd qdem de
 sbris aliarū sciarū non pse / sed denoiatiue r per accūs p
 dicat logica eēt cois coitate p dicitiois. Et hz ens rōnis
 nō ponamus sbrm tū q: de spō est logica hoc ē mō dicit
 posset cois. Ex qb⁹ patet anglicū nō intellexisse Scotum
 ibidē. Cū dicat logicā eē cōem nō pse sed per accūs. i. p
 partē. Et male ē subtilis doctoris hram diuidit. Coitate
 etiā applicatiois ut ibidē. Et in pma qōne elenchorū
 Scotus asseruit logicā docēs est cois / cuz ei⁹ sbrm cadat
 in usuz oīum aliarū sciarum ut latissime pstat. Ex dicitis
 itaqz patet facillime qōnis mote solutio.

Adducta aut ad negatiuā pblematis pte ex an
 tea determinatis soluunt r in pmo an
 tecedēs pblematis negamus / cōcedētes qd assumit 6°
 thopicorū q: definitiones r maxime logice ex giie r dīa
 cōponunt. Et qzuis ppa plerūqz dīa r ultima non cog
 scaf. Attū totū circūlocutū mediū potissime demōstratiois

poterit eē: cū totū id sufficiens cā eē possit inherēte passio-
nis ad sūm. Hanc enī cālitatē definitio expetit: cum de
mirationum ponit medium, ut in p̄ma pte q̄ōnis est de-
claratū. ¶ In sc̄do v̄o sc̄dam minoris pte negamus: te-
nētes mathematicas demōstratōes eē potissimas: et in p̄-
certitudinis ordine, ut in 2^a q̄ōnis pte ostendimus. Et cū
dī: q̄ math^{ca} nō p̄siderāt causam in eēndo q̄: considerāt
tātmō formā. Rūdef q̄ h̄ nō p̄siderēt cāz in eēndo s̄bi
uel passionis demōstratōe: t̄m p̄siderāt cām in eēndo inherē-
tie dicte. Id autē qd̄ est cā formalis s̄bi uel passionis: pote-
rit utiq̄ eē cā effectiua in eēndo inherētie passionis ad
sūm. ¶ In tertio p̄terea negamus q̄ demōstratio que
per finē p̄cedit: non sit potissima ceterarū que per alias
cās p̄cesserint in eadē scia cum finis sit imediata et irreso-
lubilis causa in eēndo: inherētie maioris extremi ad mī-
nus, qd̄ ut dictū est regrit ad potissimā demōstratōes.
¶ Ad epicurū etiā, ceterosq̄ eius sectatores dicimus:
q̄ p̄pterea mūdū at̄ homīs p̄stare asseruerūt: et honestas
corp̄is uoluptatē putarūt: Quare necesse erat eorū falli;

qui ablecta scia ueritatis inq̄situa: de rerū ueritate p̄qui-
rerēt. Quicūq̄ enī logicā et demōstratiuā potissimum
partē uel negarūt uel ignorarūt: in errores q̄ plurimos
inciderūt. Hinc empedocles agrigētinus: oīz eē sciam
dixit. Et Heraclitus ephesius sciaz quālibet h̄eri posse ne-
gavit, ut Aḡ. p̄mo posteriorū textu cōmētarij. 6. ostēdit.
Hinc Parmenides et Melissus quos p̄mo de asculta-
tione p̄sica tex. cōmētarij. 71. adducit Aḡ. Anaxago-
ras Laçomenius. Democritus Abderites et Leucip-
pus collega eius: quos p̄mo de ḡniatione textu p̄mi cō-
mētarij Aristoteles refert: Inter p̄se et per acc̄is distin-
guere nesciētes: De quorū uarietate logicus t̄m tradidit
doctrinā. In uia falsam et erroneā diuerterūt: nihil sim-
p̄l̄r ḡnari aut corūpti dicētes. Quare et recte Aristoteles
p̄mo de auditu p̄sico textu cōmētarij. 71. Antiquissimū
(inquit) in p̄sica cum fuerint p̄scrutati de ueritate et natu-
ra entium reflexi sunt ab ea. et quasi expulsi in aliā uia,
p̄pter paucitatē exercitiij in logica.
Finis.

¶ Joānes Antonius Scotus Barthenopeus Artium Doctoz: Patauinis Logices affectatoribus felicitatē.

¶ Qui a rerum optice sūmo vna cum stellis aīos emanasse dixerunt: et celis ad aīanda corpora lapsos: iūdem illos
cū corp̄ib⁹ oriri existimarūt: nō ad p̄p̄tā t̄m utilitatē: sed et amīcorū et patrie. Et sic p̄stādī officij v̄im cēsuerūt h̄ere cō-
genitā: ita et accepto munere ad eiusdē redendī paritatē quadāz lege nature cōpelli. ut est ¶ Platonis snia in ep̄sto-
la quadā sua ad tarentinū architā. Idq̄z ita esse h̄oībus p̄p̄tūm asseruerūt: ut nemo vnq̄z tam ablecta sit p̄ditioe q̄
(ut Eschines etiā dixit) saltem uerbis par restituere munus nō possit. Hanc itaq̄ oīum h̄oīz p̄ditionē: et uelut qua-
dam instigatōne nature in referēda gratia eo potissimū in p̄senti astringoz: q̄ me maximis muneribus affectatis:
Nam cum sup̄iori anno p̄suetō die patauine urbis p̄fecti bonarum artium affectatores oēs ad eligēdos doctores
pro more p̄uocassent: qui lectiones quibus indigerēt publice p̄fiterent: uos qui eos expetebatis qui Aristotelis
logicā nobis enuclearēt me vnū tāto p̄sensu ad eā lectionē designari acclamastis: ut nedū eosdem urbis moderato-
res: sed et vniuersāz academiā nostrā in admirationē adduxeritis. Hoc p̄terea anno eo aīo in id cōuenistis oēs:
ut nullum officij laborisq̄ genus omiseritis: quo ad Aristotelis logicā explanādā adducī astringiq̄ potuissem.
Tantaq̄ apud uos ualui et auctoritate et gratia ut nihil addī cogitari ue manus possit. Tam grādī in me beniuolētie
tanteq̄ expectatōni: tante humanitatē: ac māsuētudinē uestre quo naz pacto par esse possim vix inuenio. Res m̄hi
sunt tenues et tāto b̄nificio longe impares. Nec satisfacere uobis possum: et in h̄is libris apertēdis noctes oleasq̄ im-
p̄dere: ut m̄hi est aīo. cum nec minorē p̄sensu uocātibus me p̄sice affectatoribus eius sciētie (quem dicūt exordina-
rium) locum ad docēdū suscipere satius fuerit. H̄bo itaq̄ agāq̄ pro tot tantisq̄ in me b̄nificijs gratias: et eas q̄dem
quas nulla vnq̄z sit obliteratura posteritas. Nec in referēdis etiā illis uideri cupio penitus infecūdus: Naz Egidij
romani doctoz fundatissimi et peripathetice disciplinē affectatoris accuratissimi cōmētarios in libros p̄ioz anale-
ticorum Aristotelis in uestram utilitatē imprimendos curauit: quos olīm ex neapoli huc usq̄z afferri iusserā: im-
perante id m̄hi Mag^o d̄no Paulo Adonello cremēsi academiē nostre moderatore insigni. qui ita studiosis in-
genijs fauet ut nō secus felicē sub illo academiā nostrā futurā sperem⁹ q̄z sub platonis horoib⁹ felices essent res
publice. Illos p̄o cōmētarios ab Egidio editos cum uetustissima exēplaria admonēt ad eorū inscriptiones: ut p̄ce-
dendī stilius Egidio peculiaris. isq̄z solū nō esse egidij inficiabif qui ignorauerit quot uiderim exēplaria egidij in-
signita inscriptionib⁹: quātoq̄ labore cōtenderim de ea ipsa re periculū facere. Nec t̄m p̄pterea cēsatis credidisse
me uestre in me magnitudinē meritorū gratiā retulisse: cum nullum facile officij genus inuenire possim: quo uestris
amplissimis in me meritis satisfactā. Quāobrem obsecro uos obtestozq̄ plurimūz ut grato aīo a me accipiatis: qd̄
maximū a me expectari p̄ōrimentē scilz uobis deditissimā: animūq̄ uestris institutis dicatissimum: ita ut sigd̄ vnq̄z
euenerit ubi mea opa uobis opus fuerit: uestrū sit iūbere impare ac p̄cipere meq̄z et meis oib⁹ pro arbitrio uti. Ac
me tanti beneficiij tunc inmemorem scitote: cum meimet obliuiscar: cūq̄z lumina celum: ac sedes proprias astra re-
reliquerint. Valete.

Incipit liber Priorum Analeticorum Aristotelis cum
Egidij Romani commentarijs utilissimis.

Am omnis scien

tia fit veri inquisitiva et hoc per
modum et rationem discernen-
di: Logica autem habeat deter-
minare modum inquirendi ve-
ritatem in alijs scientijs: patet qd
logica modum et rationem di-
scernendi dicitur determinare
sed ratio discernendi s^m Boe-
cium duas habet partes. s. inue-

tionem et iudicium: igitur logica de utraq; habet deter-
minare ut dicatur quedam pars logice de arte inueni-
di et quedam de arte iudicandi. Sed tunc statim du-
bitabit aliquis cum in omni scientia fiat inuentio et iudi-
cium s^m qd vnaqueq; scientia differt ppter qd iste due par-
tes magis logice qm alijs scientie attribuunt. Et dicendum qd
h^{is} omnis scientia inueniat et iudicet tamē sola logica mo-
dum et artem inueniendi et iudicandi determinat: et ideo
iste partes soli ei attribuuntur. Et tūc ulterius dubi-
ppter qd in doctrinis specialibus nō denominat ars in-
ueniendi et iudicandi sicut in logica. Et dicendum qd incōue-
niens est simul querere scientiam et modum sciendi: doctri-
ne autē speciales determinat ipsas scientias qre modus sci-
endi nō determinabūt: sed modus sciendi p^{ro} inueni-
do et iudicando quare modus inueniendi et iudicandi non
habet determinari in aliq; scientia speciali et ideo in logica
que est scientia cois determinabit. ratio autē quare incōue-
niens est simul querere scientiam et modum scientie h^{ic}
est doctrine speciales sunt generis determinati et circa p^{ri}-
cipia generis determinati nec excedūt ea sed extra prin-
cipia generis determinati sunt modi cōmunes quare sci-
entie speciales ad modos cōmunes determinandos nō
se extendent sed modus inueniendi et iudicandi est mo-
dus cōmunis pluribus scientijs quare de illo in aliqua
scientia speciali determinari non poterit. Sed tunc
ulterius dubitat. si inconueniens est simul determinare
scientiam et modum sciendi. logica autem est vna scientia
necesse est aliam precedere logicam que rectificet logi-
cam in modo sciendi et docendi et si h^{ic} cōsimilis ratio est
de illa que precedit logicam et sic pceditur in infinitum
uel erit alia scientia determinans scientiam et modus sci-
endi quod est contra propositionem superius habitam.
Et dicendum qd logica simul determinat scientiam et mo-
dum sciendi et non est incōueniens. est enim logica de
modo sciendi vnde illa potest seipsam rectificare in mo-
do et non indiget scientia preexistente que rectificet eam
quare cum ipsa determinat scientiam et modum sciendi
hic non sunt duo apud ipsam: qd est modus omnium
scientiarum est modus in scientia logica. In alijs autē sci-
entijs ut in doctrinis specialibus aliud est scientia et mo-
dus sciendi: et ideo nullum incōueniens est simul dare
scientiam et modum sciendi. patet igitur responsio ad obie-
ctum. predicta enim propositio non se extendit ultra sci-
entias speciales ut iam patet. Sed tunc dubitatur. si
entis logica simul tradat scientiam et modum sciendi nul-
la autem scientia specialis h^{ic} potest videtur qd logica sit
nobilior et dignior omni scientia speciali. Contrarium ta-
men videtur per hoc qd neq; est de nobiliori subiecto ne-
q; nobiliori modo neq; certiori procedit qm speciales et
h^{is} duobus modis est vna scientia nobilior alia et digni-
or: sicut patet ex principio libri de anima. Et dicendum qd
logica in suo genere nobilior est et melior alijs in suo cū
logica in suo genere habeat scientiam et modus sciendi et
alie solam scientiam simpliciter tamē alijs nobilior et di-
gnior non est: non enim subalternat sibi alias neq; de ex-
cellēntiori subiecto est: neq; per demonstraciones nobilio-

res tradita et ita quo ad quid est nobilior alijs simplici-
ter autē non et per h^{ic} patet rōtio ad obiecta. Sed ad-
huc restat dubitatio qd cum scientia specialis modum et in-
ueniendi et iudicandi non habeat determinare: sed scientia
cois. scientia autem cois est duplex. s. logica et metaphisi-
ca. dubitat quare apud logicam magis determinet iste mo-
dus qm apud metaph^{icam}. Et dicendum qd inuentio et iudicium
partes sunt artis discernendi que cōplet per sillogismum
que est res rōtio. logica autē de rebus rōtio determinat
et ideo ad logicam p^{ro}inet determinatio inuentionis et iudi-
cij: metaph^{ica} autē non est de rebus rōtio sed magis de re-
bus nature coiter accipiēdo nām s^m earum eētias pu-
ras et per rōnes p^{ro}fundas et verissimas et ideo metaph^{ica}
de modo p^{ro}dictio nō habet determinare: ex h^{is} ergo ma-
nifestum est qd inuentio et iudicium partes sunt logice et qd so-
lius logice et ppter quā cām. H^{is} v^{is}is p^{ro}ter vidēdū
est ubi iste partes in logica tractant. et dicit qd ars inueni-
di in thopicis et elenchis. ars autē iudicandi in p^{ro}ribus et
posterioribus tradit. Sed super h^{is} dubi. non videt
qd disti^{ct} tradat ars inueniendi et iudicandi ita qd sola in-
uentio tradat in thopicis et accipio thopica p^{ro} thopicis et
elenchis: demonstrator enim mediū inuenit de qua inue-
tione in thopicis non determinat mediū enim demō-
stratiuum necessariū est semp: in thopicis autē nō dat nī-
si inuentio mediū p^{ro}babilis sicut patet per Arg. in p^{ri}o tho-
pico. Adhuc si sufficēter determinare inuentio nō
oportet determinare de ipsa in p^{ro}ribus aut posteriori-
bus nūc autem determinat. Adhuc sicut sillogismus
demonstratiuus addit aliqd supra sillogismum simpl^r p^{ro}
quo aliud est iudicium de ipso et sillo simpl^r sic sillogis-
mus dia^{ct} addit aliqd simpliciter supra silm p^{ro} quo su-
peraddito aliud erit iudicium de ipso et de sillo simpl^r qre
non sufficit inuentionem silli dialectici determinare sed
oportet de illo tradi iudicium et ita insufficēter agit de sil-
logismo dialectico si solum determinet eius inuentio. Ex
h^{is} ergo videt uel qd diminuta sit doctrina logice uel qd
non sit disti^{ct} inuentionis et iudicij ita qd sola inuentio tra-
dat in thopicis et elenchis et solum iudicium in p^{ro}ribus
et posterioribus. Et dicendum qd ultimus est verū in utro-
q; enim libror et aliqd de iudicio et aliqd de inuentione
tractat. sed sciendum qd opposito modo se h^{ic} inuentio et
iudicium circa silm demonstratiuum et dialecticū. silli entis
demonstratiui vnicū est mediū s^m spēm. s. diffinitio cā-
lis: et ideo parum h^{ic} de inuentione illud tū qd h^{ic} in scdo
posteriorū determinat. sed silli demonstratiui multe sunt
p^{ro}ditiones. s. qd sit ex p^{ro}mis ueris imediatis et c. et ideo dif-
ficile est iudicare an sillo p^{ro}positus sit demonstratiuus an
non: et ideo multum h^{ic} de iudicio. sicut dicendum est de
sillo simpl^r: de sillo autē dialectico ecōtrario modo dicen-
dum est. que enim in dialecticis ad eādem p^{ro}clones p^{ro}-
adduci sunt multa media et multis modis siue ex multis
p^{ro}clones ideo multus est de ea inuentione qd tū silli dia-
lectici vnicū est p^{ro}ditio. s. qd sit sillo ex p^{ro}babilib^{us} ideo pa-
rus h^{ic} de iudicio et id qd h^{ic} de iudicio p^{ro}im determinat
in li^o p^{ro} thop. p^{ro}im autē in. viij. ubi determinat de p^{ro}one
uersus enim finē illius ptis. s. p^{ro}imo autē modos proce-
dēdi qd est in principio dicit qd p^{ro}ferādus si oīo sit sillo
ta uel nō: et si sic ex q^{ro}ibus sit sillo et istud scdm pertinet
ad iudicium de sillo dialectico faciendum. Ex h^{is} patet rō-
tio ad obiecta qd oīo inuentio tradit in thopicis neq; so-
la inuentio imo mixtū tradit inuentio et iudicium in oīo:
denotat tū ab eo qd magis abundat et excedētus est et qd
hec fiant cōpetēter pōt manifestari per tale sille. In rheto-
rica sunt partes artis. v. s. inuentio: disti^{ct}: elocutio: memoria
et p^{ro}nūciatio ipsa: etiā h^{ic} triplicem mām siue spēm mālē
s. tria genera cārum: iudiciale: demonstratiuum: deliberati-
uum. ut autē plene sit rhetorica in q^{ro} sua mā ipsa cū oīo
suis p^{ro}ibus oē genus cause ingredit: eodē mō cū logice
due sint partes. s. inuentio et iudicium et duplex mā siue spēs

mālis. s. questio scibilis et questio opinabilis: ut logica s̄m se totam in qualibet sui materia sufficienter inueniatur oportet ut circa questionem opinabilem determinando habeatur tam inuentio q̄ iudicium: similiter autē circa questionem scibilem. Ex hijs ergo patet ubi in logica tradat̄ ars inueniendi et ars iudicandi et questio.

Quibus habitis adhuc dubitaret forte aliquis cum. v. sint partes rhetorice. s. inuentio dispositio et c. q̄re sola inuentio de numero illarum ponit̄ pars logice. **A**d h̄c cum logice partes sint inuentio et iudicium quare non ponitur iudicium pars rhetorice sicut inuentio. **A**d hoc dicendum q̄ in rhetorica affirmat̄ multitudo signoz et entimematum cōfuse ad probandum intentum: et p̄pter talem multitudinem et cōfusionem ne talia premisceatur ad inuicem necessaria est in rhetorica tam dispositio q̄ memoria. Iterum in rhetorica necessarium est psuadere iudici s̄m q̄ possibile est qd maxime pōt fieri per ornatum eloquentiam et moderatum corporis gestū et ideo necessaria est rhetorice elocutio et pronūciatio: h̄ autē nō sunt necessaria in logica. ibi enim non ordinat̄ multitudo rōnum cōfuse sed vnicuiq; statim reddit̄ sua responsio et ita cum non sit ibi confusio sicut in rhetorica nec est ibi indigentia dispositionis et memorie. Preterea ibi nō multum appetit̄ benevolentia et ideo non est ibi necessaria elocutio uel pronūciatio q̄uis hec quatuor conferre possint in logica non tñ sunt ibi necessaria sicut in rhetorica: nec etiā sunt iste partes ita eētiales in logica sicut est inuentio. **U**el aliter posset dici s̄m quosdam dicentes q̄ in logica pars est dispositio et pronūciatio et hec uolunt cōfirmare per **A**g. in p̄n. 8. thop. dicit̄ enī ibi q̄ p̄mum oportet inuenire media: in quo signatur inuentio. secūdo inuentum formare et ordinare: in quo significat̄ dispositio. tertio proferre ad alium: in quo significat̄ pronūciatio sed de hoc non est curandum. p̄ma responsio dicit̄ ueritatem. **A**d secūdam dicunt aliqui q̄ ad rhetoricam nihil pertinet de iudicio: ipsa enī non instruit nisi actorem et reus. Iudex autem iste iudicare debet s̄z leges et decreta: q̄ ergo iudicium ibidem extra rhetoricam est ideo non ponit̄ iudicium pars eius sicut inuentio sed h̄ respōsio non sufficit. cum enim rhetorica instruat actorem in opponendo et accusando reus: aut in respōdendo et defendēdo: manifestum est q̄ ip̄s est illud iudicium determinare qd pertinet ad respōsionem eorū que opposita sunt ab actore. Et p̄pterea dicendum q̄ huius oppositorū duplex est iudicium. vnum qd est ip̄s rationis in figurā: et istud transcēdit rhetoricam et omnē sciētiam specialiter disputatiue et ideo nō habet determinari in rhetorica sed potius in logica. determinat̄ enim h̄ iudicium in prioribus. aliud autem est iudiciū sub mō sed istud adhuc non p̄tinet ad rhetoricam eo q̄ ipsa non utit̄ rationibus modificatis que habēt necessitatem sed entimematibus et figuris inducentibus suspicionem: et ita patet cum neutrum iudicium ad rhetoricam pertinet q̄ non dicit̄ iudicium poni pars rhetorice. Ex hijs ergo patet q̄ partes logice sunt inuentio et iudicium et ubi in logica determinat̄ et q̄ solius logice sunt et quomodo se habet ad partes rhetorice. **I**llijs habitis de partib⁹ artis differēdi q̄re de quadam eius parte est presens inuentio accedendus est ad illam. ars enim discernēdi maxime complet̄ per sillogismū. vnde ars discernēdi que logica est de sillogismo facit considerationem principaliter. Cum igit̄ in duobus libris ueteris logice. s. predicamentis et perlermentis determinet̄ de p̄ncipijs sillogismi materialibus. in libris v̄o residuis de ip̄o determinatur. sed hoc pōt eē dupliciter. q̄ aut de sillogismo in se et sic liber prior. aut in suis partibus et h̄ tripliciter. Sillogismus enim specialis aut est ex necessarijs et sic est demonstratiuus: aut ex probabilib⁹ et sic est dialecticus: aut ex apparentibus probabilibus et sic sillogismus sophisti-

cus de quibus determinatur in trib⁹ libris residuis noue logice: et sic patet q̄ subiectum in proposito. s. in libris priorum est sillogismus simpliciter et non contractus et h̄ ad presens supponendum et ita patet causa materialis. Causa formalis consistit in modo agendi et in ordinatione partium doctrine. ordinatione autem partium patebit in diuisione libri. Modus v̄o agendi quidam necessarius est propter ipsam doctrinam: et iste est tripliciter. s. diuinitiuus diuisiuus et collectiuus et quidam non necessarius est propter ipsam doctrinam sed solum propter auditores. s. exemplorum positiuus. causa efficiens est **A**g. titulus talis. Incipit liber priorum analeticorū. et est analeticus idem qd resolutiuus. vnde q̄ in hoc libro traditur iudicium de sillogismo simpliciter: iudicium autem fit circa resolutionem ideo dicit̄ ille liber resolutorius. et dicitur analeticorum ad differentiam libri thopicorum et elencorum. dicitur autem priorū ad differentiam posteriorum analeticorum. et dicitur in hoc libro tradit̄ resolutio prior. in libro autem posteriorū posterior eo q̄ in hoc libro traditur resolutio et iudicium de sillogismo simpliciter. in libro autem posteriorū de sillogismo demonstratiuo. sillogismus autem simpliciter prior est s̄m naturam sillogismo demonstratiuo. Super hoc qd suppositum est sillogismū simpliciter esse genus subiecti in hac doctrina duplex occurrit dubitatio. **P**rima utrum de sillogismo simpliciter debeat aut possit esse scientia. Secūda dato q̄ sic utrum presens scientia sit de sillogismo simpliciter uel non. videtur autem q̄ de ip̄o non debeat eē scientia separata hac ratione: logica habet considerare artem definiendi et diuidendi quare nō debet tradi de arte colligendi. sed ars que est de sillogismo simpliciter est ars colligendi ergo de sillogismo simpliciter nō erit p̄ logice separata. **A**d huc cutus est determinare species eius est determinare genus cōmune eis. si igit̄ logica habet determinare de sillogismo et inductione quibus cōmune est ratiocinatio: habet etiam de ratiocinatione determinare: ergo a destructione consequentis cum nō sit pars separata de ratiocinatione nec erit de sillogismo aut inductione. **A**d huc species ratiocinationis sunt sillogismus et inductio, sed de inductione non est pars separata quare nec erit de sillogismo. **A**d huc sillogismus simpliciter caret bonitate et opere ergo de ip̄o non erit scientia. est enim scientia de bono et difficili. probatio premissa. bonitas sillogismi consistit in hoc q̄ possit facere fidem uel scientiam uel aliquid tale: sed sillogismus simpliciter abstractus ab omni materia speciali nihil tale facere potest. igitur sillogismus hic dictus bonitate caret sillogismi. **A**d huc videt̄ q̄ non possit esse scientia de sillogismo simpliciter. si enim sit: cum omnis scientia fiat per demonstrationem et ita per sillogismū: scientia de sillogismo fiet per sillogismū: et si h̄ sillogismus erit ante sillogismū simpliciter quod est inconueniens ergo et p̄mum. **A**d oppositum sic. cutus sunt per se passionēs de ip̄o potest esse scientia per demonstrationem illarum passionū de ip̄o. sed sillogismi simpliciter sunt quedam passionēs proprie demonstrabiles de ip̄o. v̄o delict̄ qd fit ex duabus propositionibus ex trib⁹ terminis et huiusmodi ergo de sillogismo simpliciter potest eē se scientia. **A**d huc quedā sunt propria generi ita q̄ non speciebus. cum ergo sillogismus simpliciter sit tantū q̄ genus ad demonstratiuum et dialecticum aliqua erūt ei propria que non sunt propria suis speciebus. sed que sunt propria de ip̄o constat q̄ non sciūtur a casu sed per causam. cognitio v̄o per causam est scientia quare de sillogismo simpliciter poterit et debet esse scientia. **A**d huc passio cōmunis inest pluribus per causam communem. sillogismus demonstratiuus et dialecticus habent quedam passionēs communes ut q̄ sint ex tribus terminis et duabus propositionibus et c. ergo habent eas

per aliam causam eodem: sed illis nihil est commune proprie nisi fillogismus simpliciter quando dicte passiones prius sunt fillogismi simpliciter et si demonstrari possunt de ipso et ita de fillogismo simpliciter debet esse scia.

¶ Ad hunc fillogismus simpliciter est instrumentum quo acquiritur fides de questione opinabili et scientia de questione scibili: sed omne instrumentum artificiale habet et artem et scientiam ipsius constituentem: quare fillogismus simpliciter habebit artem et scientiam sui constitutivam et que passiones eius considerabit.

¶ Rationes ultimas questionis concedendum est: ad alias autem respondendum, ad primam sic quod non est simile de fillogismo simpliciter et de diffinitione et divisione, quia diffinitio et divisio non intenduntur in logica nisi pro fillogismo et hoc principaliter propter demonstrationem et ideo de illis non sunt partes separate in logica: sed determinantur in illa parte ubi determinatur fillogismus demonstrativus, scilicet in secundo posteriorum, de fillogismo autem simpliciter propter se intenditur in logica: et ideo habemus partem separatam de fillogismo simpliciter.

¶ Ad secundam rationem dicendum, quod aliquid est commune pluribus dupliciter, aut penitus univoce et ita de tali communi dicitur esse scientia separata a scientiis determinativibus de ipsis speciebus: aut analogice ita quod tota natura eius primo includatur in uno contentorum sub ipso, secundo autem in alijs et per naturam primi participantis: et de tali non debet determinari per se separatim a suis contentivis manifestata natura eius a quo primo participatur et quomodo per ipsum participatur ab alijs sufficienter determinatur natura eius communis, sic autem est ratiocinatio communis fillogismo et inductioni, tota enim natura eius primo monstratur in fillogismo: in inductione autem non nisi per fillogismum et ideo cuius determinata sit natura fillogismi simpliciter et qualiter inductio capiat a fillogismo necessitatem patet sufficienter natura ratiocinationis nec debet aliter determinare.

¶ Ad tertiam dicendum quod non est simile de fillogismo et de inductione, inductio enim nullam habet necessitatem de se sed a fillogismo, fillogismus autem a seipso: et ideo de fillogismo determinatur in parte separata: de inductione vero simul cum illo.

¶ Ad quartam dicendum quod fillogismus simpliciter non privatur bonitate et operatione fillogismi quibus in sua primae consideratus nec faciat fides neque scientiam, sicut enim bonitas fillogismi dialectici consistit secundum istam operationem tacere fidem vel opinionem, bonitas autem fillogismi demonstrativi secundum istam operationem facere scientiam: sic bonitas fillogismi simpliciter ab utroque abstracta est secundum istam operationem aliquid probare ex necessitate sui aliquid inferre et hec operatio communis cum ingreditur naturam specialem facit scientiam vel fidem.

¶ Ad quintam dicendum, quod fillogismus duplex est, unus cuius cognitio habetur per inventionem ut per sensum et experimentum: et iste quietur in anima inventoris sicut ars in anima artificis, alius est cuius cognitio habetur per doctrinam mediante fillogismo iam invento per experimentum et similem operationem secundum quod docet Aristoteles in fine posteriorum, dicendum ergo quod de fillogismo secundo modo est scientia et hoc per fillogismum primo modo dictum et non erit sic idem ante seipsum nec sequitur aliquod inconueniens, habito quod scientia debeat esse de fillogismo simpliciter et possit consequens est quomodo utrum presens scientia, scilicet libri priorum sit de ipso, quod non videtur hac ratione, illud de quo fit aliquid et illud per quod fit non sunt idem sic instrumentum per quod fit statua: et res de quo fit, sed scientia libri priorum fit per fillogismum simpliciter que cuius fit scientia ibi fit demonstratio et ita est ibi fillogismus simpliciter quare non erit de fillo simplici.

¶ Adhuc genus non separatur secundum esse a suis speciebus, sed fillogismus simpliciter

ter genus est ad omnes fillogismos speciales vel tanquam genus quare fillogismus simpliciter non separatur secundum esse ab illis, sed fillogismus traditus in libro priorum separabilis est secundum esse ab alijs fillogismis specialibus, iste enim fillogismus est in materia transcendentem ut in his terminis, a, b, c, nec est in materia probabilis nec necessaria et ita nec est dialecticus nec demonstrativus quare cum liber priorum sit de tali fillogismo, patet quod liber priorum non est de fillogismo simplici. Adhuc idem non est subiectum totius et partis sed subiectum totius logice est fillogismus simpliciter quare non erit subiectum liber priorum cum liber priorum sit pars logice.

¶ Adhuc cum in ceteris libris determinetur de fillo specialibus contra actus ad materiam hinc autem non determinatur de fillogismo contracto ad materiam videtur quod non erit ille liber de fillo simplici sed tamen de forma fillo simplici, fillo enim dicitur quod compositum ex materia et forma, et non determinatur in hoc libro de eius materia et istud volunt quidam dicentes quod de fillo quo ad eius formam tamen determinetur in hoc libro: in alijs autem quo ad eius materiam.

¶ Ad oppositum sic de quo et cuius partibus probantur passiones in alia scientia illud debet dici subiectum, sed de fillogismo simplici et de eius partibus probantur passiones in hoc libro ut per se patet, ergo etc.

¶ Adhuc in principio principalis negotij huius libri dicitur quod determinatur est de fillogismo et de demonstratione, sed primus de fillogismo patet, ergo quia in libro priorum est intentio de fillogismo sed non de aliquo speciali ut patet, quare de fillogismo simplici.

¶ Adhuc contra illos qui dicunt Aristoteles solum determinare de forma fillogismi, diffinit enim in principio propositionem et terminum propter fillogismum et omnia hec sunt materialia fillogismi, Item diffinit fillogismum simpliciter sed fillo simpliciter non dicitur solum formam.

¶ Adhuc determinat de fillo secundum quod fit ex propositionibus de se et de modo et tales propositiones sunt via ad fillogismum quare non videtur solum quod intendat de forma fillo.

¶ Adhuc ostendit fillogismum esse ex tribus terminis et duabus propositionibus et omnes termini et propositiones sunt materialia in fillo, Item potest argui per ea que determinantur in secundo: quibus ergo fillo simpliciter de quo agitur in prioribus sit forma ad fillogismum dialecticum et demonstrativum tamen non videtur esse dicendum quod liber priorum sit tantummodo de forma sed magis considerat tam formam quam materiam fillo in genere.

¶ Ultimas rationes concedendum est: ad obiecta respondendum, ad primum sic, quod fillo de quo est liber priorum est fillo cuius cognitio habetur per doctrinam, fillo autem ille per quem est scientia libri priorum est fillo cuius cognitio habetur per experimentum et sensum et ita non est idem fillo de quo est hanc scientia, scilicet liber priorum et per quem est.

¶ Ad 2^m ostendum quod fillo simpliciter non est vere genus ad dialecticum et demonstrativum quia vere genus dividitur per differentias formales per quas ei advenientes constituentur vere species, sed fillo dialecticus et demonstrativus non sunt constituti per differentias vere formales fillo simplici advenientes: sed magis per differentias materiales et ideo fillo simpliciter est actu et formaliter constitutum in esse ante fillogismum dialecticum et demonstrativum et ideo abstractit eis secundum esse intantum quod potest aliquid certificari vel exemplari de ipso in terminis communibus in quibus neque fit fillo dialecticus neque demonstrativus si ante esset vere genus non esset aliquid vere consideratum in esse ante ipsos: neque posset tunc certificari de fillo simplici aliquid nisi manifestato fillo speciali ut dialectico vel demonstrativo.

¶ Ad tertium dicendum quod tota logica est de fillogismo simplici, et liber priorum est de fillogismo simplici: sed alio et alio modo, cum enim dicitur quod logica est de fillogismo simplici: hoc intelligendum est que est de fillogismo totaliter secundum se et secundum omnes

eius differentias, cum autem dicitur qd liber priorum sit de fillogismo simplici hoc intelligendum est qd est de fillogismo in genere et non contracto ad materiam specialem, s. ad necessariam uel probabilem uel aliam talem.

Ad ultimum patet responsio per iam dicta in opponendo ad secundam partem questionis.

Primum oportet dicere circa qd et de quo est intentio. Quoniam circa demonstrationem et de demonstratiua disciplina. Deinde determinare quid est propositio et quid terminus et quid fillogismus: et quis perfectus et quis imperfectus, postea et quid in toto esse uel non esse hoc in illo: et quid dicimus de omni aut de nullo predicari.

¶ Iste liber qui est de fillogismo simpliciter primo diuiditur in duas partes, s. in prohemium per quod remouetur ignorantia negationis, et tractatum per quem remouetur ignorantia dispositionis quibus remotis fit scientia. Et incipit tractari ibi. **P**ropositio est oratio. Pars prima in duas, in prima dat intentionem respectu principalis negocij dicens qd primum est dicendum circa qd et de quo est intentio, et specificat dicens circa demonstrationem et de disciplina demonstratiua et in hoc significat intentionem respectu huius libri et libri posteriorum simul et hoc est primum oportet. In secunda dat intentionem respectu eorum que ordinantur ad principale negocium: quorum cognitio necessaria est ad cognitionem principalis negocij dicens qd deinde determinandum est quid propositio et quid terminus quid fillogismus quid perfectus et quis imperfectus: adhuc etiam quid sit esse in toto uel non esse siue dici de omni et de nullo, et hoc est deinde determinare. **C**onuenitur hic quare premitur prohemium posteriorum cum prohemio istius libri cum scientie diuerse sint. Et dicendum qd hoc est qd fillogismus simpliciter immediate descendit in fillogismus demonstratiuum in quo primo repperitur eius bonitas et maxime, propter hoc enim coniuncti sunt tractatus de fillogismo simpliciter et de fillogismo demonstratiuo qd ad prohemium et epilogum. **A**d huc dubitatur quid intendat per demonstrationem et disciplinam demonstratiuam: et quare magis dicit circa demonstrationem et demonstratiua disciplina qd econuerso. Et potest ad istud dici dupliciter s. duplicem competentem expositionem, prima talis demonstratio idem est qd fillogismus demonstratiuus, intendit ergo in hoc libro de fillogismo in quantum fillogismus est, in posterioribus uero in quantum demonstratiuus est: similiter disciplina demonstratiua idem est qd disciplina fillogica faciens scire. Intendit ergo in hoc libro de disciplina demonstratiua in quantum est fillogica: in posterioribus autem in quantum est faciens scire: et ita patet qd intendit per demonstrationem et per disciplinam demonstratiuam. **A**d huc hec propositio circa dicit habitudinem alicuius rei existentis in motu uel quasi in motu, fillogismus autem et demonstratio quidam motus sunt quia motus rationis et fillogicare quidam mouere et ideo bene dicit circa demonstrationem. **N**ec autem propositio de dicit circumstantiam alicuius quiescentis uel quasi quiescentis, disciplina autem est in anima quiescentis et ideo bene dicit de disciplina demonstrata: patet ergo qd melius dicit circa demonstrationem et de disciplina demonstratiua qd econuerso. **A**lia expositio est, s. qd per demonstrationem intendit subiectum in posterioribus: per disciplinam demonstratiuam subiectum in prioribus: ita qd demonstratio sumat s. qd idem est qd scientia demonstratiua: et di-

sciplina demonstratiua idem qd scientia fillogistica siue ratiocinatiua: et premitur intentionem posteriorum qd de illa principaliter intendit, agit enim de fillogismo simpliciter propter demonstrationem, adhuc hec propositio circa dicit habitudinem subiecti ad actum ut est in ratione termini quasi distantis, hoc dico ut frequenter: qd demonstratio est qd finaliter intendit qd adhuc distans est sicut terminus et ideo dicit circa demonstrationem, hec autem propositio de dicit habitudinem subiecti ad actum ut est in ratione materie uel subiecti presentis. **N**ec autem negocij materia siue subiectum est fillogismus simpliciter et ideo dicit de disciplina demonstratiua. **E**x hijs igitur patet ea que determinanda sunt in prima parte prohemij. **C**onsequenter forte dubitat de secunda parte prohemij, et primo de hoc qd dicit, primum et deinde. **I**psus enim dicitur est quid propositio et quid terminus et h. qd de fillogismo et de demonstratione, sicut tamen per primum et deinde ordinem conuersum. Et dicendum qd hoc qd dicit primum et deinde non dicit ordinem sue executionis sed sue intentionis, unde in sua intentione primum est demonstratio consequenter fillogismus simpliciter, ultimo uero propositio terminus et huius, conuersa tamen uia de hijs profertur ita h. qd dicit **A**g. in tertio ethicorum, qd primum est in intentione, ultimum est in generatione. **A**d h. dubitat ad quid determinandum est h. quid propositio et quid terminus ex quo de terminis determinatum est in predicamentis et perierme^{as} et ibidem etiam de propositione, et qd determinatum est in superiori scientia debet supponi in inferiori. **E**t dicendum qd necessaria est duplex cognitio de utroque, oportet enim cognoscere propositionem s. se s. quam considerationem melius dicitur enunciatio et sic determinatur eius cognitio in libro perierme^{as}, oportet etiam cognoscere ipsam s. qd in ordine est fillogistica et sic determinatur eius cognitio hic. **E**t nota qd propositio in communi dupliciter potest considerari, s. aut s. qd est in terminis significatiuis communiter quibuscuque, aut s. qd est in terminis transcendentibus non significatiuis, sic enim est consideratio duplex fillogismi in communi cui respondet propositio. **P**rimo autem modo est propositio pars in modo ad enunciationem que enunciatio narrat res proprias propter alienas. **S**ecundo autem modo distinguit ab enunciatione quia enunciatio non est nisi in terminis significatiuis et sic patet qd omni modo competit alicui magis definire propositionem qd enunciationem, similiter est de termino in predicamentis enim determinatur de ipso s. se alibi autem s. qd est in ordine sed h. potest esse dupliciter, aut enim ordinatur cum alio termino ad enunciationem generandam et sic determinatur de eo in libro perierme^{as}, aut ad propositionis resolutionem terminatur et sic determinatur h. quid est terminus. **C**onsequenter queritur, ad quid diffinitur hic fillogismus ex quo satis diffinitur in primo thop. **E**t dicendum qd hic diffinitur ex intentione eius. **I**bi autem necessariu incidet aliter per fillogismum dialecticum accipiendum. **A**lterius forte dubitabit aliquis, quare non determinat consequenter qd conuersio sicut determinat quid sit dici de omni et dici de nullo. **E**t dicendum qd conuersio est principium percipiendi fillogismos imperfectos quorum perfectio non habetur per diffinitionem conuersionis sed per modos conuersionis cognitos et ideo nec hoc dicit consequenter se esse dicturum quid conuersio: nec consequenter determinat quid sit sed modos eius tamen, sic autem non est de eo quod est dici de omni et de nullo, per cognitionem enim illorum quid sunt patet perfectio in fillogismis perfectis quorum dici de omni et dici de nullo sunt principia.

Propositio igitur est oratio affirmatiua uel negatiua alicuius de aliquo.

Chic incipit tractatus et diuidit in partes duas. In prima determinat quedam ordinata ad principale negocium quorum cognitio necessaria est ad cognitionem filii. Secundo cum dicitur *Hic ergo determinatis*. Determinat de principali proposito. prima in duas. in prima determinat quid sit filius in se in suis partibus. In secunda cum dicitur *In toto autem est alter*. Determinat principia filii in rectificatione. prima in tres. In prima determinat quod est filius in suis partibus integralibus. In secunda cum dicitur *Sillus est oratio in qua quibusdam in se*. In tertia cum dicitur *perfectum ergo uoco in suis partibus subiectiuis*: et patet sufficientia. Tunc enim sufficienter cognoscit aliquid cum cognoscit in se et in suis partibus. et hoc dupliciter. scilicet integralibus et subiectiuis. patet etiam ordo partes integrales sunt priores toto naturaliter: totum etiam in se prius est partibus subiectiuis. prima in duas. In prima determinat de propositione. In secunda cum dicitur *terminum uo uoco*. De termino: quod terminus in ratione quod terminus est posterior: propositio: id quod est: naturaliter sit prius: ideo sic ordinantur partes. In prima parte sic procedit. primo diffinitur propositio dicens quod est oratio affirmatiua uel negatiua alicuius de aliquo et accipendum de coiter ut dicitur in tertia propositio affirmatiua quam negatiua. et hoc est *propositio igitur*.

Chec autem autem uelis: aut particularis: aut indefinita. Dico autem uelis: que aut omni aut nulli in esse. particularis *non* que alicui: aut non alicui: aut non omni in esse. Indefinita autem que significat siue uel aut particulari ut priorum eadem esse disciplinam aut uoluptatem non esse bonum.

CSecundo diuidit eam dicens quedam est uelis et quedam particularis et quedam indefinita et diuidentibus declarat et patet et hoc est *hec autem uniuersalis*.

CDiffert autem demonstratiua propositio a dialectica: quoniam demonstratiua quidem sumptio alterius partis conditionis est. *non* enim interrogat sed sumit qui demonstrat. Dialectica *non* interrogatio conditionis est. Nihil autem distabit ut fiat ex utrisque filiis. Nam et qui demonstrat et qui interrogat sumit aliquid de aliquo esse uel non esse. Quare erit quidem syllogistica propositio simpliciter quod affirmatio uel negatio alicuius de aliquo secundum dictum modum. Demonstratiua *non* si uera sit et per primas propositiones sumpta. Dialectica autem punctati quod interrogatio contradictionis. Syllogizanti autem sumptio apparentis et probabilis: sicut in thopicis dictum est.

CTertio diffinitionem datam uerificat per talem rationem. Dicitur propositio dialectica uel demonstratiua sumit aliquid de aliquo esse uel non esse: sed omnis propositio syllabata simpliciter est dialectica uel demonstratiua ergo omnis propositio syllogistica simpliciter sumit aliquid de aliquo esse uel non esse et sic patet quod diffinitio bene data est: quia intentio fuit propositionem syllogisticam diffinire. In hac ratione sic procedit. primo ponit quendam differentiam inter propositionem dialecticam et demonstratiuam. ex qua patet maior: dicens quod differunt propositio dialectica et demonstratiua. quod demonstratiua est sumptio partis determinate contradictionis. scilicet uere sine interrogatione. Dialectica autem est interrogatio alterius partis contradictionis et hoc indifferenter uere uel false dummodo probabilis. Ex quo patet quod ex quo utraque sumit partem contradictionis quod sit aliquid de aliquo esse uel non esse et hec fuit maior: rationis et hoc est *differt autem*. Secundo ponit minorem dicens quod

nihil differt ut fiat filius de utraque. quod dicitur uel hec uel illa est propositio de qua fit filius et hoc est *nihil autem distabit*. Tertio infert conclusionem et hoc est *quare erit syllogistica*. Quarto propter euidenciam predictorum aperit modos tam propositio: nis dialectice quam demonstratiue dicens. quod propositio demonstratiua aut est uera et prima: aut sumpta per ueras et primas et nota quod prima est demonstratiua in esse potissimo. secunda in esse potissima. Secundo aperit modos propositionis dialectice dicens quod propositio dialectica apud punctatam est interrogatio: apud autem syllogisticam est sumptio alicuius apparentis siue probabilis quemadmodum in thopicis dictum est: et accipiendum est in thopicis coiter ad helencos et per hec quod dicitur probabilis signat propositionem dialecticam simpliciter. et per hoc quod dicitur apparentis signat dialecticam prae se habentem: cuius est litigiosa uel tetatiua et huiusmodi. Tunc patet quod hic locutus est de propositione ualde coiter et hoc est *demonstratiua uo*.

CQuid ergo propositio et quid differt syllogistica et demonstratiua et dialectica subtiliter quidem in sequenti dicetur. ad presentem autem utilitatem sufficienter nobis determinata sunt que nunc.

CConsequenter epilogat dicens quod quantum ad presentem negocium satis determinata est diffinitio inter propositionem dialecticam et demonstratiuam. sed inferius. scilicet in principio posteriori. hoc subtiliter declarabitur. Dicitur etiam quid sit propositio et hoc est *quid autem propositio*. **C**Subiungat forte hic et primo de diffinitione propositionis. et primo de genere eius cum enim oratio diuidatur in perfectam et imperfectam: uidetur quod oratio perfecta debeat poni in diffinitione eius tanquam genus eius proximum. Et dicendum quod apud logicum non est alia oratio nisi perfecta. supponit enim perfectum et congruum et ideo per orationem intelligitur perfecta oratio quo ad logicum. **C**Deinde dubitaret forte aliquis de differentijs eius. uidetur enim quod male diffiniat per affirmatiuum et negatiuum: tum quod interius non diffinit suum superius sed e contrario. tum quod sunt differentie diuidentes ipsam igitur non diffiniunt sed magis e contrario. affirmatiuum autem et negatiuum sunt differentie diuidentes propositionem et inferiores ipsa. **C**Et dicendum quod iste differentie propositionis cadunt in eius diffinitione sub diffinitione ad circuloquendum differentiam essentialem propositionis et completiuam. Unde is est sensus oratio signatiua uel predicatiua alicuius de aliquo: sic autem ponere inferiora in definitione superioris non est inconueniens. ponere tamen inferius in ratione qua inferius est: est inconueniens. **C**Uel dicendum quod per has differentias per quas diffinitur simul diffiniat et diuidat. **C**Adhuc forte dubitaret aliquis quare magis ponuntur hee differentie affirmatiuum et negatiuum ad circuloquendum differentiam talem quam alie differentie diuidentes propositionem que sub diffinitione accepta cum propositione conuertuntur. **C**Et dicendum quod hoc est quod hic diffinitur propositionem secundum quod est syllogistica sicut patet in textu. Sillus autem maxime diuersificat penes has differentias affirmatiuum negatiuum. **C**Sed tunc dubitatur quod maior: diuersitas est illi penes has differentias propositionis uniuersale particulare. secundum ergo hanc rationem debuit per istas differentias compleuisse propositionis diffinitionem. **C**Et dicendum quod huiusmodi diuersificatur secundum modum per uniuersalem et particularem sicut per affirmatiuum et negatiuum tamen essentialiores sunt propositioni affirmatio et negatio quam uniuersalitas et particularitas. et ideo sua diffinitio magis completur per istas differentias affirmatiuum et negatiuum quam per reliquas. **C**Deinde queritur quare aliter differt huiusmodi propositio quam in thopicis Boetij et quam enunciatio in libro priorum cum sint idem secundum rem. **C**Et dicendum quod differunt propositio et enunciatio ut dicitur Boetij enunciatio tamen propter se profertur. et primo enunciat quod est

Liber Primus

In aia z ideo diffinit per uerū z falsū que sunt in anima. sed propositio est alterius gra. s. conclusionis sed h^c pōt esse dupliciter s^m duplex esse filli cui rīdet. aut enim est filli in terminis significatiuis z eius propō est eadē subiecto cum enūciatione sed differēs in modo z ideo figt uerū uel falsum z sic diffinit per uerū z falsum in thop. Boecij. aut est filli in terminis abstrahētib^{us} a mā de quo h^c determinat Ag^o. z huic respōdet propositio in terminis abstrahētib^{us} z h^c differt ab enūciatione sicut p^o. z hāc diffinit Ag^o. hic. **C**ōter forte dubitat de diuisione propositionis uidet enim dīminuta ppter omīssionem propōnis singularis. Et dicēdum q^d singulare nī hīl aliud est q̄z particulare cōtractū. vnde per propositio nem pticularē dat intelligere illam que est cum signo particulari z pticularē ptractā que singularis est. **C**Ad huc forte dubitabit aliq^s cū multiformis sit dīsiō ppōnis vbi gra. per uerū z falsū per vnā z plures per simpliciē z cōpositā per modale z de inēē q̄re solam dīuisione z pōnū per ulem pticularē indefinitā. **C**Et dicēdū q^d in tendit de propōne s^m q^d fillistica iō solū ponit differētiās s^m quas maxie cōstitit filli dīuītas. penes aut istas dīuītas affirmatiuū z negatiuū z penes istas ule pticula re z indefinitū maxie cōstitit diueritas s^m modum: z ideo tū istas dīuītas ponit: pōnes in diffinitōe: posterior res dīuītas in dīuisione. Iste aut dīte uerum z falsum vna plures simplex z cōpositū non faciūt diueritatem in modis illoz nec iste modalis de inēē nisi s^m mā; tū z ideo dīuisione propōnis per istas dīuītas non tāgt. **C**Adhuc dubitaret forte aliq^s cum indefinita z pticularis propositio cōuertant utraq; etiam sequat ad ulem qualiter diuidant per opposita. **C**Et dicēdum q^d aliud est cōsiderare pticularē propōnem sub ista intēuione pticula re: z aliud id qd est pticula re s^m rem: filliter est diuerfimode cōsiderare indefinitā z ulem: z penes s^mam p̄siderationē ad inuicem diuidunt z inuicem sic opponunt. vle enī nō est pticula re nec indefinitū nec pticula re indefinitū. Scdm aut scdm cōsiderationē non opponunt nec ad inuicem diuidunt: imo magis idem sunt s^m rē res ulis z pticularis z infinite. **C**Adhuc dubitat cum indefinita dicat per p̄uationē tam ulis q̄z pticularis ut dicit in lītera q̄re magis cōuertit cum pticulari q̄z cum uli. Et dicēdum q^d indefinita dicit per p̄uationē utriusq; signi: z cōuertit cum pticulari eo q^d nō supponit multitudines suppositoꝝ sub p̄dicato sicut nec pticularis. ulis aut supponit multitudinem suppositoꝝ sub p̄dicato. **C**Adhuc forte dubitabit aliq^s cuz ars imitēt nām ut dī 2° phicoꝝ in natura aut nīhīl est infinitū ut accipit in 3° phicoꝝ quomō est in arte aliqd infinitū sicut propositio indefinita. **C**Et dicēdum q^d infinitū pōt dicere p̄uationēz finis z sic nīhīl est infinitū in arte sicut nec in natura. uel pōt dicere p̄uationē certitudinis z sic est aliqd infinitū in arte sicut propositio indefinita que sic notat q^d caret certitudine ulis determinationis z pticularis. **C**Cōsequēter dubitat de uerificatione diffinitōis dicit enim q^d de mōstratiua propositio sumit z nō interrogat. dia^{ca} autez ecōuerso: querit huius causa. Et dicēdū q^d q^d demōstrator pcedit ex ueris non curat de cōsensu ridentis. z propterea demōstrator nō interrogat ad hndum cōsensum ridentis sed sumit. dia^{ca} aut prius interrogat ut fiat ei cōsensus quo habito postea in sillogizando sumit. **C**Adhuc dubitat de minore propōne argumenti que dicit q^d oīs propositio sillogistica simplr est dia^{ca} uel demōstratiua. h^c uidet esse falsum cū sit p̄positio dia^{ca} litigiosa z tentatiua que ēt fillistica. **C**Et dicēdū q^d sub dia^{ca} p̄positione cōprehēdit tam litigiosam q̄z tētatīuam z alias cōsimiles eo q^d vnaquaq; illarū interrogatio est sicut propositio dia^{ca} z nulla illarum sumptio est z h^c figt in fine huius partis ubi apit modos propōnis dia^{ca}. h^c enim facit propter minoris uerificationē ut patet q^d ipse accipit

ulr dia^{ca} ad dia^{ca} bene se habentem z praeue. **C**Ad huc posset dubitari de hoc q^d dicit propositionem demōstratiuam esse que per primas z ueras sumitur z de hoc q^d dicit propositionem dialecticam esse sumptionem alitius apparentis: sed hoc solutum est in expōne littere.

**Terminū ō uoco in quē resoluit
ppō ut p̄dicatū z de quo predicat
aut appoito aut sepato eē ul nō eē.**

CCōsequēter determinat de termino significās eius dīfinitionem per hoc q^d dicit ipm eē in quem resoluit propositio: z dīuisionē per hoc q^d dicit terminoz alterum eē qui p̄dicat z alteruz qui subijcit: appoito esse. i. affirmatiōne facta per uerbū affirmatiuū uel dīuīsiō. i. dīuisione facta per uerbum negatiuū z h^c est terminū ō uoco. **C**Hic posset queri de ordine p̄tis huius ad p̄cedentē: sed solutū est in dicēdo sentētiam littere p̄cedētis: q̄zuis enim illud qd est terminus simplr prius sit q̄z propositio z ita naturaliter prius sit tū in rōne qua terminus est posterior. **C**Sed querit quare magis dicit terminum uoco q̄z terminus est cuz h^c uerbum est sit propriū uerbum dīfinitionibus. **C**Et dicēdum q^d h^c est q^d terminus nō est in propositione nisi metha^{ca}. in p̄uīuis autem prope est terminus vnde dicit tū uoco. q. d. cū in cōtinuis proprie sit terminus ego uoco hic terminum in quem zc. **C**Adhuc dubitat cum filliter resoluat filli in propositio nem sicut propositio in terminū quare magis dīfinitat terminus per hoc q^d in ipsum resoluit propositio q̄z propositio per hoc q^d in ipsam resoluat filli. Et dicēdum q^d h^c est q^d completa est resolutio ad terminū z nō est completa resolutio ad propositionē stat enim resolutio ad terminum z nō ad propositionem. **C**Adhuc forte dubitabit aliq^s q̄re dīfinitat terminus per propositionē cuz propositio sit posterior termino. sed id qd prius est non debet dīfinitari per posterior. Et dicēdum q^d si taliter est de primis p̄ncipijs in aliquo genere: z de cōsequētib^{us} ad ipsa cōsequētia enim ad ipsa hnt dīfinitari per p̄ora. **C**Ma autez per p̄ora simpliciter dīfinitari non possunt: sed per posteriora. que quo ad nos priora sunt: uel possunt dīfinitari per p̄uationem: sicut dīfinitat p̄ctus qui est p̄ncipium in magnitudine. dīfinitat enim p̄ctus cuius pars non est. Terminus igit cum sit primuz p̄ncipium in suo genere per prius simpliciter dīfinitari nō pōt: z ideo per propositionē dīfinitat que posterior est simplr. **C**Deinde dubitat de dīuisione terminū. s. quare potius diuidit ipsum per subiectū z p̄dicatū q̄z per nomē z uerbu. z dicēdum q^d h^c est q^d nomen z uerbum sunt proprie. partes enūciationis. subiectū ō z p̄tuz propositionis z hoc patet ex p̄dictis quomō sit. **C**Adhuc dubitat de dīuisione terminū. si enīz qdam terminoz est p̄dicatū: qui dam ō de quo predicat appoito esse uel nō eē sicut ipē dicit in littera igit h^c ipsum esse nō p̄dicat sed est appoito subiecto z p̄dicato. **C**Adhuc uidet idem sic: in sillo p̄ me figure idem p̄dicat in minori qd subijcit in maiori sed esse in maiori nec est subiectuz nec pars subiecti: ergo nec erit p̄dicatū minoris nec pars p̄dicati. **C**Op̄positum tamē uidet sic: cum dicit hoc est aliqd subijcit z aliqd p̄dicat sed non predicat aliqd nisi hoc uerbu est. **C**Item qd de altero affirmat uel negat est p̄dicatū: h^c ipuz esse est tale ergo zc. **C**Adhuc in libro periar^{as} dicit q^d est p̄dicat s^m adiacēs: idem etiam dicit infra in hoc li^o. ergo hoc uerbum eē p̄dicatū est: z nō solum ligamētum p̄dicati ad subiectum. **C**Adhuc sicut dicit Ag^o. in 8° p̄me phie eē qd p̄dicat forma est eius de quo predicat. sed inter materiā z formam non cadit medium sed seipsis iungunt ad inuicem: ergo inter subiectum z p̄dicatū non cadit medium sed seipsis iunguntur ergo hoc vbi est nō erit medium iter p̄dicatū z s^m sed erit ipm p̄dicatū. Rōnes ultimas cōcedendū est.

CAd obta dicendū ad p̄mū sic. q̄. cui dicitur **A**g. q̄. ter
minor alius est s̄m appōte eē uel nō eē nō intēdit nisi
q̄ affirmat predicatū ul' negat sicut patet in expōne lre.
CAd secundū dicendū q̄ p̄dicatū dupliciter pōt dici
sicut id q̄ dicit de altero z sic nunq̄ excludit esse a pre
dicato: uel pōt dici id q̄ ipsuz esse specificat t̄m: z sic acci
pit cum dicit q̄ in sillogismis p̄me figure idē subijctur
in prima q̄ p̄dicatur in secunda. z talis modus loquen
di de predicato propter p̄uos p̄mo processit in uium
semper tamen s̄m ueritatem predicatur uerbuz.

Sillogismus est ōo in qua positis
q̄busdā aliud qdē ex necessitate cō
tingit eo q̄ hec sunt. **D**ico autē eo
q̄ hec sunt p̄pter hoc p̄tingē. p̄pter hoc
nō p̄tingere nullius extrinsecus termini
indigere: ut fiat necessarium.

Chic determinat de sillo s̄m se sic ponit diffinitionē ei^o
dicēs q̄ est ōo in qua q̄busdā positis aliud qdē ex neces
sitate accidit eo qdē h̄ sint z h̄ est. **S**illus est ōo. 1° ex
ponit p̄ticulā ultimā dicēs q̄ p̄clonēz accidē p̄pter h̄
est p̄clonem p̄tingē p̄ p̄missas. h̄ aut idem est q̄ nulli^o
termini extrinseci indigere ad h̄ q̄ sit necessarius: sed q̄
sit simp^r p̄ ipsas p̄missas. z nota q̄ dicit sillo simp^r nō
indigē termini extrinseci. q̄ aliq̄ ad appen^o necessitatis
indiget aliq̄ p̄rietate extrinseca terminoz cui^o est p̄uer
sio sed nunq̄ indiget alio termino q̄ terminis sumptis
z h̄ est. **D**ico autē eo q̄ h̄ sūt. **H**ic posset dubitari cū sillo
sit qdā motus. s̄. rōnis quare in diffinitione ei^o nō ponit
motus pro ḡie. Sed hec solo patet q̄ sillo uere mot^o nō
est sed magis metaphoricē loquēdo. Sed dubitat qua
re in diffinitione eius ponit ōo que est genus nō p̄p̄tū
z nō rōcinatio z argumētatio que est gen^o p̄p̄tū. **C**Ad
h̄ aut dupl^r pōt dici s̄m duplicē expōnem diffinitionis
sillo: quare vna talis est per p̄ticulā positā in diffinitio
ne sillo excludi debēt oēs spēs rōcinationis oppositē. s̄.
inductio: ex^m z entim^a. inutiles etiā p̄iugationes z pec
cata in sc̄do h̄u^o determinata cui^o sunt petitio eius q̄ est
in p̄n^o z nō cā ut cā: sic per h̄c p̄ticulā q̄busdā excludit
entimema: per h̄c p̄ticulā positā intelligēduz est
dispōnem in mō z figura z per illaz excludunt inutiles
cōiugationes z inductio. per h̄ q̄ dicit ex necessitate ex
cludit exēplū q̄ solā habet p̄bilitatē cum sit argum^o re
thoricū ut dicit **A**g. in p̄n^o post^o. **H**er h̄ q̄ dicit ali^o
accidit excludit petitio ei^o q̄ est in p̄n^o nō s̄m q̄ est lo
cus^o sophistic^o sed s̄m q̄ est p̄ctū circa sillo simp^r z de
terminat in sc̄do. sic ergo intelligēdo diffinitionez pōt ad
q̄onem r̄ideri sic. argum^o est explicatio argum^o per ōonē:
qd̄ ar^m est rō faciēs fidem de re dubia. ar^m ergo cōpara
tionē habet ad aiaz cui fidē facit: z sillo sil^r s̄m q̄ est ar^m.
rōcinatio v̄o est discursus a p̄missis in p̄clonē. **S**illo igit
tur s̄m q̄ est rōcinatio h̄t cōparationē ad p̄clonē. **O**ro
aut s̄m **P**uriscianū est p̄grua dictionū ordinatio. sillo ergo
inquātū ōo cōparationē habet ad suas p̄tes integra
les h̄ aut cōparatio eētialior est ei q̄ alia aliarū sicut pa
tet per se. quare ōo pōt^o ponit in diffinitione sillo q̄ rō
cinatio uel argumētatio. **C**Alia est expō dicte diffinitio
nis. s̄. ut nō excludant inductio z ex^m z entimema cui^o
sint reducibilia in sillo sed solū p̄iugationes inutiles z
p̄ctā p̄tingit sillo simp^r in sc̄do h̄^o determinata. z s̄m istā
intentionē dicēdu est ad p̄dicatā q̄onem q̄ si in diffinitione
sillo poneret ar^o uel rōcinatio qui est p̄p̄tū genus eius
opozteret talē ḡit addi ditas eētiales cōpletuvas sillo: p̄
quas excludent a sillo alie spēs argumētatiōis. **C**Ad
huc solet aliter exponi dicte diffinitio. s̄. ut excludat oēs
loci sophisticī simul cū alijs spēs argumētationis sed
et nō est p̄sentēdu: sillo enim formaliter de quo deter
minat in hoc lib^o. eniz mō sint due p̄p̄ones z tres termi

ni. Forma autē z figura z modus pōt saluari in sillo sophi
stico sicut patet hic. **O**is canis currit omne latrabile est
canis ergo zc. z in multis alijs. **N**ōt autē melius z sub
tilius r̄ideri ad q̄onem factā sic. **A**rg^m s̄m **A**g. in 8° ro
pic. est sillo dialecticus quare cui arg^o sit expressio argu
mētū per s̄monē neq̄ arg^m neq̄ argumētatio est genus
sillo. sed ecōuerso s̄m **A**g. **C**Adhuc rōcinatio dī ano
logice de sillo z alijs differentijs eius z p̄mo de sillo: z
p̄terea nihil est in se aut sillogismum sed ipa p̄: imo in
cluditur in sillogismo talis eniz est natura analogi q̄ aut
uere dicit aliquid quod est i. p̄ncipij in se q̄ in suis dif
ferentijs. z ideo neq̄ sumit rōcinatio p̄o ḡie sillogismi
neq̄ argumentum neq̄ arg^o: sed in ōone vniuocant
sillogismus z alij modi rōcinationis q̄uis enim esse ra
tinationis conueniat alius a sillogismo per sillogis
mum. non tamē sic est de oratione sed in oratione vni
uocant. z ideo optime diffinit sillogismus per ōonem
quia propriissime genus est ei z alijs modis arguendi.
CAdhuc forte dubitatur quare nō dicit q̄ sillogismus
est orationes sed dicit oratio cum tamen sint ibi plures
orationes. **E**t dicēdu q̄ id q̄ alij cōtrahit non ponit
in numerū cum ipso. mior aut p̄positio in sillogismo cō
trahit maiorē ad cōclusionem z ideo non ponit in nūz
z ideo dicit sillogism^o est oratio z non orationes adhuc
ab unitate finis. s̄. conclusionis dicit oratio vna. **C**Ad
huc dubitat quid itēdat per h̄c p̄ticulā positā z c̄
pōm. z dicēdu q̄ intendit dispositionem in modo z fi
gura sicut patet per p̄mam expositionem diffinitionis.
Cel potest melius dici q̄ dispositio est partiū materialū
um p̄p̄ie vnde intēdit ibi dispositionē terminoz in p̄
positionibus per quas dīnoscit figura z dispōm p̄p̄m
ad inuicem per quam dīnoscitur modus quia tam termi
ni q̄ p̄positiones sunt partes materiales in sillogismo.
CQueritur q̄re non ponit h̄c differentiam concessis si
cut **W**oecius ponit. **E**t dicēdu q̄ **W**oecius diffinit sil
logismum prout cōpetit dialectico qui expostulat semp
respōsionem locij. **A**g. autē hic diffinit sillogismū sim
pliciter ut cōuenit tā dialectico q̄ demonstratori. **C**Ad
huc dubitabit aliquis qualiter p̄ est aliud a p̄missis cui^o
non videatur esse nisi pars p̄missarum cum etiam ill^o
non petentes sit aliud quod scitur naturaliter ab alto. z
dicendum q̄ s̄m materiam non est cōclusio aliud a p̄e
missis s̄m formam aut est aliud. forma enim cōclusionis
compositio est. sed alia est cōpositio in conclusione z alia
in p̄missis. In conclusione enim componuntur extre
ma ad inuicem: in p̄missis autem medium cum extre
mis uel extrema cum medio uel vnum extremum me
dio z medium alteri.

CPerfectū **N**o uoco sillo nullius alius i
digētē p̄ter ea que assumpta sunt ut appa
reat necessarius. **I**mpfectū **N**o qui indiget
aut vno aut pluriū que sūt necessaria per
sumptos terminos: non autem sumpta
sunt per propositiones.

CConsequēter determinat de sillo quid sit quātum ad suas
partes subiectiuas. **E**t p̄mo determinat quid est sillogis
mus p̄fectus dicēs q̄ est illud q̄ nullo indiget p̄ter p̄
missas ad hec ut appareat eius necessitas z h̄ est. **H**erfe
ctum v̄o uoco. **S**ecūdo determinat quid est sillogism^o
imperfectus dicēs: q̄ ille qui indiget ad euidētiā
necessitatis vno uel pluribus qui ex necessitate hita sunt
per terminos manētes eosdem sed non per p̄positiones
manētes easdem. **E**t nota q̄ est indigētia vnius sicut cō
uersionis plurimi sicut cōuersionis z transpositionis p̄
pōm uel intentam vnius potest esse uel cōuersionis uel
reductiōis per impossibile ul' expōns: h̄is eni i sequētib^o
māe p̄ficiendo sillos impfectos z h̄ est: impfectū v̄o zc.

Dubitat hic forte cum sit fillis utis et particularis affirmatiua et negatiua sicut perfectio et imperfectio que tamen determinat quod est fillis perfectio et imperfectio. **E**t dicendum quod hoc est quod iacet de fillo in statu completo et minus completo secundum figuram diuersitatem ut stat minus completo pro completo perficiat. hanc autem intentionem per se respiciunt iste dicitur perfectio et imperfectio alie autem per accidens et ideo determinat has duas filli et non alias. **A**d hoc dubitat cum perfectio et imperfectio sint passionibus filli que determinat quod sunt cum de passione operis per cognoscere tamen quod est quod dicitur per nomen ut per ipsum post. **E**t dicendum quod de passione demonstrata de subiecto non operis scire quod fuit ante de demonstratione sed tamen quod dicat per nomen sicut dicitur est: scilicet tales non sunt iste passiones perfectio et imperfectio: imo operis ipsas in se cognoscere quantum ad prius negocium et ideo diffinit eas. **A**d hoc dubitat si fillis imperfectio aliquo indiget ut dicitur in sua diffinitione. fillis autem simpliciter nullo indiget extrinseco. sicut dicitur in expone diffinitionis: ergo fillis imperfectio fillis non est. **A**d hoc cui deest rei perfectio non suscipit predicationem et scilicet fillis imperfectio non habet perfectionem filli: sed de ipso non predicat fillis. **A**d hoc dicendum quod fillis simpliciter nullo indiget extrinseco ad hoc ut sit neccius. fillis autem imperfectio indiget aliquo extrinseco non ut sit neccius sed ut appareat neccius et ita non reponat fillis imperfectio filli simpliciter. **A**d hoc dicendum quod dupliciter est perfectio. scilicet quo ad esse et quo ad bene esse. quoniam autem dicitur fillis imperfectio hoc est quod caret perfectione scilicet qua pertinet ad bene esse nihilominus de eo tamen predicat fillis quare habet perfectionem filli primam que pertinet ad esse filli. **I**n toto autem esse alterum altero et de omni predicari alterum de altero idem est. Dicimus autem de omni predicari quoniam nihil est summe subiecti de quo non dicat alterum et de nullo similiter. **D**eterminato quod est fillis in se et in suis partibus: hic determinat quedam prius rectificata et perfectio filli et diuidit in duas. In primo determinat duo prius rectificata et perfectio filli perfectos. In secundo cum dicitur Quoniam autem omnis propositio. Determinat unum prius perfectio fillis imperfectos. scilicet in modis eius. In primo parte sic procedit. primo dicitur quod idem est alterum in toto esse et alterum dici de altero et quod dicitur. hanc intelligendum est secundum rem differunt tamen secundum rationem: quia esse in toto altero dicitur comparationem subiecti ad predicatum. dicitur enim secundum totaliter esse in preterito. dicitur autem de omni altero dicitur comparationem predicati ad subiectum. Eodem modo intelligendum de hijs duobus non esse in toto et dici de nullo et hanc est. In toto autem. 1. diffinit dici de omni et de nullo. Et primo dicitur de omni dicitur quod illud est quoniam nihil est summe subiecti de quo non dicat predicatum et hanc est. dicitur autem. 2. inuit diffinitionem eius quod est dici de nullo alterum altero quoniam nihil est summe subiecti que non remouet preteritum et hoc est. 2. de nullo. Sufficiens autem istorum duorum prius perfectio et perfectio filli perfectos. per quod omnis fillis perfectio aut est affirmatiua et sic perficit siue extrinsecatur per prius: prius autem negatiua et sic per 2. **H**ic posset dubitari de dicitur iter dici de omni et esse in toto. scilicet per exponendo sententiam hanc. **N**on ergo queri cuius dicitur sit dicitur de omni. scilicet utrum subiecti aut preteriti. videtur enim quod subiecti. et enim videtur dicitur cuius est dispositio hanc signum omnis hanc autem est secundum. **C**ontra dicitur de omni importat habitudinem preteriti ad secundum que per videtur esse preteriti. **E**t dicendum quod est dicitur per dicitur. Dicitur enim de altero spectat ad preteritum tamen que est tamen eius in comparatione ad secundum vnde dicitur de omni est dici de vnaquaque parte subiecti et per hanc per ratio ad obiectum non ens est dici de omni conditio eius cuius primo addit hanc signum omnis hanc est per dicitur in comparatione ad illud. **A**d hoc dubitat que magis dicitur in eius diffinitione quoniam nihil est summe subiecti: quod sub subiecto et que est diuersitas inter hos similes. **E**t dicendum quod dupliciter est distributio. vna partium subiecti que distributio fit per hanc signum omnis frequenter. Alia partium integralium que fit per hoc signum totum: ut quod comprehendere utramque distributionem dicitur quoniam nihil est summe subiecti: et non dicitur sub subiecto qua tamen partes integrales que subiecti facit aliquid subiecti. sole autem partes subiecti per se sunt sub subiecto. **A**d hoc dubitat. videtur enim quod ista dif-

finitio pueniat pponit indefinita cum preteriti heretia est eentia lis. si enim dicat homo est animal nihil est summe subiecti cui non pueniat preteritum et tamen ibi non est dicitur de omni que male dicitur diffinitio. **E**t dicendum quod in diffinitione eius quod est dici de omni accipiendum est dici actualiter ut is sit sensus quoniam nihil est summe subiecti de quo actualiter de omni parte subiecti non dicat preteritum sed dicitur habitualiter addito autem signo ad subiectum dicitur actualiter de omni et tamen erit ibi dici de omni.

Quoniam autem omnis propositio aut est in esse aut necessarium inesse aut contingenter inesse significans. **H**arum autem bequidem affirmatiue: ille vero negatiue: secundum vnaquamque allocationem. **R**ursus autem affirmatiuarum et negatiuarum alie sunt vtilis alie particulares: quedam indefinite. **U**niversalis autem partiuam de eo quod est inesse necesse est pueri in terminis: ut si nulla voluptas bonum: et bonum nullum erit voluptas. **P**redicatiua autem pueri quidem necessarium est: non tamen vniuersaliter: sed in parte. ut si omnis voluptas bonum: et bonum quiddam erit voluptas. **P**articulare autem affirmatiua quidem conuertere necesse est de eo quod est inesse particulariter: nam si voluptas quiddam bonum: et bonum quiddam voluptas erit. **P**artiuam autem non necessarium est pueri: non enim si homo non inest alicui animal: et animal non inest alicui homini. **P**rimum ergo sit partiuam vtilis. a. b. propositio. Si ergo nulli eorum que sunt b. inest. a. nec econuerso eorum que sunt. a. ulli erit. b. **N**am si alicui ut. c. non verum erit nullum b. esse. a. nam. c. eorum que sunt. b. aliquid est. Si vero omni. b. inest. a. et. b. alicui. a. inest. Si enim nulli: neque. a. ulli. b. inest. Sed positum erat inesse omni. **S**iliter autem et si particularis est propositio. **N**am si inest. a. alicui. b. et. b. eorum alicui que sunt. a. necesse est inesse. Si enim nulli: nec. a. ulli. b. Si autem. a. alicui eorum que sunt. b. non inest: non necesse est et. b. alicui. a. non inesse. ut si. b. quidem sit animal. a. **N**o homo: homo vero non omni animal: animal autem omni homini inest.

Hic determinat quoddam prius perfectio filli imperfecto rum et illud est ratio quantum ad modum eius et procedit sic. **D**ico dat tres diuisiones propositio ut pateat que propositio puenit de subiecto dicitur. **D**ico propositio quiddam est de inesse: quiddam de neccio: eorum: quedam de contingenti inesse. et harum omnium quedam sunt affirmatiue quedam negatiue. **E**t harum adhuc omnium quedam sunt vtilis quedam particulares et quedam indefinite et hanc est. quoniam autem tamen. **S**ecundo docet propositio tam diuersas puenit et diuidit in duas. In primo docet puenit propositio de inesse. in secunda cum dicitur. **E**odem autem modo tamen. **D**ocet puenit propositio de modo. primo in duas. In primo narrat puenit propositio de inesse per quatuor regulas dicitur quod vtilis de inesse puenit simpliciter in terminis: et dicit ad diuam puenit propositio per oppositas qualitates de qua inferius determinabit et ponit ex. 2. regula est quod vtilis affirmatiua puenit in terminis sed non totaliter sed pro parte. puenit enim in particulari affirmatiua et exemplificat. 3. regula est quod particularis affirmatiua puenit in particulari. 4. quod particularis negatiua non puenit. et hanc est quod dicitur. **U**terque autem partiuam. **E**t nota quod hec lra puenit ad est cum procedente sicut prius cuius

ante per suspicionē huius divisionis: quā posite in p^o il-
 li^o p^o. In scda p^ovisiones narratas ostēdet per ordinē et
 p^o per p^ovisionē ulis negative. q^o per supponē sue puer-
 sionis pbabit p^ovisionē aliarū. Dicit q^o sequit nullū. b. est
 a. ergo nullū. a. est. b. q^o si h^o nō sequit oppo^m stare pōt cū
 p^o. s. aliqd. a. est. b. sed impossibile est hāc stare cū p^o. s. ali-
 qd. a. est. b. q^o si aliqd. a. est. b. sit illud. a. c. ergo. c. est sub
 b. falsum est ergo dicē q^o nullū. b. sit. a. ex quo. c. est aliqd
 a. p^o q^o oppositū p^ovisionis stare non pōt cū p^oma et h^o est.
 [p^omu^o q^o sit.] Et nota q^o per istos duos terminos. a. b.
 sūt suā p^ovisionē que p^ont d^o et q^oncūq^o in isto li^o ponit du-
 as lras sūt per illas p^ovisionē vnā. et per lram p^ore itelligē
 dū est p^orum: et per posteriorē s^om. Cōsequēter pbat p^o-
 visionē ulis affirmative dicēs q^o sequit. Si oē. b. est. a. ali-
 qd. a. est. b. q^o si oppositū nō pōt stare. s. nullū. a. est. b. q^o si
 nullū. a. est. b. nullū. b. est. a. per p^ocedētē p^ovisionē et h^o est i
 cōp^oli^o p^o cū sit ei^o p^oria et h^o est. si nō oīus.] Tertio ostē-
 dit p^ovisionē p^ocularis affirmative dicēs q^o sequit. Aliqd
 b. est. a. q^o aliqd. a. est. b. q^o si non oppositū pōt stare. s. nul-
 lū. a. est. b. que p^ont in hāc nullū. b. est. a. s^o h^o est icōp^o-
 sibilis p^o cū sit eius p^odictoria. et h^o est.] Silt^o aut^o et si.] 4°
 ostēdit q^o p^ocularis negativa nō p^ont et h^o per istā in
 terminis. sit enim. b. aial. a. h^o. b. ergo est uera aliqd aial
 nō est h^o sed nō p^ont q^o oīs h^o est aial. et si h^o est.] Si
 aut^o alicui.] Dubitar^o forte aliq^o de p^o divisione p^o-
 positionis quā ponit. videt^o enī insufficiēs q^o omittit i^o
 p^ovisionē de possibili inēē q^o de impossibili iesse. Ad h^o dicē-
 dū q^o p^o de possibili satis itelligit per illā de p^ongenti
 q^o possibile et p^ongēs p^ont in oīb^o. Prop^o v^o de i-
 possibili satis itelligit per illā de necio q^o affirmatiua
 de impossibili est negativa de necio et negativa de imposs-
 bili affirmatiua de necio. et loquor de affirmatiua et ne-
 gatiua ipsius eē siue sit affirmatiua modi siue negativa.
 p^o igit^o q^o sufficiēs est sua disio q^o oīs p^o de mō p^om rez
 est de necio uel de p^ongenti.] Adhuc dubitat illa enī
 que ex necessitate insunt et tā illa que ex necitate isūt q^o
 illa que simplr isunt p^ongit inesse: q^ore v^o q^o non b^o diu-
 dant per opposita h^o tria inēē: ex necitate inēē: et cōtingit
 inēē. Et dicēdū q^o est p^oderare ea que ex necitate isunt
 duplr. s. aut sub hac itentione inēē ex necitate: aut sub hac
 itentione inēē que sunt. Silt^o dup^o est p^oderatio eoz que
 simplr insunt et et que p^ongēt isunt. si aut^o p^omo mō p^o-
 derent sic opponunt et ediuo diuidunt q^o ex necitate i
 esse nō est inēē simplr nec p^ongē inēē: silt^o inesse simplr
 nō est p^ongē inēē. Si aut^o scdo mō p^oderent sic non op-
 ponunt sed ad inuicē p^ont sicut obiectus est.] Ad-
 huc dubitat q^ore tñ istas tres divisiones ponit. s. de inēē
 de m^o: affir^o et nega^o: ule p^oulare indefinitā: cū tñ mul-
 te sint alie et silt^o cū h^o q^o q^oliter iste tres divisiones accipit
 ant^o. Et dicēdū q^o iste tres divisiones maxime cānt diu-
 sitatē silloz p^om moduz ita. s. q^o due ultime cānt diu-
 sitatē formale. p^oma aut^o diuersitatē mālē: et iō p^opones docet cō-
 uertē sub dijs istarū triū divisionū et iō ponit istas tres
 diuisiones. alie aut^o nō sic se hnt ad fillm p^oq^o nō ponit
 eas.] Ad questū iux^o h^o itelligendū q^o p^oma dictarū di-
 uisionū accipit aspiciēdo ad cōpōnē. 2° respiciēdo p^ouz.
 3° ad s^om. et ita p^o eaz sufficiētia et ordo si placet.] Ad-
 huc dubitat cū doceat p^otē p^opones iā diuisas q^ore omittit
 indefinitā. dicēdū q^o h^o est q^o p^ocularis et indefinita p^o-
 unt. vñ scita p^ovisionē p^ocularis scit et p^ovisionē indefinita.
 ] Sed tūc dubitat si eadē est p^ovisionē p^ocularis et indefini-
 ta q^ore magis docet illā in p^ovisionē p^oculari q^o ecōuerso.
 Et pōt dici q^o h^o est q^o frequē^o est in usu p^ocularis q^o in
 definita et magis accipit in fillis. uel pōt dici q^o h^o est q^o i
 definita posterior est p^oculari tanq^o aliqd diminuēs ab
 ea: vñ indefinita per p^ouationē ulis et p^ocularis p^o p^oport-
 tatē quā hēt p^ocularis respectu indefinite decētius docet
 p^ovisionē que p^om ré utriq^o cois est in p^oculari q^o indefinita.
 ] Adhuc dubitari pōt q^ore nō ponit nec ostēdit p^ovisionē

nē p^oponis singularis. et pōt dici q^o h^o est q^o talis p^ouersio
 nō pōt medū quo ostēdat: sed est singlaris et manifesta
 tio. et iō inq^otu singlaris est sua p^ovisionē sub arte nō cadit s^o
 per p^ovisionē sui p^ocularis itelligit sicut sup^o itelligit p^o
 positio singlaris per p^ocularē.] Cōsequēter dubitat
 de p^ovisionē ulis negative de inēē videt^o enī hēre in istā
 in multis p^oponib^o: ut hys nullus senex erit puer. silt^oter
 nullus puer fuit senex. silt^oter nullus ciuis est femina et inq^o
 silt^oter. oēs enī iste uere sunt. si aut^o p^ontant videbim^o cō-
 uersas eē istas.] Et pōt dici q^o due p^ores in istāie multi-
 plices sunt p^om regulas appellationū. h^o enim nullus se-
 nex erit puer est multip^o ex h^o q^o h^o s^om senex pōt stare p^o-
 sene qui est uel pro sene qui erit. si pro sene qui est sic est
 sensus nullus senex qui est erit puer et sic est uera. et tūc
 p^ouertit nullus puer erit senex qui est. s. pro sene qui erit
 tūc est sensus nullus senex qui erit erit puer et sic est fal-
 sa et pōt p^onti in falsas. silt^oter dicēdū de hac istāia nullus pu-
 er fuit senex p^om illā regulā appellationū terminus cois
 supponēs v^obo de p^oterito pōt supponē pro hys qui sunt
 uel pro his qui fuerūt.] Alit^o et pōt dici q^o p^o p^oposi-
 ta ad p^ouertēdū si nō sit euidēs quō p^onti deberoz resolut
 usq^o ad v^obū silt^oter p^ontis t^ops in ipsa et q^o p^ocedit v^obuz
 mutādū est in p^odicatū et q^o subsequit in s^om et non erit
 vñ q^o in istāia sic faciētib^o dūmō terminū vñ uoce accipi-
 ant et sub eisdē determinationib^o. vñi grā cū sic d^o. Null-
 us senex erit puer resoluēs usq^o ad t^ops p^ontis. sic nullus se-
 nex est futurus puer et pōt tūc p^onti simplr sic. nullus fu-
 turus puer est senex. silt^oter dico de ista. nullus puer fuit se-
 nex et de oīb^o p^ontis. g^ontalr ergo dicēdū q^o terminis ac-
 ceptis vñ uoce et cū determinationib^o eisdē et facta reso-
 lutione ad v^obū p^ontis t^ops nō erit istāia p^ora p^ouersionez
 ulis negative de inēē.] Ad scdam in istāia dicēdū q^o
 si penit^o vñ uoce accipiat iste termin^o ciues in cōuertēte
 et p^ouersa tūc b^o p^onti sic. nullus ciues est femina nulla fe-
 mina est ciues. s. mas.] Alit^o forte dubitaret aliq^o de
 m^o p^obadū p^ouersionē ei^o. videt^o enī p^obari per p^ouersionē
 particularis affirmative. s. h^o aliqd. a. est. b. sic aliqd. a. est
 b. ergo aliqd. b. est. a. que nō pōt stare cū p^oma. s. nullum
 b. est. a. et si ita sit cū p^ouersio p^ocularis ostēdat per p^ouisi-
 onē ulis negative erit ibi circularis ostētio et idē per seipz
 ostēdet q^o est icōueniēs.] Et dicēdū q^o non supponit
 p^ovisionē p^ocularis affirmative ad ostēdēdū p^ovisionē ulis
 negative imo sine illa pōt triplr explanari ei^o p^ouisio. vno
 mō p^o expositoriū silt^oter sic. si negat ista p^ouisio nullū. b. est
 a. ergo nullū. a. est. b. dem^orat oppo^m. s. aliqd. a. est. b. ex-
 ponat. a. per aliqd. silt^oter. a. cui p^oueniat. b. et sit illud. c. possi-
 bile ergo est dicē h^o silt^oter. a. s. c. est. b. siue h^o est. b. demōstra-
 to eodē. c. et h^o est. a. ergo. a. est. b. q^ore p^otra lram est dicere
 q^o nullū. b. sit. a. et ita p^oma non erit uera.] Alit^o mō pōt
 h^o declarari per fillm in q^oto p^ome et per h^o p^om p^om nō de
 eodē silt^oter uera est affirmatiua et negatiua sic. si nullū. b. est. a.
 et aliqd. a. est. b. ex p^opotē^o q^o aliqd. a. nō est. a. q^o est circa
 p^om p^om p^opotē^o q^o nō pōt silt^oter stare cū p^oma que expōne ei^o
 sequit maximū icōueniens ut negatio eiusdē a se.] 3°
 mō pōt declarari euidēter per hāc maximā sup^o nō pōt
 negari ab eo q^o p^ouenit suo inferiori. q^ore cū. a. sit sup^o ad. c.
 et de. c. p^odicat. b. ex p^opotē^o falsus erit negare. a. d^o. b. ulr. q^o
 re cū. c. sit aliqd. a. et. c. sit. b. silt^oter erit p^om. s. nullū. b. est. a.
 ] Cōnter forte dubitat de p^ouersioe ulis affirmative de
 inēē. h^o enim oīs h^o est alb^o p^ouertit sic. ergo quoddā al-
 bū est h^o que est uera et illa falsa oīs h^o est alb^o et ita non
 videt^o sic p^ouertit. Et dicēdū q^o ulis affirmative p^ouertit
 in p^ocularē nō m^o p^ouertit cū p^oclari et iō oppositio uana
 ] Cū nōndū q^o alit^o est de p^ouersioe eius et de p^ouersi-
 one aliarū. alie enim cōuertunt cū suis p^ouersis et ista nō
 ] Cōnter dubitat de p^ouersioe p^ocularis affirmative.
 videt^o enim eē istāia ut h^o. quidā ignis est extinctus talis
 enim sermo usualis est et sua p^ouersa falsa est. s. quoddam
 extinctū est ignis. Et dicēdū q^o iste sermo p^ose falsus est

quidam ignis est extinctus. vñ nō est mirū si eius puerfa est falsa usualis cū pmo est sed capit ipm sub hoc sensu. qz p us fuit ignis z mō extinctus est. ¶ Cōsequēter dubitabit aliqs de p̄ticulari negatiua. videt enī qz puerfif cuz iste due vles puerfunt. nullū. b. est. a. ergo nullū. a. est. b. sed ad p̄mā sequitur quoddā. b. nō. a. ad scdm vō quoddā. a. nō est. b. qre iste due p̄tunt quoddā. b. nō est. a. qdāz a. nō est. b. Et dicendum qz nō p̄tunt z pbatio fm p̄ns peccat. nō enim qcqd sequit ad añs sequit ad p̄ns vnde q̄uis sequat nullū. b. est. a. ergo qdā. b. nō est. a. z ad h̄ añs nullū. b. est. a. sequat qdā. a. nō est. b. nō tñ sequit idē ad hoc p̄ns qdā. b. nō est. a. z s̄lr dicēdū est ecouerfo de hac p̄ticulari. qdā. a. nō est. b. ¶ Cōsequēter dubitari pōt de p̄sione in cōt cū enī in sequēti utat alia tri p̄lici via ad p̄ficiēdum fillos imp̄fectos. s. p̄sione: expōne: z reductione ad ip̄ossibile. querit pp qd docet p̄cognitionē soli p̄uerfiois z nō aliarū duarū. ¶ Et pōt dici qz huius rō est. qz expō est scibilis pbatio per aliqd scibile subiacēs sensui talis aut p̄se manifesta est z non opz de ea h̄ere doctrinā de h̄is enī que sensui nota sunt. s. qz nō nō idigem doctrinā: reductio aut ad ip̄ossibile sp̄s siue modus est filii simplr z añ filim simplr determinari nō h̄et z iō nō determinat eā h̄ añ suā doctrinā sed in scdo determinabit ubi determinat diūsos modos fillandī z hac rōne de sola p̄sione p̄mittit doctrinam. ¶ Adhuc dubitat qre nō determinat p̄sionē per p̄pōnē sicut facit Boe. in hoc enī videt diminut. ¶ Et dicēdūz qz p̄sio per p̄pōnē pp̄te nō est p̄uerfio pp h̄ qz nō manet idē terminū in p̄tēte z p̄sa. Et Ape. dicit in diffinitōe filii imp̄fecti qz p̄sio habet necio per terminos manentes eosdē. ¶ Dicēdū ergo qz Ape. p̄pe loquit de cōuersione z iō nō reputat talē modū arguēdi eē cōuersionez. Boe. aut more suo quātū pōt nomē cōuersionis extendit uocās modū ar. cōuersionē in quo alia repit reflexio. Unī dicēdūz qz cōuersione per p̄pōnem est modus arguēdi fundat sup quādā consideratōnē fm top. p. quā docet in contradictorijs argn per p̄ntiam ec̄o. ¶ Adhuc forte dubitat de cōuersione que via artis est nō entis est diffinitio nec diuisio qre videt qz erit ar. sed non est ex. cū nō iferat s̄se ex filii nec ēt in iudi. ut pz: nec filis: qz nō h̄et duas p̄pōnes z tres terminos ergo entimema s̄ cōtra entimema h̄et tres terminos sicut filis cōuersione aut tñ duos. Sed dicēdūz qz est entimema z habet tres terminos fm rōm sicut z aliqs. vbi grā. Nulla disciplina est studiosa ois disciplina est studiosa ḡ nulla disciplina est disciplina dicit ḡ qz s̄lr est de p̄uersione. ¶ S̄z tūc querit cū oē entimema p̄ficiat per fillm q̄liter cōuersiones h̄ic determinate reducunt in fillm. Et dicit qz cōuersione vltis negatiue est entimema ex̄ns in potētia respectu filli p̄mī scde figure per additōnē minoris sic. nullū. b. est. a. oē. a. est. a. ergo nullū. a. est. b. dicēdū ēt qz p̄uerfio vltis affirmatiue est entimema possibile respectu p̄mī modi tertie figure per additōnē maioris sic. oē. b. est. b. oē. b. est. a. ḡ aliqd. a. est. b. p̄sio aut p̄ticularis affirmatiue est entimema possibile respectu q̄rti tertie per additōnē maioris sic. oē. b. est. b. aliqd. b. est. a. ḡ aliqd. a. est. b. sic ḡif sunt p̄siones entimemata z per dictos fillos p̄ficiunt. ¶ Sed p̄tra. filli imp̄fecti. s. filli scde z tertie figure p̄ficiunt per cōuersionē: z cōuersione si sit entimema p̄ficiat per fillm imp̄fectū ut iā dictū est. ergo si cōuersione sit entimema z p̄ficiat per fillm imp̄fectū erit ibi circularis i perfectio z idē seipm p̄ficiēs sed h̄ est icōueniēs qre icōueniēs est qz cōuersione sit entimema. ¶ Adhuc p̄uerfio vltis negatiue si sit entimema p̄ficiat sicut dictū est per regulā. p̄m fillm scde figure sed ille idē fillis est imp̄fectus z p̄ficiat per cōuersionē vltis negatiue qre p̄uerfio vltis negatiue per seipm p̄ficiat sed h̄ est icōueniēs ḡ icōueniēs est ponē qz p̄uerfiones sint entimema. ¶ Si dicet qz p̄uerfio sit entimema z illud p̄ficiat per fillm secūde z

tertie figure z e. fillis scde z tertie figure p̄ficiat per cōuersionē qz tñ diuisa est h̄ec z illa p̄fectio iō nō sequitur icōueniēs: p̄uerfio enī cū sit entimema p̄ficiat per fillm quo ad necessitatē entimema enī de se nō h̄et necessitatē sed a fillo. fillis aut p̄ficiat per p̄uersionē nō quo ad necessitatē sed quo ad euidētā necessitatē z ideo diuisimode p̄ficiat cōuersione fillm z p̄ficiat a fillo z ita nō est icōueniēs. ¶ Sed cōtra si fillis det entimemati necessitatē non nisi necessitatē quā h̄et qre fillis h̄et necessitatē: ergo eadē rōne si entimema qd est cōuersione det fillo euidētā necessitatē: hoc nō pōt eē nisi euidētā quā h̄et qre cōuersione h̄et p̄us se euidētā necessitatē. qre multo forti⁹ necessitatē qua sicut fillis necessitatē sic z cōuersione z adhuc necessitatē euidētā. cuius oppositū dictū est in r̄idēdo. ¶ Itūc p̄sueuerūt aliq dicē qz cōuersione nō est entimema nec alia argumētatio nec ēt pbatio aliqd. sed sumit tñ: nō entis diuersum simplr dicūt nullū. b. est. a. z nullū. a. est. b. sed idē in situ trāsmutet: z isti dicūt qz cōuersione est p̄p̄tetas siue h̄abilitas quedā terminoz p̄iuctoz per eē z nō esse z istud v̄i p̄ba Ape. s̄ape cū dicit qz p̄p̄o cōuertit in terminis. videt enī attribūē cōuersionē terminis p̄mo. h̄ ēt videt per diffinitōnē filli imp̄fecti cū dicit cōuersionez necio h̄eri per sumptos terminos nō aut per sup̄tas propositiones h̄ ēt videt Ape. sumē v̄sus finē scde figure in gnatione filloz vniformiter de inē sicut pz inspicenti. Et illud satis subtilr dictū est. ¶ Si tñ placet alia viā sustinere dicēdū qz cōuersione est entimema z pōt r̄ideri ad rōnē in oppositū sic cū dicit si cōuersione facit euidētāz necessitatē in fillo ergo h̄et penes se euidētāz necessitatē ita qz in ipsa sit euidēs necessitas. ar. nō ualet non enim opz qz ois cā alicui⁹ h̄eat p̄us se formā cāti sicut formā sui sed opz qz h̄eat aliqd sube: mō tñ excellētiori v̄bi grā. sol cā caloris est nō tñ h̄et calorē sicut formā sui sed h̄et eū sicut cā. s. effcē. s̄lr suba cāti añs non tñ opz qz h̄eat in se accidēs sicut sui formā sed h̄et in se aliqd accnti cōueniens mō tñ excellētiori. Sic s̄lr dico de cōuersione z fillo. q̄uis enī cōuersione facit euidētā necessitatē in fillo non tñ sequit qz in se h̄et necessitatē euidētē sed qz aliqd cōueniēs mō tñ excellētiori qcqd illud sit. ¶ Sed adh̄ p̄tra istud est oppō diffilis postqz enī entimema reducit in fillogismū imp̄fectū z h̄ per cōuersionē alicui⁹ p̄p̄ositionis que per cōuersionē erit eadē cōclōni z sic in illo fillo sic p̄fecto nō erit cōclō aliud a p̄missis qd est cōtra diffinitōnē filli simplr istud aut p̄se pz in oī cōuersione si in fillis reducatur: z sic adhuc vltima p̄fectio cōuersionis erit p̄ cōuersionē z erit idē p̄us se. Et ideo forte securius est dicē qz cōuersione nō sit ar. z tūc opz dicere sicut p̄us dictū est qz cōuersione nihil pbatio sed sumit: qd tñ videt difficile sustinere. uel opz dicē qz in cōuersione est p̄ntia vni⁹ ad alterū nō tñ ar. z tūc distinguēdū est de p̄ntia qz quedā est in terminis qui sunt tres fm rē z rōnē: ita qz p̄nti cōstitueret duas p̄pōnes z vnāz cōclōnē diuisam a p̄missis h̄ enim est de necessitate cuiuslibet argumēti eo qz oē ar. imp̄fectū reducibile est. sed talis p̄ntia est que facit argumētū. Alio mō est p̄ntia que est cōuertētia vnus cū altero uel pot⁹ eiusdē cū seipso alterato: z ista aliqñ sit i duobus terminis qui nō faciūt fillm p̄fectū h̄ntē duas p̄pōnes a p̄clōne z iō talis p̄ntia nō est p̄ntia ueri ar. s̄ eius qd se h̄et aliquo mō ut ar. talis aut est p̄ntia p̄uerfiois.

De aut mō se h̄ebit z in necessarijs p̄pōnibus. Nā vltis qdē p̄uatiua vltiter p̄uertit: affirmatiuarum vō utraqz p̄ticulariter. Nam si necesse est a. nulli. b. inē: necesse est z. b. nulli. a. inē. Si enī alicui p̄tingit z. a. alicui. b. p̄tinget. Si aut ex necessitate. a. oī uel alicui. b. iest.

z. b. alicui. a. necesse est inesse. Nam si non necesse: nec. a. alicui. b. ex necessitate in erit Particularis aut negatiua non couertit pp eadē cam: pp quā z supra diximus.

Postq̄ determinauit couersionē ppōnū de inēē hic i-
tēdit declarare p̄sionē ppōnū de mō z diuidit in ptes
duas. In p̄^a determinat p̄sionē ppōnū de nec̄io. In 2^a
cū dicit [In p̄tingētib^o v̄o.] ppōnē de p̄tingētī. ordo p̄z
per hec q̄ p̄sio ppōnū de nec̄io oīno silis est p̄uersioī
ppōnū de inesse: sic aut nō est p̄uersio ppōnū de p̄tingē
tū: ideo p̄ximo post p̄uersionē ppōnū de inesse deter-
minat p̄uersionē ppōnū de nec̄io. in p̄ma pte sic p̄cedit.
P̄ximo narrat p̄uersionē ppōnū de nec̄io dicēs q̄ oīno
similr p̄uertunt illis de inēē. ulis enim negatiua couer-
tit simplr in terminis. ulis autē affirmatiua z p̄ticularis
affirmatiua p̄tunt in p̄ticularē affirmatiuā z h̄ est [Eo
dē aut mō.] Sc̄do q̄d narrat ostēdit. z p̄^o ostēdit p̄uer-
sionē ulis negatiue dicēs q̄ segtur si de necessitate nullū
b. est. a. ḡ de necessitate nullū. a. est. b. q̄ si nō tūc opposi-
tū p̄t stare. s. nō de necessitate nullū. a. est. b. sed h̄ p̄uer-
tit illi. p̄tingit aliqd. a. eē. b. ḡ p̄tingit aliqd. b. eē. a. h̄ aut p̄
dicit p̄me huic. s. de necessitate nullū. b. est. a. z h̄ est [nā
si necesse est. a.] Et nota q̄ nō loq̄tur hic Aḡ. de ppō-
nib^o negatiuis de mō siue sint de nec̄io siue de p̄tingētī
que sunt negatiue modi sed de illis que sunt negatiue ip-
sius eē. Et rō huius est q̄ ppō negatiua modi necessita-
tis est fm rē de p̄tingētī: v̄n nō debet ei p̄uersio nisi p̄-
sio p̄tingētis. v̄bi gra. nō necesse est eē egpollēt huic cō-
tingit nō eē. silr ppō negatiua modi p̄tingētis est fm rez
de nec̄io. v̄bi gra. nō p̄tingit eē egpollēt isti necesse est nō
eē z iō in hoc libro negatiue de mō p̄tū dicunt que sūt
negatiue ip̄s^o eē z nō ip̄s^o modi. Sc̄do ostēdit p̄siones
ulis affirmatiue z p̄ticularis affirmatiue silr dicēs q̄ seg-
tur. si nec̄io aliqd. b. est. a. ḡ nec̄io aliqd. a. est. b. q̄ si non
sit stabit oppositū. s. nō nec̄io aliqd. a. est. b. sed h̄ p̄uertit
illi p̄tingit nullū. a. eē. b. z si cōtingit nullū. a. eē. b. cōtin-
git nullū. b. eē. a. q̄d nō p̄t stare cū p̄mis. s. de necessita-
te oē. b. est. a. uel de necessitate aliqd. b. est. a. z h̄ est [Si
aut ex necessitate.] Tertio dicit q̄ p̄ticularis negatiua de
nec̄io nō p̄tū pp̄ p̄dictam cam in illis de inēē z hec est
[particularis v̄o.] C̄terū forte dubitat p̄^o de hoc q̄ di-
cit ppōnes de nec̄io silr p̄tū sicut ppōnes de inēē. q̄ cū
oīs ppō de nec̄io sit de p̄tingētī q̄ z nec̄iū dicit cōtingē
ppōnes aut de p̄tingētī nō silr p̄tunt sicut ppōnes de
inēē. v̄z q̄ ppōnes de nec̄io nō silr p̄uertant sicut ppō-
nes de inēē. Et dicēdū q̄ ppōnes de p̄tingētī prout
nec̄iū dicit p̄tingē silr p̄tunt illis de inēē sed nō de p̄-
gētī nato z infinito z ita sit oppō. C̄terū dubitat de oī-
sione p̄sioīs ulis negatiue de nec̄io. supponit enī in sua
ostēsiōne h̄ ar^m p̄tingit aliqd. a. eē. b. ḡ cōtingit aliqd. b.
eē. a. sed h̄ p̄sio cū sit ppōnis de cōtingētī nōdū ostēsa
est z ita videt petē q̄ est in p̄ncipio. p̄bat enī p̄ ignotū.
C̄terū ad hoc diceret aliqs q̄ ibi accipit p̄tingēs fm q̄ ne-
cessariū dicit p̄tingē z ita nō supponit p̄sionē ppōnis
de nec̄io fm rē: sed istud nō v̄tat in coueniēs. si enī ita sit
tūc supponit p̄sionē p̄ticularis affirmatiue de nec̄io ul
ei egpollēs z talis p̄sio nōdū ostēsa est q̄re adhuc p̄bat
per ignotū z petit q̄ est in p̄ncipio. C̄terū propterea p̄t dī-
ci q̄ Aḡ. sic arguēdo p̄tingit aliqd. a. eē. b. ergo p̄tingit ali-
qd. b. eē. a. nō itēdit argumētari per v̄tutē p̄sioīs ppō-
nis de p̄tingētī. imo itēdit. s. q̄ suppleat: cū p̄tingēs sit
aliqd. a. eē. b. ponat inēē z nihil segtur icōueniēs. z si po-
nat in eē sic aliqd. a. est. b. p̄tū ergo aliqd. b. est. a. z hoc
nō p̄t stare cū p̄ma. s. nec̄io nullū. b. est. a. sic itēdit Aḡ.
q̄ per p̄ōnem p̄tingētis inēē ostēdat ppō: ex quo ex tali
p̄ōne nullū sequit icōueniēs. C̄terū et p̄t dicit satis cō-
petēter q̄ nō itēdit ibi Aḡ. facē p̄uersionē ppōnis de cō-

tingētī imo itēdit sic argumētari. si aīo est p̄tingēs ulr pos-
sibile ḡ z p̄ns. iste aut due ppōnes aliqd. a. est. b. z aliqd
b. est. a. sunt p̄tūbiles z sibi iuicē p̄ntes. q̄n ergo sic argu-
mētāf aliqd. a. p̄tingit eē. b. ḡ aliqd. b. p̄tingit eē. a. itēdit
cū h̄ aīo aliqd. a. est. b. sit p̄tingēs z possibile q̄ hoc p̄ns
aliqd. b. est. a. sit p̄tingēs z possibile z ita patet q̄ nō p̄ce-
dit ex ignotis. C̄terū adhuc dubitabit aliqs de oīsione p̄-
sioīs affirmatiuarū ppōnū. ibi enim supponit h̄ arg^m
p̄tingit nullū. a. eē. b. ḡ p̄tingit nullū. b. eē. a. z ita supponit
p̄uersionē ppōnis de p̄tingētī que adhuc ignota est z pe-
tit q̄ est in p̄ncipio. Et dicēdū est ad istud sicut dictūz
est ad p̄ximā oppōnē p̄cedētē. C̄terū forte dubita-
ret aliqs. videt enim eē istātia p̄tra p̄sionē ulis affirma-
tiue de nec̄io in huiusmodi propōnib^o. De grāmaticūz
de necessitate est h̄o. oē sanū uel vigilās de necessitate est
aīal. q̄ cū iste accepte sint tanq̄ uere earū p̄sio sūt false.
C̄terū ad hoc p̄t dicit q̄ ipedit p̄uersio per diuisam accepti-
onē ppōm ex pte s̄bī z p̄dicatū: cū enī dicit omne grā-
maticū de necessitate est h̄o. iste terminus grāmaticū stat
pro supposito. si enim staret pro q̄litate fiḡta per nomen
eēt ppō falsa. cū aut dicit e^o aliqs h̄o de necessitate est
grāmaticus accipit iste termin^o grāmaticus pro q̄litate
sola. talis enim est nā abstractorū q̄ cū subijciunt stāt pro
supposito cū aut p̄dicant stāt pro q̄litate z forma z h̄ di-
sa acceptio hui^o termini grāmaticū ex pte s̄bī z ex pte p̄-
dicatū p̄hibet p̄sionē. silr dicēdū est in alijs ppōnib^o q̄s
assignat ad istātia. C̄terū et dicit p̄t satis p̄babilr. s. q̄ h̄^o
ius ppōnes subijciētes nomē accētis nō sunt perse de
nec̄io sed per accētis tm̄. ppō enim perse de nec̄io exigit
s̄m eē p̄se aliqd ip̄s^o p̄dicatū: cū aut dicit oē grāmaticū
de necessitate est h̄o ip̄m s̄m nō est aliqd p̄se ip̄s^o p̄dica-
tū: sed q̄ grāmaticū nō sepat ab eo q̄d est aliqd ip̄s^o h̄oīs
ideo p̄cedit esse nec̄ia sed que sic est de nec̄io per accētis
est de nec̄io q̄n. ergo Aḡ. docet p̄uertē propōnes de ne-
cessario solum docet couertere propōnes de necessario
perse. instātia autēz facta est in propositionibus que sunt
per accidēs de necessario z sic pereunt omnes instātie.

In cōtingētib^o q̄m multipliciter dī-
p̄tingē. nam z necessariū z non ne-
cessariū z possibile p̄tingē dicimus

In affirmatiuis quidē silr se hēt fm p̄uer-
sionē in oib^o. Nā si. a. alicui. b. uel oī p̄tin-
git z. b. alicui. a. cōtinget. Si enī nulli nec
a. ulli. b. ostensum est autem hoc prius.

In hac pte determinat p̄uersionē propōnū de p̄tingētī
z diuidit in duas ptes. In p̄^a determinat hāc p̄uersionē
totā. In sc̄da cū dicit. [Nūc autem nobis tm̄.] remouet
quādā dubitationē iuxta p̄dicta incidētē. in p̄ma sic. pro
p̄mo distinguit modos z acceptiones p̄tingētis dicēs q̄
nec̄iū dicit cōtingē z nō nec̄iū silr z possibile. per p̄^m
itelligit p̄tingēs q̄d est necessariū. per sc̄dm cōtingēs na-
tū z infinitū: quoz utrūq̄ est nō nec̄iū. per tertū p̄tin-
gēs fm genus q̄d est cōe ad necessariū z nō nec̄iū z hoc
est [in cōtingētibus.] Sc̄do determinat couersionē ppō-
nū de cōtingētī in hys acceptioīs z diuidit in duas. in
p̄^a determinat couersionē affirmatiuarū de cōtingētī. in
sc̄da cū dicit [In negatiuis aut.] determinat p̄siones
negatiuarū z quia silis est p̄uersio affirmatiuarū de p̄tin-
gētī p̄uersioī propōnū de inēē z de nec̄io: cū tm̄ non sit
ita de propōnib^o negatiuis de cōtingētī: ideo p̄z ordo. di-
cit igif q̄ propō affirmatiua de cōtingētī siue sit ulis siue
p̄ticularis silr couertit p̄dictis propōnib^o. s. de inēē z de
nec̄io in huiusmodi acceptioīs cōtingētis. z h̄ ostēdit dī-
cēs q̄ si cōtingit oē. b. eē. a. cōtingit aliqd. a. eē. b. q̄ si nō
oppositū stabit. s. nō cōtingit aliqd. a. eē. b. sed si nō p̄tin-
git aliqd. a. eē. b. nō cōtingit aliqd. b. eē. a. z h̄ non p̄t sta

re cū horis: dicit hāc pntiā eē p̄us ostēsam ⁊ hoc est | in affirmatiuis. ⁊ legēda est lra sic p̄ns respectu p̄cedētis sicut patet. **C** Ad euidētā aut̄ uliē cōuersiōis quā dicit eē ostēsam nōndū. q̄ si accipiat p̄tingēs pro necō tē ista p̄uersio p̄tingētis oē. b. uel aliqd. b. p̄tingit eē. a. ḡ aliqd. a. p̄tingit eē. b. est idē cōuersiōni p̄pōnis affirmatiue de necō. ⁊ cū dicit dato opposito nō cōtingit aliqd. a. eē. b. ḡ nō p̄tingit aliqd. b. eē. a. idē est ac si diceret: non necē est aliqd. a. eē. b. ergo nō necē est aliqd. b. eē. a. ⁊ fit hec cōuersio ⁊ pntiā nō rōne p̄pōm de p̄tingētī sed p̄pōm de iēē. iste enī est sensus cū aīis sit p̄tingēs ⁊ possibile: ⁊ p̄ns erit p̄tingēs ⁊ possibile ⁊ istud dicitū est p̄us in ostēsiōne affirmatiui de necō ⁊ iō dicit istud p̄us eē ostēsum. Si autē accipiat p̄tingēs pro possibili tūc plana est cōuersio. ⁊ cū dicit nō p̄tingit aliqd. a. eē. b. ergo nō cōtingit aliqd. b. eē. a. Idē est ac si diceret necē est nullū. a. eē. b. ergo necē est nullū. b. eē. a. ⁊ istud ostēsum est p̄us in ostēsiōne uliē negatiue de necō ⁊ iō dicit illud p̄us eē ostēsum. Si autē accipiat p̄tingēs pro nō necō ⁊ h. i. pro p̄tingētī qd̄ pōt eē ⁊ nō eē cui⁹ est p̄tingēs natū ⁊ īfinitū: tūc cū tali cōtingētī opponat tā necessariū q̄z ī possibile. oppositū p̄clōnis. nō p̄tingit aliqd. a. eē. b. pōt eē uera duplici de cā. s. uel quia necē est oē. a. eē. b. uel q̄ necē est nullū. a. eē. b. q̄rū vna ē uliē affirmatiua de necessario. ⁊ alia uliē negatiua de necessario ⁊ utriusq̄ p̄uersio p̄us oīsa est. vñ si accipiat nō p̄tingēs pro necessario uel pro īpossibili: patet qd̄ sequit̄ nō p̄tingit aliqd. b. eē. a. ⁊ hoc ē p̄us ostēsum est. patet igif q̄ quocūq̄ mō accipiat p̄tingēs oīb⁹ modis est manifesta p̄ pntiā. nō p̄tingit aliqd. a. eē. b. ergo nō p̄tingit aliqd. b. eē. a. ⁊ sic patet qd̄ dicit.

C In negatiuis nō nō silit̄. S̄ quecūq̄ qd̄ p̄tingē in eo q̄ ex necessitate nō īsunt uel ex eo q̄ nō ex necessitate īsūt silit̄. ut si q̄ dicat p̄tingē hōiem nō eē equū: aut albū nulli tunice iēē: hōz qd̄ hoc ex necitate nō iēē: illud nō necē est iēē: ⁊ silit̄ p̄uertit̄ p̄pō. Nā si p̄tingit nulli hōi equū eē hōiem p̄tingit nulli equo iēē. Et si albū cōtingit nulli tunice iēē: ⁊ tunica cōtingit nulli albo. Si enim alicui necesse: ⁊ albū tunice alicui ex necessitate ierit: B enī ostēsum est p̄us. Silit̄ ⁊ in p̄ticulari neg.

C Cōter determinat cōuersiōne p̄pōm de cōtingētī negatiuarū ⁊ p̄cedit sic. p̄ dicit q̄ nō silit̄ se hnt̄ h̄m cōuersiōne ill̄ de iēē ⁊ de necessario. ⁊ hoc est | in negatiuis vō. 1.º ostēdit que silit̄ se hnt̄ ⁊ que dissilit̄ ⁊ diuidit̄ in duas. In p̄º ostēdit q̄ negatiue de cōtingētī silit̄ se hnt̄ negatiuis de iēē ⁊ de necessario. In 2.º cū dicit̄ Quicūq̄ vō ut in plurib⁹ Jōndit̄ q̄ dissilit̄ se hnt̄ ill̄. p̄ma in duas. In p̄º ostēdit sicut̄ de uliē negatiuis. In p̄º sic p̄cedit. p̄ dicit q̄ uliē negatiue de cōtingētī in qb⁹ accipit̄ cōtingē nō iēē in eo q̄ ex necessitate nō īsunt p̄dicata: uel nō ex necessitate īsunt. silit̄ cōuertunt̄ sicut̄ uliē negatiue de iēē ⁊ de necō ⁊ hoc est | Sed quecūq̄ qd̄. | Sed nō q̄ in p̄º istorū accipit̄ cōtingēs pro necessario. In 2.º aut̄ pro possibili. vñ in 2.º accipit̄ cōtingēs h̄m genus qd̄ uocat̄ cōtingēs cōe siue alterū uel ad utrūlibet. 2.º declarat istud per exēpla ⁊ p̄. sic. p̄º ponit̄ exēpla dices q̄ hec p̄pō cōuertit̄. cōtingit nullū hōiem eē equū ⁊ h̄ cōtingit nullā tunicā eē albā. ⁊ p̄ma istarū est de cōtingētī q̄ dicit̄ cōtingē ex eo q̄ de necessitate nō iēē. 2.º vō de cōtingētī q̄ dicit̄ cōtingere i eo q̄ nō ex necessitate iēē sicut̄ per se patet. ⁊ necesse enim est nullū hōiem eē equū ⁊ nō necesse est oēm tunicā eē albā ⁊ hoc est | Ut si q̄. 1.º hec exēpla cōuertit̄ ⁊ p̄º p̄mū dices q̄ sequit̄ si cōtingit nullū hōiem eē equū ergo cō

tingit̄ nullū equū eē hōiem ⁊ nō p̄bat istā cōuersiōne eo q̄ manifesta est per p̄p̄ta. idē enim est de hac cōuersiōne ⁊ de cōuersiōne uliē negatiue de necessario. eo q̄ ponit̄ ibi cōtingēs pro necessario. ⁊ hoc est | Nā si cōtingit. | Secūdo cōuertit̄ 2.º exēplū dices q̄ sequit̄. si cōtingit nullā tunicā eē albā ergo cōtingit nullū albū eē tunicā. q̄ si nō: ergo necesse est aliqd̄ albū eē tunicā que cōuertibilis est in hāc: aliquā tunicā eē albā est necesse ⁊ h̄ nō pōt stare cū p̄ma. s. cū hac cōtingit nullā tunicā eē albā. ⁊ hoc est | Et si albū cōtingit ⁊ c. | Cōter dicit q̄ p̄ticularis negatiua de cōtingētī accepto sicut̄ nūc acceptū est in uliē negatiuis silit̄ se hnt̄ sicut̄ p̄ticularis negatiua de iēē ⁊ de necessario. s. q̄ ip̄a nō cōuertit̄ sicut̄ patet in h̄is terminis hō est aīal. ⁊ hoc est | Similiter autē ⁊ in negatiuis. |

C Quecūq̄ vō ut in plurib⁹ ⁊ in eo q̄ nata sunt dicunt̄ p̄tingē que admodū determinauimus p̄tingēs. nō silit̄ se hēbit ⁊ ī p̄natiuis p̄uersiōib⁹. Sed uliē qd̄ p̄natiua p̄pō nō p̄nti: p̄ticularis nō p̄uertit̄. Hoc aut̄ erit manifestū qm̄ de p̄tingētī dicit̄.

C Cōsequēter ostēdit q̄ negatiue de p̄tingētī dissilit̄ se hnt̄ illis de iēē ⁊ de necō h̄m cōuersiōne dices q̄ negatiue de cōtingētī nato uel de cōtingētī īfinito q̄ idifferēter se hnt̄ ad plures p̄tes nō silit̄ conuertunt̄ alijs: q̄ uliē negatiua de tali cōtingētī nō cōuertit̄ in terminis. p̄ticularis aut̄ negatiua conuertit̄ sicut̄ ma.º erit per determinata in capº de cōtingētī. cū tñ ecōtrario se hēat cōuersio in alijs p̄p̄tis ⁊ h̄ est | quecūq̄ vō ut in plurib⁹ | .i. in pluribus p̄tib⁹ dicit̄ idifferēter ⁊ sic cōtingit illud qd̄ est uere īfinitū uel uere ad utrūlibet. p̄ h̄ aut̄ q̄ dicit̄ quem admodū determinauim⁹ cōtingēs | silit̄ q̄ istud cōtingēs cōtinebat̄ in distinctione p̄ntis sup̄ facta ⁊ h̄ uerū est. cōtinebat̄ enī sub nō necō si aut̄ sic ibi que admodū determinabim⁹ tūc silit̄ distinctione p̄ntis nō necō quā faciet in capº de cōtingētī per īfinitū ⁊ natū. **C** Nota ē q̄ uliē negatiua de cōtingētī nato uel īfinito nō cōuertit̄ simplr̄ in terminis in eadē acceptiōne cōtingētis q̄ tūc cōuertit̄ uliē affirmatiua simplr̄ ⁊ ulr̄: qd̄ eē icōueniēs. ⁊ p̄bat q̄ si cōtingit oē. b. eē. a. cōtingit nullū. b. eē. a. hoc ostēdet̄ īferius ⁊ ex ip̄otēsi. si nullū. b. cōtingit eē. a. nullū. a. cōtingit eē. b. ⁊ si cōtingit nullū. a. eē. b. cōtingit oē. a. eē. b. sicut̄ īferius ostēdet̄ ergo a p̄mo ad ultimū. si p̄tingit oē. b. eē. a. cōtingit oē. a. eē. b. hoc aut̄ est icōueniēs ideo nō cōuertit̄ uliē negatiua de tali cōtingētī: p̄ticularis autē negatiua de eodē cōtingētī cōuertit̄ in terminis q̄ ip̄sa est cōuertibilis per oppositas q̄litates cū p̄ticulari affirmatiua que cōuertit̄ simplr̄ in terminis sic patē pōt̄ īspiciētī h̄m dictum modū de vniuersali negatiua.

C Nūc aut̄ tñ sit nobis cū his que dicta sūt manifestū qm̄ cōtingē nulli aut̄ alicui non iēē affirmatiua hēt figurā: nā cōtingit ⁊ est silit̄ ordinant̄. Est aut̄ q̄buscūq̄ adiacēs p̄dicat̄ affirmatiōne semp̄ facit ⁊ oīno: ut est nō bonū: est nō albū: uel simplr̄ est nō hoc. Ostendēt̄ autem ⁊ hoc per se quentia. Secundum cōuersiōnes autem similiter se habebunt cum alijs.

C Cōsequēter remouet quādā dubitatōne. q̄ enī in p̄cedentib⁹ semp̄ uocauit̄ p̄pōnes modales negatiuas que sunt tñ negatiue ip̄s̄ eē ⁊ nō ip̄ius modi ne putet alijs q̄ tales sint uere negatiue ostēdit q̄ nō per hāc rōnem. Silit̄ se hnt̄ eē in p̄pōnib⁹ de iēē ⁊ cōtingē in illis de cōtingētī: sed eē affirmato appposito in p̄pōnib⁹ de iēē

fit affirmatio q̄ contingere affirmatio in p̄pōnib^o de p̄tingēti
 erit in illis affirmatio z ita cū in p̄pōnib^o de p̄tingēti p̄
 us h̄itis affirmet p̄tingē p̄ q̄ ipse s̄m formā z sp̄z affir
 mativē sūt. **I**l^o dicit^r rōnis p̄^o ponit p̄clonē z h̄ est. **I**l^o dicit^r
 aut nobis t̄m. **I**sc̄do maiorē z h̄ est. **I**l^o dicit^r p̄tingit. **I**l^o mi
 norē z declarationem ponit z h̄ est. **I**l^o dicit^r q̄buscūq̄.
Declarat q̄ minorē p̄ exēpla dicit q̄ hec est affirmatiua
 est nō albū: est nō iustum: q̄zuis apponat neḡ: eo q̄ affir
 maf ibi eē z ulr addito quocūq̄ v̄o infinito adhuc nihil o
 min^o erit affirmatio z h̄ ondef i^o ul^o ca^o p̄mi h̄^o libri. ubi
 ondef q̄ hec ē affirmatiua ē nō alb^o h̄^o z nō est negatio
 h̄^o ē alb^o h̄^o neq̄ idē istū: nō est alb^o h̄^o z h̄ est. **I**l^o ut est nō
 bonū. **I**que aut tetigit de p̄pōnib^o de p̄dī^o infinito z nō
 exēplificavit sup̄ de talib^o dicit q̄ fill^o est p̄fio i illis de
 p̄dī^o finito z de illis de p̄dī^o infinito z h̄ est. **I**l^o p̄fioes.
Dubitaret forte aliq̄s p̄^o circa distinctionē p̄tingētis. v̄i
 eni nulla eē per h̄ac rōnē neciū z nō neciū sunt p̄dicto
 ria s̄ iter p̄dictoria nihil est mediū q̄d p̄z per diffinitōez
 eoz datā ab **A**z. in posteriorib^o q̄re iter neciū z nō ne
 cessariū nihil ē mediū. sufficit q̄ dicit q̄ neciū z nō neci
 um dī p̄tingē. z q̄d addit possibile in diuisione sup̄fluit.
Ad huc idē nō diuidit seip̄m s̄ possibile z cōtingens
 idē sūt q̄re possibile nō cadit in diuisione p̄tingētis. **A**d
 huc ulē nō diuidit p̄tra p̄ticulare sed possibile est ulē ad
 neciū z nō neciū p̄sequit eni utrūq̄. s̄ nō dī cadē in di
 uisione circa neciū z nō neciū. **E**t dicendū q̄ h̄ diui
 sio est p̄tingētis per modos z acceptiōes diuīsas z itēdit p̄
 h̄ac diuisionē dicit q̄ vna ē acceptiō p̄tingētis in cōi s̄z ge
 nus quē s̄ḡt per possibile. z q̄ due sunt sp̄ales acceptiō
 nes eiusdē sub ḡniali acceptiōne p̄tēte q̄s des̄ḡt per neci
 um z nō neciū. **A**d p̄^o q̄ dicitū q̄ s̄ iter neciū z nō
 neciū nō cadat mediū p̄tingēs s̄z sp̄alē acceptiōnē cadit
 t̄m mediū s̄m acceptiōnē ḡnialē. id eni q̄d est p̄tingēs aut
 est neciū aut nō neciū. modus t̄m accipiēdi p̄tingēs ē ali
 us ab h̄is. s̄. modus accipiēdi p̄tingēs s̄m gen^o. **A**d
 2° dicitū q̄ idē nō diuidit seip̄m: nec ponit in diuisione
 p̄tingētis possibile tanq̄z v̄nū mēbrū sp̄alē p̄tingētis sed
 ad s̄ḡndū v̄nū modū p̄tingētis. s̄. modū accipiēdi ip̄z in
 cōi s̄m gen^o. **A**d 3° dicitū q̄ ulē z p̄ticulare id q̄d
 sunt nō diuidunt cōtra se t̄m sub rōne ulis z sub rōne p̄ti
 cularis b̄n p̄nt ad iucē diuidi z debēt: z sic cadit possibi
 le h̄ in diuisione p̄tingētis cōtra neciū z nō neciū: p̄mo
 mō nō. **A**d huc dubitat quō neciū dī cōtingē. **E**t dī
 cēdū q̄ sequit si necesse est eē cōtingit eē. q̄ si nō opposi
 tū p̄t stare. s̄. nō cōtingit eē que cōuertit istī necesse est
 nō eē que nō p̄t stare cū p̄ma. **A**d huc si necesse est nō
 eē cōtingit nō eē q̄ si nō stabit oppositū. s̄. nō p̄tingit nō
 eē que cōuertit istī necesse est eē z h̄ est icōpossibilis p̄.
 sic q̄ dī neciū p̄tingē q̄ ad necesse eē seq̄t cōtingē esse z
 ad necesse nō eē cōtingē nō eē. **S**z sup̄ h̄ dubitat sic
 ostēdet iter^o seq̄t: si p̄tingit eē cōtingit nō eē: z si cōtingit
 nō eē nō necesse est eē. q̄re si seq̄t si necesse est eē q̄ cōtingit eē
 sequit si necesse est eē nō necesse est eē q̄d est inconueniens.
Ad huc seq̄t si cōtingit nō eē cōtingit eē: z si cōtingit
 eē nō necesse est nō eē. q̄re si sequit necesse est nō eē q̄ cōtin
 git nō eē. sequit si necesse est nō eē nō necesse est nō eē q̄d
 est icōueniens. **E**t dicitū q̄ **A**z. iter^o ostēdit istā p̄ntiaz
 si cōtingit eē cōtingit nō eē nō de quocūq̄ cōtingēti sed
 de cōtingēti nō neciō q̄d p̄t eē z nō eē z dī p̄tingēs na
 tū uel infinitū. q̄n aut sic arguitat necesse est eē q̄ cōtingit eē
 uel necesse est nō eē q̄ cōtingit nō eē nō accipiat cōtingens
 pro tali cōtingēti sed pro cōtingēti cōi q̄d est possibile ul
 pro cōtingēti q̄d est neciū z ita p̄z p̄ctm̄ in utroq̄z argum̄
 to opposito. **A**d huc forte dubitaret aliq̄s. nā cū nō ne
 cessariū dicat p̄tingē impossibile aut est nō neciū q̄ ipossi
 bile dicit p̄tingē. **E**t dicitū q̄ nō ualet argumētū si nō
 neciū dī p̄tingē: q̄ istud nō neciū q̄d est impossibile. mul
 ta eni p̄nt stare cū p̄ntē que nō sunt necesse stare cū ante z
 est p̄ctm̄ s̄m p̄ns. **E**t p̄t dicit q̄ impossibile dī p̄tingē

ita t̄m q̄ impossibile eē dicat p̄tingē nō eē: z impossibile non
 eē dicat cōtingē eē: z sic nō est icōueniens q̄d cōcludit. p̄z
 igit ex p̄dictis q̄ neciū p̄tingē dī: ita q̄ necesse eē cōtingē
 eē: z necesse nō eē p̄tingē nō eē: z nō neciū ē cōtingē dī: q̄
 p̄tingēs natū z infinitū dī: cōtingē quoz utriq̄z est nō neci
 um. de possibili aut p̄z q̄ possibile eē dī cōtingē eē: z pos
 sibile nō eē cōtingē nō eē que possibile z cōtingēs cōiter
 p̄sequit in osb^o. **C**ōsequēter forte dubitaret aliq̄s de
 p̄uerfiōe affirmatiuarū de cōtingēti z manifesta est p̄ba
 tio p̄uisionis in p̄^o z in ultia acceptiōe cōtingētis p̄dicta
 in expōne l̄e. **S**z dubitari p̄t q̄lter p̄bet earū p̄uer
 sio in sc̄da acceptiōe cōtingētis. s̄z adhuc manifesta est p̄
 batio p̄uisionis ulis affirmatiue in illa sic si p̄tingat oē. b
 eē. a. cōtingit aliq̄d. a. eē. b. q̄ si nō: stabit oppositū. s̄. non
 cōtingit aliq̄d. a. eē. b. h̄ aut p̄t eē uera dupl̄r. s̄. ul q̄ nul
 lū. a. necesse est eē. b. uel q̄: necesse est oē. a. eē. b. si p̄mo
 mō: arguat sic. necesse est nullū. a. eē. b. ergo necesse ē n̄
 lū. b. eē. a. s̄z h̄ nō p̄t stare cū p̄mo. si sc̄do mō arguat sic
 necesse est oē. a. eē. b. ergo necesse est aliq̄d. b. esse. a. z h̄
 nō p̄t stare cū p̄^o. s̄. cū hac cōtingit oē. b. eē. a. sic nec cur
 hac cōtingit nullū. b. eē. a. que ei cōuertit sicut iter^o pate
 bit. sic ergo p̄z cōuersio ulis affirmatiue de cōtingēti pro
 nō neciō. **S**ed dubitatio est de p̄batiōe cōuersionis par
 ticularis affirmatiue de tali p̄tingēti. cōuertit eni sic. cō
 tingit aliq̄d. b. eē. a. ergo p̄tingit aliq̄d. a. eē. b. dico q̄ op
 positū p̄t stare. s̄. nō p̄tingit aliq̄d. a. eē. b. z h̄ nō p̄bat cā
 q̄ necesse sit. a. eē. b. s̄z q̄: necesse est oē. a. eē. b. ergo necesse
 est aliq̄d. b. eē. a. nō v̄i eē icōueniens. h̄ eni nō v̄i repugna
 re p̄me cū utraq̄ sit p̄ticularis affirmatiua. **A**d h̄ v̄i
 eē istātia p̄tra p̄uisionē tā ulis affirmatiue q̄z p̄ticularis af
 firmatiue de eodē cōtingēti sic. p̄tingit oēm hoiez eē mu
 sicū: q̄ cōtingit z nullū: p̄tingit ēt aliq̄d hoiem eē musi
 cū q̄ aliq̄z nō: sed iste cōuertit nō p̄nt in eadēz acceptiōe
 cōtingētis h̄ eni est cōuersa earū: cōtingit aliq̄d musicūz
 eē hoiem: z nō est de cōtingēti pro nō neciō. q̄: necesse est
 oē musicū eē hoiez. **A**d h̄ dicit aliq̄ q̄ cōtingēs p̄ nō
 neciō nō cōuertit in eadē acceptiōe cōtingētis: sed cō
 uertit in cōtingēs cōe q̄d dī possibile: sic p̄z in exēplis tā
 positis ad istātia: z istud v̄i per modū quē ponit **A**z. ad
 p̄bādū p̄uerfiōe affirmatiuarū. q̄ eni nō sit p̄fio sem
 per in eodē sensu cōtingētis: semp̄ t̄m z ulr sequit cōtin
 gēs pro possibili: t̄m ostēdit tale cōtingēs. s̄. pro possibili
 seq̄ in cōuertēdo: sic p̄z exp̄sse ex l̄ra sua: alr eni descēdit
 set in sua p̄batiōe ad cōtingēs in oi acceptiōne. **S**ed
 t̄m dubitat cū negatiue p̄pones de p̄tingēti p̄ nō neciō
 dico ulēs z si nō cōuertant in eadē acceptiōe cōtingētis
 cōuertant t̄m usq̄ in cōtingēs cōe q̄d dī possibile: z dicit
 est iā q̄ penit^o s̄l̄r se h̄nt affirmatiue de eodē cōtingēti.
Querit igit q̄re **A**z. sepat cōuersiōne negatiuarū de cō
 tingēti pro nō neciō a cōuersiōne aliarū negatiuarū: dī
 cēdo q̄ negatiue de cōtingēti nō neciō nō cōuertant cū
 t̄m nihil tale dicat de affirmatiuis de eodē cōtingēti. eadē
 eni rōne debuit h̄ determinasse de affirmatiuis q̄z de ne
 gatiuis cū s̄l̄r se h̄ant. **A**d h̄ nos videm^o aliq̄s p̄pō
 nes de cōtingēti pro nō neciō affirmatiuas cōuertit i ea
 dē acceptiōe cōtingētis. v̄bi gr̄a. cōtingit oēm hoiez eē al
 bū uel aliq̄d hoiem eē albū q̄ cōtingit aliq̄d albū eē ho
 minē. h̄ eni est cōuersa de cōtingēti ad utrūlibet sic z p̄
 positio que p̄uertit. q̄ nō ulr uerū est q̄ p̄pones affirma
 tiue z de cōtingēti nō neciō nō p̄nt p̄uertit i eadē accepti
 one p̄tingētis. **P**ropterea puto q̄ dicendū sit q̄ p̄pō
 de cōtingēti nō neciō. absolute loquēdo cōuertit i eadēz
 acceptiōne cōtingētis. s̄z cōtingēs nō neciū diuidit p̄ na
 tū z infinitū h̄ **A**z. nō diuidat ea h̄: s̄z loquat de eis in rō
 ne cōi cōprehēdēdo ea per nō neciū: cōtingēs aut nō ne
 cessariū q̄d est infinitū uere uel ad utrūlibet: uere cōuertit
 p̄t semp̄ in eadē acceptiōe cōtingētis z p̄z per ex^m p̄xi
 mo dictū. z dico cōtingēs infinitū uere q̄d e q̄lter penit^o
 se h̄et ad eē z nō eē: cōtingēs aut nō neciū q̄d est natum

nō uertit nisi in ptingēs cōe qd̄ est possibile. z p̄ exem-
plū per instātiā sup̄ius positā in opponēdo. z rō hui⁹ est
q̄ ptingēs natū hēt cām ad ip̄m ordinatā que nō ipediti
pōt. vñ cū p̄dicat aliqd̄ accūs sic natū de s̄bio idifferēter
se hēt ad eē z nō eē q̄ cā eius pōt ipediti: ut cū d̄: cōtingit
hoiem musicū eē: hō entz hēt potētā nālē ut musicus sit:
vñ magis se hēt ad hoc ut music⁹ sit q̄z ad oppositum de
sui nātale aut cōtingēs qd̄ hēt cām ordinatā determinat
sibi s̄bm. vñ tale accūs. s. natū cuz subijcti suo s̄bio: tñ ad
eē se hēt: ut cū dico cōtingit musicū eē hoiem. p̄z igit q̄ cō-
tingēs natū nō cōuertit usqz in cōtingēs eiusdē acceptio-
nis. signū ē ad h̄ est q̄ ptingēs natū cū cōuertit per op-
positas q̄litates nō uertit nisi in cōtingēs cōe. ptingens
aut in infinitū cū uertit ponit in eadē acceptiōe sicut de-
terminat inferi⁹ in cap⁹ de cōtingētī. p̄z igit q̄ ptingēs nō
nectū cōuertit in eadē acceptiōe ptingētis absolute lo-
quēdo. nō tñ in om̄i mō ei⁹ sed ip̄m s̄m q̄ est ad utrūlibet
uere z infinitū sic cōuertit: cōtingēs vō natū nō. z p̄pterea
descēdebat Āz. ad pbādū cōuersionē affirmatiuarum
in spālīb⁹ acceptiōib⁹ ptingētis sed in cōi tanqz ostēdēs
ulr̄ seg ptingēs cōe pro possibili uerū h̄c nō solū intē-
dit ostēdē sed uersionē in oī acceptiōe z adhuc satis suf-
ficiat sua pbatio: sic p̄z in exponēdo lram. ¶ Sed tūc for-
te dubiabit ulterio⁹ aliqz si ptingēs natū in affirmatiuis
nō uertit in ptingēs natū sed in cōtingēs cōe cū s̄l̄ sit
in negatiuis de eodē ptingētī: q̄re nō dicit in affirmatiuis
ip̄m. dissiliter uertit alijs sicut dicit in negatiuis. Et pu-
to q̄ h̄ sit q̄: nō sepat h̄ cōtingēs natū a cōtingētī infinito
sed p̄fuse loquit de eis cōprehēdēdo utrūqz per nō neccū
um. si enī descēdisset in ptingētī nō neccūo distiguēs mo-
dos ei⁹ per natū z infinitū z determinasset sepatim uer-
siones nati z infiniti tanqz diū sarū acceptiōnū ptingētis
sicut determinat uersiones ptingētis neccū z non neccū
tūc dixisset ptingēs natū dissil̄ se hēre s̄m uersionē ali-
is modis ptingētī. ¶ Et s̄l̄ cū h̄ sciēdū q̄ negatiua de
ptingētī nō neccūo neutro mō ei⁹ cōuertit in eodē sensu
ptingētis. q̄z utrūqz pro possibili z nō in se sicut d̄ inferi-
us z ideo sepauit ip̄m ab alijs: sed affirmatiua de cōtin-
gētī nō neccūo p̄tim uertit in eodē sensu ptingētis z par-
tim nō z id nō sepauit ei⁹ uersionē ab alijs affirmatiuis
q̄z sufficit q̄ s̄l̄ uertat alijs affirmatiuis q̄z utz ad aliqd̄
fine eo qd̄ absolute loquit h̄c de cōtingētī tali nō disti-
guēdo ip̄m per modos ei⁹. ¶ S̄z tūc dubitat q̄re Āz.
nō distiguūt h̄ natū ab infinito h̄ cōfuse utit eis. z dico q̄
est q̄z h̄c determinat uersionē in terminis ipse aut nō i-
diget uti in sequētib⁹ uersione in terminis cōtingētis
nati z infiniti sepatim ad filloz p̄fectionē sicut p̄z inferius
ispiciēdo fillos de ptingētī z id h̄c nō distiguūt ptingēs
natū ab infinito ut sepatiz determinet de earū uersione.
Ex h̄is ergo p̄z q̄ ptingēs natū z infinitū s̄l̄ se h̄nt in ne-
gatiuis quātū ad cōuersionē in terminis. utrūqz entz cō-
uertit in ptingēs cōe z non in seip̄m. z q̄ in affirmatiuis
dissil̄ se h̄nt q̄: ibi uertit ptingēs infinitū in seip̄m sed
ptingēs natū in ptingēs cōe semp̄ tñ manet uerū q̄ con-
tingēs nō neccūo cōuertit in eadē acceptiōe cōtingētis
absolute loquēdo. nec plus sigt̄ text⁹ Āz. ex h̄is igit p̄z
r̄nsio ad instātiā factā p̄tra uersionē affirmatiuarū de
nō neccūo. ¶ Ad hoc aut q̄ obm̄ est de pbatione uer-
sionis earū dicēdum q̄ ultimo cōuersa. s. necesse est ali-
qd̄. b. eē. a. nō pōt stare cū p̄ma. s. ptingit aliqd̄. b. eē. a. q̄z
uis utraqz sit p̄ticularis affirmatiua. in necessarijs enim
idē est dicē p̄ticularē eē uerā z ulēm z econuerso p̄ ne-
cessariā p̄tudine terminoz. p̄ponēs enim necessarie re-
ducunt ad aliqū modū iherēdi per se s̄m q̄ dixim⁹ ex
itētione Āz. in p̄o poste⁹. sola per se iherēta sunt neccūa.
vñ idē s̄m rē est dicē istā p̄ponē p̄ticularē necesse est ali-
qd̄. b. eē. a. stare cū p̄ma z dicere h̄ac ulēm stare cum ea.
s. necesse est oē. b. eē. a. sed h̄ ulis nō pōt stare cuz p̄ma. s.
h̄ac. ptingit aliqd̄. b. eē. a. sicut nec cū ista ptingit aliqd̄. b.

nō eē. a. que ei cōuertit z ita p̄z q̄ ista pbatio sufficit ad
pbādū tā ulēm q̄z p̄ticularē affirmatiua de ptingētī nō
necessario cōuertit absolute loquēdo. p̄z ē q̄ p̄bō Āz.
q̄z utz breuis sit ostēdit cōuersionē eē in oī acceptiōe cō-
tingētis. ¶ Cōsequēter forte dubitat de cōuersione ne-
gatiuarū de cōtingētī. z p̄mo de hoc q̄ dicit ptingere nō
eē eo q̄ ex necessitate nō iest z eo q̄ nō ex necessitate in-
est s̄l̄ uertit negatiuis de inēē z de necessario. si enī ita
sit cū cōtingēs natū z infinitū dicant cōtingē eo q̄ nō ex
necessitate insunt utrūqz enim est nō necessariū segt̄ q̄
tā cōtingēs natū q̄z infinitū s̄l̄ cōuertant illis de inesse z
de necessario. Et dicēdū q̄ cōtingēs natū z infinitum
nō dicunt solū cōtingere nō eē sed ē cōtingere eē. p̄tin-
gere aut nō eē ex eo q̄ nō ex necessitate inest d̄ h̄ solum
z p̄cise cōtingere nō eē nullo supaddito: z id nō cōprehē-
dit h̄ cōtingēs natū uel infinitū sub eo q̄ dicit nō ex ne-
cessitate iesse. ¶ Ad cui⁹ itelligētā notādū q̄ aliter ac-
cipit h̄c nō neccūo z sup̄ in distinctionē ptingētis. sup̄
us enim accipiebat pro cōtingētī nato z infinito tñ. h̄ aut
accipit put est cōe cōtingētī nato z infinito z necessario
ē s̄m q̄ cadit in sc̄do ordine modalī. ibi enī cadit nō
necessariū z cōuertit cū cōtingē nō eē z illud cōtingere
nō eē cōtinet sub se necesse nō eē z ptingere. qd̄ pōt esse
z nō eē. Accipit ergo h̄c Āz. cōtingere non eē pro ip̄so
cōi ut cadit in sc̄do ordine modalī z h̄ absolute z p̄cise
put cadit sup̄ nō eē. Accipit ergo h̄c Āz. nō ex necessi-
tate inēē put cōuertit ei qd̄ est cōtingere nō inēē in cōi
s̄m tā dicitū modū. attribuit igit h̄ cōuersio ei qd̄ est con-
tingēs nō inēē p̄cise ut solū cadit cōtingēs sup̄ nō esset
ita ab ista cōuersione excludit cōtingēs natū z infinitum
que nō tñ dicunt cōtingere nō eē sed ē cōtingere esse.
¶ Sed tūc forte dubitat cū ptingere nō eē sit cōe ad ne-
cesse s̄m nō eē ad possibile qd̄ pōt eē z nō eē: z ptingere
nō eē in cōi cōuertit in terminis sicut dicitū est. z q̄cqd̄ in-
uenit in ḡne opz iuentri in aliq̄ sui sp̄e sed nō repit cō-
tingētī q̄ pōt eē z nō eē ut dicitū est ergo repit tñ in con-
tingētī s̄m q̄ cōtingēs d̄: ex necessitate nō iesse. suffice-
ret ergo dicere q̄ cōtingēs nō eē in eo q̄ ex necessitate
nō inest cōuertit: z pro n̄h̄lo addit. uel in eo q̄ non ex
necessitate inest q̄: in h̄ cōi nō ex necessitate inēē nō iue-
nit ista cōuersio nisi pro hoc suo cōtēto ex necessitate nō
inēē. Et dicēdū q̄ huius cōuersio per se z per p̄s inest
cōtingētī cōi. s. q̄ est possibile per posteri⁹ aut cōtingētī-
bus sub ip̄so in eo q̄ cōtingētia sunt. z ideo ne p̄tēt q̄
econuerso se hēt dicit q̄ cōtingere nō inēē in eo q̄ ex ne-
cessitate nō inest z in eo q̄ nō ex necessitate inest cōuer-
tit hoc mō: addēdo cōe spālī: h̄ nō inueniat h̄c p̄p̄tas
nisi in illo spālī. ¶ Sed tūc dubiabit forte aliqz cuz su-
peri⁹ inueniat in quolibet inferiori z ubicūqz inuenit ip̄suz
sup̄ius ē inuenit p̄p̄ta passio ei⁹ tūc in quolibet p̄ticulari
cōtingētī oz inueniri h̄c p̄p̄tas cōuertēdi que sequit̄
cōtingēs s̄m q̄ est cōe. Et dicēdū q̄ cū aliquod sup̄ius
cōtinet sub se plura inferiora cōtingit illa inferiora dupl̄
cōsiderari. s. aut quo ad nām sui superioris saluari in inferio-
rib⁹. aut quo ad nām quā addit inferi⁹ supra sup̄ h̄ p̄mo
cōsideret ip̄m inferi⁹ sic in ip̄so saluant p̄p̄ie passiones
superioris. si sc̄do mō nequaqz z istud p̄z iducēdo in oib⁹
s̄l̄ ergo est de cōtingētī. cōtingēs possibile cōtinet s̄ se
cōtingēs qd̄ est necessariū z qd̄ est nō necessariū. ptingit
igit cōsiderare utrūqz cōtingēs spālē dupl̄. s. aut quo ad
nām cōtingētis simpl̄ repit̄ z saluari i utroqz z sic utrū-
qz cōuertit vñ cōtingēs nō necessariū in quātū cōtingēs
est cōuertit in nō cōtingēs pro possibili sicut patebu oī-
ter: aut quātū ad nām necessarij z nō necessarij quā sup̄
addit cōtingētī simpl̄ z sic cōtingēs qd̄ est necessariū
cōuertit sicut z p̄p̄o de neccūo. sed cōtingēs qd̄ est nō ne-
cessarium nō cōuertit sicut dicit in lra z sic manifesta est
intētio Āz. per nām enim cōtingētis simpl̄ cōuertitur
utrūqz spālē cōtingēs z id nō solū attribuit h̄c p̄siones

cōtingēt qđ est necessariū sed ē cōtingētī pro possibili. z dico s̄m qđ cadit sup nō esse sed in per naturā ppriā utri usq; cōtingētis est qđ alterū p̄uertit in eodē sensu z reliqu us nō: z idco ad h̄ p̄siderādo dicit qđ negatiua de cōtingētī u necessariō p̄uertit z negatiua de cōtingētī necessariō nequaq;.

C Si ad h̄ forte dubitar et aliq; videt entz qđ ex emplū qđ ponit de cōtingētī qđ dī cōtingēt eo qđ nō ex necessitate iest p̄tēdat qđ cōtingēt ad utrūlibet negatiuū cōuertat. hec enim p̄positio est ad utrūlibet. cōtingit nullaz tunicā eē albā: cōtingit enim ēt oēm tunicā eē albā. Et dicēdū qđ nō exēplificat in hīs terminis qđ intēdat cōtingēt ad utrūlibet p̄uertit: sed qđ intēdit cōtingēt cōe cadēs sup nō eē p̄uertit per naturā sui. uerūm ponit exēplū de cōtingētī ad utrūlibet qđ ipossibile est exēplificare de gñe nisi in aliqua sui specie. Cū ergo in indictō exēplo sit natura cōtingētis ad utrūlibet: z nā cōtingētis cōis: nō docet cōuertē illud s̄m nām cōtingētis ad utrūlibet: sed s̄m nām cōtingētis simpliciter. z hoc patet per p̄bōem p̄uertionis eius cū dicit pro opposito p̄clonis istā. necesse est aliqđ albū eē tunicā. si enim accipit cōtingēt in ista p̄uertione cōtingit nullā tunicā eē albā pro cōtingētī ad utrūlibet cū dicat oppositū p̄clusi. s̄. nō cōtingit nullū albū eē tunicā: nō deberet accipere istā p̄uertit cū hac. necesse est aliqđ albū eē tunicā. sed cū illa z cū ista sub dīstīctione: necesse est nullū albū eē tunicā: cōtingētī enim nato uel infinito opponit tā necessariū qđ ipossibile: cōtingētī autē cōtī in ipossibile. sic ergo patet solutio. patet et solo dubōnis que solet eē de p̄bōne cōuertionis p̄dicte: bñ enim p̄bat id qđ intēdit sicut patet: sed nō bñ p̄baret si sua intētio esset cōtingētis ad utrūlibet posse cōuertit.

C Consequenter dubitat de eo qđ dicit de cōtingētī nato z infinito. dicit enī qđ negatiua utis de tali cōtingētī nō p̄uertit in terminis. sed videt qđ sic per talē rōnem. Quia inest p̄se superiori inest z cuilibet inferiori ut sensibile qđ iest aiā iest cuilibet aiā li spālī. sed cōuertit simplr in terminis iest cōtingētī simpliciter qđ est cōe z cōtinet s̄b se cōtingētis natū z infinitū: igitur idē ierit cōtingētī nato z infinito z loquor de p̄pōnibus negatiuis.

C Adhuc si aliqđ duo p̄uertunt eodē addito eis adhuc p̄uertent: sed iste due p̄pōnes p̄uertunt: nullū. b. est. a. z nullū. a. est. b. quōcūq; accipiat in eē. s̄. siue ut nūc siue simplr ergo addito cōtingētī eis adhuc cōuertent qđ cūq; mō accipiat cōtingētis.

C Adhuc qđ sequit ad p̄ns sequit ad añs. sed cōtingēt nō eē simpliciter sequit ad cōtingētis natū z infinitū: z ad cōtingēt nō eē simplr sequit p̄uertio in terminis. ergo p̄uertio in terminis sequit ad cōtingētis natū z infinitū.

C Adhuc si cōtingit nullū. b. eē. a. cōtingit nullū. a. eē. b. z accipio cōtingētis pro nato uel infinito. qđ si nō sequit oppositū stabit. s̄. nō cōtingit nullū. a. eē. b. z cū hac p̄uertit necesse est aliqđ. a. eē. b. z si necesse est aliqđ a. eē. b. necesse est aliqđ. b. eē. a. z hoc est incōpossibile p̄mo quare videt qđ p̄uertio sit bona. Et dicēdū qđ utis negatiua de cōtingētī nato uel infinito s̄m qđ tale est: nō p̄uertit in terminis z cā eius dicta est in expōne lre.

C Ad p̄m ergo obiectū dicēdū est qđ per nām cōtingētis simplr ierit in cōtingētī nato z infinito p̄t fieri cōuertio s̄m qđ obiectū respiciēdo in ad p̄paz nām cōtingētis natū z infinitū s̄m qđ huiusmodi sic nō p̄uertit z hoc vult Ag. hic. z per h̄ patet solo ad terminū z illud satis patet per p̄us dicta de cōuertione cōtingētis negatiuū.

C Ad 2^m dicēdū qđ eodē addito p̄uertibilib; idē utrobiz faciētis adhuc māet p̄uertibilia. sed cū dī nullū. b. cōtingit eē. a. z cōtingit nullū. a. eē. b. hoc ipm cōtingit nō idē facit utrobiz. si enim in p̄ma p̄pōne denotet cōtingētīā natā uel infinitā. in se cūda denotat cōtingētīā in cōi z s̄m qđ patet manifeste in terminis. si enim dicat cōtingit nullū hōiem eē albū hic dī cōtingēt ad utrūlibet. si autē cōuertat sic cōtingit nullū albū eē hōiem dī hic cōtingētis pro possibili qđ qđ cōtingēt cōe est. Cū is est sensus. nō necesse est aliqđ albū eē hōminē. z ita patet r̄sio ad obm qđ cōtingētis additū utrobi

qđ nō facit idē.

C Ad ultimū dicēdū qđ bñ p̄bat p̄pōem ulem negatiuā de cōtingētī nato uel infinito cōuertit in cōtingētis cōe z s̄m genus z hoc uerū est z cōcedendū est si sua p̄batio nō cogit qđ cōuertat in eadē acceptione cōtingētis. hoc enim falsum est.

C Adhuc dubitat de hoc qđ dicit p̄ticularē negatiuā de tali cōtingētī p̄uertit in terminis z h̄ fore manifestū in sequētib; ubi loquitur de cōtingētī cū tñ ibi nō faciat mētionē de tali p̄uertione p̄ticularis. Et dicēdū qđ dicit hoc eē manifestū per sequētia qđ talis p̄ntia patet manifeste per ea que dicta sunt h̄ z que dicent in cap^o de cōtingētī. h̄ enim dicit qđ p̄ticularis affirmatiua de tali cōtingētī cōuertit simpliciter in terminis. in cap^o de cōtingētī dicit qđ p̄ticularis affirmatiua de tali cōtingētī p̄uertit cū p̄ticulari negatiua de eodē per oppositas q̄litates. ex hīs manifeste sequit qđ p̄ticularis negatiua de tali cōtingētī cōuertit simpliciter in terminis.

C Ad h̄ ergo qđ sumatim h̄at intētio z intelligētia huius cā de cōtingētī nōndū: qđ necessariū z cōtingētis natū z infinitū dicuntur cōtingēt eē. ipossibile autē z cōtingētis natū z infinitū dicuntur cōtingēt nō eē z hec duo sunt qđi spēs cōtingētis. dī etiā possibile eē cōtingēt eē z possibile nō eē cōtingēt nō eē sumpto cōtingētī s̄m genus.

C Ad h̄ affirmatiue de cōtingētī in oī acceptione eius iā determinata cōuertunt in eadē acceptione cōtingētis eo mō quo affirmatiue de in eē z de necessario.

C Adhuc negatiue de cōtingētī sumpto s̄m genus z s̄m necessariū non eē dī cōtingēt nō eē s̄m p̄uertunt negatiuis de in eē z de necessario.

C Adhuc in negatiuis de cōtingētī nato uel infinito aliter est qđ in alijs negatiuis. in istis enim nō cōuertit in terminis utis negatiua. p̄ticularis autē negatiua cōuertit sed in alijs cōuertit est.

C Adhuc nōndū qđ cōtingētī nato uel infinito opponit tā ipossibile qđ necessariū. cōtingētī vō sumpto s̄m genus z s̄m qđ necessarium dicit contingere opponitur tñ impossibile.

C His vō determinatis dicēdū est per que z quādo z quō sit oīs fillis. Postea vō dicemus de demōstratione. Prius enī dicēdū est de fillō qđ de demōstratione: eo qđ ulior est fillis. P̄ā demōstratio qđem fillis est. Fillis vō nō oīs demōstratio.

C Postqđ determinauit Ag. de hīs quoz cognitio an dī p̄ncipale negatiuū. s̄. fillm z demōstrationē. hic intendit de negocio p̄ncipali. s̄. de fillō z demōstratione. z diuidit i p̄hemitū z tractatū. tractat^o incipit ibi. Qñ ergo tres termini. In p̄hemitō sic p̄cedit. p̄mo dat intētionē cū cōtīnuatione dīctorū ad dicēda z cū mō p̄cedēdi dicens qđ cū hec determinata sunt dicēdū est per que fit fillis. s̄. qđ ad terminos z p̄pōnes: z qñ qđ ad figuras: z quō qđ ad modos. z postea dicēdū est de demōstratione z hec est h̄ vō z c.

C Secūdo assignat cām cū mō p̄cedēdi dices qđ p̄us dicēdum est de fillō qđ de demōstratione qñ fillis est ulior: z ita p̄o: z h̄ est p̄ius vō de fillō gismo.

C Quādo igit tres termini sic se h̄nt ad inuicē ut postremū in toto sit mediū z mediū in toto p̄mo: uel sic uel nō sic: necesse est extremitatū eē fillm p̄fectū. Uoco autē mediū qđ z ipm in alio z aliud in ipso est: qđ z positioe mediū est. Extrema vō qđ z in alio z in quo aliud est. Si enī. a. de oī b. z. b. de oī. c. necesse est p̄dicari de oī. c. a p̄us enim est dictū quō de oī dicemus. Si militer autē z si. a. de omni. b. b. autem de omni. c. quoniam. a. nulli. c. in erit.

Liber Primus

Contra seipsum tractat qui p^o didit in ptes duas. In p^ola agit de sillo. in 2^a de demiratione. et continet ps p^o totu l^m p^oz. 2^a vo totu libz posterior. p^o in duas. in p^o determinat de sillo ostēdit. in 2^a ut in 2° libro determinat de sillo ex ipotesi. et dico sillo ex ipotesi in quo supponit aliqd p^o ter pncipales pmissas siue illud sit ppō siue pprietas termini uel pponis uel sic. in p^o determinat de sillo fm suū fieri et eē. in 2^a fm suū posse. p^o didit in pncipale et icidi mus in quo remouet dubōem circa determinata in p^o l^o et icipit ibi. Differt aut in p^ostruēdo et c.] Prima adhuc didit i duas. In p^o determinat de gñone silloz. i 2° cū dicit quō aut reducemus. De eorū dē reductione: ad gnatio nē aut sillo duo p^ont. i. ordiatio mediū respectu extreō rū et eusdē inuētiō. iō p^o in duas. in p^o determinat ordina tionē mediū respectu extreōz. in 2^a cū dicit quō autē idonei erim^o.] determinat eusdē inuētiōnē. p^o adhuc in duas. in p^o determinat de sillo. in 2^a cū dicit quā aut puer tunt extremitates. De qbusdā sillo ānexis: i ipis redu cēdis.] S^o hic posset forte aliqs dubitare de ordie. pus eni videt q^o sit mediū inuētiō q^o inuētiō ordiare. Sed di cēdū q^o hoc uerū eēt si deberet inuēiri id qd est mediū nūc aut docet inuētiō mediū in rōne mediū: ad quā inuē tiōnē via est ipsa ordiatio: et iō posterior est inuētiō mediū in rōne mediū q^o eius ordiatio et iō patet ordo. aliter aut et forte melius possent didi ille due ptes. ad silloz enim gñonem regrit ut cognoscat ex qb^o et ex q^olib^o fiat sillo et ars et p^oas faciēdi ipm. Diuidit ergo in duas. in p^oma docet ex qb^o et q^olib^o fiat sillo simpliciter. In 2ª cum dicit quō aut idonei.] determinat artē et p^oatē faciēdi sillos. et patet ordo. pus eni est scire ex qb^o et q^olib^o hēat res fieri q^o tradat ars faciēdi ipam et h est dīsiō sillo dīstinctiōi duorū l^oz post^oz. et fm istū modū debet sic fieri dīsiō. illa ps in qua determinat de sillo simpliciter fm eē diui dit in duas. In p^oma determinat gñonem silloz et p^oatē faciēdi eos. in 2ª eorū reductionē cū dicit quō aut redu cemus.] Prima in duas. In p^oma determinat gñonez sil logismoz. in 2ª artē et p^oatē faciēdi eos cuz dicit quō aut idonei.] Deinceps psequēdū est silloz gnōnem fm ordinē et modū scriptū. cogicē aut ex qbus et q^olib^o fit sillo h^o p^o per cognitionē ordiatiōis mediū respectu extre moz et diuidit in duas. In p^oma igit pte determinat istam ordinationē et quedā supposita uerificat. In 2^a cum dicit quā aut habemus de qb^o.] qdā correlariuz ex dicitis manifestat. p^oma in duas. In p^oma determinat ordinationēz mediū respectu extreōz quedā pncipia supponendo. In secūda cū dicit quā igit qui in hīs figuris sūt] ostē dit que mediata sunt. p^oma in duas. in p^oma determinat or dinationē mediū ad extrema in sillo qui est sine mō. In secūda cū dicit quā aut diūsum est in eē.] in sillo qui est cū mō. p^oma in duas. in p^oma determinat istā ordinationē in triplici figura. in secūda cū dicit] Palā aut est quā oī bus] q^osi correlarie manifestat quedā que sūt manifeste ex pte pcedēti. p^oma in tres fm nūm triū figurarū in qb^o docet ordinationē mediū ad extrema in sillo qui est sine mō. In p^oma itēdit de ista ordinatione in p^oma figura et di uidit in duas. in p^oma determinat oēs cōiugationes p^ome figure cōplete. in secūda cū dicit] palā aut et quā] duo cor relaria ex p^odictis manifeste cōcludit. p^oma in duas. in p^oma determinat iugationes ules. in secūda ut ibi.] Si at h^o qdē termioz] iugationes p^oculares. p^oma in duas. i p^oma determinat iugationes ules utiles. in secūda cū dicit] Si vo p^omū] inuiles. In p^oma. p. sic pro p^o dat dispō nē terminoz in modis uilibus p^ome figure dicens q^o quā tres termini sic se hnt ut medium de postremo affirmat ul^o. p^omū aut de medio affirmat uel negat ul^o et hoc figt duos p^omos modos p^ome figure: tūc necesse est esse sillo p^ofectu pcludētē maiore extremitatē de miore que qdēz extremitates sunt in rōne extremitatum et h est] quā igit tres termini.] Secūdo exponit q^o terminus in hac fig^o

fit mediū et que sunt extrema dicēs q^o mediū uocat hic qd sicut maiori extremitati et p^odicatur de miore: extre moz aut postremū est q^o tū sicut. p^omū aut qd tū p^o dica tur et h est] uoco aut mediū.] Tertio ponit iugationes utiles. et sunt due quarū p^oma p^ostat ex uilib^o affirmatiuis et pcludit ulem affirmatiuā et p^oficat per dicit de oī et h est.] Si eni. a. de oī.] Secūda vo p^ostat ex maiori uili nega tiua et miore uili affirmatiua et pcludit ulem negatiuā et p^oficat per dicit de nullo et h est] Sicut aut.]

C Si vo p^omū qdē oī medio icst. medium vo nulli postremo nō erit sillo extremita tū: nihil enim necessariū accidit eo q^o bec sint. Nā et oī et nulli postremo p^otingit p^o mū icē. q^ore neq^o ule neq^o p^oticulare uerū: cū aut nihil sit necessariū per hoc: non erit sillo. Termini vo oī inesse aial hō equus ut nulli aial hō lapis. Sicut nec quā p^omū medio nec mediuz postremo ulli icst: nec sic erit sillo. Termini vo in eē sciētia linea medicia: ut nō icē sciētia linea vñitas. In uilib^o ergo termis manifestū in hac figura quā erit et quā nō erit sillo et quā cū est sillo: necessariū est terminos sic se hēe ut dixim^o et si sic se habēt quoniā erit sillogisimus.

C Contra ponit iugationes ules iutiles et ponit duas q^o rū p^o p^ostat ex maiore affirmatiua et miore negatiua ostē dit eā eē iutile per istātia in termis. ponit eni terminos in qb^o cū p^omissis stat ules affirmatiua et alios in qb^o stat ules negatiua ex quo pcludit: q^o nihil segtur ex tali dispōnē: est vis rōnis fundata sup hāc maximā. Si unū opposi toz pōt stare cū p^omissis reliquū nō sequit: et ita cū utraq^o stare possit cū talib^o p^omissis. i. ules affirmatiua et ules ne gatiua in tali dispōsiōne neutra segtur et ita nihil sequit: et hec est.] Si aut p^omū et c.] Secūda p^ostat ex duab^o ne gatis quā ostēdit inuile. sicut per istātia in termis ponēs tres terminos in qb^o cōtingit p^omū in eē postremo ul^o et alios terminos in qbus remouet p^omū a postremo ul^o et h est] Sicut vo nec.]

C Si aut hic qdē termioz ul^o ille vo p^oticu lariter ad aliū: quā ule qdē ponit ad maio rē extremitatē uel p^odicatiuū uel p^ouatiuū. p^oticulare vo ad miore p^odicatiuū: necesse est sillo eē p^ofectū. Quā aut ad miore et quā bet mō aliter se hēant termini impossibile Dico aut maiore extremitatē in qua me diū est: miore que sub medio est. In sit. a. qdē oī. b. b. aut alicui. c. ergo si est de oī p^o dicari qd in pncipio dictū est necesse est. a. alicui. c. icē. Et si. a. qdē nulli. b. icst. b. autē alicui. c. necesse est. a. alicui. c. nō in eē. De terminatū est eni de nullo q^omodo dicim^o: q^ore erit sillo p^ofect^o. Sicut aut et si indefinituz sit. b. c. p^odicatiuū: nā idē erit indefinito et p^o ticulari sumpto. Si aut ad miore extremitatē ule ponat uel p^odicatiuū uel p^ouatiuū nō erit sillo nec affirmatiu^o nec negatiuus indefinita sumpta uel p^oticulari. ut si. a. qdē

alicui. b. iest. b. aut oi. c. iest. Termini No i
 ee bonu habit^o prudentia. ubi no ice bonu
 habit^o idisciplina. Rursum si. b. qde nulli
 c. a. No alicui. b. inest uel no iest uel no oi i
 est nec sic erit fill's. Termini ubi ice albus
 equus cignus. ubi no ice albu equus coruus
 Idē aut z si. a. b. idefinitu sit. Nec qn vn^o
 ad maiore qde extremitate ule qde fuerit
 aut pdicatuū aut puatiuū. Ad minorem
 No puatiuū pticulare no est sillogismus:
 uel idefinito uel pticulari sumpto: ut si. a.
 quidē oi. b. inest. b. aut alicui. c. no: uel no
 oi inest: cui eniz alicui no icēse mediū hoc
 z oē z nulli seqtur pmū. Nonant termi
 ni aial hō albu: deinde de quib^o albu non
 pdicat hō sumant cignus z nix: ergo aial
 de vno quidē oi pdicat de altero No nul
 lo. qnare no erit sillogismus. Rursum si. a.
 quidē nulli. b. ifit. b. aut alicui. c. no ifit. z
 sint termini inaiatu hō aial. deinde sumā
 tur termini de quib^o no pdicat hō cignus
 z nix: ergo inaiatu de vno quidē oi pdica
 tur: de altero No nullo. nā z inaiatum de
 hoc quidē oi de illo No nullo pdicat. Am
 plius qm idefinitu est alicui eoz que sunt
 c. no inē. b. uerū est z si nulli iest z si no oi
 qm alicui no iest. Sumptis aut huiusmo
 di terminis uelut nulli inē no fit sillogis
 mus: hoc enim dictū est pus. Manifestū
 est ergo qm in eo qui sic se hnt termini no
 erit sillogismus: eēt enim z in his. Simiter
 aut ostēdet z si vniūsale ponat puatiuū.

Consequenter determinat iugones pticulares z diuidit
 in duas. In p^o determinat iugones pticulares ubi al
 tera ppō est utilis. In scda cū dicit. Nec si ambo iterval
 la. ubi utraqz est pticulare. In p^o sic pcedit. p^o dat regu
 lā rectificatē oēs iugones pticulares qru altera est pt
 icularis dicēs qz qn altera ppō est utilis z altera pticularis
 si maior sit utilis affirmatiua uel negatiua. minor aut pt
 icularis affirmatiua erit fill's pfect^o. quocūqz aut alio mō
 fiat no erit z h est. Si aut hīc qdē. Scdo determinat ip
 sas iugones z p^o utiles. z^o inutiles. utiles aut due sunt.
 qru p^o pstat ex affirmatiuis z pficit per dici de oi z h est.
 Infit eniz. a. oi. b. Scda aut hēt maiore negatiua z p
 ficat per dici de nullo. z hēc est. z si. a. qdē. Consequen
 ter ponit iugones inutiles. z p^o hntes maiore ulem. z^o
 cū dicit. Nec qn ad maiore. hntes maiore ulem. pce
 dit ergo sic. p^o ponit duas iugones hntes maiore ulez
 affirmatiua z maiore pticulare affirmatiua uel negatiua
 ostēdēs eas iutiles per instātia in terminis z h est. Si
 aut ad maiore extremitate. Scdo sil^o ponit duas alias
 hntes maiore ulem negatiua maiore vo pticulare affir
 matiua uel negatiua z ostēdit eas ee inutiles per instātia
 in terminis z h est. Rursum si. b. qdē. Consequenter
 ponit duas iutiles iugones hntes maiore ulem z mi
 norē pticulare negatiua z sic pcedit. p^o ponit eas dicēs
 eas ee iutiles z h est. Nec qn quidē ad maiore. Scdo

ostēdit eas ee iutiles. p^o per instātia in terminis. z^o per rō
 nē. In p^o sic pcedit. p^o ponit instātia ptra illā iugonem
 cui^o maior est affirmatiua. est enim repire terminos ubi
 pmū ierit oi postremo z nulli. ut si sumant tres termini
 z sub tertio duo spāles a quoz altero remouet pm^o z al
 teri infit pm^o: ut isti termini aial hō albu z sub albo accē
 ptant cignus z nix. erunt igit filli ad instātia talis ois hō
 est aial aliqs cignus no est hō z tū cign^o est aial. z idē no
 seqtur negatiua cū stet opposita ista. i. affirmatiua cign^o
 est aial. alia nix no est hō z tū nulla nix est aial. z ideo no
 seqtur affirmatiua cū stet negatiua ista. i. nulla nix est aial
 z h est. ut si. a. qdē oi. b. Scdo ifit ptra iugonē hntes
 utraqz negatiua z sunt termini inaiatum: hō albu: deide
 sub albo accipiat nix z cign^o z p^o pcedit z h est. Rur
 sum si. a. Consequenter ostēdit illas iugones ee inuti
 les per rōnē talē. minor que est pticularis negatiua pōt
 idefinite ee uera pro sensu utilis negatiue uel pro sensu p
 ticularis negatiue. Sz si accipiat in sensu utilis negatiue
 no sequit cōclo ut pus ostēdit: qz ex duab^o ulib^o ne
 gatiuis no fit fill's: ergo si accipiat in sensu pticularis ne
 gatiue no sequit p^o z p^o necessitas hui^o argumētū per
 hāc maximā qd no sequit ad aīis no sequit ad p^ois. vñ
 cū pticularis negatiua sequat ad ulem negatiua z exite
 minore z uli negatiua nihil sequit. neqz sequit aliquid
 minore exite pticulari negatiua. Hui^o rōnis p^o ponit ma
 iore. Ampl^o qm idefinitu. z^o minore z h est. lūptis
 aut. z^o p^olonē z h est. mediū g est. z addit qz filr ostē
 det iutilitas iung^o si maior fuerit utilis negatiua sic si
 fuerit affirmatiua dūmō minor sit pticularis negatiua. z
 h est. Similiter autem ostēdit.

Nec si ambo iterualla pticularia pdi
 catine aut puatiue: aut hoc quidē pdicati
 ue illud No puatiue dicat. Si No hoc qdē
 idefinitu illud No definitu uel ambo ide
 finite nullo modo erit sillogism^o. Termi
 ni No cōes oīum: aial albu hō: aial albus
 lapis. Manifestū igit ex his que dicta sūt:
 qm si sit sillogismus in hac figura pticula
 ris necesse est terminos sic se hēre ut dixi
 mus. Aliter enim se hntib^o nullo mō fit.

Conter ponit iugones pticulares ubi utraqz est pticla
 ris dicēs qz quocūqz se hēant ppōnes si ambe sint pticu
 lares semp iutiles erit iugō. z h ostēdit p instātia i termis
 z itelligit ubiqz in h ca^o. qm Agz. ponit termin^o terminos
 qz p^o in ordine fit maior extremitas. z^o mediū z^o minor
 extremitas z h est. Nec si abo iterualla. Conter ep
 logat dicta de iugonib^o pticularib^o z h est. mediū igit.

Palā aut qm oēs qui in hac figura sunt
 sillogismi pfecti sunt: oēs enim pficiuntur
 per ea que a pncipio sumūtur. Et qm oia
 pblemata ostēdunt per hāc figurā. Naz
 oi z nulli z alicui z no alicui ice. Uoco au
 tem huiusmodi figuram pmam.

Conter ex p^ohitis pcludit duo corre^o. qru p^o est filli oēs
 h^o fig^o pfecti sūt que pficiunt per dici de oi uel de nullo
 qd sumit ex pmissis ipf^o z in ipfis est. pfectū enī est cū
 nihil est ex z hēc est. palā aut z qm. z^o corre^o est qz in
 hac figura pcludit oīs p^olonē. i. utilis pticularis affirmatiua
 z negatiua. z dic se notare hāc figurā p^olonē z figuit p hēc
 correlata nobilitatē huius figure z h est. Et qm oia.
 Dubitaret forte aliqs p^o de figura in cōi cū figura p
 ple loquēdo sit tm in mathematicis terminis. z oēs bñ
 trāsterētes hāc aliā filitudinē trāsterūt ut dicit Agz. in p^o

sexti thop. qrit per quā similitudinē hic dicat figura. et ad si-
 militudinē cuius figure. Et dicendum qd hec dicitur figura
 methaphorice ad similitudinē triangularis in magnitudinib⁹. sic
 enī in magnitudinib⁹ due linee ptingētes se in pūcto et fa-
 ciētes angulū icpriebāt triāgulū: tertia autē supueniēs ex
 tremitatib⁹ sepatis faciēs angulū cū utraq; triāgulū pfi-
 cit. Sic siue pportionabiliter est in motu rōnis. fac enī
 rō duas pditiones ptinuatas in vno medio termino
 que sunt qsi due linee angulū faciētes supra pūctū cōez.
 deinde addit tertiā pditionē que est pclo pūgētē extre-
 mitates pns sepatis et hec est quasi tertia disūctio linea-
 ris faciēs angulū cum extremitatib⁹ duarum disūctio-
 num pns sepatis et ita in sillo fit quasi triāgulus per dis-
 pōnem terminoz ad inuicem et hec dispositio figura vo-
 cat dicā similitudinariē. Et notādum qd non solum figura
 sumit hic methaphorice sed etiam terminus et medium
 et extremum. oīa enim hec pprie sunt in ptinuis hic autē
 tū pportionabiliter et iō ubiq; dicitur hic **A**g. figurā vo-
 co terminū uoco. sic mediū et extremum. non figura est
 uel terminus est rē. **C** Adhuc forte dubitabit de multi-
 tudine figurarū quō tres sint. videt enim qd due supflu-
 ant ex quo per pnam pcludit oīs pclo. Adhuc videt qd
 quarta deberet eē ubi mediū pdicat de pmo et sbicitur
 postremo. Et dicendum qd tū tres sunt. hac rōne figura
 est dispositio triū terminoz tū in duabus ppōnibus. aut
 ergo idē pdicat in utraq; et sic est secūda figura. aut idē
 sbicit in utraq; et sic est tertia figura. aut sbicit et pdicatur
 de altero et h non pōt eē nisi ita qd sbicit pmo et pdicat
 de postremo et sic est pma figura. **C** Ad pmoz obiectū
 dicendum qd in genere sillogismoz est perfectum simpli-
 citer et minus qd pfectum et non est incōueniēs qzuis sil-
 logismo perfecto pcludi pōt oīs pclusio qd alta possit cō-
 cludi sillogismo etiā impfecto. alius enim est modus oī-
 dēdi per sillogismū perfectū et impfectum. **C** Ad aliud
 dicendum qd mediū sillogisticū aut habet pditionē primā
 in ordine pdicabili et tūc est figura secūda. aut cōditionē
 ultimā et tūc est figura tertia. aut pditionē mediā in or-
 dine pdicabili et sic est pma et necesse est mediū sub tali
 cōditione sbici pmo et pdicari de postremo. si enī sbi-
 ceref ultimo et pdicaref de pmo aut oporteret accipere
 ppositiones falsas. s. si acciperent ules aut accipe pposi-
 tiones pculares et ex talibus non est sillogismus. patet
 igif cum nō sint nisi tres dicte conditiones mediū nō po-
 test esse figura alia ubi pdicat medium de pmo et sbicitur
 ultimo: ex his ergo manifestū est que sit figura et que
 sit eius diuisio et sufficiētia sue diuisiōis. **C** Conter for-
 te dubi⁹ de sillo ex qbus cōponat. et cū manifestū sit de
 pncipijs materialibus qd pncipia materialia eius sūt ter-
 mini et ppōnes. querit de pncipijs formalibus et videt
 qd sint figura et modus qd illud est forma silli qd disponit
 eius materiā huiusmodi aut sunt figura et modus apud
 silm. quare figura et modus formaz silli pfiūt et hoc est
 uerū. **C** Sed tunc dubi⁹ quō h fit cū vnus rei vna sit
 forma et nō multe. Et dicendum qd sicut ordo est in materijs
 quedā enim est remota et idisposita: quedā autē ppinqua
 et disposita: sic est informis: quedā est forma mālīs et i po-
 tētia ad formā ulteriorē: quedā autē est ultima et cōpletia
 et sic inuenimus in sillo ordinē in mā et informis in mate-
 rīs qd termini est mā eius remota et idisposita. ppō vō
 est mā ppinqua et disposita informis et qua figura est for-
 ma cōpletia et in potētia ad ulteriorē formā. modus autē
 est forma vltia silli cōpletia. et rīdet icōpletū informis i
 cōpleto in materijs. s. figura termino et cōpletus informis
 cōpleto in materijs ut modus ppōni. **C** Alius forte
 dubitabit aliqs de qbusdā dicitis in lra. et pmo de hoc qd
 dicit in sillo vltimo pme figure mediū eē in toto pmo et
 ultimū in toto medio. per hoc enim videt qd nō fit sillus
 vltis pme figure nisi maior extremitas sit in plus qd me-
 diū et mediū in plus qd minor extremitas: et iō nō fieret

talis sillo ex pvertibilib⁹ qd falsum est cū potissime de
 mōstrationes ex pvertibilib⁹ fiāt. Et dicendum qd pdicatū
 id qd est nō semp coius est sbo tū in rōne qua pdicatur
 coius est. est enī rō pdicabilis de plurib⁹ dicit: est igif pfi-
 derare. pmo. mediū. postremū id qd sunt et sic sepe con-
 uertunt. uel est pconsiderare pimum in rōne qua pdicat de
 postremo et sic est ut totū ad ipz et sic est intelligēdus pmo
Ag. cū dicit mediū eē in toto pmo rē. sic enim pōt vnū
 pvertibiliū eē in toto altero. **C** Adhuc forte dubi⁹ qua-
 re dicit silm talē eē pfectū ex extremitatib⁹. patet enī qd
 liter pfect⁹ est cū hēat in se pncipiū sui pfecti. sed dubi⁹
 qre dicit qd sit ex extremitatib⁹ cū silr pcludat silli secūde
 figure et tertiē maiorē extremitatē de miore sicut silli pri-
 me figure. Et dicendum qd in secūda et tertia figura semp al-
 terū extremū hēt rōnē mediū et mediū rōnē vnus extre-
 mi sicut patebit infra. vñ ibi fit pclo ex duob⁹ que sunt ex-
 trema sed nō hēt rōnē extremi. In p^o autē figura utraq;
 extremū hēt rōnē extremi et mediū rōnez mediū et ita fit
 ibi pclo ex duob⁹ que sunt extrema et hēt rōnē extremo-
 rū et ita dicit talē silm eē ex extremitatib⁹ ad dīaz silloz
 secūde et tertiē figure. **C** Adhuc forte dubi⁹ de pmo mō
 videt enī qd sit inutilis pjugatio qz est repire terminos oī et
 nulli iēē. qd aut sit repire terminos oī iēē h pse patet. qd aut
 nulli iēē hoc patet sic **O** es est nāle oīs statua est es cū
 tū sit ita qd nulla statua est nālis. Et dicendum qd istātia nul-
 la est. hic enī determinat forma sillogistica i cōmissa mā
 que abstrahit a mā. pbabili necessaria et appent: vñ for-
 ma hec determinata nō mī inueniri pōt in dialecticis et de-
 mōratiuis sed et in sophisticis. vñ dicendum qd sequitur pclo. s.
 oīs statua est nālis h m artificē huius libri: uel si nō negā-
 da est pma. forma enī bona est h m ipm et nō excludit a
 forma sillogistica h determinata. Ad hui⁹ euidētia sciēdū est
 qd duplex est sillo. s. ille cui⁹ necitas est localis ubi ex ma-
 iore et miore necio sequitur pclo et talis est sillo dialecticus
 uel demōrati⁹. **A**l^o est cui⁹ necitas est cōplexionalis tūc
 hoc est cāta ex debita cōplexione terminoz ad iūcē et pro-
 pōm et talis cois est sillo dialectico demōratiuo et sophisti-
 co et talis silli necitas et forma hic determinat artifex. ergo
 libri pōz abstrahit silm et silr eē pdicatū in ppōnib⁹ sil-
 logisticis. vñ abstrahit illud eē ab eē pse et eē per accidēs
 et ita cōcedit pditiones accidētales. vñ cū sic arguatur
Omne es est nāle omīs statua est es ergo rē. diceret qd
 cōclusio nō est uera qzuis per accidēs nunq; aut forma
 arguēdi negaret. **C** Adhuc forte dubitaret ulterius ali-
 quis de hoc qd dicit inutile eē cōiugōnem si minor ul' utra-
 q; sit negatiua. videt enim instātia sic quodcūq; asial nō
 est rōnale est irrationalē. asinus nō est rōnalis ergo est
 irrōnalis h est minor negatiua: et tūc sequitur conclusio per
 pnam figurā. Adhuc quicqd nō est coloratum nō est al-
 bū. intelligētia nō est colorata ergo rē. hic est utraq; ne-
 gatiua et tūc sequitur cōclusio per pma figurā. Et posset di-
 ci de ista qd qzuis aliquādo teneat hec dispositio in aliq-
 bus terminis nō tamē tenet ul' in oibus et ideo reputat
 inutilis. **C** Vel pōt dici qd dicit sillogismi sunt ex maiore ipo-
 thetica vñ totū ancedēs maioris est in rōne mediū et ideo
 ipa negatio que est in ancedēte est ps ipius mediū et nō
 negat ipm mediū. dicendum qd duplex est negatio in mino-
 re ppōne pme figure. aut enim negat ipm mediū et sic
 est inutilis dispositio. aut negat pdicatū quodcūq; ita qd
 ipm mediū nō cadit sb negatione et sic bñ pōt eē utilis p-
 me figure et sic est in dicitis instantijs sicut patet intuenti.
C Cōsequenter forte dubi⁹ de sufficiētia pjugationum
 vltimū pme figure. qz cum **A**g. enumerat sexdecim con-
 iugit dubium est quō tū quatuor utiles sunt. Ad qd di-
 cendum qd h manifestum erit ex quatuor pncipijs quo-
 rū duo sunt cōmunita omni figure. s. qd altera ppositio
 nuz sit vltis: et qd ex duabus negatiuis nihil sequit. Duo
 ppria pme figure. s. qd maior sit vltis et minor affirmati-
 ua. quibus suppositis sit talis cōbinatio: cū sillo fiat ex

duab⁹ ppōnib⁹. aut est utraq⁹ utilis aut utraq⁹ particularis aut maior utilis et minor particularis: aut eod⁹uerso: vniq⁹ q⁹ aut istoz diuidit in quatuor combinationes per nam affirmationis et negationis. si enim utraq⁹ sit particularis aut utraq⁹ est affirmatiua: aut utraq⁹ negatiua: aut p⁹ma affirmatiua et sc⁹da negatiua aut eod⁹uerso: et oēs iste quatuor combinationes sunt inutiles qm̄ ex particularib⁹ nō sillant. si aut maior sit particularis et minor utilis ibi sūt eadē quatuor combinationes sed oēs iutiles: q⁹ maior in p⁹ma figura d⁹ eē utilis. si aut utraq⁹ sit utilis et affirmatiua nō est peccatū cōtra aliqd⁹ pncipiū et ideo cōiugatio utilis. si aut utraq⁹ sit negatiua uel maior affirmatiua et minor negatiua sunt due coniugōnes inutiles q⁹ ex negatiuis nō sillant in p⁹ma et figura nō sillat ex minori negatiua. si autē maior fuerit negatiua et minor affirmatiua dūmō ambe fuerit vtes erit utilis coniugatio que nō peccat p⁹tra aliqd⁹ pncipiū. si aut ppō maior fuerit utilis et minor particularis aut utraq⁹ est affirmatiua et est utilis coniugatio: aut maior negatiua aut minor affirmatiua et adhuc utilis aut utraq⁹ eē negatiua aut tñ minor et sunt due iutiles. suppositis ergo dictis pncipijs manifestū est q⁹ due ppōnes sillantice q⁹ a sexdecim modis se pnt hēre tñ quatuor modis coniugationes utiles facē pnt duodecim aut inutiles faciūt et ita patet sufficientia silloz p⁹me figure. et q⁹re tñ quatuor sunt.

¶ Sed tūc ulterius forte dubitat de pncipijs positis ad istā sufficientiā faciēda⁹ que sit cā duoz pncipioz coium. Et dicēdū q⁹ h⁹ reddidit inferius cām hui⁹ pncipij semp altera ppōm d⁹ eē utilis. sed de reliquo pncipio. s. q⁹re ex negatiuis nō sillat. dicēdū q⁹ ois sillo intēdit remouere aliqd⁹ ab aliquo aut affirmare aliqd⁹ de aliquo. vnu⁹ aut nō pōt ab alio remoueri nisi per aliā dīam eoz. h⁹ autē dīa necessario est aliqd⁹ vnius nō pueniēs tñ alij: cū ergo hec dīa d⁹ eē mediū necessario de altero affirmabit: uel alterū de ipso q⁹uis neget de reliquo uel reliquū de ipso: ita si intēdat aliqd⁹ remoueri ab aliquo necessarium est ad min⁹ alterā ppōnē eē affirmatiuā. si aut d⁹ aliqd⁹ de alio affirmari op⁹ q⁹ hoc sit per aliqd⁹ pueniēs utriq⁹ et ideo cū illud debeat eē mediū necesse est utraq⁹ esse affirmatiuā cū mediū sit utriq⁹ extremo pueniēs. et ita patet quō tā sillo affirmatiuus q⁹ negatiuus necessario hēt aliā ppōnē affirmatiuā et patet e⁹ cā.

¶ Cōsequenter queret aliqs que sit cā ppioz pncipioz. s. q⁹re maior in p⁹ma figura sit utilis et minor affirmatiua. Et dici pōt q⁹ cā illoz q⁹ sillo p⁹me figure pncipif per dici de oi et de nullo. rōnib⁹ aut illoz repugnat maiorē eē p⁹particularē uel minorē negatiuā et ideo necesse est maiorē eē vtem et minore⁹ affirmatiuā. h⁹ aut patet manifeste itūti rōnes istoz duoz de oi et de nullo dici. Aliter ēt dici pōt q⁹ si maior esset p⁹particularis posset mediū eē coius maiore extremitate. p⁹dicat enim inferius de supiori p⁹particulariter affirmatiue et negatiue et si ita eēt posset sil⁹ ptingē q⁹ maior fuerit negatiua et extrema p⁹uertibilia excedētā et excessā et non posset seq⁹ p⁹clo negatiua nisi falsa: sicut patet in his termis hō alafasin⁹. hac igit⁹ de cā necesse est maiorē vtem non enim posset eē sillo hui⁹ figure si eēt p⁹particularis. De reliq⁹ aut pncipio. s. q⁹ minor sit affirmatiua dicēdū q⁹ si minor eēt negatiua aut maior eēt negatiua et tūc nō fieret sillo: culus cā dicta est. aut maior eēt affirmatiua et tunc fieret fallacia p⁹ntis: q⁹ ad negationē inferioris de aliquo nō sequit⁹ negatio superioris de eodē. Cū si in minore ppōne negaret mediū a postremo nō sequeret negatio p⁹mi ab eodē q⁹ p⁹mū est in plus medio et frequēt⁹: et ita patet cā p⁹moz pncipioz huius figure.

¶ Adhuc dubitabit forte aliqs q⁹re p⁹clo in hac figura semp assimilaf maiorē in q⁹litate et minori in quātitate. Et dicēdū q⁹ h⁹ est q⁹ conclō est pars maioris. hēt enim idē p⁹dicatū cū maiore: et eius s⁹bm est p⁹ s⁹btū maioris: vñ q⁹ q⁹ remouet a toto vli⁹ remouet a pte ei⁹: ideo si maior sit negatiua et cōclō et qa q⁹ totū puenit et p⁹ti puenit: ideo si maior est affirmatiua

et p⁹clo et ita p⁹clo sp assimilaf in q⁹litate maiorē minori aut assimilaf in quātitate q⁹ a s⁹btō cognoscit quātitas et idē est s⁹bm minoris et cōclōnis.

¶ Adhuc solet queri q⁹re Boeci⁹ ponit nouē modos cū h⁹z. tñ ponat quatuor. sed de hoc non est multū curādū. h⁹z. enim oēs nouē determinat sed nō sil⁹ nec debuit oēs sil⁹ dare s⁹ pfectos per se.

¶ Adhuc solet q⁹ri ordo in modis hui⁹ figure sed h⁹ nō est multū curādū. uerūtñ si placet ordo per se patet. qa vte aut p⁹particulare et affirmatiua aut negatiua et c.

¶ Ado h⁹o idē alteri quidē oi alteri h⁹o nulli icē uel utriq⁹ oi uel nulli figurā qdē huiusmodi uoco secūda.

¶ Mediū aut in hac q⁹ de utroq⁹ p⁹dicatur. Extremitates h⁹o de qb⁹ d⁹ hoc. Ad maiorē h⁹o extremitatē que iuxta mediū posita est: minorē h⁹o que lōgius sita est. h⁹o nit qdē mediū foras extremitatū: p⁹mum h⁹o positione. h⁹o perfect⁹ aut sillogismus nullo modo est in hac figura. h⁹o possibilis h⁹o erit in vniuersalibus et nō vniuersalib⁹ existentibus terminis.

¶ Hic itēdit determinare ordinē mediū respectu extremoz in sc⁹da figura et diuidit in duas. in p⁹ma determinat eā in sc⁹da cū dicit⁹ palā aut et qm̄ duo correlaria inde manifesta pcludit. p⁹ma in duas. in p⁹ma ponit coniugationes utiles. in sc⁹da cū dicit⁹ si aut ad alterū sit vli⁹ p⁹particulares p⁹ma in duas. in p⁹ma dat dispōnem terminoz in modis vli⁹bus et dicit qui termin⁹ est hic medius et qui extremitates: et cōparat ad inuicē mediū ad extrema. In sc⁹da cū dicit⁹ vtes igit⁹ cū. p⁹ponit ipsas coniugōnes. in p⁹ma sic pcedit. p⁹mo dat dispōnem terminoz dices q⁹ qm̄ idē p⁹dicat de duob⁹ vli⁹ ita q⁹ de vno affirmatiue et de altero negatiue aut de utraq⁹ affirmatiue uel negatiue talē dispōnem terminoz uocat sc⁹da⁹ figurā et h⁹ est qm̄ v⁹o idē. Sc⁹do determinat q⁹ terminus est medius et qui extrema dices q⁹ ille est hic terminus medi⁹ qui p⁹dicat de utroq⁹ aliorū et alij duo qui subiciunt sunt extrema et hec est. Ad mediū aut in hac. Tertio cōparat extrema ad mediū ut disiūgat iter extremitates: et pcedit sic. p⁹mo dicit q⁹ maior extremitas est que posita est iuxta mediū. minor aut que remotior est ab eo. sed mediū est sup⁹ extremitates et p⁹m⁹ pōne et patebit tā itellec⁹ istoz vboz et h⁹ est. Ad maiorē v⁹o extremitatē. Sc⁹do ex h⁹ pcludit q⁹ cū talis sit fir⁹ terminoz in hac figura q⁹ sillo ei⁹ imediate nō pnt pncipif dici de oi et de nullo. ex h⁹ relingit q⁹ nullus sillo huius figure est pfect⁹ oēs tñ possibiles sunt pncipif per reductiōnē in sillos p⁹me figure et hec est. pfect⁹ igit⁹. Cōsequenter dat coniugōnes utiles et p⁹ sic. p⁹mo dat regulā p⁹m q⁹ oēs pcedūt dices q⁹ sillo utilis erit qm̄ mediū vli⁹ dicit⁹ de utroq⁹ extremoz. de altero aut affirmatiue de altero negatiue et h⁹ de quocūq⁹ illoz dicit⁹ affirmatiue uel negatiue. aliter aut nō et h⁹ est. utilis igitur erit.

¶ Vniuersales igit⁹ cū sint erit sillogismus qm̄ mediū qdē hui⁹ oi: illi h⁹o nulli medio. et si utrūlibet sit p⁹uatiuū: aliter h⁹o nullo mō p⁹dicet. m. de. n. quidē nullo de. x. h⁹o omī Quā igit⁹ p⁹uertit p⁹uatiua nulli. m. in. erit. n. at. m. omni. x. posita erat: quare. n. nulli. x. in. erit: hoc enim ostensum est prius. Rursum si. m. n. quidem omni. x. h⁹o nulli: et. x. nulli. n. in. erit. nā si. m. nulli. x. et. x. nulli. m.

Liber Primus

ierit. At $\forall o. m. o. i. n.$ posita erat: $\text{qre. } x. \text{ nulli. } n. \text{ merit.}$ facta est. $n.$ rursus p ma figura. Quoniam igitur $\text{c} \text{onvertit } p \text{uatiuum}$: etenim nulli. $x.$ in e rit: qre idem erit sillogismus: est autem ostendē hoc ad impossibile ducentes. Quoniam ergo fit filius sic se habentibus terminis: manifestum est: sed imperfectus filius. Non enim solum ex his que a principio sumpta sunt: sed ex alijs proficit necessarius. Si autem. $m. \text{ de omni. } n. \text{ et de. } x.$ p dicet non erit sillogismus. Termini inesse substantia aial homo: non inesse: substantia aial lapis: medium: substantia. Nec quoniam de. $n.$ nec de. $x.$ ullo p dicat. $m.$ Termini inesse linea animal homo. non inesse: linea aial lapis. Manifestus est ergo quoniam si sit sillogismus ex vniuersalibus terminis: necesse est terminos sic se habere ut in principio diximus. aliter enim se habentibus non fit necessarium.

C Consequenter ponit ipsas coniugationes. et primo utiles. secundo inutiles. utiles autem ponit duas quarum prima habet maiorem negatiuam et minorem affirmatiuam quam ostendit esse utilem reducendo eam in secundo p me per conuersionem maioris extremitatis. Et intelligendum per. $m.$ medium. per. $n.$ maiorem extremitatem. per. $x.$ minorem et hoc est. p dicet. $m.$ In secunda autem habet e conuerso maiorem affirmatiuam et minorem negatiuam cuius utilitatem ostendit concludendo conuersam conclusionem in secunda p me conuersa minore et transpositis propositionibus. et deinde ut habeat prima conclusio conuertit illam conclusionem quam concludit in secundo p me et patet quod dicitur et addit etiam quod isti modi possent per impossibile ostendi et hoc est. rursus si. $m.$ p nter epilogat et hoc est. quoniam ergo fit filius. p nter ponit coniugationes utiles inutiles. scilicet duas quarum prima constat ex utraque affirmatiua alia ex utraque negatiua cuius inutilitatem ostendit per instantiam in terminis et hoc est. Si autem. $m. \text{ de omni. } n.$ Et nota quod semper in hac figura prima terminorum est medium. secundus maior: extremitas. tertius minor: extremitas. p nter epilogat de coniugationibus utribus et hoc est. manifestum est ergo.

C Si autem ad alterum vniuersaliter: si medium quoniam ad maius uel fuerit uel p uatiue uel p redicatiue ad minus autem particulariter et opposite uel. Dico autem opposite: si uel quod p uatiuum particulare p dicatiuum. uel si uel quod p dicatiuum particulare p uatiuum necesse est filium fieri p uatiuum particulariter. Nam si. $m. n. \text{ qd} \text{e nulli. } x. \text{ } \forall o \text{ alicui iest:}$ necesse est. $n. \text{ alicui. } x. \text{ non iee.}$ Et quoniam p uertit p uatiua nulli. $m. \text{ in erit. } n. m. \text{ } \forall o \text{ positum est alicui. } x. \text{ iee:}$ $\text{qre. } n. \text{ alicui eoz que sunt. } x. \text{ non ierit.}$ fit enim filius per primam figuram. Rursus si. $n. \text{ qd} \text{e oi. } m. \text{ iest. } m. \text{ } \forall o \text{ alicui. } x. \text{ non:}$ necesse est. $n. \text{ alicui } x. \text{ non iee.}$ Nam si de $o. i. x. \text{ } p \text{dicat. } n. \text{ et } m. \text{ de } o. i. n. \text{ necesse est. } m. \text{ et } o. i. x. \text{ iee:}$ sed positum erat alicui non inesse. Et si. $m. \text{ qd} \text{e oi. } n. \text{ iest. } x$

autem non omni: erit filius quoniam non omni. $x. \text{ inest. } n. \text{ demonstratio autem eadem.}$

C Consequenter determinat coniugationes particulares et diuidit in duas. In prima determinat particulares habentes aliam uel $m. \text{ in } 2^{\text{a}}$ habentes utraque particularem cum dicitur. Sed nec si alicui. p ma in duas. i. prima ponit coniugationes que sunt ex propositionibus dissimilis qualitatis. in secunda illas que sunt ex propositionibus similis qualitatis cum dicitur. quoniam autem similis figure. p ma in duas. In prima ponit utiles. in secunda ponit inutiles cum dicitur. Si autem de. $x.$ In prima sic p cedit. primo dat regulam secundam quam p cedunt coniugationes. dicens quod si altera p positio sit vniuersalis et altera particularis. si maior sit uel situe affirmatiua siue negatiua et minor particularis opposite qualitatis erit filius concludens particularem negatiuam et hec est. Si autem ad alterum. Secundo ponit duas coniugationes quarum prior habet maiorem negatiuam vniuersalem et minorem particularem affirmatiuam quam ostendit esse utilem per reductionem eius in quartum p me per p uersionem maioris et hec est. Nam si $m.$ Secunda uero constat ex maiore uel affirmatiua et minore particulari negatiua cuius utilitatem ostendit per impossibile ex opposito conclusionis et maiore concludendo oppositum minoris in primo p me per conuersionem eius proficit non potuit eo quod non ibi p positio conuertibilis nisi vniuersalis affirmatiua que non conuertit nisi in particularem et ita si illa conuertet eent ambe propositiones particulares et ita nihil sillogizaretur ex eis et hoc est. rursus si. $n. \text{ qd} \text{e.}$

C Si autem de. $x. \text{ qd} \text{e oi de. } n. \text{ non oi } p \text{dicat. } m. \text{ non erit filius.}$ Termini inesse aial substantia coruus. non inesse: aial album coruus. Sed neque quoniam de. $x. \text{ qd} \text{e nullo: de. } n. \text{ } \forall o \text{ aliq: termini iee}$ aial substantia lapis. non inesse aial substantia scientia. Quoniam ergo oppositum est uel particulari dictum est quoniam erit et quoniam non erit sillogismus.

C Consequenter ponit inutiles duas. quarum prior habet minorem vniuersalem affirmatiuam et maiorem particularem negatiuam cuius inutilitatem ostendit per instantiam in terminis et hoc est. Si autem de. $x. \text{ qd} \text{e.}$ Secunda habet minorem vniuersalem negatiuam et maiorem particularem affirmatiuam et ostendit eius inutilitatem per terminorum instantiam et hoc est. nec quando de. $x.$ p nter epilogat de coniugationibus habentibus propositiones dissimilis qualitatis et hec est. quando igitur oppositum est.

C Quoniam autem filius figure sunt propositiones: ut ambe p uatiue uel p dicatiue: nullo modo erit filius. Sicut autem p us p uatiue et uel ponat ad maiorem extremitatem: ut. $m. n. \text{ qd} \text{e nulli } x. \text{ } \forall o \text{ alicui non iest. ergo et } o. i. \text{ et nulli. } x. \text{ inee}$ p tingit. $n.$ Termini nulli inesse nigrum nix aial omni $\forall o$ inesse non est summe. Si. $m. \text{ alicui. } x. \text{ inest}$ alicui autem non: si enim $o. i. x. \text{ iest. } n. \text{ et } m. \text{ nulli. } n. \text{ et } m. \text{ nulli. } x. \text{ ierit:}$ sed dicebat alicui inesse non igitur p tingit sic summe terminos. Ex in definito autem sic ostendendum est quod uerum est. $m. \text{ non iee alicui. } x. \text{ et si nulli iest nulli } \forall o \text{ cum in sit non erit filius.}$ Manifestum quoniam nec nunc erit. Rursus sint p dicatiue et uel ponat: ut. $m. n. \text{ quidem omni. } x. \text{ autem alicui iest. } p \text{tingit ergo. } n. \text{ et omni et nulli. } x. \text{ inesse.}$ Termini nulli inesse album cignus lapis. Quoniam

Non erit sumere: prope eadem causam quaz
et prius: sed ex indefinito monstrandum.

Consequenter determinat eas que habent propositiones similes in qualitate. et primo illas que habent maiorem vniuersalem. secundo illas que habent minorem vniuersalem. cuius dicitur. Si autem vniuersale. In prima ponit duas coniugationes quarum prima est ex negatiuis secunda ex affirmatiuis. Circa primam sic procedit. primo dicit quod si maior sit vniuersalis et minor particularis et utraq; negatiua non erit sillogismus et hoc est quando autem similis figure. Secundo dicit ostendit et hoc dupliciter. primo ostensione quadam diuina. secundo ostensione sufficienti. Circa primam ostensionem sic procedit. primo dicit quod sic dispositis terminis est inuenire terminos omni et nulli postremo primum inesse: et ponit terminos ubi contingit nulli inesse et hoc est contingit non. Secundo dicit quod terminos omni inesse non est inuenire si minor que est particularis negatiua sit talis quod alicui inest predicatum et alicui non et hoc ostendit. sic hec est dispositio terminorum. nullum. n. est. m. aliquod. x. non est. m. et dicit quod non est inuenire terminos omni inesse si. m. alicui. x. inest et alicui non. hac ratione si demonstrat quod omni inest primum postremo accipiat cum prima propositione sic nullum. n. est. m. omne. x. est. n. per hypothese: ergo nullum. x. est. m. quod est contra aliam hypothese. patet igitur quod non est sic sumere terminos omni inesse et hoc est omni inesse. Consequenter ponit completam ostensionem inutilitatis dicte coniugationis dicens quod eius inutilitas ostendit potest ex indefinita causa veritatis ex particulari negatiua que verificari potest pro sensu vniuersalis uel pro sensu particularis. et ponit rationem talem ad vniuersalem negatiuam sequitur particularis negatiua: sed vniuersaliter negatiua posita pro minore in tali dispositione non est sillogismus sicut patet ex predictis. ergo nec erit particularis negatiua posita pro minore. huius rationis primo ponit maiorem et hoc est ex indefinito autem. Secundo minorem et hoc est nulli vero. Tertio conclusionem et hoc est medium est quoniam. Consequenter ponit aliam coniugationem ex utriusque affirmatiuis cum maiore est vltis et minor particularis sicut prius. et ostendit eius inutilitatem sicut prius dicens quod contingit inuenire terminos omni et nulli inesse. uerum si minor sit uera quod aliquod x. sit. m. et aliquod non: non erit inuenire terminos omni inesse et hoc ostendenda est inutilitas huiusmodi per infinitam causam veritatis in particulari propositione sicut prius et hoc est. Rursum fuit predictum.

Si autem vniuersale ad maiorem extremitatem est. z. m. x. quidem nulli. n. Non alicui non inest. contingit. n. et omni et nulli. x. inesse. Termini inesse album animal coruus non inesse album lapis coruus. Similiter autem si predicatiue fuerint propositiones. Termini non inesse album animal nix. inesse album animal cignus. Manifestum igitur quoniam si similis figure sint propositiones et hec quidem vniuersalis: illa non particularis quoniam nullo modo erit sillogismus.

Contra ponit duas coniugationes habentes propositiones similes in qualitate ubi minor est vltis. et primo illam que est ex negatiuis ostendens eius inutilitatem per instantiam in terminis et hoc est. Si autem vltis. et illam que est ex affirmatiuis et ponit terminos ad instantiam et hoc est. Similiter autem. Contra epilogat de his que sunt similis qualitatis et hoc est. medium est igitur.

Sed nec si alicui utriusque inest uel non in-

est. uel huic quidem illi non: uel neutro omni: uel indefinite. Termini autem communes omnium: album animal homo: album animal inanimatum. Manifestum ergo ex predictis quoniam si sic se habeant termini ad inuicem ut dictum est: fit sillogismus ex necessitate: et si fit sillogismus necesse est terminos sic se habere.

Contra ponit coniugationes particulares ubi ambe sunt particulares dicens quod omnes iustes sunt quod ostendit per instantiam in terminis et hec est sed nec si alicui. Consequenter recapitulat totum et hoc est. medium igitur.

Palam autem quoniam omnes imperfecti sunt qui in hac figura sunt sillogismi omnes enim perficiuntur assumptis quibusdam que uel insunt terminis ex necessitate. uel ponunt uelut ipsotheses ut quando per impossibile ostendemus. Et quoniam non fit affirmatiuis sillogismus per hanc figuram. Sed omnes priuatiui et vniuersales et particulares.

Contra concludit duo correlata ex predictis manifesta. quod primo est. Et omnes illi huius figure sunt imperfecti quod omnes perficiunt uel per conuersionem et transpositionem propositionum que ex necessitate eisdem terminis insunt aut per aliam ipsothesim ut quando deducit ad impossibile et istud quantum ad perfectionem quantum motus: reliquum vero quantum ad perfectionem aliorum et hoc est. palam autem et quantum. et primo est quod non sit in hac figura sillogismus affirmatiuis sed tantum negatiuis vltis et particularis et hoc est et quoniam non sit etc. Hic forte dubitaret aliquis de hoc quod dicitur secundam figuram esse quantum medium de utroque extremo dicitur omni uel nullo habentem non videtur cum nunquam sit sillogismus ex negatiuis nec in ista figura ex affirmatiuis. Et dicendum quod Aristoteles ibi figit figuram tantum: circuli scribendo modum et ubique est talis terminorum dispositio et prima figura et si non modus. Contra dubium de his que contra dicitur in ista. medium enim est id per quod vniuersum extremum distat ab altero: sed per id quod predicat de utroque non distat vniuersum ab altero. ergo id quod predicat de utroque non erit ipsothesis medii cuius oppositum dicitur in ista. Adhuc medium est quod equaliter distat ab utroque extremorum ergo extrema a medio equaliter distant. ergo vniuersum extremum non est propinquum medio eius oppositum dicitur. Adhuc medium cum sit illud per quod extremum distat ab extremo est iter extrema ergo non est primum potest cuius oppositum dicitur. Hec omnia soluta sunt per euocationem medij. obiecta enim procedunt accipiendo medium proprie quod est medium in contingendis. tale enim est iter extrema secundum potestem et equedistans ab eis. hic autem accipit medium methaphisice pro eo quod est medium vniuersum itellus extremorum. Et nondum quod medius sillicum aliquando est utroque modo medius. scilicet quod est vniuersum extremorum et quod est inter extrema: et tunc est medium potestem: et tale est medium in prima figura. aliquando autem sicut in alijs figuris dicitur medium solus quod est vniuersum extremorum. unde in secunda figura dicitur medium potestem. primum quod obtinet in sillo ordinem eius quod est primum in ordine predicamentali. tantum enim predicat sicut illud quod primum est in predicamento maior: vero extremitas dicitur propinquius posita medio quod magis habet conditionem medij in ordine predicamentali subicitur enim et predicatur. minor vero extremitas dicitur longius posita medio: quia priuatur conditione medij in ordine predicamentali subicitur enim tantum. patet igitur quod in hac figura medius habet rationem primi. maior extremitas rationem medij.

Liber Primus

minor ratione ultimi et ita patet expositio littere. solet tamen dicta littera intelligi de ordinatione terminorum quos ponit Aristoteles in hoc capitulo ad instantiam inutilium coniugationum. ubi enim semper ordinatur primo medius, secundo maior: extremitas, tertio minor. sed de isto non est curandum talis enim positio valde accidentalis est secundum figure. Ex his etiam manifestum est quod in prima figura primus habet rationem primi et medium rationem medij ultimi autem et rationem ultimi: quous ita non fuerit in alijs figuris. Consequenter forte dubitabit de eo quod dicitur sillogismus huius figure esse imperfectum. si enim perfectum est quod potest generare sibi simile sicut dicitur Aristoteles. sillogismus autem huius figure similis et tertie generat ex se sibi simile. quod sillogismus prime figure per reductionem, videtur quod sillogismus secundae et tertie figure sit perfectus. si autem dicatur sillogismus perfectus per necessariam illationem conclusionis cum illa repta in omni figura erit in omni figura similis perfectus. Et dicendum quod perfectum est quod attingit propriam virtutem. virtus autem est quod perficit habitus et opus eius bonum reddit. opus autem similis est ostendere et notificare. habitus autem opus bonum fit per necessitatem et evidentiam necessitatis: quare virtus perficiens similes est necessitas cum evidentia hec tamen inuenitur in similibus prime figure et ideo solus similis prime figure dicitur perfectus. Ad obiecta dicendum ad primum quod similis secundae et tertie figure originaliter oritur ex illo in quantum reducitur et non generat ipsum proprie sed generat ab ipso et in ipsum reducitur sicut in suis principijs adhuc. et si uere posset dici quod ex se generat similes alium non dicitur perfectus propter tale modum generandi et ita non adhuc diceretur similis perfectus. Ad secundum dicendum quod non dicitur hic similis perfectus propter perfectionem primam que est necessitas sed per perfectionem secundam que est necessitatis evidentia. ex his patet quare similis huius figure et tertie dicitur imperfectus et similis prime figure dicitur perfectus. Consequenter forte dubitabit super hoc quod probat quantum modum per impossibile. hoc enim non videtur conveniens cum notum sit manifestus modus similis per impossibile sed manifestabit in secundo huius. similiter idem videtur per hoc quod similis ostensivus est per naturam similes per impossibile unde non deberet per illum ostendi. Et dicendum quod hic accipitur coiter ostensio per impossibile pro similes qui proprie dicitur per impossibile et per sillogismo conversivo. utitur enim hoc proprie sillogismo conversivo qui semper supponit ante se similes ostensivum. Et sciendum quod talis similis conversivus etiam in se ostensivus est: sicut quod ex opposito conclusionis et altera premissarum concludit impossibile alteri premissarum et hoc ostensivus est ergo considerare ipsum in quantum ostensivum et sic utitur ipso. hic autem in quantum conversivus est et sic considerabit eius naturam in secundo et sic utitur sillogismo conversivo hoc per impossibile ad perfectionem sillogismorum ostensivorum non est inconveniens. accipitur enim in quantum ostensivus est et manifestior illo ostensivo qui perficit quod patet in opposito. sit enim similis ostensivus ostendens quantum huius in primo prime qui manifestior est quantum ad suam ostensionem quanto secunde figure. Sed tunc forte ulterius dubitabit quis sit necessitas huius ostensionis si unum oppositorum repugnat premissis ergo relique oppositorum sequitur. Et dicendum quod cum unum oppositorum repugnat premissis vel premissis hoc non est nisi quod eius oppositum sequitur intelligitur. primo enim repugnat oppositum suo opposito et per ipsum alijs. patet ergo quod si repugnet premissis in ipsis intelligitur reliquum oppositorum. sed quod intelligitur in aliquo vel in aliquibus necessaria premissa et naturali sequitur ex ipso vel ex ipsis et ita ex necessitate si unum oppositorum repugnat premissis reliquum ex eis sequitur. Ulterius forte dubitaret aliquis qualiter sit verum quod dicitur primum postremo omni et nulli inesse et tamen non inuenire terminos omni inesse. huius enim non videtur nisi fuerit defectus terminorum quod non est verum. Et dicendum quod non dicitur simpliciter non posse inueniri terminos omni inesse sed sub hac conditione si minor que est particularis sic sit vera. quod predicatum alicui inest et alicui non absolute tamen loquendo est inuenire terminos omni inesse. Sed tunc dubitabit. videtur

enim quod attingit sumere terminos omni inesse quodcumque se habeat particularis. ex quo enim negatiua non sequitur affirmatiua stare potest per illam maximam si unum oppositorum non sequitur reliquum potest stare. Et dicendum quod hec maxima locus habet in oppositis contradictorie in oppositis que necessitatem non habet quod perperam potest per hoc quod que sunt esse simul false maxima tamen conversiva. scilicet si unum oppositorum sequitur alterum repugnat tenet in utroque modo oppositis. Ad huc prout dubitabit aliquis de sufficientia modorum huius figure que cum sunt. xvij. coniugiones tamen quatuor sunt utiles. Ad quod solvendum supponenda sunt coia principia prius habita et duo propria huius figure. quorum unum est quod maior sit ultio. et quod altera premissa sit negatiua quibus suppositis si postea si autem combinationes duarum premissarum sillogismorum per usum et particularem et ulterius per affirmatiuum et negatiuum sicut factum est in capitulo precedenti. patet quod tamen quatuor coniugiones utiles sunt et non peccantes contra aliquod principium. alie autem. xij. peccantes sunt contra aliquod principium et ideo inutiles sunt reputande. Sed tunc queritur causa huius principij quod maior est hic ultio. Et dicitur potest quod similis huius figure descendit a modis negatiuis prime figure per conversionem maioris simpliciter que cuius illic sit maior ultio et negatiua oportet in similibus huius figure maiorem ultio negatiua. Vel melius dicitur potest quod si maior esset particularis in hac figura posset maior extremitas esse in plus medio et minore exite potest enim inferri predicari de suo superiori particulariter affirmatiue et negatiue et si ita esset non posset concludi prolo negatiua vera quod superius de inferiori non potest vere negari nec et concluditur affirmatiua quia non concluditur in hac figura sicut iam patebit et ita nulla conclusio posset sequi si maior esset particularis. Causa autem que negatiua non sequitur est quod non sequitur ad negationem inferioris de aliquo negatio superioris de eodem et hoc patet in his terminis. homo animal asinus. quous enim aliquod animal sit homo et nullus asinus est homo non tamen sequitur quod nullus asinus sit animal. Consequenter queritur causa alterius principij. scilicet quod altera dicitur esse negatiua. Et dicitur quod si utraque esset affirmatiua cum medio predicaretur de extremis posset superius ad duo desinata predicari de illis quorum neutrum de altero posset affirmari. posset et superius affirmari de duobus inferioribus quorum alterum esset sub altero et ita non posset alterum de altero negari que manifestum est quod nihil fuerit altera premissa negatiua. neque sequitur affirmatio neque negatiua in hac figura. Sed tunc forte queritur si altera debet hoc semper esse negatiua que differenter maior vel minor et non altera determinate. Et dicendum quod hoc est quod medium equaliter respicit extrema tanquam quod sub se posita et ideo quo ad similes non est ius utrum negetur de uno vel de altero extremo. utroque enim modo sit similes: sed diversus est modus. Solet et hic queri quare hic tamen sequitur conclusio negatiua. Et ratio hec est quod necessesse est alteram propositionem esse negatiua sicut iam ostensum est. et quoniam ita est necessesse est conclusionem esse negatiua. Et dicendum quod hoc est quod altera exite negatiua signatur dicitur unius extremitatis ad alteram per medium quod unum illorum attingit et alij non quare cum conclusio fiat ex extremis necessesse est ipsam removere unum extremum ab altero. Amplius autem queritur forte aliquis que in hac figura conclusio semper assimilatur minori propositioni in quantitate. In qualitate autem nec majori nec minori. Et dicendum quod ideoz subiectum in minore et conclusione et a subiecto distinguitur quantitas et ideo assimilatur conclusio minori in quantitate. Adhuc prolo hoc semper est negatiua et hoc quod altera premissarum semper est negatiua sicut prius ostensum est. negatiua autem premissa potest differenter esse maior vel minor sicut dictum est. et ideo conclusio potest indifferenter assimilari majori vel minori in quantitate. semper enim assimilatur ei que est negatiua. Adhuc multiplex solet esse oppositio de ordinatione modorum huius figure sed non curo. ordinat enim primum quod descendunt a suo principio. descendunt autem modi utiles a secundo modo prime figure ita quod primum descendit tamen per conversionem maioris.

secundus aut per conversionem minoris et transpositionem propositionum. unde iste secundus remotior est a suo principio quam primus et ideo secundus est et ita patet ordo modorum ulium ordinantur et ules an particulares que particulares ab ulibus oriuntur ita quod tertius a primo per positionem subalterne minoris pro minoris, quartus aut a secundo per similem distinctionem minoris et ita patet ordo in particularibus.

I autem eadem hoc quidem omni illud non nulli uest: uel ambo omni uel nulli: figuram quidem huiusmodi non ter-

tiā. **M**ediu aut in hac dico de quod abo pnt. **E**xtremities non que predicant. **M**aiore non extremitate que longius est a medio. **M**inore non que propius. **P**onit aut mediu foras extremitatum. **U**ltimu non positione. **P**erfectus igitur fillis non fit nec in hac figura. **P**ossibilis non erit et uel et non uniuersaliter existentibus terminis ad medium.

Hic determinat ordinem medij in fillo siue mo in 3^a figura. et diuidit in duas. In prima determinat istam ordinationem. In secunda cum dicitur manifestum aut est quoniam ois. **I**cludit duo correlaria idem manifesta. prima in duas. in prima determinat coniugiones ules. in secunda cum dicitur. **S**i autem huiusmodi uel. **P**onit particulares. prima in duas. in prima dat dispositionem terminorum huius figure et dicitur quod terminus est medius et quod extremitates et comparat extremitates ad mediu. In secunda cum dicitur uel quidem quoniam. **P**onit ipsas coniugiones. in prima sic. **P**. dat dispositionem terminorum facientem figuram in modis ulibus. dicens quod si duo de eodem predicant uel affirmatiue uel negatiue. uel unum affirmatiue et alterum negatiue talis dispositionis terminorum dicitur figura tertia et non faciunt oes iste dispositiones modum sed figuram tamen et huius est. **S**i autem eadem. **S**ecundo dicitur quod terminus est medius et que extremitates dicens quod mediu est qui utriusque subicit. extrema uero que predicant. et huius est. **M**ediu autem. **T**ertio comparat extremitates ad mediu ut distinguat eas ad inuicem et. **P**. sic. primo dicitur quod maior extremitas est que longius est a medio. minor que propius est ei. mediu autem est extra extremitates et ultimu pōe et huius est maior autem. **S**ecundo ex hoc concludit quod cum talis sit situs terminorum in hac figura non pnt filli huius figure immediate pnt per dicitur de ois et de nullo quod oes filli huius figure imperfecti sunt possibiles tamen perfici et huius est. **P**erfectus ergo non sit. **E**t non quod medius dicitur hic ultimu pōe et extra extremitates que hnt additionem ultimam in ordine predicamentali tamen enim subicit. maior autem extremitas dicitur remotior a medio que hnt additionem et quod est pmo in predicamento tamen enim predicat. minor autem extremitas dicitur esse propius medio que hnt additionem medij predicabilis subicit enim et predicat. **A**lter autem solet intelligi. **S**. de terminis inferioribus positus in hoc capitulo apud inuiles coniugiones. ubi enim semper primo ordinat maior extremitas. secundo minor. tertio medius. sed talis dispositio accidit huius figure et ideo prima expositio melior.

Uniuersaliter quidem quoniam et. **P**. et. **R**. ierint ois. **Q**uia alicui. **R**. ierit. **P**. ex necessitate. **Q**uia igitur uertit predicatiua: ierit. **S**. alicui. **R**. quare quoniam **P**. iest ois. et. **S**. alicui. **R**. necesse est. **P**. alicui. **R**. iest. fit enim fillis per primam figuram. est aut per impossibile et per expōem facit demonstrationem. **S**i enim ambo. **S**. i sunt. si sumat aliquod eorum que sunt. **S**. ut. **N**. huic et. **P**. et. **R**. ex necessitate ierunt quare alicui. **R**. ierit. **P**. **E**t si. **R**

ois quidem. **S**. **P**. aut nulli. **S**. iest erit fillis quoniam. **P**. alicui. **R**. non ierit ex necessitate: nam idem modus demonstrationis erit uersa. **R**. **S**. **P**. **P**one: ostendet aut et per impossibile quemadmodum et in priori.

Consequenter ponit coniugiones ules et primo utiles. secundo inuiles. utiles aut ponit duas. quoniam prima est ex affirmatiuis ulibus cuius utilitatem ostendit reducendo eam in tertium modum pme figure uersa minore et dicitur quod per impossibile ostendi potest filli et per pōm et est ostendere per pōm ducendo ad aliquid in diuiduum signum et ponere singulare extra suum ule. et sic ad se sum manifestare suum ppositum. si ergo sub medio accipiat aliquid signum de quo dicitur utriusque extremorum necessario necesse est extremum de extremo dicitur particulariter et hoc patet plane in textu. **E**t nota quod per. **P**. intelligenda est hic maior extremitas. per. **R**. minor. per. **S**. medius et huius est uel quidem quoniam. **S**ecunda coniugio habet maiorem negatiuam et minorem affirmatiuam cuius utilitas ostendit per uersionem minoris uel per impossibile et huius est. **E**t si. **R**. omni. **S**.

Si autem i sunt. **R**. **S**. quidem nulli. **P**. non ois. non erit fillis. **T**ermini iest aial equus homo: non in eadem aial iaiatum homo. **N**ec quoniam ambo de nullo. **S**. dicuntur erit fillis. **T**ermini iest aial iaiatum equus non iest homo equus iaiatum mediu iaiatum. **M**anifestum est igitur et in hac figura quoniam erit et quoniam non erit fillis ex ulibus terminis. **Q**uia enim ambo termini fuerint predicatiui: erit fillus quoniam alicui iest extremitas extremitati. **Q**uia non predicatiui non erit. **Q**uia non hic predicatiuus ille predicatiuus: si maior quidem fuerit predicatiuus: alter non affirmatiuus erit fillus quoniam alicui non iest extremitas extremitati. **S**i autem e contrario non erit.

Consequenter ponit coniugiones inuiles ules. **S**. duas. quoniam prima hnt tamen minorem negatiuam. cuius inutilitatem ostendit per instantiam in terminis et huius est. **S**i autem in fit. **S**ecunda habet utraque negatiuam et eius inutilitatem ostendit per instantiam in terminis et huius est nec quoniam ambe. **C**onsequenter epilogat et huius est manifestum: igitur est in hac re.

Si autem unus uel sit ad mediu: alter non particulariter: si uterque sit predicatiuus necesse est fieri fillum: et si alteruter sit uilis terminorum. **N**am si. **R**. ois. **S**. i sit. **P**. non alicui. **S**. necesse est et. **P**. alicui. **R**. iest. **N**am quoniam uertit affirmatiua ierit. **S**. alicui. **P**. **Q**uare quoniam. **R**. iest ois. **S**. aut alicui. **P**. et. **R**. alicui. **P**. ierit quare et. **P**. alicui. **R**. **R**ursum si. **R**. alicui. **S**. **P**. ois. **S**. i sit necesse est. **P**. alicui. **R**. iesse: nam idem modus demonstrationis et per impossibile et ex positione quemadmodum et in prioribus.

Consequenter determinat coniugiones particulares et diuidit in duas. In prima determinat que hnt alteram ulem. in secunda que hnt utraque particularem cum dicitur. **N**ec si uterque. **P**rima in tres. in prima ponit coniugiones pstates ex affirmatiuis. in secunda cum dicitur. **S**i autem unus quidem sit. **C**onstantes ex affirmatiua et negatiua. in tertia cum dicitur **N**ec quoniam ambe puati re. **C**onstantes ex negatiuis. prima pars habet duas coniugiones utiles circa quas sic procedit. primo dat

Liber Primus

regulā fm quā pcedit dīcēs. q̄ si altera ppō sit ulis z altera p̄icularis z utraq; affirmatiua exīte uli erit fill's z h̄ est. Si aut̄ vnus qdē. Sc̄do ponit p̄iugōem z p̄o illaz cui' minor est ulis z maior p̄icularis quā ostēdit utilē eē p̄cludēdo p̄isam p̄clonē in 3° p̄o p̄uersa maiore z transpositis ppōnib⁹ z deīde illā p̄clonē p̄uertit ut h̄eat p̄clō p̄ma z h̄ec ē. Nā si. r. oi. Sc̄do ponit illā cui' maior est ulis z minor p̄icularis p̄ficiēs ipsam per p̄uersionē minoris z h̄ec est. rursūm si. r.

C Si aut̄ vnus qdē sit p̄dicatiuus: alter v̄o p̄uatiuus: ulr qdē p̄dicatiuus: q̄nq; dē mior fuerit p̄dicatiuus: erit fill's. Nā si. r. oi. s. p. v̄o alicui. s. nō inest: necesse est. p. alicui. r. nō iēē. Si enīz oi. z. r. oi. s. z. p. oi. s. ierit: s̄ nō ierat. Dem̄strat aut̄ z sine deductione si sumat aliqd̄ eoz que sunt. s. cui. p. nō iest. Q̄n v̄o maior fuerit p̄dicatiuus: mior v̄o p̄uatiuus: nō erit fill's. Ut si. p. inest oi. s. r. aut̄ alicui. s. nō iest. Termini v̄o oi iēē aīa tū hō aīal. nulli v̄o nō est sumē terminos: si. r. iest alicui qdē alicui aut̄ nō. Si enī nulli. r. iest. p. r. aut̄ alicui. s. z. p. alicui. r. nō in erit. Sed supponebat̄ oi iēē. Si enī oi. s. i est. p. r. aut̄ alicui. s. z. p. ierit alicui. r. s̄ positū erat nulli iēē. Sed quēadmodū in p̄o rib⁹: dicēdū est. Nā cū indefinitū est alicui nō iēē: z qd̄ nulli iest uerū est alicui nō iēē: nulli v̄o cū eēt nō erat fill's: manifestū ergo erit qm̄ nec erit sillogismus.

C Cōsequēter ponit p̄iugōnes p̄stantes ex affirmatiua z negatiua z diuidit in duas. In p̄o ponit illas que habēt ulēm affirmatiuā. 2° illas que h̄nt ulēm negatiuā cū dic̄. Si aut̄ p̄uatiuus. Pars p̄o h̄t duas p̄iugōnes q̄rū p̄ma est utilis sc̄da inutilis. dicit ergo q̄ si altera ppōnū sit ulis z altera p̄icularis z vna affirmatiua z altera negatiua. si minor sit ulis affirmatiua erit fill's z hoc ostēdit p̄i possibile ex opposito p̄clonē z minori p̄cludēs oppositū maioris in p̄o sc̄de. sc̄do ostēdit h̄ per expōnē accipiēdo aliqd̄ signū sub medio a quo remouet̄ minor extremītas. z p̄z q̄ dicit. Si aut̄ h̄ vn⁹ qdē sit. Et nō ponit eā p̄ficē per p̄isam q̄ nō est p̄uertibilis nisi ulis affirmatiua: q̄ si p̄uertetur utraq; eēt p̄icularis z ita ex illis nihil.

C Cōsequēter ponit inutilē p̄iugōnē z ostēdit ei' inutilitātē. p̄o nō sufficiētē ostēsiōne. 2° ostēsiōne sufficiētē. p̄cedit ergo sic. p̄o dicit q̄ si altera ppōnū sit negatiua p̄icularis z reliq; ulis affirmatiua. si ulis fuerit maior erit inutilis p̄iugō. sic oē. s. est. p. aliquod. s. nō est. r. z ponit terminos oi iēē z h̄ est. q̄n v̄o maior. 2° dicit q̄ terminos nulli iēē nō est inuenire si minor que est p̄icularis negatiua sit uera q̄. r. inest alicui. s. z alicui nō: z h̄ ostendit sic si oē. s. est. p. z aliqd̄. r. est. s. qd̄ p̄z ex p̄uersione vni⁹ p̄tis ipotēsis facte in minore tūc per tertiū p̄o aliqd̄. r. est. p. q̄ re sequēte vno oppositoz nō pōt alterū stare. patet ex h̄ q̄ sic se h̄ntib⁹ terminis ut dictū est nō erūt termini nulli iēē z h̄ec est. Nulli v̄o nō est. Cōsequēter ostendit p̄iugōnē eē inutilē sufficiētē ostēsiōne. s. per infinitā cām ueritatis ipsi⁹ p̄icularis negatiue que pōt p̄ificari. p̄ sensu ulis uel p̄icularis sic ad ulēm negatiuā sequitur p̄icularis negatiua: sed uli negatiua exīte minore est inutilis p̄iugō ut ostēsum est p̄us in cōiugōnib⁹ ulib⁹ ergo p̄iculari exīte minore erit inutilis cōiugō z est necessitas argumēti penes h̄c maximā qd̄ nō seqt̄ aīis nō seqt̄

q̄n. h̄c rōnē ponit totā cōtinuē z p̄z z h̄ est. s̄ q̄n in. **C** Si aut̄ p̄uatiuus sit ulis terminus q̄nq; dē maior fuerit: mior aut̄ p̄dicatiuus: erit fill's. Si enī. p. nulli. s. r. aut̄ alicui. s. iest: z. p. alicui. r. nō ierit: rursūz enī erit p̄o figura. r. s. p̄positione p̄isā. Q̄n aut̄ mior fuerit p̄uatiuus nō erit fill's. Termini iēē aīal hō ferū nō iēē aīal scia ferū. mediū in utrisq; ferū.

C Cōsequēter ponit duas p̄iugōnes h̄ntes ulēm negatiuā quarū p̄ma est utilis h̄ns maiorē ulēz negatiuā z minore affirmatiuā p̄icularē cui' utilitatē ostēdit p̄isā minore z h̄ec est. Si aut̄ p̄uatiuus. Sc̄da est inutilis h̄ns maiorē p̄icularē affirmatiuā z minore ulēm negatiuā cui' utilitatē ostēdit p̄isā in terminis z h̄ est. q̄n aut̄ mior.

C Nec q̄n ambo p̄uatiui ponunt: Est autē vnus qdē ulis alter v̄o p̄icularis. Termini cū mior sit ulis ad mediū: aīal hō ferū aīal scia ferū. Q̄n aut̄ maior nō iēē qdēz: cornus nix albū. iēē v̄o nō est sumē. Si. r. alicui qdē iest. s. alicui aut̄ nō iest. Si enim p. oi. r. iest: r. aut̄ alicui. s. z. p. ierit alicui. s. sed positū erat nulli iēē. Sed ex indefinito mōstrandum est.

C Cōsequēter ponit p̄iugōnes h̄ntes alterā ulēm z alterā p̄icularē z utraq; negatiuā z sunt due. q̄rū p̄ma h̄t minore ulēm quā ostēdit inutilē per infinitā in terminis z h̄ est. Nec q̄n ambo. Sc̄da h̄t maiorē ulēm circa quāz sic p̄cedit. p̄o dicit eā eē inutilē z ponit ad h̄c ostēsiōnē dimīnutā. sc̄do ponit ostēsiōnē sufficiētē. in p̄o sic p̄cedit. Primo dicit q̄ si maior sit ulis z minor p̄icularis z utraq; negatiua nō erit fill's: ut si dicat nullus. s. est. p. aliqd̄ s. nō est. r. z ponit terminos nulli iēē z h̄ est. q̄n autē maior. Sc̄do dicit q̄ terminos oi iēē nō est inuenire si minor sit uera. q̄. r. inest. alicui. s. z alicui nō. z hoc ostēdit sic. Si oē. r. est. p. ex ipotēsi z aliqd̄. s. est. r. similiter ex ipotēsi facta circa minore. ergo aliqd̄. s. est. p. relinquitur igit̄ q̄ sic se h̄ntibus terminis ut dictū est nō erūt termini oi iēē z h̄ec est. Ineē v̄o nō est sumē. Cōsequēter ponit sufficiētē ostēsiōnē sue inutilitatis. s. per infinitā cām ueritatis ipsius p̄icularis z patet per predicta. z h̄ec est. Sed ex infinito.

C Necq; si utriq; alicui medio isunt: uel nō isunt. uel hic qdē alicui: ille v̄o nō oi: uel i definite: nullo mō erit fill's. Termini autē cōēs oīnz: aīal hō albū. Manifestū igit̄ in tertia figura q̄n erit z q̄n nō erit fill's. Et q̄ nīā h̄ntib⁹ sic se terminis ut dictū est: sit fill's ex necessitate: z si sit sillogismus necesse est terminos sic se habere.

C Cōsequēter ponit p̄iugōnes p̄iculares h̄ntes utraq; p̄icularē dīcēs oēs inutiles sunt z h̄ ostēdit per infinitā in terminis z h̄ est. Necq; si uterq; alicui. Cōsequenter epilogat dicta z h̄ est. manifestū igit̄ z in hac.

C Manifestū est qm̄ oēs imp̄fecti sunt fill'i in hac figura: oēs enim p̄ficiunt̄ q̄busda; assūptis. Et qm̄ sillogizare per h̄c figurā ulē nō erit. neq; p̄uatiuū n̄z affirmatiuū.

C Cōsequēter cōcludit duo correlaria ex p̄dictis manifesta quoz p̄m est q̄ oēs fill'i hui⁹ figure imp̄fecti sunt z p̄

fiunt assumptis quibusdam cuiusmodi sunt conuersio transpo-
 terminorum deductio ad impossibile expō et hoc est manifestū
 festū est quoniam oīs. Secundum est quod in hac figura non concluditur nisi
 si conclusio particularis affirmatiua et negatiua et hoc est. Et quoniam
 fillare etc. Ex predictis circa scdam figurā et circa expōnē
 lre p3 q̄lter mediū est ultimū pōne et maior extremitas
 remotior a medio minor vō ppinq̄or ei et quō filli huius
 figure imperfecti sunt et de ostēsiōne per deductionē ad im-
 possibile et de eo quod aliquā non est sumē terminos oīs et nul-
 li in eē et ideo de hys trāseūdū est. Sed hic forte dubi-
 taret aliquis de pōne per quā p̄ficiunt quosdā fillos huius fi-
 gure qua necessitate sequat ad p̄pōnes vles qd̄ sequitur
 ad singulares quoniam fit p̄ctio s̄biti in p̄pōnib⁹ ulib⁹ ad h̄ ali-
 qd̄ et singulare. et dicēdū quod necessitas p3 per hanc maximā
 qd̄ sequitur ad p̄ns seq̄t aīs. Cōsequēter dubitaret de suffi-
 ciētia utilitū p̄iugōnū hui⁹ figure. s. quō de. xvj. p̄iugōnū
 bus tñ sex sunt utiles. et dicēdū quod supponēda sunt duo
 p̄ncipia coia: et vnū p̄ncipiū p̄p̄iū hui⁹ figure. s. quod minor
 sit affirmatiua q̄b⁹ suppositis si fiāt cōbinationes et p̄ v̄le
 et p̄ticulare per affirmatiōnē et negatiōnē sicut in alijs fi-
 guris dictū est patebit quod. x. p̄iugōnes peccāt p̄tra aliq̄d
 p̄ncipiū. sex autē non peccāt et iō tñ sex sunt utiles. Sed
 tūc dubitabit ulterio⁹ aliquis quare op3 h̄c minorē eē affirma-
 tiuā. et dicēdū quod rō hui⁹ est quod mediū est sub ex̄itib⁹. vñ
 si minor esset negatiua possent extrema aliquā eē sepata et
 tūc non sequeret affirmatiō sicut in hys terminis aial la-
 pis h̄o. possent et extrema aliquā eē subalterna ad inuicēz
 minore tñ ex̄ite sub maiore et tūc non sequeret negatiō
 sicut in hys terminis suba lapis h̄o. lapis erit medium. et
 ita minore ex̄ite negatiua neq̄ sequitur affirmatiō neq̄
 negatiō et ita op3 quod sit affirmatiua. Adhuc alia ratio
 tertia figura descēdit a p̄ma per p̄uersionē minoris. mi-
 nor autē p̄me figure est tñ affirmatiua et iō manet minor
 affirmatiua in tertia figura. Sed tūc ulterio⁹ dubitabit
 quō in tertia figura minor sit v̄lis ex quo p̄nsa minoris
 p̄me figure semp̄ est p̄ticularis. Et dicēdū quod p̄nsa accipi-
 oz coiter ut p̄pō que p̄ntit possit dici p̄nsa et iō in quā con-
 uertit sicut e conuerso. et ita v̄lis affirmatiua dici poterit
 p̄nsa p̄ticularis affirmatiua sicut e conuerso. Dicēdūz igit̄
 quod filli tertia figure descēdūt a modis p̄ticularib⁹ p̄me fi-
 gure tñ: et p̄nsa minoris in modis p̄ticularib⁹ p̄me figu-
 re v̄lis est. et ideo in modis v̄lib⁹ p̄ncipalib⁹ tertia manet
 minor v̄lis sicut neq̄ p̄ mō et scdo. Cōsequēter que-
 rit̄ quare in hac figura concludit̄ tñ p̄ticularis. hoc eni videt̄
 icōueniēs. nā plus p̄nt̄ due v̄les q̄z v̄lis et p̄ticularis: sed
 v̄lis cū p̄ticulari pōt in p̄clonē p̄ticulare: ergo due v̄les
 p̄nt in plus et ita videt̄ quod p̄nt in v̄lem. Adhuc si v̄lis cūz
 p̄ticulari pōt in p̄clonē p̄ticularem si accipiant̄ due v̄les
 ad p̄cludēdū p̄ticulare aliq̄d supflueret in nā v̄liū respe-
 ctu p̄clonē et ita videt̄ in eē nō cā ut cā. Et dicēdūz quod cā
 quare in hac figura cōcludit̄ tñ p̄ticularis h̄ est mediū s̄bi-
 cif extremitatib⁹ vñ est tanq̄z p̄ extremitatū et ideo per
 ip̄m nō pōt p̄cludi vnū extremū de altero nec affirmati-
 ue neq̄ negatiue nisi p̄ticulariter quod nō p̄nt p̄cludi cōue-
 nire per tale mediū nec differre nisi s̄m p̄tē: adhuc cum
 mediū subiciat̄ extremitatib⁹ poterit eē īferi⁹ ad illas ita
 quod extrema sint subalterna et tūc pōt minor extremitas ef-
 se in plus maiore quare de minore nō affirmabit̄ ul̄ nega-
 bit̄ maior nisi p̄ticulariter quod nō p̄dicat̄ īferi⁹ de superiori
 nisi p̄ticulariter et p3 exēplū in his terminis aial corp⁹ h̄o
 Ad obiecta ḡ dicēdū ad p̄mū sic due v̄les plus p̄nt q̄z
 v̄lis cū p̄ticulari. sed nō q̄ntū ad q̄ntitatē p̄clonē nec quā-
 tū ad necessitatē nec quātū ad figurā: sed q̄ntū ad modūz
 et ad euidētā necessitatē. modus eni v̄lis hui⁹ figure est
 euidenti⁹ p̄ticulari s̄m necessitatē et p̄fectionē qd̄ p3 per
 hoc quod immediate reducitur in suū p̄ncipiū per impossibile.
 modus autē p̄ticularis nō nisi p̄ mediū sic dicit̄ i sequēti
 lectiōe et ita nō seq̄t̄ h̄z possunt plus due v̄les q̄z v̄lis et p̄ti-
 claris quod v̄les p̄nt i p̄clonē v̄lez. Ad aliū dōm quod quāvis

v̄lis cū p̄ticulari possit i p̄clonē p̄ticulare nō tñ e nō cā ut cā
 cū ponunt̄ v̄les ad ei⁹ illationē. quāvis eni illd̄ qd̄ supad-
 dit̄ nihil faciat q̄ntū ad maiore q̄ntitatē p̄clonē: fac̄ tñ ad
 maiore euidētā necessitatē faciēdā et modū p̄fectionē si-
 cut dictū est. Cōnter forte dubitabit̄ de ista figura in
 cōparatiōe ad alias. et p̄mo querit̄ quare in hac figura ma-
 io: possit eē v̄lis et p̄ticularis cū in alijs nō possit esse nisi
 v̄lis. Et dicēdū quod hoc est quod cū mediū sit p̄s uel tanq̄z p̄s
 extremitatis in hac figura eo quod s̄bitif eis nō pōt p̄cludē
 vnū extremū de altero nisi s̄m p̄tē: sed h̄ e q̄lter pōt facē
 siue s̄bitif maiori extremitati p̄ticulariter et minori v̄l̄ si-
 ue e conuerso: quod utroq̄z mō est mediū pars utriusq̄z extre-
 mi et iō pōt in p̄clonem huius figure. s. p̄ticulare siue ma-
 io: sit v̄lis et mio: p̄ticularis siue e conuerso: in alijs autē fi-
 guris nō est ita et causa eius dicta est p̄us. Adhuc for-
 te aliquis dubitabit cū habeamus vnā figurā que p̄cludit̄
 tñ p̄ticulare quare nō habemus aliā figurā p̄cludētē tñ
 v̄lem. Et dicēdū quod p̄ticularis est in v̄l̄ sicut p̄ns in ante
 et iō necesse est figurā que p̄cludit̄ v̄lem cōcludē p̄tica-
 re sed nō e conuerso: et iō nulla figura tñ v̄lem cōcludit̄ si-
 cut tñ p̄ticulare. Ex hoc autē patet quod modi p̄ticulares oīs
 um figurarū a modis v̄lib⁹ eiusdē figure oriunt̄: et nō so-
 lū hoc est uerū in secūda et tertia figura sed et in p̄ma. ter-
 tius enim modus p̄me figure descēdit a p̄mo eiusdē po-
 sita s̄balterna minoris pro minore et s̄l̄r descēdit q̄rt⁹ p̄me
 a secūdo eiusdē. Adhuc dubitare possit aliquis iuxta p̄-
 dicta cū habeam⁹ figurā p̄cludētē solā negatiuā quare nō
 habemus aliā p̄cludētē solā affirmatiuā: et dicēdū quod ha-
 bitudo mediū ad extrema cā est p̄clonē. Sed habitudo
 mediū p̄me figure cū sit iter extremitates h̄z p̄dem pōt p̄-
 ueniet̄ ad utraq̄z extremitatē cōcludē affirmatiuā sic
 per d̄itam ab altera illarū negatiuā. s̄l̄r h̄bitudo mediū in
 tertia figura s̄b extremitatib⁹ pōt per p̄ueniet̄ ad utrū-
 q̄z extremū p̄cludē p̄ticulare affirmatiuā sicut per d̄itam
 ad alterū extremū p̄ticulare negatiuā. Cū igitur nō sint
 nisi tres habitudines sillogistice p̄ma et tertia p̄cludūt af-
 firmatiōnē sicut negōm et sic patet quod nō est aliqua figura
 cōcludēs tñ affirmatiuā sicut est aliq̄ cōcludēs tñ nega-
 tiuā. Adhuc dubitari solet de ordine modorū huius fi-
 gure. sed dicēdū quod filli v̄les ordinant̄ aī p̄ticulares: quod
 p̄ticulares ab eis nascunt̄. v̄les autē duo sunt. quorū p̄m⁹
 descēdit a tertia p̄me cōuersa minore. secūdus vō a q̄rto
 eiusdē p̄uersa minore. s̄l̄r et inde patet eorū ordo: p̄tica-
 res quatuor sunt et terti⁹ et q̄rt⁹ nascunt̄ a p̄m⁹ v̄l̄. terti⁹
 per p̄dem s̄balterne maioris pro maiori. q̄rt⁹ per positio-
 nē s̄balterne minoris pro minori. q̄nt⁹ vō et sextus nascū-
 tur per diminutiōnē factā in minore et ita patet ordo in
 oib⁹ sex. Sed tūc forte dubitabit̄ quō dicant̄ h̄ eē mo-
 di v̄les ex quo nō cōcludūt cōclonem v̄lem. et dicēdū quod
 nō uere dicunt̄ v̄les filli: sed dicunt̄ v̄les respiciēdo ad
 p̄missas nō aut ad p̄clonem sicut in alijs figuris. Ad-
 huc forte dubitabit̄ aliquis quare in ista figura descēdunt mo-
 di p̄ticulares ab v̄lib⁹ ita quod tā a maiore q̄z a minore cum
 in alijs nō descēdūt nisi a minori tñ. et dicēdū quod hoc est
 quod in ista sola figura pōt maior eē p̄ticularis et iō in ista fi-
 gura sola sit fillis per diminutiōnez factā a maiore modū
 v̄lis sic aut nō est in alijs. Solet autē adhuc multipl̄
 opponi de ordine triū figurarū de qua oppōne nō est cu-
 radū: quod p̄ma figura eo quod potētissima est quod potēs in oēs
 p̄clonēz et quod p̄fectissima est iō aī alias ordiat̄ tanq̄z m̄ et
 p̄fectio aliarū. Secūda vō aī tertiā tñ quod etus mediū est
 p̄mū pōne et mediū tertiae ultimū pōne: tū quod pōt in dupl̄
 p̄blema. s. v̄le et p̄ticulare cū tertia nō possit nisi in p̄ticu-
 lare: tū quod ip̄a descēdit a p̄ma per p̄uersionē maioris. ter-
 tia vō per cōuersionē minoris p̄positionis.

Alā autē et quoniam in oib⁹ figuris quoniam nō
 fit fillis: cū p̄uariū uel p̄dicatiū sint
 utriq̄z termini: et p̄ticulares: et nihil

oīno fit necessariū. Cū autē et p̄dicatiuus et p̄uatiuus et uir sumpt̄ p̄uatiuus: semp̄ silis fit mioris extremitatis ad maiorē. ut si. a. qdē oī. b. uel alicui. b. aut nulli. c. p̄uersis p̄ p̄onib⁹. necesse est. c. alicui. a. nō iēē. Similiter autē et in alijs figuris: semp̄ enī per cōuersionē fit silis. Patet et qm̄ idē definitum pro p̄dicatiuo particulari positum eundē faciet sillogismum in oībus figuris.

Costōq̄ determinauit ordinationē medijs respectu extre-
moy circa p̄pōnes de iēē in oī figura: hic determinat que
ex p̄cedēti pte manifesta sunt et h̄ est p̄ correlaria siue in
cidētalis et diuidit in duas. In p̄mo determinat quedā
manifesta q̄tū ad silloy gnōnez. in secūdo cū dicit̄ ma-
nifestū est aut. I quedā manifesta q̄tū ad eoy reductio-
nē. in pte p̄ma sic p̄ce. p̄mo ostēdit ex p̄dictis manifestū
ēē qm̄ nō fit silis ex affirmatiuis qz nō in secūda figura et
qm̄ nō fit silis ex negatiuis uel p̄ticularib⁹ qz i nulla figura
et h̄ est palā aut et qm̄. I 2° ponit duas p̄iugationes indi-
recte p̄cludētes iuxta p̄dicta dicēs. qz qm̄ vna p̄pō est af-
firmatiua uis uel p̄ticularis: altera vō negatiua uis erit
silis p̄cludēs miorē extremitatē de maiore in p̄ma figu-
ra: ut si oē uel aliquod. b. est. a. nullū aut. c. est. b. sequit̄ er-
go quoddā. a. nō est. c. et ostēdit harū utilitatē dicēs qz p̄fi-
ciunt per p̄uersionē p̄pōnū. s. et t̄spōem earū. et addit qz
silis est in alijs figuris a p̄ma et h̄ est cū aut p̄dicatiuus. I
3° dicit̄ ex p̄dictis manifestū ēē qz idē fit silis ubiqz acce-
pta idē definita qui fit per p̄ticulares et h̄ est patet etiā. I

CManifestū est autē et qm̄ silis imp̄fecti per
p̄mā figurā p̄ficiunt: aut enī ostēsiue aut
per ip̄ossibile claudunt oēs. utrinqz aut fit
p̄ma figura. Ostēsiue qdē p̄fectis: qm̄ per
p̄uersionē p̄ficiēbant oēs. p̄uersione autē pri-
mā faciebat figurā. per ip̄ossibile vō de-
mōstratis: qm̄ posito falso silis fit per p̄mā
figuram. ut in postrema figura. si. a. et b.
oī. c. isunt qz. a. alicui. b. iest. Nā si nulli. b.
aut oī. c. nulli. c. inerit. a. sed positū erat oī.
Similiter autem et in alijs.

Cōnter determinat quedā manifesta ex p̄dictis quātū
ad silloy reductionē et diuidit in duas. In p̄ma ostēdit
qz oēs silis imp̄fecti p̄ficiunt per p̄mā figurā. In scda cuz
dicit̄ est et reducere. I gra huius reductio oēs sillos ali-
os ab ulib⁹ p̄me figure in ipsos ules. Primū ostēdit sic.
oēs silis imp̄fecti p̄ficiunt ostēsiue siue per ip̄ossibile s̄
siue sic siue sic p̄ficiunt per p̄mā figurā ergo oēs imp̄fecti
p̄ficiunt per p̄mā figurā huius rōnis: p̄mo ponit p̄clonē
et h̄ est manifestū aut. I scdo maiore et h̄ est ante enī
ostēsiue. I tertio minore et h̄ est utriqz aut. I q̄rto mino-
rem ostēdit et h̄ p̄ p̄mā pte scdo scdaz. p̄mā sic: p̄fecti ostē-
siue p̄ficiunt per p̄uersionē et t̄spōnem sed hoc fit per
p̄mā figurā ergo p̄fecti ostēsiue p̄ficiunt per p̄mā figurā
huius rōnis. p̄mo ponit p̄clonē et h̄ est ostēsiue qdē. I
scdo maiore et h̄ est qm̄ per ostēsiuē et. I tertio mino-
rē et h̄ est cōuersio aut. I p̄nter ostēdit scdam pte mino-
ris sic p̄fecti per ip̄ossibile p̄ficiunt sup̄to opposito p̄clo-
nis cū altera p̄missarū. sed h̄ facit p̄mā figurā ergo per-
fecti per ip̄ossibile p̄ficiunt per p̄mā figurā huius rōnis
p̄mo ponit p̄clonē et h̄ est per ip̄ossibile. I scdo minore
et h̄ est qm̄ posito. I tertio ipsam ostēdit faciēdo silis in
p̄mo tertie et deinde p̄ficiendo ip̄m per ip̄ossibile. ex op-
posito enim p̄clonis minore p̄cludit oppositū maiore

in scdo p̄me et dicit̄ similiter posse fieri de alijs modis et
h̄ est ut in postrema. I

CEst et reducē ad p̄me figure ules sillos.
Nā qui sunt in secūda manifestū est qm̄ p̄-
ficiunt per illos. uerū nō silr oēs: sed ules
qdē p̄uatiua p̄uersa. p̄ticulariū aut utraqz
per ad ip̄ossibile ductionē. Qui vō in p̄ma
sunt p̄ticulares p̄ficiunt qdē et per se. Est
autē et per secūdā ostēdē ad ip̄ossibile ducē-
tes. ut si. a. insit oī. b. et b. alicui. c. qm̄. a. ali-
cui. c. ierit. Si enī nulli. b. aut oī. a. nulli. c. i-
erit. b. hoc enī scimus per secūdā figurā.
Similr et in p̄uatiuo erit demōstratio. Si
enī. a. nulli. b. et b. alicui. c. iest: et a. alicui. c.
nō ierit. nā si oī. c. b. aut nulli iest. a. nulli. c.
ierit. b. hec aut fuit media figura. Quare
qm̄ qui in media figura sunt silis oēs redu-
cunt ad ules sillos p̄me figure. qui vō p̄-
ticulares sunt in p̄ma: ad eos qui sunt in me-
dia. manifestū qm̄ et p̄ticulares reducunt
ad eos qui in p̄ma figura sunt ules sillos.
Qui vō sunt in tertia: qui ules sunt qdem
termini statim p̄ficiunt per illos sillos. Si
vō p̄ticulares sumāt ad p̄ticulares sillos
p̄me figure. Sed hi reducti sunt ad illos.
q̄re et tertie figure p̄ticulares. Manifestū
est ergo qm̄ oēs reducunt ad p̄me figure
ules sillos. Igit̄ silis ostēdētes inē et non
inē dicit̄ est quō se h̄nt et fm̄ se qui sūt ex
eadē figura et ad inicē qui ex alijs figuris.

Cōsequēter gra huius reductio in ules modos p̄me oēs
alios: et hoc facit hac rōne. qz tā ostēderat qz silis scde et ter-
tie figure reducunt in p̄mā figurā ne putet qz non sit ad
huc ulterioz reductio ostēdit qz sic per h̄ ules signifi-
care qz oēs silis nascunt a silis ulibus p̄me figure inten-
dit ergo talē rōnē. silis scde figure et p̄ticulares silis p̄me
et oēs silis tertie reducunt in ules p̄me: ergo oēs alij ab
ulibus p̄me in ipsos reducunt. p̄mo ergo p̄ponit p̄clo-
nē et h̄ est. I est et reducere. I scdo ostēdit p̄missas h̄ mō
p̄mo p̄mā pte: scdo scdam: tertio tertiā: p̄mā ostēdit d̄-
cēs qz silis scde figure reducunt in ules p̄me: diuersimō-
de. ules enim modi secūde figure reducunt in eos p̄ cō-
uersionē et t̄spōnē p̄pōnū quātū ad scdm̄ modū. p̄ticular-
es aut per deductionē ad ip̄ossibile. et nota qz ista
deductio fit accepto opposito p̄clonis cuz maiore statim
enī p̄cludit oppositū minoris per ulem silis p̄me: et
h̄ est. I nō qui sunt. I scdam pte p̄cludit sic. silis ules scde
figure reducunt in ules p̄me. sed p̄ticulares silis p̄me re-
ducunt in ules scde: ergo p̄ticulares p̄me reducunt in
ules eiusdē: huius rōnis p̄mo uerticat minore scdo po-
nit totam rōnem. p̄ ergo sic. p̄mo dicit qz p̄ticulares p̄-
me p̄ficiunt per se ipsos. s. per d̄ci de oī et de nullo et etiā
per ules p̄me et h̄ est qui vō in p̄ma. I scdo minorez de-
clarat reducēs p̄ticulares p̄me in ules scde per ip̄ossibi-
le. tertū enim p̄me reductio in scdm̄ ex opposito p̄clonis
et maiore p̄cludit oppositū minoris in scdo mō scde. q̄r-
tū vō p̄me reductio in p̄mū scde. silr per oppositū con-
clonis et maiorem p̄cludēdo oppositū minoris et h̄ est q̄re
qm̄ q. I tertiā pte ostēdit sic dicēs qz ules tertie reducunt

eni immediate in illos per impossibile sumpto opposito con-
 clonit: cū minore. h enim scēdū q̄ sicut in secūda figura
 ex opposito p̄clonit z maiore sit p̄ma figura: sic in tertia
 ex opposito p̄clonit z minore sit p̄ma figura. dicit etiā q̄
 pticulares tertiae reducunt in pticulares p̄me: sed pticu-
 lares p̄me reducunt in ules p̄me ut dictū est: z ita pticu-
 lares tertiae in ules p̄me z h est qui vō sunt in tertia.]
 deinde epilogat p̄clonē nūc ostēsam z h est manifestū
 ergo.] Cōnter recapitulat breuiter oīa de gnōne filloz
 deince z patet z h est ligi filli zc.] Dubitaret forte
 aliq̄s cū det duas cōiugōnes idirectas q̄s ponit Boe⁹
 q̄re nō ponit alias tres ut simul determiēt quinque que
 sunt in p̄ma figura sicut facit Boecius. Et dicēdū q̄ dis-
 positio diuersa p̄missarū facit diuisam p̄iugōem. duo vō
 modi q̄s hic dat aliter disponunt in p̄missis q̄z modi di-
 recti z iō sunt diuise p̄iugōnes ab illis. sunt enim tales q̄
 les p̄us reputabant iuiles in modis directis. q̄ ergo in
 pte ista dat diuisitāte p̄iugōnū faciētū filli hēt hic deter-
 minare istas duas p̄iugōnes idirectas: alie aut tres non
 diuisificant in p̄missis z trib⁹ modis directis p̄mis. z iō
 nō faciūt p̄iugōnes diuisas ab illis: diuisificant aut ab illis
 in cōclonib⁹ z iō in secūdo determinat eas ubi ostendit
 p̄tatem filli sup cōclones.] Adhuc forte dubitaret utz
 isti duo modi idirecti indifferēter p̄nt eē in secūda z ter-
 tia figura sicut in p̄ma. z videt q̄ nō. instātia enim est cō-
 tra secūda figurā talis. nullus hō est asinus aliquod aial
 est asinus ergo aliq̄s hō nō est aial. nō sequitur silt est istā-
 tia cōtra tertia figurā sic nullus hō est asin⁹ aliq̄s hō est
 aial ergo aliq̄s asinus nō est aial nō sequitur. Et dicēdū q̄
 similiter sunt dicti modi in oī figura. sed Ape. intendit q̄
 uilis negatiua sit minor i instātijs aut sit maior.] Sz tūc
 queret utrū eodē modo p̄ficiant in oī figura uel diuersi
 mode in diuisis. z dicēdū q̄ diuisimode q̄ in p̄ma figura
 sit p̄fectio per cōuersionē utriusq̄ p̄pōnis: z trāspōm in
 secūda per cōuersionē uilis negatiue: z trāspōnem in ter-
 tia per cōuersionē affirmatiue z trāspōm uerūtū ubiq̄
 sit reductio in quartuz p̄me.] Deinde forte dubitabit
 utrū isti duo modi in oī figura maneāt idirecti illi duo. s.
 quoz alter hēt maiore ulem affirmatiuā z alter minorez
 negatiuā. Et dicēdū q̄ nō imo in p̄ma figura est uterq̄
 modus idirectus tūc z in tertia silt. vterq̄s enim modus pec-
 cat p̄tra fillos directos p̄me z tertiae figure: in secūda vō
 figura ille modus est tūc idirectus cuius maior est pticu-
 laris: peccat enim p̄tra fillos directos secūde figure qui
 hēt semp maiore ulem: ille vō qui hēt maiore ulem non
 peccat cōtra modos directos secūde figure z iō nō est tūc
 idirectus sed p̄mo z perse directus est sed postea pōt fie-
 ri idirectus per p̄uersionē cōclonit.] Adhuc dubita-
 bit q̄re isti duo modi idirecti p̄nt in cōclonē pticu-
 larē ex quo utraq̄ p̄missa pōt eē uilis. z dicēdū q̄ in oī fi-
 gura in his modis p̄tingit minore extremitatē eē qd̄ i se-
 rius ad maiore q̄re cū necesse sit ibi cōclonem eē negati-
 uā z supius nō pōt negari ab inferiori nisi pticulariter ne-
 cesse est cōclonem eē pticularē negatiuā. q̄ aut mior pōt
 sit in oī figura p̄tineri s̄b maiore in his modis patet i ter-
 minis in p̄ma figura sic. oīs uel aliq̄s hō est aial nullus
 asinus est hō. in secūda sic. Aliq̄d aial est hō nullus asi-
 nus est hō. in tertia sic. oīs uel aliq̄s hō est aial nullus hō
 est asinus.] Adhuc forte queret quare nō sit modus i-
 directus q̄n maior est negatiua z minor affirmatiua sicut
 ecōuerso. Et dicēdū q̄ si in p̄ma figura maior eēt uilis ne-
 gatiua minor affirmatiua siue uilis siue pticularis nō eēt
 talis modus tūc idirectus q̄ ibi eēt dispō modi directi oī
 no: silt in secūda figura: silt et in tertia eēt talis dispō mōi
 directi z p̄cluderet necessario: sed in oibus his cū p̄cludi-
 tur pticularis negatiua z h in p̄ma z secūda figura quan-
 do minor est pticularis: z in tertia silt pōt si minor extre-
 mitas cōtineret maiore: z iō cū supius nullo modo nege-
 tur de inferiori nō p̄cluderet ibi idirecte. exēpla de his pa-

ret p̄se: ex his patet sufficiētia duoz modoz quos ponit
 Ape.] Cōnter queret quare modi ules secūde figure
 nō p̄nt reduci in ules p̄me per impossibile sicut p̄nt pticu-
 lares secūde. z dicēdū q̄ hoc est q̄ oppositū cōclonit in
 uilibus fillis est pticularis: sed pticularis nō pōt eē p̄mis-
 sa in modis uilibus.] Alteri⁹ forte dubitabit aliq̄s qua-
 liter pticulares p̄me p̄ficiunt per ules secūde. Silli eni
 secūde figure sunt imp̄fecti: z filli p̄me sunt p̄fecti. p̄fectū
 aut nō hēt reduci ad imp̄fectū nec p̄fici per ip̄m. z dicen-
 dū q̄ nō reducunt in secūda figurā ut ibi sit status sed ut
 ulterioz fiat reductio in modos ules p̄me z ita non p̄fici-
 t p̄fectū per imp̄fectū q̄ nō stat resolo ad secūda figuram.
 ] Sed tūc et dubitabit aliq̄s quō pticulares p̄me p̄fici-
 unt per ules eiusdē ex quo oēs p̄fecti sunt. sicut eni ules
 p̄me p̄ficiunt per dici de oī z de nullo silt pticulares eius-
 dē. Et dicēdū q̄ modi ules etsi nō sint p̄fectiores quātū
 ad necessitatē sunt tūc p̄fectiores q̄tū ad modū z q̄tū ad
 necessitatē euidentia: utrobiq̄ enim est euidentia neces-
 sariis magis tūc z p̄fectius in modis uilibus nascunt eni
 pticulares ab uilibus z ab illis trahūt originaliter neces-
 sariatē.] Cōnter forte dubitabit de eo qd̄ dicit pticulares
 tertiae reduci in ules p̄me per hoc q̄ ip̄i reducunt in pticu-
 lares p̄me z pticulares p̄me in ules eiusdē. qm̄ enim
 tertiae nō reducunt in pticulares p̄me q̄ nō pōt reduci per
 p̄uersionē imo reducunt in ulem p̄me immediate per ip̄o-
 sibile accepto opposito p̄clonit cū minore. Et dicēdū
 q̄ hec uera sunt z h qd̄ dicit Ape. dicit pro illis modis q̄
 per p̄uersionē reduci p̄nt in pticulares p̄me. quart⁹ autē
 modus z sextus tūc sic reducuntur tertius aut z sic z per
 impossibile sicut dictū est. sed qm̄ reducunt solū per ip̄o-
 sibile non per conuersionem.

Noniā aut diuisum est in eē z ex ne-
 cessitate in eē z p̄tingē in eē. Nā qui
 dē isunt multa nō tūc ex necessitate
 Alia vō neq̄ isunt ex necessitate: neq̄ in
 sunt oīno: p̄tingit tūc inesse. Manifestū est
 q̄ fillis vnuscuusq̄ hoz alter erit z non
 similiter se hētib⁹ terminis. Sed hic qd̄ ex
 necessarijs: ille vō ex his que simpliciter i
 sunt: ille aut ex cōtingentibus.

Postq̄z determinauit ordinationē medij cū extremis in
 fillo qui est sine modo h itēdit de eodē in fillo qui est cū
 mō z p̄cedit sic. p̄mo dat necessitatē huius p̄tis. secundo
 cū dicit ergo in necessarijs] p̄sequit intētū in hac par-
 te. in p̄ma ergo pte ostēdit q̄ diuersus est fillis sup p̄pō-
 nes deince z de necessario in eē z de p̄tingēter in eē z sic
 diuisum est in eē z ex necessitate in eē z cōtingēter in eē
 ergo diuersus est fillis de in eē z de necessario in eē z de
 cōtingēter in eē huius rōnis. p̄mo ponit aīō z h est qm̄
 aut diuersum.] 2° declarat ip̄m dicēs q̄ in eē coius est q̄z
 tū ex necessitate in eē z ita diuersa sunt sicut supius z infe-
 rius z h est nā multa.] 3° infert p̄ns z h est manifestū
 q̄tū.] z ex hoc relinq̄tur necessitas huius p̄tis q̄ cū diu-
 sus sit fillis de in eē z de mō necesse est determinare gnō-
 nem filli de mō sicut filli de inesse.

Ergo in necessarijs quidē ūe silt se hēt z
 in his qui de in eē. Silt enim positis termi-
 nis z in his que sunt z in his que ex neces-
 sitate insunt uel nō isunt z erit z nō erit sil-
 logismus. uerum distabit in eo qd̄ adiacet
 terminis ex necessitate in eē uel nō in eē. naz
 z p̄uatiuū similiter cōuertit. z de toto eē z
 de omni similiter assignabimus.

Conter pfectur z diuidit i duas. in pma determinat ge-
neratione filli de necessario. in scda cu dicit de ptinge-
ti aut post h dicendu. Jgnatione filli de ptingeti. pma in
duas. in pma determinat vniforme gnatione filli de ne-
cessario. in scda cu dicit accidit aut zc. Jgnatione mix-
ta etusde. pma in duas. in pma determinat h qd ptinet
ad vniforme gnatione fillor de necessario. in scda cu di-
cit. Ergo in alijs. Jh qd ptinet ad eoz reductione. in p-
ma pte ostedit q terminis filli se hntib^o filli fit z no fit fil-
logismus in illis de inee z de necessario sic terminis si-
milit^o se hntib^o filli accidit ergo z no accidit illis de inesse
z de necessario. sed pclone filli accnte uel no accnte simi-
liter fit z no fit fillis ergo terminis filli se hntibus filli fit z
no fit fillis in illis de inee z de necessario hui^o ronis pri-
mo ponit pclone z h est. Ergo in necessarijs. Jscdo ma-
iore z h est. filli eni. Jtertio exponit h qd dixit filli in co-
clusionere: est enim aliq diuersitas in h qd in fillo de ne-
cessario supaddit modus in fillo de inee no supadditur
sed ponit ee simplr z h est. uerū distabit. J4^o maiorem
uerificat dices q ppones de inee z de necessario filli co-
uertunt quatu ad pfectione fillor impfectoz z filli est in
utrisqz dicit de oi z de nullo quatu ad pfectione fillor p-
fectoz z ita filli utrobqz accidit pclo uel no accedit z h
est. Nam z priuatiuum. J

Ergo z in alijs qdē per pueruionē osten-
det qm pclusio necessaria eodez mō quo
in his qui de inee. In media autē figura qm
fuerit utis affirmatiua: particularis No pua-
tiua. Et rursum in tertia qm utis qdē predi-
catiua: particularis No puatiua: non filli erit
demfatio. Necessē est autē exponētes cui
alicui utriqz no iest de hoc facē fillm: erit
enī necessarius in his. Si autē de exposito
erit necessarius: erit z de illo aliq. Nā hoc
qd expositū est: ipm qdē illud aliqd est. fit
aut uterqz fillogismus in ppria figura.

Conter determinat id qd ptinet ad eoz reductione siue
pfectione z pcedit sic. pmo dicit q oēs filli impfecti post
qrtū scde z qntū tertie filli pficiunt illis de inee. s. per co-
ueruionē z h est. Ergo in alijs. Jscdo dicit q qrtus scde
z qntus tertie no sic pficiunt sed per expōne. oportet enī
in utroqz accipe aliqd singulariter sub sbto particularis ne-
gatiue z per h ostēdere ppositū: q si filli tā expositus. s.
qui fit de pte ex. supposita fit necessarius erit z ille neces-
sarius qui exponit z fiet filli expositus in eadem figura
cū fillo qui exponit. uerbi g^a. qrtus scde talis est de ne-
cessitate oē. b. est. a. de necessitate aliqd. c. non est. a. ergo
de necessitate aliqd. c. no est. b. debet ergo sbm minoris
exponi per aliqd pticulare sic de necessitate h. c. no est. a.
z sequit ergo de necessitate h. c. no est. b. z ita patet inē-
nū. Quintus autē tertie talis est de necessitate aliqd. b. no
est. a. de necessitate oē. b. est. c. ergo de necessitate aliqd
c. no est. a. debet ergo sbm maioris sic exponi de neces-
sitate h. b. no est. a. z sequit de necessitate hoc. b. no est. a.
de necessitate h. b. est. c. ergo de necessitate aliqd. c. non
est. a. z h est. i me^a aut fig^a. Jz no q h qd dicit cui ali-
cui Jhgt sbm particularis ppōnis in utroqz fillo per h qd
dicit. utriqz Jhgt pdicatu utriusqz ptis. p h qd dicit no
ineff hgt utraqz pticulare negatiua ee. Jll^o sic forte du-
bitaret aliqs pmo de ptnētia huius ptis. itēdit enī Agg.
in hoc li^o de fillo sbm formā z put abstrahit a mā qre no
deberet hōscēdere ad fillos de inee z de necessario: q
iste descēsus est ad māles dīas. Ad h diuersitas ex par-
te māe pcedit in infinitū sicut z diuisio eius qre diuersi-
tas sbm māam sub arte no cadit qre diuersitas filli p fillm

de inee z de mō sub arte non cadit ex quo sbm māam est.
Et dicēdū q bñ lz ipm descēdere h ad dīctas dīas filli.
z dicēdū ad pmi q ipse intēdit h de fillo abstrahēte a
mā no qcuqz sed a mā necessaria pbabilē z appenū. iste
aut differētie que sunt de inee z de mō qzuis māles sunt
z spāles quodāmō respectu filli simplr pferati sunt tñ
formales z abstrahētes a mā necessaria pbabilē z appo-
rēti: z ideo bñ lz ipm determinare h has dīas z debet fa-
cere qz iste differētie sunt ipsius filli simplr sbm se z non
p hnt ipm ad aliā spēm filli. Ad aliud dicēdū q est pfe-
rare māam duplr. s. aut pp diuersitatē que cōtingit ex nā
māe tñ: aut pp diuersitatē i forma pnte ad diuītatē mā-
terie. pmo mō no cadit sub arte cōsideratio de diuersita-
te māe. scdo aut mō cadit. vñ cū ad diuersitates māe filli
per ppōnes de inee z de mō cōsequat diuersitas alia sb-
formā que diuersus est modus fillandī in hīs z in illis
patet q rōne huius diuersitatis hēt cōsiderare dīctā māe
dīam. Jcōsequēter cōtingit dubitare de sufficientia:
qz cū no solū diuidat ppō de qua fit filli per modales z
illā de inee sed et per uerā z falsam cathēgoricā z ipso-
theticā pbabilē z necessariā uidet q qua rōne determi-
nat de fillo respiciēdo ad has dīas ppōnis modalem z
de inee deberet et determinare de fillo respiciēdo ad ali-
as dīctas dīas ppōnis. Et dicēdū q non determinat h
de fillo pstituto sup ppōnes pbabiles z necessarias. qz
h intēdit de fillo put est sup huiusmodi ppōnes abstrahē-
tes ab utrisqz z in sequētibus libris put sup huiusmo-
di ppōnes. s. necessarias z pbabiles: adhuc h solū inten-
dit gnatione filli simplicis z pstitū ex ppōnibus simpli-
cibus: z ideo no respicit has dīas ppōnis cathēgoricā
z ipsotheticā. filli enim cōpositus aut non est simplex
filli vnus sed multus: aut no hēt rōne filli simplr nisi dīmi-
nute z scdario cuz sit ex ipothēsi z de tali fillo no intēdit
hic. adhuc ipse intēdit h de fillo penitus ostensiuo z opti-
me ostensiuo z talis semp fit ex ueris. filli aut ex falsis est
quo ad quid ipsotheticus est enim aliquo mō ex ipothē-
si sicut patebit in scdo z ideo no respicit h ad has differē-
tias uerū z falsum ad pstitutione filli: sed supponendo h
fillm de quo determinat ee ex ueris. in scdo determinat
bit de fillo ex falsis in quo de modis filli ex ipothēsi intē-
dit. iste aut differētie diuersificat ppōne quantū ad for-
mā etus. s. quātū ad cōpōne z cadit a mā diuersificante
in mō z forma filli ostēsiui simplr de quo hic determinat
z ideo determinādo h de tali fillo pferat ad dīctas dī-
ferētias. s. de inesse z de mō. Jadhuc dubitari pōde
sufficiētia. querit enim qre no cōsiderat ppōne de ipso-
sibili inee ad filli pstitutione sicut de inee z de necessario
inee z de ptingēti inee z h patet ex pdictis. ppōnes enī
de impossibili sunt sbm rē de necessario: affirmatiua enī de
impossibili est negatiua de necessario z negatiua de impos-
sibili affirmatiua de necessario: z ita oēs ppōnes de mō
aut sunt sbm rē de necessario aut de ptingēti. ptingēs enī
z possibile puertunt in orōnibus. Jcōsequēter forte
dubitaret aliqs de dīctis in lra z primo de eo qd pmo
ostēdit: diuersitas enim filli no pstitit nisi sbm figurā z
modū. sed ppō de inee z de necessario no diuersificat fi-
gurā z modū ergo no est diuersus filli de inee z de ne-
cessario cuius oppositū dicit. z dicēdū q qzuis figurā z
modus no diuersificent penes ppōnes de inee z de ne-
cessario in vniforme gnatiōe: diuīficant tñ figurā z mo-
dus in illis in gnatione mixta alteri. filli diuersificat filli
sbm figurā z modū in illis de inee z de cōtingēti sicut pa-
tebit infra z sic patet q diuersus est filli de inee z neces-
sario inee z ptingēti inesse. adhuc in oibus his est repire
diuersitatē sbm māam z cōclōne qzuis no eet repire diuer-
sitatē in figurā z mō. z ita patet q sermo Agg. uerus est.
Jcōsequēter dubitabit de eo qd pmo ostēdit si filli fit z no fit fillus
in illis de inee z de necessario inee sicut ostēdū secundo

loco tunc non est diuersus filius de inesse et de necessario cuius oppositum prius ostensum est et dicendum quod si sit et non sit filius de inesse et de necessario quo ad formam diuersus tamen est quantum ad materiam et ita non repugnant sermones. ¶ **C**onsequenter queretur quare dicitur quartum scilicet et quantum tertie non reduci sicut in illis de inesse cum tamen possint reduci per impossibile ut videtur in illis de necessario sicut in illis de inesse. et dicendum quod intendit **A**ugustinus dicere quod quartus et quintus non reducuntur sicut in illis de necessario sicut reducuntur alij modi imperfecti in illis de necessario, alij enim reducuntur per conversionem istam autem non sed per expositionem. Sed quidam dicunt istos duos modos posse reduci per impossibile et quidam dicunt non posse quare queritur utrum sic sit uel non. et videtur quod possint fieri enim quartus scilicet sic de necessitate o. b. est. a. de necessitate aliquid. c. non est. a. ergo de necessitate aliquid. c. non est. b. si non sequitur de oppositum. s. non de necessitate aliquid. c. non est b. quod egollet istum contingit o. c. e. b. fiat ergo hoc argumentum in primo parte ex illa et maiore sic de necessitate o. b. est. a. contingit o. c. e. b. ergo contingit o. c. e. a. quod non potest stare cum minore. Sicut autem probetur quintus tertie sic de necessitate aliquid. b. non est. a. de necessitate o. b. est. c. ergo de necessitate aliquid. c. non est. a. de oppositum. s. non de necessitate aliquid. c. non est. a. que egollet istum contingit o. c. e. a. et fiat filius in primo parte ex ista et minore sic contingit o. c. e. a. necesse est o. b. e. c. ergo contingit o. b. e. a. qui non stat cum prima. Sed dicitur aliquis quod non bene fit probatio ista enim ultimi filii non tenent nec sunt filii. Contra inferius ubi docetur mixtio necessarij et contingētis docetur: quod si maior sit de necessario et minor de contingētis uel e converso dummodo minor de necessario sit affirmatiua sit filius in primo parte conclusionis de contingētis tales autem fuerunt dicti filii. Adhuc cum dicitur de necessitate o. b. est. a. contingit o. c. e. b. ergo etc. ponatur minor inesse ex quo est contingētis et sequitur sic de necessitate o. b. est. a. o. c. est. b. ergo de necessitate omne c. est. a. talis enim coniunctio ostendit utilis in primo capitulo sequenti quod ex maiori de necessario et minori de inesse sequitur conclusio de necessario et si necesse est o. c. e. a. ergo contingit o. c. e. a. et ita patet quod dictus filius est bonus de mixtione necessarij et contingētis et idem est potest ostendi de illo filio logismo mixto qui fit ad probandum quantum modus tertie per primum illud de contingētis inesse. ¶ **A**d oppositum sic inferitur ubi docetur mixtio necessarij et contingētis accipitur contingētis in primo missis pro contingētis non necessario. s. quod potest esse et non esse. illa autem de contingētis que egollet negatiue de necessario est de contingētis pro possibili et tale contingētis non accipitur ad mixtionem in dictis filiis quare manifestum est quod mixtio dictorum filiorum non procedit secundum quod inferius docetur de mixtione necessarij et contingētis et ita non tenet modus argumenti. Adhuc illa de possibili uel contingētis que conuertitur cum negatiua de necessario est de contingētis pro possibili. tale autem contingētis abstrahit a terminis simpliciter inesse sumptis et non simpliciter inesse sumptis sic autem accipiebatur contingētis in dictis filiis quare contingētis in illis abstrahit ab utriusque terminis quare si talis de contingētis ponatur inesse non oportet quod sit de inesse simpliciter sed potest esse de inesse ut nunc; sed ex vna de necessario et altera de inesse ut nunc non sequitur conclusio de necessario si cui patebit in primo capitulo. ergo quibus illa de contingētis ponatur inesse non est utilis mixtio de necessario et inesse et ita dictus modus argumenti per primum in esse illius de contingētis non ostendit propositum. Et dicendum quod quartus scilicet et quintus possunt reduci per impossibile et est tunc mixtio contingētis et necessarij sicut superius factum est in reductione illorum. sed sciendum quod propositio de contingētis accepta in tali mixtione potest esse de contingētis triplex. autem ens est de contingētis pro possibili scilicet quod indifferenter se habet ad necessarium et non necessarium aut de contingētis pro non necessario aut de contingētis pro necessario. si sit de contingētis pro non necessario. s. quod potest esse et non esse tunc in reductione quartum modi scilicet figure maiore existente de necessario et minore de dicto contingētis sequitur conclusio

de contingētis pro possibili secundum quod infra docebitur in mixtione necessarij et contingētis sed non probatur per hoc quartus secunde quod illa de contingētis que conuertitur cum opposito conclusionis est de contingētis pro possibili et eodem modo accipi dicitur in filio proficiente quartum scilicet. si vero sit de contingētis cum quod indifferenter se habet ad necessarium et non necessarium erit secundum quod tale inutilis coniunctio maiore existente necessaria et minore de contingētis. non enim potest in conclusionem de contingētis non necessario sicut patet: nec de contingētis pro possibili. non enim oportet sequi ad primum quod sequitur ad alium sed talis conclusio sequitur minore existente de contingētis pro non necessario: et ad tale contingētis sequitur contingētis conue: nec sequitur conclusio de necessario nisi illa de contingētis est talis quod ipsa posita inesse est de inesse simpliciter sed contingētis conue si ponatur inesse non oportet quod sit de inesse simpliciter sed potest esse de inesse ut nunc. Si autem accipiat illa de contingētis pro contingētis quod est necessarium ita quod ipsa posita de inesse sit de inesse simpliciter sequitur conclusio de contingētis pro possibili et posita minore inesse sequitur conclusio de necessario et talis conclusio de necessario quod illa de contingētis destruit minore quartum modi et in hunc modum accipiendo illam de contingētis potest quartus scilicet ostendi per impossibile et forte cum illa de contingētis que conuertitur negatiue de necessario accipitur de contingētis pro possibili non verificatur talis de contingētis in terminis de inesse simpliciter in quibus contingētis accipitur pro necessario. ex his patet quod quartus scilicet proficit per impossibile per mixtionem contingētis et necessarij. et patet et quomodo non sicut dicitur de filio proficiente quantum tertie. sit enim mixtus de contingētis et necessario sed maior est de contingētis: et quod illa de contingētis accepta pro maiore conuertitur negatiue de necessario et ita est de contingētis pro possibili secundum quod ipsum descendit in necessarium: ita quod si ponatur in esse hoc quod negatiua de necessario conuertitur erit de inesse simpliciter. ex tali autem conuersione et minore de necessario sequitur ex necessitate contingētis pro possibili que repugnat maiori in quantum modo ideo per contingētis sic acceptum cum necessario mixtum proficit quantum tertie. et si ponatur illa de contingētis inesse sequeret conclusio de necessario cum maior sit de inesse simpliciter. si autem aliter accipiat contingētis in filio proficiente hos duos modos non proficiunt per impossibile: et sic patet quomodo ista duo modi proficiunt per impossibile. Si autem queratur aliquis quare sic non proficiat eos **A**ugustinus. in littera hoc potest esse quod de generatione mixta filiorum nihil adhuc omnino manifestum est et hoc profectio non fit sine mixtione. ex iam dictis patet manifeste rursus ad obiecta in utraque parte dubitationis et patet veritas questionis. ¶ **S**ed ulterius forte dubitaret aliquis de expositione quam ponit. videtur enim esse fallacia prout in perfectione quarti modi secunde per expositionem cum infert necesse est h. c. non e. b. ergo necesse est aliquid. c. non e. b. procedit enim ab inferiori ad superius cum negatione. Et dicendum quod alius et prout siue inferius et superius non cadunt ibi sub negatione et ita non distribuuntur per negationem et ita argumentum necessarium est. procedit enim ab inferiori affirmatiue ad superius affirmatiue. Adhuc cum fiat expositio subiecti particularis negatiue in dictis modis queretur quomodo fieri habeat expositio ad hoc quod sit in eadem figura et quomodo fiet filius expositus in eadem figura cuius eo qui exponitur. Et dicendum ut dicunt aliqui quod non sit expositio per singularia uere sed per minus uel ita et illa sumi debet uel sic necesse est omnem hominem esse animal necesse est quoddam album non esse animal ergo necesse est album non esse hominem exponi debet album non per aliquid signatum singulare sensibile sed per aliquid particulare album cuiusmodi est nix et ideo debet sumi uel et fiet filius in secundo scilicet sic necesse est omnem hominem esse animal necesse est nullam niuem esse animal ergo necesse est nullam niuem esse hominem: et ita cum nix sit aliquid album necesse est aliquid album non esse hominem. Cōsistit facta est expositio in quantum tertie et fiet filius expositus in secundo tertie et ita utrobique fit filius expositus in eadem figura cum eo qui exponitur hoc non in eodem modo: sic satis bene dici potest. potest et dici quod expositio **A**ugustinus. fieri potest per sensibile singulare ita quod c. exponatur per hoc

Liber Primus

sensibile. c. ut p̄dictū est & fiet sils̄ expositorius in quarto secūde p̄cise in eodē mō: & in q̄nto tertie silr̄ fiet manēte minore que est utilis. si aut̄ fiat expositio in q̄nto tertie tā in maiori q̄z in minori tūc eēt utraq; p̄positio singularis & sequitur q̄ntiam fore notā & fit sils̄ expositorius adhuc in tertie figura sicut ille qui exponit lz̄ ibi nō sit sufficienter aliqs̄ modus tertie pōt enī eē tertie figura & si nō sit aliqs̄ modus eius sicut patet ex p̄dictis: & nō q̄ ad sufficientiā modoz̄ in vniformi gnōne silloz̄ de necessario supponēda sunt p̄n̄ eadē penitus in oī figura que p̄supposita sunt in gnōne silloz̄ de inēē & tot erūt modi h̄ per oēm figurā quot & ibi & nō amplius.

Accidit aut̄ q̄nq; & altera p̄pōne necessaria necessariū fieri silm̄. Accidit nō utralibet. sed que ad maiore extremitatē ut si. a. qdē. b. ex necessitate sumptū est iēē uel nō inēē. b. autē. c. inesse t̄m̄. Sic enim sumptis p̄pōnib; ex necessitate a. c. ierit uel nō ierit. Nā qm̄ oi. b. ex necessitate iest uel nō iest. a. c. aut̄ aliqd̄ eoz̄ que sunt. b. manifestū qm̄ & c. ierit alterū hoz̄ ex necessitate. Si aut̄. a. b. qdē nō est necessaria p̄positio. b. c. autē necessariū: nō erit conclusio necessaria. Nam si esset accidit a. alicui. b. inesse ex necessitate per p̄mam & tertiam figuram. hoc autem falsū: contingit enim tale esse. b. cui possibile est. a. nulli iēē. est ēt ex terminis manifestū qm̄ nō erit p̄cōo necessaria ut si. a. qdē sit motus. b. aial in quo sit. c. hō: nāq; hō aial est ex necessitate: mouet aut̄ aial nō ex necessitate: neq; hō. Silr̄ aut̄ & si p̄uatiua sit. a. b. Nam eadem demonstratio.

Postq; determinauit vniformē gnōnem silloz̄ de necessario hic intēdit de gnōne eoz̄ mixta: que. s. est a mixtione necessarij & inēē & diuidit in ptes tres & tres figuras in quaz̄ p̄ma docet istā mixtionē in p̄ma figura & diuidit hęc ps̄ in duas. in p̄ma ponit p̄iugōnes ulēs in secūda p̄ticulares cū dicit in p̄ticularibus aut̄. In p̄ma sic p̄cedit. p̄mo ponit quādā regulā p̄m̄ quā p̄cedūt p̄iugōnes dices q̄ aliqñ̄ accidit p̄cōo de necessario ex altera p̄pōnū exiēte tali: & ga dixit q̄nq; exponit h̄ dices q̄ nō sit hoc utralibet. p̄pōnū exiēte de necessario sed maiore exiēte de necessario & minore de inēē t̄m̄: in quo t̄m̄ intēdit hęc regulā maiore exiēte de necessario & minore de inēē sequitur cōcōo de necessario & h̄ est. accidit aut̄ q̄nq;. Secūdo ponit p̄iugōnes & p̄mo utiles secūdo iutiles. ponit ergo duas utiles simul quoz̄ altera hēt maiore affirmatiuā altera v̄o negatiuā sic si necesse est oē. b. eē. a. uel nullū. b. & oē. c. est. b. ergo oē. c. necesse est eē. a. uel nullū & manifestat necessitatē istoz̄ modoz̄ per hoc qd̄. c. essentialiter est sub. b. sicut dicit. & id̄ qz. a. necessario dī de b. uel remouet̄ ab ip̄o: necessario. a. dī de. c. uel remouetur ab ip̄o: & patet hoc per dī de oī & de nullo & per hęc p̄pōnem̄ ante p̄dicamentoz̄ qñ̄ alterū de altero & c. & h̄ est. ut si. a. & c. Deinde ponit p̄iugōnes iutiles & ponit t̄m̄ duas que peccāt t̄m̄ cōtra p̄p̄iū p̄ncipiū h̄ obseruandū h̄ntes maiore de inēē & minore de necessario. quarū p̄or est ex affirmatiuis. secūda hēt maiore negatiuā p̄cedit ergo sic. p̄mo dicit q̄ iste p̄iugōnes iutiles sunt & h̄ Si aut̄. a. b. Secūdo h̄c ostēdit & p̄mo de illa que con-

stat ex affirmatiuis. secūdo de illa que habet maiore negatiuā: inutilitatē p̄me p̄iugōntis ostēdit dupliciter. per rōnem & per instātā in terminis. per rōnem sic in tali dīpōne aliqd̄ sequitur ad p̄clusionem sine quo p̄missis possunt esse uere ergo cōclusio ex p̄missis non sequitur. uerū enī aīns nō pōt esse sine uero cōsequente. Quod autē aliqd̄ sequitur ex cōclusionem sine quo p̄missis possunt esse uere ostendit sic sit talis p̄iugō oē. b. est. a. de necessitate oē. a. est. b. ergo de necessitate oē. c. est. a. deinde ex cōclōne minore uel ex cōclōne & p̄uersa minoris arguat vniformiter ex illis de necessario in p̄mo tertie figure uel in tertio p̄me sic de necessitate oē. c. est. a. de necessitate omne c. est. b. uel aliqd̄. b. est. c. ergo de necessitate aliqd̄. b. est a. sed sine hac pōt maior esse uera. h̄ enim oē. b. est. a. pōt eē uera q̄uis possibile sit nullū. b. eē. a. & h̄ est. nā si est deinde ostēdit idē per instātā in terminis oē aial mouetur necesse est oēm hōiem eē aial & t̄m̄ necesse est omne hōiem moueri & sic cōcōo non est de necessario cū in minor sit de necessario & maior de inēē & h̄ est. est & terminis mediū. Cōsequēter dicit q̄ illa p̄iugō que hēt maiore negatiuā & minore de necessario oīno silr̄ ostēdit utilis. s. & per expōnē eadē & per eosdē terminos & h̄ est. similiter autem & si p̄uatiuis.

In p̄ticularib; aut̄ silis si utilis est necessaria: & p̄cōo erit necessaria. Si aut̄ p̄ticularis: nō necessaria siue p̄uatiua siue p̄dicatiua fuerit utilis p̄positio. Sit aut̄ p̄mū utilis p̄positio necessaria ut. a. qdē oi. b. in sit ex necessitate. b. aut̄ alicui. c. i sit solū. necesse est. a. alicui. c. iēē ex necessitate. Nā. c. sub b. est. b. aut̄ oi. a. ierat ex necessitate. Similiter aut̄ & si p̄uatiuis sit sils̄. Nā eadem erit demonstratio. Si aut̄ p̄ticularis sit necessaria nō erit p̄cōo necessaria. Nihil enim impossibile euenit quēadmodū nec in utilib; sillogismis. Similiter & in p̄uatiuis. Termini motus animal album.

Cōsequēter determinat p̄iugōnes p̄ticulares & p̄mo dat regulā p̄m̄ quā oēs p̄cedūt dices q̄ si utilis p̄pō fuerit de necessario & minore p̄ticularis de inēē sequitur p̄cōo de necessario siue utilis fuerit affirmatiua siue negatiua. si aut̄ ecōuerso nō sequitur cōcōo de necessario & h̄ est in p̄ticularib;. Secūdo ponit p̄iugōnes & p̄mo utiles scd̄o utiles. utiles aut̄ ponit duas q̄rū p̄ma est ex affirmatiuis scd̄a hēt maiore negatiuā & p̄bat necessitatē earū per dī de oī & de nullo in necessarijs dices q̄ minor extremitas essentialr̄ est sub medio & ideo qd̄ necessario dicit de medio dicit & de minore extremitate per illā regulā qñ̄ alterū de altero & h̄ est. sit aut̄ p̄m̄. Deinde ponit cōiugationes iutiles duas que peccāt cōtra p̄p̄iū p̄ncipiū huius mixtionis q̄rū p̄or ex affirmatiuis est. scd̄a v̄o hēt maiore negatiuā minore p̄o affirmatiuā p̄ticularem de necessario & dicit q̄ nullū impossibile euenit q̄uis dicitur q̄ iste p̄iugōnes sunt iutiles & hoc ostēdit per instātā in terminis eisde quos posuit in utilibus p̄iugōntibus & h̄ Si aut̄ p̄ticularis. S; h̄c dubitat p̄o de ip̄a mixtione in mixtione enī nāli sic est q̄ ex duobus ad inuicē mixtis nō gnatur alterū mixtoz̄ sed aliqd̄ cōe h̄is: ergo ut uideatur silr̄ debet eē in ista mixtione q̄ ex illa de necessario & illa de inēē ad inuicē mixtis nō p̄cedit p̄cōo de necessario nec de inēē sed aliqd̄ mediū. Adhuc cuz̄ maior sit de necessario & alia de inēē qua rōne sequitur cōcōo de necessario & cōcōo de inēē & ita cū utraq; sequat̄ sequitur neuter sed aliqd̄ cōe mediū. Et dicit̄ q̄ secus est de mixtione

nāli que est uere mixtio et de mixtione methaphorica. In mixtione enim nāli mixta nō manēt ppe sū actib⁹ suis: et iō ex eis nō pducit aliqd mixtoꝝ. in mixtione autē hic dī ca que dī methaphorice ppōnes que dicuntur misceri manēt sū actib⁹ suis pprijs et cōpletis. adhuc altera ppō sicut maior totā potētā et pntiā silli hēt: et ppea ex eis generat pō sillis maiorī ppōni per hoc pꝛiū ad utruq; obm. ¶ Adhuc dubitat q: videt hic supfluere mixtio. docuit enī pꝛio sufficiēter sillogizare ppōm de neēio et hoc ex utriq; nūc autē adhuc docet sillogizare pōlonem de neēio qre videt q altera istaz ptiū supfluēt ad hndā pōlonem de neēio. Adhuc videt q si ex vna de inesse et altera de neēio sequit pō de neēio q in gnōne vniformi de neēio aliqd sit qd sit nō causa ut causa pōlonis. apponit enim ad minorē modus ueritatis sine quo adeo bñ sequit pō de neēio sicut cū illo. ¶ Ad pꝛmū dicēdū q qūis in gnōne vniformi et mixta: silt doceat sillogizare pōlonem de neēio: neutriū tñ supfluit: diuersus est enī modus sillogizādī hinc et ide: et talē diuersum modū hēt sūp determinare: et est sile q pma et secūda figura silt sillogizāt ulem negatiuā: neutra tñ quo ad illā pōlonem supfluit q: diuersus est modus. ¶ Ad 2^m dicēdū q in gnōne vniformi silloꝝ de neēio nō est nō causa ut causa qd enī pꝛm rē est causa sibi pōlonis est etiā causa i mixtione de neēio et inēē. In mixtione enim illa minor est de inēē simplr sicut dicit Aꝛ. in textu. et ita sūm eēntialiter est sū pꝛdicato et ita est ppositio neēia: quare idez est pꝛm rē ei que est de neēio. et si nō sit idē pꝛm modū: quare patet q qd rei est causa pōlonis in gnōne vniformi: est et causa cōclōnis in mixtione: lꝫ diuersus sit modus et ita nō est nō causa ut causa in vniformi gnōne respectu gnōnis mixte. modus enī supaddit ad minorē non addit aliqd rei sed modū sup gnōnem mixtā. ¶ Cōsequēter dubitat. utrū maiore exīte de inēē et minore de necessario sequat pō: saltē de inēē cū nō possit sequi pō de neēio: videt q nō cū nō determinet h Aꝛ. videt autē q sic qd sequit ad pꝛiū sequit ad aū: sed ppō de necessario est aū ad ppōnem de inēē et utraq; exīte de iēē sequit pō de iēē. ergo altera exīte de necessario et altera de inēē sequit eadē et hoc uerū est. Sed tunc querit quare Aꝛ. talē mixtionē nō determinauit. et dicēdum q ex duab⁹ ppōnibus quarū altera est de inēē et altera de necessario siue maior siue minor fuerit de necessario spꝛclusio est de inēē vñ circa hoc nō pntit diuersitas nec difficultas: et pꝛterea talē mixtionē non determinat sed nō sequit ex talib⁹ duabus ppōnib⁹ quocūq; se habeāt cōclō de necessario imo circa hoc est diuersitas et iō mixtionē illā determinat que pcludit pōlonem de necessario nō faciēs mēttonē de illa que cōcludit pōlonem de inēē Sed tūc q: ex iā dictis patet q maiore exīte de inesse et minore de neēio sequit cōclō de inēē tñ. ecōuerso autē se hntibus sequit pō de neēio et de inēē querit cā hū⁹ Et dicēdū q pō est pꝛ maioris et maxime pꝛm pꝛdicatū in quo coicat cū ipa: est qꝛtū ad sūm pꝛ minoris: et iō sequit minorē in dispōnib⁹ accūtib⁹ sūto eius que sūt vnīuersalitas et pꝛicularitas. maiorē autē in dispōnibus accūtib⁹ pꝛdicato eius que sūt affirmatiuū et negatiuū de inēē et de mō: et iō cū maior est de inēē: pꝛmo sequit pō de inēē: sed ex illa de inēē nō sequit illa de neēio: et ideo qn maior est de inēē sequit tñ cōclō de inēē. qn autem maior est de necessario: pꝛmo sequit cōclō de necessario et ex illa cōcludit pō de inēē et iō qn maior est de necessario sequit cōclō de necessario et de inēē. pꝛmo tñ et pꝛ illa de neēio: reliqua vō ex pnti. ¶ Cōsequēter forte dubitaret aliqs quot sūt h cōiugōnes et quare tñ decē utiles sūt et supponēda sūt h pꝛncipia cōmunia oīum figurarū etiā pꝛncipia cōmunia pꝛme figure que consequēnt eā ubiūq; sit et pꝛter oīa hec est vnū pꝛncipiū pꝛ

pꝛiū huius mixtionis in hac figura. s. q. maior sit de necessario quibus suppositis sūt cōbinationes sic cuius due ppōnes sūt in sillo: aut utraq; est utilis aut utraq; pꝛicularis: aut maior utilis aut minor pꝛicularis aut ecōuerso. deide vnūquodq; istoz qtuor diuidat in alia qtuor: per cōbinationes et affirmationis et negōnis sic si utraq; est utilis. aut utraq; est affirmatiua aut utraq; negatiua: aut maior est affirmatiua et minor negatiua aut ecōuerso et si militer de alijs mēbris et erūt tā. xvj. pꝛiugōnes quarum vnaqueq; adhuc diuidit per duo sic si utraq; sit utilis et affirmatiua: aut maior est de inēē et minor de neēio aut ecōuerso. et silt si utraq; sit negatiua et ita de alijs et ita in vnūso pꝛiugōnes sūt. xxxij. tñ. qtuor utiles. xxvj. autē peccāt cōtra aliqd pꝛncipiū sicut patet intuētī. et si querat qre nō ponit oēs pꝛiugōnes inutiles. dicēdū q hoc est qre fere oēs hntur per determinata tñ qtuor: tāgūt peccātes pꝛa pꝛiū pꝛncipiū huius mixtionis. Sed tūc dubitaret cū oporteat h maiorē eē de neēio. videt enim q talis cōiugatio inutilis sit per terminos sic de necessitate oīs hō ē aīal oē albū est hō nō tñ de necessitate oē albū est aīal. et dicet aliqs q si minor ppō sit de inēē ut nūc ita q accipiat sū medio aliqd cui inest per accūs nō sequit pō. s. si accipiat minor de inēē simplr: sequit nūc instātia scīa nulla est q: minor est de inēē ut nūc. Sꝫ pꝛa Aꝛ. istat in pꝛiugōnib⁹ utilib⁹ accipiēdo illā de inēē ut nūc: ergo videt q silt possit fieri recte instātia in pꝛiugōnib⁹ utilib⁹ per illā de inēē exīte ut nūc. Adhuc si pꝛiugō illa cui⁹ maior est de neēio reputet utilis eo q minor cū sit de inesse simpliciter sequit pō de neēio eadē rōne et illa est utilis ubi minor est de neēio: maiore enī exīte de inēē simpliciter sequit cōclō de neēio sic. oē aīal est sensible: de necessitate oīs hō est aīal ergo de necessitate oīs hō est aīal sensibilis. Et dicēdū q maior ppō in pꝛ figura pꝛiet totū siltm et pntiā e⁹ q: tā pō qz minor pꝛ eius est: et iō maior cū sit de neēio appropat sibi minorē ita q oportet ipm eē de inēē simplr: et minorē extremitatē eēntialiter accipi sū medio ita q mīo: sit pꝛm rē neēia: pꝛ enī necessarij in qꝛtū h⁹ nō est nisi neēia: maior aut cū sit de iēē qz minor nō pōt sibi appropare maiorē sed ecōuerso nō oꝝ illā maiorē eē de inēē simplr: sed bñ poterit eē de inēē ut nūc: patet igit q per nām eius qd est dict de oī et de nullo: et per illā regulā qn alter de altero. q qn maior est de neēio appropat minor ut sit de inēē simpliciter: et iō cōtra talē pꝛiugōnem nō est instare per minorē de inesse ut nūc. qn aut minor est de neēio q: minor nō appropat sibi maiorē pōt maior eē de inēē ut nūc uel de inēē simplr et iō pꝛa talē pꝛiugōnem bñ licet stare per maiorē de iēē ut nūc: ex his patet responsio ad opposita: patet etiam q de necessitate in hac mixtione huius figure oportet maiorē eē de necessario. s. q: maior pꝛinet totū siltm et ad e⁹ exigētā opꝫ minorē eē sed nō ecōuerso. et q pō pꝛ est maioris que assimilaf maiorī in dispōnib⁹ pꝛdicatū ut pꝛdictū est: et ita si pō de neēio sit nō pꝛdicat eē ut nūc sed eē hntudis. et nō q in ppōne de neēio nō pꝛtur eē ut nūc sed eē. et nō q in minore accipiēda est mīo extremitas sū medio nō q sit sū eo accūtaliter nec q sit sū eo ut nūc sꝫ q sit sū eo idifferēs ei. vbi gra. neēe est oēm hōiem eē al deinde nō accipiē dum est sub hōmine aliquid quod est ut nūc cuiusmodi est sor. nec quod pꝛm accidēs cuiusmodi est album: sed aliqd ei idifferēs cuiusmodi est aliqs homo. aliter enim nō habet necessitatē h mixtio. et per h patet rñsio ad hoc argumētū. oīs homo de necessitate est animal sor. est homo ergo zē. q: cuius qtuor modis possit sumi sub. scilicet album uel sor. uel iste homo uel aliquis homo soluz pꝛm ultimam acceptionem: sequitur conclusio de necessario et solum sic necessaria est h mixtio. Nota etiā q nō est propositio vnīuersalis necessaria in qua ponit terminus denominatiue dictus: nisi termini sūt

conuertibiles uel sicut superius et inferius ut oē album est coloratum. dicitur et aliquid quod haec propositio non est necessaria nullum album est nigrum nec alia propositio nec etiam uera si addatur modus necessitatis sic necesse est nullum album esse nigrum et hoc uerum est.

In secunda autem figura si particularis quod est uel propositio sit et necessaria et conclusio erit necessaria: si autem particularis: non necessaria.

Sit autem prima particularis necessaria et a, b, quod est nulli ex necessitate. c, autem insit terminum. Quia ergo ueritas particularis: et b, nulli, a, ierit ex necessitate, a, autem omni, c, inest, quare nulli, c, ierit, b, ex necessitate c, sub, a, est. Si autem si ad, c, ponatur particularis nam si, a, nulli, c, contingit: et c, nulli, a, poterit inesse, a, autem omni, b, inest, quare nulli eorum que sunt, b, contingit, c, fit enim prima figura. Rursum ergo neque, b, c, ueritas enim si. Si autem particularis propositio est necessaria non erit conclusio necessaria. Insit enim, a, omni, b, ex necessitate, c, autem nulli insit solum ueritas ergo particularis fit prima figura. Ostensum est autem in prima quam cum non est necessaria que ad maiorem est particularis nec conclusio erit necessaria: quare nec in his erit ex necessitate. Amplius autem si conclusio est necessaria accidit, c, alicui, a, non inesse ex necessitate. Si enim, b, nulli, c, inest ex necessitate neque, c, ulli, b, inerit ex necessitate, b, autem alicui, a, necesse est inesse. Si quidem et, a, omni, b, necesse est inesse, quare necesse est, c, alicui, a, non inesse. Sed nihil prohibet, a, huiusmodi accipi cui omni, c, contingit esse. Amplius autem et si utique sit terminus ponentem ostendere quam conclusio non est necessaria, ut si, a, aial, b, autem homo, c, non album, et propositio si sumptum sint: contingit enim aial nulli albo inesse: nec homo inerit ulli albo: sed non ex necessitate, contingit enim homines fieri albo: nec tamen donec aial nulli albo insit: quare cum haec sint: necessaria erit conclusio, simpliciter autem non necessaria.

Hic determinat mixtionem necessariam et inesse in secunda figura et diuidit in duas, in prima dat coniugiones uel in secunda particulares cum dicitur si autem se habet. In prima sic procedit, primo dat regulam in qua sunt coniugiones uel dicitur quod si in secunda figura uel negatiua sit de necessario et conclusio erit de necessario, si autem uel affirmatiua fuerit de necessario non propter hoc erit conclusio de necessario et hoc est. In secunda figura, secundo ponit coniugiones et primo utiles secundo inutiles, utiles autem ponit duas quoniam prima fit iuxta primum modum ex maiore negatiua de necessario et minore affirmatiua de inesse cuius utilitate ostendit reducendo ipsam in secundum primum per uersionem maioris dicitur quod necesse est minorem extremitatem esse essentialiter sub medio et hoc est sic enim primum. In secunda coniugio fit iuxta secundum modum huius uel negatiua de necessario et affirmatiua de inesse cuius utilitate ostendit concludendo ueritatem conclusionis in secundo primum conuersa minore et transpositis propositionibus: et deinde ueritatem illam conclusionem ut habeat conclusionem primam et hoc est. Si autem et si ad, c, Consequenter ponit coniugiones inutiles et sunt due peccan

tes contra primum principium huius, quoniam una cadit iuxta primum modum et haec omittit, alia autem iuxta secundum cuius utilitate tripliciter ostendit, primo per reductionem in primam figuram dicitur quod si maior sit uel affirmatiua de necessario et minor uel negatiua de inesse inutilis est coniugio quantum ad conclusionem de necessario ueritas enim minore et transpositis propositionibus fit prima figura minore existente de necessario sed talis coniugio inutilis est et hoc est. Si autem particularis. Secundo ostendit idem per hoc quod aliquid sequitur necessario ad conclusionem sine quo potest esse uera praemissa de inesse et ita praemissa potest esse uera sine conclusione quare talis conclusio non sequitur ex ea huius modo coniugio ut hoc de necessitate omni, b, est, a, nullum, c, est, a, ergo de necessitate nullum, c, est, b, ex ueritate conclusionis huius et ueritas maioris arguit in quarto primum sic de necessitate nullum, b, est, c, de necessitate aliquid, a, est, b, ergo de necessitate aliquid, a, non est, c, sed conuersa minoris, s, nullum, a, est, c, potest esse uera sine particulari de necessario potest enim esse uera, et si contingat omni, a, esse, b, et si hoc tunc ipsa minor, s, nullum, c, est, a, potest esse uera sine dicta particulari de necessario et ita patet propositum et hoc est. Amplius autem si conclusio. Tertio ostendit idem per instantiam in terminis sic de necessitate omni homo est aial nullum album est aial sic ita ergo nullum album est homo non sequitur quoniam nullum album fit homo dum nullum album est aial non sequitur hoc cum modo necessitatis sequitur ergo conclusio de inesse sed non de necessitate inesse et hoc est. Amplius et si terminos.

Si autem se habet et in particularibus illis: quam particularis quod est propositio uel fuerit et necessaria: et conclusio erit necessaria. Quia autem particularis uel particularis non erit conclusio necessaria. Sit autem prima particularis et uel et a, nulli, b, contingat ex necessitate inesse, c, autem alicui insit. Quia ergo ueritas particularis et b, nulli, a, contingit ex necessitate, a, autem alicui, c, inest, quare ex necessitate alicui eorum que sunt, c, non inerit, b. Rursum sit particularis uel et necessaria et ponatur ad b, quod est particularis. Si ergo, a, omni, b, ex necessitate inest, c, autem alicui non inest: quam non inerit, b, alicui, c, manifestum est, sed non ex necessitate inest, nam idem termini erunt ad demonstrationes qui in uelibus illis. Sed nec si particularis necessaria est particulariter sumpta erit conclusio necessaria. Nam per eosdem terminos demonstratio.

Consequenter ponit coniugiones particulares et procedit sic, primo dat regulam iuxta quam procedit dicitur quod quam uel negatiua propositio est de necessario sequitur conclusio de necessario et aliter non ex quo sequitur quod iuxta quartum modum non fit uel coniugio cum ibi non sit uel negatiua et hoc est si autem. Secundo ponit coniugiones et primo uel iuxta tertium modum cuius utilitate ostendit per uersionem maioris et hoc est sic autem primum. Secundo ponit inutiles et sunt tres, quoniam una cadit iuxta tertium modum huius particularis de necessario et hanc, omittit, due alie sunt iuxta quartum modum quoniam una habet uel affirmatiua de necessario quam ostendit tamen posse in conclusionem de inesse et non in conclusionem de necessario per terminos eosdem qui ponebantur in coniugionibus uelibus et hoc est. Rursum sit particularis, Ista autem habet particularis negatiua de necessario quod ostendi potest per eosdem terminos, ueritatem scilicet quod aliter ordinandi sunt termini quod prius ad ostensionem utilitatis huiusmodi: debet enim homo esse medium et album maior extremitas et aial minor: sic omni album est homo de necessitate quoddam animal non est album sed non sequitur de necessitate quoddam animal non est album et hoc est. Sed non si particularis. Dubitabit

hic forte aliquis q: videt esse ista q: pugnones utiles ubi
 cuq: illa de iee no e de iee simplr ut p^m modu sic de ne
 cessitate nullus ho e lapsio o e albu e lapsio sit ita ex his no
 seqt p^o de ne^o. Et dicendu q: filli h^o figure descēdūt
 a 1° p^o z i illu reducunt vñ ulis nega^a i ista figura hēt eā
 dē potētia quā z i p^{ma} q: descēdit ab ea z i eā reducif s^z
 ulis negatiua i p^{ma} figura e mator: q: appropat sibi affir
 matiuā ut sit de iee simplr z nō ut nūc ut p^{us} dictū ē qre
 z ulis nega^a i hac 2ª figura q: ē i potētia ut fiat mator: i p^a
 eādē hēt potētia ut appropet sibi affirmatiuā ita ut opoz
 teat illā sumt, de iee simplr z nō ut nūc qre ois istātia so
 p^histica ē i q: sit p^o pugnones utiles hui^o figure illa de iesse
 exite de iee ut nūc: sil possēt eē oppō p^o alias utiles cōiu
 gatiōes z silis ē solo. z nō q: ex his manifesta ē cā h^o p^{ri}
 cipij q: ulis negatiua sit de ne^o i ista figura. Cōnter
 forte dubitabit de pugnōib^o iutilib^o. v: eni posse pbari
 pugnō q: reputat iutilis iux^o p^m modū p^o impossibile sic nul
 lū. b. ē. a. de ne^o oē. c. ē. a. g. de ne^o nullū. c. ē. b. si
 nō def oppo^m. s. nō de ne^o nullū. c. est. b. q: eqpollet
 isti p^oigit aliqd. c. eē. b. fiat g arg^m ex hac z matorē sic nul
 lū. b. ē. a. p^oigit aliqd. c. eē. b. g. p^oigit aliqd. c. nō eē. a. h se
 quit p^o mixtionē p^oigitis z iee s^z h nō pōt stare cū miore
 Adhuc ponat iee illa de p^oigit q: opponit p^oloni z fiat
 arg^m ex utraq: de iee sic nullū. b. ē. a. aliqd. c. ē. b. g. aliqd
 c. nō ē. a. qd nō stat cū m^ori. Et dicēdu q: pugnō iutilis ē
 rādēdu aut ad p^m q: mixtio de p^oigit z iee iutilis ē nisi
 illa de iee sit de iee simp^r sic patēbit i fra. nihil aut p^ohibet
 i p^o dō sillo p^oponē illā de iee iee/ de iee ut nūc. p^oug eniz
 q: ulr pbat affirmatiua nō hēt p^oatē sibi appropiādā ne
 gatiua z iō p^o de iee accepta i ea potuit eē de iee ut nē
 cū tā accepta ē i mixtiōe de p^oigit: z ita oppō illa nulla:
 adhuc i mixtiōe p^oigitis z iee accipit illa de p^oigit s^z q:
 p^oigit pōt eē z nō eē. p^oigit aut qd eqpollet negatiue de
 ne^o ē p^oigit cōe p^o possibilī z ita sua p^o nulla. CAd
 2^m dicēdu q: cū ponit oppositū p^olonis iee plus accipit
 q: oppositū p^olonis/ oppo^m enim p^olonis fuit tm illa de
 p^oigit quā cū ponit iee plus accipit q: oppo^m p^olonis:
 z nō pbat p^olonē de ne^o seq s^z p^olonē de iee cui^o oppo
 sitū sumt. Silis pōt eē obiectio de p^ougōne iutili iux^o 3^m
 modū z silis ē solo. Cōnter forte dubitabit 4° mō v:
 eni eē util p^oug i eo: matorē exite de ne^o sic de ne^oite
 oē. b. ē. a. aliqd. c. nō ē. a. g. de ne^o aliqd. c. nō est. b. si
 nō seqt stabit oppo^m. s. nō de ne^o aliqd. c. nō ē. b. ex
 q: posita iee cū eqpolleat isti de p^oigit p^oigit oē. c. eē. b. z
 matorē seqt oppo^m minoris sic de ne^oite oē. b. ē. a. oē
 c. ē. b. g. de ne^oite oē. c. ē. a. p^o mixtionē ne^oij z iee i p^a
 figura. z dicēdu q: cū ponit oppo^m p^olonis iee nō pbat
 seq p^olonē de ne^o q: plus sumt q: ei^o oppo^m s^z oñdit
 p^olonē de iee seq cui^o oppositū sumt: silis ē oppō z solo
 iux^o 2^m modū. CAdhuc forte dubitaret aliquis circa qrtū
 modū qd v: eē p^oug utilis cū p^oicularis negatiua est de
 ne^oo/ sic oē. b. ē. a. de ne^oite qd dā. c. nō ē. a. g. de neces
 sitate qd dā. c. nō ē. b. si nō seqt/ oppositū stabit que p^oitit
 isti p^oigit oē. c. eē. b. ex q: z matorē p^ocludi pōt oppo^m m^o
 noris p^o mixtionē p^oigitis z iee sic oē. b. ē. a. p^oigit oē. c.
 eē. b. g. p^oigit oē. c. eē. a. Adhuc p^o expōnē pōt idēz ostēdi
 sic s^z. c. accipiat p^oiculare. c. a q: ulr ne^oio remoueat. a. z
 sit illd. n. silles g sic p^o expōnē oē. b. ē. a. de ne^oite nulluz
 n. ē. a. g. de ne^oite nullū. n. ē. b. qre cuz. n. sit aliqd. c. p^o
 q: de ne^oite aliqd. c. nō ē. b. z sic v: cū filli fiat i 2° uli
 uacua exite de ne^oio q: oporteat illā de iee eē de iee sim
 pliciter/ z si h/ nece ē p^ougōne utilis eē. Adhuc pōt idēz
 oñdi illa de p^oigit q: p^oitit cū opposita p^olonis/ posita in
 eē ex illa eni z matorē seqt p^olo de iee repugnās miorī
 sic p se p^o. Et dicēdu q: dicta p^oug ē iutilis. CAd p^o obz
 rādē q: illa de iee pōt eē de iee ut nūc q: i hac fig^a nō p^o
 p^oicularis sibi appropare ulēz nec affirmatiua negatiua z
 i mixtiōe aut p^oigitis z iee opz accipi iee simplr: adhuc i
 illa mixtiōe accipit p^oigit qd se hēt ad eē z nō eē sed sic

nō accipit h^o illa q: p^oitit cū opposito p^olonis. CAd 2^m
 dicēdu q: s^z filli expositori^o fiat i 2° uli negatiua exite
 de ne^oio: nihil tñ p^ohibet illā de iee sumi ut nūc/ vñ sicut
 ibi nō potuit p^oicularis appropiare sibi ulēz affirmati
 uā sic nec ulis accepta sub illo p^oiculari pōt: z iō i utroq:
 pōt illa de iee eē ut nūc z pōt h patē p ex^m sic oē albu est
 hō de necessitate qd dā aial nō est hō g z c. deide s^z aial
 accipiat asinus a quo ulr z ne^oio remouet hō z fiet tūc
 filli in scdo scde sed manebit mator: de iee ut nūc z ideo
 p^ougō iutilis sic oē albu est hō de ne^oitate nullus asin^o ē
 hō. CAd 3^m p^o rñsio p^o p^o hita. Cōnter forte querē
 nūz z sufficiētia utiliu p^ougōnū h^o figure. Et dicēdu q:
 supponēda sūt coia p^o z duo p^opa 2° figure ubi cūq: s^z p^o
 sit. Adhuc supponēdu ē h^o q: ulis negatiua sit de ne^oio c^o
 rō p^o ex sup^odcis qd^o suppositis fiat cōbinatiōes s^z q: d^o
 cū ē circa p^oma figurā z nūent. xxxj. p^ougōes s^z tm tres
 ulēs. alie aut. s. 29. peccabūt p^o aliqd p^o z iō iutilēs sūt. z
 nō q: nō enūat hic oēs p^ougōes s^z tm qsdā peccātes p^o
 p^ouū p^o h^o mixtiōis i hac fig^a q: alie patēt ex p^ocedētib^o
 i postrema aut figura termis qdez
 ulib^o ad mediū z p^orius utrisq: p^oponi
 b^o si utralibet p^o pō ē ne^oia z p^olo erit
 ne^oia. Si at hec qd ē sit p^ouatiā illa nō p^oria
 qñ p^ouatiā qdez fuerit ne^oia: z p^olo erit ne
 c^oia. Qñ aut p^odicatiua: nō erit p^olo ne^oia.
 Sit eni p^omū utreq: p^otie p^oponēs: z. a. z. b
 oī. c. i sit. ne^oia at sit. a. c. Qm g. b. oī. c. i est
 z. c. alicui. b. ierit eo q: p^oitit ulis i p^oiclarē.
 qre si. a. oī. c. i est ex ne^oitate. z. c. alicui. b. z
 a. alicui. b. nece ē iee. nā. b. sub. c. ē. sit g p^a
 fig^a rur sū. Sitr aut oñdēt z si. b. c. ē ne^oia.
 Cōuertit eni z. c. alicui. a. qre si. a. c. i est. b.
 ex ne^oitate z. a. alicui. b. inē ex ne^oite. Rur
 sū sit. a. c. qd ē p^ouatiā. b. c. at p^odicatiua. ne
 c^oia aut sit p^ouatiā. Qm g p^oitit. c. alicui. b. a
 at nllī. c. ex ne^oitate: neq: a. alicui. b. ex ne
 c^oitate ierit. Nā. b. sub. c. ē. Si aut p^odicatiua
 sit ne^oia: nō erit p^olo ne^oia. Sit eni. b. c. p^o
 dicatiua z ne^oia. a. c. aut p^ouatiā z nō ne^oia.
 Qm g p^ouertit affirmatiua ierit z. c. alicui. b
 ex ne^oitate. Quare si. a. qd ē nllī eoz q: sūt
 c. i est. c. aut alicui eoz q: sūt. b. a. alicui eoz
 q: sūt. b. nō ierit. s^z nō ex ne^oitate: oñsū ē eni
 i p^a fig^a: qm p^ouatiā p^opoē nō ne^oia: nec cō
 c^olo erit ne^oia. Ampli^o z si p^o terminos sit ma
 nifestū. sit. a. bonū. b. qd ē al. c. aut equis. g
 bonū qd ē p^oigit nulli eq iee: aial nō nece
 ē oī iee. s^z nō nece ē aial nō eē bonū. si qd ē
 p^otingit oī eē bonū. aut si nō s^z possibile: s^z
 vigilare ul^o dormire. terminos ponēdu: oē
 eni aial susceptibile ē hoz si igit ulr termi
 ad mediū sint dictū est qñ p^olo erit ne^oia.
 C hic determinat hac mixtionē in 3ª figura z diuidit i. d.
 in p^oma determinat eā. in 2^a cū dicit. [ma^m igit qm iee]
 cōcludit correlaria ex p^o dictis. p^o in. d. in p^a determinat cō
 iugōnes ulēs. in 2^a p^oclares cū dicit. [si aut h qd ē ulr.]
 in p^oma sic pcedit. p^omo dat regulā s^z m quā pcedūt p^o
 Equ^o d

Liber Primus

gōnes dicēs q̄ si utraq; fuerit utilis i 3^a fig^a z affir^a utrali/
bet necia z si altera fuerit neg^a z necia seq̄ p̄clo de nec^o
alr nō z h̄ ēl i postrema. 1° ponit p̄iug. z p^o utiles 2° in
utiles. utiles aut̄ sūt tres q̄rū due sūt iux̄ p^m modū. 3^a vō
iux̄ 2^m. duaz aut̄ iux̄ p^m. p^o h̄t maiorē de necio z miore
de iee c^o utilitatē oñdit p̄ p̄sionē miors dicēs q̄ nece ē
miore extremitatē eēntialr eē sb̄ medio z h̄ ēl sint utreq;
eni. 1° vō h̄z miore de necio z maiorē de iee c^o utilitates
oñdit p̄cludēdo p̄siaz p̄clonē i 3° p^o maiore p̄siaz z trāf
positis ppōnib^o z h̄ ēl s̄l̄r aut̄. 1° nō q̄ vult i hac fig^a q̄n
miore de necio ē p̄iuḡ utilis opz̄ eni reductionē facē p̄
tēdo maiorē z trāspōnēdo ppōnes z p̄cludet tūc p̄siaz cō
clonē sb̄ hita i 3° p^o. Cōnter ponit p̄iuḡnē utilē iux̄ 2^m
modū h̄ntē vlez neg^a de necio c^o utilitatē oñdit p̄ p̄sio
nē miors dicēs q̄ opz̄ miore extremitatē eē eēntialr sb̄
medio z h̄ ēl rursuz sit. a. c. Cōnter ponit p̄iuḡ inutiles
iux̄ 2^m modū h̄ntē vlez affir^a de necio z vlez neg^a de
iee c^o utilitatē oñdit dup^r. p^o p̄ reductionē i p̄mā figuraz
p̄siaz eni miore sit p^o fig^a maiore ex̄ite de iee s̄z tal^r p̄iuḡ.
sūt ibi iutil^r z h̄ ēl si aut̄ p̄tūa. s̄z h̄z nō possit i p̄clonē de
necio p̄t̄ t̄n i p̄clonē de iee. 2° oñdit idē p̄ istātia i termis
sic nlls equus ē bon^o ois equus de necitate ē aial nō t̄n se^r
q̄ neciū sit aliqd̄ aial nō eē bonū q̄ p̄tigit oē aial bo^m eē
z q̄ ē equocatio de h̄ noie bo^m p̄t eni p̄re bo^m nāle uel
bonū morale. z si nāle sic p^o oē aial bonū eē. si morale sic
nō p̄tigit oē aial bonū eē. iō docet accipe p̄ maiori termi
no vigilare uel dormire z nō erit tūc dubitatio i termis
z h̄ ēl apli^o z si p̄ termios. Deide epilogat z h̄ ēl si ḡ t̄i.

C Si aut̄ h̄ qdē utilis: ille vō p̄claris p̄tū^o
āt uterq;. Qñ utilis fuerit neci^o. z p̄clo erit
necia. Dem̄o aut̄ eadē q̄ z p̄s. p̄tū^o eni
p̄claris affirmatia. Si ḡ nece ē. b. oi. c. i
eē. a. aut̄ sub. c. ē: nece ē. b. alicui. a. inē. Si
aut̄. b. alicui. a. z. a. alicui. b. iee neciū ē. p̄
tū^o eni. S̄l̄r aut̄ z si. a. c. sit necia utilis: nā. b
sub. c. ē. Si autē p̄claris sit necia nō erit
p̄clo necia. Sit eni. b. c. p̄claris z necia
a. āt isit oi. c. nō t̄n ex necitate. Cōuersa ḡ
b. c. p^o fig^a sit. z utilis ppō nō necia: p̄clara
ris aut̄ necia. Qñ aut̄ sic se h̄nt ppōes: nō
erit p̄clo necia q̄re nec i his. Ampli^o āt ex
termis his manifestū. Sit eni. a. vigilare.
b. āt bipes i q̄ aut̄. c. aial. ḡ. b. alicui. c. nece
ē iee. a. aut̄ p̄tigit. c. oi: z. a. nō necio. b. nō
enim nece ē aliquē bipedē vigilare ut dor
mire. S̄l̄r aut̄ z p̄ eisdē termios oñdet z
si. a. c. sit p̄claris z necessaria.

C Cōnter determinat p̄iug. p̄tū^o. z p^o affirmatias 2° nega
tias cū dic̄l si aut̄ h̄ qdē. 1° p^o sic p̄cedit p^o dat reglaz h̄z
quā sūt p̄iug. dicēs q̄ si altera ppōm fuerit utilis z altera
p̄claris z utraq; affirmatia qñ utilis ē de necio z cōclo
erit de necio z h̄ dem̄at sic i mōis p̄hitis z h̄ ēl si aut̄ h̄
qdē utilis. 1° dat p̄iug. z p^o utiles 2° iutiles. utiles aut̄ sūt
due. vna iux̄ 3^m modū cui^o utilitatē oñdit p̄cludēdo p̄siaz
p̄clonē i 3° p^o maiore p̄siaz z trāspōsitis. ppōnib^o z dic̄ q̄
nece ē miore extremitatē eē eēntialr sb̄ medio: deide cō
uerit p̄clonē ut h̄eaf p^o p̄clo z h̄ ēl p̄tū^o eni. 1° nō q̄
nō disponit p̄iug. s̄z q̄ si fojata eēt docet eā reducē. alia āt
p̄iug. sit iux̄ 4^m modū cui^o utilitas oñdit d̄z p̄ p̄sionē mi
noris z h̄ figi ibi s̄l̄r āt z si. Cōnter ponit iutiles z sūt
due. q̄rū vna sit iux̄ 4^m modū p̄clari ex̄ite de necio.
2^a vō sit iux̄ 3^m modū. p^o ḡ ponit illā q̄ ē iux̄ 4^m mo^m d̄i

cēs q̄ si maior sit utilis affirmatia de iee z miore p̄claris
affirmatia de necio nō seq̄ p̄clo p̄claris de necio: ut si
oē. c. ē. a. z aliqd̄. c. de necitate ē. b. nō seq̄ q̄ aliqd̄. b. de
necitate sit. a. z h̄ ēl si aut̄ p̄claris ē necia. 1° oñdit er
iutilitatē z h̄ dupl̄r. p^o p̄ p̄sionē reducēdo i p̄mā figurā
p̄uersa miore de necio sit tertio modus p^o figure miore p̄
t̄clari ex̄ite de necio z maiore de iee sic aut̄ i p^o fig^a nō
seq̄bat p̄clo de necio q̄re s̄l̄r z h̄ nō seq̄ z h̄ ēl p̄siaz ḡ. b
c. 1° oñdit p̄ istātia i termis sic oē aial ē vigilās sit ita qd̄
dā aial de necitate ē bipes non t̄n seq̄ q̄ aliqd̄ bipes de
necitate sit vigilās z h̄ ēl ampli^o aut̄ ex termis. Cōnter
ponit 2^m p̄iugōnē iutilē iux̄ 3^m modū p̄clare ex̄ite d̄
necio c^o utilitas oñdit p̄t sic z p̄cedētis z h̄ ēl s̄l̄r āt z p̄.

C Si autē h̄ qdē termioz sit p̄clatin^o: ille
vō p̄uatin^o: qñ utilis qdē fuerit p̄uatin^o z ne
cia p̄clo erit necia. Si eni. a. nulli. c. p̄tigit.
b. aut̄ alicui. c. iest: nece ē. a. alicui. b. nō iee
Qñ aut̄ affirmatia qdē ponit necia ut utilis
ut p̄claris uel p̄uatin^o p̄claris: nō erit
p̄clo necia. Nā alia qdē eadē q̄ i p̄orb^o di
cem^o. Termini vō cū utilis affirmatia ē ne
cia: vigilatio aial h̄o. mediū h̄o cū p̄tū. cū
p̄claris aut̄ p̄tū necia: vigilatio aial h̄o
aial eni nece ē alicui albo iee. vigilatio aut̄
p̄tigit nulli: z nō nece ē alicui aiali nō inē
vigilationē. Qñ aut̄ p̄claris fuerit p̄ua
tūa necia. bipes moueri aial.

C Cōnter ponit p̄iug. p̄clares negatias. z p^o vna utiles
iux̄ 6^m modū q̄ h̄z vlem negatiuā de necio c^o utilitas oñ
dit p̄t p̄uersionē miors z h̄ ēl si aut̄ h̄ qdē termioz. 1°
ponit iutiles z sūt tres. due iux̄ 5^m modū z 3ª iux̄ 6^m quō
cūq; eni fiat cū illa de necio nō sit utilis negatia ē iutil^r cō
iug. circa illas sic p̄cedit. p^o dic̄ q̄ oēs iste tres sūt iutiles
s̄. cū p̄claris affirmatia ē de necio q̄tū ad sextū modū
z cū utilis affirmatia ē de necio. z cū p̄claris negatia ē
de necio q̄tū ad q̄ntū modū z iutilitatē eaz p̄tigit oñdē
p̄ termios alios a p̄dictis assūptos ad istātia z h̄ est q̄n
aut̄ affirmatiua. 1° ponit terminos ad istātia separatim p̄
oēs tres p̄iugōnes z h̄ ēl termini aut̄ cū utilis.

C Manifestū igit q̄n iee qdē nō est s̄l̄s: si
utreq; ppōnes nō sūt i eo q̄ ē iee. neciū
vō ē z altera sola necia. In utrisq; aut̄ af
firmatis z p̄uatis ex̄itib^o s̄l̄s nece ē alte
rā ppōem eē s̄l̄em p̄cloni. Dico aut̄ s̄l̄ez
si iee qdē q̄ iee figt: si aut̄ necia neciū. Qua
re z h̄ palā q̄n nō erit p̄clo neq; q̄ iee: ne
q; necia: nō s̄l̄pta ut necia: ut q̄ iee signa
ta ppōne. igit de necio quō sit: z quā vū
am h̄t ad iee sufficiēter pene dictū est.

C Cōnter p̄cludit qdā correlaria ex p̄bitis z p̄cedit sic. p^o
p̄cludit ex p̄dictis q̄ nō sequit cōclusio de inesse quādo
utraq; ppōnuz nō est de iee seq̄tur aut̄ cōclusio de necio
z altera z utraq; ex̄ite de necio z h̄ est manifestū igit
1° dat cām hui^o dicēs q̄ h̄ ē q̄ opz̄ alterā p̄missarū sp̄ al
similari p̄cloni ita q̄ si cōclo sit de iee z vna uel altera p̄
missarū est talis si cōclo sit de necio: z alia p̄missarū erit
talis si cōclo sit de necio z alia p̄missarū erit tal^r z h̄ est i
utisq; aut̄. 1° ex h̄ isert q̄ nō seq̄ cōclo de iee ut de ne
cio nisi accipiat ppō de iee ut de necio s̄l̄s. s̄. p̄clom z h̄
ēl q̄re h̄ palā. Cōnter epilogat dca de s̄l̄lo de necio z d̄i

cit ibi fore. Iq: nōdū hī plena cognitio filli de neēio an
 q̄s cōpēt neēiū ad cōtigēs z h est ḡ de neēio. Qu' h p̄o de
 mōis ulib' qz cōiugōnes utiles est h istare sic sup' / si
 illa de iēē accipiat ut nūc / vbi ḡra circa p̄m mōz sic de neē
 itate ois hō est aial ois hō sedet sit ita z non seqt qd de
 neēitate aliqd sedēs sit aial eodē mō est istare q̄ 2^m mōm
 z 3^m utilē / sic de neēitate nullus hō est laps' ois hō est al
 b' z nō seqt qz de neēitate aliqd albū nō sit laps'. Et dōz
 qz mōi affirmatiū hui' figure descēdūt a 3° p̄o ubi maior
 est ulis affirmatiā reducunt ēt in p̄mā figurā ita qz q̄cū
 qz fuerit ulis affirmatiā h in mōis affirmatiō possibil' est
 ut fiat maior in 3° p̄o vñ sic ulis affirmatiā q̄ est ibi maior
 appropat sibi reliquā ppōm ita qz opz eā sumi de iēē sim
 p̄r cū ipa ulis maior sit de neēio sic in p̄cedētib' dictū ē
 sic z ulis affirmatiā i mōis affirmatiō hui' fig' appropat
 sibi reliquā z cōuersaz et' ita qz neēe est ipaz eē de inesse
 simp' z h dico ulis affirmatiā ē de neēio z h figt. Age fre
 q̄nter in lra dices qz neēe est miōrē extremitatē eē s̄b me
 dio eētialr: in cōuersa ppōnis de iēē: s̄l'r dico de mōis
 negatiōis. s. qz descēdunt a 4° p̄o z in ipm reducunt ubi
 maior est ulis negatiā que cuz sit de neēio appropat sibi
 miōrē s̄m modū sup'dictū q̄re s̄l'r ulis negatiā in modis
 negatiō hui' figure q̄ est possibilis ut fiat maior in p̄^a fig'
 appropat sibi alterā ppōm z cōuersā et' z h s̄l'r figt. Age
 in textu sic i mōis affirmatiō z pōt sola ulis negatiā hīe
 hāc p̄tē in mōis negatiō hui' fig' qz h sola pōt fieri ma
 ior in p̄^a fig' z in 4° mō. p̄z ḡ qz oēs istātie oppositē sunt
 q̄ ferunt q̄ ules p̄iug. hui' figure illa de iēē exīte ut nūc
 z nō simp̄r. ex hīs ḡ ma^m qz duo p̄n^a supponēda i mix
 tiōe h' figure. vñū q̄tū ad mōs affirmatiōis. s. qz ulis af
 fir^a sit de neēio alid q̄tū ad negatiōis. s. qz ulis neg^a sit de
 neēio z p̄z neēitas eoz ex iā dicitis. Cōnter pōt dubi
 tari de p̄iug. iutili iux^a modū. pōt enī oñdī qz sit util' p
 oppositū p̄sonis qd ē de p̄igētī positū iēē z p̄ miōrē p̄
 pōm ex hīs enī seqt repugnās matori p̄ mixtionē neēiū
 z iēē ad min^o enī seqt p̄clo de iēē repugnās matori de i
 eē. S̄istō solutū ē i p̄cedētib' qz talis p̄bō nō pōt i plus
 nisi qz sequat p̄clo de inēē. Cōsset et h dubitari de 5°
 hui' eadē dubōnes z eodē mō quo dubitatū ē circa 4^m
 z h s̄l'r solutū hnt dubōnes z iō p̄termitto. Cōlter^o for
 te dubitaret aliqs de pōne termioz i sine capli q̄ p̄iug. i
 utilē iux^a modū. fac enī ibi talē istātiā nullū albū vige
 lat qdā albū de neēitate ē aial nō tñ qdā aial de neēi
 tate nō vigilat h̄ igit reputat hāc bonā de neēio qdā al
 bū ē aial cū tñ i 2ª figura dixerit qz p̄tigit aial nulli albo i
 eē. Adhuc illa ppō ē uera de neēio qdā albū de neēi
 tate ē aial. Et dicēdū qz distigui pōt de hāc dōne album
 qd pōt stare p̄o z p̄n^a p̄ q̄litate figmā z sic uerū ē qd dīc
 i 2ª fig'. s. p̄tigit aial nulli albo iēē ul' pōt stare p̄ncipalr p
 s̄ba q̄ s̄est tali q̄litate z sic uerū ē qd h̄ dīc. s. neēe ē aliqd
 albū eē aial sic cignū z sic p̄z p̄o ad p̄m. Cōd 2^m dōz qz
 talis ppō nō ē uere de neēio sed magis p̄ accnō sic p̄z ex
 distōne dca z potuit meli' exēplificauisse sic p̄us nulluz
 aial ē albū de neēitate qdā aial ē h̄ nō tñ seqt qz de neē
 itate sit aliqs hō alb'. Cōnter q̄ret aliqs de sufficiētia
 uillū p̄iug. i hāc fig'. z dōm qz supponēda sūt p̄n^a coia z
 istō ppuz qd p̄seqt tertiā figurā ubi cūqz sit. s. qz minor sit
 affirmatiā. p̄terea supponēdū ē q̄ ad affirmatiōis modos
 qz ulis affirmatiā sit de neēio z q̄ ad negatiōis qz ulis ne
 gatiā sit de neēio qb' suppositis p̄z p̄ combiatiōes qz sex
 sūt utiles p̄iug. z. xxvj. i. utiles peccātes q̄ aliqd p̄n^a. cā
 aut p̄n^a manifesta ex dōctis. Cōlter^o vō dubitabit aliqs
 de eo qd dīc i correlatio qz nō seqt p̄clo de iēē / cū utraqz
 ppōnes nō sūt de iēē cū tñ i p̄cedētib' dixerit plures cō
 clonē de iēē seq qñ neutra p̄missarū ē de iēē. vtreqz enīz
 nō idē ē qd neutra: s̄ h̄ ex duab' de neēio seqt p̄clo de
 iēē sic p̄z ex p̄dictis. Adhuc oñdet isert' i mixtiōe p̄igē
 tis z neēiū qz aliqñ ex vna de neēio z altera de p̄igētī se
 quis p̄clo de iēē z ita pōt seq p̄clo de iēē q̄uis neutra p̄

missarū sit de iēē z ita nō ē neēe sp̄ alterā p̄missaz assumi
 lari p̄clonē cui' oppo^m dīc. Cōd p̄m dōm qz ipe loq̄t h̄
 de p̄clonē q̄ p̄o seqt aliqs p̄missas. illa autē de iēē q̄ seqt
 ad duas de neēio nō seqt ad eas p̄o s̄z ex p̄nti z mediāte
 p̄clonē de neēio. Cōd 2^m dōm qz qñ vna p̄missarū est
 de neēio z altera de p̄igētī z p̄clo de iēē adhuc assimilaf
 altera p̄missarū p̄clonē. sic enī i p̄clonē figtur actualis in
 herētia p̄ti ad s̄bm: ita i illa p̄missa q̄ ē de neēio z ita assi
 milaf ad iuicē i actuali iherētia p̄ti z ita i eo qd ē iēē assi
 milaf. ul' pōt dīcī qz h̄ qd dīc h̄ sp̄ vna p̄missarū assimila
 ri p̄clonē nō respicit nisi determinata in p̄cedētibus. op
 positio autē est de hīs que cōnter determinant.

d **P̄tigitē aut p̄b dicem'. Qñ z q**
mō z p̄ q̄ erit fillis. Dico at p̄tigitē z
p̄tigitēs q̄ nō exīte neēio: posito autē
eē ul' nō eē: pp̄ b̄ nihil erit ipossibile. nā ne
ēiū p̄tigitē equoce dicim'. Qñ aut b̄ ē p̄tin
gēs manifestū ē ex affirmatiōib' z negō
nib' oppositis. Nā nō p̄tigitēs eē z ipossibi
le eē. z neēiū nō eē idē sūt: ul' sequūt se ad
iūicē q̄re z oppoita hīs: p̄tigit eē z nō ipof
sibile eē z nō neēe nō eē z eadē erunt z se
q̄ntia se ad iūicē. De oī enī affirmatiō uel
negatiō uera erit. Ergo p̄tigitēs erit nō ne
cessariū: z nō necessariū cōtingens.

Cōsset qz determinauit gnōm filli de neēio determinat hīc
gnōm filli de p̄igētī z p̄cedit sic. p̄o dat itētionē dīcēs qz
dōz ē de p̄igētī. si qñ de p̄igētī sit fillis z p̄ q̄ z quō z dīc.
qñ qñ ad figurā p̄ q̄ q̄tū ad terminos z ppōes: quō q̄tū
ad modū z h̄ ē. De p̄tigitē aut. 1° ponit suā itētionē z
didit i duas. i p̄^a determinat qdā antia ad gnōm filloz de
p̄igētī q̄rū cognitio neēta ē ad illā gnōz. i 2^a cū dīc. qñ
ḡ. a. p̄tigit oī. b. 1° determinat dictā gnōm. p̄^a i duas. i p̄ma
determinat qdā p̄n^m p̄fectū filloz ip̄scōz de p̄igētī. i 2^a
cū dīc. qñ at p̄tigit. 1° determinat qdā p̄n^m p̄fectū fillo
rū p̄scōz de p̄igētī: z qz i illa p̄te i q̄ docet ḡnare fillos de
p̄igētī p̄o ponit fillos p̄fectos iō bñ p̄tes sic ordinant. s. ut
istatū p̄o p̄n^m p̄fectū filloz p̄fectoz s̄bictant illi p̄fcti. p̄^a i. d. i
p̄^a dat diffōnē p̄igētis. i 2^a cū dīc. accidit aut ois. 1°
docet p̄nter p̄uertē ppōnes de p̄igētī p̄ qd p̄ficiēdi sūt filli
ip̄fcti: z qz oñdī p̄uertio illaz p̄ diffōnē p̄igētis: iō p̄us
diffinit p̄tigitēs. i p̄^a sic p̄. p̄o dat diffōnē dīcēs qz p̄tigitēs ē
qd nō ē neēiū ip̄o tñ posito iēē nihil accidit ip̄o^{le} z qz ip̄o^{le}
nō se^r nisi ex ip̄o^{le} p̄z qd itēdit qz p̄tigitēs nō ē ip̄o^{le} z ita i
tētio hui' diffōnis ē qz p̄tigitēs nec neēiū nec ip̄o^{le} z h̄ est
1° dico aut. 1° remouet qdā dubōnē qz enī tā ē dcm qz
p̄tigitēs ē nō neēiū: i p̄cedētib' dcm ē qz neēiū dī p̄tigitē.
posset aliqs putare qz h̄ eēt icōuentēs: z h̄ remouet Age.
z p̄. sic p̄o dīc qz 2^m termioz diūsā rōm dī neēiū p̄tigitēs
z nō neēiū z h̄ ē. nā neēiū. 1° ne p̄ dīcā diffōnē putet
aliqs neēiū nō eē p̄tigitēs oñdit qz sic p̄ hāc rōm. p̄^a eē nō
ip̄o^{le} ē eē: z nō neēe ē nō eē: p̄tunt: h̄ se^r si neēe ē eē nō
neēe ē nō eē. q̄re seqt si neēe ē eē p̄tigit eē: z ita neēiū cō
tigit z istō se^r: qz ad qd cūqz seqt vñū p̄tibilitū se^r z aliō
hui' rōnis p̄o oñdit maiorē 2° p̄cludit p̄clonem s̄bicten
do minorē maiorē ostēdit sic ista tria p̄uertunt nō p̄tigit
eē ipossibile est eē z neēe est nō eē ergo z eorū opposita
cōuertunt. s. p̄tigit eē nō ipossibile est eē nō neēe est non
eē. p̄o ponit hāc rōnē z est qm̄ aut est p̄tigitēs. 2° inuit oñ
tionē p̄tigitēs eadē quā ponit v̄sus finē hui' libi z h̄ est.
1° de oī enī nē est zc. 1° p̄nter isert p̄clonē itētionis z h̄ est
1° erit ḡ p̄tigitēs. 1° qz dīctū est in diffōnē p̄tigitēs qz p̄tin
gēs est nō neēiū. nūc aut oñsuz qz neēiū est p̄tigitēs iō ad
dit qz nō neēiū dī p̄tigitēs z h̄ est 1° z nō necessariū. 1°

Liber Primus

C Accidit aut oēs q̄ fm̄ p̄tigēs ppōnes sūt p̄tū ad iuicē. Dico aut nō negatiuas affirmatis: s̄ q̄cūq; affirmatiuā h̄nt figurā s̄z oppōnē. ut ea q̄ ē p̄tigit eē: ei q̄ ē p̄tigit nō eē. z ea q̄ ē p̄tigit oī: ei q̄ ē p̄tigit n̄lli ul' n̄ oī ea q̄ alicui: ei q̄ n̄ alicui: eod̄ at̄ mō z i alijs.

C Cōter docet p̄uertē ppōnes de p̄tigētī tā diffinito z didi i duas. i p̄^a docet p̄uertionē eoz i gnālī. i 2^a i spālī de scēdēdo ad spāles modos p̄tingētis cū dicit. Determinatis aut h̄is. p̄ma in p̄ncipale z icidēs qd̄ icipit̄ ibi. sūt aut tales. p̄^a i. d. in p̄^a narrat p̄uertionē earū z narrat p̄ ex^a manifestata. in 2^a ostēdit per rōnē ibi. 2^a qm̄ enī qd̄ est. Dicit ergo qd̄ oēs ppōnes de p̄tingētī p̄dicto affirmatiue z negatiue ip̄ius eē ad iuicē p̄uertunt. z h̄ itelligen dū est ita qd̄ ules p̄uertant ad iuicē z p̄ticulares ad iuicē z exponit̄ ei⁹ itētionē dices qd̄ nō itēdit negatiuas p̄uertī affirmatiuas sed qd̄ h̄nt affirmatiuā figurā fm̄ oppōem tales aut sūt ppōnes i qd̄ modis affirmat̄ respectu oppōitōz z exēplificat dices qd̄ p̄tigit eē p̄uertit̄ ei q̄ est cōtigē nō eē z p̄tigē nō oī: ei que est p̄tigē nulli ul' oī z p̄tigē alicui et que est p̄tigē nō alicui z h̄ siue accipiat h̄ v̄ b̄ū est siue aliud v̄bū z h̄ est. accidit aut oīs.]

C Qm̄ enī qd̄ ē p̄tigēs nō ē neciū. qd̄ at̄ nō ē neciū possibile ē nō eē. Manifestū ē qm̄ si p̄tigit. a. i. eē. b. p̄tigit z nō i. eē. z si oī p̄tigit i. eē: z oī p̄tigit nō i. eē. Sifr̄ aut z i p̄tica rib⁹ affirmatiōib⁹ nā eadē est dem̄ratio.

C Cōter ostēdit itā p̄uertionē p̄ diffōnē p̄tigētis si p̄tin/ gūt eē cū p̄tigēs sit nō neciū seq̄ nō necē est eē z si nō necē est eē p̄tigit nō eē q̄re si p̄tigit eē p̄tigit nō eē z h̄ tenet siue fuerit ppōnes ules siue p̄ticulares z h̄ est. qm̄ enī p̄tigēs. It̄ nō qd̄ q̄uis oīdat qd̄ p̄uertant p̄tigit eē z p̄tigit nō eē: nō t̄m̄ oīdit h̄ac p̄ntia p̄tigit nō eē q̄ p̄tigit eē sic p̄ntia p̄uertā: q̄ mediū ei⁹ p̄ntie est ad p̄struēdū utraq; qd̄ cū p̄tigēs sit nō neciū seq̄ p̄tigit nō eē q̄ nō necē ē nō eē z si h̄ p̄tigit eē q̄re seq̄ si p̄tigit nō eē p̄tigit eē p̄ idēz mediū p̄ qd̄ seq̄ p̄clo p̄oz. z nō qd̄ nō solū p̄uertunt ad i uicē ules z p̄ticulares iō ules cū p̄ticulātib⁹ sic p̄z p̄ p̄bō nē quā ponit̄ si p̄tingit̄ inspiciat.

C Sūt aut tales ppōnes p̄dicatiue nā p̄ti gē ei qd̄ ē eē. sifr̄ p̄oīf̄ quēadmōz dem̄ ē p̄⁹

C Segtur icidēs qd̄ tā oīderat affirmatiuas z negatiuas de p̄tigētī ad iuicē cōuertit̄ ne ex h̄ putet aliqs ip̄m uelle qd̄ opposita cōuertant cū affirmatiua z negatiua opponantur p̄cludit qd̄ dicte ppōnes p̄uertibiles non opponunt sed affirmatiue sūt ambe fm̄ modū sic sic se h̄t eē in ppō nibus de i. eē ita p̄tigē i ppōtib⁹ de p̄tigētī s̄z i illis de i. eē si affirmat eē ē ppō affir⁹. q̄re in ppōne de p̄tigētī affir mato p̄tigē erit ppō affir⁹ z h̄ est. sūt aut h̄i⁹.]

C Determinatis aut his rursū dicim⁹ p̄tigē qm̄ duob⁹ mōis d̄. vno qd̄ mō qd̄ plerū qd̄ sit z defic̄ z iō nō neciū. ut canescē ho minē: ul' augeri: ul' minui: ul' oīno qd̄ natū ē eē. B̄ enī nō p̄tinuū h̄t neciū: eo qd̄ nō sp̄ ē h̄uismōi h̄o. s̄ cū h̄o est aut ex necitate: aut ut i p̄tib⁹. Alio aut̄ īfinitū. qd̄ sic z nō sit possibile: ut aial ambulare. ul' aiali ambulare terre motū fieri. ul' oīno qd̄ a fortu na sit: nihil enī magis sic natū ē ul' ep̄uso.

C Cōter determinat itā p̄uertionē i spālī de scēdēdo ad spā

les mōs p̄tigētis z didi i duas. i p̄^a dat dionē p̄tigētis p̄ p̄tigēs natū z īfī^m. i 2^a docet utruq; p̄tū ibi. 2^a p̄nt̄ s̄ z p̄positas q̄litates. Dicit̄ igit̄ qd̄ p̄tigēs diffinitū qd̄dā est natū. s̄. qd̄ h̄z cāz nālē ordiatā ad ip̄m s̄z qd̄ illa cā ip̄ediri p̄t̄ iō d̄it a necio z ē p̄tigēs sic hoīez canescē illd̄ enī h̄z cām nālē ordiatā: s̄ p̄t̄ ip̄ediri qd̄ nō sp̄ ē h̄o z iō d̄it a necio: cū t̄m̄ h̄o ē aut de necitate aut frequēter canescit. qd̄ dā aut̄ ē p̄tigēs īfinitū. s̄. qd̄ eq̄l̄r se h̄z ad eē z nō eē ut ho minē ābulare z hoīe ābulāte fieri motū terre z h̄ q̄ h̄ū v̄e appropato ul' a casu z h̄ ē. determinatis aut h̄is.]

C Cōuertit̄ ḡ z s̄z oppositas ppōnes utruq; p̄tigēs: nō t̄m̄ eodē mō. s̄ qd̄ natū qd̄ ē eē: ei qd̄ ē nō ex necitate eē. Sic enī cōtigē nō canescē hoīez. Infinitū at̄ sifr̄ nō magis sicut illo mō eo qd̄ se h̄t ul' se h̄bit.

C Cōter docet p̄uertē utruq; p̄tigēs: z h̄t p̄ncipale z icidēs ibi. disciplina aut z silis. In p̄ncipali dicit qd̄ utruq; p̄tigēs p̄tū p̄ oppositas q̄litates sed differēt. ppō enī b̄ p̄tigētī nato nō p̄tū i idē gen⁹ p̄tigētis si p̄tū i p̄tigēs p̄ possibili affirmatiua enī p̄tū i p̄tigēs cū cōuertit̄ i nō neciū sic cōtigē hoīez canescē ḡ cōtigē hoīem nō canescē. i. nō necē ē hoīez canescē: ppō aut̄ de p̄tigētī īfinito cōuertit̄ i idē gen⁹ cōtigētis z h̄ ē. cōuertit̄ ḡ.]

C Disciplina aut ul' silis dem̄ratiu⁹ ex idēfinitis qd̄ nō ē. eo qd̄ iordinatū ē mediū. ex his h̄o q̄ nata sūt ē: z orōes pene oēs: cōsideratiōes sūt i his p̄tigētib⁹. Ex illis aut̄ euenit fieri silis: nō t̄m̄ solet q̄ri. B̄ t̄m̄ magis diffinit̄ i seq̄ntib⁹. Nūc autē dicem⁹ qm̄ z quō z q̄s erit silis ex p̄tigētib⁹ ppōtib⁹.

C Segt̄ icidēs qd̄ enī tā docuit p̄tū ppōes de p̄^a īfinito sic de cōtigētī nato credēt aliqs qd̄ sifr̄ de eodē p̄^a possit eē scia z disciplina necio dca h̄ remouet dices qd̄ de cōtigētib⁹ īfinitis nō ē scia necio qd̄ mediū nō ē ibi ordiatū de natis aut sūt pene p̄tū dem̄ratiue z oēs de necitate: dicit̄ pene qd̄ de talib⁹ adhuc inq̄tū p̄tū nō eē nō dem̄ratiue: s̄ inq̄tū necia sūt: de cōtigētib⁹ aut̄ īfinitis fieri p̄tū silis s̄ nō multū solet fieri qd̄ de talib⁹ cōtigētib⁹ nō multū d̄t̄ nihil enī silisat nisi qd̄ q̄rit̄ z ne putet aliqs ip̄m h̄ p̄tū tēdē de qd̄ fiat disciplina dem̄ratiua dicit̄ qd̄ h̄ nō ē h̄ h̄cū h̄ īfinit⁹. s̄ i posteriorib⁹ h̄ debet̄: p̄tis aut̄ itētio t̄m̄ ē quō z ex qd̄ fiat silis de cōtigētī z h̄ ē. disciplina aut z silis.]

C Coniā at̄ p̄tigē B̄ huic i. eē dupl̄ ē accipe: aut enī cui iest B̄: aut cui p̄tigit i. eē ip̄m. Nā de q̄. b. a. p̄tigit hō rū aliter sifr̄: aut de q̄ d̄. b. aut de q̄ p̄tigit dicit̄ de q̄ autē. b. a. p̄tigē: aut oī. b. p̄tigē. a. nihil d̄t. Manifestū ḡ qm̄ dupl̄ d̄. a. p̄tigē oī. b. i. eē. Primū ḡ dicam⁹ de q̄. c. p̄tigit. b. z de q̄. b. a. q̄s erit: z q̄lis silis. sic enī utreq; ppōnes sumunt̄ fm̄ p̄tigē. Quā at̄ de q̄ iest. b. p̄tigit. a. B̄ qd̄ ē i. eē: illa h̄o p̄tigēs. Quare a silibus figuris incipiēdum quēadmodum in alijs.

C Post q̄s determinat̄ p̄uertionē ppōnū de cōtigētī h̄ determinat̄ quō sit dicit̄ de oī i cōtigētib⁹ z h̄ reliquos quō sit ibi dicit̄ de nullo p̄ qd̄ p̄ficiunt silis p̄fecti de cōtigētī. p̄^a ḡ sic p̄^a dicit̄ qd̄ dicit̄ de oī i cōtigētib⁹ dupl̄ ē. h̄ enī oē. b. cōtigēt̄ eē. a. dupl̄cē h̄t itētionē. s̄. n̄ oē qd̄ ē. b. p̄tigit eē. a. ul' oē qd̄ p̄^a eē. b. p̄^a eē. a. z h̄ p̄firmat̄ p̄ silis sic pol^a z cōtigēs

putant s; h. o. b. p. o. e. e. a. intelligit dup. s. ul. q. o. e. q. d. e. b. ul. q. o. e. q. d. p. o. t. e. e. b. p. o. t. e. e. a. q. r. e. z. h. o. e. b. p. e. e. a. s. i. l. r. dup. dicit z h. e. l. q. m. aut p. t. i. g. e. s. s; ne putet q. dicit de o. i. o. i. o. e. o. d. e. m. o. u. b. i. q. a. c. c. i. p. i. a. t. i. s. e. q. u. e. n. t. i. b. o. i. c. e. q. p. m. d. i. c. e. d. u. z. e. d. e. s. i. l. l. i. s. d. e. p. t. i. g. e. t. i. u. b. i. a. c. c. i. p. i. t. d. i. c. t. d. e. o. i. s; h. a. c. i. t. e. t. i. o. n. e. z. o. e. q. d. p. e. e. b. p. e. e. a. q. r. s; i. s. t. a. i. t. e. t. i. o. n. e. a. c. c. i. p. i. t. i. u. n. i. f. o. r. m. i. g. n. a. t. i. o. n. e. s. i. l. l. o. r. u. d. e. p. i. s. i. m. a. u. t. r. e. l. i. q. u. a. i. t. e. t. i. o. n. e. a. c. c. i. p. i. t. i. n. m. i. x. t. a. d. e. p. i. s. i. m. a. u. t. i. e. e. z. c. n. e. c. i. o. z. i. s; e. t. p. z. m. o. d. u. s. p. r. e. d. e. d. i. z. q. d. i. x. i. t. i. a. d. e. e. o. q. d. e. d. i. c. t. d. e. o. i. s; i. l. l. r. i. t. e. l. l. i. g. e. d. u. e. d. e. e. o. q. d. e. d. i. c. t. d. e. n. u. l. l. o. z. h. e. l. p. m. g. d. i. c. e. m. o. s; i. l. l. d. i. c. s. o. l. e. t. d. u. i. d. e. o. z. d. i. n. e. p. t. i. g. e. s. e. n. i. c. o. i. u. s. e. q. z. n. e. c. i. u. z. i. o. g. n. a. t. i. o. s. i. l. l. i. d. e. p. t. i. g. e. t. i. d. e. b. u. i. t. p. r. e. d. e. g. n. a. t. i. o. n. e. s. i. l. l. i. d. e. n. e. c. i. o. A. d. h. u. c. g. n. a. t. i. o. u. n. i. f. o. r. m. i. s. e. a. n. i. m. i. x. t. a. z. i. o. p. u. s. d. e. b. u. i. t. d. o. c. u. i. s. s. e. g. n. a. t. i. o. n. e. u. n. i. f. o. r. m. e. d. e. p. i. s. i. m. a. u. t. m. i. x. t. a. d. e. n. e. c. i. o. E. t. d. i. c. e. d. u. q. d. i. u. s. u. s. e. m. o. d. u. s. g. n. a. n. d. i. s. i. l. l. o. s. d. e. p. t. i. g. e. t. i. t. a. u. n. i. f. o. r. m. e. s. q. z. m. i. x. t. o. s. a. m. o. g. n. a. n. d. i. s. i. l. l. o. s. d. e. n. e. c. i. o. z. i. d. e. o. s. i. l. l. o. s. d. e. n. e. c. i. o. z. s. i. l. l. o. s. d. e. p. i. s. i. m. a. u. t. p. u. b. l. i. c. a. t. i. o. n. e. d. e. t. e. r. m. i. n. a. r. i. h. y. p. u. s. e. e. t. d. a. d. a. g. n. o. s. i. l. l. i. d. e. n. e. c. i. o. q. z. d. e. p. i. s. i. m. a. u. t. g. n. o. u. n. i. f. o. r. m. i. s. p. e. n. i. t. s. i. l. l. i. s. e. g. n. o. n. i. u. n. i. f. o. r. m. i. s. i. l. l. o. r. d. e. i. e. e. z. i. l. l. i. g. n. o. m. i. x. t. a. a. d. h. u. c. t. i. n. p. i. c. u. i. s. i. l. l. d. e. i. e. e. q. u. l. i. s. p. o. t. i. p. o. t. i. o. n. e. d. e. i. e. e. z. i. o. s. t. a. t. i. p. o. s. t. g. n. o. n. e. s. i. l. l. o. r. d. e. i. e. e. d. e. t. e. r. m. i. n. a. r. i. h. e. t. s. i. l. l. i. s. d. e. n. e. c. i. o. t. a. u. n. i. f. o. r. m. i. s. q. z. m. i. x. t. a. e. x. h. i. s. p. z. o. r. d. o. c. a. p. l. i. z. r. i. s. i. o. a. d. o. b. t. a. C. o. n. t. e. r. d. u. b. i. t. a. r. i. s. o. l. e. t. c. i. r. c. a. d. i. f. f. i. n. i. t. i. o. n. e. p. t. i. g. e. t. i. s. q. r. i. s. e. n. i. c. u. p. u. s. n. o. d. i. f. f. i. n. i. t. u. r. n. e. c. m. q. z. d. i. u. i. s. i. b. i. t. g. n. o. n. e. s. i. l. l. i. d. e. n. e. c. i. o. q. r. e. h. d. i. f. f. i. n. i. a. t. p. t. i. g. e. s. E. t. d. i. c. e. d. u. q. n. e. c. i. u. n. o. a. c. c. i. p. i. t. m. u. l. t. i. p. l. i. s; s; v. n. o. m. o. z. i. o. n. o. o. p. o. r. t. u. i. t. d. i. f. f. i. n. i. r. e. i. p. m. a. d. m. a. n. i. f. e. s. t. a. d. u. z. q. u. o. a. c. c. i. p. i. e. t. i. p. i. u. g. o. n. i. b. o. d. e. e. i. o. a. c. c. e. p. t. i. o. n. e. p. t. i. g. e. s. a. u. t. d. i. m. u. l. t. i. p. l. i. z. n. o. a. c. c. i. p. i. t. h. i. q. u. e. u. z. a. c. c. e. p. t. i. o. n. e. s; s. o. l. u. s. i. m. q. n. o. n. e. c. i. u. d. i. p. t. i. g. e. s. s. q. d. s. e. h. e. t. a. d. e. e. z. n. o. e. z. z. i. o. o. p. o. r. t. u. i. t. d. i. f. f. i. n. i. r. e. p. t. i. g. e. s. i. i. l. l. o. m. o. q. i. t. e. d. i. t. n. e. e. e. t. h. a. m. b. i. g. u. i. t. a. s. d. e. a. c. c. e. p. t. i. o. n. e. p. t. i. g. e. t. i. s. q. z. n. o. i. t. e. d. i. t. d. e. p. i. s. i. m. a. u. t. n. e. q. z. p. n. e. c. i. o. s; d. e. p. t. i. g. e. t. i. p. n. o. n. e. c. i. o. q. d. p. o. t. e. e. z. n. o. e. e. p. o. i. d. i. f. f. i. n. i. t. i. o. n. e. p. i. s. i. m. a. u. t. n. o. p. o. u. i. t. p. b. a. r. e. p. u. s. i. o. n. e. q. u. a. h. d. o. c. e. t. z. i. o. p. o. s. u. i. t. d. i. f. f. i. n. i. t. i. o. n. e. C. A. d. h. u. c. d. u. b. i. t. a. r. e. t. t. o. t. e. a. l. i. q. u. o. s. c. u. p. t. i. g. e. s. n. e. c. i. u. z. i. p. o. l. i. o. p. p. o. n. a. n. t. z. v. n. u. o. p. o. s. i. t. o. z. n. o. d. i. f. f. i. n. i. t. p. a. l. t. e. r. u. n. i. s. i. t. u. e. r. i. t. r. e. l. i. m. u. l. s. i. e. p. u. a. t. i. o. p. h. i. t. u. q. u. o. p. t. i. g. e. s. d. i. f. f. i. n. i. a. t. a. p. n. e. c. i. u. z. i. p. o. l. i. o. A. d. h. u. c. q. r. e. m. a. g. i. s. i. d. i. f. f. i. n. i. t. i. o. n. e. p. i. s. i. m. a. u. t. n. e. c. i. u. z. i. p. o. l. i. o. q. z. e. p. o. A. d. h. u. c. c. u. d. e. b. e. a. t. d. i. f. f. i. n. i. r. i. p. u. a. t. i. o. n. e. n. e. c. i. u. z. i. p. o. l. i. o. q. r. e. m. a. g. i. s. s. i. c. d. i. c. e. p. t. i. g. e. s. e. q. n. o. e. x. i. t. e. n. e. c. i. o. p. o. s. i. t. o. t. i. i. e. e. n. l. s. e. q. i. p. o. l. i. o. q. z. e. p. o. s. i. c. p. t. i. g. e. s. e. q. n. o. e. x. i. t. e. i. p. o. l. i. o. p. o. s. i. t. o. t. i. i. e. e. n. i. h. i. l. s. e. q. i. n. e. c. i. u. C. A. d. p. m. d. i. c. e. d. u. e. q. d. i. f. f. i. n. i. t. i. o. d. a. t. a. p. g. e. n. e. z. d. i. a. s. q. i. d. i. c. a. t. e. e. n. t. i. a. r. e. i. n. a. d. m. i. t. t. i. t. q. u. a. c. u. q. z. o. p. p. o. n. e. u. e. r. u. m. d. i. f. f. i. o. q. l. i. s. e. u. z. s. a. c. i. a. p. p. r. e. i. c. o. g. n. e. h. u. p. o. t. d. a. r. i. p. u. a. t. i. o. n. e. o. p. p. o. s. i. t. o. z. i. l. l. d. e. n. i. q. d. m. e. m. e. i. t. e. r. d. u. o. a. l. i. q. u. o. p. u. a. t. i. o. n. e. i. l. l. o. r. c. o. g. n. i. t. s. i. c. a. u. t. e. c. o. p. t. i. g. e. s. i. t. e. r. n. e. c. i. u. z. i. p. o. l. i. o. n. e. c. i. u. a. u. t. s. o. l. u. z. s. e. h. e. t. a. d. e. e. i. p. o. l. i. o. v. o. a. d. n. o. e. e. i. p. t. i. g. e. s. a. u. t. h. d. e. t. e. r. m. i. a. u. t. m. e. d. i. u. e. i. t. e. r. h. i. q. z. p. t. e. e. z. p. h. d. i. f. f. e. r. t. a. b. i. p. o. l. i. o. p. o. t. e. t. n. o. e. e. z. p. h. d. i. f. f. e. r. t. a. n. e. c. i. o. i. s; i. c. g. c. u. s. i. t. m. e. d. i. u. p. u. a. t. i. o. n. e. d. i. c. t. u. i. t. e. r. n. e. c. i. u. z. i. p. o. l. i. o. o. p. z. i. p. z. d. i. f. f. i. n. i. r. i. p. u. a. t. i. o. n. e. u. t. r. u. s. q. z. e. x. h. p. z. p. e. a. d. z. m. A. d. u. l. t. i. m. d. i. c. e. d. u. q. n. e. c. i. u. p. o. t. s. e. q. a. d. n. o. n. e. c. i. u. s. i. c. a. d. p. t. i. g. e. s. s. i. c. u. e. z. e. x. n. o. u. e. r. i. s. z. i. o. n. o. p. o. u. i. t. u. e. r. e. d. i. c. e. q. p. i. p. o. s. i. t. o. i. e. e. n. u. l. l. u. s. e. q. n. e. c. i. u. s. i. c. p. o. u. i. t. d. i. c. e. q. n. l. e. x. e. o. s. e. q. i. p. o. l. i. o. i. p. o. l. i. o. e. n. i. e. x. p. t. i. g. e. t. i. n. o. s. e. q. i. s; e. x. s. o. l. o. i. p. o. l. i. o. C. o. n. t. e. r. f. o. r. t. e. d. u. b. i. t. a. r. e. t. a. l. i. q. u. o. u. t. r. u. p. t. i. g. e. s. c. o. e. e. q. u. o. c. e. d. i. c. a. t. d. e. p. t. i. g. e. t. i. n. e. c. i. o. z. n. o. n. e. c. i. o. s. i. c. i. p. s. e. d. i. c. v. i. e. n. i. q. n. o. s. i. c. c. o. n. o. m. e. z. r. o. s; n. o. m. e. a. s. s. i. g. n. a. t. a. e. c. o. e. i. p. z. p. d. i. c. a. t. v. n. i. u. o. c. e. s; p. t. i. g. e. s. c. o. e. s; n. o. m. e. z. r. o. n. e. e. a. d. e. p. t. u. r. d. e. n. e. c. i. o. z. n. o. n. e. c. i. o. a. s. s. u. g. n. e. t. e. n. i. r. o. n. o. i. s. z. e. r. i. t. u. l. i. s. t. a. p. t. i. g. e. s. e. q. d. n. o. e. i. p. o. l. i. o. u. l. i. s. t. a. p. t. i. g. e. s. e. q. d. e. p. o. t. e. s. e. e. z. u. t. r. a. q. u. i. s. t. a. z. r. o. n. u. d. i. d. e. n. e. c. i. o. z. n. o. n. e. c. i. o. A. d. h. u. c. q. d. p. d. i. c. a. t. c. o. i. t. e. r. d. e. p. l. r. i. b. o. s; r. e. v. n. a. c. o. i. t. e. r. r. e. p. t. a. i. l. l. n. o. e. p. t. u. e. q. u. o. c. u. s; s. i. c. p. t. u. r. p. t. i. g. e. s. d. e. n. e. c. i. o. z. n. o. n. e. c. i. o. p. t. i. g. e. s. e. n. i. d. i. c. p. o. t. e. t. i. a. q. u. a. d. a. e. e. n. d. i. z. h. i. u. e. i. s. i. p. t. i. g. e. t. i. q. d. e. n. o. n. e. c. i. u. z. i. p. t. i. g. e. t. i. q. d. e. n. e. c. i. u. A. d. o. p. p. o. n. i. n. l. s; r. e. c. o. e. e. p. d. i. c. t. o. r. i. s. q. r. e. s. i. a. l. i. q. d. e. i. s. c. o. e. s. o. l. a. u. o. x. e. s; p. t. i. g. e. s. e. c. o. e. n. e. c. i. o. z. n. o. n. e. c. i. o. q. s. u. t. p. d. i. c. t. o. r. i. a. g. s. o. l. u. s. i. m. u. o. c. e. c. o. e. e. s. e. d. t. a. l. c. o. i. t. a. s. s. a. c. e. q. u. o. c. a. t. i. o. n. e. A. d. h. u. c. p. o. a. d. a. c. t. u. z. i. p. e. a. c. r. n. o. s. i. g. n. i. f. e. o. d. e. n. o. i. e. n. i. s. i. e. q. u. o. c. e. s; p. t. i. g. e. s. n. o. n. e. c. i. u. d. i. c. q. u. a. d. a. p. o. t. e. t. i. a. a. d. a. c. t. u. p. t. i. g. e. s. a. u. t. n. e. c. i. u. d. i. c.

ipz actū qre hec duo nō significabunt p nomē ptingētis nisi equoce. Et dicēdū q ptingēs cōe d: de ptingētī necio z nō necio nō pure equoce nec vniuocē s; analogice: qz tū logice analogū dicit equocū id dicit i lra ipz dicit equoce z sic ipz analogice dicit sic rō ei in cōi: sicut ergo ptingēs quādā potētā ad eēndū q qdē po in qzū posita ē idiffē rēter se hēt ad eē z nō eē ipsa tū put actū ptingētī ē nō h; potētā nisi ad eē. p. m. o. i. u. e. n. i. s. i. p. t. i. g. e. s. i. p. t. i. g. e. t. i. q. d. e. n. o. n. e. c. i. u. z. m. o. i. p. t. i. g. e. t. i. q. d. e. n. e. c. i. u. z. q. r. m. a. m. e. q. p. o. q. d. i. p. n. o. m. e. p. t. i. g. e. t. i. s. i. n. q. z. t. u. h. i. p. o. z. m. a. g. i. s. i. u. e. n. i. s. i. p. t. i. g. e. t. i. n. o. n. e. c. i. o. p. o. s. t. e. r. i. a. u. t. i. p. t. i. g. e. t. i. n. e. c. i. o. n. e. c. i. u. e. n. i. m. i. n. o. h. e. t. d. e. r. o. e. p. t. i. g. e. t. i. s. q. z. n. o. n. e. c. i. u. e. x. h. i. s. p. z. a. n. a. l. o. g. i. a. h. o. n. o. i. s. p. t. i. n. g. e. s. p. z. e. t. r. i. s. i. o. a. d. r. o. n. e. s. h. o. p. i. s. q. o. n. i. s. C. A. d. p. m. a. r. o. n. e. i. o. p. p. o. n. i. d. i. c. e. d. u. q. n. e. c. i. u. z. n. o. n. e. c. i. u. p. u. t. c. a. d. u. t. i. d. i. u. i. s. i. o. n. e. p. t. i. g. e. t. i. s. n. o. s. u. t. p. d. i. c. t. o. r. i. a. u. t. e. r. q. z. e. n. i. s. u. p. p. o. n. i. t. p. o. t. e. t. i. a. a. d. e. e. n. o. n. e. c. i. u. a. u. t. h; q. z. p. d. i. c. n. e. c. i. o. n. i. h. i. l. p. e. n. i. t. p. o. t. i. s; e. i. d. e. q. d. i. p. o. l. i. o. n. o. n. e. c. i. u. a. u. t. h; q. z. p. d. i. d. i. t. p. t. i. g. e. s. p. o. n. i. t. p. o. t. e. t. i. a. a. d. e. e. z. n. o. e. e. i. i. a. u. t. u. e. r. e. p. d. i. c. a. c. c. i. p. i. a. n. t. i. d. i. s. i. o. n. e. p. t. i. g. e. t. i. s. t. u. c. n. o. e. e. t. n. i. s. i. u. o. c. i. s. c. o. i. t. a. s. n. u. c. a. t. n. o. e. i. t. a. s. i. c. d. e. n. i. e. C. A. d. a. l. i. u. d. d. i. c. e. d. u. q. p. t. i. g. e. s. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. i. m. a. s. i. p. o. t. e. t. i. a. a. d. e. e. n. d. u. q. q. d. e. u. t. e. i. p. t. i. g. e. t. i. n. o. n. e. c. i. o. n. o. e. s. i. m. p. l. i. c. u. a. c. t. u. p. u. t. a. u. t. e. i. p. t. i. g. e. t. i. n. e. c. i. o. e. s. i. m. p. l. i. c. u. a. c. t. u. z. i. t. a. p. z. q. n. o. e. e. q. u. o. c. u. p. u. r. e. s; a. n. a. l. o. g. i. c. e. C. o. n. t. e. r. f. o. r. t. e. d. u. b. i. t. a. b. i. t. d. e. m. o. p. b. a. d. i. q. n. e. c. e. s. s. a. r. i. u. s. i. t. p. t. i. g. e. s. v. i. e. n. i. p. e. t. e. q. d. e. i. p. n. o. c. u. s. u. p. p. o. n. i. t. i. s. t. a. t. r. i. a. p. u. t. i. n. o. p. t. i. g. i. t. e. e. i. p. o. l. i. o. e. e. n. e. c. e. e. n. o. e. e. z. p. c. l. u. d. i. t. e. o. z. o. p. p. o. s. i. t. a. p. u. t. i. q. r. e. e. q. i. g. n. o. t. u. e. i. l. l. a. t. r. i. a. p. u. t. i. s. i. c. i. s. t. a. E. t. d. i. c. e. d. u. q. n. o. e. e. q. i. g. n. o. t. u. q. n. o. s. u. t. d. i. a. a. p. d. p. h. o. s. d. e. p. u. t. i. b. i. l. i. t. a. t. e. p. p. o. n. i. t. t. e. r. t. i. j. o. r. d. i. s. m. o. d. a. l. i. u. z. q. r. t. i. s; d. e. p. u. t. i. b. i. l. i. t. a. t. e. p. p. o. n. i. t. p. m. i. o. r. d. i. s. z. t. e. r. t. i. j. z. i. o. b. n. i. s. u. p. p. o. n. i. t. p. p. o. n. e. s. t. e. r. t. i. j. o. r. d. i. s. p. u. t. i. z. p. c. l. u. d. i. t. i. d. e. d. e. p. p. o. n. i. b. o. p. m. i. z. n. o. p. e. t. i. t. q. d. e. i. p. n. o. s; s. u. m. i. t. q. d. n. o. t. u. e. o. i. b. o. q. a. u. t. n. o. s. u. e. r. i. t. d. i. s. c. e. r. i. t. o. d. e. p. p. o. n. i. b. o. t. e. r. t. i. j. o. r. d. i. s. z. q. r. t. i. s; i. c. d. e. p. p. o. n. i. b. o. p. m. i. z. s. c. d. i. p. z. e. x. l. i. o. p. i. e. r. o. C. o. n. t. e. r. f. o. r. t. e. d. u. b. i. t. a. b. i. t. a. l. i. q. u. o. d. e. c. o. u. e. r. s. i. o. n. e. q. u. a. d. o. c. e. t. v. i. e. n. i. s. u. p. p. l. u. e. c. u. s. p. u. s. d. e. t. e. r. m. i. a. u. t. d. e. p. u. s. i. o. n. e. A. d. h. u. c. q. n. e. g. a. t. i. u. e. d. e. p. t. i. g. e. t. i. a. l. r. p. u. t. a. n. t. q. z. i. l. l. e. d. e. i. e. e. z. d. e. n. e. c. i. o. p. u. s. d. i. c. t. u. e. z. i. t. a. f. r. u. s. t. r. a. h. d. o. c. e. t. e. a. s. p. t. i. t. e. r. e. E. t. d. i. c. e. d. u. q. s. u. p. i. o. d. e. t. e. r. m. i. a. u. t. p. u. s. i. o. n. e. q. e. i. t. e. r. m. i. s. s; n. o. p. p. h. s. u. p. s. t. u. i. t. h. d. e. t. e. r. m. i. a. r. e. p. u. s. i. o. n. e. p. o. p. p. o. s. i. t. a. s. q. l. i. t. a. t. e. s. q. n. e. c. i. o. e. x. i. g. i. t. a. d. p. h. i. c. i. e. d. u. s. i. l. l. o. s. d. e. p. t. i. g. e. t. i. i. m. p. e. r. c. i. o. s. s. c. i. e. d. u. e. i. q. a. f. f. i. r. m. a. t. i. u. e. d. e. p. t. i. g. e. t. i. z. d. e. i. e. e. h. i. t. p. u. s. i. o. n. e. v. n. a. l. t. e. r. m. i. s. d. e. q. s. u. p. i. o. l. o. c. u. r. e. a. l. i. a. p. o. p. p. o. s. i. t. a. s. q. l. i. t. a. t. e. s. d. e. q. h. l. o. g. i. c. n. e. g. a. t. i. u. e. v. o. u. l. e. s. h. i. t. t. i. n. i. l. l. a. q. e. p. o. p. p. o. s. i. t. a. s. q. l. i. t. a. t. e. s. p. t. i. c. u. l. a. r. e. s. v. o. n. e. g. a. t. i. u. e. h. i. t. u. t. r. a. q. z. e. x. h. i. s. p. a. r. t. e. t. q. s. i. t. a. C. o. n. t. e. r. f. o. r. t. e. d. u. b. i. t. a. b. i. t. d. e. h. q. d. d. i. c. h. o. i. e. m. c. a. n. i. s. t. e. n. o. h. e. r. e. p. t. i. m. n. e. c. i. t. a. t. e. e. o. q. n. o. s. e. m. p. e. h. o. e. x. h. v. z. A. p. p. s. i. g. n. e. q. a. d. n. e. c. i. t. a. t. e. p. p. o. n. i. s. e. x. i. g. i. t. n. e. c. i. o. e. n. t. i. t. a. s. r. e. r. u. s. i. b. u. z. p. t. i. z. i. t. a. a. d. v. i. t. a. t. e. p. p. o. n. i. s. e. x. i. g. i. t. u. e. r. a. e. n. t. i. t. a. s. e. a. z. S. u. p. q. d. u. b. i. t. a. t. z. v. i. h. h. o. e. e. u. e. z. s. i. c. u. e. z. z. e. n. s. p. u. t. i. f. s; e. n. s. n. o. e. n. i. s. i. h. e. a. t. u. e. r. a. e. n. t. i. t. a. t. e. a. p. d. n. a. m. z. n. o. t. i. n. a. p. u. d. a. i. a. z. g. s. i. l. l. r. e. c. u. e. z. A. d. h. u. c. q. d. q. z. e. s. u. p. p. o. n. i. t. a. n. s. e. q. o. n. e. s. i. e. u. t. h. q. o. a. n. h. s. i. t. a. i. a. l. s. u. p. p. o. n. i. t. a. n. s. e. q. o. n. e. i. s. t. a. a. n. h. o. s. i. t. g. p. p. o. a. b. h. a. c. q. o. n. e. a. c. c. e. p. t. a. s. u. p. p. o. n. i. t. a. n. s. e. p. p. o. n. e. a. b. i. l. l. a. a. c. c. e. p. t. a. q. r. e. z. v. i. t. a. s. e. t. v. i. t. a. t. e. i. l. l. z. i. t. a. a. d. v. i. t. a. t. e. h. u. i. o. h. o. e. a. i. a. l. e. x. i. g. i. t. v. i. t. a. s. h. o. h. o. e. z. i. t. a. v. i. t. a. s. p. p. o. n. i. s. e. x. i. g. i. t. a. c. t. u. a. l. e. e. n. t. i. t. a. t. e. s. b. i. t. z. p. d. i. c. a. t. i. A. d. h. u. c. s. i. h. o. e. a. i. a. l. h. o. e. s. t. i. b. m. z. s. i. h. t. u. c. h. o. e. e. n. s. z. h. i. e. n. s. h. o. e. i. q. r. e. a. d. v. i. t. a. t. e. h. o. h. o. e. a. i. a. l. e. x. i. g. i. t. v. i. t. a. s. h. o. h. o. e. z. s. i. c. i. d. e. q. d. p. u. s. S. i. d. i. c. e. t. q. e. n. s. d. i. e. q. u. o. c. e. s; q. e. n. o. m. e. z. h. y. q. e. p. r. i. c. i. p. i. u. q. n. g. d. i. h. o. e. s. b. m. g. h. o. e. s. t. e. n. s. h. t. e. n. e. t. s. o. l. u. d. e. e. n. t. e. s. i. m. q. e. n. o. m. i. u. l. t. e. r. i. a. u. t. n. o. t. e. n. e. t. n. i. s. i. h. y. q. e. p. r. i. c. i. p. i. u. q. z. e. n. s. p. r. i. c. i. p. i. u. d. i. c. e. n. t. i. t. a. t. e. a. c. t. u. a. l. e. m. e. n. s. a. u. t. n. o. m. i. d. i. c. e. n. t. i. t. a. t. e. h. i. r. u. d. i. a. l. e. S. z. s. i. c. l. u. c. e. s. e. a. c. r. i. u. c. e. z. d. e. n. e. c. i. t. a. t. e. s. e. q. s. i. e. l. u. x. g. l. u. c. e. t. s. i. l. l. r. a. c. r. e. n. t. i. s. e. e. e. q. r. e. n. e. c. i. o. s. e. q. s. i. e. e. n. s. q. e. S. z. d. i. c. e. t. q. e. e. e. a. c. r. e. n. t. i. s. n. o. h. y. q. e. n. o. m. e. s; p. r. i. c. i. p. i. u. S. z. s. i. c. e. n. s. q. d. e. p. r. i. c. i. p. i. u. d. e. n. e. c. i. t. a. t. e. e. g. r. e. d. i. t. a. b. e. e. s. i. g. n. a. t. o. p. h. v. d. u. e. z. n. o. e. z. t. a. l. e. n. i. e. t. o. p. r. i. c. i. p. i. u. q. r. e. s. i. e. e. g. r. e. d. i. a. t. a. b. e. n. t. e. h. n. o. e. a. b. e. n. t. e. q. d. e. p. r. i. c. i. p. i. s; q. d. e. n. o. m. e. A. d. o. p. p. o. s. i. t. a. s. i. c. s. i. a. d. v. i. t. a. t. e. p. p. o. n. i. s. e. x. i. g. i. t. u. e. r. a. e. n. t. i. t. a. s. r. e. r. u. t. u. c. t. a. l. i. s. p. p. o. n. o. e. e. t. u. e. r. a. a. n. t. i. c. i. p. i. o. e. r. i. t. h. o. c. e. s. a. r. s. u. t. h. o. q. d. e. i. c. o. u. e. n. i. e. n. s. s. i. d. i. c. e. t. a. l. i. q. u. o. q. u. i. l. l. d. e. s. i.

telligēdū nō de vītate ppōnis de pterito ul' de futuro: s; ppōnis de pnti. ptra chimera est chimera h' ē uera ut cōstat z tñ nō ē uera entitas i reb' s; g'is p terminos: eadē aut rōe z h' erit uera hō ē hō z si nō fuerit hō qre z h' hō ē aial z sic erit vītate i ppōne de pnti absq; actuali entitate rerū Adhuc vītate vniuoce dī i ppōne affir' z neg': s; ad vītate negatiue nō exigif uera entitas rez qre nec ad vītatez affirmatiue qzuis enī nō eēt nec lignū nec capra nūhilomī n' eēt h' uera lignū nō ē capra. Adhuc si ad vītate ppōnis exigeref actualis entitas rez tūc vītate z falsitas eēt i reb' sic bonū z malū z nō i cogne tñ cut' oppo' vult Age. ex p'sse vītate finē sexti p' phie. ubi dīc q' uey z falsū nō sūt i reb' sic bonū z malū s; i n' cogntiōe tñ. Adhuc vītate z falsitas solū p'sistit circa cōpōne z dīsiōne: s; ois cōpō z dīsiō apd aiaz iest qre vītate z falsitas apd aiam ē qre cū possint spēs rez manē apud aiaz i q' pnt ad iuicē cōpōni ul' diuidi qzuis ipse res nō sint pz q' vītate z falsitas p't eē sine actuali entitate rez. q' aut cōpō z dīsiō sint apd aiaz p'bo aial enī seipso hō iest z nō ē cōpō s; rē z nām q' cōpōnit aial cū hōie. s; r' asin' seipso ab hōie diuidit z nō est s; rē diuidēs ipso: qre māifestū q' cū nō sit apd rē cōpō z dīsiō erit apd rōne solū z res rōnis erūt z sic vī q' vītate ppōnis sine actuali entitate rerū: ex iā dīctis pz quō p'cedē sūt ppōnes ad utraq; p'te p'clōnis uerūtū q' p'ime rōnes vident nūll' q' vītate scdo mō dīcta exigat actualē entitatē rez. dīcēdū ē ad p'mā q' h' ppō ens z uerū pūtū tur dī de vītate i cōplexa p'mo aut p'ns ē de vītate cōplexa ul' dīcēdū q' vītate i p'nti cū ente h' enī exigif entitatē rez ex aiaz: s; iest' entitatē actu cōpōnentis aut diuidētis cōpōnibiles aut diuisibiles. **C** Ad 2^m dōz q' qōnes ordīnā s; ordīnē quē obf'uam' i dubitādo z addiscēdo ubi ordō ē q' p'us dubitā' an sit res. scdo an sit h' uel illud: s; qzuis ordīate sint sic qōnes pp dīctā cām nō tñ opz q' ppō accep' a qōne q' ē supponat an se ppōne acceptā a qōne an sit ut vītate h' vītate illi'. **A**l' posset dīcī ad idē s; q' bec ppō hō ē aial supponat an se istā hō ē z vītate ei' vītate illi' s; ad vītate hui' hō ē s; q' accipit qō an sit i de mōstratis nō exigif actualis entitas hōis s; tñ h' uitalis sic hēt demīari i p'n' scdī posterior. **C** Ad 3^m dōz q' ens p'mo z pncipalr s; g' ens actuale z si sic sumat tūc nō tenet si hō ē s; m hō ē ens. si aut coiter accipiat p' ente actu uel ente h'itu sic nō tenet ē ens q' ē q' ipz ē dīc p'ns actuale eē **C** Cōnter dubitabif ulteri' de h' qd dīc q' cū hō est aut de neccitate aut frequēter canescit. dubi' ē enī quō h' sit uey cū hō nō canescat ut i plurib' nūll' i senectute. **E**t dīcēdū q' ille act' canescē pōt dīcē motū i canitē ul' tñ motū cōpletū si dīcat motū i canitē sic sp' z de neccitate canescit hō cū sit. puenit enī canities ex i cōp'atiōe fleugmatis i n' supiori p'te capitis cui' i cōp'atiōis cā ē diminutio caloris nālīs: z ista i cōp'atiōe z caloris diminutio sp' sit z p'iuuo si aut dīc tñ motū cōpletū sic ut frequēter canescit hō i plurib' enī si maneāt ad etatē puenit canities. **C** Alteri' forte dubitabif de eo qd dīc p'igēs natū nō pūtī i n' idē gen' p'igētis. vī enī q' sic: q' cū tā p'igēs natū qz i n' h' nūll' sit nō neccitū z possit eē z nō eē q' rōe vñū pūtī i idē gen' p'igētis z reliquū. **A**d idē qn' inatū ē vñū oppo'itō rū iest' z reliquū inatū ē iest' nisi vñū iest' determinate. cūz q' p'igēs natū sit iter oppo' si vñū illoz natū ē iest' z reliquū nisi alterū determinate iest' z ita vī q' natū pūtī i n' inatū adhuc h' est de p'igētī nato p'igētī hōies nō canescē z dīc q' p'igēs natū pūtī usq; i nō neccitū qre ista pūtī i h'ac nō neccē ē hōies canescē z si h' nō erit p'igēs p' oppo'itas q'itates cū utraq; neccia sit nec erit p'igēs a nō eē tñ eē nec e' sic p'us docuī Age. pūtē ppōnes de p'igētī. **E**t dīcēdū q' p'igēs natū nō pūtī i p'igēs natū s; i p'igēs p' possibilī. **C** Ad p'm' dōz q' i sillando ar' nō ualet p'igēs enī natū hēt cāz ordīatā magis ad vñā p'te pp' qd et' ne' nō hēt cāz talē z iō nō pūtī i idē gen' p'igētis. p'igēs aut' i n' h' nō hēt cāz ordīatā s; e' q' r' se hēt ad utraq;

p' tē pp' qd z sua ne' p'igēs ē. **C** Ad 1^m dīcēdū q' h' ppō i vñū oppo'itōz z c. iest' reliquū natū ē iest' nisi aliter dēter' n' niate iest' nō ē uera neq; itelligēda nisi i d'rys i cōplexa c' ul' sūt sanū z egrū z h' i. h' aut sit p'mo de oppo'itōis cōm' p'lexis q' si reducant ad i cōp'ōne reducunt ad dīctā h' i nō canescē nō canescē. **C** Ad ultī' dōz q' h' neg' hōies i nō canescē nō ē de p'igētī nato. h' enī ipz nō canescē i n' natū nō ē s; ei' oppo'itō: nec i n' h' q' e' q' r' nō se hēt ad ei' z nō eē: qre relīngit q' sit cōe utriq; s. possibile ul' de p'igētī p' possibilī: vñ p' q' p'igēs natū i quātū h' nō multū sumif s; negōne: s; sumif positīue ut canescē i senectute qd ē natū i plurib' canescē i iuētute qd ē natū i pauciorib' h' z hui' q' r' negōnes magis nō inate sūt: vñ vult Age. p' suā l'raz ex p'sse q' affir' de p'igētī nato pūtī i n' p'igēs nō eē qd ē idē ei' qd ē nō neccē q' uelī sigre q' tale p'igēs noiat per affirmatiuā ul' r. qn' q' dīc p'igēs natū pūtī usq; i nō neccitū h' itelligēdū ē de p'igētī nato ubi affirmatur eē. **S**z tūc dū' qre si tā i p'igētī nato qz i n' h'ito sit p'igēs p' oppo'itō q'itates. ad h' aut q' sit talis p'igēs opz eē pūtī cū nō eē: dū' pōt q' r' h' pōt eē i p'igētī nato: q' si p'igēs natū s; q' hui' affirmatiuū ē z cadit sup' eē z pūtī i nō eē z illud p'igēs nō eē sit de p'igētī cōl' a cōl' hō ad sp'le nō tenet argū' q' a p'igēs nō eē ad p'igēs eē nō erit p'igēs apd p'igēs natū: z si h' tūc nō ē pūtē a nō eē i eē s; mō p'igētis s; solū e' q' qre nō erit ibi p'igēs nec p'igētis. **O**ppo'itō app'et manifeste i terminis q' si p'igētī hōies nō canescē p'igētī z canescē sic e' q' z si p'igētī eē multū p'igētī nō eē multū sic e' q'. **E**t pōt dīcī q' si p'igēs cōuenit usq; i p'igēs nō eē bñ tenet ut dīctū ē z illud p'igēs nō esse cū nō possit eē de p'igētī nato nec i n' h'ito ut ostēdit' ē erit de p'igētī p' possibilī. ab illo aut p'igēs nō eē usq; i p'igēs eē fieri pōt p'cessus grā māe qzuis enī foia argumētādi nō sit bona qre p'cedit a supiori ad i n' h'ito nō ē tñ i uent' p'igēs natū p'igēs i p'igēs nō eē qn' e' p'igēs possit eē p'igēs z h' ē ex h'itudīe terminoz qd' iest' p'igētīa nata magis qz ex foia argumētādi. **C** Alteri' aut dubitabif forte de eo qd dīc circa dīcī de oī i p'igētīb'. q' enī i p'cedētīb' nō dēter' mīauit dīctūz modū accipiēdi de oī i neccis nō deberet h' dare dīctūz modū dīcī de oī i p'igētīb'. **S**z dīc q' ppōnis de neccitō nō ē dū' itētīo sic ppōnis de p'igētī. **S**z sic h' ppō oē. b. p'igētī eē. a. duplicē hēt itētīōne ul' q' oē qd ē. b. p'igētī eē. a. ul' q' oē qd p'igētī eē. b. p'igētī eē. a. leg' oē. b. de neccitate ē. a. ul' dīc q' oē qd ē. b. de neccitate ē. a. ul' oē qd neccē ē eē. b. neccē ē eē. a. **A**d huc sic ppō de p'igētī alīqn' accipit cū alīa de p'igētī alīqn' cū alīa de iest' ad cō' situēdū s; illi' sic z ppō de neccitō alīqn' accipit cū alīa de neccitō alīqn' cū alīa de iest'. s; si ppō d' p'igētī pp' suā duplicē acceptiōne duplicē hēt itētīōne q' cū alīa de p'igētī accipit s; hac itētīōe oē qd p'igētī eē. b. z cū alīa de iest' accipit s; ista oē qd ē. b. z c. vī s; r' q' dū' erit itētīo i ppōe ul' de neccitō pp' duplicē e' acceptiōne ita q' s; ista itētīōe oē qd neccē ē eē. b. neccē ē z c. accipit cū alīa de neccitō ad p'igētī tuēdū s; illi' vñiformē. s; ista vō oē qd ē. b. neccē ē z c. i. mīr' itōe neccitō z iest' ubi minor ē de iest'. **E**t dīcēdū q' alīo de neccitō hēt illas duas itētīōes sic oppo'itō s; i se p'abiles sūt ab iuicē. q' si oē. b. ex neccitate ē. a. tūc. a. ē i se p'abile ab oī b. ita q' ab oī qd de neccitate ē. b. z qd ē. b. simplr eo q' in eē simplr z ex neccitate iest' nō dīuificāt iherētā nisi s; nō nē tñ: s; utraq; dīc' actualē iherētā z eētīalē z q' ita est iō nō dīstīngit Age. i p'cedētīb' dīcī de oī i neccis p' dōis suas itētīōes cū nō dīuificēt iherētā z h' līq' p' h' q' i mīr' itōe neccitō z iest' nō accipit illa de iest' nisi de iest' simplr q' forte s; rem nō dīstīngit a ppōne neccitō qzuis dīstīngit s; mōdū inesse aut z p'igētīer i n' eē separabilia sunt ab iuicem z dīuificāt iherētālem per actuale z potētiāle z pp' ē s; m istā duplicē iherētā dīuifimode accipiat ppō de p'igētī oportuit h' Age. has duas itētīōes e' qd dīcī de oī i p'igētīb' dēter' mīare. **C** Alteri' forte dubitabif quō illa de p'igētī dat itelligē illā de iest' nō enī seq' si p'igētī

et sic est et ita nec intelliget illa de se in illa d' p'igenti sic p'is
 ante. Adhuc cu tale p'igens idifferenter se heat ad ee et no
 ee q' r'oe ibi intelligit affir^o de se et neg^o q're sic bene expo
 nes o'e q'd no e. b. p'igit ee. a. sic sic o'e q'd e. b. zc. Et d'z
 q' i p'pone de p'igenti modus p'ingente cadet sup extra
 ampliat eoz suppone. vñ si p'sideret s'bm p'ponis talis
 s'z q' modus p'igentie extedit sua v'tute l' ip'z pot accipi p'
 oi eo q'd p'igit ee s'b eo r'ide het p'po talis ista it'etione o'e
 q'd p'igit ee. b. zc. si aut p'sideret s'bm in se sine mo p'igē
 tie iquatū e q'd dā ule actu p'ines s'b se isertora sic het cō
 parationē ad p'teta p actualē iherētiā r' s'ib het p'po talis
 ista it'etione o'e q'd e. b. zc. sic g' r'oe p'ingente h'z accipi s'b
 s'bo i p'lica^o de p'igenti. r'oe aut ip'is s'bt i se r' copati ad ac
 tualr p'teta s'b eo d'z accipi s'b eo i p'licatio de inee r' p' p'z
 r'isio ad oppo^o. Hic non^m e q' i p'licatio circa s'bz sumēs
 iherētiā p'igētiāle s'igt minorē p'ponē de p'igenti r' i p'lica
 tio de se s'igt miorē de se ul' de ne'cio vñ s'b tali sensu o'e
 q'd p'igit ee. b. p'igit ee. a. i p'licat tot^o s'ills vniformis de
 p'igenti s'b s' s'fū aut o'e q'd e. b. p'igit ee. a. i p'licat tot^o s'ills
 mixt^o de p'igenti r' se ul' de p'igenti r' ne'cio. C' Ultio for
 te dubitabit aliq's q're nō ponat tertiā it'etionē p'ponis de
 p'igenti. s' h'ac o'e q'd nece e ee. b. p'ingit ee. a. v'z eni q' de
 beret eā ponē: q' q'd p'tinet sup^o p'tinet iseri^o s'z se hmp^o
 e sup^o ad ne'cio se q're cū p'po de p'igenti p'igat se sim
 pliciter p'tinebit r' ex ne'citate se r' ut omittit Ag. vñā i
 it'etione talis p'ponis. Adhuc si h' it'etio o'e q'd p'ingit esse
 b. zc. faciat g'nationē vniformē s'illoz de p'igenti r' h' it'etio
 o'e q'd e. b. zc. faciat g'nationē mixtā p'igētiā cū se eades
 r'one erit it'etio tertia facies mixtionē cū ne'cio r' h' nō est
 nisi ista ut v'z o'e q'd nece e ee. b. p'igit ee. a. q're ut v'z in
 sufficiēter dat it'etioes ul'is de p'igenti. Et dicēdū q' ibi e
 illa tertia it'etio sic oppo^m e ex copatiōe s'bt ad ea q'd^o ne
 cessario iest s'z omittit eā q' nō sepat a scda it'etioe imo p'
 eā intelligit q' ibi se simplr r' ex ne'citate se nō diuificat
 iherētiā ut p'dcū e id p' h'ac it'etionē o'e q'd e. b. zc. itelligit
 tur sufficiēter reliq' r' p' h'ac it'etionē o'e q'd e. b. p'igit ee. a.
 hē m^o sufficiēter it'etionē illi de p'igenti mixto cū se r' de
 eodē mixto cū ne'cio sic p'z it'etū q' illa de se q' accipit cū
 mixtioe cū p'igenti d'z ee de se simplr r' nō ut nūc sic pa
 tebit in sequētibz. patet igit ex his r'isio ad opposita.

¶ Ado igit p'igit. a. oi. b. r. b. oi. c. erit
 s'ills p'fect^o qm. a. p'igit oi. c. iee. B' at
 manifestū e ex diffōne. Nā p'igē oi
 iee sic dicebam^o. s'itr at r' si. a. p'igit nlli. b.
 b. at oi. c. qm p'igit. a. nulli. c. Nā de q. b. p'
 tigit. a. nō p'igē B' erit nullū dimittē de his
 q' sub. b. p'igūt. Qm at. a. p'igit oi. b. b. aut
 nulli. c. p'igit p' assūptas q'dē. p'pōes nllus
 fit s'ills. p'usa aut. b. c. s'z p'igēs fit idē q' r' p'
 us. Qm eni p'igit. b. nulli. c. iee p'igit r' oi
 iee: B' at dictū e p'us. Quare si. b. q'dē oi. c.
 a. eni oi. b. rursus idē fit s'ills. S'itr at r' si ad
 utraqz p'pōes negō ponat p'igē. dico at
 ut si. a. p'igat nulli. b. r. b. nlli. c. Nā p'p' af
 sūptas p'pōes nullus fit s'ills p'usis at rur
 sus idē fit q' r' p'us. Ad manifestū qm negōne
 poita ad miorē extremitatē ul' ad utraqz
 p'pōes aut nō fit s'ills: aut fit q'dē: B' nō p'fe
 ct^o ex p'uerfione enim fit necessarium.

¶ Ado q'z determinat p'n^o a'ntia g'nōne s'illi de p'igenti h' p'
 seq' ip'az g'nationē r' diuidit i tres. q' p' o'eterminat h'ac
 g'nationē i p' figura 2° i 2° 3° i 3°. p' i duas. i p' o'eterminat

g'nationē vniformē s'illoz de p'igenti i p' figura. i 1° g'nati
 onē mixtā eoridē i eadē figura cū dic' si at B' q'dē iee. J
 p' i duas. i p' dat p'ugōnes utiles i 2° iutiles cū dic' si
 aut q' ad maiorē. J p' i duas. i p' dat utiles ules i 2° p'icu
 lare cū dic' si aut altera p'ponū. J p' i duas. i p' dat cō
 iugōnes ules utiles r' p'fectas r' sūt due q'rū p' cōstat ex
 utraqz affirmatiua r' p'fici' per dici de oi i p'ingētibz. 2°
 het maiorē negatiuā r' minorē affirmatiuā r' p'fici' p' d'
 ci de nullo i p'igētibz r' h' e' qm igit p'igit. J i 2° dat cōtu
 gatiōes ules utiles r' imp'fectas r' sūt due q'rū vna h'z m'
 norē negatiuā tñ r' p'fici' p' p'usionē illi^o mioris p' oppo
 sitas q'litates. alia v'o het utraqz negatiuā r' p'fici' p' p'usio
 nē utriusqz ul' minoris tñ r' h' e' qm aut. a. p'igit ee. b. J
 p'inter epilogat r' h' est. J manifestū est igit. J

¶ Si at altera q'dē p'pōm ulis: altera at p'
 ticularis sumaf: ad maiorē extremitatē posi
 ta uti s'ills erit p'fect^o. Nā si. a. oi. b. p'igit. b
 at alicui. c. p'iget. a. alicui. c. iee. B' at mani
 festū e ex diffōne de oi p'igēti. Rursū si. a
 p'igit nulli. b: b. at p'igit alicui. c. iee nece e
 a. p'igē alicui. c. nō iee. Dem'ratio at eadē
 Si at p'uatua sumaf. p'po p'ticularis: ulis
 at affirmatiua p'one at s'ill' se h'cant: ut si. a
 oi. b. p'igit. b. at alicui. c. nō iee p' sūptas q'
 dē p'pōes nō fit s'ills: p'usa at p'ictari r' po
 sita. b. alicui. c. p'ingē inee eadē erit p'ctio q'
 r' p'us: quēadmodū in his que a p'ncipio.

¶ Conter dat p'ugōnes utiles p'ticulares r' p'cedit sic. p'
 dat p'fectas q' sūt due q'rū vna p'stat ex affirmatiō r' p'fici'
 p' dici de oi i p'igētibz. alia aut het maiorē negatiuā r' p'fi
 cif p' dici de nullo r' utrobiz e minor: p'ticularis affirma
 tiua r' h' e' si aut altera q'dē. J 1° ponit vnā imp'fectā p'fi
 tē minorē p'ticularē negatiuā r' maiorē ulez affirmatiuā
 q' p'fici' p' p'usionē minoris. Alia aut. s' p'statē ex negatiō
 omittit q' ex p'cedētibz sufficiēter itelligit r' h' e' si aut p'
 uatiua sumaf.

¶ Si at q' ad maiorē extremitatē e p'ticula
 ris: q' ad miorē ul'is. siue utreqz affirmatiō
 ponat: siue p'uatue: siue nō s'illis figure: siue
 utreqz idefinite: siue p'ticulares nullo mō
 erit s'ills. Nihil eni p'hibet. b. tñscēdē. a. r'
 nō p'dicare de eqs i q' at. b. tñscēdit. a. sūaf
 c. huic eni neqz oi: neqz nulli neqz alicui
 neqz nō alicui p'igit. a. iee. si q'dē p'utaf s'z
 p'igē p'pōes. r. b. plurib^o p'igit q' a. iee.
 Ampli^o at r' ex terminis manifestū: nā sic se
 h'ntib^o p'ponib^o p'ingit r' p'mū postremo
 nulli r' oi ex ne'citate iee. Termini cōes o'uz
 inee q'dē ex ne'citate: aial albū hō: nō p'tin
 gere ad animal album uestis.

¶ Conter determinat p'ugōnes iutiles r' p'cedit sic. p'
 q' oēs p'ugōnes iutiles sūt i q' b^o maior: ul' utraqz e p'ticu
 laris r' h' e' si aut q' ad maiorē. J 1° h' ostēdit r' diuidit in
 duas. q' p' ostēdit eas ee iutiles q'ntū ad p'clonē de p'tin
 gēti. 2° ul' q'ntū ad oēs p'clonē ibi 2°. manifestū e q' q'ntuz
 ad cōclonē de p'igēti ostēdit duplr iutilitatē. p' p' r'one m
 sic si maior: uel utraqz fuerit p'ticularis potest medium
 esse in plus maiorē extremitate. sed cum medium est in
 plus ea potest illud accipi p' minore extremitate in quo

Liber Primus

mediū excedit maiorē extremitatē z tūc nec maiorē con-
tingit in eē omni minori extremitatē neq; alteri neq; ali-
cui necnō oī z ita nō sequitur p̄clo de p̄tingētī si maior uel
utraq; fuerit p̄cularis h̄ rō patet si sumat mediū aliq̄s
terminus acc̄ntalis/extremitates v̄o due sub eo contēte
dispata ut aial/albū/tunica z h̄ est. [nihil enim p̄hibet]
sc̄do ostēdit idē per p̄ntiā in terminis ponēdo terminos
ubi cū p̄missis stat ulis affirmatiua de necessario z ita p̄z
q̄ nulla negatiua de p̄tingētī sequitur nec ēt negatiua de i-
esse aut de necessario: alios aut ponit ubi stat ulis negati-
ua de necessario ex quo patet q̄ nulla affirmatiua de cō-
tingētī sequitur nec ēt affirmatiua de iēē aut de necessario
z h̄ est. [amplius autem z ex zē.]

C Manifestū est igit̄ qm̄ hoc mō se h̄ntib⁹
terminis nullo mō fit fill's. Nā oīs fill's uel
ei⁹ qd̄ est iēē uel ex necitate uel p̄tingē. hic
aut̄ neq; iēē: neq; necius manifestū ē qm̄
est. Nam affirmatiuus p̄mit p̄uatiuus: z
p̄uatiuus affirmatiuus. relinquit̄ ergo p̄tin-
gē: hoc aut̄ impossibile. ostēsum est enīz qm̄
sic se h̄ntib⁹ terminis z oī postremo p̄mū i-
eē z nulli p̄tingit ex necitate: q̄re nō erit cō-
tingēs fill's: nā neciū nō erit p̄tingēs. Mani-
festū aut̄ qm̄ cū ules sint termini in p̄tingētī
bus p̄pōnib⁹ semp fit fill's in p̄ma figura
siue sint p̄dicatiui siue p̄uatiui: uerū ex p̄di-
catiuis qd̄ ē p̄fect⁹: ex p̄uatiuis aut̄ ip̄se-
ctus. Oportet aut̄ p̄tingē sumē nō in ne-
cessariis: sed s̄m dictā diffinitionē aliq̄tēs
autem latet huiusmodi.

C Cōsequēter ostēdit q̄ dicte p̄tingōnes iutiles sunt quo-
ad oēm p̄conē: sic oīs fill's aut̄ p̄cludit p̄conē de iēē aut
de necessario aut de p̄tingētī: sed ex dicta dispōne nulla
istarū sequitur: ergo dispō inutiles est respectu oīs p̄conis
p̄moponit p̄conē z h̄ est [manifestū.] sc̄do maiorē z
h̄ est [nā oīs fill's.] tertio ostēdit minorē z p̄cedit sic. p̄-
mo manifestat q̄ nō sequitur p̄clo de iēē nec de necessa-
rio sic affirmatiua de iēē z de necessario iterimunt̄ seq̄
per h̄ q̄ negatiua stare pōt z ecōuerso negatiua de iēē
z de necessario iterimunt̄ seq̄ per h̄ q̄ affirmatiua stare
pōt sicut patet ex p̄bitis terminis z ita neq; sequitur affir-
matiua nec negatiua de iēē aut de necio z h̄ est [Hic
aut̄ iēē.] sc̄do ostēdit q̄ nō sequitur p̄clo de p̄tingētī sic
ex quo nō sequitur p̄clo de iēē aut de necessario constat q̄
si alia sequitur illa erit de p̄tingētī: sed h̄ nō sequitur. q̄ enī
stare pōt affirmatiua de necessario nō pōt seq̄ alia nega-
tiua de p̄tingētī: z q̄ pōt stare negatiua de necessario nō
pōt seq̄ alia affirmatiua de p̄tingētī z h̄ est [relingitur er-
go.] p̄nter ep̄ilogat addēs q̄ nō accipit h̄ p̄tingens pro
necessario sed s̄m diffinitionē p̄us datā. [q̄ neq; est ne-
cessariū neq; impossibile z in h̄ est multoties difficultas ad
determinādū. s̄. inter modos p̄tingētis z h̄ est [manife-
stū aut̄ z qm̄.] Hic posset aliq̄s dubitare qd̄ de sufficiē-
tia in p̄cessu. **A**z. d: enīz p̄tingēs triplr. s̄. necessarium
nō necessariū z possibile. sed sup̄ determinatū est de cō-
tingētī qd̄ est necessariū hic aut̄ determinat gn̄ationem
filli de p̄tingētī qd̄ est nō necessariū. querit̄ ergo quare
nūq; determinat gn̄ationē filli de p̄tingētī pro possibili
vident̄ enim deē. xij. capla tria de gn̄atione vn̄iso: mi p̄
tres figuras/ tria ēt de mixtione eius cū iēē tria de mix-
tione eius cū p̄tingētī necessario z tria ēt de mixtione ei⁹
cū p̄tingētī pro nō necessario. Et dicēdū q̄ p̄tingens pro
possibili est cōe z dicū s̄m genus z non est aliqd̄ actuali

ter nisi in suis sp̄ibus que sunt p̄tingēs necessariū z non
necessariū q̄re nec potuit nec debuit aliter determinare
gn̄ationē filli de cōtingētī nisi s̄m istas sp̄es q̄re cuz hoc
factat sufficiēt̄ patet sufficiētia in p̄cessu eius z ita nihil
omittit de agēdis. **C** Cōsequēter forte dubitaret aliq̄s
de utilib⁹ p̄tingōnib⁹. pōt enim fieri instātia p̄tra eas ubi
cūq; accipit̄ medius termin⁹ acc̄ntalis z extrema duo s̄b
se p̄tēta in eodē genē uel duo dispata/ sicut aial/ albū h̄
uel aial/ albū lapis. si enim fiat fill's sic cōtingit oē album
ēē aial p̄tingit oēm hōiem ēē albū uel oēs lapidē/ nō erit
p̄clo de p̄tingētī sed de necessario uel impossibili. **C** Ad-
huc querit̄ quō accipēdi sunt termini maioris p̄pōnē
hui⁹ gn̄ationis h̄ est pro quo. b. sup̄p̄t̄ z pro quo. a. oīs
enim terminus aut est subalis aut acc̄ntalis: aut ergo ha-
bet maior p̄pō accipi in duob⁹ terminis acc̄ntalibus aut
in duob⁹ subalib⁹: aut in vno subali z altero accidētali: et
uoco terminū subalē qui per modū substantis fiḡ: acc̄nta-
lē qui per modū acc̄ntis ad alterū: si debeat sumi maior
p̄pō in duob⁹ terminis acc̄ntalib⁹: p̄tra oē gr̄maticū cō-
tingit ēē albū oē nigrū p̄tingit ēē gr̄ama^m nō tñ p̄tingit oē
nigrū ēē albū: si ex duob⁹ subalib⁹ cōtra talis non est de
p̄tingētī determinato h̄: sed uel de necessario ut oēm hō-
minē ēē aial: uel de impossibili ut oēm hōiem ēē asinum. si
ex altero subali z altero acc̄ntali: aut ergo s̄m terminus
est subalis z p̄tū termin⁹ acc̄ntalis/ aut ecōuerso/ si p̄mo
mō p̄ p̄tingit oēm hōiem ēē albū p̄tingit oēm nigrū ēē
hōiem nō tñ p̄tingit oē nigrū ēē albū. si sc̄do mō tūc red-
dit oppō p̄ma q̄ p̄tingit oē albū ēē aial z oēm hōiem ēē
albū nō tñ p̄tingit oēm hōiem ēē aial imo necesse est: er-
go difficultas est in q̄one quō accipēdi sunt termini in
hac gn̄atione. **C** Ad p̄m dōm est q̄ ulr̄ q̄nūq; in vn̄iso:
mī gn̄atione de p̄tingētī s̄m maioris est terminus acc̄-
dētalis z p̄dicatū eiusdē terminus subalis est maior/ fal-
sa q̄ is est sensus. oē qd̄ p̄tingit ēē. b. p̄tingit ēē zē. vnde
cū accipit̄ pro maiori talis p̄pō oē albū p̄tingit ēē aial h̄
est falsa q̄ accipit̄ sub hac itētione oē qd̄ p̄tingit esse al-
bū p̄tingit ēē aial qd̄ falsum est q̄uis nihil fuerit albū nī
si aial p̄tingit tñ multa fieri alba que impossibile est ēē aial
sicut ligna lapis z huiusmodi q̄re mediū in ista gene-
ratione nō d̄z ēē terminus acc̄ntalis cū maior terminus
uel maior extremitas sit eēntialis. **C** Ad sc̄d̄z dicēdū q̄
maior p̄pō in hac gn̄atione duplr̄ potest accipi. s̄. aut ex
utroq; termino acc̄ntali aut ex s̄bto subali z p̄to acc̄ntali
ad obm̄ p̄tra p̄mū istoz/ dicēdum q̄ maior est uera. s̄. oē
gr̄ama^m p̄tingit ēē albū q̄ oē qd̄ p̄tingit ēē gr̄ama^m cōtin-
git zē. minor aut̄ distinguēda est q̄ cū dicit̄ p̄tingit oē nī-
grū ēē gr̄ama^m. aut accipit̄ iste termin⁹ niger p̄ q̄tate p̄
z pro s̄bto sc̄dario/ z tūc falsa est: aut ecōuerso z tūc uera ē
q̄ sube que iā nigra est p̄tingit iēē gr̄maticū aut̄ p̄clu-
dit̄ q̄ p̄tingit oē nigrū ēē albū hic ic̄dit eadem dist̄ z eo
mō quo minor est uera sequitur p̄ uera. eo mō quo maior
falsa z p̄clo falsa. **C** Ad obz̄ p̄m iā p̄z p̄ q̄ cū dicit̄ p̄tingit
oēm hōiem ēē albū p̄tingit oē nigrū ēē hōiem q̄ zē. disti-
guēda est minor z p̄ z dicat̄ idē qd̄ p̄us: iā q̄ p̄ r̄h̄o ad
sc̄dm. Sc̄dū aut̄ q̄ adhuc tertio mō pōt accipi p̄pō ue-
ra de p̄tingētī sed nō maior in ista gn̄atione. s̄. q̄ s̄z ē ter-
min⁹ acc̄ntalis z p̄tū subalis sic oē albū p̄tingit ēē aial h̄
enī pōt ēē uera sub hac itētione oē qd̄ est albū p̄tingit ēē
aial ut si nihil fuerit albū nisi aial: sed non pōt ēē uera s̄b
hac itētione oē qd̄ p̄tingit ēē albū p̄tingit ēē aial rōne p̄-
us dicta: z iō talis p̄pō nō pōt ēē maior in ista gn̄atione
vn̄iso: mi. 4° aut̄ mō qm̄ uterq; termin⁹ subalis est nō fit
p̄pō de p̄tingētī s̄m p̄ntē itētione. **C** Ulteri⁹ aut̄ q̄ret
aliq̄s sub qua itētione ulis de cōtingētī accipit̄ d̄z minor
ulis in ista gn̄atione q̄ iā dictū est q̄ maior semp h̄ acci-
pit̄ sub hac itētione oē qd̄ p̄tingit ēē. b. zē. v̄i enī q̄ oportet
minorez accipi sub eadem acceptione uel equiuocet
dicet̄ cōtingēs in p̄missis z differēter accipiet̄. **O**pp̄ aut̄
v̄i p̄ h̄ q̄ minor nō respicit̄ maiorē p̄pōnē s̄b se sumēdā

ficut maior: vñ h maior: cū respiciat miore de ptingenti ne
cessario hēat istā itētionē oē qd ptingit zc. nō tñ opz mio
rē hie eadē acceptiōnē cū nullā ppōm respiciat tanqz sē
se sumēdā qre cū mio: de ptingenti ulis duplicē hēat itēti
onē qcūqz illarū exīte uera poterit mio: eē uera. Et hoc
pcedēdū est vñ ppō mio: est uera in ista gnōne p qcūqz
intētiōe iuentaf uera maior. ¶ Ad oppōm dō. qd pp h
nō diūficabilē ptingēs nec equocabit qzuis mio: vitatez
hēat pro vna itētiōe tā dicta z maior: p alia. ¶ Conter for
te dubitabit de eo qd dicit h eē silm impctm cū mio: uel
utraqz negatiua est. hma enī figura cū sit per puerfam ta
ctā nō videt hie modos impfectos. Adhuc modū pme
figure regulāf per dicit de oī z de nullo: adhuc tales mo
dū nō sūt impcti h m figurā cū fiāt hz p m figurā: nec hz
modū ut videt eadē rōne: nec h m necitatē illatiōis ut cō
stat cū sint p iugōnes utiles: nec h m euidentā necitatē cū
p^a figura qzū ad illā pfectā sit. Et dicēdū qd tales mōi im
pfecti sūt qzū ad modū: qz nō est modi pfectio in p^a figu
ra nisi mīno: sit affirmatiua sic p^a p dicit de oī z de nullo:
sūt et impfecti quātū ad euidentā necessitatē eadē rōne z
nō regulātur p dicit de oī z de nullo: qz rō tā ei^o qd est di
ci de oī qz ei^o qd est dicit de nullo vult miore accipi affir
matiuā. p^a igit qd nō opz p m figurā ubiqz pfectam esse
qzū ad oēs modos nisi solū ubi oēs modi ei^o regulant
p dicit de oī z de nullo. ex hīs p^a rōis ad opposita. ¶ Ad
huc forte dubitabit aliqs de terminis positō ad p iugō:
nē iutilē accipit enī sibi talē ppōnē ptingit aliqd albū eē
aial que ponit albū pro medio. qz qz aut albū supponit
pro sba que est aial ul que nō est aial. Si p^o erit de ne
cīo. si 2° de ipossibili z ita nullo de ptingenti. Et dōz qd ac
cipit albū pro sba alba q est aial nō tñ est ppō de necīo.
qzuis enī oīs hō sit aial de necitate tñ ptingit oēs boiez al
bū eē aial z nō est hoc necīo: z q sic sit p iugōis ut ptingit
aliqd albū eē aial de ptingenti: p^a p puerfionē ulis de pting
gēti que puerfif in p iugōis de ptingenti. S; tūc du^o vi enī
q male accipiat terminos: qz sic dictū est in hac gnōne nō
accipit ppō de ptingenti ita q s m sit termin^o accntal z p
dicatū sba. Et dōm q ulis uera nō pōt accipi sic h p iugō
laris pōt. ¶ Ultio forte queret sufficiētia modoz: hū^o
gnōnis. z dō. q tñ supponēdū est maiorē eē ulem z pa
tebit. xvj. eē p iugōnes sed octo eē utiles z octo iutilēs.
S; tūc querit qre nō opz mīno: supponē eē affirmati
uā hie sic p^a z q nō sillo te^r ex negatiuis z dicēdū qd h
est qz negatiua de ptingenti cū affirmatiua puerfif z iō nō
pōt mio: in p^a figura eē negatiua nec ex utraqz negatiua
fieri: silr qre neg de qua affirmatiua est h m rem.

I autē h qdē iēē illa hō ppōnū cō
tigē sumat. Quōz ad maiorē qdē
extrematē ptingē significat. p fci
erūt oēs silli. z ptingētes h m dictā determi
nationē. Quō hō que ad miore z impfecti
oēs z puatiui silli nō ptingētis h m dictā de
terminationē. Sed ei^o qd est nulli aut nō oī
ex necitate: si enī nulli aut nō oī ex necita
te: ptingē dicim^o z nulli z nō oī in eē.

Hic itēdit de mixta gnōne silloz de ptingenti in p^a fig^a
z didit in duas. in p^a determinat mixtionē ptingētis z de
iēē. in 2^a mixtionē ptingētis z necīi ibi qn aut h qdē p
pōm. p^a in duas. in p^a dat regulā h m quā pcedūt oēs
p iugōnes hui^o mixtiōis. in 2^a cū dicit ptingit enī. a. p p
quit ipas p iugōnes. p^a cōtiet duas regulas qzū p^a h m
cat cōiugōnes pfectas 2^a impfectas. p^a talis si altera pro
pōnū fuerit de in eē z altera de cōtingenti maior: aut fuerit
de cōtingenti z mio: affirmatiua de iēē erit silli pfect^o cō
cludēs cōclonē de cōtingenti ad utrūlibet z h est si autē

hoc. 2ª talis si maior: fuerit de iēē z mio: de cōtingenti erit
silli impfect^o. mio: vō talis dispōnis nō cōcludet cōtin
gēs ad utralibet h cōtingēs pro possibili cōcluderet. cō
cluderet enī cōtingē nō eē qd cōuertit ei qd est nece h au
tē est cōtingēs cōe z cadēs sp nō eē tñ put sumit in 2° or
die modalū z h illud dicat de modis necīis scēdum tñ
q seqt est de affirmatiuis ubi mio: est de cōtingenti sicut
patebit per sequētia z h est qn aut que.]

Cōtingit ergo. a. oī. b. b. aut oī. c. ponat in
eē. Quō igit sub. b. est. c. a. aut ptingit oī. b.
Manifestū est qm z. c. oī ptinget fit aut pfe
ct^o silli. Silr aut z cū puatia sit. a. b. ppō.
b. c. aut affirmatiua z hec qdē ptingē: illa
hō in eē sumat: pfect^o erit silli qm. a. ptingit
nulli. c. iēē. qm ergo iēē posito ad mio
rē extrematē: p fci sūt silli manifestū est.

Cōnter determinat p iugōnes z p^o ules 2° p iugōnes cū
dicit si aut h qdē ppōm. Adhuc uliuz. p^o ponit utiles 2° i
utiles cū dicit si aut nō iēē ponat Adhuc utiliū p^o ponit
pfectas 2° determinat impfectas ibi 2^a cōtingit ergo: pfe
ctas aut ponit duas qzū vna cōstat ex affirmatis maiore
de cōtingenti: z p fci p dicit de oī in cōclonib^o h m istā ac
ceptionē oē qd est. b. cōtingit eē. a. 2^a hēt maiorē negati
uā de cōtingenti z miore affirmatiua de iēē z p fci p dicit
de nullo h m istā acceptiōnē z h est cōtingit ergo.]

Quō autē p iugō se hntes erūt silli per ipossi
bile mōstrādū. Silr aut erit manifestū qm
impfecti. Nā ostēfio nō erit ex sumptis p
pōnib^o. Primū aut ostēdēdū: si cū est. a.
nece est eē. b. z cū sit possibile eē. a. possibi
le erit eē. b. ex necitate. Si enī ex sic se hnti
bus terminis in quo qdē. a. possibile: in quo
qdē. b. ipossibile. Si ergo vnū est possibile
qm est possibile fiet. Si aut alterū ipossibi
le qn ipossibile nō fiet. Simul aut si. a. pos
sibile: z. b. ipossibile ptinget. a. fieri pter. b. si
aut fieri: z eē: nā qd fit qn factuz fuerit est.
Opret aut nō solū sumē in gnatione pos
sibile z ipossibile: sed in hoc qd uerū est eē
z in hoc qd actu est: z qcūqz mō aliter di
cat possibile: in oīb^o enī silr se hēbit. Am
plius aut cū est. a. b. eē. Non qm vno aliq
exīte. a. erit. b. oportet opari. Nihil enim
est ex necitate vno aliq exīte: sed duobus
ad minus: ut qn ppōnes sic se hnt ut dcm
est ad silm. Nā si. c. de. d. d. autē de. f. z. c
de. f. ex necitate. z si possibile utrūqz z cō
clusio erit possibilis. Quēadmodū igit si
qs ponat. a. qdē ppōnes. b. aut p iugōnem
accidet nō solū si. a. sit necīū z. b. necīum.
sed ex possibili possibile. Hoc aut ostēfio
manifestū est qm falso posito z nō ipossi
bili z qd accedit pp positiōes falsum erit:
z nō ipossibile: ut si. a. qdē falsum sit nō tñ
ipossibile. cū aut sit. a. est. b. z. b. erit falsuz

nece est nullū hoīem moueri: s̄ nō nece ē
aliquē. manifestū igr̄ qm̄ p̄clo ē ei⁹ qd̄ ē nō
ex neccitate icē. sumēdū est aut̄ meli⁹ r̄ios.

CSecūdo determinat cuiusmodi p̄tingēs cōcludit h̄ p̄ugō-
nē oīdēs qd̄ p̄cludit p̄tingēs pro possibili qd̄ est cōe ad
necessariū z nō necessariū z cui opponit solū ipossibile:
z hoc ostēdit per duas rōnes quarū p̄ma est talis. cōtin-
gēs in ista p̄ugōne cōclusum est s̄m q̄ accipit eius op-
positū in sillo ad ipossibile sed ibi accipit oppositū p̄tin-
gētis pro possibili z nō p̄tingētis ad utralibet ergo dicta
p̄ugō cōcludit cōtingēs pro possibili z nō ad utralibet.
huius rōnis p̄mo ponit p̄clonem z h̄ est [h̄c ergo sils]
1° ponit miore z declarat: ponit z h̄ est [h̄ enī est p̄dca]
declarat z h̄ est [positū est enī.] 3° ponit maiore z h̄ ē.
[sils aut̄ per ipossibile.] 2^a rō talis manēte ista p̄ugōe
aliqui p̄mū ex necessitate test postremo: aliqui aut̄ p̄tingit i
ēē dico ad utralibet: quare semp̄ sequat̄ in ea p̄clo de cō-
tingētī cōi ad neccium z ad utralibet semp̄ p̄cludet p̄tin-
gēs cōe z h̄ est p̄tingēs pro possibili. hui⁹ rōnis p̄^o deter-
minat aīō 2° ifert p̄ns. circa aīō sic p̄cedit. p̄^o manifestat i
terminis q̄ aliqui p̄mū in est postremo ex necessitate ut h̄
nullus itelligēs est coruus p̄tingit oēm hoīem itelligere
dico in actu z nō h̄tidualiter ergo p̄tingit nullū hoīem
ēē coruū q̄ h̄ neccium est z h̄ est [amplius ex terminis]
2° manifestat q̄ aliqui p̄mū cōtingit postremo icē z nō i
ēē z h̄ in terminis sic nullū sc̄lēs est mouēs cōtingit omnē
hoīem ēē sc̄lētē ergo cōtingit nullū hoīem ēē mouētē z
h̄ est de cōtingētī ad utralibet q̄ cōtingit oēm hoīem ēē
mouētē z h̄ est [sed nō neccium] ostēso aīte p̄nter cōclu-
dit p̄ns. i. q̄ in tali p̄ugōne cōcludit p̄ns pro possibili z
h̄ est [manifestū igr̄] z patet p̄ntia cū ēnt̄ sup̄tus in p̄fe-
ctiōne p̄ugōnis ostēdat̄ in ea seq̄ p̄clo de cōtingētī: nūc
aut̄ ostēsum est q̄ cōclo aliqui est de p̄tingētī pro necessa-
rio aliqui pro nō neccio patet q̄ cōclo de cōtingētī que se-
quit̄ tois est ad neccium z nō neccius h̄ aut̄ nō est. nisi cō-
tingēs pro possibili z ita sequit̄ cōclo de cōtingētī p̄ pos-
sibili: p̄nter q̄ in ultimis terminis fuit maior sumpta de
ineē ut nūc: uel op̄z mediū diūficari per p̄cretū z abstra-
ctū dicit q̄ sumēdus est melius terminus ita. i. q̄ maior
fit de ineē simplr̄ sine terminoz diūficatiōe z h̄ est [su-
mēdus aut̄ mediū.] Silr̄ aut̄ cōpetēter sic nullū sedēs
est ambulās p̄tingit oēm hoīem sedē. ergo p̄tingit nullū
hoīem ambulare.

CSi aut̄ p̄uatiū qd̄ ponat̄ ad maiore ex-
trematē p̄tingē significās: ex huiusmodi
sumptis p̄pōnibus nullus erit sils p̄uer-
sa aut̄ s̄m p̄tingēs p̄pōne erit: quēadmo-
dū in p̄oribus. Sit enim. a. oī. b. b. aut̄ p̄ti-
git nulli. c. sic ergo se h̄ntibus terminis nō
erit neccium. Si ergo p̄uertat̄. b. c. z sumat̄
b. p̄tingere oī. c. fiet sils quēadmodū z p̄-
us. Silr̄ enim se habebūt termini positio-
ne. eodē aut̄ modo cū p̄uatiue sint utre q̄z
p̄pōnes. Si. a. b. qd̄ nō ineē. b. c. aut̄ non
p̄tingē significet: p̄p huiusmodi qd̄ assū-
ptiones nō fit neccium. Cōuersa aut̄ s̄z cō-
tingēs p̄pōne erit sils. Sumat̄ enim. a. qd̄
de nulli. b. icē. b. aut̄ p̄tingit nulli. c. p̄p hoc
enim nihil neccium. Si autē sumat̄. b. oī. c.
p̄tingere: qd̄ enim est. a. b. autē p̄pō silr̄ se
habeat: rursum idē erit sillogismus.

CConter determinat p̄ugōnes utiles imp̄fectas ubi miōr
est negatiua de p̄tingētī z p̄cedit sic. p̄^o dat regulā s̄z quā
p̄cedūt dicēs q̄ si miōr sit negatiua de p̄tingētī maiōr: au-
tē affirmatiua de icē uel negatiua de icē nō est silus eul
dēs sed p̄fici d̄z per p̄uersionē miōris per oppositas q̄lti-
tates z deinde per reductionē ad ipossibile ut per p̄oem
miōris ineē tñ sic dictū est in p̄ugōnib⁹ p̄cedētib⁹ z h̄ ē
[Si aut̄ p̄uatiū.] 2° dat p̄ugōnes z sunt due q̄ruz p̄or
h̄t maiore affirmatiua de ineē. 2° vō utraq̄z negatiua z
p̄fici utraq̄z eodē mō sic iā dixim⁹ z h̄ est [iūit enī. a. z c.]

CSi aut̄ nō ineē ponat̄. b. oī. c. z nō p̄tingē
nō ineē. nō erit sils siue sit p̄uatiua: siue sit
affirmatiua. a. b. p̄pō. Termini autē cōes
ex neccitate qd̄ ineē albū aīal nix. Nō cō-
tingē albū aīal p̄ix. Manifestū est igr̄ qm̄
cū ules sint termini: z hec qd̄ p̄pōnū icē
illa h̄o p̄tingēs sumat̄. Quā que ad mino-
rē qd̄ extrematē p̄tingēs sumat̄. p̄posi-
tio semp̄ fit sils. uerū aliis qd̄ ex eis de z.
ali⁹ h̄o p̄uersa p̄pōne. Quāz aut̄ utruq̄z
z p̄pter quam causam diximus.

CConter determinat p̄ugōnes ules iutiles z sūt due que
h̄nt minore negatiua de ineē: maiore vō affirmatiua uel
negatiua de p̄tingētī q̄rū iutilitatē ostēdit per istā iā i ter-
minis z h̄ est [si aut̄ nō icē.] Conter epilogat de p̄ugōni-
bus ulib⁹ dicēs manifestū ēē p̄ugōnem ēē utilē ubi mi-
nor est de p̄tingētī sed imp̄fectū z aliqui p̄fici ex ip̄is. q̄
necessariū uel quodā modo sicut per reductionē ad iny-
possibile in eisde terminis uel per p̄oem miōris icē termi-
ni z h̄ est qm̄ miōr est affirmatiua: aliqui aut̄ p̄fici per cō-
uersionē. i. qm̄ miōr est negatiua sed hec p̄fectio dimi⁹ est
aliqui aut̄ p̄fici per utralibet z h̄ est cōpleta p̄fectio earū
que h̄nt minore negatiua z h̄ est [manifestū ergo.]

CSi aut̄ hic qd̄ p̄pōnum uis sumat̄: illa
h̄o p̄ticularis. Quando ad maiorem qui-
dē extrematē uis ponit̄ p̄tingēs: siue af-
firmatiue: siue negatiue: p̄ticularis aut̄ af-
firmatiue z ineē erit sils p̄fectus. uelut z
cū ules sint termini. demōstratio aut̄ eadē
que z p̄us. Quā aut̄ uis qd̄ fuerit p̄pō ad
maiore extrematē: ineē z nō p̄tingēs: al-
tera h̄o p̄ticularis z p̄tingēs. siue affirma-
tiue siue negatiue ponant̄ utre q̄z: siue hec
qd̄ affirmatiua: illa h̄o negatiua: oīo erit
sils imp̄fectus. uerū hi per ipossibile ostē-
dent. alij h̄o per p̄uersionē. Erit aut̄ sils
per p̄uersionē p̄tingētis. quēadmodūz in
p̄oribus: qm̄ uis qd̄ ad maiore extreni-
tatē significauerit ineē: uel nō ineē: p̄ticularis
aut̄ fit p̄uatiua p̄tingens. ut si. a. qd̄ oī
b. inest: uel nō inest: b. aut̄ alicui. c. cōtingit
nō ineē. p̄uersa enīz. b. c. s̄m p̄tingē fit sils.

CHic determinat p̄ugōnes p̄ticularēs z diuidit̄ in duas
q̄z p̄mo determinat que h̄nt alterā p̄pōm ules. 2° illas que
h̄nt utraq̄z p̄ticularē cū dicit̄ nec cū p̄ticularēs. Adhuc
h̄ntū alterā ulem p̄mo determinat eas que h̄nt maiore
ulem. 2° eas que h̄nt minore ulem ibi si aut̄ ule. Adhuc
h̄ntū maiore ulem. p̄mo determinat utiles 2° iutiles cū

Liber Primus

dicuntur quoniam autem non inesse. Iam hoc utrumque primo determinat perfectas et sunt due habentes maiorem de contingenti affirmatiua uel negatiua minorem autem de inesse affirmatiua que perficiuntur per dici de oī et de nullo uel contingē et habent. si autem quidem. 1° imperfectas circa quas sic procedit. 1° ponit eas et sunt 4° habentes maiorem de inesse affirmatiua uel negatiua minorem autem de contingenti affirmatiua uel negatiua et habent. [quoniam autem uel. 1° determinat diuisum modum perficiendi eas dicens quod ille coniugiones que habent minorem affirmatiua de contingenti perficiuntur per reductionem ad impossibile. ille uero que habent minorem negatiua de contingenti perficiuntur per uersionem minoris et per reductionem ulteriores per impossibile et quod alter fiat ibi conuersio docet expressē. scilicet per oppositas quantitates in particulari que est minor et habent. uerū huiusmodi.]

¶ Quoniam autem non inesse sumptis periculis posita non est falsus. Termini inesse quod est albi aial nix non inesse autem albi aial pix. per indefinita autem sumenda est demonstratio.

¶ Contra ponit coniugiones inuiles habentes maiorem uel et sunt due que habent minorem negatiua de inesse maiorem autem affirmatiua uel negatiua de contingenti: quarum inutilitatem 1° ostendit per instantia in terminis et habent. quoniam autem non inesse 2° inuit alium modum. scilicet per indefinita eam ueritatis minoris que est particularis: particularis enim potest esse uera uel pro intellectu uel pro intellectu particularis. sed uel negatiua posita minore non sequebatur 2° sicut ostensum est in uerbis coniugionibus quare nec sequitur particularis negatiua posita minore quod non sequitur ad alium non sequitur ad 2° et loquor de negatiua de inesse et habent. per infinitum enim.]

¶ Si autem uel quidem ponat ad minorem extremitatem particularem autem ad maiorem: siue affirmatiue siue negatiue: siue contingēs siue inesse nullo modo est sillogismus.

¶ Contra determinat coniugiones particulares habentes maiorem uel et sunt octo. sed omnes inuiles et habent. Si autem uel quidem.]

¶ Nec cum particulares uel indefinite sunt. propones. siue contingere sumptis: siue inesse: siue per mutationem: nec sic erit falsus. Demonstratio autem eadem que et in prioribus. Termini autem omnes inesse quidem ex necessitate aial albi homo non contingē aial albi tunica. Manifestus ergo quoniam uel posito ad maiorem extremitatem semper fit falsus: ad minorem autem nunquam.

¶ Contra determinat coniugiones particulares habentes utramque particularem et sunt octo et omnes inuiles quarum inutilitatem ostendit per ostensionem in terminis et idem termini sufficienter ad ostensionem inutilitatis octo coniugionum primo procedunt et habent. nec cum particulares. [Contra epilogat de particularibus coniugionibus dicens manifestum est quod si in particularibus coniugionibus maior fuerit uel semper erit falsus simpliciter ubi minor fuerit negatiua de inesse. si autem minor fuerit uel nullo modo erit falsus in coniugionibus particularibus et habent. manifestum igitur.] **¶** Sed hic forte dubitaret aliquis. primo quod cum in mixtione necesse et inesse non est utilis coniugio nisi maior existerit de necesse quod et quare sit hic utilis coniugio maiore existerit de inesse et non de contingenti. et dicitur quod necesse non dicitur multipliciter id eodem modo semper accipitur in conclusionem et premissa quare cum in mixtione necesse et inesse non determinet utilitatem coniugionum nisi respectu conclusionum de necesse et non sequitur 2° de necesse nisi maiore existerit de necesse sicut ibidem ostensum est. patet quod non est utilis coniugio in illa mixtione nisi maiore existerit de necesse: contingēs autem multipliciter dicitur: sed si accipiat contingēs ad utrumlibet semper apud conclusionem et apud

premissam ita quod non distinetur sicut ex alia parte non distinetur necesse in non sequitur conclusionem de contingenti hoc nisi maior fuerit de contingenti. Si ergo unio: miter diceret contingēs sicut dicitur necesse in hac mixtione sicut in mixtione necesse et inesse nunc autem dicitur multipliciter et sequitur aliquam conclusionem de contingenti minore existerit de contingenti sed non accipitur eodem modo contingēs in premissis et in conclusionem premissis entis accipitur contingēs ad utrumlibet in conclusionem aut contingēs pro possibili. Sed tunc dubitatur quare maiore existerit de contingenti sequitur contingēs ad utrumlibet. minore autem existerit de contingenti non sed contingēs pro possibili. Et dicitur quod quoniam maior est de contingenti et minor de inesse sic dicitur 3° dicitur de oī in contingenti et habent penes hanc acceptionem. uel quod est b. contingit esse. a. et idem se habet conclusionem ad maiorem ut patet et fit conclusionem penes uirtutem maioris oī: quare cum maior sit contingēs ad utrumlibet et talis erit conclusionem: quoniam autem maior est de inesse et minor de contingenti non fit dicitur de oī uel de nullo nec habet uirtutem maioris penitus instituitur 2° quod non appropriatur minor maiori per exigentiam eius quod est dicitur de oī et de nullo et idem non sequitur conclusionem de inesse: ad hoc minor in premissa gura non est causa prene nec facit conclusionem tanquam parte sub et idem quoniam minor est de contingenti ad utrumlibet non sequitur conclusionem de tali contingenti necesse et idem in tali dispositione non potest conclusionem penitus assimilari maiori nec penitus minori sed habet modum conclusionem istius. scilicet contingētis pro possibili. **¶** Contra dubitabit aliquis de coniugionibus perfectis habent enim sic contingit oīem hominem esse albi oīem nigrum est hoc sit ita ergo oīem nigrum contingit esse albi non sequitur: adhuc contingit oīem mouēs esse aial oīem hoc est mouēs sit ita ergo contingit oīem hominem esse aial non sequitur quod habet necesse est: et ita in modis perfectis non semper est conclusionem de contingenti ad utrumlibet. Adhuc potest dici satis bene quod minor extremitas in ista mixtione dicitur esse aliquid in medio quod est in ipso ita quod minor sit de inesse simpliciter quod patet per dici de oī habet acceptum. scilicet omne quod est. b. contingit et c. et habet signum. **¶** In textu dicitur [quoniam ergo b. est. c. In dicitur autem instantiis non sic accipitur minor. Uel potest dici ad primum quod minor est distinguenda sicut et 2° et eo modo quo minor est uera et 2° sequitur uera eodem modo quo est falsa sequitur 2° falsa et patet distinctio per predicta in 2° dicto. **¶** Ad 2^m dicitur quod maior non potest esse uera si minor sit uera uel e conuerso quare is est sensus maioris oī quod est mouēs contingit esse aial quod non stat cum minori uera. scilicet omnis hoc mouēs et per se impossibiles sunt premissis quare dicitur coniugio per terminorum habitudinem. **¶** Alterius contra dubitabit de eo quod dicitur. nihil ex necessitate sequitur ex uno. habent uideat falsum 1° per entimemata que ex uno concludunt adhuc per locum a diffinitio ad diffinitibile et uel per locum a parte subiectiua et ex uno sequitur aliquid adhuc hec est bona 2° si unum oppositorum non inest reliquum inest quare sequitur ex necessitate si est albi non est nigrum et in fit ex uno solo. adhuc idem potest ostendi per maximam de predictiois et per multos locos dialecticos ubi uideat aliquid ex uno concludi ex necessitate. adhuc. **¶** In 8° ipse dicit quod oī est palam conclusio tripliciter et tertio modo est quoniam deest aliquid ualde probabile ad conclusionem quare uideat quod ex uno tamen possit 2° palam ex necessitate concludi. **¶** Ad oppositum sic oī 2° inferri potest quod medium: sed medium non est nisi per relationem ad duo extrema quare necesse est conclusionem inferri per medium relatum ad duo extrema conclusionis: sed si medium sit relatum ad duo extrema conclusionis facit duas dimensiones et duas propones quare oī 2° per duas propones inferri ex necessitate. Adhuc sicut est in motu uero et motu rationis: sed motus uerus non fit nisi ab extremo alio in extremum et per medium quare non mouet simpliciter indistinctibile: quare motus rationis erit ab extremo in extremum per medium quare cum fiat conclusionem ex extremis necesse est per rationem primo comparare medium ad duo extrema et postea concludere unum extremum de extremo et sic per erit necesse due propones. Adhuc conclusionem autem est affirmatiua aut negatiua. si affirmatiua concludit unum extremum de altero

per aliqđ pueniēs utriq; z illud tūc necessario cōparabi-
tur ad utriq; sicut patet per se z erūt tūc due ppōnes ex
ista cōparatione: si sit negatiua remouebit vnū extremū
ab altero z h p aliqđ vni pueniēs z nō alteri. ad hoc ergo
q; extremū de extremo remoueat necesse est aliquid ad
utriq; cōparare ita q; ad vnū per pueniētā ad alterum
per diā z erūt tūc necessario due ppōnes qre p; q; si
ue debuit pcludi cōcō affirmatiua siue negatiua neces-
se est apud rōnē duas fieri pmissas pconem inferētes.
Ad hoc dicēdū q; aliud est loq; de pmissis put sunt apđ
rōnē uel put sunt apud sermonē. pmo mō necesse est eē
duas pmissas sicut ostēsum est. scđo mō nō: q; q;uis rō
nō ueniat in pconē nisi per duas dīmēssiones bñ tñ pūn-
git alterā tñ expmēre per uocē sed ad necessariā cum ne-
cessariā necessario subintelligit alia neq; enī itellec^o p-
ferētis neq; audiētis pconē accipit nisi per duas premis-
sas qruz utraq; per uocē uel altera expssa est tñ: z reliq;
manifeste subintelligit. ex hīs patet rñsio ad rōnes idu-
ctas ad pma ptē cōclonis q; non cogūt qn tñ ex vno ali-
quid inferat. ex necessitate alterū subintelligat z sic est
in modis oibus arg^o ubi affirmat vna. ¶ Hic forte du-
bitabit de pūgōnibus impfectis z videt q; oēs iuitles
sint: q; cū maior ppō de inēē sit affirmatiua ul' negatiua
pdicat de hīs que actu sunt sub sbto. in minori autē ille
idē terminus pdicat z ampliat etus suppō per virtutem
modi cōe qre mediū pro plurib^o stat in minori q; in ma-
iori. Adhuc dixit Ape. suplus q; necesse est pconē assī-
milari alteri pmissarū sed sic nō est h: pco enī non est
de ptingētī pro possibili. minor autē de ptingētī ad utrūli-
bet z ideo nō assimilaf minori: nec ēt maior cū sit de inēē
ēē qre cū pco neutri pmissarū assimilaf erit pco iuitlis.
¶ Ad pmiū dicēdū q; maior ppō est de inēē simplr qre
sbm stat pro oibus que sub eo pnt eē. pdicatū enim oib^o
illis possibiliter inēē q; qd enī pōt eē hō possibilr est
aial in tali ppōne nō pdicat eē ut nūc sed eē habitudo
z ita mediū est q; eqlis est ampliatio mediū in maiori de
inēē z in minori de cōtingētī. ¶ Ad scđm dicēdū q; cō-
clusio assimilaf minori cū utriq; sit de ptingētī nec opz
eas spāllus sibi inuicē assimilari ad hoc q; sequaf cōcō
cū ex vna de ptingētī z alia de necessario possit seq pco
de inēē ut patebit in sequētī caplo. ¶ Cōsequēter ulteri-
us dubitabit de mō pficiēdi istas pūgōnes pbat enim
utilitatē cōiugationis affirmatiue per deductionē ad im-
possibile faciēdo fillm mixtū de necessario z inēē in qn-
ta tertie sed suplus ubi determinauit de tali mixtōe nō
reputauit aliā utilē pūgōnē iuxta 4^m scđe uel iuxta qn-
tū tertie. qre sequit q; sua pbatō nulla: sifr pbat utilitatē
pūgationis negatiue per impossibile faciēdo fillm mix-
tū ex necessario z inēē in tertio tertie maiore pticulari exi-
stēt de necessario z minore uli ex nte de inēē s; talis pū-
gatio suplus reputabaf inuitlis. Ad hoc dicet aliquis q;
tales pūgōnes suplus reputabaf inuitles simpliciter
z simplr loquēdo inuitles sunt. si enī illa de inēē fuerit
ut nūc inuitles sunt hīc autē reputanf inuitles qñ illa de
inēē est de inēē simplr z qñcunq; sic est utiles sunt hī^o
pūgōnes z ita reputanf utiles solū pp terminoz electi-
onē. Sed ptra minor ppō in hīs pūgōnib^o est de cōtin-
gētī ad utrūlibet sed ppō de ptingētī tali si poneref in eē
erit de inēē ut nūc sed minor accipiēda de inēē in fillo
mixto ducēte ad impossibile trāslata est a maiori qre ppō
accipiēda in tali mixtione de inēē necessario est de inēē
ut nūc: z ita q;uis talis pūgō mixta teneat ubi illa de inēē
fuerit de inēē simplr nō tñ tenet in pposito. S; dicet
q; ptingēs ad utrūlibet duplex est. s. natū z infinitū. con-
tingēs autē infinitū si ponaf inēē erit de inēē ut nūc. pūn-
gēs autē natū erit ptingēs de inēē seq sed in ppositis cō-
iugationib^o impfectis mixtis de inēē z de ptingētī debet
minor eē de ptingētī nato qđ si ponaf eē est de inēē sim-
pliciter z ita fillm mixtus de necessario z inēē ducūt ad

oppo^m maioris ex opposito pconis z minori posita in
eē hēbit aliā de inēē simplr. q; aut oporteat minorem eē
de ptingētī nato videt per hoc q; maior est de inēē sim-
pliciter z nō accipit minor de ptingētī sub maiori que
est de inēē simplr nisi fuerit de cōtingētī nato. q; ergo ma-
ior appropat sibi minorez ut accipiat seipsa ideo oportet
q; minor sit de ptingētī nato. Sed contra solū illa pposi-
tio pōt sibi aliā appopare ut accipiat sbm exigētiam etus
que est maior in mō pme figure pfecto sbm dicit de oī uel
de nullo uel que possibilis est ne per reductionē fiat ma-
ior in mō pfecto pme figure sicut patet ex ptractis in gūa
tione mixtionis necessarij z inēē: sed maior de inēē in di-
ctis cōiugōnibus impfectis neq; est maior in fillo perfe-
cto sbm dicit de oī uel de nullo: neq; per reductionez pōt
fieri maior in tali mō sicut patet de se qre maior de inēē
in dictis pūgōnibus nō appropat minore de ptingētī
ut sit de ptingētī nato qre poterit sumi adeo bñ de cōtin-
gētī infinito sicut de ptingētī nato: qre minor posita inēē
se poterit eē indifferēter de inēē ut nūc uel de inēē sim-
pliciter z ita nō est necesse fillm mixtū que facit ducēdo
ad impossibile. Adhuc in terminis manifestū est q; mino-
re ex nte de ptingētī infinito sequit cōcō de cōtingētī p
possibili. aliqñ enim est pco de cōtingētī pro necessario
ut in hīs terminis coloratū albū. aliqñ autē de ptingētī
ad utrūlibet ut h mouēs ambulās hō. in hīs enim termi-
nis sit pūgatio ex affirmatiuis minore ex nte de contin-
gētī infinito z semp sequit cōcō de cōtingētī. fig^m est er-
go q; maior de inēē nō appropat minore de cōtingētī ut
sit de cōtingētī nato ideo bñ poterit eē de ptingētī infini-
to z ex h patet idē qđ pus. pōt ergo dici q; hoc uerū est
z tñ ostētio Ape. sufficit. q;uis enim dicta mixtōe necessa-
rij z inēē inuitlis sit respectu cōclonis de necessario uti-
lis tñ est respectu cōclonis de inēē sicut per se patet z p
phabita. qñ itaq; pfectū h cōiug. hntes minore de ptingētī
per deductionē ad impossibile nō intēdit pmixtionē ne-
cessarij z inēē cōcludere pconē de necessario sed de inēē
que directe pdicat maiori de inēē z ita sufficēter ostēdit
illas cōiugōnes. z sciendū q; h qđ ponit in ista. s. necesse
cōclone filli ad impossibile nō est modificatio pntis sed
pntle. ¶ Adhuc forte dubitabit aliq; de reliquo mō p-
ficiēdi istas cōiugōnes. s. per pma figurā. dicit enim ali-
qui q; maior que est de inēē ponēda est de ptingētī. mi-
nor autē que est de cōtingētī ponēda est de inēē z erit tūc
modus pfectus istius mixtionis. Sed cōtra cū maior sit
de inēē simplr si ponaf de ptingētī nō est de ptingētī ad
utrūlibet nisi forte fuerit de cōtingētī nato. sed talis pote-
rit eē illa de inēē qđ cū fuerit de cōtingētī nullo mō erit
ad utrūlibet sed in mō pfecto illius mixtionis maior fillm
est de cōtingētī ad utrūlibet: qre si maior mutet in cōtin-
gētē nō est necesse fieri modū pfectū z ita deficit talis re-
ductio coniug. Adhuc in fillo pfecto illius mixtionis
cōcludit ptingēs ad utrūlibet ut dixit Ape. in p^o hūlus
capli. sed qui vult pficere dictas coniugōnes impfectas
debet ostēdere seq ptingēs pro possibili sicut itaq; patebit
qre manifestū est q; nō ptingit hoc mō dictas pūgōnes
pfectas facere qđ pcedēdū est. Et dicēdū q; pfici debet
per solā pōm minoris inēē ita q; ex duab^o de inēē pclu-
dat cōcō de inēē z ex illa ulterius cōcō de ptingētī si-
cut dictū est in expōne lre. ¶ Cōsequēter dubitabit de
hīs pūgōnibus utrū possint in cōclonē de inēē. z videt
q; sic eadē rōne per quā Ape. ostēdit seq pconē de pūn-
gētī fiat enim fillm sic. oē. b. est. a. oē. c. cōtingit eē. b. ergo
oē. c. est. a. si nō def oppo^m aliqđ. c. non est. a. z ponaf mi-
nor inēē sic oē. c. est. b. z sic in qarto tertie aliqđ. b. nō est. a
que est pdictoria maioris. sifr ostēdi pōt de mō necessa-
rio sic nullū. b. est. a. ptingit oē. c. esse. b. ergo nullū. c. est
a. si non seqtur stabit oppo^m. s. aliqđ. c. est. a. ponaf ergo
minor inēē sic oē. c. est. b. z sequit ex eis in tertio tertie
aliqđ. b. est. a. que pdicat maiori. S; q; nō sequaf ostēdit

Liber Primus

per instantiā in terminis sic oē ambulās est mouēs cōtin-
 git oēm hoīem ambulare nec tñ oīs hō mouet sit ita q̄
 nullus hō moueat z patet q̄ p̄missē sunt uere z cōclusio
 falsa. s̄l̄r de mō negatiuo sit oīs hō niger z dicat sic nul-
 lū albū est nigrū p̄tingit oēm hoīem eē albū nisi tñ seq̄
 q̄ nullus hō sit niger q̄uis p̄missē sint uere. Et dicēdū
 q̄ illa de inēē nō sequit̄. dādū enim est oppositū illi^o de
 inēē z illud pōt stare cū utraq; p̄missarū. z cū dic̄ pona-
 tur minor inēē: dicēdū q̄ minor nō pōt poni q̄re si pona-
 tur inēē ipsa erit impossibilis opposito cōclōnis q̄d patet
 sic. b. p̄tinet sub. a. per p̄mā p̄pōnē z bñ possibile est q̄
 b. cōtingēt̄ in sit oī. c. z tñ q̄. a. remoueat ab aliq̄. c. q̄z cū
 oē. b. sit. a. si oē. c. sit. b. necesse est oē. c. eē. a. q̄re cū mino-
 re posita iēē nō stabit oppositū p̄clōnis stat tñ bñ cū ipsa
 minore z ideo nō est admittēda posito minoris iēē cū
 opposita cōclōnis ex ipsa pōne cū cōpōne ad oppositū
 cōclōnis cū est impossibilis causat̄ incōueniēs. q̄d autē
 dictū est de mō affirmatiuo s̄l̄r se habet in mō negatiuo
 dādū est oppo^m cōclōnis z nō pōt poni minor: de inēē.
 oppositū enim p̄clōnis est cōpossibile minori sed nō est
 cōpossibile illi de inēē qua trāsser̄ ab ea q̄re cuz in illis
 sic sit. b. a. s̄m maiorē impossibile est q̄ aliq̄d. c. sit. a. cuz oē
 c. sit. b. sequit̄ enim si nullū. b. est. a. z oē. c. est. b. q̄ nullū
 c. sit. a. uerūt̄ simul stat q̄ oē. c. cōtingat eē. b. z q̄ aliq̄d
 c. sit. a. z ita patet q̄ in utroq; mō stat oppo^m cōclōnis cū
 minore s̄ nō cū illa de inēē que a minore sumit̄ z ideo
 cū opposito cōclōnis nō est admittēda pō minoris inēē
 sic enim accipiēnt̄ incōpossibilia ex q̄rū incōpossibilita-
 te sequitur incōueniēs. Sed p̄tra posito possibili nō acci-
 det ex eo impossibile q̄re cū minor: sit possibilis ex pōne
 illius inēē nō accidit impossibile. Si dicta rō uera esset
 ad soluendū nō ualeret p̄batio Āḡ. qua p̄bat q̄ in hīs
 modis sequit̄ p̄tingēs pro possibili oppositū enī cōclō-
 nis est incōpossibile minori posite inēē. v̄bi gr̄a si in mō
 affirmatiuo oē. b. sit. a. incōpossibilia sunt hęc duo aliq̄d
 c. de necessitate nō est. a. z oē. c. est. b. quorū p̄mū est op-
 positū cōclōnis de p̄tingēt̄ z minor: posita inēē z ita si p̄
 dicta solo eēt uera nō uideret bona eē p̄batio Āḡ. respe-
 ctu p̄clōnis de p̄tingēt̄ q̄d est incōueniēs. Et dicēdū q̄ oñ
 s̄io Āḡ. bona est. ¶ Et dicēdū ad p̄^m q̄ si cōsideret̄ ali-
 qd possibile in se z absolute nunq̄ ex pōne illius inesse
 si sic p̄sideret̄ accidit impossibile. uerūt̄ ex relatione eius
 ad sibi incōpossibile accidit impossibile z sic est in p̄posi-
 tis ut dictū est. ¶ Ad scdm dicēdū q̄ alr̄ est de opposi-
 to cōclōnis de cōtingēt̄ q̄z de opposito cōclōnis de iēē
 ostēsum enim est p̄us q̄n oppositū cōclōnis de inesse cō-
 possibile est minori: sed incōpossibile cū minori posita i
 eē. oppositū aut cōclōnis de p̄tingēt̄ est incōpossibile utri-
 q; si enim oē. b. sic est. a. tūc est. b. sub. a. z ita h̄ incōpossi-
 bilia. s̄. de necessitate aliq̄d. c. nō est. a. z oē. c. cōtingit esse
 b. q̄z si aliq̄d. c. nō de necessitate est. a. tūc aliq̄d est. c. q̄d
 impossibile est eē. a. z si h̄ tūc aliq̄d est. c. q̄d impossibile est
 eē. b. z ita nō p̄tingit oē. c. eē. b. si necesse est aliq̄d. c. non
 eē. a. S̄l̄r est de mō negatiuo q̄ si nullū. b. est. a. incōpos-
 sibilita sunt de necessitate aliq̄d. c. est. a. z p̄tingit oē. c. eē
 b. q̄z si necesse est aliq̄d. c. eē. a. cū nullū. a. sit. b. aliq̄d. c. ē
 b. q̄d nō poterit eē. b. h̄ patet q̄ maior: negatiua est de in-
 eē simplr̄ in qua termini ad inuicē opponunt̄ z ita stat̄ si
 mul. s̄. q̄ oē. c. p̄tingat eē. b. z q̄ necesse sit aliq̄d. c. esse. a.
 q̄re patet q̄ oppositū cōclōnis de cōtingēt̄ est incōpossi-
 bile minori z ita q̄uis minor: ponat̄ inēē z adhuc sūt in-
 cōpossibilia non tñ sit impossibile uel incōpossibilitas per
 p̄m minoris inēē nec est post illā p̄m incōpossibilitas
 nisi que p̄us fuit. oppositū aut cōclōnis de inēē nō est in-
 cōpossibile minori an p̄m et̄ inēē ideo bñ potuit Āḡ.
 accepto opposito cōclōnis de cōtingēt̄ ponē minorē in
 eē q̄: nō causat̄ s̄bi aliq̄d incōueniēs q̄d p̄us non fuit. ac-
 cepto aut opposito cōclōnis de inēē non debet poni mi-
 nor: inēē q̄: per p̄m illā causat̄ incōueniēs q̄d non erat

p̄us nec tñ sequitur impossibile ex minore posita iēē simplr̄
 z absolute sed ex relatione ei^o ad oppositū p̄clōnis q̄d est
 et incōpossibile. ex hīs patet q̄ in dictis p̄iugōnib^o sequi-
 tur cōclō de p̄tingēt̄. z bñ p̄bat Āḡ. h̄ z q̄ nō sequitur cō-
 clusio de iēē nec pōt h̄ p̄bati per p̄bationē Āḡ. ¶ Ad
 huc forte dubitaret aliq; que dicant̄ inēē simplr̄ cum di-
 cat q̄ maior: debet eē de inēē simplr̄ z nō ut nūc: quedā
 enim sunt per se quedā per acciōs z que per acciōs dicit̄
 tur inēē ut nūc. si ergo per se inherētia dicant̄ iēē simplr̄.
 querit̄ aut solū uel per se inherētia. p̄mo mō z si h̄ tūc h̄
 nō est de inēē hō est gr̄maticus q̄ p̄dicatūz nō cadit in
 diffinitione s̄bi sed hoc falsum est. si solū inherētia sc̄do
 mō tūc talis p̄pō nō eēt de inesse simplr̄ hō est aial s̄m
 enim nō cadit in diffinitione p̄dicati sed hoc est falsum.
 si utroq; mō per se inherētia dicant̄ inēē simplr̄ z solum
 cōtingit tūc enī h̄ enim eēt de inēē simplr̄ gr̄maticū est
 aial: cū nec p̄dicatū cadat in diffinitione s̄bi neq; econ-
 uerso: sed manifestū est q̄ talis p̄pō est de inēē simplr̄.
 Et dicēdū q̄ illa dicunt̄ inēē simplr̄ que isunt p̄mo mō
 z sc̄do mō per se z que adhuc reducunt̄ p̄ximo ita q̄ u-
 la que semp̄ insunt uel frequēter insunt h̄ntia tñ cām in-
 herētie in s̄bto ul̄ p̄dicati in s̄bto dicunt̄ inēē simplr̄. v̄bi
 p̄tingēt̄ nata simplr̄ inēē dicunt̄ / z p̄pōnes de tali con-
 tingēt̄ si ponant̄ inēē sunt de inēē simplr̄ z reducuntur
 ad p̄se p̄mi modi uel ad que h̄t cām p̄dicati in s̄bto uel
 econuerso. hoc aut q̄d opponit̄ h̄c p̄pōnē gr̄maticū
 est aial nō est p̄se p̄mo mō uel sc̄do dicēdū q̄ reducit̄ ad
 p̄mū modū uel ad p̄uersam sc̄di modi p̄se. cadit enī aial
 in diffinitione gr̄maticū nō in se sed in suo inferiori in
 quo accit̄alr̄ est. diffinit̄ aut gr̄maticū per hoīem i quo
 actualr̄ intelligit̄ aial q̄re p̄dicatū dicte p̄pōnis cadit in
 diffinitione s̄bi. Cū etiā sciēdū q̄ aliter accipiēda est p̄-
 positio de inēē simplr̄ respectu cōclōnis de necessario
 aliter respectu cōclōnis de p̄tingēt̄ cōi. illa enim de iēē
 simplr̄ que cū alia de necessario cōcludit̄ p̄clōnē de ne-
 cessario debet eē necessaria s̄m rē z nō sufficit q̄ sit con-
 tingēs natū positū inēē. v̄bi gr̄a oē gr̄maticū de necessi-
 tate est sciēs oīs hō est gr̄maticus sit ita sed nō de neces-
 sitate oīs hō sciēs. respectu aut p̄clōnis de p̄tingēt̄ pōt
 la de inēē manifestari a p̄tingēt̄ nato z sic patet q̄ alr̄ su-
 mit̄ p̄pō de inēē simplr̄ in mixtione necessarij z inēē
 aliter in mixtione p̄tingēt̄s z inēē uel p̄tingēt̄s z neces-
 sarij. ¶ Cōsequēter forte queret̄ utrū maior: de inēē mo-
 di necessarij imperfecti debeat eē de inēē simplr̄ sicut ma-
 ior: de inēē modi affirmatiui. z uideret̄ q̄ nō cū hoc nō p-
 bet Āḡ. de mō negatiuo sicut affirmatiuo. Oppositum
 aut uideret̄ per h̄ q̄d dicit̄ Āḡ. in pte illa in qua ponit̄ cō-
 iugationē negatiuā. q̄z enim posuerat quosdā terminos
 ubi maior: est de inēē ut nūc dicit̄ melius eē sumēduz ut
 minos q̄si uelit̄ q̄ opo:teat maiorē de inēē esse de inesse
 simplr̄. Adhuc eadē p̄batio qua p̄bat Āḡ. ad ostēden-
 dū maiorē de inēē eē de inēē simplr̄ in p̄iugōne affirma-
 tiua sufficit ad idē p̄bādū in p̄iugōne negatiua z p̄ eos-
 dē terminos sicut patet intuēt̄ q̄re uideret̄ q̄ maior: in mō
 negatiuo erit de iēē simplr̄ sicut in mō affirmatiuo q̄ sa-
 tis patet p̄ ea que dicit̄ circa modū negatiuū z circa mo-
 dū affirmatiuū sicut iā dictū est. ¶ Sed tūc ulterio^r que-
 ret utrū p̄clō p̄iugōnis affirmatiue intelligēda sit de p̄in-
 gēt̄ pro possibili sicut p̄clō cōiugōnis negatiue uel nō z
 uideret̄ q̄ nō: q̄ Āḡ. ostēdit̄ de mō negatiuo p̄clōnē esse
 de p̄tingēt̄ pro possibili z nō de affirmatiuo: q̄ in p̄inci-
 pio huius capli dicit̄ p̄clōnē modoz negatiuoz imperfe-
 ctoz eē de p̄tingēt̄ pro possibili nihil tāgendo de modis
 affirmatiuis. Oppositū aut uideret̄ per eadē rōnes quas
 Āḡ. ponit̄ ad h̄ ostēdēdū de mō negatiuo. q̄n aut p̄fici-
 modū affirmatiuū accipit̄ oppo^m p̄clōnis que est nega-
 tiua de p̄tingēt̄ z dicit̄ eā p̄uertit̄ cū p̄pōne de necessario
 sed illa de necessario nō cōuertit̄ negatiue de contingēt̄
 nisi accipiēdo p̄tingēs pro possibili. q̄re s̄m Āḡ. p̄cludit̄

cōtingēs pro possibili. Adhuc **Az.** pbat q̄ sufficienter
 sequitur cōclō de p̄tingētī sed aliq̄n̄ p̄^m ex necessitate inest
 postremo in ista diffinitione z aliq̄n̄ ei p̄tingētī ei uest
 dico ad utrūlibet q̄re cū semp̄ sequat̄ p̄tingēs h̄ est cōtin
 gēs cōe necessario z ei q̄d est ad utrūlibet h̄^o aut est con
 tingēs pro possibili q̄re sequit̄ cōtingēs pro possibili q̄d
 aut in hac dispōne ista p̄^m cū postremo ex necessitate pa
 tet sic oē albū est coloratū cōtingit̄ oēm hōiem eē albū z
 necesse est oēm hōiem eē coloratū. q̄ aut aliq̄n̄ cōtingit̄
 p̄^m postremo ad utrūlibet patet sic oē ambulās est mo
 uēs p̄tingit̄ oēm hōiem ambulare ergo p̄tingit̄ oēm hō
 minē moueri h̄ aut p̄clo est de p̄tingētī ad utrūlibet hoc
 aut est cōcedēdū. **C** Sed tūc querit̄ q̄re **Az.** mētionez
 facit de modis negatiuis p̄tingētīs dicēs q̄ p̄cludūt con
 tingēs pro possibili z nō dicit de modis affirmatiuis q̄s
 ostēdit per negatiuos. dicēdū q̄ q̄n̄ maior est affirmati
 ua mediū z maior extremitas se h̄nt sicut sup̄^o z inferius
 z patet oibus q̄ inferius pōt̄ p̄tingere altūcū cū ex neces
 sitate p̄tingit̄ suū sup̄ius ut albū p̄tingit̄ hōi coloratūz t̄n̄
 et ex necessitate inest. patet et q̄ aliq̄n̄ sup̄ius z inferius
 eidē pōt̄ p̄tingere ut hōi p̄tingit̄ tā ambulare q̄z mouere
 z ita p̄se planū est in mō affirmatiuo seq̄ p̄clōnē de p̄tin
 gētī pro possibili nō aut ita de modis negatiuis. quādo
 enī maior est negatiua de inēē mediū z maior extremi
 tas se h̄nt per dispōnē sicut opposita z appetanq̄z regu
 la q̄ si vnū oppositorū p̄tingētī inest z reliquū cōtingē
 ter remouet̄ z ita appet q̄ debeat seq̄ ergo p̄tingens ad
 utrūlibet sicut minor est de tali cōtingētī z ideo ostēdit
Az. cōclōnē de p̄tingētī pro possibili seq̄ in modis ne
 gatiuis z nō ostēdit h̄ de affirmatiuis sed supponit̄ h̄ tā
 q̄ manifestū. **C** Cōsequēter dubitabit̄ ulterī^o de h̄ q̄d
 dictū est istos modos posse in p̄clōnē de cōtingētī pro
 possibili vident̄ enim eē inutiles cōiuḡ. sic oīs cōiuḡ so
 lū inferēs cōclōnē necessariā grā terminorū z grā forme
 ar^o est inutilis sed talis est p̄iuḡ que dicit̄ tā posse in cō
 tingēs pro possibili. p̄batio forma manet eadē z disposi
 tio. p̄clo aut̄ est nūc de p̄tingētī ad utrūlibet nūc de cōtin
 gētī pro necessario sicut p̄us ostēsum est q̄re q̄ sequat̄ h̄
 uel illa cōclō nō cābit̄ dispō uel forma ar^o sed tales ter
 mini. Adhuc **Az.** reputat cōiugōnē inutile ubi pōt̄ inue
 niri instātia in terminis sed in dictis p̄iugōnib^o est repl
 re instātia in terminis. nō enim sequit̄ cōclō de necessa
 rio ex quo inuenit̄ stare cōclō de cōtingētī ad utrūlibet. si
 milt̄ uel ecouerso nō sequitur p̄tingēs ad utrūlibet cū stet
 p̄clo de necessario. solu^o aut̄ ad instātia patet p̄ p̄bita ex^a
 Adhuc nihil est in ḡnē q̄d nō est i nā siue specie ergo ni
 hil est in p̄tingētī cōi q̄d est possibile q̄d nō sit cōtingens
 pro necessario ul̄ p̄tingēs pro nō necessario siue ad utrū
 libet. si ergo dicat̄ seq̄ p̄tingēs pro possibili aut h̄ est q̄ se
 quit̄ t̄n̄ p̄tingēs q̄d est necessariū uel cōtingēs quod est
 nō necessariū uel utrūq̄. si cōtingēs pro necessario p̄tin
 git̄ in his terminis mouēs ambulās h̄ est p̄clo ad utrū
 libet. si t̄n̄ cōtingēs q̄d est nō necessariū cōtingit̄ in his
 terminis color albū h̄ est cōclō de p̄tingētī pro necessa
 rio. si sequitur utrūq̄ tūc redibūt̄ p̄me obones. Ad opposi
 tū sic ubi inueniunt̄ oēs spēs sp̄ius ḡn̄is inuenit̄ ipsum
 genus simplr sed spēs cōtingētīs pro possibili sūt neces
 sariū z nō necessariū quorū utrūq̄ inuenit̄ sufficiēter seq̄
 in dicta dispōne sicut patet in dictis terminis q̄re b̄n̄ dī
 cet̄ p̄tingēs cōe q̄d accipit̄ pro possibili seq̄ in dictis con
 iugōnib^o. Adhuc sicut p̄tingere inēē cōe est ad necesse in
 eē z ad possibile inēē z ad nō eē ita necesse cōe est ad in
 eē simplr z inēē ut nūc sed duab^o p̄pōnib^o sumptis de i
 eē dicit̄ utillē cōiugōnē eē ad cōcludēdū p̄clōnē de i
 eē q̄uis in aliq̄bus terminis cōclō illa sit de inēē simplr
 in aliq̄^o aut de inēē ut nūc ergo silt̄ dicit̄ dispō dictarū
 p̄iugōnū posse in cōclōnē de cōtingētī simplr q̄uis illa
 cōclō de p̄tingētī in aliq̄^o terminis sit de cōtingētī pro
 necessario in aliq̄bus aut de cōtingētī pro nō necessario

q̄d cōcedēdū est q̄uis enim dicte cōiugōnes inutiles sint
 quātū ad cōtingēs pro necessario t̄n̄ uel quātū ad p̄tin
 gēs ad utrūlibet t̄n̄ sunt t̄n̄ utiles respectu conclōnis de
 p̄tingētī simplr sicut inutilis est cōiugō de duab^o p̄pōnī
 bus de necessario respectu p̄clōnis de inēē simplr z re
 spectu cōclōnis de inēē ut nūc. utilis t̄n̄ est respectu con
 clōnis de inēē absolute z simplr. **C** Ad obiecta dōm
 ad p̄mū sic q̄ p̄clo de p̄tingētī pro necessario sequit̄ grā
 terminorū sub forma cōi z silt̄ p̄clo de cōtingētī pro non
 necessario sed respectu neutrius istorū ponit̄ cōiugō uti
 lis. p̄clo aut̄ de cōtingētī pro possibili sequitur grā forme z
 nō grā mae z respectu huius ponit̄ p̄iugō utilis z ita cō
 iugōnē quā reputat̄ utilē nō solū tenet grā terminorū sed
 grā diffinitionis z forme talis. **C** Ad 2^m dicēdū q̄ p̄clo
 de cōtingētī pro necessario que stare pōt̄ in tali dispositio
 ne satis pbat q̄ cōiugō est inutilis z cōtingēs pro nō ne
 cessario uel ecouerso sed h̄ q̄ utrūq̄ cōtingēs sequitur p̄
 bat cōtingēs simplr q̄d est cōe seq̄ z nō respectu sp̄aliuz.
 dico grā forme z diffinitionis sed solū grā terminorū s̄b
 forma cōi. **C** Ad ultimū ex iā dictis patet r̄sio dicit̄ enī
 cōtingēs pro possibili seq̄ nō solū pro altero cōtētoz sed
 pro utroq̄ ita q̄ grā diuersorū terminorū sequent̄ diuer
 sa cōtinuata z q̄ nō est inuenire terminos ubi nō sequat̄
 h̄ uel illud ideo modus silt̄^o attribuit̄ ipsi cōi. s. cōtingē
 ti pro possibili z p̄mpte h̄eat̄ sile dictū de inēē. Si autem
 aliq̄s sic opponat̄ in dictis cōiugōnib^o nō sequitur contin
 gēs q̄d est necessariū sicut dictū est nec cōtingēs q̄d est
 nō necessariū ergo neq̄ sequitur simplr cōtingēs. dicēdū
 q̄ aliq̄d pōt̄ seq̄ grā mae z sic sequitur utrūq̄ dictorū uel
 grā forme z sic sequit̄ neutz illoz. sed pp̄ h̄ nō sequitur q̄
 nō sequit̄ cōtingēs cōe. grā enim forme sequit̄ p̄tingēs
 q̄d est cōe q̄d nihil est nisi in suis cōtētis semp̄ erit cōclō
 in terminis de cōtingētī q̄d necessariū de cōtingētī ul̄
 q̄d est nō necessariū. **C** Ultimo forte queret̄ sufficiētis
 sillogismorū huius mixtionis z supponēdū est q̄ maior
 sit utilis z q̄ minor nō sit negatiua de inēē q̄bus supposi
 tis patet q̄. xxxij. cōiugōnes q̄rū octo sunt inutiles sunt
 ubi maior est particularis z minor utilis. silt̄ alte octo ubi
 utraq̄ particularis. de octo h̄o h̄ntib^o utraq̄ ulem sunt sex
 utiles z due inutiles. silt̄ et̄ dico de illis octo que habent
 maiorē ulem z minorē p̄ticularem q̄rū cōiug. sex sunt
 inutiles due aut̄ utiles. si aut̄ aliq̄s querat̄ rōnem suppo
 sitionum patet per p̄habita.

Quādo aut̄ h̄ q̄dē p̄pōm ex necessi
 tate inēē uel nō inēē: illa h̄o p̄tinge
 re siḡ: silt̄us quidē erit hoc mō se
 h̄ntibus terminis: z p̄fectus. Quā ad mino
 rē extremitatē ponet̄ necessariū: p̄clo aut̄
 si p̄dicatiui fuerint utriq̄z termini p̄tingē
 tis z nō inēē erit: siue ul̄r siue nō ul̄r ponā
 tur termini. Si aut̄ sint: hic quidē affirma
 tiuus: ille h̄o p̄uatiuus. Quā quidem affir
 matiuus fuerit necessarius: cōtingētīs z
 nō eius q̄d est nō inēē. Quā aut̄ p̄uatiuus z
 p̄tingētīs nō inēē z nō inēē: siue ules siue
 nō ules fuerit termini. Cōtingē aut̄ i p̄clo
 ne eodē mō accipiēdū quo z in p̄ori: eius
 aut̄ q̄d est ex necitate nō inēē nō erit silt̄s. ali
 ud enim est non ex necessitate inesse: z ex
 necessitate non inesse.

C Illic determinat mixtionē cōtingētīs z necis in p̄ma fi
 gura z diuidit̄ in duas. in p̄ma determinat ipsam totam
 in se. in sc̄da cōparat̄ eā ad p̄cedētē mixtionēz cum dicit̄.

Liber Primus

Manifestum est ergo ex his. 1° in d. in 1° dat regulas
sicut quae procedunt de coniugationibus. in 2° cum dicitur quoniam igitur
ultra affirmatiuis determinat ipsas coniugationes. prima pars
habet quinque regulas. 1° est cois si aliquid propositum fuerit de ne-
cessario et altera de contingenti poterit esse falsum et hoc est quoniam
autem. 2° indicat modos perfectos et est quod minore exite de
necessario et maiore de contingenti fiet nisi perfecti et hoc intelligit
do si minore fuerit affirmatiua et maior utilis et hoc est quod pre-
ctas. 3° deseruit modis affirmatiuis et est si utraque pro-
positio sit affirmatiua prolo erit de contingenti non de ideo et hoc
est. prolo autem. 4° deseruit modis negatiuis et est si alte-
ra propositum fuerit affirmatiua et altera negatiua. si affirma-
tiua fuerit de necessario prolo erit de contingenti et non de ideo
si autem negatiua fuerit de necessario dummodo utilis sequitur duplex
prolo. scilicet negatiua de contingenti et negatiua de ideo et hoc est si
autem sint. 5° deseruit prolo huius mixtionis et est quod con-
tingens in ista mixtione est sicut accipienda apud prolo huius
in mixtione procedenti. scilicet quod in modis perfectis sequitur contingens
sicut dicta determinatione. in imperfectis autem contingens pro-
possibili et non sequitur hoc contingens prolo necio modi enim imperfecti
necio non procludunt contingere prolo esse quod idem est id cum necesse
non inesse sed quod est id cum non necesse esse et tale est contingens
pro possibili et hoc est contingere autem.

Quoniam igitur utribus affirmatis exitibus ter-
minis non sit prolo necessaria manifestum est
enim. a. o. b. ex necessitate. b. autem continget o. c.
Erit igitur falsus imperfectus quoniam. a. contingit o. c. i.
esse. Quoniam autem imperfectus ex demonstratione pa-
la. Eodem enim modo demonstrat quo et in poribus
Rursum. a. quidem contingat o. b. ideo. b. autem
o. c. insit ex necessitate erit utraque falsus quoniam. a. con-
tingit o. c. inesse: sed non quoniam ideo. et est perfectus
sed non imperfectus. statim enim perficitur per
explicatio propositiones.

Contra determinat coniugationes et prolo ules et 2° particulares
cum dicitur eodem autem modo. Julius autem prolo ponit coniugationes du-
as restantes ex affirmatiuis. 1° ponit modos negatiuos
cum dicitur. si autem non falsus. in prolo sic procedit. prolo dicit quod
in modis affirmatiuis non sequitur prolo de necessario et hoc est quoniam
igitur affirmatiuis. 2° ponit coniugationes huius manifestantes.
ponit autem duas quoniam prolo est imperfecta huius maiore de necessario
et minore de contingenti quod per deductionem ad impossibile ex
opposito prolo et minore posita ideo uel per sola prolo
minoris inesse sicut predictum est in modis imperfectis proceden-
tis mixtionis et hoc est insit enim. a. 2° est perfecta huius ma-
iore de contingenti et minore de necessario et perficitur per dicitur de o.
sicut ista acceptione quod est. b. et c. et hoc est rursum. a. quidem.

Si autem non falsus figure sint prolo sit pri-
mum prolo necessaria et a. quidem contingat nulli. b.
ex necessitate. b. autem contingat o. c. necesse igitur. a.
nulli. c. ideo. ponat autem aut o. aut alicui. prolo
sicut est autem. a. contingere nulli. b. quoniam ergo con-
uertit prolo et b. nulli. a. continget. a. autem
positum est ideo. c. autem o. aut alicui. Quare nul-
li autem non o. c. continget. b. inesse. sed suppose
bat o. ex principio. Manifestum est autem quoniam et
eius quod est contingere non inesse sit falsus siquidem
et non ideo. Rursum sit affirmatiua propositio
necessaria: et a. quidem contingat nulli. b. inesse.
b. autem insit o. c. ex necessitate. Ergo falsus quidem

erit perfectus sed non eius quod est non inesse.
sed eius quod est contingere non inesse. Nam
et prolo sic sumpta est que ad maiorem extre-
mitatem est et ad impossibile non est ducere. Nam
si ponat. a. ideo nulli. c. positum autem est et a. nul-
li. b. contingere ideo: nihil accidit prolo impossibile.

Contra ponit coniugationes negatiuas et prolo duas huius ma-
iore negatiua. 2° huius minore negatiua cum dicitur si autem
ad minore. in prolo parte ponit. 2. coniugationes quoniam prima huius
maiore negatiua de necessario et minore affirmatiua de con-
tingenti et est imperfecta quoniam ostendit posse in duplicem prolo
prolo in prolo de inesse sic de necessitate nulli. b. est a. con-
tingit o. c. esse. b. ergo nulli. c. est. a. si enim def. dictoria
prolo ex illa et uersa maioris concludit minor prolo
mixtum de necessario et inesse in quarto prolo sic de necessitate nulli
a. est. b. aliquid. c. est. a. ergo de necessitate aliquid. c. non est
b. Si autem def. dictoria concludit minor prolo factus in
 2° sicut patet per se. manifestum igitur est quod sequitur prolo de inesse et
hoc est si autem non falsus. 2° ostendit ipsam posse in prolo
de contingenti sic ex quo potest in prolo de inesse manifestum est ipse
posse in prolo de contingenti quod contingens sequitur ad ideo sicut
nulli. c. est. a. contingit nulli. c. esse. a. et hoc est manifestum autem. Contra
sequitur ponit aliam coniugationem perfectam huius maiore negati-
ua de contingenti et minore affirmatiua de necessario et concludit
contingens sicut dicta determinatione et perficitur per dicitur de nul-
lo. prolo addidit et quod talis coniugatio non potest in prolo de in-
esse quod in aliquo dicitur quod in ea sequitur prolo de inesse non est
ducere ipsum ad impossibile et aliter hoc sit manifesta videbitur
dubitatio et hoc est rursum sit affirmatiua.

Si autem ad minore extremitatem ponat pro-
uatiuum. quoniam contingere quidem significauerit. falsus
erit per uersionem contingenti: quoniam ad modum
in poribus. Quoniam autem non contingere: non erit falsus
Nec quoniam utraque ponit prolo si non est con-
tingens ad minore. Termini autem inesse albi
aial nix. non inesse albi aial pix.

Contra ponit coniugationes huius minore negatiua et prolo
illas que huius maiore affirmatiua et sunt due quod maior est
de necessario et minor de contingenti et est utilis et perficitur per pro-
fessionem minoris in oppositas qualitates et per ultiores de-
ductionem ad impossibile aut e conuerso et est inutilis quod minor
est uere negatiua et hoc est si autem ad minore. 1° ponit il-
las que huius utraque negatiua et sunt due aut enim maior est
necio et minor de contingenti et est utilis prolo in duplicem
prolo et perficitur per professionem minoris et deductionem ad im-
possibile. aut erit e conuerso et erit inutilis quod minor est uere
negatiua et inutilitate huius prolo iutilis procedens aut
per contingenti in terminis et hoc est neque quoniam utriusque. Eo-
dem autem modo.

Se habebit in particularibus falsis. Quoniam enim fu-
erit prolo necessaria: et prolo erit non inesse
ut si. a. quidem ex necessitate contingit nulli. b. in-
esse. b. autem alicui. c. contingat inesse. necesse est. a. ali-
cui eorum que sunt. c. non inesse. Si enim o. in
est contingit autem. a. nulli. b. et b. nulli. a. continget
in esse. Quare si o. c. ideo. a. nulli. c. continget. b.
sed positum erat alicui contingere.

Contra ponit coniugationes particulares et prolo illas que huius
tertia ules. scilicet illas que huius utraque particulare cum dicitur nec
quoniam indefinita. huius autem altera ulem prolo ponit huius ma-
iore ulem. 2° huius minore ulem cum dicitur si autem ule.

hñtū aut maiorē ulem p^o itēdit de eis que hñt ppōnes de neēio ne^m. 2° de his que hñt ppōne de neēio affir/ matiuā: ubi qñ aut p^oicularis. hñtes aut ppōne de neēio neg^m due sūt: aut enī est minor: p^oicularis de neēio: aut maior: si minor sic sūt due fm q^o maior: pōt eē affir^a ul' ne ga^a de cōtingētī s; ambe iutiles q̄s omittit. si maior: sic sūt due q^o minor: aut est affir^a de cōtingētī aut neg^a z ambe sūt uiles potētes in duplīcē pōm: illā aut que hēt maiorē ulem neg^m de necessario z minorē p^oicularē affir^m de cōtingētī oñdit posse in pōm de iēē ex opposito pōnis z pueria minoris destitūdo minorē p^o sūllm mixtū de necessario z iēē in 2° p^o z p^o p^o p^o dicta circa cōiug. ules rel/ quā aut que hēt minorē neg^m de cōtingētī dat per istā itelligē. sūllm enī hēt p^oatē istī z sūllr p^ofici s; opz minores cōuerti per oppositas q̄litates z h est. [eodē aut mō.]

C Quā aut p^oicularis affir^a neēia fuerit: q̄ in puatio ē sūllō. ut. b. c. aut uis i affirmatio. ut. a. b. iēē nō erit sūlls. Demō āt ead q̄ p^ous

C Conter determinat illas que hñt ppōne affirmatiuā d^o necessario z sūt due. aut enī est minor p^o affir^a de necessario: aut maior uis. Si minor p^o de necessario sūt due: si maior uis: sic alie due: z oēs uiles respectu pōnis de cōtingētī z nō respectu pōnis de iēē: z due illarū p^ofecte sūt. s. que hñt maiorē ulem de cōtingētī affir^m ul' neg^m z cōcludūt cōtingēs fm dictā determinationē. alie aut due imp^ofecte. s. ubi minor est de cōtingētī affir^a uel neg^a z cōcludūt cōtingēs p^o p^o. q^o aut oēs iste con/ iug. uiles sint respectu pōnis de cōiugenti est oñdē sic p^o us oñsuz est in uisib^o cōiug. z h est. [qñ aut p^o affir^a.]

C Si aut ule ponat ad miorē extremitatē ul' affirmatiuū ul' puatiū p^origēs. Particu/ lare aut neēiū nō erit sūlls. Termini aut iēē qdē ex neēitate aial albū hō. nō p^origē aut aial albū tunica. Quā aut ule qdē est neēiū p^oicularē aut p^origēs: cū puatiū qdē est ule iēē qdē termini aial albū coru^o. nō iēē aut aial albū pix. Eū aut affirmatiū iēē qdē al' albū agn^o. nō p^origē āt al' albū al' albū pix

C Conter determinat cōiug. hñtes minorē ulem z sūt. viij. q̄rū 4° hñt minorē ulem de cōiugenti sic p^o p^o q̄s ostē dū eē iutiles per istāttā in terminis z h est. [Si aut ule.] alle aut minores ulem de necessario ita q^o due illaz hñt minores neg^m de necessario q̄s oñdit esse iutiles p^o in/ stāttā in terminis z h est. [qñ aut ule.] alie aut due hñt minores affir^m de necessario q̄s oñdit eē iutiles p^o istāttā i terminis z h est. [cū aut affirmatiuam.]

C Nec qñ indefinite sumūtur ppōnes: aut utreqz p^oictares: nec sic erit sūlls. Termini aut cōes iēē: aial albū hō: nō iēē aut aial al bū iaiatū. Nā z aial alicui albo: z albū ali/ cui iaiato neēe ē iēē: z nō p^origit iēē z i p^otin gētī sūllr q̄re ad oia uiles sunt termini.

C Conter determinat cōiug. p^o hñtes utrāqz p^oicularē q̄s oēs oñdit iutiles eē per istāttā in terminis. Notādū q^o termini q̄s ponit ex neēitate iēē nō sufficiūt ad illas cōiug. que hñt minorē p^oicularē de necessario s; solū ad illas que hñt minorē de cōtingētī. si aut pro minore exū te in lra accipiat hō ponat sensitiuū put cōuertit cū aiali erūt termini sufficiētes ad oēs cōiug. ut p^o itūētī. termini vō de neēitate nulli iēē quos ponit sufficiētes sūt sicut manifestat in lra z h est. [neqz qñ indefinite.]

C Manifestū ē q̄ ex his q̄ dca sūt: qñ sūllr se

hñtib^o terminis: z i eo qd ē iēē: z i neēijs: z fit z nō fit sūlls. uerū fm nō iēē qdē posita puatia ppōne ei^o qd ē p^origē erit sūlls. fm aut neēiū puatia: z p^origē nō iēē z nō iēē. Palā aut qñ oēs imp^ofecti sūllr: z qñ p^ofici unī per p^odictas figuras.

C Conter cōparat mixtione iā determinata p^ocedētī mixti/ oni de cōtingētī z iēē z est cōuentētia earū q^o tot z sūlls sūt cōiug. uiles z iutiles h z in illa. dīta aut est q^o maio/ re exūte neg^a de iēē se q̄bat tm p^o de cōtingētī. minore aut exūte neg^a de necessario seq^o 2° dup^o. vna neg^a de iēē. alia neg^a de cōtingētī z sūt oēs iste cōiug. imp^ofecte s. ubi maior est de necessario uel de iēē z p^oficiunt p^o p^o dictas figuras ita q^o hñtes minorē affir^m de cōtingētī qdā p^oficiunt per tertīā figurā. qdā per p^omā sic p^o ex p^o dictis. hñtes aut minorē neg^m de cōtingētī p^oficiunt per cōuersionē illi^o minoris z ulteriorē deductionē ad ipos sibile z h est. [manifestū ē ex his.] **C** S; forte dubita/ bit hīc p^o circa p^odictas cōiug. v: enī q^o nō sit p^ofecta con iug ex maiore de cōtingētī z minore de necessario hac rōne: dicit de oi in cōtingētīb^o duas hēt itētionē. s. oē qd cōtingit eē. b. z c. z oē qd est. b. z c. z fm p^omā itētionē acci/ pit in gūone vniformi: fm scōdam in mixtione cōtingētīs z iēē q̄re v: q^o mixtū cōtingētīs z iēē nō regulet p^o dī ci de oi z ita nō erit ibi p^ofecta cōiug. Adhuc necessariū z cōtingēs opponunt q^o vnū destruit reliquū z e^o. lo/ quoz enī de tali cōtingētī q̄re vnū s; altero nō sumet ad modū p^ofectū faciēdū: cū vnū oppositoz nō sumat sub al tero. **C** Ad p^om dīcēdū q^o mixtū ex necessario si minor sit de necessario regulat p^o dīci de oi fm istā itētionēz oē qd est. b. z c. sic z mixtū cōtingētīs z iēē q^o p^o h qd dīco qd est. b. sumabit minor accepta s; actualēz iēētiā z tā illa de iēē q̄ de necessario sumit s; actualē iēētiā p^oti ad s; fm. **C** Ad 2° dōm q^o si cōsiderent cōtingēs z ne cessariū in eisdey terminis sic opponunt z vnū nō patit al terū. q^o si neēe est hoīem esse aial tūc nō cōtingit. z si cō tingit hoīez esse albū nō est h; neēe z sic nō sumit vnū s; altero sicut opponit. si aut cōsiderent simplr aut ergo fm modūz enu^o circa compōm z sic adhuc diuidunt. e^o aut pene terminos in qd^o est modus ille z hoc mō cōtingit neēiū accipi s; cōtingētī q^o termini in ppōne de neēio se hīc p^ont ad terminos ppōnis de cōtingētī sic p^o se hēt ad totū. vbi g^ora cōtingit de aial albū eē z neēiū est oēs hoīem eē aial z sic fit cōiug. p^ofecta ex sup^opone neēij sub cōtingētī. Cōis est qd q̄re magis p^ofecta est cōiug. ex sup^o pone neēij sub cōtingētī q̄ e^o. si enīz eq̄liter se hñt ad sūllī cōstitūtionē qua rōne erit p^ofecta cōiug. ex sup^opone neēij s; cōtingētī z e^o. Et dīcēdum q^o rō ei^o qd est dīci de oi in illis de iēē z de neēio uult minorē accipi affir/ matiuā fm iherētīā actualē z nō fm potētiā. s; qñ acci/ pit cōtingētē s; necessario accipit minorē fm iherētīā ap titudinālē. ma^m est igit q^o nō poterit sūlls regulari p^o dī ci de oi in necessarijs: q̄re cōstat q^o nō erit cōiug. p^ofecta. q^o a. dīci de oi in maiori ppōne est p^ofectio modi p^ofecti: dīci vō de oi in cōtingētīb^o uult minorē accipi affir^m s; actualē iherētīam sicut patet per vnāz eius itētionem quare cum maior est de cōtingētī z minor de necessa/ rio accipitur minor fm regulam que est dīci de omni. z ita patet q^o maiore existente de cōtingētī z minore de necessario p^ofecta est con iug. e conuerso autem est im/ p^ofecta. Consequens est dubitatio quare modus perfe ctus concludit cōtingēs fm dictam demōstrationem aliquādo autem modus imp^ofectus cōtingēs pro possi bili z non cōcludit idem cōtingēs in omnibus. Et dīcē dum q^o in modo p^ofecto minor est dispō maioris contra/ hens ipsam fm regulam que est dīci de omni z ideo fit p^octio maioris de p^otingētī ad id quod est uere pars eius

que maior: cum sit de contingenti secundum decem determinationem necesse est quodam siliter esse. quoniam autem maior est de necessario et minor de contingenti non sit dispositio secundum dicti de omni et idem maior non facit si bene necessario siliter quodam minor et non habet potentiam habentem per se: et idem non potest facere quodam necessario sibi siliter. unde oportet quod sequatur ad meum esse utriusque sic contingens per possibilitatem quodam in aliquibus terminis est de necessario in aliquibus autem de non necessario et ita per rationem quodam. **C**onsequenter adhuc dicitur quodam. scilicet modi perfecti solum prout in contingens per decem determinationes et non prout in quodam de necessario vel de necessario. Et dicitur in propositione de contingenti que est maior: in quodam. perfecta significat maiorem extremitatem contingenter dicitur et non actualiter de omnibus partibus sibi sibi que non sequitur ex hoc de necessario vel de necessario nisi maior: extremitas actualiter dicitur de ceteris sibi medio quodam sicut sibi maioris. et intelligendum quodam ea que decem sunt de modo perfecto per dicitur de omni siliter intelligenda sunt de modo perfecto per dicitur de nullo. ex his factis per nam modorum perfectorum huiusmodi mixtionis. **C**onsequenter forte dubitabitur de modis imperfectis et hoc de illis qui habent maiorem necessitatem de necessario de quibus dicitur quodam prout in quodam de necessario cum tamen mixtio contingens et necessario maiore ex parte negationis de necessario non possit in quodam de necessario de quo dicitur sic. hoc enim videtur quod mixtio contingens et necessario maiore ex parte negationis de necessario possit in quodam de necessario hac ratione maior: est convenientia illi de necessario ad illam de in esse quodam illi de necessario ad illam de necessario. si ergo illa de necessario possit in quodam de inesse mixto forte illa de inesse poterit in eadem. Ad hoc maior de inesse in mixtione contingens et necessario est de inesse simpliciter que per se videtur propositionis necesse habet sive propositionis de necessario que si negationis de necessario poterit in quodam de inesse et negationis de inesse in mixtione contingens et necessario poterit in eadem. Ad hoc fiat sicut nullum. b. e. a. contingit de. c. e. b. g. nullum. c. e. a. si non sequitur stabit oppositum. scilicet a. c. e. a. ex quo et minore posita necessario sequitur oppositum maioris sic aliquid. c. e. a. de. c. e. b. g. aliquid. b. e. a. p. 3. **C**onsequenter ulterius dubitabitur. videtur enim quod maiore ex parte negationis de necessario non sequitur de necessario sic de necessitate nullum alium est nigrum. contingit omnem hominem esse alium non tamen est nullus homo niger. rebus ergo se habentibus ut nec sunt promissae vere et hoc falsa siliter est de necessitate nullus lapis est homo contingit omnem movens esse lapidem non tamen nullus movens est homo rebus se habentibus ut nunc. Ad hoc si sequatur de necessario aut ergo de necessario simpliciter aut de necessario ut nunc. si tamen de necessario. siliter contingit in predictis terminis est de necessario ut nunc et in multis alijs. si termini de necessario ut nunc contingit de necessitate nullum alium est intelligendum. hoc de necessario simpliciter que cum neque sequitur de necessario siliter neque de necessario ut nunc neque sequitur de necessario. Ad hoc si prohibitu est oportet semper vna promissarum siliter esse prout que cum vna promissarum sit de necessario et altera de contingenti non erit de necessario. Et dicitur quod maiore ex parte negationis de necessario non sequitur de necessario virtute promissarum sequitur tamen maiore ex parte negationis de necessario et causa hoc est huius propositionis negationis de necessario actualiter remouet prout ab his que actu sunt sibi sibi et non ab his que contingit esse sibi eo quod cum dicitur nullum alium est nigrum intellectu hoc promissarum est iste nihil quod est alium est nigrum et non iste nihil quod contingit esse alium est nigrum et per hoc cum maior est negationis de necessario et minor de contingenti non sequitur actualis remotio maioris ex parte ab his que contingenter sumunt sibi meo per minore propositionem sic sequitur remotio potentia et idem non sequitur de necessario que actu remouet maiorem extremitatem a minori. hoc de contingenti dicitur virtute promissarum: autem est in propositione negationis de necessario. pro enim necessaria remotio prout a sibi et idem meo in ipsa remouet prout actualiter ab omnibus que sunt et contingit esse sibi sibi et idem tali posita per maiore et minore accepta de contingenti sequitur actualiter remotio maioris extremitatis ab his que contingenter sumunt sibi meo per minore propositionem et idem sequitur negationis de necessario per ergo ex maiore negationis de necessario non sequitur de necessario que sequitur cum maior: est negationis de necessario. **C**onsequenter ad opposita rursus dicitur ad primum inductum ad primum parte dubitationis dicitur quodam pro de necessario in quantum huiusmodi siliter: erit pro de necessario que sit pro de necessario non tamen sequitur quodam possit in quodam de necessario sic pro de necessario et causa per ex predictis et maxime non sequitur in quodam. imperfectis ubi maior est de necessario vel de necessario aliquid tamen locum habet hoc rationem in quodam. perfectis ubi maior est causa totum prout. **C**onsequenter ad dicitur quodam pro de necessario simpliciter ut hoc accipit non

semper est necessaria neque virtute propositionis de necessario huiusmodi pro enim de necessario simpliciter non plus exigit nisi quod rationes terminorum coherentium vel incoherentium. pro autem necessaria exigit necesse et talem terminorum coherentium vel incoherentium et hoc per cum contingens natum positum necessario non sit necessario cum tamen est de necessario simpliciter: et idem non sequitur quodam pro de necessario possit in quodam de necessario quodam pro de necessario simpliciter: quod non habet virtute propositionis de necessario. **C**onsequenter ad dicitur quodam patebit rursus per prout ter dicitur in hac lectione. Contra rursus dicitur est ad rationes positas ad secundam parte dubitationis. ad primum sic quodam pro de necessario est falsa de necessitate nullum alium est nigrum. ad hoc enim quod vera est oportet prout remouit ab his que actu et potentia sunt sibi sibi sic nihil quod potest esse alium de necessitate est nigrum vel esse potest. hoc est falsum et siliter hoc nullum alium est nigrum quous uera sit simpliciter non tamen necessaria. Ad aliam istam dicitur quodam minor: distinguenda est. contingit omnem movens esse lapidem. aut enim dicitur quodam de necessario contingit esse movens contingit esse lapidem et sic est falsa et hoc falsa. aut quodam de necessario contingit esse lapidem et sic est vera si nihil moueat nisi lapis que extremitate vera oportet quodam esse uera. scilicet quodam nullum movens sit hoc et ita prout minor accipit uera et ipsa de necessario uera est. ut melius potest dicitur quodam utraque instantia uerita est quodam in utraque accipit contingens minor de contingenti infinito cum tamen deberet accipit de contingenti nato per exigentiam maioris de necessario sic patebit in fra. **C**onsequenter ad dicitur quodam sequitur de necessario et hoc est de necessario simpliciter et instantia quam ponit soluta est quodam accipit minor de contingenti infinito nec sic sumi deberet sic de contingenti nato ad quam per se prohibita in predictis. pro enim de necessario et de necessario siliter sunt sibi meo actuali. Contra forte est quodam cum talis contingens possit in prout de necessario et in prout de contingenti in quam pro potest. et dicitur quodam ex nam maioris propositionis que actualiter remouet prout a medio sequitur de necessario quodam actu remouet prout ab his que sunt sibi meo vel prout esse. Ad hoc nam ipsarum prout est quodam illa de necessario precedat illam de contingenti sic ante suum prout sic sicut. **C**onsequenter in prout de contingenti sequitur per hoc quodam sequitur de necessario et sic per ordo prout. **C**onsequenter tunc dubitabitur cum talis contingens possit in prout de necessario et in prout de contingenti. utrum possit in prout de necessario. et videtur quodam sic cum maior sit de necessario et maior convenientia necesse ad necessaria que necesse ad necessario. Ad hoc hoc de necessario nullum. c. est. a. aut est vera quodam necesse est nullum. c. e. a. et tunc habeo pro. aut quodam contingit aliquid. c. e. a. et si hoc ex hac et minore destruat maior in hoc si sic. contingit aliquid. c. e. a. contingit omnem. c. e. b. g. contingit aliquid. b. e. a. illud sequitur per generationem uniformem de contingenti in hoc si. Et dicitur quodam non sequitur de necessario ita quod respectu illi dicitur utilitas contingens in aliquibus terminis poterit de necessario esse necessaria. et ratio huius est quod maior remouet prout actuali ab his que sunt sibi meo et prout esse et idem sequitur remotio actualis tamen ipsi prout a ceteris sibi meo et ita de necessario tamen pro sequitur. hoc tamen de necessario in aliquibus terminis est uera simpliciter et necessaria. in aliquibus autem terminis est uera simpliciter et non necessaria. et ita per se ad primum. **C**onsequenter ad dicitur quodam dicitur ut hoc de necessario. c. e. a. sit vera. quodam nullum. c. necesse sit esse. a. vel quodam contingit aliquid quod est non ut sic est ut nunc in quibusdam terminis est sic in quibusdam sic. unde neutrum istorum simpliciter sequitur hoc esse. **C**onsequenter huiusmodi forte dubitaret aliquis de contingens imperfectis ubi maior est affirmatio de necessario. ibi enim dicitur quodam sequitur de contingenti solum et videtur quodam sequatur de necessario et de necessario. et hoc videtur hoc de necessario eo quod posita minore necessario sequitur de necessario et per eadem rationem ostendit prout in modis perfectis sequitur de necessario maiore posita de necessario. Et dicitur quodam illa de contingenti posita inesse sequitur de necessario vel de inesse sit maiori sic ipsa non sequitur cum pro manet de contingenti. unde cum pro est de contingenti ponit inesse sit quodam noua contingens. causa autem que non sequitur illa de necessario sive de inesse hoc est. ullis affirmatio de necessario affirmat prout de his que actu sunt sibi sibi tamen et non de his que potest esse sibi sibi. hoc enim pro omni hoc de necessitate est aial non dicitur quodam quod potest esse hoc est aial sed quodam est hoc est aial: et idem cum talis pro posita est pro maiori et minore de contingenti non sequitur actualis affirmatio de his que contingenter sumuntur sibi meo et idem nec sequitur affirmatio de necessario nec de inesse quodam in utraque actualiter affirmatio prout de sibi. Notandum tamen quodam affirmatio de necessario in sensu coponitis supra aliter se habet terminis enim in

ipsa ad huc sensus supponit simplr s; hm huc sensum no
sumunt ppones de necio hm q; ex eis fit sill's. Et no q;
ex his pz qre maiore exite de necio affir^a no sequit^r q;
de iee sic seqt ipsa exite de necio neg^a. in negatiua eniz
de necio remouet actualr ptu ab his que sut sub sbo in
actu z in potetia z h facit ne^o que plus tollit qz facit affir^o
CDu^r in utru in tali coniug. sequat^r q^o de iee. vi eniz q;
sic. sicut eni se het negatiuu de necio ad negatiuu de iee
sic affir^a de necio ad affir^a de iee. qre cuz negatia pp^o
de necio possit in neg^a de iee z affir^a pp^o de nec^o po
terit in affir^a de iee. **A**dhuc fiat sill's sic de necitate o^e
b. est. a. qtingit o^e. c. e. b. igif o^e. c. est. a. si no seqt stabit
oppo^m. s. aliqd. c. no est. a. ex hac ergo z miori posita in
ee destruet maior per s^m z sic aliqd. c. no est. a. omne. c.
est. b. g. aliqd. b. no est. a. oppo^m pz per istatua in termis
sic de necitate o^e gramaticu est scies qtingit oem hoiem
ee gramaticu no in seqt q; ois ho sit scies. sit eni ois ho
ignorās. **E**t dicēdū ad h^m q; diuisa est vi^o negatie de
necio z affir^a de necio z io ex neg^a pot seq illa de iee s;
no ex affirma^a z h pz ex pdictis. **A**d 2^m dicēdū q; dā
dū est oppo^m pōns de iee s; no ponēla est minor de in
ee q; oppo^m pōns no est icōpossibile minori de qtingē
ti. s; est icōpossibile eidē posite iee. z ita si ponat minor i
ee tā hunt repugntia que pus no erat z io seqt ipossibil
le. Si aut obicif q; tūc no pbat. **A**qz. illā de qtingēti seq
q; ipse ponit minorē iee. dicēdū q; illud no seqt oppo^m
eni pōns de qtingēti pp^o no solū est icōpo^lo minori po
sita iee s; ipsi minori dū est de qtingēti. q; cū o^e. b. de neci
tate sit. a. icōpossibilia sūt aliqd. c. de necitate no est. a. z
qtingit o^e. c. e. b. sic pz ex pdictis in pcedēti mixtione z
ita pz q; **A**qz. affir^o et pūtia pōns de cōtingētū bñ pot
ponē minorē iee. eadē eni est ipossibilitas opposit pō
nis z minoris an pōm ei^o iee que est post. Si aut obicif
q; posito possibili no accidit ipossibile. dicēdū q; uez est
absolute pūtedo ipz ipossibile s; q; tale ptū ex pōne pos
sibilia iee cū cōpōne ad aliqd sibi icōpossibile bñ pot ac
cidē ipossibile si sit assumant. **C**oñter forte adhuc du
bitabit de pōne quā ponit **A**qz. ad ondēdū pōne de i
ee seq. vi eni nulla. facit eni mixtionē ex nega^a necij z i
ee cū illa de iee possit ee de inee ut nūc; pbat. si maior sit
nega^a de necio z minor affir^a uel neg^a de cōtingētū sequit^r
q^o duplex. l. vna de iee z alia de cōtingētū p possibilē. s; si
q^o de qtingētū p possibilē ponat iee aliqn erit de iee ut nē
aliqn de iee simplr. cū g accipiat oppo^m talis pōns cuz
pūta minore accipit pp^o de iee que bñ pot ee de iee ut
nūc; z ita sill's mixt^o de necio z iee quā fac nullus eni est.
z dicēdū q; **A**qz. satis bñ pbat z accipit illa de iee simp^r
z nunq; ut nūc. sic eni iee cōtinet s; se iee simplr z inee
ut nūc. s; cōtingēs pus determinatū cōtinet s; se natū z i
finitū. vñ sic in mixtōe necia z iee maior que ē de nec^o
appropat sibi minorē ut sit de iee simplr. sic in mixtione
cōtingētū z necij maior que est de necio appropat mio
rē ut sit de cōtingētū nato/ qua sic exite nece est pōm mo
di negatiu cōtingētū ex maiore de necio ee de iee simp^r
vñ si assumat opp^m talis pōns cū pūta maioris fiet bōa
mixtio ex maiore de necio z altera de iee simp^r. z h pot
patē in ex^o sic de necitate nullū musicū est lignū cōtingit
o^ez hoiem ee musicū g nullus hō est lignū. ex quo pz q;
in modis impfectis h^o mixtōis minor de cōtingētū tūc d;
sumi de cōtingētū nato. S; sup his forte dubitabit. ex his
eni vi q; maior de iee in mixtōe cōtingētū z iee cū sit de
iee simplr exigat minorē ee de cōtingētū nato cuz maior
de necio in mixtōe cōtingētū z necij h exigat. Et dicē
dū q; no opz nunq; eni vult **A**qz. q; maior de iee appro
priat sibi aliquā. s. minorē nisi sit assumptū s; ipsa s; no q;
sic uel sic sumēdū. s; expse vult q; maior de necio appro
priat sibi minorē de inee ut sit de inee simplr z ita minor
de cōtingētū ut sic de cōtingētū nato q; illo posito inee
erit de iee simplr. **A**dhuc aut forte dubitaret aliq; si

tā i modis affir^o qz nega^o impfectis maior de necio ap
propat minorē ut sit de cōtingētū nato z pp h i modis ne^o
seqt q^o de iee simplr. eadē rōe i modis affir^o seqt q^o de i
ee simplr z ita tā i modis affirmatis qz negatis seqt q^o de
iee. **E**t dicēdū q; ar^m no ualet q; accipe minorē de cōtin
gētū nato no ē tā qre seqt q^o de iee s; accipe ne^a m d nec^o
sic pus dcm ē. q; aut illa de iee sit de iee simplr fac mino
rē de cōtingētū nato: cā g pōns de iee deficit apd modos
affir^o z io no ualet ar^m cū ē pz sic. s. ipo^l ē aliqd. b. e. d.
qd. b. isit. c. qtingētū hm dictaz cām et innatā ita q; maior
sit de cōtingētū nato pz q; no poterit. c. e. a. z io erat q^o de i
ee simplr ex necitate sic pz i termis pdictis. s. nsg^m mu^m
hō. si aut o^e. b. ex necitate sit. a. qzuis cōtingit. b. iee o^e. c. s;
cām et inatā ita q; mino: sit de cōtingētū nato no opz q; sit
sup. b. iee. c. actualr sic pz i his termis musicū scies hō. h
aut plani^o patēt p vtutē affir^a z ne^o diuisaz que pus dca ē.
S; tūc emergit dubo de eo qd dcm ē h i mixtōe qtingē
tis z iee (maiorē ppōne affir^a de iee uel neg^a ptū tm dicit
de his q; sūt actu s; sbo) cū tm dcm ē sup q; s; i maiori d
iee ē adeo ampliatū sic i minori q; ē s; hm ppōns de iee
simplr sic i minore z ubi ē ptū ppōns de qtingētū alr ute
bat si. figura. d. **E**t dicēdū q; terminū ppōns de iee sim
pliciter pnt piderari s; bitudinē nālē de iee circūscripto
de iee actuali z sic in ipsis ē ampliatio. q; qd eni ee pot s; b
altero illoz pot ee reliquū uel remoueri a reliq;. z sic pus
dcm ē q; s; hm in illa de iee ampliat si hm ei^o nām z bitu
dinē cōparatā ad ptū pideret circūscripto esse actuali z
accñtali: pnt et terminū inee ppōns de iee simplr pside
rari ut s; ee accñtali z ut cōponunt z diuidunt p ee actu
ale z s; ista pideratiōe no eadē ampliatio z sic dcm ē h
ptū actualr affirmari uel negari de his q; pntent actualr
s; sbo. **C**oñter et forte dubitabit de eo qd dicit q; i mō
impfecto hūte maiorē de cōtingētū ne^a no seqt q^o de in
ee dicēte tm q; sequat no erit ducē ad ipo^l. q; rīf eni qre
no cōtingit ducē ad ipo^l cū tm dicat falsuz. **E**t rīdēdū ē
q; bñ cōtingit pp^r falsuz qd dicit q; cōcesso tm no est ducē
ad ipossibile. si eni accipiat q^o de iee quā dicit seq a maio
re ppōne ad destruendū minorē sic nullū. c. ē. a. cōtingit nē
lū. b. e. a. sit inutilis qting. i mixtōe cōtingētū z iesse i fa^a
2ª ubi no sit sill's nisi uis neg^a sit de iee simplr/ s; sic no ē
h/ qd pz/ ex q; qtingēs qd seqt in mō pfecto alie^o mixtōis
ē cōtingēs pus determinatū qd aliqn poterit ee cōtingēs
ifinitū z io pz et q; talis q^o posita inee pot ee ut nūc; z no
opz q; sit de iee simplr z io sit inutilis cū negō a mixtione
necij z in eadē acceptiōe cui^o cū illa de cōtingētū. si autē
accipiat illa q^o q; ē de iee cū minore ad destruēdū maio
rē sic nullū. c. ē. a. nece ē o^e. c. e. b. sit inutilis cōlug. i mixt
ione necessarij z iee in 2° l. i. eni non sit sill's nisi uis ne
gatiua exite de necio z ita pz q; qzuis dicat q^o seq de in
ee in dca cōlug. no erit sic dicēte ducē ad ipossibile ex cō
cessis. **C**Uu^o forte qref de sufficiētia mōrū h^o mixtōis
z supponēdū ē h sic in pcedēti mixtione. s. q; vna sit utilis
affir^a z mi. no sit neg^a acuc. z pal. q; xij. erunt conlug.
utiles z. xx. inutiles sicut patet in pcedēti mixtōe. rō aut
supponum patet ex pdictis.

In media aut figura qn qtingētes q
de sumunt ppones nltus erit sill's
sue sint affirmatiue: siue puatiue. si
ue ules: siue pculares. **E**ū aut hec qdē i
ee: illa hō qtingē significat: affirmatiua q
dē iee significāte nunq; erit. puatiua autē
uū semp. eodē aut mō qn hec ppōnuz ex
necitate: illa hō qtingē assumit. opz aut z
in his accipe qdē in pconib^o qtingēs. quē
admodum z in prioribus.

Concedit **A**g. dare generationem filiorum de contingenti in 2^a figura et dividit in duas. In 1^a ponit regulas secundum quas procedit hec tota generatio. In 2^a ipsas regulas verificat cum dicit **L** 1^m igitur ostendendum. In parte 1^a ponit tres regulas quarum prima desinit uniformi generationi et est quod duabus de contingenti quibuslibet non erit filius et hoc est. In 2^a figura. 1^a vero de seruit mixtionem de contingenti et ideo. et est quod affirmativa propositio non de ideo exite et altera de contingenti si illa de ideo fuerit affirmativa non erit filius. si autem fuerit ultio negativa semper erit et hoc est. Quia autem hoc quod dicitur. 1^a autem desinit mixtionem necesse est contingenti et est quod una exite de necessario et altera de contingenti si illa de necessario fuerit ultio negativa erit filius et aliter non et hoc est. Eodem autem modo. Et addit quoddam pertinent ad rationes dices quod oportet habere contingentes in ratione sic in procedentibus. ex quo patet quod in tota ista generatione non concludit contingentes nisi per possibile. siue enim fiat contingenti mixtio cum ideo siue cum necessario si reducat filius in prima figura erit una ultio negativa de ideo vel de necessario quare sic talis contingens in prima figura non concludit contingentes nisi per possibile sic nec contingens utilis in ista generatione possit in aliud contingentes et hoc est. **O**portet autem in hijs.

Primum igitur ostendendum quod non potest in contingenti privativa ut si. a. contingit nulli. b. non necesse est et. b. contingit nulli. a. ponat enim hec et contingat. b. nulli. a. ideo. Quia igitur putantur que sunt in eo quod contingit affirmatiões negationibus et contrarietates. b. autem contingit nulli. a. ideo. manifestum est quod. b. et o. a. contingit ideo. hoc autem falsum. Non enim si huic hoc o. a. contingit et huic hoc necesse est. quare non potest privativa. Amplius autem nihil prohibet. a. quod contingit nulli. b. autem alicui. a. ex necessitate non ideo. ut albi quod contingit o. b. non ideo. Nam et ideo. hoies autem non verum est dicere quod contingit nulli albo. pluribus enim ex necessitate non ideo. Necium autem non erat contingentes. sed nec ex impossibili ostendit potest: ut si quis putet quod falsus est. b. contingit nulli. a. ideo. verum non contingit nulli. affirmatio enim et negatio. Si autem hoc verum ex necessitate alicui. a. ideo. b. quare et. a. alicui. b. hoc autem impossibile. Non enim si. b. non contingit nulli. a. necesse est alicui ideo. nam non contingit nulli dupliciter dicitur. Hoc quod si alicui ex necessitate ideo. Illud vero si ex necessitate non ideo alicui. Nam quod ex necessitate alicui eorum que sunt. a. non ideo. non verum dicere quod contingit o. non ideo. Quomodo dum nec quod ex necessitate alicui ideo quod o. a. contingit ideo. Si igitur aliquis putet quod si non contingit. b. o. a. ideo. ex necessitate alicui non ideo falsus summet. o. enim ideo. Sed quod quibusdam ex necessitate ideo. per hoc dicimus non o. a. contingit. quare ei que est contingit o. ideo. ex necessitate alicui ideo opponitur: et ex necessitate alicui non ideo. Si autem et ei que est contingit nulli ideo. Malum est ergo quod ad sic contingentes et non contingentes ut in principio diffinimus: non solum ex necessitate alicui ideo: sed ex necessitate non ideo sumendum. Hoc

autem sumpto nihil accidit impossibile. quare non fit filius. Manifestum ergo ex his que dicta sunt quoniam non convertit privativa.

Conter verificat regulas datas et verificare nihil aliud est quam dare generationem filiorum de contingenti in 2^a figura. 1^a igitur verificat primam 2° scilicet cum dicitur si aut altera quod dicitur ideo. 1^a tertia cum dicitur si autem hoc quod dicitur. In parte prima ostendit quod duabus de contingenti non fit filius in secunda figura per duas rationes. quarum prima talis est utilitas cuiuslibet filii 2° figure ostendi potest per conversionem vel per impossibile. sed utraque exite de contingenti non potest ostendi utilitas per conversionem vel per impossibile. sed utraque exite de contingenti non erit filius in secunda figura. ma. b. r. p. p. et lo. m. ostendit minore et dividit in. d. in prima ostendit prima parte minoris. in secunda cum dicitur. sed nec per impossibile. ostendit 2° parte prima ostendit sic cuiuslibet filii 2° figure utilitas ostendit per conversionem ostendit utilitas per conversionem ultio negativa sed ultio negativa de contingenti non potest ostendi sed utraque exite de contingenti non potest ostendi utilitas per conversionem ma. b. r. p. p. et lo. p. ostendit minore. 2° concludit rationem cum dicitur. hoc autem ostendo. In minore autem ostendit tripliciter. 1° deducendo ad impossibile. 2° per instantiam in terminis 3° per figuram. et non quod non ostendit. **A**g. utem negativam de contingenti prius determinata nullo modo potest in terminis imo bene potest in contingentes eorum per possibilem sic huius est super. sed ostendit quod non potest in eodem genere contingentes. 1° igitur ostendit duobus ad impossibile sic. supponit 1° istam propositionem ex determinatis contingit o. b. e. a. g. contingit nulli. b. e. a. deinde ex hypothese arguit si contingit nullum. b. e. a. contingit nullum. a. e. b. deinde si contingit nullum. a. e. b. contingit o. a. e. b. quare a. p. ad ultimum si contingit o. b. e. a. contingit o. a. e. b. sed falsus est ultius affirmativa sic potest. quare cum hoc sequat ex hypothese hypothese est impossibile. quod potest ultio negativa de contingenti tali et hoc est. **L** 1^m igitur ostendendum. **C**onter ostendit idem per instantiam in terminis sic sit. b. h. a. albi. contingit autem nullum hoies e. e. albi quod contingit o. b. e. a. e. albi non in contingit nullum albi e. e. hoies. sic enim contingit o. albi e. e. hoies quod est impossibile. aliquid enim albi sic signum aut nunc impossibile est e. e. hoies et hoc est. **L** amplius autem nihil. **C**onter ostendit idem per figuram sic si ultio negativa de tali contingenti potest impossibile est et per conversionem ostendi posse per impossibile si cut ostendunt alie conversiones. sed sic ostendit non potest figuram igitur quod non potest. declarat autem **A**g. quod non ostendit per impossibile et procedit sic. contingit nullum. b. e. a. g. contingit nullum. a. e. b. quod si non g. non contingit nullum. a. e. b. et si sic g. necesse est aliquid. a. e. b. sed si necesse est aliquid. a. e. b. necesse est aliquid. b. e. a. quod non potest stare cum prima. sic contingit nullum. b. e. a. sic g. v. ostendit primo per impossibile et hoc est. **L** sed nec ex ipso. 1° hac ratione soluit manifestas quod peccat et non probat conversionem et per. sic. p. dat. h. solentis. 2° determinationem ei. 3° adaptat ad propositum. soluit igitur dices quod non sequitur si non contingit nullum. a. e. b. g. necesse est aliquid. a. e. b. potest enim negativa de contingenti e. e. vera dicitur de causa. si. ul. q. necesse sit aliquid. a. e. b. ul. q. necesse sit aliquid. a. e. b. quod cum procedit a. propositio habet duas causas ad unam illam peccat secundum rationem et hoc est. **L** non enim si. a. non potest. **C**onter illud determinat quod manifestum est istam propositionem non contingit nullum. a. e. b. verificari per h. r. necesse est aliquid. a. e. b. et hoc manifestat per se in negatione ultio affirmatiue de contingenti et per. sic. primo dicit quod sicut h. negativa non contingit o. a. e. b. verificat per istam necesse est aliquid. a. e. b. sed. b. sequitur enim si necesse est aliquid. a. e. b. non contingit o. a. e. b. sic hec negativa non contingit nullum. a. e. b. verificat per istam necesse est aliquid. a. e. b. et ita sequitur si necesse est aliquid. a. e. b. non contingit nullum. a. e. b. et hoc est. **L** Nam quod ex necessitate alicui. 1° manifestat quod negatio ultio affirmatiue. si. non contingit o. e. quod ad privativam affirmatiue de necessario et verificat per ea et non potest sic. si quod non contingit o. d. esse. c. g. necesse est aliquid. d. non e. c. illud non sequitur quod poterit esse vera si necesse est aliquid. d. e. c. ex quo istud cum ista negatio de contingenti non contingit o. d. e. c. duas habet causas veritatis. si. vel quod necesse est aliquid. d. non e. c. quod huic affirmatiue contingit o. d. e. c. opponitur

q; dicitur. s. necesse est aliquid. d. e. c. z necesse est aliquid. d. nō eē. c. z si ista affirm^a hēat duas cās sibi oppositas z hec negatiua sic cōuertat cōtingit nullū. d. e. c. hēt easdem sibi oppositas qre sua ne^o. s. nō cōtingit nullū vīficari pōt pro utralibet earū z sic p; solo argumenti z h est. l. si g; aliq; pbet. pnter adaptat solonē ad ppositū dīcēs. cū hec p pō nō cōtingit nullū. a. e. b. possēt vīficari q; necesse sit ali qd. a. e. b. uel q; necesse sit aliq; d. a. nō eē. b. nō est dādū p mū h; 2^m quo dato nihil seqt ipossibile z nō pbabilē cō uersio. z h est. l. palā g; qm. Jā oīsum est q; ulis negati ua de cōtingētī p; diffinitio nō cōuertit in eodē gñe cō tingētis pnter h cōcludit z h est. l. me^m ergo.]

C Hoc aut ostēso ponat. a. b. qdē ptingere nulli. c. No oī: per pūtionē g nō erit fill's dī ctū est enī qm nō pūtit huiusmodi ppō.

C Jā ostēsa est minor pofilli pnt cōcludit pōm dīcēs q; si disponat fill's in hac figura ex utraq; de cōtingētī nō erit ostēdē utilitatē e^o per cōuersionē z addit me^m. s. q; ulis neg^a nō pūertit de cōtingētī z h est. l. h aut oīso.]

C S; nec per ipossibile. Nā posito. b. oī. c. ptingē in eē nihil accidit falsum. Cōtingit enī. a. oī z nulli. c. iēē. Qino aut si est fill's palā qm ptingēs erit: eo q; neutra ppōnū sūpra est in eo qd est iēē. z hic affirmatiu^o uel puatiu^o: neutro aut mō possibile est. af firmatiuo enī posito ostēdit per terminos qm nō ptingit iēē. Puatiuo aut qm pōlo nō ptingēs h necia est. Sit enī. a. qdē albū b. aut hō. in quo aut. c. equ^o. ergo. a. albu; ptinget huic qdē oī. illi No nulli iēē. sed. b. nō ptingit iēē. c. nec nō iēē. Qm igit iēē nō possibile est: manifestū. nullus enī equ^o hō h nec ptingē nō iēē. necesse enī est nullum equū hoiem eē. neciū enī nō erit ptingēs. Nō igit fit fill's. Sitr aut oīdit z si econū so ponat puatiua. z si utreq; affirmatiue ponant uel puatiue p eosdē terminos erit demratio. Et qm hec qdē utis illa No pti cularis: uel utreq; ptiulares uel idefinite aut qlibet mō alr ptingit pmutare ppōnes Semp enī erit per eosdē terminos demra tio. Manifestū ergo qm utrisq; ppōnib^o cōtingere positus nullus erit sillogismus.

C Conter ostēdit scdam ptē minoris pncipalis fill's. s. q; ta lis fill's nō pfiat per ipossibile sic si fiat dispō i p^o mō sic cōtingit nullū. b. e. a. cōtingit oē. c. e. a. g; cōtingit nullū. c. e. b. nō ostēdēt h seq per ipossibile. accepta enī p^o nō. s. cōtingit oē. c. e. b. cū maiori fillabit per p^o mā figu rā vniiformiter q; cōtingit nullū. c. e. a. que nō repugnat minori z h est. l. sed nec p ipossibile.] z sit si accipiat p^o ria pōnto cū minore nō destruet maior sic p; sic ergo p; tota minor pncipalis rōntis. ostēso q; nō fiat fill's in 2^a fi^a ex utraq; de cōtingētī per vnā rōnē h ostēdit idē per aliā talē si utraq; de cōtingētī exite fiet h fill's seqret p^o de pti gētī affirm^a uel neg^a. nūc aut neutru seq pōt qre non fit sic fill's. hū rōntis p^o ponit maiorē cū sua rōne z h est. l. oio aut.] 2° miorē z declarat. p^o ponit eā z h ē. l. neutro aut mō.] declarat ponēdo terminos ubi pstat pōlo ulis neg^a de necio ex q; p; q; nulla p^o seqt z loqtur de cōtingētī p

us determinato. neciū enī repugnat tali cōtingētī qre cū neg^a de necio stare possit neq; affirm^a de cōtingētī sequet nec neg^a de cōtingētī z h est. l. affirmatio enī posito.] ter tio cōcludit pōnem dīcēs. nō igit fit fill's. 4° q; dispō ter minoz ad istā facta fuit sm p mū modū hui^o fig^a dīc q; per eosdē terminos manifestari pōt nō fieri fill'm sit dispō n. modi per eosdē etiā terminos pōt h ostēdi qm altera p pōnū sit ulis z altera ptiularis z h est. l. hec aut ostēdit] in fine aut cōcludit pōnē ostēsam in h cap^o z h est. l. vī def g;.] utru aut cōuertat ulis neg^a uel nō sic hic ostēdit factū dīctū est in caplo de cōuersione. **C** Dubitaret forte aliq; qre ex utraq; de cōtingētī nō fiat fill's in hac fi^a qd cū fiat fill's ex utraq; de cōtingētī in p^a fig^a z h fig^a descē dita p^a mā vī q; h possit eē. z dicēdū q; neg^a de cōtingētī cōuertit cū affirmatiua h; ex affirmatiuis nō fit fill's in 2^a fig^a z id nec ex utraq; de cōtingētī. Et dicēdū ad oppo^m q; ista figura descēdit a p^a mā per cōuersionē maioris qre cū maior neg^a in p^a figura nō cōuertat nō poterit fill's vniiformis de cōtingētī descēdē a p^a figura i 2^a m. **C** U teri forte dubitaret q; cū affirm^a z neg^a de cōtingētī cōuer tant du^r qre magis ostēdit nō fieri fill'm ex pūgētib^o eo q; neg^a cōuertunt affirmatiuis q; ostēdat ex eis nō fie ri fill'm per h q; affirmatiue cōuertunt negatis ex quo ex negatis nō fit fill's in 2^a fig^a. Dicēdū q; h q; 2^a fi^a fill's^o nō pōt nisi aliā simplr neg^a z per aliā pmissam simplr neg^a negatiue aut de cōtingētī q; cōuertunt affirmatiue si sūt simplr negatiue z id ostēdit nō fieri fill'm in 2^a figu ra ex talib^o z puto q; si aliq; eēt fig^a que solū possēt fill's^o ex uere affirmatiuis qm affirmatiue de p^o nō sunt uere af firmatiue eo q; cōuertunt cū negatiuis nō fiet fill's in 2^a figura ex affirmatiuis de ptingētī. **C** S; tūc ultra dubi taret. si enī nō fiat fill's 2^a figure nisi per aliā uere neg^a cū negatiua de necio z neg^a de cōtingētī pro p^o nō sint uere negatiue nō poterit fieri fill's i 2^a figura aliq; tali ne gatiua accepta qd enī falsus est. Et dicēdū est q; negatiua de necio z negatiua de p^o pro p^o ut loqt h Ag. de eis negatiue sunt oīdā cōpōntis z h simplr q; uis nō negant pncipalr cōpōm z ita q; eadē uere negatiue sūt vī^o etiā negatiue uere sūt simplr q; negatiua de necio cōuertit cū uere neg^a de p^o ut si necesse est nō eē nō cōtingit eē. z e^o z negatiua de cōtingētī p p^o pūtit cū uere neg^a de nec^o ut si ptingit nō eē nō necesse est eē z e^o z pp h q; talib^o ne gatiuis pōt fieri in 2ª figura altera tñ sūpra affirm^a. sic autē nō est de neg^a de ptingētī ad utralibet semp enī mixta est affirmatiua z id nō fit de talib^o fill's in 2ª figura. **C** Con ter forte qret aliq; cū ulis affirm^a z neg^a de ptingētī cōuertū tur ad iuicē z ars nō admittit pūtionē neg^a in terminis eo q; ipsa pūtit cū affirmatiua qre admittit ars cōuersionē affirmatiue cū tñ cōuertat cū negatiua. Et dicēdū q; cū neg^a cōuertat affirm^a si poneret negatiua cōuertit i termi nis seqret icōuentēs. s. affirm^a ulem simplr cōuertit i ter minis z id pūtionē ulis negatiue in terminis nō cōtingit admitti apud artē. ulis aut affirm^a cōuertit ptiulariter in terminis z q; uis ul' cū h cōuertat cū neg^a h; ptingē nō seqt aliq; icōuentēs z id ars admittit utraq; pūtionē i uli affirmatiua. vñ si utraq; deberet pūerti ppe i ptiularēz puto q; cōuersio i terminis h. cū icōuentēte accideret i uli negatiua sic cōtingit nullū hoiēz eē albū g; cōtingit aliq; d al bū nō eē hoiem. **C** Conter forte qret quō se hēat h pū tia quā fac Ag. necesse est aliq; d. a. e. b. g; nō cōtingit oē. sitr nō cōtingit aliq; d. a. nō eē. b. g; nō cōtingit nullū. aut enī est imediata aut medata. Et dicēdū q; medata est q; cū cō tingēs z neciū opponant seqt imediate si necesse est aliq; d a. e. b. nō cōtingit aliq; d. a. e. b. z si nō cōtingit aliq; d. a. e. b. nō cōtingit oē. a. esse. b. d^r ē ex pte ulis negatiue quā si necesse est aliq; d. a. non esse. b. non cōtingit aliquod. a. nō eē. b. z si h tūc nō cōtingit nullū. a. e. b. a destructioe cōntis. qre a pmo si necesse est aliq; d. a. nō eē. b. nō cōtin gīt nullū. a. e. b. **C** Adhuc forte dubitaret aliq; de eo

quod probat solum unum: nec enim non posse ostendi per impossibile. sumit enim tria rationis huius contingit nullum. c. e. b. sic contingit o. c. e. b. videtur autem male sumere cum ille due convertantur. adhuc queritur quare non sumit dictoria rationis sic alias facit. Et dicitur ad primum quod sumendo hanc contingit o. c. e. b. per tria rationis supposita ratione de contingenti pro possibili quod tale contingens tamen in hac figura concludit et non supponit quod sit de contingenti ad utrumlibet et ita maius est quod bene sumit tria quod non convertunt affirmativa et negativa de contingenti pro possibili sed opponunt ad hanc que sunt aliquid quod si accipit dictoria. s. contingat aliquid. c. e. b. cum maiore vel minore non destrueret aliquid premissarum sicut per confidentiam. et quod hanc satis patet per acceptationem tria que similiter non destruit alterum suus scilicet quod dictoria est ratio ad tria. et quod non sequitur ad alios non sequitur ad rationes ideo non sumit dictoria sed dat intelligere per suppositionem tria. adhuc videtur quod ratio prima non sufficit. supponit enim illa ratio quod ratio talis contingens. et e. de contingenti pro possibili et ideo bene accipit tria. videtur autem per Aristotelem in 2o argumento quod ratio de contingenti prius determinato. dicit enim quod si due de contingenti poterunt in aliam rationem possent in rationem de contingenti prius determinato et hanc manifestat et probat quod in tale contingens non potest quare videtur adhuc secundum Aristotelem quod non bene sumat triam rationis sed magis proponit sibi convertibile. Et aliquid quod hanc proprietate generationis filiorum de contingenti in secunda figura non potest concludi 2o nisi negativa de contingenti pro possibili sic bitum est in primo huius capuli et sicut patebit in sequentibus. et hanc respicit Aristoteles. sumendo triam rationis. secundum autem veritatem duarum propositionum de contingenti prius determinato non potest fieri 2o de contingenti nisi de contingenti eodem et hanc respicit Aristoteles in 2o argumento cum dicit quod si alia sequeretur 2o sequeretur 2o de tali contingenti. Non autem quod quibus accipit contingens rationis de contingenti prius determinato non est ex hoc ducere ad inconveniens. hanc enim negativa non contingit nullum. c. e. b. duplici de causa vera est. s. vel quod necesse est aliquid. c. e. b. vel quod necesse est aliquid. c. non e. b. et si accipiat altera illarum cum maiori fiet mixtio contingens et necesse in prima figura que non interimit minore. Si autem altera accipit cum minori fiet mixtio contingens et necesse in secunda figura que non interimit maiorem. hanc plana sunt considerant adhuc quibus ex altera illarum et altera premissarum concludi posset oppositum alterius premissis non tamen ostenderet contingens. utilis e. oppositum enim rationis sequitur ad utrumlibet dictarum et non e. v. quod si aliquid sequitur ad alios quod ipsum sequatur ad rationes et ideo ex opposito rationis non dicitur probaret utilitas contingens. et sic per quod ex duabus de contingenti remanet utilis contingens. semper in hac figura.

Sed autem altera in eadem quod altera autem contingere significat. predicativa quod in eadem posita privativa non contingere nunquam erit falsum. siue utrum siue particulariter sumantur termini. Demonstratio autem eadem et per eosdem terminos. Quod autem affirmativa contingere quod privativa autem in eadem: erit falsum. Sumatur enim. a. b. nulli in eadem. c. Non omni contingere. Convertitur ergo privativa. b. ierit nulli. a. a. aut omni. c. contingebat. fit ergo falsum quod b. contingit nulli. c. per primam figuram. Similiter autem et si ad. c. ponatur privativa. si autem utrumque sunt privative. Significet autem hec quod in eadem: illa non contingere: per ea quod que supra sunt nihil accidit necessarium. Convertitur autem secundum contingens proponere fit falsum quod b. contingit nulli. c. in eadem: quemadmodum in prioribus. erit enim prima figura.

Contra verificat Aristoteles 2am regulam positam in primo totius capuli et hanc est idem quod determinare mixtionem contingens et in eadem in secunda figura. p. autem p. resumendo illam regulam dicitur quod si una propositio fuerit de in eadem et altera de contingenti si illa de in eadem fuerit affirmativa nunquam erit falsum neque utilis neque particularis. si autem fuerit negativa poterit eadem falsum. sic enim fit falsum cum utilis negativa est de in eadem dico si maior fuerit utilis et hanc est quod dicitur. Si autem hanc quod dicitur. 2o regulam ipsam verificat declarando contingens. huius mixtionis. et primo declarat contingens. utiles. 2o particulares cum dicitur. eodem autem modo. Iustus autem primo determinat utiles secundo utiles cum dicitur. si autem utrumque ponantur. In primo sic p. p. determinat utiles habentes alteram affirmativam et sunt due quod p. fit iuxta primum modum habens maiorem negativam de in eadem et minores affirmativas de contingenti et perficit per conversionem maioris. 2o autem fit iuxta 2um modum habens maiorem affirmativam de contingenti et minorem negativam de in eadem et hanc perficit per conversionem minoris et transpositionem propositio autem propositio convertit in terminis quod est de contingenti propositio et hanc est. Sumatur enim. a. b. 2o determinat utiles habentes utrumque negativam et sunt due que se habent sicut pores nisi quod propositio de contingenti est negativa et perficiunt per conversionem illius de contingenti secundum contingens et per conversionem illius de in eadem in terminis: sicut prius et hanc est. Si autem utrumque sunt privative.

Contra autem utrumque ponantur predicative non erit sillogismus. Termini in eadem quoddem sanitas animalis homo non in eadem Non sanitas equus homo.

Contra ponit contingens. utiles inutiles et sunt due habentes utrumque affirmativam et hanc tangit in littera: et alie due habentes illam de contingenti negativam et illam de in eadem affirmativam et istas dicit intelligere per alias duas quod secundum rem affirmativae sunt sicut alie due et ponit terminos ad istam coes oibus istis et hanc est. Si autem utrumque ponantur.

Contra autem modo se habent et in particularibus sillogismis. cum enim affirmativa erit in eadem siue utrum siue particulariter supra nullus erit falsum. Hoc autem similiter et per eosdem terminos demonstrat quod et prius. Quod autem privativa erit: per conversionem quemadmodum in prioribus. Rursum si ambe quod dimensiones privative sumantur utrum autem quod non in eadem est: ex ipsis quod propositioibus non erit necesse. Quersa autem contingenti erit sicut in prioribus falsum. Si autem non in eadem quod sit privativa: particulari autem supra non erit falsum: neque predicativa exite altera proponere. Neque quod utrumque ponuntur infinite: vel affirmativae: vel negativae: vel particulares: demonstratio autem eadem et per eosdem terminos.

Contra determinat contingens. particulares ponens regulas et proponens per quod manifestum est que contingens. particulares utiles sunt: et que non. p. talis in particularibus falsum si illa de in eadem sit affirmativa siue utilis siue particularis non erit falsum. si autem fuerit negativa poterit eadem. et hanc est. eodem autem modo. 2o talis si ambe proponens fuerint negativae et illa de in eadem fuerit utilis et maior erit falsum: sed opus perficit et hanc per conversionem illius de contingenti secundum contingens: et per conversionem illius de in eadem in terminis. si autem fuerit particularis negativa de in eadem non erit falsum quodcumque reliquum propositio se habeat: et hanc est. Rursum sicut. 3o est si ambe proponens fuerint particulares non erit falsum et hanc est. nec quod utrumque. primo de regula hanc observanda. queritur enim quare opus hanc illam de in eadem esse utilis negativam cum ista mixtio descendat ab eadem mixtione

In p^a figura ubi nō est necesse illā de iee negatiuā ules.
 Et dicēdū q^d oēs filli hui⁹ mixtionis descēdūt a p^a h^a. s.
 ab illa que habet maiorē de iee negatiuā z iō opz cum
 oēs in illā cōiugōnē reducibiles sint ut hēant ppōnem
 po^lcm ut fiat maior negatiua i ules/ talis aut nō est nisi ules
 neg^a de iee qre opz q^d oēs cōiugōnes utiles hēant illā
 de iee ulem neg^am. si qrit qre nō descēdit h aliqs filli a
 mō impfecto hūte maiorē affir^am de iee qre ē a modis
 pfectis illi⁹ mixtionis nō descēdat h aliqs filli. Et dō
 ad p^m q^d oēs filli hui⁹ h^a negatiui sūt. illa autē cōiug⁹ que
 hēt illā de iee affir^am nō ē neg^a z iō ab illa nō pōt descēdē
 aliqs filli hui⁹ h^a. Ad 2^m dicēdū q^d mo⁹ pfect⁹ in ista
 mixtione hēt maiorē de cōtingētī. descēdūt aut filli hui⁹
 fig^a a fillis pme per puerionē maioris qre cū ules neg^a
 de iee solū cōuertat p⁹ q^d oēs filli hui⁹ figure in hac mix
 tione descēdūt a fillo impfecto pme h^a eiusdē mixtionis
 hūte maiorē neg^am de iee. Cōnter forte dubitabit de
 p⁹ug. z p⁹ de utilib⁹ hnt enī istātia sic. nullū aial est albū
 sit ita p⁹igit oēs equū eē albū nō tñ cōtingit nullū equū eē
 aial. Et dicēdū q^d ois istātia h^a lo^a est ubi ppō de iee ac
 cipit de iee ut nūc opz enī ulem neg^am de iee eē de iee
 simplr sic z h. adhuc h^a opponi posset sic in pcedētib⁹. s.
 q^d sequatur p⁹ de iee ponēdo minorē iee cū opposito
 pōnis. Et rōdēdum est sicut in pcedētib⁹ q^d non est ad
 mittēda pō minoris iee cū maior sit de iee simplr. oppo
 situm enī pōnis cōpo^l est minori at pōem iee sed nō
 post. Cōnter forte dubitabit aliqs de cōiugōnib⁹ iuti
 lib⁹. z p⁹ de iutilib⁹ ubi illa de iee est affir^a v⁹ q^d talis cō
 iugō utilis. cōtingit nullū. b. eē. a. oē. c. est. a. ergo cōtingit
 nullū. c. eē. a. z accipit in pōne contingens pro possibili.
 accipiat enī oppositum pōnis cū maiore posita iee z se
 quit⁹ oppositū minoris sic nullū. b. est. a. aliqd. c. de neces
 sitate est. b. g. aliqd. c. nō est. a. sequit⁹ enī ad minus p⁹
 de iee s⁹ h^a p⁹ est p⁹dictoria minoris. adhuc pōt ostēdi ta
 les pōnes utiles esse respectu pōnis de iee. sic contin
 git nullū. b. eē. a. oē. c. est. a. g. nullū. c. est. b. si nō seq⁹ su
 mas oppositū z ponat maior iee sic nulluz. b. est. a. aliqd
 c. est. b. g. aliqd. c. nō est. a. que est p⁹dictoria minoris. filis
 est oppō de oib⁹ iutilib⁹ cōiugōnib⁹ ulib⁹ z p⁹icularibus
 hūtib⁹ ules negatiuā de cōingētī z illā de iee affir^am. Et
 dicēdū q^d iste cōiugōnes iutiles sunt idē utriusq⁹ pōnis
 dādū est oppositū utriusq⁹ s⁹ nō est admittēda pō maio
 ris iee hac rōne minor cū sit uera de iee z nō est po^l ut
 fiat maior in p^a h^a per reductionē pōt eē ut nūc quo exi
 te oppositū utriusq⁹ pōnis cōpo^l est maior aut pōez
 ei⁹ iee sed nō post z cū opposito pōnis nō d⁹ admittit pō
 maioris iee. vbi g^a cōtingit nullū hōiem esse albū z oē
 aial est albū sit ita neq⁹ sequitur p⁹ de cōingētī neq⁹ de
 iee minore exi⁹te uera cōpossibiles sūt maior z oppositū
 pōnis de iee. s. aliquod aial est hō cōtingit nullū hōiem
 eē albū s⁹ minore exi⁹te uera nō pōt oppositū alteri⁹ stare
 cū maiore posita iee sicut p⁹ituēt. sic ergo p⁹ q^d nō est ad
 mittēda pō maioris iee z h^a plana sūt per hita in pcedēti
 bus. Cōnter forte aliqs dubitabit de 4° scōe ubi non
 vult fieri uilē cōiugōnē. v⁹ enī q^d maior exi⁹te affir^a de
 cōingētī z minore neg^a de iee sit utilis cōiug⁹ sic. cōtingit
 oē. b. eē. a. qd dā. c. nō est. a. ergo qd dā. c. nō cōtingit esse
 b. z pōt ostēdi per expōnē sic si qd dā. c. nō est. a. accipit
 illud z sit. n. a. quo vult remouet. a. fiat ergo sic filli cōtin
 git oē. b. eē. a. nullū. n. est. a. ergo cōtingit nulluz. n. eē. b.
 ite filli bon⁹ est ut v⁹ in 2° hui⁹ h^a z hui⁹ mixtionis sit enī
 iū p^a hui⁹ mixtionis in hac h^a cum maior sit ules z illa
 de iee neg^a ules. Et dicēdū q^d in ista mixtione opz illam
 de iee eē ules neg^am de iee simpliciter si ules neg^a de in
 eē accepta in fillo expositio pōt eē de iee ut nūc z ideo
 nō tenet filli expositio nec sit h^a p^a hui⁹ mixtionis. qd
 aut nō opz ulem neg^am in fillo expositio eē de iee sim
 pliciter. p⁹ per h^a q^d ipsa accipit sub p⁹iculari neg^a que q^d
 dē in fillo p⁹ncipali potuit eē de iee ut nūc q^d nō potuit

appropari ut eēt de iee simplr. Cōnter forte qref q^d
 sunt h filli z que sit eoz sufficiētia. Et dicēdū q^d opz h^a
 minorē eē ulem sic ubiq⁹ in 2° h^a cul⁹ cā p⁹ hita ē opz
 ēt illā de iee eē ulem z neg^am sic p⁹ ex p⁹dictis z ex h^a
 manifestū est q^d ille octo cōiugōnes inutiles maiorē p⁹
 cularē z minorē ulem. de illis aut octo que hnt maiores
 ulem z minorē p⁹icularē due utiles sūt z sex iutiles. v⁹
 p⁹ q^d tū sex sūt h cōiug. utiles. s. minor ules z due p⁹ic⁹.

S I aut h^a qdē ppōnū ex necessita
 te illa nō cōtingē significat. p⁹uatiā
 qdē necia: erit filli nō solū qm p⁹in
 git nō incē: s⁹ qm nō iest. affirmatiua autez
 nō erit. p⁹onat enī. a. nulli qdē. b. iee ex
 necessitate. c. aut oī p⁹ingē. Cōnter ergo
 p⁹uatiua: z. b. nulli. a. ierit. a. aut oī. c. p⁹ige
 bat. sit igit rursus per p⁹mā figurā filli qm
 b. p⁹ingit nulli. c. iee. Sit aut manifestum
 qm nō iest. b. nulli. c. ponat enī iee ergo si
 a. p⁹ingit nulli. b. b. aut iest alicui. c. a. alicui
 c. nō p⁹inget. s⁹ oī ponebat p⁹ingē. Eodez
 aut mō ostēdit z si ad. c. ponat p⁹uatiuū.

Cōnter uerificat altā tertiā regulā in p⁹ tot⁹ cap⁹ posita z
 h est idē qd⁹ dicē totā mixtionē cōingētis z necessarij in
 2° h^a z diuidit in. d. in p^a determinat hāc mixtionē. i 2°
 cōparat eā ad pcedētē cū dicit. Et qm eodē mō. In p^a
 ma sic pcedit. p⁹ resumit oīum regulā h^a quā pcedit h
 tota mixtio dicēs si altera ppōnū fuerit de necio z altera
 de cōingētī si illa de necio fuerit ules neg^a erit filli con
 cludēs duplicē pōnem. s. pōnem negatiuā de cōingētī
 z pōnem negatiuā de iee. si aut fuerit affir^a nō erit filli z
 h est. Si aut h^a qdē. 1° determinat istā mixtionem ad
 uerificādū dictā regulā z p⁹ determinat cōiug. ules. 2°
 p⁹icularēs cū dicit. s⁹ aut se hēbit zc. 1° in duas. in p^a
 ma dat cōiug. ules hntes ppōnes dissilis figure. 2° filli
 figure ibi 2°. s⁹ aut filli figure. 1° q^d iste sūt minus p⁹
 cte alijs/ poster⁹ determinant. p⁹ in duas. in p^a ma dat uti
 les. s. que hnt illā de necio negatiuā. in scōa cū dicit. r⁹
 rur sit p⁹dicatiua. p⁹ont iutiles. s. illas que hnt illā de ne
 cessario affirmatiuā. in p^a ponit duas cōiug. q^duz prima
 sit iuxta p⁹mū modū s⁹ quā p⁹ma cōstat ex maiore uli ne
 gatiua de necio z minore uli affirmatiua de cōingētī. z
 p⁹mo ostēdit utilitatē ei⁹ respectu pōnis de cōingētī re
 ducēdo in p⁹mā figurā per cōuersionē maioris z p⁹z h
 est. p⁹ponat. n. a. b. 1° respectu pōnis de iee per de
 ductionē ad impossibile. ex maiore enim z opposito p⁹
 nis cōcludit oppositū minoris in 4° p⁹me per filli mix
 tū de necio z iee z h est. s⁹ aut manifestū. 1° p⁹ug.
 sit iuxta 2^m modū hnt maiorē affirmatiuā de cōingē
 ti z minorem de necio negatiuā cuius utilitas respectu
 pōnis de cōingētī ostēdit per cōuersionē minoris z
 trāspōm ppōnū: sed opz ēt conuētē pōnem que est de
 cōingētī pro possibili: respectu aut pōnis de iee osten
 dit utilitas ei⁹ per impossibile. si enī accipiat oppositum
 pōnis cum minore destruet maior per sextū modū ter
 tie in mixtione necessarij z iee z h est. eodē aut mō.]

C Rursus sit p⁹dicatiua qdēz necia. altera
 aut p⁹ingēs. z. a. b. qdē p⁹ingat nulli. c. aut
 omni insit. ex necessitate sic se habētibus
 terminis nullus erit sillogismus. accidit
 enim. b. nō inesse. c. ex necessitate. Sit enī
 a. qdē albū. in quo aut. b. hō: in q^d aut. c. ci
 gn⁹. Ergo albū qdē cigno ex necitate iest

hoi aut contingit nulli: et homo nulli signo ex necessitate. Quia igitur ei quod est contingere non est syllogismus manifestus est. nam quod ex necessitate non erit contingens: sed neque necessarium. nam necesse aut ex utrisque necessariis: aut ex particulari contingebat. Amplius autem et possibile est his positus. b. id est. c. nihil enim prohibet c. sub. b. e. a. autem o. b. quod non contingit. c. autem ex necessitate inesse: ut si. c. quod fit vigilans. b. autem a. i. in quo autem. a. morus. nam vigilanti quod ex necessitate inesse morus. a. i. autem o. i. non contingit: et o. vigilans a. i. Manifestus ergo quoniam nec eius quod est non inesse: si quod sic se habentibus terminis necesse est inesse. Neque est oppositarum proponitur. quare nullus erit falsus. si tunc autem et e converso ostendit posita affirmativa.

Contra ponit coniunctiones utiles dissimilis qualitatis habentes illam de necessario affirmativa et sunt due. una tunc per modum alia tunc secundum. Circa prima sic per. per dicit quod si maior est negatiua de contingenti et minor affirmatiua de necessario non fit falsus et hoc ostendit ponendo terminos ubi stat per utrisque negatiua de necessario sic contingit nullum hominem esse album de necessitate ois signus est albus et de necessitate nullus signus est homo. et ex hoc concludit cum necessarium repugnet contingenti neque sequitur affirmatiua neque negatiua de contingenti per possibilem et ita nulla affirmatiua et hoc est. rursum sit predicatiua. 2. ostendit quod quibus negatiua de necessario stare possit non tamen sequitur et hoc ostendit dupliciter. per per b. quod utrisque negatiua de necessario nunquam sequitur nisi ex duabus de necessario vel ad minus ex negatiua de necessario sed neutro modo est in dicta dissonantia et hoc est. sed neque semper. Iste ostendit idem per instantiam in terminis ponendo terminos ubi stat affirmatiua de inesse dicit quod nihil prohibet. c. e. idem. b. i. minorem existit esse sub maiori et mediis continetur remoueri a maiori extremitate et inesse minori existit. ubi gratia contingit nullum aial moueri quod contingit et o. de necessitate o. vigilans est mouens et o. vigilans est aial cuius ergo sequatur affirmatiua de inesse patet quod non sequitur negatiua de necessario neque de inesse et per quod consistet aliquam negatiua de necessario aliquam aut affirmatiua de inesse non poterit sequi aliam propter aliquam earum opposita et ita non fit falsus et hoc est. Amplius autem et compossibile. Jalia autem est huius coniunctio. iuxta secundum modum habens maiorem affirmatiua de necessario et minorem negatiua de contingenti cuius utilitas sicut ostendit potest sic et procedit et hoc est. sicut autem ostendit. Jate dicit autem quod per terminos ad se positos ad instantiam dicitur modo non videtur excludi quoniam sequatur negatiua de contingenti propter non enim repugnet ei negatiua de necessario nec affirmatiua de necessario.

Si autem falsis figure sint propositiones: cum sint particularium semper erit falsus: uersa scilicet contingit per propositione: quemadmodum et in partibus. Sumatur enim. a. b. quod ex necessitate non inesse. c. autem contingit non inesse: uersis ergo propositionibus. b. quod ex nulli. a. inesse. a. autem o. i. contingit. fit igitur prima figura. Et si ad. c. ponatur particularium sicut. Si autem predicatiue ponuntur non erit falsus. nam ei quod est non inesse: aut ei quod est ex necessitate non inesse: manifestum quoniam non erit eo quod nulla supra sit particularium propositio: neque in eo quod est inesse neque in eo quod est ex necessitate inesse: sed neque ei quod est

contingere non inesse: ex necessitate enim sic se habentibus terminis. b. non inesse. c. ut si. a. quidem ponatur album: in quo autem. b. a. gnus: in quo autem. c. homo: neque oppositarum affirmationum: quoniam ostensum est. b. ex necessitate non inesse. c. non ergo fit falsus omnino.

Contra ponit coniunctiones utiles habentes propositiones falsas scilicet per utiles. scilicet que habent utraque necessitatem. 2. utiles. scilicet que habent utraque affirmatiua. utiles autem due sunt quoniam per sit iuxta per modum habens maiorem necessitatem de necessario et minorem necessitatem de contingenti que per se ois falsus sic post modos huius mixtionis respectu utriusque coniunctionis nisi quod propter huiusmodi minoris per oppositas qualitates et hoc est. si autem falsus. 2. non sit iuxta per modum habens maiorem negatiua de contingenti et minorem necessitatem de necessario et hoc per se sic in 2. modo huius mixtionis sicut cum huiusmodi maiore et oppositas qualitates et hoc est. si quod dicitur. Contra ponit utiles falsas scilicet iuxta due habentes utraque affirmatiua que ostendit utiles per hanc rationem si fieret falsus utraque ex parte affirmatiua aut sequetur negatiua de necessario vel de necessario aut affirmatiua de inesse vel de necessario aut affirmatiua de inesse sicut de necessario vel aliam de contingenti. scilicet ad utrumlibet si nulla istarum sequatur non fit falsus huiusmodi utraque affirmatiua huiusmodi. primo ponitur per et hoc est. si autem predicatiua. 2. ostendit minorem et per se. per ostendit quod non sequitur negatiua de necessario vel de necessario per huiusmodi negatiua non sequitur nisi ex aliam negatiua et hoc est. nam ei quod est non inesse. 3. ostendit quod non sequitur affirmatiua de inesse vel de necessario nec aliam de contingenti ad utrumlibet ponens terminos ubi per stat utrisque negatiua de necessario que repugnat tamen affirmatiua que negatiua de contingenti repugnat et aliam de inesse et de necessario et sunt termini album signus homo. per igitur quod cum stet dicta negatiua de necessario non sequitur aliquam et repugnat et ita non erit ois falsus et hoc est. neque in eo quod est inesse. Jate dicitur est huiusmodi autem adhuc quod per terminos positos non excludit sequitur negatiua de contingenti pro possibili. ut tamen huiusmodi apparet excludi per huiusmodi quod dicitur negatiua non sequitur: quia nulla particularium necessitatem.

Si tunc autem et in particularibus se habent falsus. Quia enim fuerit particularium utilis et necessaria semper erit falsus: et ei quod est contingit: et ei quod non est inesse: demeratio autem per confusionem. quoniam secunda propositio autem affirmatiua nunquam. Eodem autem modo ostendit quo in utrisque: et per eosdem terminos: nec quoniam utraque sumuntur affirmatiue. nam et huiusmodi eadem demeratio que et per. Quia autem utraque quod particularium: utilis autem necessaria que non inesse significat: per ea quod que supra sunt non erit necessaria: conuersa autem semper contingit propositio erit falsus. quemadmodum in partibus. Si autem utraque infinite uel particulares sumantur non erit falsus demeratio autem eadem: et per eosdem terminos. Manifestum igitur ex predictis quoniam particularium utilis posita necessaria: semper fit falsus: non solum eius quod est contingere non inesse: sed non inesse: affirmatiua autem nunquam.

Hic determinat coniunctiones particulares huius mixtionis et hoc facit ponendo propositiones ex quibus per que coniunctio sunt utiles et que in utiles. per talis in falsis particularibus si illa de necessario sit utilis et negatiua semper fit falsus. si autem fuerit affirmatiua non fit falsus et potest adhuc huiusmodi coniunctio utilis in. d. coniunctiones sic coniunctio utilis utilis et hoc est. si autem. 2. supponit est quod si utraque propositio fuerit affirmatiua non erit falsus et hoc est. nec quoniam utraque. 3. est quod si utraque fuerit negatiua erit falsus si illa de necessario utilis fuerit et tunc opus conuenire illam de contingenti per oppositas qualitates et facienda est re

hij pfectio sic in filiis ulib⁹ z h est. qm aut utreqz. J4^a est q ex duab⁹ pccariis ul' in finit'is nō fit filius z h est si aut utreqz. Jattēdēdū est aut h q nō excludit in hys p positionib⁹ qn iux⁹ qrtū modū fieri possit utilis cōiug. ex maiore de cōtingētī z minore de necō neg^a particulari cōsequēter epilogat z patet z h est. manifestū igit.

Et qm eodē mō se hntib⁹ tinis necōs z i his q isūt: fit z nō fit filius. Palā at qm oēs ipfecti sūt filii z qm pfecti sūt p pccas figuras.

Ad modo cōparat hāc mixtionē ad pcedentē dices q filii ter se hntibus terminis h z ibi similt^r fit z nō fit filius z ita tot sunt p iug. utiles in mixtione ptingētis z necessarij quot sunt in mixtione ptingētis z in eē z h vⁱ tā cōcludē quartū modū in hac mixtione ptingētis z in esse positus inutilis fuit qrtus modus z vult q filii sūt h: est autē dīa h⁹ mixtionis ad pcedentē qz oēs p iug. utiles h cōcludunt duas p iugōnes. ibi vō tm vna z patet q ex pba bitis q oēs sunt impfecte z pfecti sūt. per p mā uel tertiaz figurā z h est. z qm eodē mō. **Sed** h forte dubitaret aliquis pmo de pncipio h obpūādo. s. q p pō de necessario sit utilis negatiua h eni nō videt necesse qz ista mixtio in secūda figura descēdit ab eadē in p^a figura z remoueri nō est necesse p pōm de necessario eē ulēm negatiuā. Et dicēdū q oēs filii hui⁹ mixtionis in hac figura descēdūt ab illo mō impfecto eiusdē mixtionis in p^a figura ubi vna est utilis negatiua de necessario quare cū oēs isti filii in illū modū reduct hēant sicut ab eo descēdunt necesse est omnes h⁹ filios in hac figura suare p pōm que pos sit ibi fieri maior in tali mō p^ame figure sed talis non est nisi utilis negatiua de necō z iō opz oēs filios hui⁹ mixti onis in hac figura hēre p pōnem de necō ulēm negati uā. **Sed** tunc queritur quare a modis pfectis huius mixtionis in p^a figura nō descēdat aliqz filio scde. ad huc querit quare nō a modis impfectis hntib⁹ maiorē de necō affirmatiuā. **Et** dicēdū ad p mū q filii hu ius figure descēdūt a filiis p^ame figure per puerionē ma ioris simplr. **Sed** in modis impfectis hui⁹ mixtionis s. necessarij z ptingētis nō est maior ita cōuertibit cum sit de ptingētī. **Ad** 2^m dicēdū q oēs filii hui⁹ figure negatiui sūt z per puerionē maioris simplr a filiis p^a me descēdūt. **Sed** in modis impfectis hui⁹ mixtionis in p^a figura maiore ex nte de necō neqz cōuertit ma ior simplr neqz fit filio negatiuus. **Consequēter** dubi tat de mō p bādī pntiam p iugōnis de iesse in modis uti lib⁹ hui⁹ mixtionis. pbat enī p iugōm de iesse sequi per mixtionē necessarij z in esse z illa de in esse possit esse ut nunc p batio in modis huius mixtionis sequit pns pro possibili qd si ponatur in esse aliqū erit simplr z aliqū ut nūc. qre cū in sua p batiōe accipiat oppositū p iugōnis de in esse accipit illā que pōt eē de in esse ut inuit. **Et** dicen dum q sicut in hac mixtione in p^a figura maior de ne cessario appropriat sibi minorē ut sit de ptingētī nato z iō opz ibi eē p iugōnez de in esse simplr eodē mō in modis huius mixtionis in hac figura utilis negatiua que est de necessario que est i potētia ut fiat maior in p^a figura sicut huius erat descēsus a p^ama hēt p^atem appropandī illā de cōtingētī ut sit de cōtingētī nato quare 2° de iesse est de in esse simplr sicut in p^a figura z iō accepto ei⁹ opposi to cū illa de necessario sit bona mixtio necessarij z iesse. vbi gra. necesse est nullū lig^m esse musicū. cōtingit oēm hoiem esse musicū. ergo nullus hō est lignū. sic igitur q sua probatio est bona de pntia pōnis de in esse. **Scien dum** aut q qm affirmatiua est h de necō qz ipa non fuit maior in p^a figura fieri pōt per reductionē nec exigit illā de cōtingētī esse de cōtingētī nato z ideo 2° non fuit de in esse nō utilis pōt oñdī seq per dictā mixtionē qz cū ipa qz oppositū pōt esse de in esse sicut patebit causa ista. **Aliter** forte dubitabit aliqz de qbusdā dictis i lra cō

ca terminos qsdā positos ad istā lra. dicit enī q nihil pbi bet. c. esse idē. b. z. a. cōtingēter in esse oī. b. ex necessitate aut oī. c. si cōtingit q ptingēter vult dī de causa. b. quare cū. c. sit s. b. sicut dicit de. c. dicef. a. ptingēter z ita nō ex necessitate. h etā patet in exēplis qz si albu ptingēter in fit aiali z nō vult tūc nō poterit necō iesse hoi sed oq q ptingēter. **Et** dicēdū q aliqd cōtinere sumi sub alio dicitur duplr sic ps eēntialis aut sicut ps accntalis. z dico pte eēntialē que addit sup totūz dīam eēntialē: accntalē aut que addit accntalē. Si g. c. cōtinet s. b. sicut ps eius es sentialis ut hō s. b. aiali falsum esset qd diceret **Age**. sicut oppositū est. si aut qz ptinget sub eo sicut ps accntalis non est h falsuz z incōueniēs sicut patet in terminis quos po nit **Age**. vigilās enim s. b. aiali est s. accntalr z iō nō p hiber motū cōtingē oī aiali z nulli z tm ex necessitate iesse oī vigilāti. **Sed** ulter⁹ forte dubitabit de ueritate hu ius p pōnis necesse est oē vigilās eē mouēs quam assu mit. eadē rōne videt esse uera de necessitate oē aial mo uet z ita maior falsa que fuit adhuc sua puerfa vⁱ falsa. s. aliqd mouēs de necessitate est vigilās qruz ipa falsa ad huc si de necessitate oē vigilās mouet aut g motu localē aut motu coiter dicto. si localē h vⁱ falsuz. pōt enī vigilās quiescē s. m locū. si coiter dicto: eadē rōne z aial ex neces sitate est mouēs cū semp sit in aliquo motu z aliquo mō tū simutē. **Et** dicēdū q vigilare est qdā sentire sentire aut est qdā mor⁹ z ita vigilās est qdā mouēs: z ita mani festuz est q p pō est uera ptinget enī s. b. m s. b. pto eēntialē ter sed sic nō cōtinet s. b. eo aial z sic patet rōtio ad p mūz. **Ad** 2^m dicēdū q puerfa est uera. s. qdā mouens de necessitate est vigilās. z si querat q dandū est illud mo uens qd mouet motu qui est vigilā. **Ad** 3^m dicit pōt q cū dī vigilās de necessitate mouet accipit mor⁹ 2° nō tm h est uera de necessitate oē aial mouet eo q aial non cōtinet eēntialr s. b. pto sicut cōtinet vigilās. uel pōt dicit q accipit pro motu localē vigilās enim aliq mō est mo uens localr ex necessitate qz in sentiēdo aliqd ex mittit uel intus suscipit in quo fit mor⁹ localr sicut patet de vi su ubi aliqd extra mittit quicqd sit illud sicut patet de ba filisco qui interficit solo visu z de lupo qui reddit hoies raucū visu. z de muliere que tpe mēstrui speculuz nube sanguinea solo visu ificit. **Conter** forte dubitabit utruq in terminis p batis intēdat **Age**. qz stet affir^a de necō uel affir^a de in esse. s. utru intēdat q cū his pmissis cōtin git nullū aial moueri de necessitate oē vigilās mouetur stet illa affir^a de necō necesse est oē vigilās eē aial uel illud de in esse oē vigilās est aial: z vⁱ q intēdat affirma tiuā de necō hac rōne. ipa s. b. iugit q oīno nō fit sic filio cum g cōponat terminos ad instantiā termini ei⁹ debēt excludere pntiam pōnis quare debet excludi pntia 2° nō negatiue de cōtingētī pro possibili: sed nō q ubi dī cta 2° sic affirmatiua de necō sicut patet. negatiua enī de cōtingētī pro possibili non repugnat negatiue de necō neqz affirmatiue de iesse sed solū affirmatiue de necō. quare vⁱ q iētio **Age**. debeat eē q utilis affir^a de necō. **Sed** p lra sua tm p tēdit eam accipi de in esse nō adden do modū necessitatis sicut patet intēcti. **Adhuc** vⁱ q ip sa non possit accipi de necō uera qz sua cōuerfa falsa vī det. s. qdā aial de necessitate vigilat qre h oē vigilās est aial nō est accipiēda de necō sed de iesse sic enī pōt ac cipi uera adhuc si oē vigilās de necessitate mouet z oē vi gilās de necessitate est aial g aliqd aial de necitate mo uet sed h nō pōt stare cū maiori g si **Age**. intēdat p iugō nē posse stare cū pmissis z nō possit stare si fuerit de ne cessario manifestū est q opz eā accipi de iesse. adhuc. a. pbo q ad talē p iug. sequetur 2° negatiua de cōtingētī pro possibili. si enī ptingit nullū. b. eē. a. z oē. c. de necessi tate est. a. sequit q oē. c. ptingit nō eē. b. qz si nō: stabit op positū qd egpollet ei qd est aliqd. c. eē. b. ex qua z mio: sequit oppositūz maioris sic de necessitate oē. c. est. a. de

necessitate aliqd. c. est. b. g. de necessitate aliqd. b. est. a.
 patet igitur quod sequitur negatiua de contingenti pro possibili. g.
 non debet termini. **A**rg. excludere ulem negatiua sequitur
 in terminis dictis intelligens quo de neccio excluderet sequitur
 neg. de contingenti pro possibili quare 2° illa dicitur esse de se
 et non de neccio quod pre est et sic patet resolo ad oppositum
 et pulchra rationem h. positam. **S**ed tunc ulterius dubitabitur
 utrum cum talibus premissis possit stare affirm. de inesse. vi. enim
 quod non ex illa enim et minore sequitur oppositum maioris sic
 de necessitate o. c. est. a. o. c. e. b. g. de necessitate aliqd.
 b. est. a. illud sequitur per mixtionem neccij et inesse in primo
 tertio. Et dicendum quod illa de inesse que assumit se poterit esse
 ut nunc. sed sic non accipit apud dictam mixtionem si debeat
 fillari 2° de neccio sicut patet ex precedentibus. **S**ed adhuc
 restat eadem dubitatio de terminis quos ponit **A**rg. quia
 hec 2° omne vigilans est aial est de inesse simplr. quare si ip-
 sa accipiat cum minore sequitur oppositum maioris sic de ne-
 cessitate o. e. vigilans est mouens o. e. vigilans est aial g. de ne-
 cessitate aliqd. aial est mouens: et ita male ponit terminos
 quia non potest 2° qua dicit posse stare cum premissis. Ad hoc
 posset dici quod h. in dictis terminis non possit stare illa de
 inesse quia illa est de inesse simplr in terminis tamen ubi esset
 ut nunc stare posset et ad h. tamen signandum ponit **A**rg. terminos
 non facies mentionem de terminis presentibus h. intendens quod ali-
 qua de inesse stare possit cum premissis. uel melius potest dici quod
 in mixtione neccij et inesse in 3^a figura illa de neccio appro-
 priat sibi illam de inesse ut accipiat partem essentiali sub isto
 sicut signat **A**rg. ubi determinat illam mixtionem debet g.
 in tali mixtione accipere illam de inesse ita quod sit de inesse sim-
 plr non qualicumque sed quod termini essentiali se habeant ad in-
 uicem et unus sub altero sit essentiali. sed hec pro o. e. vigilans
 est aial non sic se habet nec sua uersa quare et ipsa et sua couer-
 sa inutilis est ad dictam mixtionem et ita deficit fillus mixtus
 quod facit ad destruendum maiorem ex parte illius de se. quod si co-
 uertat non erit in prima figura minor extremitas essentiali
 sub medio. non enim est aial essentiali sub uigilante nec est co-
 uersa. **U**terque forte dubitabit aliquis de coniug. et primo
 de utilibus quod uidentur habere instantia sic contingit o. e. aial gescit
 de necessitate o. e. vigilans gescit non tamen contingit nullus uigil-
 lans esse aial quod est impossibile. Et dicendum quod minor pro
 est falsa quod uis negatiua de neccio remouet predicatum ab
 his que sunt et que pre est sub isto sicut patet ex dictis. uen-
 sensus minoris est de necessitate nihil quod est uel quod potest
 esse uigilans gescit quod falsus est. **C**onter forte dubitabit
 de coniugionibus inutilibus. vi. enim quod maiore ex parte affir-
 matiuam sit utilis coniugio respectu ponis negatiue de con-
 tingenti pro possibili et respectu negatiue de inesse respec-
 tu contingenti sic. de necessitate o. e. b. est. a. contingit nullum
 c. esse. a. g. contingit nullum. c. esse. b. si non sequitur de opposi-
 tus. f. non contingit nullum. c. esse. b. quod equipollet isti necesse
 est aliqd. c. esse. b. cum sit de contingenti pro possibili. ex hac autem
 et maiore sequitur oppositum minoris ex utraque de neccio
 in prima figura. sic de necessitate o. e. b. est. a. necesse est ali-
 quod. c. esse. b. g. necesse est aliqd. c. esse. a. quod non stat cum mi-
 nori. ad hoc uideatur sequi negatiua de inesse. f. nullum. c. est. b. de
 enim opposita ex ista et minore sequitur oppositum mi-
 noris per mixtionem neccij et inesse in 3^a figura sic de neces-
 sitate aliqd. c. est. b. g. de necessitate aliqd. c. est. a. similis
 autem est oppositum de omnibus illis que habent maiorem affirmatiuam
 de neccio. **C**onter opponit sic si minor sit affirmatiua de
 neccio sic contingit nullum. b. esse. a. necesse est o. e. c. esse. a. er-
 go contingit nullum. c. esse. b. dico de contingenti pro possibili. ex
 opposito enim ponis et minore sequitur oppositum maio-
 ris per utramque de neccio in 3^a figura. sic de necessitate omne
 c. est. a. de neccitate. c. est. b. g. de necessitate aliqd. b. est. a.
 fillr ostendit potest negatiua de inesse sequi per mixtionem ne-
 cessarij et inesse in 3^a figura. sic de necessitate o. e. c. est. a. aliqd.
 c. est. b. g. de necessitate aliqd. b. est. a. fillr autem est oppositum de
 omnibus habentibus maiorem affirmatiuam de neccio. Ad oia hec

dici potest quod negatiua de contingenti pro possibili sequitur sim-
 plicitudine et ponit terminos sicut iam ostendit et sicut dicitur
 in 2° sequitur ponem ulem in 3^a figura et affirmatiua
 in 2^a. h. enim non est nisi gra terminos et non gra for-
 me non tamen sequitur talis 2° uirtute premissarum sic dispositum
 in dictis coniug. et sub tali figura ex quo utraque sim rem af-
 firmatiua est quod repugnat proprietati scde figure. **A**rg. igitur
 respiciens dispositionem premissarum et formam cum proprietate figu-
 re ponit tales coniug. inutiles esse nunquam enim gra forme
 ex affirmatiuis immediate sequitur negatiua. ueniam autem dicitur
 est quod per terminos quos ponit **A**rg. ad instantia non ex-
 cludit quod sequatur negatiua de contingenti pro possibili quod
 respiciendo ad ponitiam terminos sequitur. ponit tamen conting.
 inutiles esse quod ex forma sillogica dicitur et proprietate figure non
 ponit in tale ponem et sic considerat **A**rg. ubique in his mixtio-
 nibus. ad h. autem quod oppositum est ponem de inesse sequitur de-
 ta quod illa de inesse quam sumit poterit esse de inesse ut nunc
 aliquam de inesse simplr et tamen oppositum illius que assumit
 in sillo mixto poterit esse de inesse in terminis. contingit
 tamen quod cui sequitur in modo habentibus ulem negatiua de ne-
 cessario si ponat inesse de inesse semp simplr et tamen bona
 est hec mixtio apud illas et tamen huius patet ex predictis. Ad
 huc restat difficilis dubitatio de 4° scde. vi. enim uis
 esse coniug. si maior fuerit de contingenti et minor de neccio.
 sic contingit o. e. b. esse. a. necesse est quod dicitur. c. non esse. a. g. quod dicitur
 c. non est. b. ex opposito enim ponis et maiore sequitur
 oppositum minoris in prima figura per mixtionem contingenti-
 tis et inesse sic contingit o. e. b. esse. a. o. e. b. est. c. ergo contin-
 git o. e. c. esse. a. **D**icendum ad difficultatem quod sillo mixto nullus
 est quod opposita ponis de inesse quod assumit potest esse de
 inesse ut nunc: sed in mixtione contingenti et inesse debet acci-
 pi de inesse simplr. sicut prius hitu est et ita non ostendit sequi
 2° de inesse. **S**ed difficilior est dubitatio de contingenti
 pro possibili quod uideatur sequi ex necessitate quod ex opposito 2°
 nis et maiore sequitur oppositum minoris in prima figu-
 ra per mixtionem contingenti necessarij. sic contingit o. e. b. esse
 a. necesse est omne. c. esse. b. h. equipollet opposito ponis
 ergo contingit o. e. c. esse. a. de contingenti ad utrumlibet quod est
 modus perfectus et maior de tali contingenti ad h. per expo-
 sitionem potest ostendi quod si quod dicitur. c. de necessitate non est. a. sit
 illud. c. f. et erit uerum dicitur de necessitate nullum. f. esse. a. sil-
 logicet g. sic contingit o. e. b. esse. a. de necessitate nullus. f.
 est. a. g. contingit nullus. f. esse. b. illud sequitur per ulem
 coniug. huius mixtionis in scdo scde. **S**ed si contingit nul-
 lus. f. esse. b. et. f. est aliqd. c. g. contingit aliqd. c. non esse
 b. et ita sequitur 2° negatiua de contingenti pro possibili. ex
 h. autem sequitur regulam falsam esse quam dicit in primo esse obuiam
 dicitur quod non est h. uis negatiua de neccio. **E**t dicendum est quod
 dicta 2° sequitur sicut ostendit est h. ipse non reputat h. uis
 nisi que habent ulem negatiua de neccio. sicut patet ex il-
 la quam ponit obuiam dicitur in ueritate in agendo de coniug.
 particularibus non excludit quatuor modum. **E**t tunc querit cuius
 coniug. utiles ules fiat iuxta primum modum scde figure. que-
 dam autem iuxta scdm et **A**rg. enumerat illas pticulares esse
 utiles que descendunt a coniug. uilibus primi modi sicut illas
 in quibus est uis negatiua de neccio que non enumerat illas
 inter utiles que descendunt ab uilibus scdm modi. subest
 pticularis negatiua de neccio. **E**t potest dici quod **A**rg. non habet
 locum nisi sim considerationem ad coniug. que per uersiones
 descendunt a prima figura et eadem uis in ipam reducunt. o. e.
 autem ille que habent ulem negatiua de neccio ponit in prima fi-
 guram reduci. f. per uersionem sicut et ab ea descendunt per
 couersionem et tamen illas ponit utiles et illas enumerat. ille autem
 que habent pticularis negatiua de neccio quibus utiles sunt cum
 maior sit uis non tamen ponit reduci per uersionem et tamen illas non
 enumerat inter utiles nec est ex parte dicitur quod utiles sunt.
Conter forte querit sufficientiam sillo huius mixtionis et
 dicendum quod maior debet esse uis ex illa de neccio et illa de
 neccio uis negatiua quorum ratio prius hita est. et ex his 2°

quoniam sunt sex utiles coniugiones. due quidem utiles et due particulares et inutiles sicut fuit in mixtione precedenti de contingenti et inesse.

Postrema autem figura et utrisque contingenti et altera semper erit syllogismus

Quoniam ergo contingere significat propositionem et conclusio erit contingens: et quoniam hec quod contingere illa non inesse. Quoniam non altera ponit necessaria: si affirmativa quod non erit conclusio neque necessaria neque inesse. Si autem privativa est quod est non inesse erit syllogismus quem admodum in prioribus. Sumendum autem in his syllogismis quod est in conclusionibus contingens.

Hic intendit dicere de generatione syllogismorum de contingenti in 3^a figura. et dividit in duas. in prima dat regulas secundum quas procedit ista generatio. in secunda cum dicit. Sint ergo primus. Generatio in primo ex^o. In parte prima dat tres regulas quarum prima deseruit uniformi generationi et est quod utraque ex^{te} de contingenti fiet syllogismus in 3^a concludens 2° ne de contingenti et h^o est. In postrema. Secunda deseruit mixtioni contingenti et inesse et est quod una ex^{te} de inesse et alia de contingenti erit syllogismus in 3^a figura concludens rationem de contingenti et h^o est. et quoniam hec quod est. 3^a deseruit mixtioni contingenti et necessarij et est si una propositio sit de contingenti et alia de necessario si illa de necessario sit affirmativa non sequitur 2° de inesse neque de necessario sed solum de contingenti. si autem illa de inesse fuerit utilis negativa sequitur duplex 2°. scilicet de inesse et de contingenti pro possibili et h^o est. quoniam autem altera. addit autem quod contingens in rationibus accipiendo est sicut in precedentibus quod sic intelligendo. syllogismus huius generatiois qui post suam reductionem fuerit modi perfecti prime figure concludit rationis prius de terminatu in illis autem qui reducuntur in modis imperfectis rationis pro possibili sic enim fuit in precedentibus et h^o est. sumendum autem.

Sint ergo primus contingentes: e. a. et b. contingat o. c. inesse. Quoniam ergo convertit particularem affirmativam b. autem o. c. contingit et c. alicui. b. continget quare si. a. quod est o. c. c. aut alicui. b. et a. alicui. b. contingit fit enim prima figura. Et si. a. quod est contingit nulli. c. inesse. b. autem o. c. necesse est. a. alicui. b. contingere non inesse erit ergo rursus prima figura per conversionem. Si autem utraque privative ponatur ex his quod est que sumpta sunt non erit necessarij: conversis autem propositionibus erit syllogismus: quem admodum in prioribus. Si enim a. et b. contingat nulli. c. inesse: si transmutet autem b. o. c. necesse est. a. alicui. b. contingere non inesse erit enim rursus prima figura per conversiones.

Consequenter persequitur generationem uniformem syllogismorum de contingenti in tertia figura verificando regulas totas. et primo verificat primam. secundo secundam. tertio tertiam. partes per se patet. in prima parte determinat generationem uniformem syllogismorum in 3^a figura de contingenti. Et dicit quod primo determinat coniugiones utiles secundo inutiles cum dicit. quoniam autem utraque. et utrumque primo determinat utiles secundo particulares cum dicit. si autem h^o quod est terminorum. In parte prima sic per primo ponit coniugiones habentem utraque affirmativam que per conversionem minoris perficit et h^o est. sint ergo primus. Secundo ponit coniugiones habentes maiorem negativam et minorem affirmativam que sicut perficit per conversiones minoris in terminis et h^o est. et si. a. quod est. 3° ponit illam que est ex

negativis que perficit per duplicem conversionem. primo enim debet converti in quolibet secundo in terminis et h^o est. si autem utraque. Quartam autem coniugionem omittit que habet maiorem affirmativam et minorem negativam de qua solet esse quod. Utrum sit utilis vel non. sed patet quod sic ex duplici conversione minoris. vbi omittit tanquam sufficienter intellecta per coniugiones precedentem.

Si autem hic quod est terminorum utilis ille non particularis eodem modo se habentibus terminis quo inesse et erit et non erit syllogismus. contingat enim a. o. c. quod est. c. b. autem alicui. c. inesse. erit ergo rursus prima figura particulari propositione conversa. Nam si. a. o. c. c. at alicui. b. et a. alicui. b. contingit. Et si ad. b. c. ponatur utilis syllogismus. Syllogismus autem et si. a. c. quod est privativa sit. b. c. autem affirmativa erit enim rursus prima figura per conversionem. Si autem utraque privative ponantur: hec quod est utrumque: illa non particulariter per ea quod est que sumpta sunt non erit syllogismus: conversis autem propositionibus erit quem admodum in prioribus.

Consequenter ponit coniugiones particulares utiles et per se. sic primo dat coniugiones affirmativas et sunt due una maiore ex^{te} utilis et minori particulari que perficit per conversionem minoris in terminis alia maiore ex^{te} particulari et minore utilis que perficit per conversionem maioris et transpositionem propositionem et h^o est. si autem h^o quod est. quod autem dicitur h^o syllogismus fieri syllogismus sicut in illis de inesse intelligitur quantum ad quantitatem propositionum quod sit syllogismus maiore vel minore ex^{te} particulari vel utilis sicut in illis de inesse. secundo dat coniugiones utiles negativas. et primo illas que habent alteram affirmativam. 2° illas que habent utraque negativam. que autem habent alteram affirmativam et alteram negativam sunt quatuor. quod due habent maiorem negativam et minorem affirmativam quas tangit in littera. similiter autem et si ad. c. a. due autem habent e converso. scilicet minorem negativam et maiorem affirmativam. et has dat intelligere per reliquas et omnium istarum patet perfectio. quando enim maior est universalis convertenda est minor: ita quod si fuerit affirmativa convertenda est in terminis terminis: si autem maior fuerit particularis quoniam enim negativa convertenda est secundum contingens. deinde in terminis: quoniam non affirmativa convertenda est predicto modo et transpositione sunt propositiones et h^o est. syllogismus autem et si. a. c. Consequenter ponit coniugiones negativas et sunt due in quarum altera maior est utilis et perficit per duplicem conversionem minoris. in reliqua autem minore est utilis et perficit per duplicem conversionem maioris et transpositionem et h^o est. si autem utraque.

Quoniam autem utraque indefinite vel particulares sumuntur non erit syllogismus etenim necesse est. a. o. c. et nulli. b. inesse: termini inesse sicut homo albus non inesse equus homo albus medium albus.

Consequenter ponit coniugiones inutiles et sunt minor habentes utraque particularem quarum inutilitatem ostendit per instantias in terminis et h^o est. quoniam autem utraque. Dubitat h^o quod videtur coniugiones utiles habere instantias. scilicet tales utiles que particulares. utiles sic contingit omne movens esse hoies. contingit omne movens esse equum nec in contingit aliquem equum esse hominem. sicut et si particulares sic aliquod movens contingit esse hoiem contingit omne movens esse equum. Et dicendum quod quoniam maior est utilis in ista generatione et in hac figura illa post reductionem sit maior in prima figura. que sicut maior in tali dico generatione accipitur secundum istam acceptionem omne quod contingit esse. b. contingit esse. a. sic et maior de contingenti h^o accepta oportet accipi eodem modo et tunc si vera debeat esse propositio non potest subici terminis accidentalibus et prius. sic enim erit propositio falsa sicut in precedentibus

determinatū est. vñ h maior est falsa. oē mouēs cōtingit esse hoies qz intellect⁹ est oē qd cōtingit esse mouēs zc. si aut z maior est particularis: que nūc est minor fit maior in pma post reductionē z idē obfuādū est de minore uli cū maior fuerit particularis qd obfuādū est de maiore uli z ita pz qz in dictis instantiis sillo^o accipit terminus. Cōter queritur sufficiētia silloz in ista gñatione qd un sup. est alterā ppōnuz eē ulem qz ex negatiuis z minore negatiua fit h sillo eo qz omnes negatiue h equipollēt affirmatis supposito g qz altera fit uilis. patet qz. xvij. sūt utiles puz. s. minor ules z mior ubi maior est uilis z minor particularis z minor ubi ecōuerso minor aut residue que hnt utraqz pticularē manēt iutiles iter oēs. xvj. puz.

S **I** autē hec quidē in eē illa hō ptingē sige pto qdē erit qm cōtingit z nō qm icst. sillo aut erit eodem

modo se hntibus terminis ut in pōribus. Sint enim pmiū quidē pdicatiue z. a. quidē oī. c. insit. b. aut ptingat oī inesse: conuersa ergo. b. c. erit pma figura z pclusio qm ptingit. a. alicui. b. inesse cū eniz altera ppōnum significauerit ptingēs in prima z pclusio erit ptingens. Sitr aut z si. b. c. quidē inesse. a. c. aut ptingere z si. a. c. qdē puatiua. b. c. aut pdicatiua qd cūqz de icse fuerit utroqz mō cōtingēs erit pclusio. fit enim rursum pma figura: oñsum est autē qm si altera ppō significet ptingere in ipa z pclusio erit ptingēs. Si aut ptingēs puatiua ponat ad minorē extremitatē. etiā si utraqz sumat puatiua per ea qdē que posita sunt nō erit sillo. conuersis aut erit quemadmodum z in prioribus.

C hic vñficat scdaz regulā in pn^o positā z p. sic resumit eā dicēs qz cū affirmatiua ppō sit de icē z altera de ptingētū erit p^o de ptingētū z nō de icē z fit sillo h sic in pōrib^o. qd sic uelligēdū est. qz sicut in pcedēti gñatiōe vniso: mi fit aliqñ ex utraqz affirmatiua z aliqñ ex utraqz negatiua ali qñ ex altera negatiua z altera affirmatiua sic z in ista mixtione z h est. [si aut h qdē.] scdo eam uerificat docēdo mixtionē ptingētū z inesse in 3ª figura. z diuidit in. d. pmo determinat puz. ules. in scdo pticulares cum dicit. [si aut h qdē ppōnū.] In pma sic pcedit. pmo dat conlug. ules affirmatiuas z sunt due quarū pōr hēt maiorē de icse z minorē de cōtingētū. scda aut ecōuerso z pficitur utraqz per puerionem minoris in terminis z h est. [sint eni p^m.] scdo dat puz. negatiuas z p^o illas que habent minorē affirmatiuā sed maiorē negatiuā z sūt due aut enim est maior de icse z minor de ptingētū aut ecōuerso z oñdit utilitas utriusqz per puerionē minoris z h est. [z si. a. c. qdē.] scdo ponit illas que hnt minorem negatiuā z sunt qtuor qz due hnt maiorē de icse affirmatiuā uel negatiuā z minorē de ptingētū z istas ponit in ista z oñdunt utiles per duplicē puerionē minoris. alle vō due hnt maiorē de cōtingētū affirmatiuā uel negatiuā z minorē de icse negatiuā quas omittit tanqz iutiles manifeste. qz minor est uere negatiua qz non debet in tertia figura z h est. [si aut ptingens puatiua.]

C Si aut hec quidē ppōnum fuerit uilis illa hō particularis: utriqz quidē pdicatiuis aut nli quidē puatiua pticulari aut affir-

matiua: idem erit modus silloz oēs eniz claudunt per primā figurā. Quare manifestum qz eius qd est ptingere: z nō inesse erit sillo. Si aut affirmatiua quidē uilis puatiua aut pticularis per impossibile erit demōstratio. Insit eniz. b. qdē oī. c. a. aut ptingat alicui. c. nō inesse necesse ergo. a. alicui. b. ptingere nō inesse. Nā si oī. b. inesse. a. ex necessitate. b. aut oī. c. positū est in esse. a. oī. c. ex necessitate icrit: hoc aut ofusuz est pus h positū est alicui ptingē nō icē.

C Cōsequēter determinat puz. pticulares z primo illas que hnt alterā ulem. scdo illas que hnt utraqz pticularē cū dicit. [qñ aut indefinite.] In pte pma sic p. pmo dicit qz si vna ppō fuerit uilis z altera pticularis in hac mixtione z utraqz fuerit affirmatiua ul uilis fuerit negatiua z pticularis affirmatiua eodē aut mō pfictunt sillo sicut pus. s. reducēdo in pma figurā ubi nō cōcludit p^o de icse sed de cōtingētū z h est. [si aut hec qdē.] It sige hōc lra. vij. puz. per h enim qd dicit si utraqz erit affirmatiua sige qtuor. qz si maior est uilis z minor pticularis aut maior est de icse z minor de ptingētū aut ecōuerso z utraqz pficit per cōuersionē minoris. si aut maior fuerit pticularis z minor uilis aut maior est de icse z minor de cōtingētū aut ecōuerso z utraqz pficit per puerionē maioris z transpōm. per h aut qd dicit si uilis sit puatiua z pticularis affirmatiua sige alias qtuor. aut enim uilis negatiua est maior z particularis affirmatiua minor z sic sunt due que pfictunt per puerionē minoris aut ecōuerso. s. maior pticularis affirmatiua z minor uilis negatiua z sūt due quarū vna utilis est que hēt minorē de cōtingētū z pficit per puerionē maioris z transpōm. alia vō est in utilis que hēt minorē de icse qz ibi est minor uere negatiua. sic ergo sunt. vij. puz. de qd^o tm vna iutilis est. 2° sige qtuor conlug. hntes ulem affirmatiuā z pticularē negatiuā. aut enim maior est uilis z minor pticularis aut ecōuerso. si maior uilis aut ergo est maior de icse z minor de cōtingētū z est utilis aut ecōuerso z est inutilis. si aut maior sit pticularis z minor uilis aut maior est de icse z minor de cōtingētū z est inutilis aut maior est de ptingētū z minor de icse z est utilis z hāc solā ponit in lra oñdēs ei^o utilitatē per deductionē ad impossibile sic cōtingit aliqñ. c. nō eē. a. z oē. c. est. b. ergo cōtingit ali qd. b. nō esse. a. si nō sequit stabit oppositū non cōtingit aliqñ. b. nō eē. a. que equipollēt isti necesse est oē. b. esse a. fiat ergo mixtio necessarij z inesse ex hac z minore de struedā maiorē sic necesse est oē. b. esse. a. oē. c. est. b. ergo necesse est oē. c. esse. a. z sequit qz minor est de icse simplr z h est. [si aut affirmatiua qdē.] z intellige qz h omittit puz. puz. hntes utraqz negatiuā qz oēs iutiles sunt pter vna qz cū utraqz negatiua aut maior est uilis z minor pticularis aut ecōuerso. si maior sit uilis aut ergo maior est de icse z minor de cōtingētū z est utilis aut ecōuerso z est inutilis. si autem maior est particularis z minor uilis aut ergo est maior de icse z minor de ptingētū z est inutilis aut ecōuerso z est utilis. nunqz eniz est hēc utilis puz. illa de icse exite pticulari negatiua.

C Qñ aut utreqz indefinite uel pticulares sumunt utreqz nō erit sillo. demōstratio aut cadē z per eosdē terminos que z i alijs

C Cōsequēter determinat puz. hntes utraqz pticularē z sunt octo iutiles z h est. [qñ aut.] Hic dubitat p^o de cōlug. vident enim hēc instatiā sic nullū mouēs est hō sit ita: cōtingit: oē mouēs esse equū nō tm ptingit oēs equū

esse hōiem. ita ēt pōt instari ad modos negatiuos. Sed dicēdū qd opz illā de inesse esse de inesse simplr. z rō huius est qd sic est in eadē mixtione in p̄ma figura a qua sit descēsus in tertiā figurā z in q̄tū sic fit tertiē figure reductio. **C** Adh^c dubitat utrū p̄tug. utiles h̄ possint in p̄m de inesse. videt enim qd sic z si p̄dicat A B. fiat enīz sils sic oē. c. est. a. cōtingit oē. c. esse. b. ergo aliqd. b. est. a. def oppositū z ponat minor inesse. sic nullū. b. est. a. oē. c. est b. z sequit qd nullū. c. sit. a. que est p̄ria maioris. Et dicēdum est qd nō sequit si dandū est oppositū z nō ponēda est minor inesse maiore enim exīte uera cōposita sūt oppositū p̄onis de inesse z minor si cōponit inesse nō compositū z iō per p̄m minoris inesse causat inconueniens qd p̄us nō fuit. **H**otandū tñ qd ista oñsio sufficit ad ostēdendū p̄m de cōtingētī sequi. oppositū enim p̄onis de cōtingētī statim repugnat minori de mō. maior sit uera de inesse simplr q̄uis enim minor ponat inesse nō causat incōpossibilitas ex h̄ p̄us enim z aut incōpossibiles de isto autē modo res^{di} sepe supius dictū est z ideo satis patet intueit. Sils autē est oppō circa modos negatiuos **C** Adhuc forte dubitabit aliqs de illis p̄tug. que habēt maiorē p̄ticularē negatiuā de inesse z minorē ulem de cōtingētī vident enim utiles respectu p̄onis de p̄tingētī sic aliqd. c. nō est. a. p̄tingit omne. c. esse. b. ergo cōtingit aliqd. b. nō esse. a. exponat. c. per aliqd sub ip̄o a quo vult remouetur. a. z sit illud. n. fiat ergo sils sic. nullum n. est. a. p̄tingit oē. n. esse. b. ergo cōtingit aliqd. b. nō eē a. illud sequit qd est utilis mixtio h̄ p̄tug. in sc̄do tertiē. adhuc oñdi pōt per ip̄ossibile ex opposito enim p̄onis z minore posita inesse sequet opposita maioris sic necesse est oē. b. esse. a. oē. c. est. b. ergo necesse est. c. esse. a. per h̄ etiā arg^m pōt oñdi sequi p̄o de inesse accepta enīz opposita p̄onis de inesse cum minore posita inesse sequet oppositū maioris in p̄mo p̄me ex oibus de inesse. Et dicēdū qd ad neutrū sequit p̄o. ad rōm expositoriā dicēdum qd inutilis est eo qd utilis negatiua accepta s̄ p̄ticulari pōt esse de inesse ut nūc sicut z ip̄a p̄ticularis z ideo facit inutile p̄tug. p̄ticularis enim negatiua cū post reductionē neqz possit fieri maior neqz minor in p̄ma figura nō hēt vñ exigat qd sit de inesse simplr sed est de inē ut nunc. **C** Ad aliud dicēdū sicut in p̄cedētib⁹ qd oppositum p̄onis tam de inesse qz de cōtingētī stare pōt cū minor ex quo maior est de inesse ut nunc. sed cū minor ponat in esse ip̄a est incōpossibilis utriqz z iō nō est admitenda p̄o minoris inesse cū alijs cōcessis. **C** Cōsequenter forte querit sufficiētia silloz z dicendū qd supponēdum est ḡnāl^r h̄ q̄tū ad oēs p̄tug. utiles qd aliqñ sit utilis aut q̄tū ad modos negatiuos supponēdū est qd illa de inesse sit utilis negatiua z maior z uoco modos negatiuos s̄ illos ubi illa de inesse est negatiua qbus suppositis patet qd utraqz exīte uli sex sunt utiles z due inutilēs. adh^c maiore exīte uli z minore p̄ticulari sex sūt utiles due inutilēs. adh^c maiore exīte p̄ticulari z minore uli 4^{or} utiles z totidē inutilēs. si autē utraqz p̄ticularis oēs inutilēs ex q̄b⁹ patet qd. xvj. sunt utiles z totidē inutilēs. Sz querit causa sc̄de supponis. s. qd in modis negatiuis ubi illa de inesse negatiua est opz qd sit utilis z maior. z dicendū qd oēs p̄tugōnes h̄ mixtionis in hac figura descēdūt a p̄ticularibus modis eiusdē mixtionis in p̄ma figura minore cōuersa sicut in p̄cedētib⁹ h̄tū est ita qd ille que h̄nt illā de inesse negatiuam descēdūt ab h̄is que h̄nt eandē negatiuā. z ille que h̄nt illā de inesse affirmatiuā descēdūt ab h̄is que h̄nt ip̄am affirmatiuā. sed modi h̄ mixtionis in p̄ma figura h̄ntes illā de inesse negatiuā h̄nt eam ulem q̄re z sic erit h̄ adhuc modi negatiui h̄ reducunt in illos qui h̄nt maiorē negatiuā de inē z ulem sicut iam dictū est q̄re opz qd obfuent eā p̄m que possit fieri maior. talis autē nō est nisi utilis negatiua de inesse q̄re opz qd obfuet illā de inesse ulem negatiuā

sed nō p̄nt h̄ere eam minorē q̄re minor in 3^a figura non pōt esse simplr negatiua sic nec ip̄a. q̄re opz ut h̄eant eaz maiorē z ita patet qd in modis negatiuis ubi. s. illa de inesse negatiua est opz qd ip̄a sit utilis z maior z patet ut p̄ncipiū p̄us suppositū z sufficiētia h̄ mixtionis in 3^a fig^a.

C Si autē hec quidez p̄pōm necessaria: illa h̄o p̄tingēs: si p̄dicatiui sint termini semp eius qd est p̄tingēs erit sils. cuz h̄o fuerit hoc quidē p̄dicatiuū: illud h̄o p̄uatiuū. si sit affirmatiuū quidē necessarium eius qd est p̄tingē nō inesse. Si autē p̄uatiuū z eius qd est p̄tingere nō inesse: z nō inesse: eius erit qd est ex necessitate nō inesse non erit sils sicut nec in alijs figuris. Sint ergo p̄dicatiui termini p̄mū: z. a. c. oī insit ex necessitate. b. aut oī. c. p̄tingat inesse. Qm̄ ergo. a. oī. c. necessario inest. c. autē alicui. b. p̄tingit z. a. alicui. b. p̄tingēs erit z nō icrit sic enim accidit in p̄ma figura. Silr autē oñdet z si. b. c. qdēz ponat necessaria. a. c. aut p̄tingēs rursū sic hec qdē p̄uatiuūz necessariū aut p̄dicatiuū z. a. qdē p̄tingat nulli. c. inesse. b. aut oī. c. insit ex necessitate erit ergo rursū p̄ma figura. **H**ā p̄uatiua p̄pō p̄tingere significat. **M**anifestuz igit qm̄ p̄c̄o erit p̄tingēs. cum enim sic se h̄ebāt p̄pōnes in p̄ma figura z p̄c̄o erat p̄tingens. Si autē p̄uatiua p̄pō sit necessaria z p̄c̄o erit qm̄ alicui cōtingit nō inesse z qm̄ nō inest. ponat enim. a. nō inesse. c. ex necessitate. b. aut oī. c. p̄tingere. conuersa ergo. b. c. affirmatiua p̄ma erit figura z necessarie p̄uatiua p̄pō. cum autē sic se habebāt p̄pōnes p̄uatiue accidebat. a. p̄tingere nō inesse alicui. b. z nō inesse quare z a. necesse est alicui. b. non inesse.

C hic uerificat tertiā regulā positā in p̄n^o totius capiti z p̄cedit sic. p̄mo resumit eaz dicēs si vna p̄pōnum est de necessario z alia de cōtingētī si utraqz sit affirmatiua sequitur p̄o de cōtingētī tñ. si autē altera sit affirmatiua z altera negatiua si illa de nec̄o sit affirmatiua sequit p̄o de cōtingētī tñ. si autē illa de nec̄o sit negatiua z utilis sequit p̄o duplex. s. de p̄tingētī z inesse sed nunqz sequit p̄o de nec̄o z h̄ est. **L** si autē hec qdē. **I**nter hanc regulā uerificat dando mixtionē necessariū z p̄tingētis i 3ª figura z d̄ uidit in. d. in p̄ma determinat p̄tug. ules in sc̄da p̄ticularis cū dicit. **L** silr autē se h̄ebit. **I**n p̄ma sic p̄. p̄mo ponit p̄tug. affirmatiuas z sunt due quarū p̄ma habet maiorē de nec̄o z minorē de p̄tingētī. sc̄da e² qz erūt utiles respectu p̄onis de p̄tingētī re^o eas in p̄mā figuram p̄ uersionē minoris z h̄ est. **L** sint ergo p̄tūi. **I**sc̄do ponit p̄tug. negatiuas z diuidit in. d. p̄mo ponit h̄ntes minorē affirmatiuā sc̄do h̄ntes minorē negatiuā cuz dicit. **L** qm̄ autē p̄uatiua. **I**n p̄te p̄ma determinat duas p̄tug. q̄rū p̄ma habet maiorē negatiuā z minorē de nec̄o affirmatiuā z patet sequi p̄m de cōtingētī per reductionē eius in p̄mā figurā p̄uersa minore. z h̄ est. **L** rursū sit h̄ qdē. **I**sc̄da v̄o habet maiorē negatiuā de nec̄o z minorē affir

matuā de ptingēt quā oñdit utiles esse respectu pōnis
de inesse z ptingētis reducēdo eam in p̄mā figurā p̄ p̄u
fionē m̄ioris ubi sequit utq; 2° z h̄ est. L si aut̄ puatū. J

C Quā aut̄ puatua ponit̄ ad minorē extre
mitatē si ptingēs quidē erit p̄pō transum
pra p̄pōne quēadmodū z in p̄oribus. Si
aut̄ necessariū nō erit eteniz necesse est oī
z nulli ptingere inesse. termini aut̄ oī inef
se somnus equus dormiens homo. nulli
inesse somnus equus vigilans homo.

C Conter ponit̄ p̄ug. h̄ntes minorē negatiuā z sunt q̄tu
or. qz. due h̄nt minorē negatiuā de cōtingētī z sunt utiles
z p̄ficiunt per p̄uersionē m̄ioris. due aut̄ h̄nt minorem
negatiuā de necessario quas oñdit esse inutiles per istā
tā in terminis patet z est in terminis minor̄ extremitas
terminus cōpositus. sed in terminis inesse minor̄ extre
mitas est equus dormiēs. in terminis nulli inesse m̄ior
extremitas equus vigilās z h̄ est. L q̄n aut̄ p̄tū. J

C Sitr̄ aut̄ se hēbit: z si hic quidē termino
rum sit utilis ille p̄o p̄ticularis: ad mediuz.
nā si utriq; sint p̄dicatiui eius qd̄ est p̄tinge
re: z non eius qd̄ est inesse erit fill's. z q̄n h̄
quidē puatiuū sumit̄ illud p̄o affirmatiuū
necessariū aut̄ affirmatiuū. Quā aut̄ puua
tium necessariū z p̄clusio erit eius qd̄ est
nō inesse. nā idēz erit modus dem̄stratiōis:
z cū ules sint termini: z cū non ules: nece
est per p̄mā figurā p̄fici sillogisimos. q̄re
ut illis z in his necessariū accidere. q̄n aut̄
puatiuū fuerit utr̄ sumptū ad minorē ex
trematē. si ptingēs quidē erit fill's per cō
uersionē. Si aut̄ neciuz nō erit oñdes aut̄
eodē mō quo z in ulibus z per eosdē ter
minos. Manifestū ergo in hac figura q̄n
z quō erit fill's: z q̄n eius qd̄ est p̄tingere: z
q̄n eius qd̄ est inesse. palā aut̄ z q̄n oēs im
p̄fecti. z q̄n oēs p̄ficiunt̄ per p̄mā figurā.

C Conter determinat̄ p̄ug. p̄ticularēs z p̄ sic. p̄o determi
nat̄ p̄ug. affirmatiuas dicēs qz si vna p̄pō sit utilis z alia
p̄ticularis z utraq; affirmatiua: sequit̄ 2° de p̄tingētī z
nō de inesse z h̄ est. L si h̄ aut̄ zc. J scdo p̄ug. ules z p̄mo
illas que h̄nt minorē affirmatiuā dicēs qz si vna fuerit
utilis z altera p̄ticularis z altera sit affirmatiua z altera ne
gatiua. si illa de necio sit affirmatiua sequit̄ 2° de p̄tingē
tī m̄. si aut̄ illa de necio sit negatiua z maior̄ utilis sequit̄
2°. L de cōtingētī z de inesse z oñdit sicut p̄us in ulibus
p̄ug. z h̄ est. L z q̄n h̄ qd̄. J scdo determinat̄ illas que ha
bēt minorē negatiuā dicēs qz si minor sit negatiua utilis
z de cōtingētī semp̄ erit fill's de necio. nō ēt dicit̄. si mi
nor sit utilis. Jad dītam eoz que h̄nt utraq; p̄ticularē z dī
cīt. si minor sit negatiua ad dītam eoz que h̄nt minores
affirmatiuā. z dicit̄ de p̄tingētī ad dītam p̄ug. uliuz ubi
est minor negatiua de necio. Et sciēduz qz q̄n minor est
negatiua utilis z de cōtingētī opz maiorē cōuertē z trans
ponere p̄pōnes z h̄ est. L q̄n aut̄ puatua. J Et nō qz in trā
bus p̄pōnib; p̄cedētib; implicat. xvj. p̄ug. p̄ticularēs
quarū. xij. sunt utiles. z tñ quatuor: inutiles. s. que habēt
minorē negatiuā de necio. z patet explicatio eoz perse
pe b̄ra. p̄nter ep̄ilogat̄ respectu istius ultimi cap̄i z con
cludūt oēs fillos ex̄ntes imp̄fectos z h̄ est. L mediuz aut̄

in hac figura. J Dubitat̄ h̄ z p̄o de p̄mo mō ubi v; seq
tam 2° de inesse qz de necio. quoz utriq; est p̄. H̄p̄
sequat̄ 2° de inesse: p̄bo. de necessitate oē. c. est. a. conu
git oē. c. eē. b. ergo aliqd̄. b. est. a. si nō sequit̄ stabit̄ oppo
sitū. s. nullū. b. est. a. ex qua z minore sequit̄ opposita ma
toris per mixtionē p̄tingētis z inesse in p̄ma figura sic
nullū. b. est. a. cōtingit oē. c. esse. b. ergo cōtingit nullum
c. esse. a. qz aut̄ 2° de necio sequat̄ p̄bo oē. c. de necessi
tate est. a. cōtingit oē. c. esse. b. ergo aliqd̄. b. de necessi
tate est. a. qui eq̄poller̄ isti cōtingit nulluz. b. esse. a. ex qua
z minore sequit̄ oppositū maioris per mixtionē p̄tingē
tis z inesse in p̄ma figura ex utraq; de p̄tingētī sic cōin
git nullū. b. esse. a. cōtingit oē. c. esse. b. ergo cōtingit nul
lum. c. esse. a. Et dicēduz qz negatiua 2° sequit̄. z ad p̄mā
obm dicēduz qz oppositū p̄onis pōt esse de inesse ut nūc
quare cū accipit̄ cū miore de cōtingētī nō sic bona mix
tio. opz enim in mixtione cōtingētis z inesse p̄pōm de i
esse sumi simplr. qz aut̄ oppositū p̄onis possit̄ esse de i
esse ut nūc patet per h̄ qz in tali p̄ug. sequit̄ 2° de cōtingētī
pro possibilit̄ quā posita inesse patet nō eē de inesse ut nūc
z nō eē de inesse simplr. Ad 2^m dicēduz qz in vlt̄or
m̄ ḡnitione de cōtingētī opz in utraq; accipe p̄tingēs
p̄ius determinatū. maior̄ aut̄ in fill'o facto ad impossibi
le. s. que fuit̄ oppositū p̄onis est de cōtingētī pro possibi
li z nō ualet qz si aliqd̄ sequat̄ ad aīos qz sequat̄ ad p̄ia.
vñ q̄uiū sequat̄ 2° illa de p̄tingētī p̄ius determinatū nō
tñ sequit̄ ex illa de p̄tingētī pro possibilit̄. sitr̄ pōt opponi
quātū ad p̄om de inesse si minor fuerit de necio sic com
tingit oē. c. esse. a. necesse est oē. c. eē. b. ergo aliqd̄. b. est
a. def̄ enim oppositū cum maiore z sequit̄ oppositū mi
noris in sc̄da figura per mixtionē cōtingētis z inesse.
Et patet r̄nsio per p̄dicta. illa enim de inesse que opponi
tur p̄ont̄ b̄n pōt eē ut nūc ideo istāta nulla. Et nō qz cō
tingit̄ fere contra oēs conuig. h̄ posset opponi mō p̄edi
cto qz sequit̄ 2° de inesse uel de necio z patet p̄o per p̄
dicta. Conter forte q̄ref sufficiētia p̄ug. h̄ bitarū z dī
cendū qz opz duo supponere. vnum est qz altera p̄pō sit
utilis aliud qz minor nō sit negatiua de necio qz supposi
tis patet qz utq; ex̄ntē uli due erūt conuig. inutiles z lex
utiles. sitr̄ maiore ex̄ntē uli z minore p̄ticulari lex erunt
utiles z due inutiles. utraq; vō ex̄ntē p̄ticulari oēs inuti
les ex quo manifestū est. xy. conuig. inutiles. xij. aut̄ uti
les. rō aut̄ supponū patet per p̄dicta. Sed dubitat̄
tunc quō in hac mixtione in 3^a figura mixta sunt modi
inutilis p̄ug. illa de necio ex̄ntē p̄ticulari negatiua. eq̄
les enim sunt p̄ug. in mixtione cōtingētis z inesse z in
mixtione cōtingētis z necessarij in p̄o figura. z sitr̄ ēt in
sc̄da sicut p̄habitu est. quare cū 3^a figura descēdat̄ a p̄mo
sicut sc̄da adhuc equabunt̄ iste mixtiones in 3^a figura h̄
in mixtione cōtingētis z inesse in p̄ma figura non sunt
utilis p̄ug. in q̄nto mō illa de inesse ex̄ntē p̄ticulari ne
gatiua. ergo nec in mixtione cōtingētis z necessarij in
eodē modo tertie figure poterit̄ eē utilis p̄ug. de necio
ex̄ntē p̄ticulari negatiua. Et r̄ndendū est qz iste due mix
tiones in p̄ma figura sunt eq̄les quo ad p̄ug. in sc̄da aut̄
z 3ª non in sc̄da enim figura sit utilis p̄ug. iuxta quartū
modū in mixtione cōtingētis z inesse q̄n illa de inesse
est p̄ticularis negatiua. sit tñ ibidem fill's in mixtione cō
tingētis z necessarij illa de necio ex̄ntē p̄ticulari negati
ua z h̄ utq; in p̄cedētib; ostēsa. qz aut̄ H̄p̄. dicit̄ in 2^a fi
gura tot esse fillos in vna mixtione cōtingētis quot in
alia h̄ fuit̄ intelligēduz quātū ad illos qui per cōuersionē
reducunt̄ in p̄mā figurā. sitr̄ dico qz in 3ª figura cōingē
tis z inesse in mixtione non est utilis cōiug. in q̄nto mō
illa de inesse ex̄ntē p̄ticulari negatiua sicut p̄us ostēsam
est sit tñ ibidē utilis conuig. in mixtione cōtingētis z ne
cessarij illa de necio ex̄ntē p̄ticulari negatiua. Et sic
forte dubitat̄ q̄re magis in his mixtionib; sit utilis cō
iug. in q̄nto sc̄de z q̄nto tertie p̄ticulari negatiua ex̄ntē de

neō q̄ ip̄a ex̄ite de inesse z h̄ est querē q̄ magis p̄tin-
gētis mixtio z necessarij utilis est in h̄is duob̄ modis il-
la de neō ex̄ite negatiua quā mixtio contingētis z in-
esse illa ex̄ite negatiua. Et dicendū q̄ h̄ est eo q̄ mixtio
contingētis z inesse nunq̄ tenet nisi illa de inesse sit de in-
esse simplr. p̄ticularis aut̄ negatiua de inesse eo q̄ nec p̄t
fieri maior nec minor in p̄ma figura per reductionez in
p̄ma figura nō appropaf ut sit de inesse simplr sed bene
p̄t eē ut nūc z ideo in mixtione contingētis z inesse nō
sit utilis p̄iuḡ in dictis modis. aliter aut̄ est de p̄p̄o de
neō. p̄positio enim ex neō ex natura sua h̄t inherē-
tiā simplr z intellectu p̄p̄o de inesse simplr z ideo in
mixtione contingētis z necessarij in dictis modis sit uti-
lis p̄iuḡ. sicut fieri in mixtione contingētis z inesse si illa
de inesse esset de inesse simplr ut breuiter in sūma colligat
utilitas mixtionū. Notādū q̄ triplex est mixtio. s. ne-
cessarij z inesse contingētis z inesse contingētis z neō. s.
p̄ma mixtio. s. necessarij z inesse nō cōcludit p̄m de ne-
cessario in p̄ma figura nisi maiore ex̄ite de neō. nec i
sc̄da nisi uli negatiua ex̄ite de neō. nec i affirmatiua
modis tertie figure nisi ex̄ite uli de neō. nec in negati-
uis eiusdē nisi uli negatiua ex̄ite de neō. z in h̄is oib̄
obfūdū est q̄ illa de inesse sit de inesse simplr. 2^a mix-
tio que est contingētis z inesse inutilis est in p̄ma figura
nisi maior sit utilis z minor nō sit negatiua de inesse. in 2^a
etiam inutilis est nisi utilis negatiua sit de inesse z maior
utilis. In 3^a nō nisi affirmatiua sit utilis in modis negati-
uis sit negatiua de inesse z maior utilis. alia aut̄ mixtio in oī
figura nō cōcludit nisi cōtingēs. in p̄ma in figura maio-
re ex̄ite de contingētī cōcludit cōtingēs p̄us determi-
atum. maiore aut̄ ex̄ite de inesse cōcludit cōtingēs pro
possibili. in sc̄da aut̄ cōcludit p̄tīgēs pro possibili. in 3^a vō
cōcludit cōtingēs p̄us determinatuz in modis illis qui
post reductionē h̄nt maiorē de contingētī. in alijs autem
cōcludit cōtingēs pro possibili. s. ubi post reductionē ma-
ior est de inesse. Et nota q̄ ex p̄dictis patet q̄ in neutra
mixtione dicta sit utilis p̄iuḡ. iuxta quartū sc̄de uel quin-
tum tertie. Tertia aut̄ mixtio que est contingētis z neces-
sarij inutilis est in p̄ma figura nisi maior sit utilis z minor
nō sit negatiua de neō. in sc̄da ē utilis est nisi utilis ne-
gatiua sit de neō z maior utilis: z dico h̄ de modis qui
p̄m cōuersionē p̄ficiunt. in 3^a inutilis est nisi affirmatiua
sit utilis z minor nō sit negatiua de neō. Ista aut̄ mixtio
in p̄ma figura ubi maior est de cōtingētī cōcludit p̄tīgēs
p̄ius determinatū. ubi vō maior est de neō cōcludit cō-
tingēs pro possibili z p̄m de inesse in sc̄da figura p̄ oēs
modos quos nūat Aq̄. cōcludit cōtingēs pro possibili z
p̄m de inesse. sunt t̄n̄ ibi modi utiles iuxta quartū mo-
dum quos omittit Aq̄. qui p̄nt in p̄m de cōtingētī pro
possibili sicut idē oīsum est. in 3^a vō figura ubi modi q̄
sunt post reductionē h̄nt maiorē de cōtingētī cōcludit cō-
tingēs p̄us determinatū. in illis aut̄ qui post reductionē
h̄nt maiorē affirmatiua de neō cōcludit cōtingēs pro
possibili. in illis aut̄ qui post reductionē h̄nt maiorē af-
firmatiua nisi uera cōtingit p̄o pro possibili z inesse. pre-
ter terminos ē sunt modi utiles iuxta quatuor modos qui
nō reducūt per uersionē qui cōcludit cōtingēs pro
possibili. s. illi qui h̄nt p̄ticularē negatiua de necessario.
Ex h̄is patet q̄ mixtio p̄tīgētis z necessarij z ē mixtio
cōtingētis z inesse in p̄ma figura differunt in hoc t̄n̄ q̄
maior ex̄ite negatiua de inesse solū sequit̄ p̄o de p̄tin-
gētī. maiore autem existente negatiua de necessario du-
plex sequitur p̄o. scilz de contingētī z de inesse. in secū-
da autem z tertia figura habent eandem differentiam z
adhuc aliam scilicet q̄ in mixtione cōtingētis z inesse
non est utilis cōiuḡ. in quarto sc̄de z quinto tertie p̄cula-
ri negatiua ex̄ite de inesse in mixtione contingētis z ne-
cessarij utrobzq̄ est utilis cōiuḡ. p̄ticulari negatiua de
necessario existente.

q̄ Noniā ergo quum his figuris sunt
silli perficiunt per eos quum p̄ma
sūt figura ules sillis z in hos redu-
cūtur palā ex p̄dictis est. Quū aut̄ simplr
ois sillogismus sic se idēbit: nūc erit mani-
festū cum oīsum fuerit q̄ ois qdē sit per
aliquam istarum figurarum.

¶ Postq̄ determinauit generationē sillog. supponēdo ḡia-
lia p̄ncipia sillog. in hoc caplo qd̄ qdāmodo ic̄dēt̄ in
ducit̄ intēdit̄ illa p̄n̄ oīdere. suppositū enim est in p̄ce-
dētib̄ t̄n̄ tres esse figuras z in oī sillo altam eē affirma-
tiua z alia ulem: s. illm̄ ē fieri ex duab̄ p̄p̄oib̄ z tribus
terminis. que q̄ nō imediata sunt intēdit̄ oīdere. diui-
dit̄ aut̄ in. d. in p̄ma oīdit̄ ea que supposita sunt quātum
qd̄ p̄ncipia formalia sillis. in sc̄da cum dicit̄ palā autē z
qm̄ ois dem̄. Ista que supposita sunt q̄tū ad p̄n̄ mālia
eiusdē. p̄ma in duas. in p̄ma oīdit̄ q̄ suppositū est q̄tū
ad figurā in sc̄da cū dicit̄. amplī aut̄ in oī. Iq̄ suppo-
situm est q̄tū ad modū: q̄tū ad figurā aut̄ suppositū est
q̄ figure sunt tres eo q̄ t̄n̄ docuit̄ in p̄cedētibus ḡiom
sillog. per tres figuras z h̄ intēdit̄ h̄ oīdere p̄bas q̄ ois
sillis sit per alia trium figurarū z h̄ p̄ncipalr̄ intēdit̄ in p̄-
pte. Ex hoc ēt ulterī cōcludit̄ cor̄e q̄ oēs silli p̄ficiunt̄
per ules sillos p̄me figure sic: oēs silli facti per tres figu-
ras p̄bitas p̄ficiunt̄ per ules sillos p̄me figure: s. oēs sil-
logismi p̄ficiunt̄ per tres p̄bitas. ergo oēs p̄ficiunt̄ silli
per ules p̄me. p̄bat ergo Aq̄. sic. p̄mo suppo^o p̄n̄ intē-
tum cōcludit̄ istud cor̄e^m dicēs q̄ ip̄m manifestum est
si minor p̄positio fuerit oīsa. maior in p̄cedētibus osten-
sa est. z h̄ est. q̄m̄ ergo qui in h̄is.

¶ Necessē est enim oēm demonstrationē z
oēm silm̄ aut̄ inesse qdē aut nō inesse mō-
strare: z hoc aut̄ ulr̄ aut p̄ticulariter. Am-
plius aut̄ oīsine aut̄ ex ypothēsi ei^o aut q̄
est ex ypothēsi p̄s est qui impossibile. P̄i-
mū ergo dicemus de oīsuis: his enīz oīs
sis manifestū erit h̄is qui sunt ad impossi-
bile z oīo de h̄is qui ex ypothēsi. Si ergo
oporteat. a. de. b. sillogizare uel inesse uel
nō inesse necessē est sumere aliqd̄ de aliq̄.
Si ergo. a. sumat̄ de. b. qd̄ ex p̄ncipio est
erit. a. sūptū. Si aut̄. a. de. c. c. aut̄ de nullo
nec aliud de illo neq̄ de. a. alteruz. nec. a.
de altero nullus erit sillus. nā i eo qd̄ vnū
de vno sumit̄ nihil accidit ex necessitate.
Quare assumenda est altera p̄p̄o. Si igit̄
sumat̄. a. de alio aut̄ aliud de. a. aut̄ de. c.
alterū silm̄ qdē eē nihil. p̄hibet. ad. b. aut̄
non erit per ea que sumpta sunt nec q̄n. c.
iēst alteri z illō alij z hoc alteri nō copule-
tur aut̄ ad. b. nec sic erit ad. b. sillis. P̄mo
enim dicimus q̄m̄ nullus vnq̄ erit sillo-
gismus ali^o de alio nō sumpto aliquo me-
dio qd̄ ad utrūq̄ se habeat q̄m̄ō p̄dica-
tionib̄. nā sillogismus qdē simplr̄ ex pro-
p̄oib̄ est ad hoc aut̄ sillis ex p̄p̄oib̄ que
ad h̄. qui aut̄ huiusmodi est ad hoc per p̄

pōnes huiusmodi ad hoc: impossibile autē ad. b. sumere ppōnem nihil pdicantes de eo neq; negātes. aut rursus eius qd est. a. ad. b. nihil cōe sumētes sed utriusq; ppa quedā pdicātes aut negātes. Quare sumēdū aliqd mediū utriusq; qd copulet predicationes si erit huiusmodi ad hoc sil's.

Cōnter oñdit minorē que est pncipalr intētū per hanc rōnes ois sil's ostēsiuus z ois sil's ex ypothēsi fit per aliquā triū figurarū sed ois sil's est oñsiuus uel ex ypothēsi si q; ois sil's oñdit p aliquā triū figurarū hui' rōnis. pmo ponit minorē. scdo oñdit maiorē. 3° pcludit pōm. ponit ergo minorē z h est. **L** necesse est ergo. **C**ōnter ostēdit maiorē z p. sic. pmo dat modū pcedēdi circa ipsam cū sua causa dicēs q; p huc dicēdū est oñsiuos sil's fieri per dictas figuras q; sil's ex ypothēsi. q; hoc oñso de sil logisimo oñsiuus ex cōnti idē oñsum est de illis qui sum ex ypothēsi z h est. **L** pmo ergo dicemus. **J**scdo psequit oñsiuonē maioris z diuidit in. d. in pma oñdit q; ois sil's oñsiuus fit per tres figuras. in secūda credit. **L** Qm autē z qui ad impossibile. **J**oñdit idē de sil's ex ypothēsi. p^m oñdit per talē rōnē ois sil's oñsiuus pcludens aliqd de aliquo per mediū copulatū ad utrāq; extremitatē; fit in aliqua triū figurarū. sed ois sil's oñsiuus oñdit aliqd de aliquo per mediū copulatū ad utrāq; extremitatē. ergo ois oñsiuus fit per aliquā triū figurarū. h' rōnis pmo ponit minorē. scdo ponit totā rōm cū dicit. **L** ergo si necesse est aliqd. **J** pars in qua oñdit minorē diuidit in. d. q; p^o oñdit eam in terminis. scdo per rōnē ibi. **J**uno enī dicitur. **J**in pma pte pmo oñdit q; ad oñdēdū aliqd de aliquo necesse est sumē duas ppōnes. 2° oñdit q; opz in illis copulare mediū vnū ad duas extremitates. in pma sic p. p^o manifestat q; ad oñdēdū aliqd de aliquo opz sumere ppōnē coicantē alterā extremitatē pōnis dicēs q; si. a. debeat sillo^r de. b. affirmatiue uel negatiue necesse est sumē aliquā ppōm ad b: sed nō penit^o diuisāz h sup/ponit: q; manifestū est pte. neq; penit^o eandē. q; tunc pteret qd est in prin^o: relinquit q; opz sumē ppōm pitz eandē ptim diuisāz z h est accipe ppōm que coicat alterā extremitatē pōnis z h est. **L** si q; oporteat. **J**2° manifestat q; opz aliā ppōm coassumē sic si assumaf. a. de. c. ita q; ppositio assumpta coicet in pdicatu cūz pōne si ulis accipiat iterū sb. a. u^l sup^r. a. nec sb. c. aut sup^r. c. nō erit sil's q; ex vno tm nihil sequit. opz igit accipe duas ppōnes ad oñdendum aliqd de aliquo z h est. **L** si aut. a. de. c. **C**ōnter oñdit q; opz illas ppōnes copulari ad utrāq; extremitatē pōnis si assumaf. a. de. c. sicut dictū est ita q; ppō assumpta coicet pdicatu pōnis. z in alia ppōne assumaf. c. uel. a. de alio. q; de. b. uel aliud q; b. de altero illoz nihil phibet sil'm fieri sed nō fiet ad pōm. a. b. simplr ut si sb. c. accipiat aliud q; b. ut. d. z sb illo aliud ut. f. z sic deinceps: si nō accipiat. b. sb illoz aliquo non erit sil's ad pōm. a. b. q; uis possit eē sil's ad vnā pōm z h est **L** si q; sumaf oio aut. **J**iaz oñsa est minor in terminis pnter oñdit eā per rōnem z p. sic. pmo ponit eā z h est. **L** oino enim. **J**2° oñdit eā sic sil's simplr est ex ppōnib^o simplr/ z sil's ad h psum ex ppōnib^o coicantib^o h psum. sil's etiā h^o sb ad h psum ex ppōnib^o coicantib^o h psum z h sbm. Sed nō sumit ppō ad. b. sbm coicans ipz nisi aliqd de ipso affirmet uel neget uel de aliquo nec fiet sil's huius pōnis. a. b. si nihil sumaf utriusq; cōe hz pdicationē. Sz p pta utriusq; qre necesse est si debeat oñdi. a. de. b. ut accipiat mediū cōe copulatū ad utrāq; hāc rōnē ponit cōtinue totā z h est. **L** Nam sillogismus quidem. **J**

C Ergo si necesse est aliqd sumere ad utrāq; cōe: hoc aut ptingit triplr: aut enī. a. de

c. z. c. de. b. pdicantes aut. c. de utriusq; aut utraq; de. c. hē aut sunt tres dicte figure. Manifestū qm omnē sil'm necesse est fieri per aliquā harū figurarū. nā eadem rō est z si per plura copulet ad. b. eadē enim erit figura z in pluribus.

C Sed cū oñsa est minor. pnter ponit totā rōnē z pmore sumit minorē oñsam z h est. **L** q; si necesse est. **J**2° addit maiorē quare in quadā declaratione est^o dicēs q; accipe mediū cōe ad utrāq; extremitatē non ptingit nisi 3° aut enī pdicabit. a. de. c. z. c. de. b. z sic est pma figura. aut. c. de utriusq; z sic fit scda figura. aut utriusq; de. c. z sic tertia h est. **L** h aut ptingit. **J**3° ifert pōm z h est. **L** ma^m qm. **J** qro tractat ulterio^r dicēs q; sic fit ois sil's oñsiu^o q; eadem est ratio cū vnū est mediū inter. a. z. b. z cū plura q; cū plura sint quocūq; illoz accepto idē fiet qd puz z idē iterū pcludit pōm z h est. **L** nā eadem est ratio. **J**

C Qm igit oñsiui terminant p pdicās figuras manifestū est. Qm aut z h q ad impossibile palā erit p hec oēs enī qui p impossibile probant falsum qdē sillogizant: qd aut ex pncipio erat ex ypothēsi mōstrāt qm accidit aliqd impossibile posita pdictione ut quoniam diameter est incōmēsurabilis coste co q; sunt abūdātia equalia parib^o posito cōmēsurabili ergo equalia qdē fieri abūdantia pfectis sillogizant. assimetrū aut eē diametrū ex ypothēsi mōstrāt: qm accidit falsum ppter pdictionē hoc enim fuit p impossibile sillogizare oñdere aliqd impossibile ppter pōrē ypothēsim. Quare quoniam falsis fit sillogismus ostēsiuus in hīs que ad impossibile deducunt qd aut est ex pncipio ex ypothēsi mōstrāt. oñsiuos aut prius diximus qm per has termināt figuras manifestū qm z per impossibile sillogismi per has erūt figuras.

C Jā oñsa est p^o pma maioris pncipalis rōnis. pnter oñdit scdaz pte etisdē p iductionē sic sil's ad impossibile qm ad pōm quā sillogizat fit paliquā triū figurarū z sil's se pnt oēs sil's ex ypothēsi. qre oēs sil's ex ypothēsi sūt p aliquā triū figurarū. h^o iductionis p^o oñdit vnā singularē: dem de addit alias cum dicit. **L** sil's aut. **J**in pte pma oñdit q; ois sil's ad impossibile qm ad pōm falsam quā sillogizat fit per aliquā triū figurarū. sic ois ostēsiuus sil's fit p aliquā triū figurarū qd oñsum est. sed sil's ois ad impossibile quātū ad pōm falsam est oñsiuus ergo ois sil's ad impossibile fit per aliquā triū figurarū p. sic. pmo q; ponit pōm itētā z h est. **L** qm aut z qui ad impossibile. **J**2° psequit rōm z pmo declarat minorē. 2° ponit totā rōm cū dicit. **L** Quare qm falsi fit sil's. **J** Circa minores sic p. pmo dicit q; sil's ad impossibile pōm falsam sillogizat. sed id qd intēdit pncipalr ex ypothēsi ma^r. pcludit enī impossibilit ex ypothēsi pstat ypothēsim falsam esse z ex h pcludit ppositū eē uerū qd pdicēt ypothēsi z h est. **L** ois enim qui per zc. **J**2° istud declarat per exēplū si enī debeat demonstrari q; diameter sit incōmēsurabilis coste dato opposito ex h cōcludet h impossibile q; nisi ipse sit equalis nūo part z ex h patet ypothēsim esse falsam z ex eius falsitate cōcludit ppositū esse uerū. s. q; diamet

ter sit incōmēsurabilis coste z sic pz qd in sillo ad impossibi
le 2° falsa sillat. sed ppositū pncipale ex ypothēsi accipit
z h est. L ut qm̄ diameter. ¶ Quare qm̄ falsi tā vificata est
minor: p̄ter ponit totā rōm z p^o resumit minorē z h est.
L qre qm̄. 1° addit maiorem z h est. L ostēsiuos autē. ¶
3° infert p̄m z h est. L manifestum quoniam. ¶

C Si r̄ autē z alij oēs qui sunt ex ypothēsi
in oibus enim sill's fit ad trāsumptum: qd
aut erit ex pncipio per cōcessionē termina
tur aut aliquā aliā ypothēsim. Si aut hoc
uerū necesse est opz demōstrationē z oēs
sill'm fieri per tres figuras p̄dictas.

C Jam vificatū est vnum singulare. p̄ter addit alia z cō
plet iductionē dices qd silr se hnt oēs alij sill'i ex ypothēsi
in oib^o enim sillat trāsumptū: pncipale aut ppo^m accipit
per p̄uersionē uel per aliquā aliā ypothēsim. z nō qd trā
sumptū uocat illā p̄m a qua trāslatio fit ad pncipale p
positū. Nota ē qd cōfessio est qm̄ silr cōfitef esse in vno z
multis z ita vno sillato accipit per p̄fessionē. silr eē in ml
tis ut si pcedat silr eē de aia vni^o z cuiuslibet tunc sillato
q̄ aia vni^o fit imortalis accipit ex p̄fessionē qd aia cuiusli
bet sit imortalis. alia aut ypothēsis quā tāgit p̄t eē oppō
uel similitudo uel aliqd tale ut sillare qd san^o supponit. p̄ba
ri qd sit eger pp̄ p̄rietatē. silr sillo^o qd idē sit sensus p̄rioz
supponit. p̄bari qd eadē sit disciplina silloz pp̄ similitudinez
z h est. L Silr z alij. ¶ 3^a vificata est tota maior pncipalis
rōnis. p̄ter p̄tingit p̄m z h est. L Si aut h uerum. ¶

C Hoc aut ostēso palā qm̄ ois sill's p̄ficiť p
p̄mā figuram z reducit in huiusmodi vni
uersales sillogismos.

C In fine aut 2° corre^m h̄ intentū qd in p̄n^o capli posuit z
h est. L h̄ aut ostēso. ¶ Ad euidētā exēpli qd posuit Aq̄.
de diametro z costa intelligēdū est qd nō intēdit nisi de
diametro z costa q̄drati z nō de q̄dranguli. Est enim q̄
dratus figura eqlatera h̄ns oia latera eqlia z angulos re
ctos: z est angulus rect^o quē p̄stituit linea recta pp̄dicu
lariter cadēs sup̄ aliā rectā: q̄drangulus v̄o est ois figura
q̄tuoz laterū z q̄tuoz anguloz in quo bñ 2° diametrū co
ste eē cōmēsurabilē. diameter aut est linea ducta ab vno
angulo q̄drati ad angulū oppo^m diuidēs ip̄m in .d. triā
gulos eqlēs. ¶ 1° qd diametrū eē cōmēsurabilem coste
nō est diametrū z costā eē eqlēs sed qd possit ineniri 3^a li
nea mēsurās utrāqz p̄cise sicut est nūo. ulr enim ille due
quātitates cōmēsurabiles dicunt que per aliā tertā p̄ci
se mēsurant ut. 12. z. 6. que mēsurant per. 3. sic aut nō est
diameter q̄drati cōmēsurabilis coste. qz si q̄ linea bis sū
pta p̄ficiat diametrū: ipsa bis sūpta plus p̄ficiet qz costa.
Si ergo def qd diameter sit cōmēsurabilis coste sequef
sillice qd nūo par z impar sunt eqlēs z p̄t eē sill's talis.
Quēcūqz h̄nt eadē p̄portionē ad aliqd tertū sunt eqlia.
sed si diameter est cōmēsurabilis coste nūo par z nūo i
par h̄būt eadē p̄portionē ad aliqd tertū: ergo si diame
ter est cōmēsurabilis coste nūo par z nūo ipar erūt equa
les: maior pz per nonā 5^a Euclidis: minor: sic p̄bat. si fue
rūt due linee cōmēsurabiles: q̄dratū vnius ad q̄dratus
alterius h̄bit p̄portionē quā habet q̄cūqz nūo q̄dratus
ad aliū nūm q̄dratū. illud pz per septimā decimā. Sz ex
ypothesi diameter est cōmēsurabilis coste ergo quadra
tum diametri ad q̄dratū coste h̄t p̄portionē quā habet
q̄cūqz nūo quadrat^o ad aliū nūm q̄dratū: sed quadratus
diametri ad q̄dratū coste h̄t p̄portionē duplā per pen
timā p̄m. ergo q̄cūqz nūo quadrat^o ad aliqū aliū q̄dra
tus se h̄bit in p̄portionē duplā. erit igit ex^o. g. q̄ternarij
ad aliqū nūm q̄dratū ista p̄portio. Sed si sit duplā pro
portio alterius q̄drati ad q̄ternariū magis erit hoc uerū
de p̄ximo q̄drato sicut de nouenarij qz de remotiori ul

de. xvj. uel aliquo tali. ergo erit nouenarij ad q̄ternariū
p̄portio duplā. sed per arithmetica scimus qd octonarij
ad q̄ternariū est p̄portio duplā ergo nouenarij z octo
narij eadē h̄nt p̄portionē ad q̄ternariū qre nouenari
us z octonarij eqlēs sunt: z ita pz qd si diameter sit cō
mēsurabilis coste erit nūo impar eqlis nūo par. Et no
ta qd nūo quadrat^o est qui puenit ex ductu cuiusqz nūo
in seipm. ¶ Dubitat hic qualis sit demōstratio p̄ quam
ostēdit qd tres sunt figure. cū enim figura sit p̄ma disposi
tio formalis in sillo nō poterit sufficiētia eius per causas
formalē ostēdit nec ēt per malē: qz ex necessitate ipsi^o foze
opz malē eē talē z nō eoz z ita nō demrabit dispō forma
lis per mām sed eoz. Adhuc videt petere in sua p̄batio
ne qd est in pncipio. figura enim est triplex nihil aliū ut
videt nisi triplex situs mediij. Sed per h̄ qd est triplex si
tus mediij opz tres eē figuras qre p̄bat idē per seipsum.
Et dicēdū qd demratio Aq̄. p̄cedit fm̄ finalē cām sill'i
z cām efficiētē figure. cā enim finalis sill'i est ostēdē ali
quid de aliquo. Aq̄. aut manifestat h̄ qd qz sill's ostēdit
aliqd de aliquo necesse est ut h̄at duas p̄pōnes copulā
tes vni mediū ad duas extremitates z ita p̄bat a causa
finali sill'i. Adhuc figura nō est situs mediij in v̄itate sed
dispō quedā ad sitū v̄i tpe situs efficiēt figure. qre cū ostē
dit nūm figurarū per diuersum sitū mediij. p̄cedit p̄ cāz
efficiētē figure z ex h̄ pz q̄tis sit demratio Aq̄. z p̄ qd
cās pz ēt r̄sio ad opposita. ¶ Cōnter forte queret que
sit dīa sill'i ostēsius ad illū qui est ex ypothesi. aut eni dif
ferūt fm̄ mām aut fm̄ formā. nō fm̄ mām: qz dicit in se
r̄tus in caplo de inuētiōe mediij qd q̄qd sillat ostēsiue
sillat per impossibile z in eisdē terminis z eoz. silr nec h̄z
formā qz dicit in ista lectione qd sill's ex ypothesi sit p̄ ali
quā triū figurarū eo qd ostēsiuus est. Et dicēdū qd est dif
ferētia fm̄ mām nō dico quātū ad terminos sed quātūz
ad p̄pōnes qz cū ostēderet aliq̄ 2° sill's ad impossibile ar
guit ex oppo^o illius p̄ntis z vna p̄missarij z ita nō ex
eisdē p̄pōnibus p̄cedit ex qbus p̄cedit sill's ostēsiuus.
Est et dīa fm̄ formā nō dico quātū ad p̄mā p̄mā que
sillata est sed quātū ad scōam que ex ypothesi sumit. v̄i
sciēdū qd in sillo ostēsiuo idē ostēdit z p̄bat z ideo non
est nisi v̄nica 2°. In sillo autē ad impossibile z in quolibet
alio sillo ex ypothesi aliqd ostēdit z p̄bat. p̄ma enim 2°
ostēdit alia v̄o ex ypothesi sūpta p̄ pncipali. ¶ Conse
quenter forte dubitabit aliq̄s cū multiplex sit diuisio sill'i
qz aut est affirmatiu^o aut negatiuus aut v̄lis aut p̄ricula
ris aut dialetticus aut demratiu^o z sic de alijs qre magis
ad ostēdēdū nūm figurarū assumit has dīas sill'i ostēsi
ui ex ypothesi qz aliq̄s alias. Et dicēdū qd alie dīe sill'i
nō h̄nt p̄ditionē aliquā repugnantē nec sill'i simplr: z idē
de illis nō est pncipalr dubitatio utrū fiat per p̄dictas fi
guras. sill's aut ex ypothesi h̄t aliquā p̄ditionē pncipalr
repugnantē que qdē est acceptio p̄ntis ex ypothesi z ideo
de ipso est pncipalr dubitatio: utrū fiat per eos. z idē assu
mit magis has dīas ostēsiui per impossibile ad ostēdēdū
oēm sill'm fieri p̄ tres figuras qz aliq̄s alias. ¶ Hic dubitari
posset de eo qd dicit ex vno nihil seq. sed de h̄ pus dicitū
est. Dubitat aut de eo qd dicit qd nō sillat. a. de. b. si acci
piant utriusqz p̄pa. h̄ enim videt eē falsum eo qd ois 2°
negatiua dz sillari per aliqd p̄p̄riuz alteri extremitati qd
sit extrinsecū reltque. Et p̄t dicit qd loquitur de p̄one affir
matia quā nō p̄tingit cōcludē per p̄p̄riū alteri^o extremi
sed per aliqd coicatus ab utroqz. ¶ Vel p̄t dicit qd vna ex
tremitas de altera nunqz sillat affirmatiue aut negatiue
per p̄pa utriusqz. ex duob^o enim p̄p̄rijs utriusqz non fit
ad cōe/vnū qd copulari possit per p̄dicationē ad utrāqz
extremitatē z h̄ solū intēdit Aq̄. z nō vult qd per p̄p̄riuz
alterius extremitatis possit vna extremitas de alio sillari
¶ Ampli^o aut dubitabit forte aliq̄s de eo qd dicit sill'm
ad impossibile sillare p̄m falsam. inferus enim in cap^o de
reductione videt dīcere oppositū. ¶ Ab entz dicit qd sill'i ex

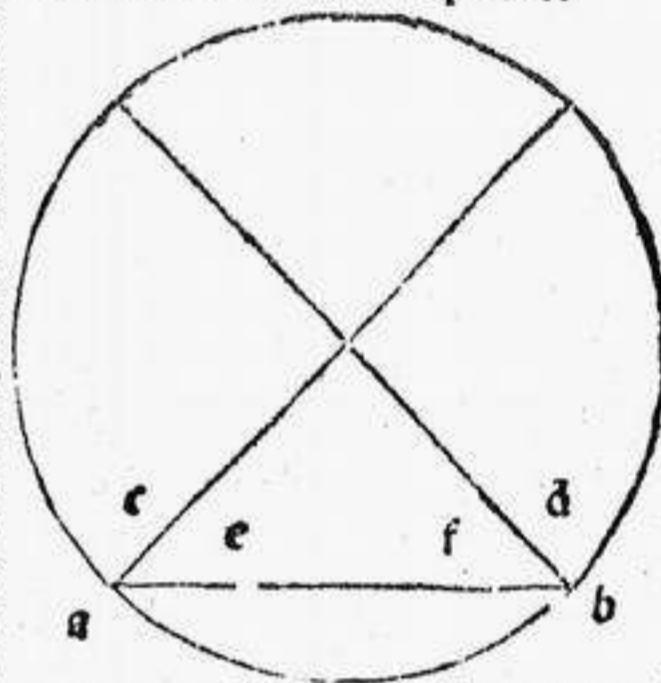
ypothesi nō pōt in sillo reduci: sumit entz: nō ostēdūt. Et dicēdū q̄ in sillo ex ypothēsi duplex est 2°. z p^o sillica est z in respectu ad illā pōm dicit hē ostēsiuū. 2° vō nō sillicat hē ex ypothēsi sumit z respectu illi^o loquitur de spso i fert^o in reductione silloz. ¶ Adhuc dubitabit q̄re ostē dit de sillo ad ipossibile ipm esse ostēsiuū z fieri per p̄di ctas figuras magis q̄z de alijs sillicis ex ypothēsi cuiusmo di sunt circularis sillicis z p̄siu^o z h^o. Et dicēdū q̄ per h^o qd dicit sine ostēdit de sillo ad ipossibile dicit silr esse de oib^o sillicis ex ypothēsi sicut p̄z ppositū de oib^o. ¶ Adhuc solet queri q̄re nō cōtingit per pōm pōnis arguere pōm alicuius p̄misit z per vītate pōnis vītate alicui^o p̄misit sicut pempta pōne p̄misit aliq̄ p̄misitū: z ex falsitate pō nis cōcludē falsitate alicui^o p̄misitū. Et dicēdū q̄ h^o est qz pō cōntis nō ponit aīis sicut e^o. z qz falsuz nō sequit nisi ex falso uerū aut pōt seq̄ ex falso: id si 2° est falsa aliq̄ p̄misitū falsa erit. si uera nō opz aliq̄ eē uerā. ¶ Ul timo dubitabit ad qd h^o ostendit h^o corre^m. s. q̄ oēs sillic p̄ficiunt per ules p^o. videt enim sup̄fluere cū iteri^o sit idēz oīsum z p̄clusum. Et dicēdū q̄ sup̄ius nō est ostēsiuz nisi q̄ oēs sillic p̄fecti per tres figuras p̄ficiunt per ules p̄me z ex hoc nō est manifestū oēs sillicos p̄fici per ules p̄me: nisi hoc supposito q̄ oēs sillic fiant per tres figuras h^o aut ostēsum est sicut p̄z z id p̄ma ostēsiō nō est sufficēns ostē siō hui^o correlarij q̄ oēs sillic p̄ficiunt per ules p̄me z id illud corre^m h^o cōcludit z nō est sup̄fluū ut patet.

a Amplius aut in oib^o oportet aliquē terminoz p̄dicatū eē z ulem. Si ne enim uli aut nō fit sillic aut non ex hoc q̄ positū est. aut qd ex p̄ncipio erat petet. ponat enim musicā uoluptatem eē studiosam. Si ergo posuerit uoluptatē eē studiosam nō addēs oēm nō erit sillic. Si aut aliq̄ uoluptatē. si aliā q̄dez: nihil ad hoc qd positū est. Si aut eādē qd ex p̄ncipio erat sumet. Magis aut fit manifestuz in figuris ut qm̄ egeruris eāles sunt anguli qui sunt ad basim. sint in cētrū ducte. a. z b. z. e. f. p̄iūgens. Si ergo sumpserit eālez a. c. angulū ei qd est. b. d. nō oīno ponens eāles eos qui sunt semicirculoz. z rursuz c. ei qd est. d. non oē assumēs cū qui est in cisionis. Amplius ab equalibus existētib^o angulis eālibus dēptis eāles eē reliquos. s. c. z. f. qd ex p̄ncipio erat patet nisi sumat ab eālibus oibus dēptis eāles relinq: manifestū q̄ qm̄ i oī oportet ulem eē.

¶ Postq̄z vificauit q̄ suppositū est quātū ad figurā h^o intē dit vificare qd suppositū est quātū ad modū z p̄cedit sic. p̄mo dicit q̄ opz in oī sillo aliq̄ eē affirmatiua aliq̄ eē ulem z h^o est. ¶ ampli^o aut zc. 1° alterū istoz uerificat. i. in oī sillo opz aliq̄ eē ulem. z diuidit in duas. in p̄ma ostēdit intēti. in 2ª qdā corre^m cōcludit euz dicit z qm̄ ule. Joñdit aut intēti sic sine uli aut oīno nō est sillic aut sic nō erit ad ppositū aut petet qd est in p̄n^o: s. sillic opposito mō se hēt his que dicta sunt nūc: ergo sillic sine uli nō est. hui^o rōnis p̄mo ponit maiorē z ostendit. 2° p̄ pōm ponit aut maiorē z h^o est. sine uli enim. ¶ ostendit aut duplr. p^o in terminis colibus. 2° in ma^o ex^m in terminis colib^o est h^o. sit p̄pō^m ostēdere q̄ musica uoluptas sit studiosa. ad h^o ergo ostēdēdū aut accipit cōe ei qd d e

bet ostēdi uel aliq̄ p̄ticulare illi^o pōnis. si accipiat cōe z sine signo uli sic uoluptas est studiosa: penit^o nō erit sillic qz nō sequit si uoluptas erit studiosa q̄ musica uoluptas sit studiosa. Si aut accipiat p̄ticularis uoluptas: aut accipiet uoluptas alia a musica uoluptate z poterit tūc eē sillogism^o sicut in 3^a figura dicit sillic fieri ex singularib^o s. nō erit ad ppositū. aut accipiet eadē uoluptas que intē dit. s. musica z tūc peteret qd est i p̄n^o. p̄z igit q̄ si ostēdit aliq̄ sine uli nō erit sillic. aut si sic nō erit ad ppositū. aut peteret qd est in p̄n^o z h^o est. ¶ ponat enim musicā. ¶ Cō sequēter ostēdit in terminis mathematicis z p̄cedit sic. p^o dicit q̄ erit magis manifestū in figuris q̄z in terminis colib^o z h^o dicit qz siḡta terminoz mathematicoz magis nota sunt sensui q̄z siḡta terminoz colium. vbi gra. angulus semicirculi z angulus icisionis z h^o z sub his colib^o manifesta sunt singularia sensui. ad que rindēdo p̄z q̄ si ne uli nō erit sillic z h^o est. ¶ magis aut fit. 1° ostēdit iten tū. Ad cū^o euidētā describat circulus deide dēnt due li nee a cētro ad circūferētiā q̄si due diametri. deide iter il larū extremitates ducat tertia que faciat angulū cū utra qz z faciat et angulos cū portione circūferēte z h^o linea est icisio siue thonica eo q̄ diuidit circulū s̄m portioes z nō per semicirculos. z angulū quos cōstituit cū circūferētia dicunt anguli icisionis. h^o ergo tertia linea cū duab^o portibus facit triagulū eglaterū. z dico eglaterū qz oēs linee exeūtes a centro ad circūferētiā sunt equales.

¶ Cōsiderādum igit q̄ due linee ducte a centro ad circūferētiā uocē tur. a. b. z ponat a. in ex remitate vni^o. b. aut in ex tremitate alterius Deinde cōsiderādum q̄ iste due li nee cū circūferētia faciāt angulos semicirculi quoz ille qui est ex pte

a. uocet. a. c. ille vō qui est ex pte. b. uocet. b. d. Deinde cōsiderādū q̄ basis p̄dicat triaguli ducta inter extremitates. a. b. facit duos angulos cū circūferētia qui dicuntur anguli icisionis cā p̄dicat z illi uocant. c. d. ita q̄ ille qui est ex pte. a. uocet. a. c. b. qui at est ex pte. b. uocet. b. d. a. Deinde cōsiderādū q̄ p̄dicat basis facit duos angulos cū. a. b. qui sunt anguli triaguli eglateri sic q̄ basis z isti uocant. e. f. ppositū igit sic ostēdet q̄. e. f. qui sunt anguli egeruris ad basim sunt eāles h^o mō. Oēs anguli semicirculoz sunt eāles anguli. a. c. z. b. d. sūt anguli semicirculoz ergo anguli. a. c. z. b. d. sūt eāles. deide fiat ali^o sillic sic oēs anguli icisionū sūt eāles. sed anguli. c. z. d. sūt anguli icisionis ergo sūt eāles. Deinde fiat 3° sillic sic ab oib^o eālib^o si demant eālia relicta erūt eālia. s. anguli. a. c. z. b. d. sūt eāles silr anguli. c. z. d. sicut ostēsum est. ergo angulis. c. z. d. dēptis ab angulis. a. c. z. b. d. restq̄ erūt eālia. sed reliqua sunt anguli supra basim eāles: p̄z ergo q̄ ad ostēdēdū angulos sup̄ basim eē eāles. s. f. z. e. opz sumere istas tres p̄pōnes anguli semicirculi. s. a. c. z. b. d. sūt eāles adhuc anguli icisionis. s. c. z. d. sūt eāles adhuc ab oib^o eālib^o si demant eālia residua erūt eālia. Si ergo ad p̄bationē p̄me p̄pōnis accipiat cōe sine signo uli nō fiet sillic qz nō sequit anguli semicirculorum sunt eāles ergo isti anguli. s. a. c. b. d. Si aut accipiat aliq̄ p̄ticulare illi^o pōnis aut ergo accipiant ibi alij anguli semicirculares ab. a. c. b. d. z tūc nihil ad ppositū. aut idē z tūc peteret qd est in p̄n^o sic anguli. a. c. b. d. sunt eāles. ergo anguli. a. c. b. d. sunt eāles. istud aut tertium mēbrum tā gūt tū in littera cum dicit. ¶ Si ergo eāle sumpserint. ¶

Si autē ad pbonem secūde ppōnis assumēde accipiet
coiter angulū iscisionis sine signo uli nō erit fill's q: nō
sequit angulū iscisionis sunt eqles. g̃ isti angulū. c. d. sunt
equales. Si autē accipiat pticlarē spū pōnis aut accipiet
alios angulos iscisionis. a. c. d. tunc nihil ad ppositum
aut eosdē tūc peteret qd est in pncipio sic patet z istud
tertū mēbrū tūc tāgūt in lra cū dic. z rursuz. c. ei qd est
d. Si autē tertiā ppōnem sine signo uli accipiat non erit
fill's q: non sequit ab eqlibus demptis eqlibus residua
erūt eqlia ergo ab istis equalib'. s. a. c. b. d. demptis his
eqlibus. c. z. d. zc. Si autē accipiant pticulares angulū eq
les aut ergo alijs appositis z tūc nō erit fill's ad ppositū
aut angulū ppositi. s. a. c. d. b. z tūc petet qd est in pncipio
sicut patet. z idem 3^m mēbrū tāgūt. In lra cum dicit.
[Ampli^o ab equalib'.] patet ergo qd ad oīdendū. e. z. f.
esse equales opz sumē ules ppōnes tam in fill's qz in p
fill'o sicut p̄us dictū est in oīfione etus: qz nisi sic fiat aut
nō erit fill's aut nō erit ad minus ad ppositū aut erit peti
tio eius qd est in p̄n^o z h̄ est. [ut qm̄ angulū egcurtis.]
iam ostēsa est maior sue rationis cōsequenter contingit
p̄m z h̄ est. [manifestum autē zc.]

C Et qm̄ ule quidez ex oibus terminis uli
bus monstrat: pticulare autē z sic z illo mo
do. Quare si p̄ctio sit ulis z terminos neces
se est ules eē. Si autē ules sint termini con
tingit z p̄ctioez nō eē ulem. palā etiā qm̄
in omni fill'o aut utrāqz aut alterā ppōnē
similē necesse ē fieri p̄ctio. dico autē nō so
lum in eo qd affirmatiua sit uel negatiua.
Sed in eo qd necessaria aut p̄tingēs aut in
esse. Cōsiderare autē oportet z alia p̄dicta.
Manifestū autē simplr qm̄ erit z qm̄ nō erit
fill's z qm̄ possibilis z qm̄ p̄fectus z qm̄ si est
sillogismus necesse est terminos se h̄ere
p̄m aliquem dictoz modoz.

C Cōter ex p̄habitis p̄cludit corre^o z sunt tria quoz p̄mū
est qd ules p̄ nō p̄cludit nisi ex ppōnib' ulibus utriqz.
pticularis autē p̄cludit p̄t ex uli z altera pticulari. Ex q
ma^m est qd sequit si p̄ est ulis ambe p̄missē ules sunt. s.
nō cōuerit z h̄ est. [z ule qdē.] scdm̄ corre^m qd in oī sil
logismo opz alterā p̄missarū uel utrāqz esse similē p̄ōni
nō solū in q̄litate sed in eo qd sit de inesse uel de mō uel
in eo qd accipiat utraqz p̄m qd cūqz aliud genus p̄dicandū
di z h̄ est. [palā ēt qm̄.] Tertū qd p̄cludit ē q̄si recapitu
lato breuis ad oia que dicta sūt z patet z h̄ est. [mediuz
aut.] [C] Dubitabit h̄c forte aliqs q̄re. In p̄bat qd
in oī fill'o opz eē aliquā affirmatiua sic aliquā eē ules cū
utrūqz istoz admodū p̄teat. z p̄t dicit qd h̄ manifestū ē ex
vna pticula diffinitōis fill'i. z tō nō oīdit hoc. Quia cū
di in diffinitōe fill'i qd aliqd sequit eo qd h̄ sunt sigtur qd
p̄missē sint causa p̄ōnis. sed negatio nullius est causa q̄re
opz aliquā esse affirmatiua. uel dicit p̄t qd per h̄ qd. In p̄.
h̄ ostēdit aliquā eē ulem in fill'o affirmatiuo est qd aliqd
in fill'o se h̄t ad aliud cū ip̄o sicut totū se h̄t ad partem.
Sed acceptio p̄tis sub suo toto nō p̄t esse cū negatiōe;
sed cum affirmatione q̄re per h̄ qd h̄ ostendit aliquā eē
ulem in fill'o relinquit oīsum eē aliquā eē affirmatiua;
z loquor de fill'o p̄fecto. s. p̄me figure a quo oēs alij extra
hunc z in quez oēs reducunt. Cōter forte dubitabit
de sua p̄bone videt eniz opposita dicē. intēdit eniz p̄ba
re qd sine uli nō sit fillus. in sua aut p̄bone supponit qd si
ne uli possit eē fill's sed nō ad p̄positū z ita supponit op
posita p̄bada. Et dicēdū qd nō est intētio. In p̄. qd sine uli
nullo mō sit fill's qz ex singularib' in 3^a figura p̄cluditur

neōio: sed qd fill's cōpetenter se h̄is z p̄m modū disposi
tus non fiat sine ulibus. in p̄bone enim sua supponit qd
quicūqz fill's poterit eē sine uli sicut ex singularib' in ter
tia figura z h̄ nō sunt opposita. Adhuc videt nulla eē di
sio sua cū dicit. sine uli aut nō erit fill's aut petit qd est in
p̄n^o. vñ enim istoz in altero itelligit. Et dicēdū qd fill's
duplex est p̄ditio. s. inferre ex necessitate: z notificare. sil
logismus aut simplr sine p̄ma p̄ditione eē nō p̄t: p̄t eē
tū sine scda sicut patet si dicat. Omne. b. est. a. oē. c. est. b.
ergo oē. c. est. a. h̄ p̄cludit ex necessitate s; nihil notificat
petitio aut p̄ncipū tū p̄ncipalr peccat in hoc qd nō noti
ficat cū tū neōio iterat: sic ergo patet qd p̄t eē petitio z tū
erit fill's p̄m p̄mā p̄ditionē z ita nō habet si sit petitio er
go nō est fill's. Quare manifestuz est qd cōpetens est sua
diuisio. [C] Adhuc forte dubitabit sup h̄ qd dicit qd si idē
ad sui p̄bonē accipiat erit petitio. Sed p̄tra diffinitio est
idem cū diffinitio quare cū in demrationib' accipiat me
dium qd est diffinitio erit sibi petitio qd falsuz est. Et di
cēdū qd idem ad sui p̄bonē acceptū nō sub mō euitari fa
cit petitionē eius qd est in p̄n^o. idem aut sub mō notior
acceptū nō facit. z ita acceptio diffinitōis ad p̄cludēduz
diffinitū nō facit petitionē. [C] Adhuc dubitabit aliquis
de intētioe sua qd ad sillogicādū pticulare opz sumē ule.
Sed cōtra si accipiat ad sillogicādū pticulare aliud ptic
ulare sui ḡis uel illud qd oīdi debet utroqz mō pecca
tuz est: sed si accipiat ule accipit ibidē pticulare z qd oī
di debet z aliud quare ibi est duplex peccatū. Et dicēdū
qd si accipit idem pticulare uel aliud diuersuz a suo uli
peccatū eēt. Sed oia pticularia cōiunctim in uli accepta
sunt nō est incōueniēs qz bñ notificat pticulare z hoc est
p̄pter p̄iunctioez oīum fill'i in suo uli. quare cum aliqd
oibus inest que fill'a sunt patet vnicuzqz illorum inesse.
[C] Cōter querit quare ulis p̄ exigat utrāqz p̄missam
ulem magis qz e^o. s. ambe ules exigat ulem p̄m. Et
dicēdū qd h̄ est qz nō p̄t extremū de extremo dici uliter
nisi fiat cōnexio mediū ad utrūqz extremū ulr. si eniz cō
plet mediū ad vñ extremoz pticulariter v̄tute talis me
diū nō p̄cludit extremuz de extremo ulr. z ita patet qd p̄
ulis exigat ambas p̄missas ules: e^o aut non opz. qz due
ules p̄t accipi sub dispōne talis figure qd nō signt extre
moz p̄ueniētā aut d̄iam nisi in pte sicut patet in 3ª figu
ra in qua mediū est tanqz pars extremoz z idē per ip̄suz
nō est p̄cludē extremū de extremo nisi pticulariter. z sic
patet quare p̄missē ules nō exigunt neōio p̄ōnem ulem
ex his patet causa e^o qd solet dici p̄m semp assimilat
v̄lforti ppōni. s. ppōni pticulari z ppōni negatiue. si eni
p̄iungat mediū ad alterū extremū pticulariter nō p̄t
v̄tute eius extremū extremo p̄iungit ulr. Sicut si p̄iuga
tur alteri negatiue tūc ip̄m est exneuz alteri extremoz z
relitquo p̄ueniēs q̄re ip̄sibile est per ip̄m p̄cludē vñ
extremū eē alterū sed nō esse alteruz. De scdo aut corre^o
in quo dicit qd p̄ semp assimilat vñ p̄missarum p̄t du
bitari sed dictū est sup cum sua solōne.

p Alam autē z qm̄ ois fill's z ois de
m̄ratio erit per tres terminos z nō
plures nisi per alia z alia eadē con
ctio fiat: ut. e. z per. a. b. c. d. aut per. a. b. z. a
c. z. b. c. plura enim media eorūdem cē ni
hil p̄hibet. hec aut cum sunt nō vnus sed
plures sunt fill'i: aut qm̄ utrūqz. a. b. sumit
per fill'm ut. a. per. c. d. z rursuz. b. per. f. g.
aut hoc quidē inductione illud autē fill'o.
Sed sic ēt plures sunt fill'i: plures eniz cō
clusiones sunt ut. a. b. z. c. Si aut nō plures
sed vnus sic quidē p̄tingit per plura eadē

fieri p̄tionē ut autē. c. p. a. b. impossibile. Sit enī. e. conclusus ex. a. b. c. d. ḡ necesse ē aliqd̄ eoz aliud ad aliud sūptū cē h̄ qdē ut totū illud h̄o ut ps: h̄ enī oñsus est p̄us qm̄ si est fill's necesse est sic aliq̄s h̄re terminoz. h̄eat ḡ a. se sic ad. b. est igit̄ aliqd̄ ex eis p̄clo ḡ aut e. d. aut eoz que sunt. c. d. alterū aut aliud qd̄ p̄ter hec z si. e. qdē ex. a. b. tñ erit fill's. c. d. aut qdē se h̄eant sic ut sit h̄ qdē ut totus illud h̄o ut ps erit aliqd̄ ex illis aut. e. aut eoz q̄ sūt. a. b. altez aliō qdē p̄ter hec. z si. e. qdē aut eoz q̄ sūt. a. b. altez aut p̄les erūt fill'i. aut ut p̄rigebat idē p̄ p̄les terminos cōcludi accit. Si aut̄ aliud qdē p̄ter hec plures erūt z incōiūcti fill'i ad iūicē. Si aut̄ nō sic se h̄eat. c. ad. d. ut faciat fill'z uana erūt sūpta nisi iūductionis aut explanationis aut alic' ali' taliū ḡra. Si aut̄ ex. a. b. nō. e. sed aliō qdē fiat p̄clo aut. e. ul. d. ex. c. d. at̄ aut hoz altez aut aliō p̄ter hec z p̄les sūt fill'i z nō ei' qd̄ positū ē ponebat enī ei' qd̄ est e. eē fill'z. si at̄ nō fiat ex. c. d. nllā p̄clo z uane sūpta eē ea accidit z nō ad id qd̄ est ex p̄ncipio eē fill'm. q̄re manifestū q̄ ois dem̄ratio z ois fill's erit p̄ tres terminos tñ.

¶ Post q̄z uerificauit ea que supposita fuer̄ quantū ad p̄ncipia formalia h̄ uerificat ea que supposita fuer̄ quantū ad p̄ncipia m̄alia z diuidit in. d. in p̄ma uerificat q̄ suppositus est de nūo terminoz. in sc̄da cū dicit. L. h̄ aut̄ manifeste. J̄p̄ suppositū est de nūo p̄p̄onum. in p̄ma sic p̄. p̄o dat p̄om̄ iūctā q̄ ois fill's z dem̄o sit per tres terminos tñ z h̄ est. L. palā aut̄ zc. J̄ 2° p̄onē positā p̄bat sic nulla rōcinatio h̄ns plura media ad eandē p̄onem ul' plures p̄ones est fill's vnus. Sed ois rōcinatio h̄ns plures terminos q̄z tres h̄t plura media ad eandē p̄om̄ uel plures p̄ones ergo nulla rōcinatio h̄ns plures terminos q̄z tres est fill's vnus. z ita patet q̄ fill's vnus tñ h̄t tres terminos. h̄ut^o rōnis p̄o manifestat maiorē sc̄do oñdit minorē tercio 2° p̄onem. **¶** Circa maiorē sic p̄. p̄mo ponit p̄mā p̄te eius in terminis manifestās dicēs q̄ si eadēz 2° cōcludat per plura media nō erit ibi vnus fill's sed plures z itelligo per ista media. a. b. c. d. ubi non coicat aliq̄ ista media nō p̄tinua ad eandē p̄om̄. per ista p̄o. a. b. z. a. c. ubi coicat eadē ista media p̄tinua ad eandē p̄onem z h̄ est. L. nisi per alia zc. J̄ sc̄do ponit sc̄dam p̄te ei' in terminis manifestās dicēs. **¶** Si. e. p̄ncipalis 2° oñdat per. a. z. b. p̄missas p̄ncipales z utraq; p̄missarū oñdat per fill'm ul' altera per fill'm z altera per iūductionē tā fuerint ibi mixte p̄ones nō erūt fill's vnus sed plures z h̄ est. L. aut rursus. J̄ Ex h̄is igit̄ colligit̄ maior. s. q̄ nulla rōcinatio habēs plura media ad eandē p̄onem uel plures p̄ones est vnus fill's. 3° addit incidētaliter pp̄ dubitationem remouendā. **¶** Si dicat fill's vnus ab aliquo pp̄ unitatē illius p̄ontis ultime h̄ mō pōt eē fill's vnus ex fill'o p̄ncipali z pro fill'is. uerūtū nō est sic vnus sicut p̄ncipalis fill's constans ex duab' p̄ncipalib' p̄missis z h̄ est. L. si aut̄ nō plures. J̄z itelligo per. e. p̄onem. per. a. z. b. p̄ncipales p̄missas. **¶** Cōnter oñdit minorē z p̄ sic. p̄mo dicit. q̄ si fill's h̄at plures terminos trib' sit. e. 2° hita per hos quatuor terminos. a. b. c. d. Si ergo ex h̄is aliqua fiat 2° fill

logistice oportet aliqd̄ illoz ad alterā se h̄ere sicut totum ad partē. Ostēsum est enī in p̄cedētī q̄ opz aliquaz eē ulem que se h̄et ut totū respectu alterius. Si igit̄. a. sic se h̄ns ad. b. s. q̄ vnū sit ut totū z alterū ut ps. Ex h̄is duobus igit̄. s. a. b. copulās ad aliqd̄ mediū necio sequitur aliq̄ 2° sicut patet ex p̄cedētib' z h̄ est. L. sit enī. e. J̄ hito igit̄ q̄ aliqd̄ sequit̄ ex. a. b. **¶** Cōnter dicit z p̄bat sic. p̄o dat talē diuisionē. si ex. a. b. aliqd̄ sequit̄. aut igit̄. e. aut alterū istoz duoz. c. d. aut aliqd̄ aliud ab h̄is z h̄ est. L. ergo aut. e. J̄ sc̄do p̄sequit̄ diuidētia z diuidit in. d. q̄ p̄mo p̄sequit̄ p̄mū mēbrū: sc̄do secūdū z tertiu' simul: cū dicit. L. si aut̄ ex. a. b. J̄ p̄sequit̄ ergo p̄mū sic. si ex. a. b. sequit̄. e. tunc. e. p̄ncipalis 2° sequit̄ tñ ex h̄is simul. a. b. aut igit̄ ex. c. d. aliqd̄ sequit̄: aut nihil. si aut̄. c. d. se h̄eant sicut totum z pars z fiat ex h̄is fill's. aut ex eis sequit̄. e. z tunc erūt plura media ad eandē p̄onem: q̄. e. fill'at per. a. b. z per. c. d. aut ex eis sequit̄. a. uel. b. z tūc erūt plures p̄ones q̄z ex. a. b. fill'at. e. z ex. c. d. fill'atur. a. uel. b. aut ex. c. d. sequat aliqd̄ aliud ab h̄is trib'. s. e. a. b. z tunc erūt plures fill'i oino incōiūcti z nō erūt. c. d. ad p̄positū. s. ad. e. si aut̄ ex. c. d. nil sequit̄ uane sumpta sūt nisi sumant̄ per explanationē uel iūductionē uel relationē uel iplicationē ita q̄ sicut p̄ter necia h̄ est p̄secutio p̄mī mēbrū p̄me diuisionis z plane dat in ista z hoc est. L. z si. e. q̄dem ex. a. b. **¶** Cōnter simul p̄sequit̄ alia duo mēbra p̄me diuisionis breuiter expediēs se. quia fill's est p̄secutio oium mēbroz. Si enī ex. a. b. sequit̄. c. uel. d. qd̄ fuit sc̄dm mēbrū tūc ex. c. d. aut sequit̄ aliqd̄ aut nihil. si nihil uane sūpta sunt z nihil ad p̄positū. si aliqd̄ aut ergo. e. z tūc sunt multe p̄ones. aut alterū istoz duoz. a. b. z sunt multe p̄ones. aut aliqd̄ aliud ab h̄is z erūt adhuc multe p̄clones. **¶** Oino sicut p̄sequēdū est tertiu' mēbrū. s. si def q̄ ex. a. b. sequat aliqd̄ aliud ab h̄is trib'. e. c. d. p̄secutionez ergo amboz mēbroz breuiter inult z h̄ est. L. si aut̄. a. b. J̄ ex p̄dictis patet q̄ ois rōcinatio h̄ns plures terminos q̄z tres aut h̄t plura media ad eandē p̄onem uel plures p̄ones z h̄ est minor: p̄nter infert p̄om̄ z h̄ est. L. q̄re medium. **¶** **¶** Dubitabit forte h̄ de eo qd̄ dicit̄ oem fill'm h̄ere tres terminos z tñ tres. uidet̄ enim q̄ aliq̄s qdē fill's habeat pauciores. s. ex oppositis qui non h̄t nisi duos. sic nulla disciplina est studiosa ergo zc. Ad h̄ tot h̄t terminos entimema quot fill's s; aliqd̄ entimema sicut ouersio tñ h̄z duos terminos ergo fill's in quē reducit̄ tñ h̄t duos. Ad h̄ cum exigit̄ tres terminos aut p̄m s̄bam aut p̄m rōnē. si p̄m s̄bam patet istātia in p̄dictis. si p̄m rōnēz sic videt̄ q̄ ois fill's exigit̄ 4°. q̄z due p̄p̄ones non sūt nisi quatuor terminos niando eos p̄m rōnem. Ad oppo^m. s. q̄ h̄at plures trib' p̄nt̄ iūcti tales rōnes. iūctio in fill'm reducit̄: nullū tñ singulare auferēdo s; iūctio h̄t plures terminos tribus q̄re z fill's in q̄z reducit̄. Ad h̄ ex^m h̄t quatuor terminos sicut patet in fine h̄ut^o libri z reducit̄ in fill'm nihil auferēdo. Et dicēdū q̄ fill's vnus tñ h̄t tres terminos z ad p̄o opposita dicēdū q̄ fill's exigit̄ tres terminos non p̄m s̄bam semp s; p̄m rōnem z nō h̄t: sic ois fill's quatuor terminos. terminus enī p̄m quē est maior extremitas ponit in nūm cū seipso p̄m q̄ est minor extremitas q̄z tūc est de rōne figure sillogistice. alia enī est rō ei' h̄c z ibi p̄m nāz figure. medi' aut̄ termin' nō ponit in nūm cū seipso s; iteret q̄z tūc est de rōne figure: z nec sortit̄ rōnes diuisas dico q̄z tūc ad nāz figure. sic p̄uct' p̄tinuās duas lineas manet idē z nō nūat in illis z sic p̄z r̄sio ad tria p̄o opposita Ad 2° opposita dicēdū q̄ iūctio reducit̄ in fill'm nullū tñ auferēdo s; multos terminos i vnū reducēdo oia singularia in vnū reducit̄ in fill'z. fill' ex^m cū sit ex quatuor terminis reducit̄ in fill'm vnū s; in duos ut p̄z in cap^o de exēplo. **¶** Cōnter forte dubitat̄ de eo qd̄ ponit duos terminos ad signdū mediū vnū cū dicit̄ q̄ eadē 2° p̄cludit̄ per plura media ut p. a. b. c. d. me^m enī est termin' vnus z nō plures. Et dicēdū q̄ nō loquit̄ de mediō p̄siderando id

quod est consideratio spiritus in ratione medij: medij autem in ratione medij relatione habet ad duo extrema que quidem relationes faciunt scilicet duas propositiones. que cum ponit duas litteras per medio vno signat duas relationes medij ad duas extremitates que faciunt duas propositiones. Adhuc forte dubitaret aliquis de eo quod dicitur ibi ostendendo minore sue rationis. supponit enim prius a. b. c. d. esse quod terminos et postea dicit quod ex a. b. aliquid sequitur si a. z. b. se habeant sic totum et postea. h. enim videtur: nihil est cum ex duo terminis nihil sequitur. sicut dicitur quod si ex a. b. aliquid sequitur aut g. b. aut c. u. l. d. Quod videtur nihil esse cum c. z. d. sint termini et terminus vno ex nullo sequatur. Et dicendum quod non loquitur de terminis absolute: consideratio tamen id quod est: sicut est in ordinatione propositionis. scilicet secundum aut primum. vnde per omnem terminum intelligitur terminum relatum ad alium cum quo facit propositionem: et ita omnis terminus dat intelligere scilicet duas propositiones. vnde cum dicitur quod ex a. b. aliquid sequatur. h. est secundum quod a. z. b. sunt due extremitates copulate ad medium vnum: et sic patet utrumque quesitum.

h Ec autem manifestatio palam quoniam ex duabus propositionibus et non pluribus. nam tres termini due sunt propositiones: nisi assumantur quemadmodum in prioribus dictum est ad perfectionem sillogorum. Manifestum igitur quoniam in qua oratione sillogica non pares sunt propositiones propter quas fit conclusio principalis: quoniam enim conclusio superiorum necesse est per propositiones: hec oratio non sillogizavit aut plura necessarijs interrogavit ad conclusionem.

C Hic verificat Augustinus. quod suppositum est de numero propositionum et dividit in duas. in prima manifestat numerum propositionum in se. in 2^a cum dicitur. L. secundum quod principales. Manifestat idem in copatione ad terminos et ad rationes. In 3^a parte 1° ostendit quod intendit. 2° ex hoc ostendit correlariu. ostendit autem intenciu sic. Ois sillogus fit ex tribus terminis. sed tres termini non faciunt nisi duas propositiones quod omnis sillogus vnius habet duas propositiones. maior huius rationis primo ante ostensa est. rationem ponit in primo cum dicitur h. aut. secundo ponit minore. et h. est. L. nam tres termini. L. intelligo quod tres termini sunt. propositiones due maior quod sunt tamen maior. et addit quod non estam plures quam due. propositiones nisi assumat aliquid cum principali sillogus. sic si fiat polysyllabus. et h. est. L. nisi assumant. L. Contracludit correlariu: et est quod si plures propositiones duabus accepte sint ad fillandum. h. enim bene videtur si assumat aliquid pro alio polysyllabus: si ita fit aut non erit talis racionatio sillogus aut plura interrogant propositionibus principalibus: et vocat propositiones principales et necesse est in 8° thopicoz maior et minore principalis sillogus et hec est. L. manifestum igitur.

C Secundum ergo principales propositiones sunt tres sillogus crit omnis sillogus. ex propositionibus quod pares: ex terminis vero imparibus. vno enim plures sunt termini propositionibus: erunt autem conclusiones dimidietas propositionum.

C Contra dat numerum propositionum in copatione ad terminos et rationes et h. primo in sillogus vno primo et simpliciter. 2° in sillogus non vno simpliciter cum dicitur. L. quoniam autem per polysyllabus. In 3° sic procedit. 1° copat numerum propositionum ad terminos dicens quod in sillogus principali semper termini excedunt propositiones. sunt enim propositiones due. termini vero tres et h. est. L. secundum quod. 2° copat eas ad rationes dicens quod in sillogus principali 2° est medietas propositionum et h. est intelligendum quod se habet in subdupla proportionem ad propositiones. sunt enim propositiones due et 2° vna. et h. est. L. erunt autem.

C Quoniam autem per polysyllabus concludit aut per plura media non continua ut. a. b. p. d. et multitudo quod terminorum vno sicut superabit propositiones

aut enim extrinsecus aut ad medium ponet iter cides terminus. utroque autem modo accidit vno terminus esse iterualla quam terminos: propositiones autem equales sunt iteruallis: non tamen hec semper quod perfecter erunt illi vero abundantes sed permutati cum propositiones quod sunt perfecte abundantes termini cum vero termini perfecti abundantes propositiones sunt enim cum vno termino vna addit propositionem vnde cum quod addat terminus. Quare quoniam hec quidem perfecte ille vero abundantes erant necesse est transmutare eadem additione perfecta.

C Contra copat propositiones ad terminos et rationes in sillogus non simpliciter vno et dividit in duo. in 1° copat ad terminos. in 2° ad rationes cum dicitur. L. rationes autem. In parte 1° ostendit siue ostendere intendit quod eodem modo se habet numerus terminorum ad numerum propositionum. scilicet excedendo secundum vnum in sillogus non simpliciter vno sic in sillogus vno et probat sic. 1° ponit rationem dicens quod siue sillogatur aliquid coassumendo polysyllabus siue sillogatur per multa media non continua. non ad eadem rationem ordinata. sicut se habet numerus terminorum ad numerum propositionum. sicut in sillogus simpliciter vno. scilicet excedendo in vno et h. est. L. quoniam autem per polysyllabus. 2° h. ostendit per hanc rationem in sillogus non simpliciter vno. aut accipit terminus extrinsecus respectu terminorum principalis sillogus. scilicet super maiorem vel sub maiorem. aut accipit terminus intrinsecus iter medium et alteram extremitatem sic siue sic siue sic semper erunt propositiones vno pauciores terminis. 2° h. posita est. 1° h. ponit maiorem et h. est. L. aut enim extrinsecus. 2° minore et h. est. L. utrumque enim. 3° remouet quandam dubitationem iuxta dicta. Quia enim dicitur quod sicut se habet numerus terminorum et propositionum in sillogus non simpliciter vno posset aliquid putare quod sic in sillogus vno et propositiones semper pares sunt termini aut impares sic erit in sillogus semper non simpliciter vno. et h. remouet dicens. quod in h. sicut se habet secundum paritatem et imparitatem quod additio vni termini vna addit propositionem. vnde cum termini sint pares. propositiones sunt impares et econuerso. et h. est. L. non tamen semper.

C Conclusiones autem non amplius habent eundem ordinem neque ad terminos neque ad propositiones: vno enim termino addito conclusiones adiunguntur vno pauciores preexistentibus terminis: ad solum enim ultimum non facit conclusionem: ad alios autem omnes ut eis que sunt. a. b. c. adiacet. d. statim: et conclusiones due adiacet que ad. a. z. que ad. b. sicut autem et in alijs. Si autem ad medium itercidat eodem modo: ad vnum enim solum non facit sillogum: quare multo plures conclusiones et terminis erunt et propositionibus.

C Contra copat propositiones ad rationes in sillogus non simpliciter vno et h. facit in copatione 2° rationes ad propositiones et procedit sic 1° dicit quod non sicut se habet numerus terminorum ad terminos et propositiones in sillogus non vno sic in sillogus vno quod addit vno termino terminis principalis sillogus addunt non rationes vno pauciores preexistentibus terminis et h. est. L. rationes autem. 2° h. declarat et procedit sic. 1° manifestat h. accipiendo terminum nouum extrinsecus. 2° accipiendo spiritum intrinsecus. extrinsecus autem potest accipi dupliciter. scilicet aut sub maiorem: aut super maiorem. sic quod principalis sillogus. O. b. est. a. o. e. c. est. b. g. o. e. c. est. a. z. accipiat. d. b. c. z. p. z. quod addunt due nove rationes. vna ad. b. alia ad a. Ad. b. c. sic o. e. c. e. b. o. e. d. e. c. g. o. e. d. est. b. Ad. a. sic o. e. c. e. a. o. e. d. est. c. g. o. e. d. e. a. z. h. e. L. ad solum autem ultimum. L. Ad hec accipiat nouus terminus super maiorem ut. d. fuit. a. z. addit vna noua 2° ad. b. sic o. e. a. est. d. o. e. b. est. a. g. o. e.

b. est. d. Alia aut ad. c. sic oē. a. est. d. oē. c. est. a. g. oē. c. ē. d. et illud sicut ut ibi. L. sicut aut in alijs. Iest enim sic intelligēdū a. in alijs acceptioib⁹ extrinsecis sup̄ maiorē ul' sub medio. Conter manifestat idē accipiēdo itrisec⁹. si enī iter a. z. b. accipiatur. d. addentur due noue pōnes. vna que concludit. a. de. b. per. d. mediū sic. omne. b. est. d. omne d. est. a. g. omne. b. est. a. alia que cōcludit. d. de. c. per. b. mediū sic oē. b. est. d. oē. c. est. b. g. oē. c. est. d. sicut aut si ponat terminus iter mediū z minorē extremitatē. si enī accipiat. d. iter. b. z. c. erit vna pō noua pcludēs. b. de. c. per d. mediū z alia pcludēs. a. de. d. per. b. mediū. z hoc est. L. si aut ad mediū. Ip̄z igit q̄ addito vno termino pncipalis terminis silli siue itrisecus siue extrinsecus addetur pōnes noue vno pauciores terminis p̄xistib⁹ q̄ eadez rō est in additōe multoz terminoz successive z in additōe vnus z b̄ satis facile est ma^{re} in terminis resoluēdo ordinē terminoz in sba. Ex hīs aut pcludit q̄ in sillo nō vno simplr multo plures ptingit eē pōnes terminis z p pōtib⁹ z b̄ ē. mlto plures. L. Dubitat h̄ de b̄ qd̄ dic tres terminos facē duas pōnes tot enī sunt termini in entit^{re} quot in sillo z ita tres z tm̄ vnica p̄pō. Et dicēdū q̄ h̄ vnica sit exp̄ssa s̄m s̄monētū intellect⁹ nō admittit pōnē nisi coaccipiat aliā p̄pōm ad minus intellectā: vñ h̄ nō sint ibi due pōnes exp̄sse tm̄ ibi est mā duaz p̄pōnum. C. Conter forte dubitat de eo qd̄ dixit in sillo vno pōnē eē medietatē p̄pōnū. est enī aliqs sills vnus q̄ pōt in. d. pōnes sic p̄z ex p̄dictis. z ita aliqñ sunt tot pōnes quot z p̄pōnes in vno sillo. Et dicēdū q̄ in oī sillo vno vna p̄pō segt p̄ z per illā alia. si alia segt z de illa pōne loquitur. q̄ que p̄ segt z illa tm̄ vnica est. vñ h̄ in mixtōe necij z p̄tingētis sequat duplex p̄pō aliqñ illa de iesse vna tm̄ p̄ segt sic p̄z ex p̄bitis ubi due sequuntur. C. Conter dubitat de eo qd̄ dicit q̄ semp̄ nūis p̄pōnum minor est nūio terminoz. In vno v̄z q̄ nō sit pncipalis terminus. a. b. c. z iter. b. z. a. accipit. d. tā ḡ addite sunt due noue p̄pōnes. s. oē. b. est. d. z oē. d. est. a. z p̄us fuerunt due q̄re manēt q̄tuor z termini adhuc nō sunt nisi q̄tuor. Adhuc oñ dif. a. c. p̄. b. mediū z deide eadē oñdat per. d. mediū z erūt tm̄ adhuc q̄tuor termini z q̄tuor p̄pōnes. Sz dicet q̄ sic accipiunt plura media p̄tinua q̄ ad eadē pōnē: z nō accipiunt per plura media nō p̄tinua diuise pōnes. z h̄ nō est q̄. q̄. logt enī ubi fuerūt p̄silli ul' plura media nō p̄tinua. i. nō ad eadē pōnē sic p̄z i textu. C. Sz tūc opponat accipiant enī tres termini diuisi a p̄orib⁹ ut e. f. g. z sillef. e. de. g. per. f. mediū z p̄z q̄ tā in vnuerfo q̄tuor sunt p̄pōnes z termini: q̄re nūis terminoz plusq̄z per vnū excedit nūm p̄pōnū z p̄z q̄ dicta media sūt nō p̄tinua. C. Et dicēdū ad p̄m q̄ nō uocat h̄c. q̄. p̄pōnē nisi imediatā distātiā duoz terminoz. vñ cū iter. a. z. b. accipiat. d. mediū tā corruptē vna p̄xistitū. p̄pōnū z sit p̄ z manet tm̄ vna illaz ḡiant enī due p̄missē noue ad huc erat vna z ita non sunt nisi tres p̄pōnes: s̄ q̄tuor termini. Ad vltimū dicēdū q̄. q̄. nō logt de tali acceptio ne terminoz ubi accipiunt silli diuisi penit⁹ nō coicātes s̄ loquit de medijs p̄latis ad diuisas pōnes per additōnē vni⁹ termini ad terminos p̄xistētes alicui⁹ pncipalis silli: ut si s. c. accipiat. d. tā enī est sillef. b. ul. a. de. d. p. c. mediū z p̄us sillef. a. de. c. p. b. z sic sunt plura media nō p̄tinua de q̄b⁹ logt. q̄. Notādū at̄ q̄ p̄ an̄ sillos s̄ q̄. acceptio nē terminoz itrisecus iter mediū z altera extremitatē: sic enī accipiunt termini ad p̄sillos facēdos p̄ media nō p̄tinua s̄ q̄ acceptio nē terminoz extrinsecus s̄ minore ul' sup̄ maiorē enim accipiunt termini ad diuisas pōnes faciendas. C. Adhuc solet queri quō vno termino addito addat tm̄ vna p̄pō. q̄: si accipiat terminus itrisecus ḡiant due noue p̄pōnes sic p̄z ex p̄cedētib⁹. Et dicēdū q̄ itell⁹ est q̄ nūis p̄pōnū auget in vno: addito termino nouo. C. Adhuc forte dubitat de eo qd̄ dicit q̄ addito termino extrinsecus ad solum vlti

mū nō sit p̄. aut enī supponit sibi vltimū pro maiore extremitate aut pro minori aut pro utraq̄. Et dicēdū q̄ vltimū supponit sibi pro altera extremitate ideterminate q̄ cū addit termin⁹ extrinsecus sup̄ maiorē tūc ad ip̄am nō sit p̄. Quādo autem addit s̄ minore est tūc ad ip̄am nō sit p̄. semp̄ enī ad illā extremitatē que proxima est termino itrisecus assumpto nō sit noua p̄: s̄ ad reliquā z ad mediū. C. Ultimo dubitat de eo qd̄ dicit q̄ cū sumit terminus itrisecus ad vnū solū tm̄ nō sit p̄. Si enī accipiat. d. iter. b. z. c. erit vna p̄ addita pcludēs a. de. d. per. b. q̄re ad. a. addita est p̄ alta aut p̄ additur pcludēs. b. de. c. per. d. z ita addita est noua p̄ ad. b. z ad c. z ita nullus est terminus ad quē nō addit p̄. Et dicēdū q̄ itell⁹ s̄monis est q̄ tot addunt noue pōnes quot fuerūt p̄xistētes termini excepto vno: z ita vult q̄ s̄m nūm cuiuslibet termino respondeat noua p̄ p̄ter vnum.

Quoniam autem habemus de quibus sunt sillogismi z quales in vna quaq̄ figura z quot modis monstrat: manifestus est z que p̄positio facile z que difficile argumētabilis est: nā que in plurib⁹ figuris z per plures casus pcludit facilis: que aut in paucis z per pauciores difficilius argumētabilis. ergo affirmatiua quidem vnuerfalis per primā figuram tm̄ monstratur z per hanc vno modo: p̄uatiua v̄o z per primam z per mediam: per p̄mā quidem vno modo: per mediam aut dupliciter. Particularis autem affirmatiua per primā z per postremam. vno modo qd̄ per primā. tripliciter v̄o per postremā: p̄uatiua v̄o particularis in oībus figuris monstratur: verum in p̄ma quidem semel: in media autem z postrema. in hac quidez dupliciter: in illa aut tripliciter. Manifestum est igitur quā vnuerfale affirmatiuam p̄stituere quidem difficillimū: destruere aut facillimū.

Post q̄ determinauit ḡiatōnē silloz z pncipia s̄bidez supposita. uerificauit in hac pte qd̄dā cor̄e^m ex p̄cedētib⁹ b̄ manifestū oñdit z p̄cedit sic. p̄ pcludit illud dicēs q̄ ex p̄cedētibus manifestus esse p̄ que p̄pō est facile terminabilis per sillogismū z que difficile z b̄ est. L. qm̄ autem. L. secūdo illud pertractat z uerificat. z diuidit in duas. in prima cōparat pōnem vnuerfale affirmatiuam ad omnes alias penes facile in terminādo. in secūda cum dicit. L. omnino aut. L. cōparat pōnes vnuerfales ad particulares. In p̄ma oñdit q̄ vnuerfalis affirmatiua difficillima est omnū ad p̄struēdum z per p̄sequens facillima ad destruēdum per hanc rōnem: p̄clu^o que in figuris pluribus z pluribus modis sillogizatur facillius cōstruitur z que paucioribus difficillius sed vnuerfalis affirmatiua tm̄ in vnica figura z vn̄o etus modo sillogizatur omnes autez alie in pluribus figuris z modis. ergo vltis affirmatiua difficillius cōstruet oībus alijs. z per cōsequens facillius destruit. huius rationis p̄ ponit maiore z hec est. L. nā qui in plurib⁹. L. 1° minore z hec est. L. ḡ affirmatiua. L. 3° pcludit pōnē z hec est L. manifestū igit.

Quino aut est interimere vltia q̄z particularia facillius. etenim si nulli z si alicui non

insit iterēptū est: horū autē alicui quidē nō in oībus figuris monstrat: nulli autē in duabus. Eodē autē mō et in p̄uatiuis: etenim et si oī et si alicui iterēptū est: qđ est ex principio: hoc autē fit in duab⁹ figuris: in p̄ticularib⁹ autē simplr: aut omni: aut nulli ostēdendum inesse.

Conter cōparat ules p̄ones ad p̄ticularēs. et diuidit in duo. q̄ p̄mo cōparat ea quo ad facile et difficile in terminādo. scđo penes ip̄am terminationē cū dicit. **L** oīno autem op̄ nō. **I** p̄ma in. d. q̄ p̄mo cōparat ea penes facile et difficile in destruēdo. scđo penes facile et difficile in cōstruēdo cum dicit. **L** p̄struētū autē. **I** n p̄ma pte ostēdit q̄ ules p̄ones facilius est destruē q̄ p̄ticularēs: sic que plurib⁹ modis destruūt p̄tū facill⁹ destruūt q̄ que vnico mō: sed ules destruūt p̄tū plurib⁹ modis q̄ tam per p̄trarium q̄ per p̄dictionē p̄ticularis autē vno mō. s. per contradīctoriā. ules q̄ facill⁹ destruūt q̄ p̄ticularis. huius rōnis p̄mo ponit p̄onem et h̄ est. **L** oīno autē. **I** scđo minorem ita q̄ ponit p̄mo p̄mā partē minoris et declarat et h̄ est. **L** etentis si nulli. **I** scđo scđaz et h̄ est. **L** in p̄ticularib⁹ at.

Construētū autē facilius est p̄ticularia: nā et in pluribus figuris et per plures casus.

Conter cōparat ules et p̄ticularēs p̄ones et penes facile et difficile in p̄struēdo: et dicit q̄ p̄ticularis facilius cōstruūt q̄ ules. sic illa facilius cōstruūt que plurib⁹ figuris et plurib⁹ modis fillatur. sed p̄ticularis plurib⁹ modis et plurib⁹ figuris fillatur q̄ ules ergo p̄ticularis facill⁹ cōstruūt ules. h̄ rōnis p̄mo ponit p̄onem et h̄ est. **L** cōstruētū autē. **I** scđo minore et h̄ est. **L** nā et in pluribus.

Coīno autē oportet nō latere qm̄ destruere quidē p̄se inuicē est ules per p̄ticularia: et hoc per ules: p̄struere autē nō est per p̄ticularia ules: per illa h̄o hec est: nā si omni et alicui simul: aut manifestus qm̄ destruere q̄ cōstruere facilius. Quomō ergo sit oīs fillus et per quot terminos et p̄pōnes: et q̄ mō se h̄ntes ad inuicē. Amplius autē que p̄pō in vnaquaq̄ figura: et que in plurib⁹ et que in pauciorib⁹ monstrat: palaz est ex h̄is que dicta sunt.

Conter cōparat p̄ones ules et p̄ticularēs penes suā terminationē. s. penes p̄structionē et destruētionē dicit q̄ ules et p̄ticularē mutuo sese intermūt sed nō mutuo sese p̄struūt. ules enim p̄struūt p̄ticularē et nō e⁹. et ex hoc patet q̄ oīno facilius in h̄is destruē q̄ p̄struē et h̄ est. **L** oīno autē nō op̄. **I** p̄nter breuiter epilogat oīa a principio bita et h̄ est. **L** quomō ergo sit oīs fillus. **I** **D**ubitare h̄c forte aliq̄s de eo qđ uult ulem affirmatiuā eē difficiliorē alijs ad p̄struēdū. uidef enim q̄ equalis sit difficultas ad cōstruēdū ulem negatiuā. q̄ equalitas est p̄ticularitū utrobq̄: quare equalis difficultas ad cōstruēdū in eoz acceptione: sed acceptio oīm p̄ticularitū est cōstructione ules quare equalis est difficultas in p̄structione ules affirmatiue et negatiue. **E**t dicēdū q̄ p̄o ules p̄tū cōstruūt per inductionē in p̄ticularib⁹ et sic est uerū q̄ opponit uel per fillm et sic intēdit h̄c **A**g. et sic facilius est cōstruē ulem negatiuā q̄ ulem affirmatiuā. **C** Sed tūc ulter⁹ forte dubitare q̄ vniuersalis affirmatiua tū in vna figura fillatur cū ules negatiua fillatur in pluribus. **E**t dicēdū q̄ mediū in p̄ma figura est sub maiore et sequitur si inferius inest alicui uel sumpto qđ supius inest eidē

quare si mediū de minori affirmet sequit affirmatiua maioris de eodē uel dico cum malo: fuerit affirmatiua. et ideo in p̄ma figura sequi p̄tū ules affirmatiua: ules autē negatiua sequi p̄tū in utraq̄ eo q̄ qm̄ mediū et malo: extremas sunt despata cuiusq̄ vnū inest uel eidēz uel nō inest reliquū. et ideo siue s̄m siue p̄dicatū maioris p̄positionis ules negatiue inest minori extrematū uel sequitur remotio reliqui ab eodē uel et ita p̄cludet ules negatiua tam per p̄mā q̄ per secūdā. si enī affirmet s̄m maioris p̄pōnis de minore extrematū fiet fillus in p̄ma figura. si autē p̄dicatū fiet in scđa. **C** Adhuc forte queret quare pluribus modis et figuris fillatur p̄ticularis p̄o q̄ ules. **E**t dicēdū q̄ rō hui⁹ p̄ respiciendo dispōm p̄misarū in omni figura. **I**n p̄ma enim et scđa figura altera p̄positione exite p̄ticularē necesse est conclusionē esse p̄ticularē. **I**n tertia autem necesse est oīm p̄onem p̄ticularē. et causa istoz est p̄us dicenda et ex hoc satis patet q̄ p̄ticularis per plures figuras et modos p̄cludit q̄ ules. **C** Adhuc si querat quare negatiua p̄ticularis in pluribus fillatur q̄ affirmatiua p̄ticularis per supius habita patet rōnis h̄ est q̄ scđa figura nō p̄tū p̄onem affirmatiuā cuius causa dicta est prius.

Quomō autē idonei erimus semp fillogizare ad p̄positū et per quam viā sumemus: que circa vnūqđq̄ sunt p̄ncipia dicēdū est nūc: nō enim solū oportet fortasse ḡnationē p̄siderare fillorū. sed et potentiā h̄ere faciēdi oīm: igit que sunt hec sunt talia: ut de nullo alio p̄dicent uere uel: ut cleon et callias et qđ singulare et sensibile est: de h̄is autē alia: nam homo est aial et uterq̄ eoz est: alia h̄o ip̄sa qđ de alijs p̄dicant: de h̄is autē alia nō p̄dicant: alia autē et ip̄a de alijs et alia de ip̄is: ut h̄o de ballia et de hoīe aial. **Q**m̄ ergo quedā eoz que sunt de nullo nata sūt dici palā: nā sensibilibz pene vnūqđq̄ est huiusmodi ut de nullo p̄dicet: nisi ut s̄m aīns: dicimus enīz albū illud socratē esse et ueniēs callias. qm̄ autē in sursum p̄gētib⁹ statur qm̄q̄: rursum dicem⁹ nūc aut sit hoc positū de h̄is: q̄ nō ē demonstrare p̄dicatū aliqđ nisi s̄m opinionē. **S**ed hec de alijs: neq̄ singularia de alijs: sed alia de ip̄is: que aut in medio sūt manifestū: qm̄ utroq̄q̄ mō p̄tigit: nam et hec de alijs et alia de h̄is dicent: et p̄enerationes et p̄siderationes sunt maxime de h̄is.

C Postq̄ determinauit **A**g. ordinationē mediū respectu extremoz: h̄c intēdit de eius inuētionē: et q̄ intēdit inuētionē mediū in quātū mediū est et eius ordinationē respectu extremoz est viā in istā inuētionē. **I**deo p̄us de ordinatione determinauit q̄ de inuētionē et fuit illa p̄ma p̄ ante hanc scđam. aliter autē p̄tū dici et forte melius. s. q̄ hucusq̄ determinauit ex quibus et q̄libus sic. **D**is fillus qđ p̄tinet ad fillorū ḡnationē in hac pte determinat artē et potestatem faciēdi fillos: et patet ordo q̄ p̄us est cognoscere ex quibus et qualibus fiat res q̄ habere artē faciēdi. frustra enim daret ar̄ faciēdi eam: nisi scirez ex qb⁹ et ex q̄lib⁹ fieri deberet. hanc autē diuisionē significat

tam epilogus pcedentū q̄z probemū subsequentū. ars autēz et potestas faciendi silm̄ consistit in mediū sillogi-
stici inuentione: et ideo determinat h̄ inuentionem mediū
sillogistici. Diuidit autē hec p̄ in p̄he^m et tractatū. In pro-
hemio dat inuentionē dicēs q̄ nūc dicēdū per quā viam
accipi possit mediū ad esse p̄blema terminādum. et dico
mediū sillogisticū: et ēt quō se hēant p̄ncipia p̄pria circa
vnūq̄q̄z genus et addit rōnem h̄. et est q̄: nō soluz op̄z
ḡnitionē silloz cognoscē sed op̄z hēre p̄tatem faciendū
eos et hoc nō ex p̄sse s̄ḡt p̄dictā rōnez et hec est. **L** quō
autē idonei. **T** tractatū diuidit in. d. in p̄ma determinat
p̄n^o terminādū oē p̄positū s̄m opinionē p̄pria. in 2° cuz
dicit. **L** qm̄ diuisio per ḡna. **I** remouet quādā viam non
necessariā positā t̄n ab alijs. **A**dhuc p̄ma in. d. in p̄ma de-
terminat viā inuentionē coia p̄n^o. in sc̄da cum dicit. **I** s̄m
singulū autē eoz. **I** viā sumēdi p̄pria. p̄n^o p̄ma in. d. in p̄-
ma determinat que et qualia sunt eligēda siue inspiciēda
ad omne p̄positū terminādū. in sc̄da cum dicit. **L** palam
autē qm̄ tres terminos. **J** ondit sufficiētā artis siue mani-
festā q̄ ad hoc inspiciēdo et nō ad aliā fit ois sils. p̄^o enī
in. d. in p̄ma determinat ad que inspiciēdū est in sc̄da cuz
dicit. **L** op̄z ergo p̄positiones. **J** ad qualia et quō se h̄ntia
ordo patet in oibus. intēdit iḡt p̄mo q̄ inspiciēdū sit ad
mediū et ponit sic. p̄^o dicit ea que sunt per ea que s̄biel
unt tantūmō sicut sunt singularia et per ea que p̄dicantur
t̄n ut ḡnālissimā: et per ea que subiectunt p̄ntur cuiusmo-
di sunt media et h̄ est. **L** oīuz iḡt que sunt. **L** sc̄do ista mē-
bra magis p̄tractat et declarat dicēs q̄ in diuisiōnē nō p̄-
dicat nisi s̄m acc̄ns nec de aliquo silatur sed alta de eo:
ḡnālissimū autē est in quo est status in sursum: et h̄ suppo-
nēdum est. in posteriorib^o autē ondet et illud de alijs sil-
logicaf sed nihil de ip̄o nisi fuerit p̄dicatus trāscēdens.
Que autē in medio sunt et subiectunt et p̄dicant et ad h̄ in-
spiciēdo sic sequit omnis sillogistica cōsideratio et dicit
pene quā aliq̄n sunt extrema media in sillogismo: sed
raro et h̄ est. **L** qm̄ ergo quedam. **J**

Oportet ergo p̄pones circa vnū quod-
cūq̄ sic sumere supponentē ip̄m p̄imum et
diffinitiones et quecūq̄ sunt p̄pria rei: de-
inde ponit hec quecūq̄ sequuntur rem et
rursum que res sequit et quecūq̄ non cō-
tingunt eidem inesse: quibus autē ipsa nō
contingunt non sumendū eo q̄ conuertit
tur p̄riatiua: diuidenda autē sunt et eorū
que sequuntur quecūq̄ in eo quō quid est et
que p̄pria et quecūq̄ ut acc̄ntia p̄dicantur
et hoz que s̄m opinionē et que s̄m uerita-
tem: quāto enim pluriuz talīuz abundaue-
rit quis citius inueniet cōclusiones: quan-
do autē ueroz magis monstrabit.

Habito ad que inspiciēdū est q̄: ad media. p̄nter q̄lla et q̄
mō se h̄ntia inspiciēda sunt et eligēda et h̄ p̄^o in ul̄: nō am-
pli^o ad diuisa p̄posita cum dicit. **L** p̄struē autē uolētib^o. **J**
p̄ma in. d. in p̄ma determinat qualia et q̄mō se h̄ntia eli-
genda sunt ḡnāl. 2° sp̄l̄r cuz dicit. **L** op̄z autē eligē. **J** In
parte p̄ma sic p̄cedit. p̄mo dicit q̄ p̄posita q̄one que d̄z
terminari inspiciēdū est que sunt p̄uertibila s̄bo et p̄to cu-
iustmodi sunt diffinitiones et descriptiones: et adhuc p̄si-
derādum autē et p̄ntia et antia et ex̄nea siue repugnātia et
s̄ḡt modū accipiēdi repugnātia dicēs q̄ accepto illo quō
rei nō inest nō op̄z q̄rē illud cui res nō inest q̄ illd est et
rei nō inest: ut patet ex p̄uersione ul̄s negatiue et h̄ est.
L op̄z ergo p̄pones. **J** sc̄do addit de p̄sequētib^o dicens:
q̄ quedā sunt eētialia quedā acc̄ntialia. et acc̄ntialia que

dam sunt p̄pria et quedā sunt coia. et coium quedā sunt
s̄m opinionē coia et quedā s̄m ueritatē: et h̄ est intelligē-
dum q̄ quedā sequuntur frequēter et quedā semp. ul̄ p̄t
sic itelligi. quedā p̄dictoz acc̄ntialū quedā sequuntur s̄m
opinionē quātū ad p̄stitutionē p̄ponis p̄babilis. quedā
s̄m ueritatē: et quātū ad p̄ponem dem̄ratiuā faciēdas et
h̄ est. **L** dicēdū autē. **J** tertio ponit rōnem de p̄dictis dicēs
q̄ oia h̄ sumēda sunt et p̄siderāda q̄: quāto plura talium
h̄uerit quis tāto citius in p̄onē ueniet: et quāto uertora h̄ue-
rit h̄^o tāto efficacius p̄cludet et h̄ est. **L** quāto enī pluriū. **J**

Oportet autē eligere nō que sequuntur
s̄m quid: sed quecūq̄ totā rem sequuntur
ut non q̄ aliquēz hoīem: sed quō oēm ho-
minē sequit: per ul̄es enim p̄pones silus
fit: qm̄ ergo est indefinitū incertū: si ul̄is est
p̄positio: cuz nō definituz manifestū. Si-
militer autē eligendū et que ipsuz sequunt
tota p̄ eandē cām. ipsuz autē quod se-
quit nō est sumendū totuz sequi. dico autē
hoīem esse omne animal. aut musicā om-
nem disciplinam. sed t̄n simpliciter sequi
quēadmoduz et p̄posuimus etenim inuti-
le alterū et impossibile: ut oēm hoīem esse
omne animal: uel omnē iustitiā omne bo-
nuz. Sed cui p̄ns est in illo omne dicit: qm̄
autē ab aliquo p̄tinet: subiectuz cui^o p̄ntia
oportet sumere: que ul̄e quidē sequuntur
uel nō sequuntur nō eligendū in h̄ijs. sum-
pta enim sunt in illis. **Q**uecūq̄ enim aīal
et hoīem sequunt et quecūq̄ nō in sunt: si-
militer: que aut in vno quōq̄ sūt p̄p̄c sumē-
da non extraneā. Sunt enim quedā spe-
ciei p̄pria p̄ter genus: necesse enim est di-
uersis sp̄ebus: quedam p̄pria inesse: neq̄
autē ul̄e eligenduz quidē quod sequit quō
cōtinetur: ut aīal quō sequit homo: necesse
enim si hoīem sequit animal et hec oia se-
qui. p̄ueniētiora aut hec sunt hoīs electio-
ni: sumēda aut sunt et que plerūq̄ sequun-
tur et ad que p̄sequuntur: nā p̄blemata ad
que est plerūq̄ sils ex p̄positionibus que
plerūq̄ aut oibus aut aliq̄bus. Silis enī
est vnaqueq̄ p̄clusio p̄ncipijs.

Conter determinat qualia et q̄mō se h̄ntia magis sunt
eligēda et diuidit in. d. in p̄ma dat inspectiones utiles ad
inuentēdūz mediūz. in sc̄da cum dicit. **L** ampl^o que om-
nium. **J** remouet quādā inspectionē. p̄ma in tres s̄m q̄
documenta tria siue tres inspectiones. in p̄ma pte docet. p̄-
ma in specte est q̄ magis sunt eligēda: antia p̄ntia et ex̄-
nea ul̄r q̄z p̄ticulariter: et p̄cedit sic. p̄mo dicit h̄ de p̄nti-
bus: et dat cām q̄ sils sit semp ex vna uel utraq̄ ul̄i: et si
accipiat p̄ns indefinite uel p̄ticulariter dubo est an alia p̄-
positio sit ul̄r uera: et id si p̄tigit accipiēda est p̄ntia ul̄r et
h̄ est. **L** op̄z aut eligere. **J** sc̄do dicit idem de antibus et p̄-
pter eandē cām et similr intelligēdum est de ex̄neis et h̄
est. **L** silr eligēdū. **J** 3° incidenter adiungit q̄ signuz ul̄e
ad p̄sequēs nō est addēdū: sed ad aīis. q̄: si addat ad p̄ns

erit supfluz & sermo impossibilis: ut hic hō est oē aīal & h est. **L** ipm aut qd sequit. **C**ōter dat aliā inspectonez. s. qd aītia pntia & repugnātia pp:ia & pp:in q magis sunt eligēda qz coia & remota circa quā sic pcedit. p^o docet h penes pna & repugnātia dices qd si pns siue repugnans sibi d; accipi nō accipiēdū est pns uel repugnās pdicati: qz utriq; acceptū est in accipiēdo pdicatū de sbo eo qd qd sequit uel repugnat pdicato & sbo & ideo eligēdū est pns uel repugnās ppriū ipi sbo qd sequitur uel repugnat ita sbo qd nō pto & hoc bñ ptingit: multa enī sunt p pta spēt pter gen^o & h est. **L** Qñ aut ab aliquo. **2°** docet hic de antecedētib^o dices qd si debeat eligi aīis pdicatū nō est sumēdū aīis sibi sed aliqd pp:itū aīis ad pdicatū ita qd nō ad sīm. in h est qd accipit pdicatū de sbo sufficiēter acceptū est de oī aīte ad sbz & h est. **L** neq; aut ule. **3°** ter dat tertiā inspectonē & ē qd aliqñ opz eligē aītia pntia & repugnātia ut frequēter fuit nūc qz pto que est ut frequēter per ppōnes que sunt ut frequēter hnt terminari qz opz alterā uel utraq; sīm pōnē silem eē pōni & hec est **L** sumēda autem sunt. **L**

C Amplius que oīum psequētia sunt non eligēdū. nō enim erit fill's existis ob quam cām in sequētibz erit manifestum.

Cōter remouet quādā inspectonē inutilē dices qd non eligēdū pro medio aliqd tale qd ad oīa sequit qz tali sū/ pto nō erit fill's sicut infra dices. qz nō posset sibi esse di/ spositio nisi ex affirmatiua in scda figura & h est. **L** Am/ plius que oib^o zc. **L** Sed hic forte dubitaret aliquis qditer dicit. determinet de iuētione cū iste liber dicit de iudicio siue resolutorius. sed dicēdū qd nō est ita de iudicio qn sit pro pte de iuētione nec ēt liber posterior: qz tñ plus est de iudicio circa fill'm & demōstrationē qz de iuētione: nō liber iste & liber posterior dicitur eē de iudicio cir/ ca fill'm & demōstrationē sicut pz circa pncipiū huius libri.

C Adhuc forte dubitabit qre dat artē iuētēdi mediu & nō dat artē iuētēdi extrema cū oīa hec sint ad fill'z ne/ cessaria. Et dicēdū qd qd pcedit inqstionē & certificatio/ nē cui^o extrema sunt extrema pōnis termināde. In pti/ ma ergo qōne habent extrema sed mediū opz iuestiga/ re ad certificādū vnū extremū de alio. **C** Adhuc dubi/ tabit quōd possit eē ars iuētūa medior. si enī ars h tradita doceat iuētre media. aut hec ars inata est qd est contra **Agz.** aut acq;ta & tūc per pna^o artē pcedēta & tūc ars p/ cessit de qua fill'is qō est. & ita erit ut uidet infinitas si ars sit medior iuētūa. dicēdū qd ars iuētūa medij est acq;ta nec tñ per artē pcedēte sed per vīā sensus & expimēti. ex h enim qd sensus pcepit uel intellect^o mediāte sensu & expimēto qd aīal s; oīa singularia pntinet a sensibili & sē/ sibile sīm oīa singularia a corpe statim cognouit corp^o in eē aīal sīm oīa singularia per sensibile mediū & sic iuēta est regula que docet pstruē nlem affirmatiuā. eodē mō est de alijs. sic ergo acq;ta est ars ista & nō per artē pce/ dētē sed per vīā sensus & expimēti & sic supple sūt in vnū pncipiā oīum sciarū. **C**ōter forte queret de dictis in lra & pmo de hoc qd dicit qd idiuēduū nō pdicat nisi sīm accns. querit enim vñ est hoc qd sīm accns dicit pdicar/ ri. Et dicēdū qd oē qd pdicat forma est et^o de quo predi/ cat sicut vult **Agz.** in 8° p^o sue pte. Indiuēduū aut vltius est forma. vñ siue pdicet de supiori pnticulariter sic alijs hō ē for. siue de suo accnte sic albū ē for. siue quōcūq; al/ ter nunq; est recta pdicatio neq; ppa: qre pdicatū non est forma sibi sed magis ecōuerso & iō per accns dicit pre/ dicatū & nō pse. ul' pōt dici qd idiuēduū pōt pntiderari mā/ liter uel formalr. māliter aut pntideratū est qdā cōposi/ tū ex mā & forma sball circūscriptis accntib^o in ipso & sic dicit qd nō itelligit sīm qd hi^o siue hoc sit uerum siue nō nec aliter forma est nec de aliquo pdicat formalr aut cō/ sideratū est idē cōpositū sub accntalib^o dīspōnib^o mediā

tibus qbus in cognitionē cadit & sic aliquo mō forma est s. qz tū ad diffinitionē dītarū accntalū. **C** Deinde forte queret de hoc qd dicit aliq pna eē ut frequēter ul' ut nūc cū tñ regula sit qd oē sel' sequēs & semp sequit. Dicit etiā aliqd eē pns sīm pte cū tñ qd sequit ad. a. sequit ad oē pntū sub. a. qz qd sequit ad pns sequitur ad aīis/ & ita om/ ne pns sequit totū aīis. Sill' dicit qd est pns sīm opionez & sīm vītate cū tñ oē pns uere itelligat in aīte. & ita sequi/ tur sīm vītate. **C** De enim intellectu in aliquo uere seqt ex/ eo. Et dicēdū ad hoc qd in tota ista arte accipit **Agz.** pns pro pdicato & aīis pro subiecto. & qz aliqñ ad fillandū su/ mēde sūt ppōnes ut nūc & aliqñ simplr ideo dicit aliqd pns eē pns simplr & aliqd ut nūc. & qz aliqñ sumit ppō pnticularis & qñq; vltis iō dicit aliqd pns eē ut pte & aliqd pns eē sīm totū. & qz aliqñ sumēda est ppō pbabilis & ali/ qñ demōstratiua dicit qd aliqd sequit sīm opintionē/ & aliqd sīm vītate. **C** Sed tūc querit qre magis noiat ea aīis & pns qz sīm & pdicatū. Et dicēdū est qd hoc est qz p artes istaz docet accipe ppōnes affirmatiuas & negatiuas ad qd cūq; ppositū. Iste aut itētiones sīm & pdicatū nō de/ terminat affirmationē & negationē nō pntendūt utraq; iste aut itētiones aīis & pns determinat hitudinē vni^o ad alterū sub affirmatione sicut iste itētiones extraneū & repugnās denotāt hitudinē vni^o ad alterū sub negōne: & ita iste itētiones sunt puententores huic arti qz alie. **C** Adhuc forte queret de eo qd dicit ad pns non est ad/ dēdū oē. videt enim qd sic: cū oē vlt sit dīspō vltis & vlt p/ pte pdicat & ēt in vlti negatiua pōt addi ad pdicatū: ea/ dē videt rōne qd sll' in vlti affirmatiua addi possit ad pre/ dicatū. **C** Adhuc queret qditer sit uerū qd dicit in li^o p/ yer^o. qd nulla est affirmatio in q vlt vlt pdicat: aut enī dicit nulla: & sic nec videt in uera nec in falsa: aut qñ in/ falsa tñ. Et pōt ad hoc qd dicit sibi nulla est zc. qz nō est aliq uera. & hoc videt **Agz.** hic satis exponē dicens qd ta/ lis additio facit supfluz sermonē & impossibilē. pōt ergo pcedi qd oē pōt addi ad pdicatū: sed si affirmatiua est pro/ positio semp falsa ē ppō. hāc aut falsitatē si supuentat ne/ gatio destruit: & iō manet uera negatiua ppō: & ppterea dicit qd ipm oē bñ pōt addi pdicato negatiue ppōnis s; nō pdicato affirmatiue qz in affirmatiua facit talis addi/ tio falsitatē: in negatiua remouet falsitas illa per negōnē pōt utraq; addi. alr aut dicit possit sed diligēt^o in lib^o p/ yer^o. **C** Adhuc forte dubitabit alijs qre dicit ipm oē additū ad pns supfluz cū tñ faciat intellectu dīsum ab/ eo qui pcessit ad h intuēti sermones diuersi ut diuersos repntēt intellectu. Adhuc qre dicit sermonē impossibilem Et dicēdū qd h additio etus ad pdicatū nō supfluat quā/ tū ad aliqñ intellectu falsum repntādū supfluit quātuz ad sillogisticā ppositionē que nō accipit omne nisi ppter/ dicit de omni qd non pōt per omne additum pdicato & ideo oportet supfluere. facit etiam sermonē impossibilē: qz significat suplus pro oibus cōnotatis inesse inferiori: & ita vnum dīspatoz inesse alteri sicut patet cum dicitur non esse omne aīal.

Construere autēz uolētibus de ali/ quo toto eius quidē qd pstruit in/ spiciēdum ad subiecta de qbus ip/ sum dicit: de quo autem oportet predicari/ quecūq; hoc sequunt. Si enim aliqd bo/ rū sit idem necesse est alteruz alteri inesse. Si autem nō quoniā omni: sed quoniam/ alicui que sequit utriq;. Si enī aliqd bo/ ruz idem necesse est alicui inesse: quādo au/ tem nulli oportet inesse cui qdem oportet non inesse ad sequētia: quod autēz oportet

non inesse: ad ea que non cōtingūt in eē eidē. aut cōuersum cui qdem oportet non inesse ad ea que non cōtingūt in eē: qđ nō non inesse ad cōsequētia nam sunt eadem alter utrum nulli cōtingit alterum alteri inesse fit enim quādoq; qdem in p̄ma figura sillogismis quādoq; autem in media. Si autē alicui non inesse cui qdem oportet non inesse qbus p̄ns est. Qđ nō inesse que nō possibile est eidem inesse. Si enim aliquod horum sit idem necesse est alicui nō inesse.

CIn hac pte determinat q̄lia z quō sunt inspiciēda in speciali applicādo suā artē ad vnūquodq; ppositū z diuiditur q; p̄mo determinat h. 2° quandā idoneitatē assignat circa mediū vltis affirmatiue cū dicit. **L** Opz autē z sequentiū. **I** p̄ma in duas. in p̄ma pte pcedit narrādo. in 2^a exemplificādo cū dicit. **L** magis autē fortasse. **I**n p̄ma dat quāque regulas ad inueniēdū mediū ad oē ppositū siue sit vltis siue sit p̄dicatū siue affirmatiuū siue negatiuū. p̄ma deseruit vlti p̄oni affirmatiue z c. si idē sit antecedēs p̄dicati z p̄ns sibi illud erit mediū ad p̄struēdū p̄dicatū de sbo vlti z h est. **L** Cōstruere autē uolētibus. **I** 2^a regula deseruit p̄dicatū p̄oni affirmatiue z c. si idē sit p̄dicati z sibi illud erit mediū ad p̄cludēdū de sbo p̄dicatū z h est. **L** p̄m autē z c. **I** tertia z q̄rta docēt sillogizare vltis negatiuā q̄rū p̄or ē q; si idē sit extraneū p̄dicato z p̄ns sbo illud erit mediū p̄cludēdū vltis negatiuā z h per p̄mā figurā z per p̄mū sc̄de. alia est q; si idem sit p̄ns p̄dicato z repugnans sbo illud erit mediū sillogizādi vltis negatiuā per secundū sc̄de z h est. **L** Quādo autē nulli oportet. **I** z intelligo hic de mō loquēdi qđ uocat ipse s̄m negatiue p̄positionis cui oportet non inesse p̄dicatum autem eiusdem qđ oportet non inesse. **Q**uinta regula est q; ad sillogizandum particularem negatiuam z c. si idem sit antecedens sibi z repugnans p̄dicato sillogizabit per illud particularis negatiua z h est. **L** si autē alicui.

CMagis autem fortasse erit sic vnūquodq; eorū que dicta sunt: manifestū sunt enī sequētia. a. qdem in qbus. b. qbus autem ipsum: sequitur in qbus. c. que autē non contingit ei inesse in qbus. d. **R**ursum autē ipsi. e. que quidē insunt in qbus. f. qbus autē ipsum sequitur in qbus. g. que autem nō cōtingit ei inesse: in qbus. h. Si ergo idē erit aliquod eorū que sunt. f. necesse est. a. omni e. inesse. nam. f. quidē omni. e. c. autēz omni. a. quare omni. e. inest. a. Si autē. c. z. g. idem: necesse est alicui. e. inesse. a. naz id qđ est. c. a. id nō qđ est. g. e. omne sequitur. Si autem. f. z. d. sint idem: nulli. d. inerit. a. ex p̄sillo. quoniā enim cōuertit̄ p̄uatiua z f. ei qđ est. d. idem nulli. f. inerit. a. f. autem omni. e. **R**ursum si. b. z. b. idem nulli. e. inerit. a. nam. b. a. qdez omni ei autē qđ est. e. nulli inerit. idē enim erat ei qđ est. b. b. b. autem nulli. e. inerit. Si autē. d. z. g. idēz. a. alicui. c. non inerit nam ei qđ est. g. non in-

erit quoniā neq; d. g. aut sub. e. est q̄re alicui. e. non inerit. a. Si autē ei qđ est. g. sit. b. idem cōuerso modo erit silis. nam. g. inerit. a. omni nam. b. ei qđ est. a. e. autem ei qđ est. b. idē enim erat. g. a. aut ei qđ est. e. omni quidē non necessariū ei inesse alicui autem necessariū eo q; cōuertat̄ vniuersale p̄dicatiuū in particulare. manifestus ergo quoniā ad p̄dicta perspiciēdū in vna quacq; questione per hec enim ois silis.

CConsequēter has regulas explanat in terminis z procedit sic. p̄mo institūēs terminos ponēs. a. p̄dicatū z eius p̄ns. b. eius antecedētia. c. repugnātia siue extranea. d. e. autēz ponit s̄m p̄ntia ipsum. f. antecedētia. g. extranea h. z h est. **L** magis autēz fortasse. **I** secūdo regulas in hīs terminis explanat z p̄mo p̄mā dicens q; si idē fuerit. c. z. f. i. antecedēs p̄dicati z cōsequens sibi per illud sillogizari potest. a. de. e. vniuersaliter qđ patet per se qā omne. c. f. est. a. omne. e. est. c. f. ergo omne. c. ē. a. z h est. **L** si ergo idem erit. **I** secūdo explanat secūdam regulam dicens q; si. c. z. g. sint idem que sunt antecedētia sibi z p̄dicati per illud cōcludit̄ aliquod. e. esse. a. qđ patet q; oē c. g. est. a. omne. c. g. est. e. ergo aliqđ. e. est. a. z h est. **L** nā c. z. g. **I** tertio explanat tertiam dicens q; si. f. sit idem. f. extraneum p̄dicati z p̄ns sibi sillogizabit per illud nullus e. esse. a. per p̄mū sc̄de sic nullus. a. est. d. omne. f. est d. ergo nullum. f. est. a. sed si nullus. f. est. a. z omne. e. est f. nullum. e. est. a. h sit p̄sillogismus in secūda. si autem conuertat̄ maior sic nullum. d. est. a. z h fiat maior p̄sillogismi sit tunc sillogismus in p̄ma figura. eodem modo sillogizari potest idem per vnum sillogismū in secundo p̄me uel in p̄mo sc̄de. si. d. f. ponat terminus vn^o. **E**t dicēdum q; per hoc qđ dicit nullum. e. esse. a. sillogizari ex p̄sillo non intendit q; in ostētionibus aliarum regularum z cōclusionum non fiat p̄sillogismus q; h falsum. sed intendit per h q; non fillatur in p̄ma figura per hāc regulam immediate sed per cōuersiones huius. nullum. a. est. d. z h significās qđ p̄ius dicit̄ habet nullus a. est. d. z nō ita p̄prie z ecōuerso. d. enim cum sit tanq; p̄prietas ipsius. a. magis debet remoueri ab. a. q; ecōuerso. potest tamē ecōuerso dicit̄ per conuersionem ut dicat nullum. d. est. a. z ita non sit talis sillogismus in p̄ma si gura immediate sed mediāte dicta cōuersione z ideo dicit nullum. e. est. a. ex p̄sillogismo z h est. **L** si autem. f. z. d. **I** Quarto declarat quartam regulā per quam cōcludit̄ in secūdo sc̄de p̄ncipaliter z patet per p̄dicta. z h est. **L** rursum si. b. z. b. **I** Quinto declarat vltimā z patet z h est. **L** si autem. d. z. g. **I**n fine autem ponit nouam regulam ad sillogizandum particularem affirmatiuam indirecte in p̄ma figura z est si fuerit idem antecedens sibi z p̄ns p̄dicati sillogizabit per h aliqđ. e. eē a. indirecte per conuersionem p̄onum vniuersalis affirmatiue que directe sequit̄ sic omne. b. g. est. e. omne. a. est. b. g. ergo aliqđ. e. est. a. directe enim sequitur q; omne. a. sit. e. sed conuertit̄ cōclusio z h est. **L** si autem. ei quod est. g. **I** Consequenter cōcludit̄ ex hīs correlariū quod cum inspiciendum sit ad ea per que fit omnis sillogismus huiusmodi autēz sint antecedētia p̄ntia extranea sibi z p̄dicati quod adh^c inspiciēdū est ad omne propositum terminandum z hoc est. **L** manifestum autem quoniam. **I** Describit autēz **A** B. figuram faciēs nouem combinationes antecedentium z cōsequentium extraneorum quare tres inutiles sunt sicut infra patebit. sex autem utiles de quibus patet in p̄dictis z plana est sua descriptio per p̄habita.

ad terminādū ūem negatiuā z vnica ad terminādū vni
 uersalē affirmatiuā. z dicit pōt q̄ ratio huius est q̄ vniū/
 salis affirmatiua cōstruit per aliqd utriq; extremorum
 pueniēs ūiter que q̄dem necesse est eē mediū pōne. ūis
 aut negatiua pcludit p mediū vni extremoz pueniēs /z
 ab alio differēs z h̄ ūlr sed h̄ differētia z pueniētia pōt
 alternatim esse respectu s̄bi. z predicati aut econuerso: z
 s̄m h̄ assignant due regule /z h̄ facti ūis comparatio me
 dij ad extrema cū negatione. ¶ Adhuc forte quere q̄
 re nō ponit regulā ad pcludēdū p̄ticularē affirmatiuā ni
 si in tertia figura cū tñ pcludi possit in p̄ma. Et dicēdū q̄
 regula quā ponit sufficit ad pcludēdū eā tā in p̄ma q̄ in
 tertia /z nō opz nisi minorē p̄tē. Eodē mō opponi pōt
 de p̄ticulari negatiua que per oēs figuras pcludit soluz
 tñ ponit regulā ad pcludēdū eā in tertia figura. Et dicen
 dū q̄ illa sufficit ad fillandū illā ubiq; de 3ª enim figura
 fit p̄ p̄sa minore /z 2^a p̄sa utraq;. ¶ Adhuc forte du
 bitaret aliqs de terminis quos ponit. mediū enim vnuz
 est q̄re inspectio mediū dz eē aliqd vnū sicut dicit ifer^o sed
 in terminis suis docet ispicē ad multa z eligē multa pro
 medio q̄ docet sumē. f. g. c. ad fillandū oē. e. eē. a. Et dicē
 dū q̄ docet ispicē ad vnū s̄z rē z s̄m rōnē z compattonē
 ad multa. q̄ si idē fuerit. f. z. c. fillat oē. e. eē. a. z alr non. z
 ita pueniēs est ei^o inspectio. ¶ Cōter dubitabit de ido
 neltate quā ponit in fine q̄ sup^o docuit sumē p̄is s̄bi p
 ximū z p̄p̄tū. nūc aut docet accipe p̄is s̄bi ūle maxime
 z remotū z ita videt repugnantia docē. Et dōm q̄ sup^o
 docuit p̄is a s̄bi absolute z in compando illud p̄is ad
 p̄dicatū ita. f. q̄ nō sit p̄is p̄dicati dz entz ita p̄seq s̄m q̄
 nō p̄tū. h̄ aut docet accipe p̄is s̄bi qd sit aīis ad p̄dicatū
 z nō dicit repugnantia: q̄ p̄is loquit de p̄tīb^o ūlr postea
 vō de p̄tīb^o: que eadē manētia cōseqt ad aīitū ad p̄tū.

Alam autem quoniā per tres ter
 minos z per duas p̄positiones cō
 sideratio: z per p̄dictas figuras sil
 logismi oēs: monstrat enim omni quidez
 e. in eē. a. quādo ei qd est. c. z ei qd est. f. idē
 sumit: hoc aut erit medium: extremitates
 aut. e. z. a. fit enim prima figura: alicui au
 tem quādo. c. z. g. sumit idem. hec aut po
 strema figura: medius aut fit. c. g. nulli au
 tez quādo. d. z. f. idem: fit aut p̄ma figura
 z media: nam p̄ma qdem quādo nulli in
 est. a. Siquidē cōuertit p̄uatiua. f. aut om
 ni. e. media aut. d. a. qdem nulli. e. aut om
 ni inest. Alicui aut nō in eē: quando. d. z. g.
 idem fuerint: hec aut postrema figura. nā
 a. qdem nulli. g. in erit. e. Nō omni. g. ma
 nifestū est ergo: quoniā per p̄dictas figu
 ras oēs filli: z quoniā non eligēdum: que
 sunt oibus cōsequētia: eo q̄ nullus fiat sil
 logismus ex ipsis. Nam cōstruere quidez
 oino: nō erat ex sequētibz: p̄uare aut nō
 cōtingit per ea que oibus cōsequētia sunt
 oportet enim huic qdem inesse huic qdez
 non inesse.

Data arte inuentū mediū ad vnū qd q; p̄positū in hac
 pte ostēdit ei^o sufficiētā. z ostēdit q̄ ois filli fit ad dicta
 p̄n^o ispicēdo: z nō ad alia. z diuidit in. d. in p̄^o ostēdit q̄
 ois filli fit per dicta p̄n^o. In 2° cū dicit manifestū ergo

manifestat q̄ nullus filli fit per alia. p̄^o in. d. in p̄^o osten
 dit q̄ ois filli siue mō fit per dicta p̄n^o. in 2° cū dicit. eo
 dē aut mō z in nec ijs. Jostēdit idē de fillo qui est cū mō
 p̄^o in. d. in p̄^o ostēdit q̄ ois filli ostēsiu^o fit per dicta p̄n^o.
 in 2° q̄ ois filli ex p̄pothesi est per dicta artē ibi 2°. ¶ eo
 dē aut mō z qui ad ipossibile. Jp̄^o in duas. in p̄ma ostēdit
 qd dictū est de fillo ostēsiuo penes sex utiles inspectioes
 in 2° cū dicit. ¶ manifestū aut qm̄ z alie. Jostēdit q̄ nō sūt
 inspectioes alie utiles. p̄^o hēt p̄ncipale z icidēs in p̄nci
 pali ostēdit q̄ ois filli ostēsiu^o fit in aliq; triū figurarū p
 p̄n^o dicta sic ad oēm filli factū in trib^o terminis z duabus
 p̄pōtib^o sufficiūt p̄dicta p̄n^o. sed ois filli ostēsiu^o fit in
 aliq; figura per tres terminos z duas p̄pōnes. q̄ ad oēm
 filli ostēsiuū sufficiūt p̄dicta p̄n^o. hui^o rōntis p̄^o figt ma
 torē /z h̄ est. ¶ palā aut qm̄. J2^o minorē z h̄ est. ¶ z per p̄di
 ctas. ¶ z cū dicit oēs filli itelligēdū est h̄ de ostēsiuo. 3°
 maiorē declarat q̄si per iductionē z p̄cedit sic. p̄^o manife
 stat q̄ si debeat fillari ūis affirmatiua h̄ erit per p̄maz fi
 gurā in p̄pōtib^o duab^o z trib^o terminis: q̄ aīis p̄dicati z
 p̄is s̄bi sūt vnū mediū z h̄ est qd dicit. ¶ mōstrat enī. J2^o
 declarat idē de p̄ticulari affirmatiua z p̄z z h̄ est. ¶ alicui
 aut. J3^o manifestat idē de ūis negatiua q̄ si debeat p̄clu
 di nullū. e. eē. a. per mediū. d. f. h̄ pōt eē per sc̄daz figuraz
 sic nullū. a. est. d. f. oē. e. est. d. f. ergo nullū. e. est. a. ūl per
 p̄mā figurā h̄ p̄tat maior z significat ibi sicut significat
 uit in p̄cedentib^o. qd p̄us hēt remouē. d. ab. a. q̄ e^o. ita
 q̄ nō imediate sit ille filli. f. per p̄mā figurā sed mediāte
 p̄tione maioris /z h̄ est. ¶ nulli vō qm̄. d. J4^o manifestat
 idē de p̄ticulari negatiua. p̄z z h̄ est. ¶ alicui aut nō in eē. J
 5° ex ista iductione ifert minorē dicēs manifestū esse q̄
 ois filli ostēsiu^o fit per aliquā triū figurarū: in trib^o figu
 ris /z duab^o p̄pōtib^o /z h̄ est. ¶ manifestū est ergo. Jseq
 tur icidēs in quo iuxta p̄hita remouet quādā iutilem i
 spectionē mediū z est. q̄ nō dz fieri inspectio ad tale qd se
 quit oīa /z per tale mediū nō sequit p̄clo affirmatiua q̄
 nō sequit si supius de aliquo dz ūlr q̄ ifert^o dicit de eo
 dē. nec c̄t p̄clo negatiua: q̄ neutra p̄missarū negatiua est
 accepto tali medio z h̄ est. ¶ z qm̄ non eligēdū. J

Manifestum est autem quoniam z alie
 cōsiderationes que sunt s̄m electiones in
 utiles sunt ad faciendum sillogismum: ut
 si sequētia utrinq; eadem sint: aut que seq
 tur. a. z que non p̄tigit. e. inesse: aut rursuz
 quecūq; nō possibile inesse utrinq;: non
 enim fit sillogismus per hec: nam si sequē
 tia sunt eadem ut. b. z. f. media fit figura:
 predicatiuas habens utraq; p̄positione
 nes. Si autem ea que sequitur. a. z que nō
 contingunt. c. z. b. p̄ma erit figura: p̄uati
 uam habens eam que est ad minorem ex
 tremitatem p̄positionem. Si autēz que
 cūq; non contingit utrinq; ut. d. z. b. p̄ua
 tine utreq; p̄positiones: uel in prima ūl
 in media figura: sic autem nullo modo fit
 sillogismus.

Post q̄ ostēderat q̄ oēs filli ostēsiui sūt per p̄ncipia di
 cta s̄m inspectioes utiles. h̄ ostēdit q̄ nō sunt alie inspe
 ctioes utiles /z diuidit in. d. in p̄^o remouet tres inspectio
 nes penit^o iutiles. in 2° cū dicit. ¶ palā aut z que eades. J
 remouet duas inspectioes que quodā mō utiles sunt sed
 nō pueniētes. In p̄ma p̄cedit sic. p̄mo nūat tres inspectio
 nes oino inutiles /z est p̄ma. Si p̄is s̄bi z predicati fue
 rit idem. secūda si antecedens predicati z extraneum s̄bi

sint idē. tertia si extraneū utriusq; fuerit idē z h est. l. ma-
nifestū aut. scdo dat cās inutilitatis eoz dices qd pma
inutilis q; fm eā accipiunt ambe pmissē affirmatiue. in
2^a figura 2^a est inutilis q; fm eā accipit infirior negatiua i
p^a figura. 3^a est q; fm eā accipiunt ambe ppōnes negati
ue siue i 2^a figura siue in p^a z h est. l. nō enī fit fillis.]

C Palam autē q; z que eadē sumēdū fm
p̄siderationē z nō que diuersa p̄traria: pri
mū qdē: qm̄ medij ḡra inspectio: medium
aut nō diuersum: sed oportet idē sumere.
Deinde z in qbus accidit fieri fillm̄ eo q;
sumant p̄traria: aut nō cōtingētia eidē in eē
in p̄dictos omnes reducent modos: ut si
b. z. f. sint p̄traria: aut nō cōtingētia eidez
in eē: erit enim bis sumptis fillis: quoniam
nulli. c. inerit. a. sed nō ex ipsis s̄ ex predi-
cto modo. nam. b. a. qdē omni. e. nō nul-
li ierit: quare necesse est idē esse. b. alicui. b.
Rursum si. b. z. g. nō cōtingat eidē inesse:
quoniā alicui. e. nō inerit. a. nam sic media
erit figura: nam. b. a. qdē omni. g. nō nul-
li inerit: quare necesse est. b. idē eē alicui eo-
rum que sunt. b. nā non cōtingere. b. z. g. ei-
dem in eē nihil differt: aut. b. alicui. b. idē
esse: oia enim sumpta que nō cōtingit. e. in-
esse. Manifestū ergo quoniā existis qdēz
inspectionibus nullus fit fillus: necesse est
aut si. b. z. f. sint cōtraria: idē eē. b. alicui. b.
z per hec fieri fillm̄. Accidit ergo sic inspi-
ciētibus cōsiderare aliā viam necessariā:
eo q; quandoq; latet idētitas eorum que
sunt. b. z. b.

C Conter remouet duas inspectiones quodamō utiles s̄
nō ueniētes. z est p^a si p̄ns p̄dicati z p̄ns s̄bi p̄ria fuerit
siue exnea pōt fillari ulis negatiua. 2^a est si p̄ns p̄dicati z
aūs s̄bi fuerint p̄ria pōt fillari particularis negatiua. has ḡ
inspectiones remouet per duas rōnes q̄rū p̄ma talis est.
P̄ns inspectio ueniēs est ad aliqd vnū. s̄ dicte inspectioes
nō sūt ad aliqd vnū ergo nō sunt ueniētes. hui^o rōnis
p^o ponit mediū z h est. l. palā aut. 1° ostēdit illud sic in-
spectio in ista arte est ad mediū: sed mediū est vnū z nō
plura: q̄re inspectio ueniēs est ad vnū. hui^o rōnis ponit
maiorē z minorē z h est. l. p^m qdē. 1° rō est talis acce-
ptio p̄rijs p̄dicato mō nō fit fillis nisi alterū p̄rioz sit p̄ns
p̄dicati z exneū s̄bi. s̄ acceptioe p̄ria p̄dicato mō p̄tingit
latē utriū alterū p̄riū sit p̄ns p̄dicati z exneū s̄bi ḡ accipi-
entē p̄ria p̄dicato mō p̄tingit latē utriū fiat fillis uel nō. q̄re
talīs inspectio p̄rioz nō fit ueniēs. huius rōnis p^o signat
maiorē cū sua ostēsiōe. 2° infert p̄conē cōsignādo. mi-
norē cū dicit mediū ergo. s̄ ḡt aut maiorē cū dicit. l. Dei-
de z qbus. Deinde ostēdit eā p^o quātū ad p̄mā ouarū
inspectionū. 2° quātū ad scdam. quātū ad p̄mā sic si. b. z.
f. que sunt p̄ntia s̄bi z p̄dicati fuerint p̄ria siue exnea cō-
tingit fillare. nullū. e. eē. a. sed nō ex ipsis p̄rijs in quātūz
hui^o. sed ex vno p̄rioz dicēdū qd est p̄ns p̄dicati z exneū
s̄bi. b. enim qd est p̄ns p̄ti cū repugnet ei qd est. f. repu-
gnat ei qd est. e. q; qd repugnat p̄nti repugnat aūtū z
cū. b. repugnet ei qd est. e. cōstat qd est aliqd. h. z ita p̄z q;
fit fillis per. b. qd est p̄ns p̄dicati z exneū s̄bi z nō p̄ duo

p̄ria. q̄lter aut fiat fillis per se p̄z. z sic p̄z quo ad p̄mā in-
spectionē qd ad p̄ria nō fit fillis nisi fm q; vnū p̄rioz est
p̄ns p̄dicati z exneū s̄bi z h est. l. ut si. b. z. f.] Conter v̄i-
ficat maiorē quātū ad scdam inspectionē dices q; si. b. z.
g. p̄ria sint cū. b. sit repugnās ei qd est. g. erit in pte repu-
gnās ei qd est. e. q; g. est aliqd. e. z qd repugnat aūtū pro-
pte repugnat p̄nti q̄re. b. est aliqd eoz que sūt. h. z pp̄ h
fillari pōt aliqd. e. nō eē. a. z fiet p̄fillis in scda figura sic.
oē. a. est. b. nullū. g. est. b. ergo nullū. g. est. a. Deinde p̄n-
cipalis fillis in tertia figura sic nullū. g. est. a. oē. g. est. e. ḡ
aliqd. e. non est. a. z sic p̄z q; fillat per p̄ria fm q; bi^o sed
per vnū illoz exns p̄ns p̄dicati z exneū s̄bi. dico pro p-
te z h est idē ei qd est vnū p̄rioz eē aūs s̄bi z exneū p̄di-
cati sicut p̄z intuēt. sed sic nō exp̄mit in lra sed mō p̄ori
z h est. l. rursum si. b.] Conter infert p̄onē z h ē. l. ma^m ḡ.]
z addit intētionē minoris cū dicit. l. accidit ḡ.] Dubi-
tatur forte de hoc qd dictū est ipm̄ ostēdere sufficiētiam
sue artis seorsum in illis de mō ab illis qui sunt ostēsiui
z ex p̄pothesi: ex hoc enim videt q; iste dīe ostensiuum
z per ip̄ossibile nō sint imēdiate dīe filli. z si h tē demō-
stratio quā fecit p̄p̄. in p̄cedētib^o ad sufficiētā figurarū
ostēdēdā diminuta. Adhuc ex hoc videt q; fillis de mō
neq; p̄ntēb̄ sub ostensiuo neq; sub illo qui est ex p̄po-
thesi qd est icōuentēs. Et dicēdū q; tā fillis ostēsiuus q̄z
fillis ex p̄pothesi pōt fieri sup̄ ppōnes de in eē z ppōnes
de mō. z si cōsiderent fm q; fuerūt in utriusq; suū imēdi-
ate dīe filli z sic accipiunt sup̄tus in sufficiētā figurarū
ostēsa. pōt ēt uterq; p̄siderari ut m̄ fact^o in ppōtib^o de i
eē z sic cōsiderat hic cū ostēdit p^o sufficiētā sue artis in
fillis ostēsiuo z fillis ex p̄pothesi sup̄ ppōnes de inesse. 2°
sup̄ ppōnes de mō.] Conter querit cū duplex sit dīspō-
sitiō in fillis. s̄. modus z figura z sunt iutiles inspectio-
nes p̄tra modū q̄re nō sūt alie iutiles peccātes p̄tra figu-
rā. Et dicēdū q; h est q; due ppōnes facte in trib^o termi-
nis per suū terminoz ex necessitate determinat figurā:
sed nō. sed de necessitate determinat modū. z si abeēt fi-
gura nulla eēt dīspō ad fillm̄ z ideo quātū ad figurā nul-
la inspectio.] Alterius forte queret cū ad modūz ext-
gant duo. s̄. q̄litas z quātitas z sunt quedā inspectiones
iutiles peccātes cōtra q̄litate q̄re nō sunt filli ali que pec-
cātes p̄tra quātitate. Et dicēdū q; h est q; collo p̄ntis ad
aūs z e^o z extremoz ad iuicē facit semp̄ ulem ppōnez:
v̄n per inspectionē ad illa de neōio sumunt ules p̄posi-
tiones nisi cōuertant. sed dū pōt accipi ppō ules non fit
peccatū circa modū penes quātitate z id nulla inspectio
ad aūtā z p̄ntia exnea quo ad quātitate ppōnū nisi con-
uertant ppōnes: quo ad q̄litate aut peccāt alie sicut p̄z.
] Conter dubitabit de vna iutiliū inspectionū. illa enim
que sumit aūs p̄dicati z extrāeū s̄bi videt eē utilis sic n̄
lū. c. h. est. e. oē. c. h. est. a. ergo aliqd. a. nō est. e. Et dicen-
dū q; hoc mō utilis est. s̄. ad fillandū s̄bm de p̄dicato: sed
nō est utilis ad fillandū p̄dicatū de s̄bo. s̄. a. de. e. q; 2° cō-
uertit nō pōt cū sit particularis negatiua z id reputat p̄p̄.
talē inspectioez iutilē.] Adhuc queri pōt q̄re p̄p̄. remo-
uet duas inspectiones que sunt ad p̄ria cū in lra cōcedat
ipsas utiles eē. Et dicēdū q; nō remouet ipsas eē utiles
sed eē cōueniētes nō sunt enim ueniēter assignate cuz
possit latere an per illas fiat fillis sicut ostēdit.] Sed cō-
tra videt q; cōueniētes sint sic si oppositū de opposito z
ppositū de p̄posito: sed ispicē ad mediū vnūz z ad p̄ria.
media opponunt. s̄. fillare p̄onē negatiuā z p̄onē affir-
matiuā. cū ergo affirmatiua 2° fillat per inspectionem ad
vnū. negatiua fillabit per inspectionē ad plura alia p̄ria
Adhuc affirmatiua 2° fillat per aliqd ueniēs utriq; ex-
tremoz ergo per oppositū ut videt negatiua fillari d̄z p̄
illud qd differt ab utroq; q̄re ul accipiet id qd est extra-
neū utriq; ad fillandū negatiuā. uel accipiet aliqd con-
ueniens minori z differēs a maiore. uel aliqd cōueniēs
maiori z differēs a minore. sic enim accipiet differēs

utriusque extremitatis ad alteram: et ita fallax negatiua 3° in
 spectando ad multa que sunt contraria. Et dicendum quod omnis 2°
 fallax per inspectionem ad unum sicut vult Aristoteles. Ad primum
 ob id dicendum quod illa consideratio inutilis est cum sub uno oppo-
 sito ex parte una pertinet utriusque opposito ex parte affirma-
 tiua. ubi gratia mortale pertinet sub se rationale et irrationale et id
 non valet. si rationale et irrationale sunt opposita mortale et im-
 mortale et omne irrationale est mortale ergo omne rationale est im-
 mortale. Sic autem est in opposito quod tamen 2° affirmatiua que
 negatiua concludit per inspectionem ad medium et ita sub uno
 opposito ex parte una pertinet utriusque opposito ex parte al-
 tera. Ad 2^m dicendum quod non valet si affirmatiua fallax per
 aliquid ueniens utriusque extremorum quod negatiua fallax per ali-
 quod differens ab utroque necesse est enim si dicitur concludi extremum
 de extremo per medium quod ipsum unum uenit ad minus si-
 cut prius habitum est.

E de autem modo se habent et qui ad impossi-
 bile deducuntur falli ostensui: nam et ipsi
 sunt per sequentia: ex quibus patens est
 utriusque et eadem consideratio in utrisque: nam quod
 monstrat ostensue et per impossibile est fallare
 et per eosdem terminos: et quod per impossibile et
 ostensue: ut quoniam a. nulli. e. inest: ponatur enim
 alicui inesse ergo quoniam b. omni. a. a. aut alicui. e. et
 b. alicui. e. inerat: sed nulli inerat. Rursum
 quoniam alicui inest. Si nulli. e. inest. a. e. aut omni
 g. nulli. g. inerat. a. sed omni inerat. Sic autem
 et in alijs oppositis: semper enim erit in omnibus
 per impossibile ostensio ex sequentibus: et quibus
 est patens utriusque: et in unaquaque propositione
 eadem consideratio: et ostensue uolentis fallare
 et ad impossibile deducere: nam ex eisdem ter-
 minis utriusque demonstrationes: ut si ostendit nulli
 e. inesse. a. quoniam accidit et b. alicui. e. inesse quod est
 impossibile. Si sumptum sit. e. quod nulli. a. aut
 omni inesse. b. manifestum quoniam nulli. e. inerat. a.
 Rursum si ostensue sillogizatum fuerit. a. inesse
 nulli. e. ponentibus inesse per impossibile mon-
 strabit nulli inesse. Sic autem et in alijs. In omni-
 bus enim necesse est istis qui per impossi-
 bile eodem aliquem sumere terminum: alium a po-
 sitis ad quem erit fallis mediacum: que conuersa
 ea propositione altera autem sicut se habent ostensius
 erit fallis per eosdem terminos.

In parte ista ostendit Aristoteles. omnem fallam ex hypothesis fieri inspec-
 tendo ad dicta principia. scilicet a. antia et p. antia exnea. et diuidit in
 duas. in 1° ostendit de fallo ex hypothesis qui est ad impossi-
 bile. in 2° cum dicit. In alijs autem fallis. Ostendit idem de alijs
 fallis ex hypothesis. 1° habet principale et incidens ibi. differt
 aut ostensius. In 1° ostendit omnem fallam ducere ad impossi-
 bile fieri iuxta dicta principia. sic omne quod demitrat ostensue demitrat
 per impossibile et in eisdem terminis et 2°. sed omnis fallis ostensue
 fit per dicta principia ut prius ostensum est. ergo omnis fallis qui est per
 impossibile fit per dicta principia. huius rationis propositio ponit rationem et habet
 eodem autem modo. 1° assignat minorem cum dicit ostensius. 2°
 ponit maiorem et propositio ponit et habet. nam quod demitrat. Ostendit
 autem maiorem propositio declarando quod aliquid fallax per impossibile.
 2° quod idem demitrat ostensue et in eisdem terminis cuius dicit.
 ut si. a. ostensum est. In 1° procedit sic. propositio docet quod uis

negatiua demitrat per impossibile sic si debeat denotari. n. l. e. e. a. accipiat oppositum cum aliquo noto et concludit ex
 eis manifeste falsum sic. o. e. a. est. b. illud est manifeste ue-
 rum aliquid. e. est. a. habet est hypothesis ergo aliquid. e. est. b. sed habet
 est manifeste falsum. sit ita que hypothesis est falsa. et ita est
 oppositum est uerum. s. nullum. e. est. a. et habet est. ut quoniam a. 1°
 idem docet de particulari affirmatiua. si enim ostendit debeat
 aliquid. e. e. a. accipiat oppositum cum aliquo noto sic. nullus
 e. est. a. o. e. g. est. e. ergo nullum. g. est. a. sit hoc falsum que
 hypothesis falsa et oppositum uerum. s. aliquid. e. est. a. et hoc est.
 rursum quoniam. 3° concludit ut sic e. in omni propositione demo-
 stranda. ubique enim idem modus est et in omnibus inspectis ad
 antia et p. antia et exnea siue demitrat ostensue siue ducatur ad i-
 possibile et habet est. sicut autem et in alijs. Contra docet aliter
 eadem 2° fallax ostensue in eisdem terminis procedit sic. propositio dicit quod cum
 ostensa fuerit habet 2° nullum. e. est. a. per impossibile ducendo ad
 habet inconueniens quod aliquid. e. sit. b. potest eadem fallari ostensue si
 accipiat oppositum false rationis pro minore sic. o. e. a. est. b. n. l.
 l. e. est. b. ergo nullum. e. est. a. et 2° si accipiat oppositum
 huius uere rationis pro hypothesis cum maiori propositione poterit
 idem fallari per impossibile sicut dictum est et habet est. ut si osten-
 sum est. 1° docet similiter e. in alijs. est enim uis regula
 quod accepto opposito principalis rationis cum aliquo uero ad i-
 possibile ducatur. et ita ostendit propositum per impossibile. acce-
 pto autem opposito rationis falli ad impossibile que est manifeste
 falsa cum eodem uero fallax propositum ostensue. ubi fallis ostensue
 et fallis ad impossibile coicatur una premissarum et utriusque accipit
 oppositum rationis alterius et habet est. sicut autem et in alijs.

Differt autem ostensius ab eo quod ad impos-
 sibile: quoniam in ostensiuo quodammodo per se ueritate
 ambeponuntur propositiones: in eo autem quod
 ad impossibile: falsa una: hec ergo erunt ma-
 gis manifesta per sequentia quando de im-
 possibili dicemus: nunc autem intantum nobis
 sit manifestum quoniam ad hoc perspicendum: et ostensue
 siue uolentibus fallare et ad impossibile deducere

Sequitur incidens quod enim iam signum ueniens falli ostensi-
 ui ad fallam ad impossibile ne putes quod penitus idem sint habet re-
 mouet dicens quod differunt in hoc quod ostensius accipit utriusque
 propositionem ueram. fallis autem ad impossibile accipit alteram falsam et
 erunt manifestiora que nunc dicuntur per ea que dicuntur in
 2° huius. nunc autem tamen intentio est quod omnis fallis fit per inspectio-
 nem ad antia et p. antia et exnea: ostendendum est habet quod Aristoteles. uult
 fallam ostensiuam uere habere utriusque premissam ueram. in habet enim exclu-
 dit fallis ex falsis a fallo ostensiuo et habet est. differt autem ostensiuo.

In alijs autem fallis qui sunt ex hypothesis ut
 quicunque per se transumptionem aut per se qualita-
 tem in subiectis non in personibus sed in tran-
 sumptis erit consideratio. modus autem inspe-
 ctionis idem. Considerare autem oportet et diuidere
 quot modis sunt qui ex hypothesis: monstrat
 ergo unaqueque propositionum sic. Est autem alio
 modo fallare horum ut uis per particularia inspe-
 ctione ex hypothesis. Si enim. e. et g. eadem
 sunt: solum autem g. sumatur. e. si inesse omni. e. in-
 erit. a. et rursum si. e. et d. eadem: de solo au-
 tem g. predicetur. e. quoniam nulli. e. inerat. a.
 ut manifestum est.

Contra ostendit quod alij falli ex hypothesis ab eo qui est per i-
 possibile sunt inspectando ad dicta principia. scilicet a. antia et p. antia et
 exnea et procedit sic. propositio dicit quod omnis fallis alij ex hypothesis sic

fiunt ut filii ex ypothefi qui sunt fm transumptionem z qui sunt fm qualitatez in substantijs z fit in hys inspectio fm artem predictam non quatum ad principales pones qz ipse ex ypothefi accepte sunt. si quatum ad pones a q bus redimus super principales pones tales enim fillogicate sunt z h est. In alijs autem fillogismis. Secundo dicit qz ad hoc aliter fillogicat alqd ex ypothefi ut quado fillogicat per regulam que docet fillogicare particularem cum hac ypothefi qz accipiat antecedens sibi couertibile et ut si debeat fillogicari omne. e. esse. a. z accipiat antecedens utriusqz idem scilicet. c. g. si h antecedens. g. couertat et qd est. e. non solum particularis sed etiam uis 2° fillari pot sic omne. c. g. est. a. omne. e. est. c. ergo omne. e. est. a. similr fillogicat vniuersalis negatiua si idem sit antecedens sibiecti extraneum predicati h supposito qz antecedens sibiecti sit couertibile sibiecto z h est. Est autem alto modo.]

Eodem autem modo z in necessarijs: z in contingentibus: nam eadem consideratio z per eosdem terminos ordine contingentium inesse fillogisimum. Sumendum aut z in contingentibus: z que non sunt: possibilis aut inesse: est enim: quoniam z per hoc fit contingentis fillogisimus. Similiter autem se habebit in madalena: z in alijs predicamentis. sal. te. bon.

Postqz ostensum est fillogisimum sine modo fieri inspiciendo ad pdicta pncipia idem manifestat h de fillogismo qui est cum modo dices qz in fillogismo de necessario z contingenti eodem modo inspiciendum est ad antecedentis pntia z extranea sicut in fillogismo de inee. ex esse enim terminis z eodem modo ordinatis nisi qz supradicti modus sit fillogisimus de inee: z fillogisimus de modo: z dicit qz oportet adhuc accipere contingens sicut acceptum est in generatione fillogismo de contingenti. s. pro eo qd est non necessarius. z addit qz eode mo est de omni fillogismo in quolibet modo predicadi. omnis enim fit inspiciendo ad antia z pntia z extranea z h est. Eodem autem modo.]

Manifestum ergo quoniam non solum possibile est per hanc viam fieri omnes fillogismos. sed z per aliam: impossibile omnis enim fillogisimus ostensum est: quoniam per aliquam predictarum figurarum fit: has autem non contigit per aliam constitui: qz per consequentia: z quibus consequens est vnumquodqz: ex hys enim propositiones z medij assumptio: quare nec fillogisimum possibile fieri per alia.

Postqz ostensum est qz ois fillogisimus fit per dicta pncipia z per dictam artem. huc ostendit qz nullus fit per artem aliam. z diuidit in duas. in pma ostendit pposituz. in secunda concludit corre^m (bi. Ergo methodus.] In pma sic procedit. primo proponit ponem z h est. Manifestum ergo.] secundo ostendit eam sic. omnis fillogisimus est per aliquam trium figurarum ut ostensum est. sed nullus fillogisimus allicuius trium figurarum fit nisi per artem predictam: ergo huius ronis primo ponit maiore z h est.] omnis enim fillogisimus.] secundo minorem z h est.] has autem contingit.] tertio infert ponem z h est.

[quare nec fillogisimum.]

Ergo methodus quidem eadem est z circa philosophiam z circa artem quamlibet z disciplinam: oportet enim que insunt circa vnumquodqz colligere: z hys qz plurimum abundare: z hoc per tres terminos: considerare destruentem quidem sic: construentem No sic: z fm veritatem: ex his que fm veritatem descripta sunt in esse: ad dialecticos autem fillogismos: que sunt fm opinionem.] Principia autem fillogismorum vniuersaliter dicta sunt: z quomodo se habeant: z quomodo oportet inquirere ea quatenus non inspiciamus ad omnia ea que dicta sunt: neqz ad eadem construentes z destruentes ab omnibus aut aliquibus sed ad pauciora: aut ad determinata.

Consequenter concludit correlatum inde manifestum ex quo enim per artem pdictam fit omnis fillogisimus. fillogisimus autem est instrumentuz ad usum omnis doctrine z omnis discipline concludit qz eadem est consideratio generalis ad fillogicandum in omni scientia z doctrina. semp enim considerandum est ad antecedentia z consequentia z extranea. in diuersis tamen scijs diuersus est modus specialis huius considerationis: z oportet aliter considerare uolenti pstruere: z aliter uolenti destruere. z per hanc considerationem accipende sunt propositiones necessarie in demonstratis z pbabiles in dialecticis z h est [Ergo methodus.] z intelligo tibi per pbiam metaphisicam: per artem scijs rationales: z per disciplinas quadrivales scientias z naturales. Consequenter epilogat dicens qz iam dicta sunt pncipia vniuersalia fillogismorum z quomodo se habeant z quomodo oportet ea accipere: z addit huius causam dicens. qz h determinata sunt ut no fiat inspectio ad omnia indifferenter. quando fillogicatur aliqua 2°. sed ad quedam pauca z determinata ut etiam non fiat inspectio ad eandem construendo z destruendo uel fillogicando vniuersale uel particulare. sed ut patet ad que inspiciendum indeterminate in omni pone concludenda siue vniuersali siue particulari siue affirmatiua siue negatiua z h est.] Principia autem fillogismorum.] **D**ubitat hic de eo qd dicit qz ois demonstratum ostensue potest demonstrari per impossibile z 2°. prima enim pncipia si negata fuerint demonstrari possunt per impossibile non tamen ostensue eo qz omnis ostensua demonstratio est ex simpliciter prioribus z pncipis no sunt aliqua priora. Et dicendum qz demonstratio potest accipi proprie fm qz est fillogisimus faciens scire rem per causam z de tali non intelligit. Arg. sed de tali pcedit oppositio. ul potest accipi comuniter pro omni fillogicatione ostensue: z sic loquitur hic: z sic contingit demonstrare prima pncipia ostensue. facta enim demonstratione per impossibile si accipiat oppositum false pntis cum non accepto in fillo ad impossibile sillabif ostensue no per cam sed per fillogismu. **C**onter querit de eo qd dicitur qz in fillo per impossibile oportet accipere medium tm aliuz ab extremis pntis pbade per impossibile sicut in ostensiuo. hoc enim videt falsum sic. sillet nullu. e. e. a. ostensue sic o. e. a. est. b. nullu. e. est. b. ergo nullu. e. est. a. h accipit aliqd mediu ab extremis. s. b. deinde ostendat ide per impossibile. sic o. e. a. est. b. quoddam. e. est. a. ergo quoddam. e. est. b. sed hoc est falsum ergo ypothefis falsa ergo zc. in

quod distinctius determinata est acceptio pponit ad unum quodque ppositum in negotio illo quod est circa dicitur et hoc est. **¶** Ulterius ergo quo. **¶** Dubitaret forte aliquis quomodo principia propria scientiarum per sensum uel experientiam possint accipi. Principia enim uel sunt sensus aut in modo singulari est sicut habet in posterioribus. Adhuc experientia est operatio singularis circa singularia ad aliquid inueniendum que cum principia sint uel sunt singularia non accipient per experientiam. Et dicendum quod non intendit agere quod principia accipiant per sensum immediate sed quod sensus sit uia quaedam remota et occasio ducens in principia. quod ex sentire peruenit quod nos memoramus et ex multiplicata memoria fit experientia et per experientiam accipit uel quod est principium scientie. et ita sensus est uia quedam in principia ualde a remotis et non accipiunt principia per ipsam immediate et ita per principium. **¶** Ad 2^m dicendum quod experientiam potest dici sensus operatio circa aliquid sensibile ad aliquid inueniendum uel manifestandum et sic non accipit hic sed dicitur experientia hoc collo facta secundum rationem multorum pensatorum et memoriter retentorum ut ex eis accipiat aliquid omnibus sicut esse quod quod est uel est et sic loquitur hic de experientia. uel experientia ut hic dicitur est id per quod immediate accipit ante uel. **¶** Adhuc dubitabit quod dicitur quod principia propriis inuentis per artem istam scimus inuenta ordinare. que uidetur superflue doctrina posteriorum quod tradit ordinatio medij demonstratiui et eius inuentio cum non plus exigit ad demonstrationem. Et dicendum quod non tradit hic inuentio medij demonstratiui neque principium demonstratiuum nisi in uel. breuiter transiendo et solum tangendo. In posterioribus autem ista specialiter doceri debent et est resolutio specialis demonstrationis et numerus eius sed omnes eius conditiones debent ibi doceri que hic non docentur. ordinatio uero medij cum extremitatibus que facit modum et figuram hic tradita est nec de illa loquitur in posterioribus. uel patet quod non superflua doctrina posteriorum.

¶ Quoniam autem diuisio per genera propria quedam particula est dicte methodi facile uidere: est enim diuisio uelut infirmus scilicet: nam quod operatur quod ostendit petit: fillogizat hoc semper aliquid superiorum.

¶ Postquam declarauit uiam ueniendi in unum quodque ppositum secundum operationem propriam: hic remouet quadam uiam non necessariam que tamen a quibusdam putabatur necessaria et est uia diuisionis. et diuidit in duo. in prima remouet eas in compositum. in secunda in speciali descendendo ad materiam. ubi 2°. principium autem in compositum sic. nulla rationatio petens quod est in principio et scilicet intentio non est necessaria ad ppositum. uia diuisionis est petens et cetera. ergo uia diuisionis non est necessaria ad ppositum. huius rationis primo ponit rationem et hoc est. **¶** quoniam autem. **¶** 2° minor et hoc est **¶** est enim diuisio. **¶** Et non quod ut dicitur diuisio per genera ponebat ab alijs demonstrare diffinitionem quod si aliquid diuisio utilis esset ad unum quodque ppositum maxime esset illa diuisio. scilicet generis et ideo cum ostendat illam esse inutilem. per diuisionem inutilem esse. dicitur autem. **¶** uia quedam particula. **¶** quod non uult penitus excludere diuisionem generis ab acceptioe diffinitionis quod per illam potest inuestigari particule diffinitionis et si non demonstrari uel scilicet.

¶ Primum autem latuit omnes utetes ea et suadent conati sunt: ac si esset possibile de substantia demonstrationis fieri: et in eo quod quod est: que neque quod contingit scilicet: diuidentes intellexerunt: neque quoniam sic contingebat ut diximus: ergo in demonstrationibus quod non oportet scilicet re inesse oportet medij per quod fit: scilicet semper: minus esse et non de tota parti extremitate: diuisio autem e conuerso uult: nam uelut su

mit medij: si enim aial in quo. a. mortale aut in quo. b. immortale aut in quo. c. homo cuius terminum operatur sumere: in quo. d. oem ergo aial sumit aut mortale aut immortale hoc autem est quod est. a. esse aut. c. aut. b. **¶** Rursus hominem semper diuisor ponit aial esse: que hominem aut mortales aut immortales operatur esse: mortale quod est aut immortale necesse est esse. sed hoc petit. hoc autem erat quod oportebat scilicet re. **¶** Rursum ponens. a. quod est aial mortale in quo. b. aut pedes hominis. in quo aut. c. non pedes hominis: hominem homo. d. scilicet sumit. a. quod est aut in. b. aut in. c. esse: oem enim aial mortale aut pedes hominis aut pedes non hominis est. de. d. aut. a. nam hominem aial mortale sumpsit esse: que hominis pedes aut non hominis pedes esse aial necesse est hominem: pedes autem habes non necesse est: sed sumit hoc autem erat quod oportebat rursus ostendere: et ad hunc modum semper diuidentibus: uel quod accidit eis medij sumere: de quo autem oportebat ostendere et differentias extremitates: demum autem quoniam hoc est homo uel quod non est quod querit. nihil dicunt planum ut necessarium sit: nam et aliam uiam faciunt omnem neque contingentes idoneitates opinantes inesse.

¶ Contra remouet eam in speciali descendendo ad materiam et diuidit in duas. in prima ostendit quod diuisio generis inutilis est ad diffinitionem scilicet. in 2^a cum dicitur. **¶** manifestum autem quoniam neque. **¶** quod inutilis est ad scilicet alia predicata. **¶** primo ostendit sic. nulla rationatio accipiens medij cuius maiore extremitate scilicet uel affirmatiua sed diuisio accipit medij cuius maiore extremitate ergo non scilicet uel affirmatiua que non scilicet diffinitionem: quod diffinitio est uelut et affirmatiua sicut dicitur in primo posteriorum. huius rationis primo significat rationem dicens quod multos latuit in principio peccatum circa diuisionem. conabant enim per diuisionem scilicet rei diffinitionem demonstrare ignorantes diuisionem non scilicet ppositum sed magis petere quod est in principio. et si scilicet scilicet cuius pposito et hoc est. **¶** primo autem hoc. **¶** 2° ponit maiorem et hoc est. **¶** ergo in demonstrationibus. **¶** 3° ponit et declarat minorem et hoc est. **¶** diuisio autem e conuerso. **¶** declarando eam sic procedit fit ppositum scilicet de homine hanc diffinitionem aial mortale pedes hominis. primo ergo procedit ingrediendo prima particula sic omne aial aut est mortale aut immortale hoc est aial ergo hoc mortale aut immortale istud sequitur necessario sub diuisione. sed non sequitur alterum diuisionis. scilicet quod fit hoc aial mortale. sed si hoc inferat petens quod est in principio. accipit enim quod intendit per se et non per se et hoc est. **¶** sic enim aial. **¶** 2° procedit ingrediendo secundam particula dicens quod acceptio quod hoc fit aial mortale scilicet sic. **¶** De aial mortale aut est hominis pedes aut non hominis. hoc est aial mortale: ergo hoc est habes pedes aut non hominis illud scilicet est: sed si deinde accipiat quod hoc fit hominis pedes quod non est scilicet tunc accipit sine probatione quod deberet per se. et ita petit quod est in principio et hoc est **¶** et rursus. **¶** 3° ostensa maiore potest eam dicens quod sic utentibus rationatione diuisiua accidit accipere medij cuius maiori extremitate. aial enim quod est medij cuius est aial mortali quod est maius extremum et hoc est. **¶** et ad hunc modum. **¶**

z addit qd de aliquo sicut de specie oportebat per diuisionem phabita ostendere differentias tanqz maiores extremitates z ostendere istam pōnem hō est aial mortale pedes habēs aut aliquā aliā diffinitionē quesitaz sed arguētes sūm dictū modū nihil de pposito cōcludūt necessarium. ponūt enim vnā eē ulem ad ostēdēdū pposita que nō sunt necessaria neqz neōio pcludēs ppositū: opinant aut hūc uie inē idoneitates que et nō sūnt: nec opinātur idoneitates dicte ille qz pdocuit Agz. que et sūnt: z h est. de quo oportebat ostēdere.]

C Manifestū aut qm neqz destrue hac via est neqz de accūte aliqd neqz de ppo filla re: neqz de genē neqz in qb ignorat: utrū hoc mō aut illo se hēant: ut putas ne diameter icōmēsurabilis est uel cōmēsurabilis. Si enim sumat qm oīs lōgitudō uel cōmēsurabilis uel icōmēsurabilis: diameter aut lōgitudō: fillatū est qm cōmēsurabilis uel icōmēsurabilis diameter. Si aut sumatur incōmēsurabilis: qd oportebat fillare sumet nō ergo est ostēdē: nā uia quedam hec per hāc aut ostēdē non est cōmēsurabile uel icōmēsurabile in quo. a. lōgitudō. b. diameter. c. manifestus est igit qm neqz ad oēs p̄siderationē modus p̄gruit: neqz in qb videt maxime puenire in his est utilis. Ex qbus ergo demōstrationes sūt z quo modo z ad que p̄spiciēdū sūm vnāquāqz propositionem manifestum ex p̄dictis.

C Cōter ostēdit qd uia diuisionis nō fillat aliqd alioz p̄dit^o. s. neqz genus neqz p̄pūū neqz accūs z p̄cedit sic. p̄^o dicit h: z h est. manifestū aut qm.] 2° declarat dīcēs qd si ostēdēdū sit qd diameter sit assimeter coste z dicat qd oīs linea aut est simeter aut assimeter. diameter est linea neōio sequit qd diameter sit simeter uel assimeter sed nō sequit alterū diuissim. vñ si sumat qd diameter sit assimeter sine p̄batione accipit qd p̄bari deberet z h est. ut putas ne qd diameter.] 3° pcludit duo correlariā. p̄^m tale uia p̄dicta est uia diuisionis: sed per uia p̄dictā nō ostēdit p̄positū ergo sūm uia diuisionis nō ostēdit p̄positū: hūus correlarij p̄^o ponit p̄nē: z h est. nō ergo est ostēdere.] 2° minorē z h est. nā uia qdem hec.] supple est diuisionis. 3° maiorē: z h est. per hāc aut.] 4° ponit suum ex^m in terminis z p̄z: z h est. In quo. a. lōgitudō.] aliud correlariū est qd modus inspiciēdi per diuisionem nec est utilis ad vnūqdqz p̄positū: nec est utilis ad illa ad que maxime appet utilis. nā appet utilis ad diffinitionēz sed ad eā inutilis est ut fillat aut dem̄et eā: z h est. manifestū est igit.] Cōter epilogat breuiter tāgēs oia que p̄cesserūt de gnatione filloz per hoc qd dicit. ex qb ergo. z oia que dixit de iuētione mediij per h qd dicit. z ad que p̄spiciēdū.] C Dubitabit forte aliqs circa p̄maz rōnē quā ponit in lra. vñ enī minor: falsa qz rōcinatio diuissua est fillō dialetic^o. cū ergo in fillō dialetico nō petatur qd est in p̄n^o. p̄cedit enī ex notiorib^o z p̄babiliorib^o nō erit in rōne diuissua petitiō. Adhuc si dicat hō ē mortale aut imortale sed nō est imortale ḡ est mortale. utraqz p̄missaz color est p̄one sicut p̄z qre p̄oz z notior qz ulius alio pus est ipso z notius sūm Agz. in 5° thop. qre dicta rō est ex p̄orib^o z notiorib^o: z ita nō petit qd est in p̄n^o. Adhuc intētiō est per talē rōnē accipe hoīem. eē mortale: z h idē pcludit qre nō fillat diuissio qd sup^o intētiō sed

ipm intētiū cuius oppo^m dicit in illa minori. **C** Et dīcēduz ad p̄^m qd rōcinatio dīa^a sūm h^o. fillō ex p̄pothēsi est pcludēs affirmationē vnus diuidētū qd p̄ncipale intēdit ex negōne alterius tanqz ex p̄pothēsi z sic debet illa neg^o fillō^o ostēdi tanqz destructio alterius diuidētū ostēsa fuerit. p̄cedat ad affirmationē alterius ex ignotiorib^o qz talis diuissio nec est fillō dialeticus nec pcludit intētiū sine petitiōne eius. qd est in p̄n^o ante qz destructo alterius diuidētū ostēdat a qua fit trāslatio ad p̄structionē alterius que p̄ncipalr intēdit. **C** Ad 2^m dīcēdū qd in hac rōne hō est aial mortale aut imortale sed nō est imortale ergo est mortale. utraqz p̄missaz color est p̄one sūz p̄maz. aggregatū aut ex hīs ineque erit cū p̄one z eque ignotū p̄nō ante qz ostēdat assūpta negatiua z sic adhuc petitur qd est in p̄n^o. sic igit p̄z qd in diuisione nō fillat qd intēdit sed qd ostēdi debet sumit sine ostēsiōne: z h intēdit Agz. qd h qd dicit h qd intēdit ostēdi petit. **C** Ad 3^m dīcēdū qd in diuisione fillat ex necessitate alterū diuidētū sub diuisione sed neutrū determinate: z in intētiū est alterū determinate qd nō fillat sed sumit sine ostēsiōne. distūctū aut ex utroqz diuidētū color est altero distūctoz z ideo uerū est qd dicit qd in oīone diuissua fillat qd cōtus intētiō. sed ipm intētiū sumit z nō p̄bat. z h p̄z si dicat oē aial aut est mortale aut imortale: oīs hō est aial ḡ oīs hō est mortalis aut imortalis illud sequit neōio. si aut sumat deinde qd hō est mortalis. qz h est intētiū. p̄z qd illud qd intēdit sine p̄batione sumit. sed hoc distūctū eē mortale aut imortale fillatū est uere. qd qdēz color est eo qd est eē mortale. **C** Cōter dubitabit de scda rōne quam ponit. videt enim minor falsa que dicit qd in oī rōcinatio pcludētē ulem affirmatiuā opz mediū eē sub maiori extremitate. potissima enim dem̄atio in terminis cōuertibilib^o fit z multe rōnes fillitice. Adhuc videt maior falsa que dicit qd in uia diuisionis accipit mediū coloris maiori extremitati. hoc enim appet falsuz per ea que subūgit. in hac enim rōne oē aial est mortale aut imortale. hō est aial ergo hō est mortalis uel imortalis nō est mediū in plus maiori extremitate. **C** Ad p̄^m dīcēduz qd in oī fillō pcludētē ulem affirmatiuā siue sit uera dem̄atio siue nō: ipm mediū sūz rōnē ad minus est sub maiori extremitate cū ut p̄ eius sit: z qzuis nō semp sit p̄ sūm rez: z dico sūm rōnē qz sūm in quātū hū^o semp hēt rōnē inferioris respectu p̄dicati: z istud uult Agz. hic z intēdit qd ipm mediū semp sūm rōnē inferius sit maiore. **C** Ad 2^m dīcēdū qd in rōne diuissua maior extremitas nō est totū distūctū p̄stitūtū ex utroqz diuidētū sed alterū tm hoc enī tm intētiū est. vñ cū accipit aial pro mediō z pcludit sub distūctione mortale z imortale non pcludit maior extremitas que intēdebat: qz intētiū sūt tm hoc qd est eē mortale z aial qd est mediū p̄nōis est eo fillr ēt si sic dicat hō est mortalis uel imortalis sed nō est imortalis ergo mortalis: siue mediū ponat hoc distūctū eē mortale uel imortale siue h negō nō eē imortale utroqz mō color est mediū maiori extremitate.

C A modo aut reducemus in p̄dictas figuras vidēdū est post hec restat enim adhuc hec cōsideratio. Si enim z gnationē filloz inspiciam^o z iueniēdi hēam^o p̄ratē. Ampli^o aut factos reducām^o in p̄dictas figuras sinez hēbit qd est ex p̄ncipio p̄positū. Accidit et pus que dicta sunt cōfirmari z manifestiora eē qm sic se hnt per ea que nūc dicunt opz enim oē qd itez ē ipz sibi p̄setaneū eē oī quaqz. **C** Postqz determinauit generationē fillorum z potest

tem faciēdi sillos. In hac parte intēdit de eoz reductione
 z diuidit in p̄hemium z tractatū. In p̄hemio sic p̄cedit.
 p̄mo dat intētionē z est de reductione oronum sillanda
 rum in aliq̄ figurarū trū/z hec est. Quomō autē.] se
 cūdo dat cām eius duplicē. p̄ma est qz habita sillogismo
 rum generatione z inuētionē mediū z silloz reductione
 sufficiēter habebit qd̄ intēdit in hac forma cōsistit enim
 cōplectōne huius doctrine in hīs scribitur/z h̄ est.] si enī
 z generationē.] secūda est qz p̄determinata manifestio
 ra erūt per hec declarāda. Dis enim ueritas precedentū
 um per hec erit manifestior/z h̄ est.] accidit aut sil.]

C P̄mū ergo oportet tētare duas p̄po
 sitiones accipe sillogismi:facilius enim in
 maiora diuidere q̄ ex miora: maiora au
 tem cōposita q̄ ex qbus cōponunt: dein
 de cōsiderare in toto z ut in parte: z si nō
 ambe sumpte sint alterā. Quādoq̄ enīz
 utem p̄ponētes eam que in hac est nō su
 mūt neq̄ scribētes neq̄ iterrogātes: aut
 has qdem p̄ponūt quas aut hec p̄cludū
 tur omittūt: alia h̄o uana interrogāt. Eō
 siderādū ergo siqd̄ supfluum sumptuz sit
 z siqd̄ necessariū omīssum z hoc quidem
 ponēdū illud h̄o auferēdum donec ueni
 at ad duas p̄positiones sine hīs enim nō
 est reducere sic interrogatas orationes.

C Consequēter incipit tractatus z diuidit in duo. In p̄mo
 determinat reductionē oronum sillandarū in vnam fi
 guram. sc̄do reductionē oronū sillandarū in vna figura
 usq̄ in figurā aliā. Ibi 2^a] quecūq̄ aut in pluribus figu
 ris cōcludunt p̄blemata.] p̄ma in duas. In p̄^a determi
 nat reductionē que est circa sillos ostēsiuos. In secūda cū
 dicit.] amplius ex p̄pothesi.] illa que est circa sillos ex
 p̄pothesi. p̄ma in duas. In p̄ma determinat reductionēz
 illoz ut aliqd̄ sillatum est in se. z imēdiate. In secūda cuz
 dicit.] Ad diffinitiones oronū.] determinat redutio
 nem illoz ut aliqd̄ sillatus est in alio z imē^{te}. p̄ma in du
 as. In p̄ma determinat reductionem que est in sillo vno
 p̄ncipali. In sc̄da cum dicit.] non lateat aut uos illam.]
 que est in sillo non simplr̄ vno ut in p̄ncipali sillogismo
 cum p̄silis. p̄ma in duas. In p̄ma docet reducere oronē
 sillogicāda in p̄pōnes. In secūda cum dicit.] deinde sic
 diuidēdum.] docet reducere in terminos. p̄ma in duas
 in p̄ma determinat reductionē que est per p̄pōnes. In se
 cūda cuz dicit.] in aliq̄bus ergo facile.] determinat dif
 ficultatē siue errorem que accidit circa eam. In p̄ma sic p̄
 cedū. p̄mo determinat qd̄ orō sillanda reducenda est in
 duas p̄pōnes. z p̄mo dat cām huius z est qz facilius est
 reducere in pauciora z cōpositiora q̄ i plura z simplici
 ora. p̄pōnes autem cōpositiores sunt terminis/z paucio
 res/z ideo p̄us oportet reducere in p̄pōnes q̄ in termi
 nos/z h̄ est.] p̄mū ergo oportet.] sc̄do docet quomō se
 debēt p̄pōnes habere dīcēs. qd̄ altera ut totum altera ut
 pars/z h̄ est.] deinde cōsiderare.] tertio quādā idonei
 tatem adiūgit dīcēs qd̄ qz sepe diuinate disputata est ora
 tio. ut quādo maior p̄ponit z minor subintelligit. sepe
 etiā multa p̄ter necessaria iterrogant. ideo oportet siqd̄
 notiori cōmissum sit apponere. siqd̄ autem supfluum in
 terrogatū auferre. qz non sit sillo nisi sumptis duabus p̄
 positionibus p̄dicto modo se h̄ntibus. z h̄ est.] z si non
 alie sumpte.] z nota qd̄ p̄ hoc qd̄ dicit in littera scribētes
 intelligi possunt describētes cuiusmodi sunt geometre
 uel tractates cuius sunt p̄hi. per h̄ autem qd̄ dicit.] In

terrogātes.] intelligi p̄nt dialectici uel coiter disputātes.
C In qbus ergo facile est videre qd̄ min⁹
 est: aliqui h̄o latent z vident sillare eo qd̄
 necessarium qd̄ accidit ex hīs que posita
 sunt: ut si sumat non substātia interempta
 substātia non interimi. ex qbus autē est
 interemptis z qd̄ ex hīs est corrumpti his
 enim positis necessariū est substātie partē
 esse substātia: nō tū sillogizatū est per ea
 que sunt sumpta sed de sūt p̄pōnes. Rur
 sum h̄o cum est h̄o necesse est aial esse: z
 cum est aial substātia: cum est h̄o neces
 se est esse substātia: sed nōdum sillogizatū
 est: non enim se habēt p̄positiones ut di
 ximus. Fallimur enim in talibus: eo qd̄ ne
 cessariū qdem accidit ex positis: qm̄ z sillo
 gismus necessarius est. In pluribus autēz
 necessariū q̄ sillogismus: nam oīs sillogis
 mus necessarius: nō autem omne neces
 sariū sillogismus: quare siqd̄ accidit posi
 tis qbusdam: non statim tētandū est redu
 cere: sed primū sumēdū est duas p̄pōnes.

C Consequēter declarat difficultatē siue errorem accidētē
 circa habitā reductionē. z p̄mo manifestat in terminis
 q̄liter fit deceptio p̄pter necessitatē oronis. ex hoc enīz
 qd̄ oratio est necessaria: credis qd̄ sit sillo cum nō sit ut h̄
 non substātia interempta nō interimit substātia. sed par
 tibus rei interēptis ipsas res interimit. ergo partes s̄ e
 sunt substātie illud ex necessitate sequitur sed non est sillo
 gismus desunt enim p̄positiones. z h̄ est.] In aliquib⁹
 ergo.] secundo manifestat qualiter fit deceptio ex tran
 sumptione p̄positionum dīcēs qd̄ hec oratio necessaria
 est si est h̄o est aial z si est aial est s̄ba ergo si est homo est
 s̄ba/z ideo credis qd̄ sit sillo cum nō sit. cōmunius enim
 est necessariū q̄ sillo. z nō statim tētādum tales orōne s̄
 reducere: ante q̄ fiat duarū p̄pōnū acceptio debito mo
 do se habētūm z h̄ est.] rursum si est h̄o.]

C Deinde sic diuidēdū in terminos medi
 um autē ponēdum terminoz qui in utrif
 q̄ p̄positionibus dicit: necesse enīz est me
 dium in utrifq̄ eē oibus figuris. Si ergo
 subiciat z p̄dicet medium: aut ipsum qui
 dem p̄dicet: aliud h̄o ab illo abneget: pri
 ma erit figura. Si aut p̄dicet z ab alio ne
 get media erit figura. Si h̄o de illo p̄di
 cet: illud h̄o abneget postrema: sic enīz se
 habuit in postrema figura mediū. Simili
 ter autem z si nō vniuersales sunt p̄posi
 tiones: nam eadem determinatio mediū.
 Manifestū ergo quoniā in qua orōne nō
 dicit idem frequēter nō fit sillogismus: nō
 enim sumptū est mediū. Quoniā autēz
 habemus que in vnaquaq̄ figura claudi
 tur p̄pō: z in qua ulis: z in qua particula
 ris: manifestum est nō qm̄ ad oēs figuras

pspiciendum: sed in vnaquaq; propōne: quecūq; vō in pluribus concludunt: medij positione cognoscimus figuram.

Cōter determinat reductionē orōnis sillande in terminos: et diuidit in duas. in p̄ma docet reductiones ipsam. in sc̄da cum dicit. **L** frequēter ergo falli accidit. **D**ec̄larat difficultates incidētes iuxta eam. in p̄ma sic procedit. p̄mo determinat q̄ postq̄ oratio sillanda reducta est in duas ppōnes. Cōter resoluēdū est in terminos tres quoz vnus mediū est. s. qui accipit in utraq; p̄positione cuius dispō s̄m s̄tū faciet p̄mā figuram uel secundam uel tertiam. aliter enim ex duabus ppōnibus sill's nō erit et hec est. **L** deinde sic d̄uidēdū. **I**sc̄do dicit q̄ in p̄cedētib; determinatū est in qua figura vnaqueq; orō concludit et p̄t per ipsam ppōnem sillandā p̄p̄di. in qua figura sillari debet. et h̄ intelligit si t̄m vna figura sillogicet sic vltis affirmatiua. si aut in plurib; sill'et ex ipa pōne medij p̄s. in q̄ figura p̄cludi debet et h̄ est. **L** qm̄ aut h̄em̄.

C frequēter ergo falli accidit circa sillogismos p̄pter necessariū quēadmodū dictū est p̄us. Aliquotiēs aut p̄pter similitudinem positionis terminoz: qd̄ nō oportet latere nos: ut si. a. de. b. dicit: et b. de. c. videbitur enim sic se habētibus terminis eē sill's. nō fit aut neq; necessariū q̄c̄q; neq; sillogismus. Sit enim in quo. a. semp esse: in quo b. intelligibilis aristomenes in quo autē. c. aristomenes: ueruz est aut. a. in eē. b. semp enim intelligibilis aristomenes: sed. b. iest c. nam aristomenes est intelligibilis aristomenes. a. aut non inest. c. corruptibilis enī est aristomenes. nō enim sillogismus fiebat sic se habētibus terminis. Sed oportet. a. b. sumi ppōnem: hoc vō falsum qd̄ p̄ponebat oēm intelligibilē aristomenes semp esse cū aristomenes corruptibilis sit. **R**ursum in quo qd̄. c. michalus est musicus michalus: in quo aut. a. corrupi cras: uerum est ergo. b. de. c. p̄dicari naz michalus est musicus michalus: sed. a. de. b. corrupē enim cras michalus musicus. a. autem de. c. falsuz hoc aut idem est p̄ori: nō enim uerum est uiter musicus michalus qm̄ corrupē: hoc aut nō sumpto non erit sill's. hec aut fallacia fit in eo q̄ pene tanq̄ nihil differēs dicere hoc huic in eē: aut hoc huic omni inesse concedimus.

Cōter determinat difficultates siue errores accidētes iuxta p̄dictam reductionē et p̄cedit sic. p̄mo dat intentio nem. s. q̄ multoties fit deceptio eo q̄ putat eē sillus qui nō est: et h̄ aliqui in orōnib; necessarijs. qz enī necessitatez habēt credit q̄ sint silli. aliqui aut in orōnibus nō necessarijs credit enim sepe orō nō necessaria eē sill's p̄pter s̄lem pōnem terminoz et qui est in sillo: et h̄ manifestat et h̄ est. **L** frequēter ergo. **I**sc̄do p̄sequitur et diuidit in duas. in p̄ma determinat errorē qui accidit circa nō necessarias. in sc̄da cum dicit. **L** frequēter autēz mētr̄i eue-

nit. **I**errorē qui puenit circa necessarias. in p̄ma sic procedit. p̄mo ponit exēplum tale. aristomenes semp intelligibilis est: aristomenes est aristomenes intelligibilis ergo aristomenes semp est: et dicit q̄ nō sequit 2° tamē videt sequi p̄pter s̄lem dispōnem terminoz et qui est in sillo. sed non est sill's. qz in tali dispōne terminoz oportet maiorem ulem eē. nūc aut non est ita. et h̄ est. **L** sic est in quo. a. **I**sc̄do addit exēpluz oīno simile tale michalus corrupē cras. istud nō sequitur neq; est sill's. videt tamen q̄ sit eadē causa quā p̄us. et h̄ est. **L** **R**ursum fit in quo qd̄. c. michalus. **I**tertio ad manifestādū deceptionem in utroq; dicit: q̄ deceptio fit h̄ in eo qd̄ pene est eadem dispositio terminoz dispōni que est in sillo. apparet enim eadē s̄liter illi. Quia enim in terminis discretis idē est hoc huic in eē: et h̄ huic omni in eē credit q̄ fuerit sill's q̄ uis non sit maior uis: et h̄ est. **L** h̄ ergo fla. **C** **D**ubita bit forte aliqui p̄mo de intētionē huius capli. videt enim supfluere cum reductio silloz sufficiēter determinata sit in p̄cedētib; et h̄ duplr. s. oīum silloz secūde et tertie figure in p̄mā figurā: et oīum silloz p̄me figure in ules p̄e. p̄terea infra reducet oēs figuras ad inuicē. qd̄ est ergo qd̄ hic determinat de reductione. **E**t dicēdum q̄ reductio silloz est q̄druplex. aut enim orō aliq̄ est actu sillata uel potētia t̄m. si potētia sic fit reductio quedā orōnis sillogicanō in actu sillatā: et h̄ est qm̄ orō cōfusa et inordinate disputata est: et postea debet reducti in formā sillisticā: talis autem est reductio que dat hic. si autēz orō sit actu sillata. aut ergo est indifferēs reductio oīum figurarum ad inuicē: et h̄ est quedā resolo: que qdem docet eadē conclusionē in diuersis figuris sillogicare facta alteratione quadā circa mediū. et h̄ determinabit infra. aut est reductio figurarū imp̄fectarū et hoc dupliciter. aut enīz reductunt sill'i imp̄fecti in p̄fectos simplr aut in p̄mo p̄fectos sicut in ules p̄me: et ista duplex reductio determinata est supius. patet igit q̄ q̄druplex est reductio in orōnibus: et ideo nulla illarū supfluit: cum oēs determinentur in hoc libro. **S**ed tūc dubitat potētia enīz est an actu q̄re orō sillanda p̄or est q̄ oratio actu sillata. q̄re cuz hic determinet reductionē orōnis sillande supius aut determinauit reductionē orōnis sillate: patet q̄ nō bñ procedit: debet enim hec reductio p̄cedere illā que in p̄cedētib; determinata est. **A**d huc cum sit quedā reductio mutua figurarū ad inuicē que qdem reductio cōmuni or: est alijs reductionibus videt q̄ p̄mo deberet illā determinare. nūc aut ultimo determinat eam. **E**t dicēdum ad p̄mū q̄ si orō que solū in potētia sillata est debet in formā sillisticā reducti: necesse est illā formā sillisticā p̄us cognosci sed illa nō cognoscit nisi per sillorū gnationem. q̄re opz p̄cognoscere silloz gnationem si debeat fieri reductio orōnis inordinate ad sill'm: sed gnationi silloz cōnexa est duplex reductio. s. que est allarū figurarū in p̄mā: et que est oīum silloz alioz in ules p̄me sicut patet ex p̄dictis. q̄re ante istā reductionē que fit h̄e necesse fuit illā duplicē reductionē p̄us determinare. q̄ uis ergo s̄m rem p̄cedat orō sillanda orōnē sillatā tamē necessitas ipsius artis extigit p̄us determinari reductio nem orōnis sillate q̄ sillande. **A**d sc̄dm dicēdū q̄ illa reductio que est figurarū ad inuicē mutatio non est p̄pter silloz p̄fectionē. sed ut pateat quot modis idē sillari possit per idē mediū alteratū. **O**ēs aut alie tres reductiones per p̄fectiones orōnū sillicarū s̄nt: et ita patet q̄ p̄ncipalitus nō intēdit illa mutua reductio: et ideo illam reductionē figurarū ad inuicē ultimo determinat. **C** **L**ō sequēter forte dubitabit aliqui de dictis in littera. et p̄mo de hoc qd̄ dicit q̄ si habeamus silloz generationē et medij inuētionē: et silloz reductionē tūc habebimus sufficiēter p̄positū. ex hoc enim videt q̄ cuz hec tria in p̄o li^o sufficiēter determinata sint q̄ sc̄ds liber nō sit de suo p̄posito: imo supfluat. **E**t p̄t dici q̄ p̄n^o itētū i toto h̄ negotio

In hoc primo habet. In secundo autem determinat de quibusdam modis fillorum qui sunt ex hypothese quorum generatio est de proposito. **A**ff. et si non ita principaliter sit generatio ostensiuorum: et ita uerbum eius non excludit secundum librum a suo proposito intendit enim dicere quod completio totius doctrine in dictis tribus consistit. **C**onterius forte dubitatur de suo exemplo ubi dicitur rationem sequi si propositiones necessarie sint ut hic non sibi interempta non interimit sibi sed partibus rei interemptis interimit res ergo partes sibi sunt sibi videtur enim quod sit fillus cum sit oratio in qua quibusdam positus est. **O**ppositu autem videtur ulterius et primo per hoc quod altera premissa negatiua est et conuerso affirmatiua quod non contingit in fillo. **A**d huc quicquid terminus est in ratione operis quod sit in premissis: sed in dicta oratione est aliquis terminus in oratione qui non est in premissis. **A**d huc omnes termini premissa propter medium debent inueniri in ratione sed sic non est in dicta oratione quare non est fillus et hoc uerum est. **A**d obiectum dicendum quod non est sibi recta dispositio terminorum et propositionum et ideo non conuenit ei distinctio filli hinc concludat ex necessitate. **Q**uerit ergo que et quomodo desunt sibi propositiones. **E**t dicendum quod proprie premissa huius rationis partes sibi sunt sibi. sunt iste quibus interemptis interimitur sibi. sunt sibi sed partibus sibi interemptis interimit sibi ergo partes sibi sunt sibi. iste propositiones desunt in predicta oratione et hinc quod immediate fillus est: sed minor huius filli intelligit in secunda propositione dicente orationis intellectu uniuersaliter. per fillum autem fillus sic ex prima propositione posita in littera et maiore subintellecta in secunda propositione per secundam figuram. non sibi interempta non interimit sibi. partibus autem sibi interemptis interimit sibi ergo partes sibi sunt sibi. ex hoc autem et quedam assumptio fillus sic que sunt et non sunt non sibi non sunt sibi: sed partes sunt et non sunt non sibi ergo partes sibi sunt. si ergo patet quomodo ex fillo fillatur et qualiter desunt propositiones: et quod oratio quam ponit quis sit necessaria non in est fillus. **S**ed tunc forte querit quare non declarat quomodo accidit decipi superfluitate sicut diminutione. **E**t dicitur uel dici potest quod utrumque in ex^o patet quod ponit si quis inspicit non solum enim deficientes sunt proprie debite immo superfluit alia indebita uel alie indebite quare cum abundet in premissis terminis respectu rationis ut dictum est: necesse est abundare propositionem. addito enim termino addit et propositio. **C**onter querit de secundo exemplo. si est homo est animal et si est animal est sibi. ergo si est homo est sibi. dicit enim quod non est fillus. videtur quod sit tum per distinctionem filli. tum per Boetium qui dicit tale esse fillum bonum hypotheticum precedentem super medium. idem a primo ad ultimum. **E**t dicendum quod **A**ff. non loquitur hic de fillo hypothese sed causa tamen et ostensiuorum: et ideo non reputat talem pro fillo. **A**d huc oportet ad fillum quod fiat debita pro terminorum et propositionum sed hec non est debita pro propositionum: illa enim que ut pars est primo ponit. que autem ut totum secundo tanquam ipsa sub sua parte accipiat et ita est sibi duplex peccatum contra fillum: sicut quod intendit hic **A**ff. de fillo. si autem transferatur propositiones in predicatos sic. ois homo est animal. ois animal est sibi. tunc non nisi unum peccatum contra fillum. scilicet indebita propositio propositionum. **C**onter dubitat de hoc quod videtur **A**ff. uelle nomen diuiduum addi termino discreto sic. **O**mnis aristomenes intelligibilis est et cetera. videtur enim quod non sit possibile sic tam per nomen nominis diuidui quod a duobus uel pluribus et cetera. quod per nomen termini discreti qui non diuidit per partes subiectiuas. **A**d huc nomen diuiduum solum potest addi termino in quo est accipere unum extra alterum. hoc autem non est in termino discreto. **S**ed dicitur quod termino discreto absolute non potest addi sed per aliquid sibi adiunctum sub quo est accipere unum extra alterum: ut cum dicitur ois michaelus musicus: et ois aristomenes intelligibilis. **S**ed contra nomen adiectiuum neque uerbo supponit neque distributioni subiacet proprie sed mediante sibi termini substantiuo adiecta. sed sibi substantiuo singularis non subiacet distribuit

oni. quare nec adiectiuum per ipsum. quare aggregatum ex nomine discreto et nomine adiectiuo non potest subiacere distributioni cum neutrum habeat nomen qua distribuatur. **S**ed si dicitur quod ipsius adiectiuum esse est aliquo modo et sic circa ipsum sit contradictio per nomen discretum non tamen tanta contradictio quin adhuc distribui possit pro accente et ita non subiacet distributioni per nomen discretum sed magis ex sua coitate. **S**ed contra non habet de se quod supponat uerbo neque subiacet distributioni. **A**d huc albedo in sorte diuiduatur in ipso. quare sicut nec sortis distribui potest. sic nec albedo in sorte et ita non erit conuenienter dictum ois sortis albus quia unicum et diuiduum est suppositum tam sortis quam albi. **S**ed dicitur quod quedam accenta ita diuiduo insunt: quod non suscipiunt in eadem multiplicatione secundum speciem. sicut album inest sortis et propter additionem talis accenta siue adiectiuum non potest addi uel signum termino discreto. **Q**uedam autem ita insunt quod in eodem sunt multiplicabilia secundum speciem. sicut signum uel unde sic dico. **O**is intelligibilis aristomenes semper est ois intelligibilis est in eo semper. hoc autem falsum est. **S**ed contra in omni dispositione huius debet minor extremitas sumi sub medio distributo et tam dictum est: quod distribuit intelligibilis uel musica in hoc diuiduo quare minor sub eo accipi debet si fiat fillus hinc autem manifeste falsum est. neque enim aristomenes cadit in distributione intelligibilis neque michaelus in distributione musici. quare non contingit dicere maiorem esse falsam cum signo distributionis et fillum bonum. **A**d huc intelligibilis est differentia impropria aristomenes respectu eius quod est semper esse siue sumant cum signo uel siue non. sicut musicum est dicta impropria michaelo. in respectu eius quod est corruptum et non erit silligimus quod concedendum. unde cum dicitur. **S**ed oportet ulterius. a. b. siue propositionem. **I**n non intendit per hoc propositionem debere accipi uel in talibus terminis sed maiorem in tali dispositione debere accipi uel quod est dispositio prime figure. per hoc autem quod dicitur. hoc autem falsum quod ponebat esse intelligibile. **I**n non intendit quod propositio ulterius in talibus terminis sit falsa sed quod falsum sit ipsam posse accipi uel in talibus terminis. sed hoc innuit per hoc quod sequitur. scilicet cum aristomenes sit corruptibilis. **I**per hoc enim signum aristomenes in diuiduum esse et singulare cui non licet addere signum uel. patet igitur quod dicitur est. scilicet quod non debet addi signum uel termino discreto neque proprie neque per adiectiuum additum. **S**ed tunc querit cuius modi peccatum contra fillum est in dictis exemplis. **E**t dicendum quod maior non est uilis cum tamen sit dispositio prime figure et est fallacia. sed quid a maiori ad rationem.

Requerit autem et metiri euenit eo quod non bene exponuntur secundum propositiones terminum ut si. a. quidem sit sanitas. b. **N**o egritudo. c. autem homo: uerum est dicere quoniam a. nulli. b. contingit inesse: nulli enim egritudini inest sanitas. et rursum quoniam b. inest omni. c. ois enim homo susceptibilis est egritudinis. videbitur igitur accidere nulli homini contingere sanitatem inesse. **Q**uius autem causa est: quod non bene exponuntur termini secundum dictionem quam transumptis hijs que sunt secundum habitudines non erit fillus: ut si pro sanitate quod ponat sanum: pro egritudine autem egrum: non enim est uerum dicere quod non contingit egrum esse sanum esse: hoc autem non sumpto non fit fillus: nisi contingens: hoc autem non impossibile: contingat enim nulli homini inesse sanitatem. **R**ursum in me

dia figura erit sibi falsum: nã sanitatē quidē nulli egritudine: hoi s̄o oī p̄tingit inesse: q̄re nulli hoi egritudo. In tertia autē figura sc̄dm cōtingere accidit falsum: etenim sanitatē et egritudinē et disciplinā et ignorantiā et oīno cōtraria omni et eidē cōtingit inesse: sibi s̄o impossibile inuicē: hoc autem in p̄dictis nō est p̄cessum: quādo enī eidē plura cōtingit inesse p̄tingit et sibi inuicem. manifestus ergo qm̄ in oībus his fit fallacia, p̄pter terminoz expōnez trāsumptis enī hīs que sunt s̄m habitudines nihil fit falsum. **Palā** ergo qm̄ in huiusmodi p̄pōnibus semp̄ qd̄ est s̄m habituz probabitur sumēdum et ponendū terminum.

In parte ista determinat **Az.** errores et difficultates accidētes circa reductionē duaruz p̄pōnum in terminos tres. in oīonibus in q̄bus est necessitas et illas remouet et didit in p̄ncipale et incidēs qd̄ incipit ibi. **In** oportet autē arbitrari. **In** pars p̄ncipalis in duas. in p̄ma remouet errores cōtingētes in hac reductione circa terminos p̄ncipales. in sc̄da cum dicit. **In** reduplicatū autē ad maiore **In** remouet errores p̄tingētes in illa circa aliqd̄ annexum alicui p̄ncipaliū terminoz. p̄ma in duas. in p̄ma remouet errorē siue difficultatē cōtingētem in hac reductione circa terminos simplices. in sc̄da cum dicit. **In** nō autem oportet semp̄. **In** circa terminos cōplexos. in p̄ma sic p̄cedit. p̄mo p̄ponit p̄pōnē intētā dicens q̄ sepe fit deceptio qm̄ termini accipiunt nūc s̄m p̄tractionē nūc s̄m abstractionē ut hīc deueniēte nulla egritudo est sanitas. s̄ oīs hō est eger. nō sequit̄ de necessitate ergo nullus homo est sanus q̄uis sequi uideret et h̄ est. **In** ut si. a. qd̄. **In** sc̄do causam deceptionis exponit et remouet dicens q̄ deceptio est per acceptiōnē terminoz abstractoz cui debeant accipi in cōcretione. maior enim p̄pō sumpta est in abstractis et sumēda erat in cōcretis terminis et erit tunc p̄positio falsa cū mō necessitatis. s̄. de necessitate nullum egrū est sanū. accepta autē maiori de cōtingētū erit p̄missio uere et cōclusio sequēs de cōtingētū sic cōtingit nullus sanū eē egrū sed oīs hō est eger ergo cōtingit nullus hominē eē sanū et h̄ est. **In** huius autē causa est. **In** Et nota q̄ terminos abstractos uocat ea que dixit s̄m habitudines. p̄cretos autē qui ab his sumunt. **In** Cōnter ostēdit eā in sc̄cūda figura dicens q̄ similiter accidit hec deceptio. p̄pter prauā suspitiōnē terminoz. si enim accipiunt p̄mo in abstractione sic de necessitate nulla egritudo est sanitas. oīs hō est sanus. nō sequit̄ p̄ de necessitate sumptis autē p̄missio uere in terminis cōcretis et altera de cōtingētū. erit p̄ sequēs de cōtingētū sicut p̄us et h̄ est. **In** rursum in medio. **In** Cōnter manifestat eā in tertia figura dicens q̄ p̄ in terminis abstractis erit falsa p̄missio existētib⁹ ueris de cōtingētū uel altera de inē. uerbi gr̄a omni homini cōtingit inē sanitatē: et ita egritudinē nō tñ cōtingit aliquam egritudinē eē sanitatē. et causa huius est q̄ cōtingit eidē inē cōtraria et si nō simul nō enim unū illoz inest alteri q̄uis uideat s̄m p̄dictos terminos et p̄dictū eū modū et h̄ est. **In** in tertia autem figura. **In** p̄nter ex his cōcludit p̄onem p̄habitā ostēsam dicens manifestum esse deceptionē fieri per incōueniētē terminoz expōnem et nullū accidit incōueniēs si trāsmutētur abstracta in cōcreta ex quo cōcludit q̄ in reductione talium p̄pōnum faciēda ponēdi sunt termini cōcreti et non abstracti et sic patet quomō uital peccatū accidēs circa talem acceptio-

nem et h̄ est. **In** manifestū est quomō in oībus. **In** **Du**bitaret forte aliq̄s utrū semp̄ accidat peccatū cōtra s̄m sumptis terminis nō in cōcretione immo in abstractione. et uideat q̄ nō. sequit̄ enī ad minus ex necessitate cōclusio de inē sic de necessitate nulla egritudo est sanitas oīs homo est eger ergo nullus hō est sanus. **In** Adhuc sequitur per locū a cōiugatis. si de necessitate nulla sanitas est iustitia ergo nullū sanū est iustū: et tñ cōmutant̄ termini s̄m p̄cretū et abstractū. **In** Adhuc in exēplo **Az.** maior est uera de necessario et minor de inē quare sequitur p̄o necessaria per mixtionē necessarij et inē. q̄re sequit̄ de necessitate nulla egritudo est sanitas sed oīs hō est eger ergo de necessitate nullus hō est sanus. **In** Adhuc dubitabit q̄re magis sequit̄ p̄o terminis existētibus concretis q̄ abstractis. **In** Ad p̄mum dīcēdū q̄ ubi cūq̄ fallit habitudo sillica per uariationē terminoz a concretis in abstractis uel p̄o. **In** Ad obm̄ dīcēdū q̄ p̄o de inē sequit̄ nō p̄pter uirtutē sillicam per habitudinē locale. dēpta enim maiore extremitate sequit̄ p̄o p̄ locū ab oppositis. **In** Si similiter dīcēdū ad sc̄dm q̄ argumētū ualet tñ s̄m habitudinē locale. uel p̄t̄ ibidē dīcī q̄ non sequit̄ p̄o nisi accipiat p̄se sicut p̄missio accipit. aliter enim non est h̄ uera nullum sanū est iustū. **In** Ad tertiū dīcēdū q̄ mixtio necessarij non ualet nisi cū minor est eēntialiter sub medio sicut p̄us habitū est. sic autem nō est in exēplo **Az.** **In** Ad h̄ non est necessitas sillogismi nisi in terminis unīformiter acceptis sic autē non est in exēplo **Az.** et ideo non tenet sua mixtio. **In** Ad aliud dīcēdū q̄ necessario in terminis concretis neq̄ abstractis sequit̄ p̄o necessario q̄ nō accipit minor sub medio. et adhuc in terminis cōcretis erit maior falsa de necessario p̄o autē de cōtingētū sequit̄ accepta maiori de cōtingētū in terminis cōcretis sicut dīctū est in sententiā. **In** Alterius forte dubitatur de eo qd̄ dicit̄ hāc esse falsam in cōcretis. de necessitate nullum sanū est egrū. uideat enī q̄ sit uera sic. hec est uera nullū sanū est egrū et nō p̄t̄ non eē uera ergo est necessaria q̄re dīctū eius necessariū. q̄re nullū sanū eē egrum est necessariū et sic hec de necessitate nullū sanū est egrū. **In** Si dīcet q̄ h̄ est multiplex nullū sanū esse egrū est necessariū s̄m cōpōnem et diuisionē et uera in sensu cōpōnis. s̄. cōposite p̄ferendo falsa est in sensu diuisionis. s̄. diuisi p̄ferēdo et tñ in sensum diuisionis sequit̄ ex ea de necessitate nullū sanū est egrū. **In** Cōtra nulla differentia est inter ista nisi q̄ in vna cadit modus sup̄ dīctū in alia autē sup̄ p̄pōnem. **In** Quare uideat q̄ id qd̄ sequitur ex vna in sensu diuisionis sequat̄ ex alia in sensu cōpōnis. q̄ p̄positio et dīctū p̄uertunt eodē autē addito cōuertibilib⁹ et eodē mō se habētibus adhuc erūt p̄uertibilia. **In** Adhuc in hac p̄pōne nullū sanū est egrū est necessariū s̄m q̄ diuisa est. modus cadit sub negōne sicut patet distinguētū in hac aut de necessitate nullū sanū est egrū cadit modus sup̄ negōnem sed ad negōnem modi de necessario non sequit̄ affirmatiua modi et negatiua ipsius eē q̄ non sequit̄ si nō necesse est eē necesse est nō esse sed econuerso. **In** Quare ad dīctā p̄pōnez de sensu diuiso non sequit̄ ista necesse est nullū sanū esse egrum. nec ista de necessitate nullum sanū est egrū. **In** Et dīct̄ p̄t̄ q̄ illud argumētū nō ualet si p̄positio est uera et non p̄t̄ nō esse uera ergo est necessaria nisi fuerit in s̄bo causa eēntialis et inseparabilis quare p̄dicatū remouet a s̄bo uel ei inest: sed cum dīct̄ nullū sanū est egrū in supposito non est causa eēntialis et inseparabilis remouēs p̄dicatū a s̄bo sed causa accidētalis et separabilis et ideo p̄positio nō est necessaria immo falsa erit addito modo necessitatis. h̄ autē nullus hō est aīnus cum sit uera et non possit non eē uera est necessaria q̄ in s̄bo est causa eēntialis et inseparabilis remotionis p̄dicatū a s̄bo et ideo si addat̄ modus necessitatis adhuc erit uera. **In** Ex hīs patet quomō hec p̄positio non est necessaria nullū sanū est egrū. nec alia cōsimilis. et quomō

Intelligenda est regula que est si ppō est uera z non pōt nō eē uera q̄ est necessaria. ¶ Alterius dubitari pōt silr circa exēplū positū in scda figura sed patet per dicta. Sz querit de eo qd dicit ibi seg in scda figura. sic ptingit nllū sanū eē egrū oīs hō est eger ergo cōtingit nullū hoiez esse sanū. illud nō sequit qz est mixtio cōtingētis z in eē in scda figura affirmatiua exite de in eē cui p̄dixit superius. Et dicēdū qz suus sermo cois est ad h qz affirmatiua sit de in eē. z qz negatiua est. z si illa de in eē sit affirmatiua nō sequit q̄ sicut opponit. vñ ponēda est negatiua de in eē. z tūc sequit sic nullū sanū est egrū. cōtingit oēm hoiem eē egrū ergo ptingit nullū hoiem eē sanū. ¶ Ad huc forte dubitaret aliqs de eo qd dicit in exēplo tertie figure. s. qz ex pmissis ueris nō sequit q̄ per hoc enim uidet tertia figura falsificari. z qz non teneat nisi grā terminoz ex quo in abstractis non pōt inferre p̄cretionē. Ad huc uidet falsum qd dicit. qz mediū in tertia figura pars est utriusqz extremitatis quare pmissis exiitib⁹ affirmatiuis z ueris necesse est cōcludi uere cōueniētā extremitatū s̄m partē. z ita sequit q̄ uera. ¶ Ad h vobz qz dispositio tertie figure semp est cū terminis vniformiter sumptis. sed in exēplis h̄z. nō sumunt vniformiter. in pmissis enim sit cōparatio oppositoz accētus ad s̄m. ex qua cōparatione extremitates sumunt in concretione z denotiatiue cū dicit cōtingit hō in eē egritudinem. z silr sanitate que egpollēt istis. cōtingit oēm hoiem eē sanum cōtingit oēm hoiem eē egrū. in pōne aut p̄dicat accidēs de accēte ubi nō sit denotatio. est enī sensus pōnis iste cōtingit aliquā egritudinē eē sanitate. z ideo non sequit q̄ in abstractione. qz nō vniformiter accipiunt terminis. in pmissis z cōcretionē denotiatiue. In pōne aut in abstractione ex h̄is patet r̄sio ad opposita.

Non oportet autē semp terminos querere nemine exponi: sepe enim erūt ofones quibus impositū non est nomē: quare z difficile est reducere huiusmodi sillogismos: aliquotiēs autē falli accidit ppter huius inq̄sitionē: ut q̄ in mediatorum est silr. Sit. a. duo recti. b. triāgulus. c. hō egcuris ergo ei qd est. c. in est. a. per. b. ei hō qd est. b. nō iam per aliō p̄se enim triāgulus habet duos rectos: q̄ re nō erit mediū eius qd est. a. b. cuz sit de monstrabile. Manifestū enim qm̄ mediuz nō sit semp sumēdum ut hoc aliqd sed ali qm̄ ofonē qd accidit in predicto.

In hac pte remouet difficultatē accētē in reductione quātū ad terminos cōplexos. z p̄cedit sic. p̄mo pponit p̄pōnē intētā h̄ dicens qz in reductione in terminos non opz semp cōuētere terminos simplices. z h̄ est. L nō opz aut. 1. manifestat eā duplici cā. p̄ma est qz sepe oportet terminos sumere ubi nō est nomē vnū impositū. z cōcludit ibi esse difficile in reducendo. z h̄ est. L sepe enim erūt. 2. causa est qz penes inq̄sitionē terminoz simpliciū accidit sepe in silris decipi. z h̄ declarat in exemplo. qz si dicat triāgulus habet duos rectos egcurus est triāgulus ergo habet duos rectos. h̄ cōcludit p̄mū de ultimo per mediū simplex sicut per triāgulū. sed si debeat p̄mum ostēdi de medio nō cōtingit accēpe terminuz simpliciē pro medio. duo enī recti p̄se triāgulo insunt. z nō per aliūd. vñ oportet sumē diffinitionē passionis uel s̄bi pro medio z h̄ est. L aliquotiēs aut. ¶ Cōnter cōcludit p̄positionē manifestā quā intēdit dicens. qz non semp que rēdū est mediū qd sit terminus simplex. sed aliqñ opoz

tet sumere diffinitionē siue aliquā ofonē sicut in p̄dicto exēplo. z ita patet qz in reductione nō semp sunt querendi termini simplices z h̄ est. L ma^m ergo qm̄ mediuz. ¶ Dubitat forte hic qz uidet uelle opposita. p̄mo enim significat h̄c eē imediata. oīs angulus habet duos rectos per hoc qd dicit. L ut qm̄ immediatoz. ¶ postea sigt ip̄az eē mediata cū dicit. a. b. sit demonstratiū. Et dicēdum qz ppō dicit imediata duplr. vñ o mō ab immediatione cā. z sic solū p̄ncipia demonstrationis p̄ma imediata sūt z sic nō est h̄c imediata triāgulus habet duos rectos cū sit p̄o demonstrationis. z hoc est qd sigt ultimo ipsam mediata eē. alio mō ab immediatione alicuius termini mediū sicut s̄bi. z hoc mō est cōclusio demonstrationis imediata. qz inter passionē p̄pam z eius s̄bm p̄puz nō cadit s̄bm mediū z sic h̄c est imediata oīs triāgulus h̄t duos rectos. z h̄ pōt sigt per illam l̄ram. L ut qm̄ mediatoz. ¶ nō tñ oportet qz illa littera significaret eius immediationē sed immediationē p̄ncipioz cōcludētium ipsam uel aliquā cōsilem. ¶ Adhuc dubitat forte qz uidet qz oīs p̄posito mediata sit qz si est ppō affirmatiua p̄dicatū inest s̄bo aliq̄ est ergo cā huius inherētē z illa me^m pōt eē respectu illius p̄pōnis. z silr est de p̄pōne negatiua aliq̄ enim est causa qua p̄dicatū remouet a s̄bo. Et dicēdum qz oīs ppō cām habet sue ueritatis illa tñ causa nō in oibus sufficit ad demonstrādū. oportet enim cām que demonstrare debet eē p̄orē z notorē. in p̄mis aut p̄ncipioz nō est talē cām inuenire. z ideo dicunt imediata.

Nesse autē p̄mūz medio z hoc postremo non est sumere uelut que semp predicent de se inuicē aut similitur p̄mūz de medio z hoc postremo z non in eē similitur: sed quotiēs esse dicit z uerū dicere hoc totiēs opz putare singulare in eē: ut qm̄ p̄rioꝝ eadē est disciplina: sit enim. a. vnā eē disciplinā. b. aut p̄ria sibi inuicē. a. ergo inest. b. nō qz p̄ria sint vnā eē disciplinā eorū dē: sed qm̄ uerū est dicere de ipsis vnā eē eoz sciam. Accidit autē qm̄qz p̄mū de medio dicit: mediū autē de tertio nō dicit: ut si sophia est disciplina: boni aut est sophia: cōclusio qm̄ boni est disciplina: ergo bonū qdē nō est disciplina: sophia aut est disciplina. Quāqz aut mediuz de tertio dicit: p̄mū aut de medio nō dicit: ut si q̄lis est disciplina oīs aut cōtrarij: bonū aut z p̄riū z q̄le: cōclusio qdē qm̄ boni est disciplina: nō est aut bonum disciplina: neqz quale: neqz contrarium.

In hac pte remouet h̄z. difficultatē cōtingētē in reductione circa terminos obliquos z diuidit in duas. in p̄ma qz ignotū est an silret ex obliqs. docet ex eis silrē in scda cū dicit. L simplr enim hic dicimus de oibus. ¶ quomō sumēdi sunt termini in reductione talū silrorū. in p̄ma sic p̄cedit. p̄mo pponit p̄pōnem uerificādāz dicens qz p̄pōnes affirmatiue z negatiue ad silrē nō semp accēpēde sunt s̄m terminos rectos. sed accēpi p̄nt h̄z que cūqz casum z hoc declarat in vno exēplo ut h̄ oppositorū eadē est disciplina z h̄ est. L In eē aut. 1. uerificat eā p̄o docēs silrē ex obliqs affirmatiue. 2. negatiue cū dicit. L eodē aut mō. 1. p̄ in duas. p̄ ut tñ altera ppō ē de aliq̄. 2. utraqz est de obliq̄ cū dicit. L est aut neqz p̄m. ¶ ad h̄ altero

exite de obliquo pmo exemplificat ubi minor est de obliquo sic sophia est disciplina boni est sophia ergo boni est disciplina et hoc est. **L** accidit ergo quoad q. 12° ubi maior est de obliquo sic ois qual' aut p'rius est discipline. sed bonu est egle aut p'rius ergo et. et h' est. **L** q'q' aut mediu. **L** Et nota q' ille que dicunt in recto dicit p'ncipia ut dicit ut p'dicari. illa vo que in obliquo no dicit neq' p'dicari. p'ria enim est p'dicatio et subiectio p'm rectum.

Est aut neq' p'muz de medio: neq' hoc de tertio: p'mo de tertio q'q' q'dez dicto: q'q' aut no dicto: ut si cuius est disciplina huius est gen' boni aut est disciplina p'cto q'm boni est genus: p'dicat aut nullu de n'lo. Si aut cuius est disciplina genus est h' boni aut disciplina cōcto q'm boni est genus: ergo p'dicat de extremo p'muz de se aut inuicem non dicuntur.

Deinde exemplificat ubi utraq' est de obliquo. et p' ubi utraq' est de obliquo et etiam p' sic. cuius est disciplina eius est genus. sed boni est disciplina ergo boni est genus et hec est. **L** est aut neq'. 12° ubi utraq' existente de obliquo est cōcto d'recta sic cuius est disciplina h' est genus sed boni est disciplina ergo bonuz est genus et h' est. **L** si autem cuius est.

Eodē aut mō et in nō eē sumēdum. Nō enim significat nō nō inesse hoc huic nō eē hoc h': sed aliqui non eē huiusmodi: aut hoc huic: ut q'm nō est motionis mor': aut gnationis gnatio: voluptatis aut est: non igit' voluptas gnatio: aut rursus: q'm risus q'dē est signū: signū aut non signū: q're nō est signū risus: s'lr aut et in alijs in q'bus in terminis problema. eo q'd d' aliquo mō ad ipm genus. Rursus q'm occasio nō est rēpus opportunū: deo eniz q'dē est: t'ps aut opportunū nō ē occasio: eo q' nihil deo p'ficiēs est terminos enim ponēdū occasio nē et t'ps opportunū deū: p'pō aut sumēda p'm nois casus.

Conter docet fillare ex obliq' negatiue et p'cedit sic. p' dicit q' est accipe p'pōne fillicā negatiua sicut et affirmatiua nō solū in recto sed p'm quēq' casum et h' est. **L** eodē aut mō. 12° h' manifestat et p'mo accipiēdo p'pōnes de obliq' genitui. 2° de obliq' datus ut dicit. **L** rursus q'm estas. **L** de obliq' genitui duo ponit exēpla quoz p'muz hēt utraq' p'pōne sic. motionis nō est mor'. neq' gnationis gnatio sed voluptatis est gnatio et motus ergo voluptas nō est gnatio neq' mor' et h' est **L** ut q'm nō est. 12^m hēt minore p'pōne de recto sic. signū nō est signū h' risus nō est signū ergo risus nō est signū et accipit risus in m'noti notatione in p'one g'te et h' est. **L** aut risus. **L** et addit q' s'lr est in alijs in q'bus cōcludit negatiua p'pō eo q' p'dicatu aliquo mō se hēt ad ipam p'pōne. sed ad ipsaz rē subiectā et h' est. **L** s'lr aut et in alijs. **L** p'nter exemplificat i obliquo datus sic ideo nō est tēpus opportunū et h' est. **L** rursus quontam occasio.

Simplr aut hic dicimus de oib' q'm terminos q'dē semp' ponēdū p'm declinationes noium: ut hō: aut bonuz aut p'ria: nō

hois aut boni: aut nō p'rior: p'pōnes aut sumēdū p'm vniuscūq' casus: aut eniz q'm huic h' ut egle: aut q'm huic' duplū: aut ut ferēs uel vidēs: aut q'm hic: ut q'm hō aial aut si quolibet mō aliter cadit nomen p'm p'pōne: in eē aut hoc huic et uerū esse hoc roties sumēdū quoties p'dicamēta diuisa sunt: et hec aut quo aut simplr. Ampli' aut tē simplicia aut cōplexa: s'lr aut et nō eē p'fiderādū: aut hoc et determinādū melius.

Conter docet quō sumēdi sūt termini i reductione talū et p'bat sic. p'mo dicit q' termini p'ponēdi sūt p'm rez q'uis p'pōnes accipiēde sint per d'ias obliq'oz et hoc est **L** s'lr h' aut. 12° addit quot modis accipiēde sunt p'pōsitiones d'ces q' p'pōnes tā affirmatiue q' negatiue accipiēde sunt tot modis quot modis cōuenit accipe p'dicata respectu s'borū siue p'dicata sint cū de terminatiōne siue simplr accepta siue et sint simplicia siue cōposita et h' est. **L** In eē aut h' huic. **L** In fine aut tanq' pro ep'logo dicit respectes oia p'dicta de istis errorib' acc'itibus faciet reductionē melius. q. d. p'm p'dicta documēta cōsiderandū est terminos in reductione et corrigēdū est acceptio nē si cōueniēter accipiant et hec est. **L** Cōsiderādū autē h'. **L** Substat hic p'mo an de obliq' fillari possit uel nō. videt eni q' nō. eadē enim est mā p'pōnis et enunciatio nis q' ipse eedē sunt in s'bo. sed enunciatiois p'ncipia mālia sunt. s. nomē et uerbu. q're p'pōnis s'lr. sed nomē solū rectū est et vbu s'lr q're ex obliq' nō fiet p'pō fillica sicut nec enūciatio. Adhuc p'pō resolut' in terminos qui sūt s'bm et p'dicatu sicut p'hitū est. sed subiect uel p'dicari non pōt nisi rectū. q're p'pō resolut' in rectū. cōstat ergo q' ex his cōponit. Adhuc si obliq'us sit s'bm in p'pōne h' erit aut q' s'bit' distributiōi et si h' est sicut d'cedo boni est disciplina h' q'd dico boni nō eēt s'bm. q' nō subiacerit d'istributioni. q're videt q' s'bm in p'pōne nō erit obliq'. Et d'cedū q' fillari pōt ex obliq' et accipi p'pō fillicā in eis. et r'ndēdū ad p'm q' enūciationis p'm q' huic' et p'pōsitionis p'm q' p'pō nō est necesse eadē eē p'ncipia mālia. p'pō enim in rōne p'pōnis pōt h'ere pro s'bo q'd enūciatio p'm q' h' h'et pro determinatiōe s'bi. sicut p'z in hac p'pōne oium oppositor eadē est disciplina. si cōsiderent p'ncipia et p'm q' p'pō est et p'm q' enūciatio est. pōt eniz p'pō h'ere s'bm p'm obliq'ū et p'm rectos sed enūciatio solū p'm rectū et hoc est q'd solet d'ci et b'n q' duplex est s'bm s. p'pōnis et enūciationis. **L** Ad 2^m d'cedū q' in p'pōne aliud subiect pōt q'z rectū q'z in enūciatione nō. **L** Ad 3^m d'cit obliq'us eē s'bm p'pōnis non q'z subiectat alteri neq' subiacerit d'istributioni. sed q'z subiacerit respectu alt'cuius p'dicati de eo cū quo in cōpōne ad alterū facit habitudinē fillicā. p'pō enim cuius tale s'bm est ordinatio nē h'et in p'cessu fillistico. Sed tūc dubitat si ex obliq'is fill'et q're modū fillandi in eis nō tradit Agg. sup'ius ubi determinauit gnationē filloz et q're determinat ipz h'ic. Quare et nō determinat mixtā gnationē filloz ex obliq'is et rectis. Adhuc d'cedū q' sup'ius euz determinauit filloz gnationē nō descēdebat ad mān nisi que q'z diuisificat modū et formā fillandi. talis aut nō est obliq'us et rectus et ideo nō determinauit sup' modū fillandi ex obliq'is et rectis diuisim. q'z idē est modus simplr. hic autē determinat quomodo fill'et ex obliq'is magis in cōdēter q'z principaliter. q'z enim habet determinare difficultatē et reductionem talium filloz ne ignoret q'nter fiant h' filli. docet h' nec etiam determinat mixtionem ex obliq'is aliter q'z ibi: aliq'ndo est vna de recto et alia de obliq'is q'z penes talem mixtionē nō gnāat diuisitas in forma et

potētia filli nisi forte fuerit accēntalis ualde. **C** Adh^c du-
bitaret forte aliq^s qⁱ uidet talis filli fallere per diūsitatē
medij que causat deceptionē ut cū dⁱ oium oppositorū
eadē est disciplina sanūz z egrūm sunt opposita. Adhuc
dispō p^{me} figure nō tenet ubi accipiat minor: s^b medio
sed si dicat p^hia est disciplina ergo boni est p^hia minor:
nō uidet esse s^b medio. **C** Et dicendū ad p^mū q^d talis
diuersitas mediū que est s^m obliquū z rectū nō est nisi
s^m accēntales modos intelligēdi z hec diuersitas nō cau-
sat diuersitatē in cōpōne eēntiali mediū ad extrema z tō
talis diuersitas mediū nō impedit fillm. **C** Ad 2^m dicen-
dū q^d nō semp accipit minor: s^b medio in p^a figura sicut
subsistēs z in linea p^dicabili. sed sufficit q^d s^m rōnē acci-
piat sub eo ut q^d mō uere se hēat mediū dictūz de eo. z
tō satis bⁿ accipit bonū sub p^hia z bon^o est filli. **C** Ad
huc forte dubitat de eo q^d dicit q^d utraq^z p^missaz sum-
pta in obliquo p^o pōt esse de recto. ex hoc enim sequitur
q^d p^o neutri p^missaz assimilet cuius oppositū est uerūz
s^m Agz. Et dicēdū q^d q^uis dissimilis sit p^o p^missis pe-
nes obliquū z rectū z in fillis sūt s^m iherētia z s^m h^o q^d
utraq^z est de iēē z talis similitudo sufficit ad notādū q^d hec
diūsitās mālis que est s^m obliquū z rectū pōt eē idiffe-
rēter circa p^oes de iēē z circa p^oes de mō. **C** Ad
huc querit quare nō docet fillare ex oibus obliquis qⁱ
nō in ablatiuo quare ēt nō per actū z uocatiū. Et dicen-
dum q^d greci nō habuerūt ablatiū. sed usi sunt loco eius
g^o z d^o. per uocatiū ēt nō cū de illo fiat p^o in qua nō
est ueritas neq^z falsitas. z ideo de hⁱs non p^otingit Agz.
z sciēdū q^d in terminis q^o ponit satis pōt exēplificari de
accō si accipiat uerbū in situū. **C** Si aut querit q^{re} nō
docet fillare ex obliquis per tres figuras. Sciēdum q^d
q^o tēntiua est. exēplū enim istud mottonis hō est mor^o
z ē. facit fillz scēde figure. z ultimū exēplū cū dicit q^d deo
nō est t^opus opportunū facit fillm tertie figure. alia autēz
exēpla sūt per p^ma figurā. z ita docet in omni figura sil-
logizare ex obliquis per exempla que ponit.

R Eduplicatū aut in p^oonibus ad pri-
mā extremitatē ponēdū: nō ad me-
diū dico aut ut si fiat fillus: q^m iu-
stitia est disciplina in eo q^d bonū ad primā
extremitatē ponēdū. Sit enim. a. discipli-
na q^m bonū: in quo. b. bonūz. In quo b^o
c. iustitia: ergo. a. uerū est de. b. p^dicari: nā
disciplina bonū est q^m bonū: sed z. b. de. c.
nā iustitia q^d bonū sic ergo fit resolutio.
si aut ad. b. ponat q^m bonū nō erit fillus.
nā. a. quidē de. b. uerūz erit. b. aut de. c. nō
erit uerū. Nā bonū q^m bonūz p^dicare de
iustitia falsum z nō intelligibile. Sit^r autē
z si salubre oīdat q^m discipliatū est in eo
q^d bonū: aut hircocerus in eo q^d nō exi-
stens: aut homo corruptibile in eo q^d sen-
sibile: in oibus enim sup p^dicatis ad extre-
mū maius reduplicatio est ponenda.

C Postq^z mouit difficultates p^otingētes circa p^oncipales
terminos in hac pte remouet difficultates p^otingētes
circa aliq^d annexū p^oncipalib^o terminis z hoc dico in re-
ductione duarū p^oonum in terminos tres. diuidit aut
in duas. in p^ma remouet difficultatē p^otingētes circa an-
nexū p^dicato. in scda cū dicit. Nō est aut idē neq^z eē. **J**
remouet difficultatē p^otingēte circa aliq^d annexū s^bto.
p^ma in. d. in p^ma remouet difficultatē p^dictā. in scda cū

dicit. **L** op^z aut accipe. **J**o determinat quādā idoneitates
circa hoc notādū ergo q^d annexū ipsi p^dicato reduplica-
tio est de qua intēdit determinare quō faciēda est redu-
ctio in q^uor terminos in fillo ubi accipit reduplicatio z
diuidit in. d. in p^ma docet quō reducēdum est ubi fit re-
duplicatio mediū. in scda cū dicit. **L** nō est aut eadē p^o. **J**
ubi est reduplicatio minoris extremitatis in p^ma sic p^o. p^o
mo p^oponit p^onem intēta dicens q^d reduplicatio mediū
debet poni ad maiorē extremitatē z non ad mediū in
reductione faciēda z hec est. **L** reduplicatū aut. **J**scdo en-
oīdit z. p. sic. p^omo oīdit q^d reduplicatio mediū ponēda
est ad maiorē extremitatē eo q^d ipa sic posita fit filli p^o
nibus ex^ontib^o ueris. sic boni est disciplina inquātūz bo-
num. iustitia est bonum ergo iustitie est disciplina inquā-
tum bonū. Ex quo p^ocludit q^d facta reduplicatiōe mediū
talio est p^oueniēs resolo in terminos. s. ut p^omus termin^o
ponat maior extremitas cū reduplicatiōe mediū. z scds
minor extremitas. tertiu aut ipm mediū absolute z h^o est
L dico aut ut si fiat filli. **J**scdo oīdit q^d reduplicatio me-
diū nō debet poni ad mediū eo q^d nō erit filli ex ueris.
sic enim dicēdo. boni inquātū bonū est disciplina. iustit-
tia est bonū inquātū bonū erit minor p^o falsa z non in-
telligibilis z huius causa patebit p^oter z h^o est. **L** si autēz
ad. b. ponat. **J**tertio redit ad magis declarandū quō fit
filli reduplicatiōe mediū posita ad maiorē extremitatē
z ponit ibi tres p^ones. quarū p^ma sic p^ocludit. omne bo-
num est disciplinatū inquātū bonū. salubre est bonū er-
go salubre est disciplinatū inquātū bonū z h^o est. **L** si^r au-
tem z si salubre. **J**scda sic cōcludit oē nō ex^ontis est opina-
bile inquātū non ex^ontis hircocerus est non ex^ontis er-
go est opinabile inquātū non ex^ontis z hec est. **L** aut h^oir-
cocerus. **J**tertia sic cōcludit. oē sensibile est corruptibi-
le inquātū sensibile. hō est sensibilis q^d homo est corru-
ptibilis inquātū sensibilis z h^o est. **L** aut homo corruptibi-
lis. **J**accipiunt hec tria exēpla sic. ultio accipit in termi-
nis eēntialib^o z alia in accēntalibus ita q^d p^m in hⁱs ubi
inesse simplr. 2^m aut ubi inesse s^m quid.

C Nō est aut eadem positio terminoz q^m
simplr q^d sillogizatū z q^m hoc quid aut
quo aut quomō. **D**ico aut ut q^m bonū sci-
bile oīsum fuerit z q^m disciplinatū quidez
bonū: sed siquidē disciplinatū oīsum est:
mediū ponēdū ē ens: si aut bonū ens q^d ē.

C In hac pte intēdit Agz. determinare quō reducēdū est
in terminos ubi fit reduplicatio minoris extremitatis z
diuidit. qⁱ p^o narrat. scdo narratū manifestat i exemplis
ibi scda sit enim. a. q^d ē. in p^ma sic p^ocedit. p^omo dicit in
g^onti q^d ad p^ocludēdū maiorē de minori cū aliqua redu-
plicative. aut alia cōditione determinatiōis alia z alia
exigitur terminoz dispositio: z intelligit cum dicit.
L q^m hoc. **J**o dictionē factā per reduplicatiōē aliquam
p^o h^o aut q^d dicit. **L** aut quō. **J**o dictionē ad p^o in mō z h^o ē.
L nō est aut eadēz. **J**scdo magis explanat dicēs q^d alia z
alia erit terminoz dispō ad ostēdēdū maiorē extremitatē
de minori cūz reduplicatiōe minoris z sumēdum
est mediū cū reduplicatiōe minoris z h^o est. **L** dico aut
ut q^m bonū. **J**z intelligit per bonū minorē extremitatē
cum sit s^m p^ontis. per h^o aut q^d dicit disciplinatū maio-
rem extremitatē simplr. **L** p^o disciplinatū inquātū bonū. **J**
maiorē extremitatē cū reduplicatiōe minoris. per h^o q^d
dicit. **L** ens. **J**mediū simplr dicitū. per h^o q^d dicit. **L** quod
ens. **J**mediū p^octum per reduplicatiōē minoris.

C Sit enim. a. quidē disciplina q^m q^d ens:
in quo aut. b. ens quid z in quo aut bonū:
uerū aut de. b. p^dicari erat eniz disciplina

alicuius entis quā qd ens: sed z. b. de. c. nā
in quo. c. bonū qd quare z. a. de. c. erit: er-
go disciplina boni quā bonū: erat enim qd
ens pprie substantie signū. Si autē ens me-
dium sit positū: z ad exēplū ens simplr: z
nō qd ens dictū sit nō erat fill's. quā discipli-
na est boni quā bonū: sed quā ens: ut si sit
in quo. a. disciplina quā ens in quo. b. ens: i
quo. c. bonū. manifestū ergo quā i pticula-
rib' fillis sic sumēdi sunt termini.

Conter narrata manifestat in exēplis. z dicit q: pmo
oñdit q mō ponēda est reduplicatio minoris cum medio
ad sillogizandū maiorē extremitatē de minore cū redup-
licatione minoris. scdo oñdit q reduplicatio minoris
nō posita ad mediū nō fillabit maior extremitas cū
reduplicatioe minoris in pma sic p. pmo imponit ter-
minos z facit fillos sit enim minor extremitas bonū me-
diū autē ens in quātū bonū maior autē extremitas disci-
plinatū in quātū bonū: z erūt sic filli entis in quātū bo-
num est disciplina in quātū bonū sed bonū est ens in quātū
tum bonū. ergo bonū est disciplina in quātū bonū. Et
nō q aliquā tagit pōm terminoz gñaliter. s. q maior ex-
tremitas sit bonū uel aliqd spāle ens p se uerūtū semp
ponēdo pōm ponit bonū p minore extremitate p h' qd
dicit. [disciplina quā qd ens.] intelligēdū est maiorē ex-
tremitatē cū reduplicatioe alicui' spālis entis. s. cū re-
duplicatioe est enim minor extremitas p tentū s' ente
qd qdē ens est mediū per h' aut qd dicit. [qd ens u' ali-
qd ens.] intelligēdū est mediū cū reduplicatioe mio-
ris spe^c mediū z h' est. [sit. n. a. qdē.] scdo ad pfirmā-
dū pntiā pōnis dicit q reduplicatio minoris sup mediū
sig^m est. [maior extremitas cōueniat minori eēntialr
z ita cū reduplicatioe minoris h' est pclusuz z h' est.] erat
enī qd ens.] **C**onter manifestat q si reduplicatio mi-
noris nō po^r ad mediū nō cōcludet maior de minore cū
reduplicatioe minoris dices q si ens simplr sine redup-
licatione minoris fuerit mediū z maior extremitas fu-
erit qd cūq; ens nō fillabit maior de minori cū redupli-
catione minoris sed poterit fillari cū reduplicatioe me-
diū si ipa fuerit et apposita i maiorē ppōne. vbi gratia. sit
mediū ens minor extremitas bonū maior extremitas di-
sciplina quā ens z erit fill's sic entis est disciplina in quātū
tum ens bonū est ens ergo bonū est disciplina in quātū
ens z h' est. [si autē ens mediū.] **C**onter pro epilogo
cōcludit q in fillis cōtractis z pti^o per reduplicatioe
in reductione sic sumēdi sūt termini. s. q cū est redupli-
catio mediū tunc debet vnus terminoz eē maior extremitas
cū reduplicatioe mediū z alius ipm mediū. tertius
aut minor extremitas quā sit reductio minoris existentis
tunc debet vnus terminoz poni maior extremitas cum
reduplicatioe minoris. z ali' mediū cū reduplicatioe
minoris. z tert' minor extremitas absolute z h' est. [ma-
nifestum ergo quā.]

Oportet autē pmutare que idem ualeāt
noia pro noibus: z o'ones pro o'ionibus
z nomen z o'one z semp. p o'one nomē
accipe: facilior enī est terminoz expositio
ut si nihil differt dicere suspicabile nō esse
genus opinabilis aut nō esse idēz q suspi-
cabile qd opinabile. Nā idem signuz pro
oratione dicta suspicabile z opinabile ter-
mini ponendi sunt.

Hic determinat quādā idoneitates p'dictā. z diuidit in
pncipale z incidēs. in pncipali docet q in reductione in
tres terminos opz accipe terminuz z o'om h' mō pro se
inuicem ut terminus notior accipiat pro minus noto z
o'io notior pro minus nota z ulr pro o'one que debet ac-
cipi terminus accipiēdū eē terminū simplicē z h' dico si
cōingrat qd supius docuit. [non semp sunt querendū
termini simplices z addit cām h' dices q facilior fiet re-
solutio h' hūc modū. z exēplificat de h' q dicit. [cū idē
significet hec o'io suspicabile nō est genus opinabilis cū
ista opinabile nō est spēs suspicabilis nō est in reductio-
ne ponēda tota o'io sed pro ipa ponēdi sunt termini. s. su-
sceptibile z opinabile z h' est.] opz aut zē.]

Quā nō est idem esse uoluptates bo-
num z esse uoluptatē qd bonū nō simplr
in terminos. Sed si est fill's quā uoluptas
est bonū terminū ponēdū bonū. Si autē
quā qd bonū qd bonū fillr z in alijs.

Sequit incidēs in quo remouet dubitationē q: enī d'v
xit q pro o'one ponēdus est terminus simplex: ponē-
dus esset pro maiore cū reduplicatioe minoris z h' re-
mouet dices. [nunq; pro termino sumpto cū redupli-
catione ponēdus est alius terminus qz idē cū reduplica-
tioe nec debet trāsserrī in terminū simplicē z h' est.] quā
vō nō est idem. [z intelligēdū est per bonū maiorē ex-
tremitatē simplr. z per qd bonū maiorē extremitatē cū
reduplicatioe.] Dubitaret forte aliq; pmo cui' ppe-
tas siue p'dictio est reduplicatio utrū. s. sibi an p'dictā. z vī
q sibi q reduplicatio dicit cām exitez in s'bio quare p'di-
catum ei inest z ideo uidet q circa s'bm hēt fieri in q est
causa quā enūciat. Adhuc distribo q: fieri hēt circa op-
posita ipsius sibi dicit: ergo eadē rōne cū reduplicatio sit ip-
sius sibi p'prietas sibi erit. vbi gra. hō in quātū homo est
aial z h'. Adhuc h' dicto s'bm q ipm idē dicit cum redu-
ctione sed ipa est p'dictio sibi quare z reduplicatio. p'bo
minoris. si dico hō est aial s'bm q ipm est. si s'bm q ipsum
est p'tum. ppō est falsa q: sigt q hō sit omne aial si refert
s'bm tunc h' qd dico s'bm q ipm est p'prietas sibi. Adhuc
si reduplicatio sit p'dictio p'p' tunc erit sic ponēda redup-
licatio. hoc est aial in quātū aial z sic semp erūt ppō fal-
sa cū reductione. Ad oppositū sic inherētia est quedā re-
latio que ad s'bm terminat z a p'p' inchoat sed redupli-
catio denotat cām hui' inherētie: qre reduplicatio deno-
tat h'itudinē inchoatā a p'p' z terminatā ad s'bm. qre h'
cōditio est p'p' z circa s'bm hēt fieri z h' pcedenduz est.
CAd p'm obm dicēdū q qzuis per reduplicatioes de-
notet causa exitez in s'bio h' nō est absolute sed in quātū
per illā inest p'dictū. vñ denotat causa eē in s'bio ipi' in-
herētie p'ti z ideo magis circa p'tum nata est ponēda redup-
licatio qz circa s'bm. **C**Ad 2^m dicēdū q secus est de
distributioe z reduplicatioe. distributio enim est ipi-
us sibi in cōpatione ad p'tum z h'itudo per distributioe
ad sigta incipit a s'bio tendens in p'tum z ideo addit ad
s'bm reduplicatio aut est econuersio: quia sigt cām inhe-
rētie que qdē inherētia incipit a p'to z terminat ad s'bm
z ideo addit p'to p'p'le. **C**Ad 3^m dicēdū q h' determi-
natio s'bm q ipm est p'prietas p'ti sicut z reduplicatio. sed
q nō sit p'ti absolute imo in cōpatione ad s'bm. sigt h' rlm
ipm facies rekonē ad s'bm. **C**Ad 4^m dicēdū q redupli-
catio nō terminat ipm p'tum qzuis sit addēda ad p'tuz h'
terminat ipm s'bm sup p'tum z sic hō est aial in quātū hō
nō absolute dispō ipi' p'dictū est sed in cōpatione ad
s'bz ut dictū est. **H**abito q reduplicatio sit p'dictio ad p'tū
addēda. querit utrū fiat fill's in aliqua figura cū redupli-
catione maioris. sicut cū reductioe mediū ul' minoris qz
de hoc nō facit **A**q. mentionē. Et dicēdū q nō eo q in
oi figura in p'one p'tur maior extremitas q si sumeretur

cū reduplicatiōe reduplicaret p̄tū sup s̄b̄m q̄d est p̄nāz reduplicatiōis. Quia sicut dictū est reduplicatio retinet subm sup p̄tum. Adhuc si fiet in p̄ma figura uel 3ª reduplicatio maioris in minori propōne fieret reduplicatio p̄ti sup subm q̄d est incōueniēs sicut patet cōsideranti. in sc̄da ēt figura nō pōt maior extremitas lz subiciat reduplicari sup mediū in utraq; ppōne eo q̄ subm maioris propōnis z subm minoris oppo^m h̄nt in sc̄da figura. vñ nō erūt p̄missē ambe uere sicut in reduplicatiōe maioris nullū malū est eligēdū in quātū malū. Omne bonū est eligēdū in quātū bonū patet sicut q̄ nuncq; fillat cum reduplicatiōe maioris ex̄t̄is z patet post cā. Cōter forte queret cū p̄tingat negatiue fillare cū reduplicatiōne sicut z affirmatiue q̄re nō docet h̄. **A**g. z q̄ cōtingat palā est in exēplo sic nullū eligēdū est malū in quantum eligēdū. Q̄d bonū est eligēdū ergo nullū bonū est malū in quātū est eligēdū h̄ tam facta est reduplicatio mediū sit ēt reduplicatio minoris. sic nullū corpus in quātūz egrū est sanū. in quātū egrū omne egrū est corpus in quātūz egrū ergo nullū egrū est sanū in quātū egrū. C̄ Ad hoc dicēdū q̄ **A**g. nō intēdit h̄ docē modos fillandi cū reduplicatiōe sed t̄m̄ intēdit quō in terminos faciēda est reductio duaz ppōnū ubi sumit reduplicatio z ideo nō determinat quō fillat negatiue cū reductione h̄ enīz q̄d intēdit sufficiēter patet per fillm̄ affirmatiuum reduplicatiōis. C̄ **U**teri^o forte queret utrū cū reduplicatiōne mediū z minoris q̄ opz figuras fillari. in p̄ma enī pōt sicut docet **A**g. sed q̄d est utrū fill pōt in sc̄da z 3^a. Et dicēdū q̄ in sc̄da figura fieri pōt minoris reduplicatio i minore ppōne sed nō pōt fieri ibi reduplicatio mediū. i tertia figura ecōuerso sit reduplicatio mediū sed non minoris. z h̄ patet sic. Si in sc̄da figura fiat reduplicatio mediū aut ille ponat ad mediū z erit ēt ppō falsa. Quia mediū p̄tur z tunc fiet reduplicatio p̄ti ad p̄tum. sic nullū malū est eligēdū in quātū eligēdū. aut illa ponat ad maiorē extremitatē que subicit mediū. Q̄d ēt est inconueniēs ut si dicat nullū malū in quātū eligēdū est eligēdū z patet q̄ h̄ est falsa. Quia sicut oppositūz eē cām oppositū pōt t̄m̄ fieri minoris reduplicatio in minore ppōne z cōcludi cū reduplicatiōe minoris sic nullū malū est eligēdū sed oē bonū est eligēdū in quātū bonū ergo nullū bonū est malū in quātū bonū. In 3^a aut figura pōt cōcludi aut enīm apponet ad minorē extremitatē que p̄tum aut ad subm. i. ad mediū z utroq; mō ppō erit falsa sicut patet cōsiderāti in p̄dictis terminis. patet ergo ex h̄is q̄ t̄m̄ in p̄ma figura sit utraq; reduplicatio. Sed p̄ fillō sc̄de figure descēdit a fillō p̄me uersa miore ergo cū fiat fillō negatiuus in p̄ma cū reduplicatiōe mediū uersa maiore que negatiua est erit sc̄da figura cū reduplicatiōe mediū. sicut grā nullū eligēdū est malū in quātū eligēdū. Omne bonū est eligēdū q̄ nullū eligēdū z c̄. uersa maiore fiet sc̄da figura. Et dicēdū q̄ non pōt ex tali fillō reduplicatiōe mediū in p̄ma descēdere fillō sc̄de manēte reduplicatiōe mediū. Quia nō uertit maior manēte illa reduplicatiōe sed b̄n̄ uertit acceptis terminis p̄ncipalibus sine reduplicatiōe. b̄n̄ enim d̄i nullū malū est eligēdū z ecōuerso nullū eligēdū ē malū. Sicut b̄n̄ d̄i nullū malū est eligēdū in quātū malū sed nō ecōuerso nullū eligēdū in quātū malū est malū. C̄ Sed p̄ tūc sequit q̄ aliqua uis negatiua nō uertit simplr q̄d est p̄tra **A**g. Adhuc in uersione faciēda obseruandū q̄ termini stent sub eisdē determinatiōib^o in uertite z cōuersa z ita si fuerit reduplicatio posita ad p̄tum cōuersa propōne erit eadem reduplicatio ad subm q̄d p̄us erat ad p̄tum z ita fiet conuersio uis negatiue manente reduplicatiōe. Et dicēdūz q̄ ois uis negatiua uertit. Sed sciēdū q̄ quedam sunt determinatiōes que disponūt subm uel p̄tū id q̄d est tales debēt manere cū termino post uersionē cuius sunt albū nigrū z p̄similla. quedaz aut disponunt

subiectum in quātū subiectū: quedā predicatum in quātū predicatum z tales cum terminis in uersione non manēt si ubi grā sic dicaz. **O**is homo est aīal. hoc quod dico oīs cū disponat subm in quātū subm si de subo fiet p̄tum z auferat ei rō subī nō ampl^o et addit oīs. vñ sic cōuertit q̄dā aīal est h̄o. fillr est h̄ nullus h̄o est aīal^o q̄ cito enim h̄o definit esse subm delinquit dispōm eius in quātū subm erat z uertit sic nullus aīalus est h̄o. eodē modo ē de reduplicatiōe ex pte p̄ti reduplicatio p̄ditio p̄ti est in cōpatione ad subm z in quātū p̄tūz est z ideo definit eē reduplicatū q̄cto definit esse p̄tum. vñ si cōuertat fiat p̄tum subm. non ampl^o erit reduplicatio cū eo z ideo sic uertit nullū malū est eligēdū in quātū malū ergo nullū eligēdū est malū. uel sic nullū eligēdū est malū in quātū eligēdū ita q̄ semp fiat reduplicatio s̄bi ad p̄tum alr enim erit ppō falsa z aliqñ nugatoria. Ex h̄is manifestū est q̄d sit reduplicatio z cui^o p̄prietas z p̄ cui^o reduplicatiōne est fillare in oī figura z per cuius reduplicatiōne nō patet ēt per p̄dicta. Quare reduplicatio mediū ponit ad maiorē extremitatē. q̄a reduplicatio debet fieri ipsius subī sup p̄tū z maior p̄ri de medio. z per h̄ etiā patet q̄ ad q̄dā questū. i. q̄re reduplicatio mediū nō ponit ad minorē extremitatē. minor enīz nō p̄tur de medio dico in p̄ma figura z ideo ei nō apponit. Sicut tunc dubitat de dictis in l̄ra z p̄mo de h̄ q̄d dicit q̄ posita reduplicatiōe ad mediū erit minor ppō falsa. cū enī eadē reduplicatio mediū ponat ad mediū in maiori propositione sed illa reduplicatio mediū posita cum medio fecit minorē falsam q̄ eadē cā faciet maiorē falsam. Et dicēdū q̄ reduplicatio alicui^o termini sicut t̄m̄. cui^o sit reduplicatio ulr uenire alteri. q̄m̄ ergo i maiori d̄i. Omne bonū in quātū bonū est disciplinatū sicut bonū ulr accipit. Quare sicut insertus accipit ulr sub suo superiori z h̄ incōueniēs nō est z ideo maior uera. uerūtū sciēdū q̄ reduplicatio illa. p̄pus ponat cū p̄to q̄z cū subo. Q̄n̄ aut i minore d̄i q̄ iustitia est bonū in quātū bonū sicut sup^o vñ. b̄n̄ d̄i de inserto sub h̄ intellectu iustitia est oē bonū. sed h̄ est falsum q̄ nō est addendū oē ad p̄tūz z sic patet quare minor falsa z nō maior. Et dicēdū ad obm̄ q̄ nō sola additio reduplicatiōis ad mediū cāt falsitatez sed additio ei^o ad mediū ex̄is p̄tum. C̄ **U**teri^o forte dubitaret aliq̄s quare minor est nō intelligibilis cū tali positione reduplicatiōis q̄z enī falsa sit ppō vñ t̄m̄ q̄ itel ligi possit cū apud itellectū sic cōpō z diuisio circa quas ueritas z falsitas. Et dicēdū q̄ ppō est nō intelligibilis q̄ sicut idēz eē sui cām z eē p̄us seip̄o. q̄ cū d̄i iustitia est bonū in quātū bonū intellect^o est q̄ iustitia est bonū in quātū iustitia est bonū ubi idē sicut eē sui cā z ita p̄us se q̄d nō eēt intelligibile. C̄ **U**ltimo forte dubitabit de exēplo q̄d ponit cū reduplicatiōe minoris extremitatis ibi enīz ponit ens pro medio cum t̄m̄ supius docuerit q̄ nō est accipiēdū pro medio q̄d ad oīa sequit cui^o est ens. Et dicēdū q̄ lz ens absolute non possit eē mediūz ens t̄m̄ p̄ctuz cū reduplicatiōe minoris pōt eē mediū in exēplo **A**g. Et sciēdū q̄ q̄dā dicūt **A**g. ibi intēdē. nō est eadē positio terminoz. q̄ facta in maiore reduplicatiōe mediū sup maiorē extremitatē z in minore reduplicatiōne minoris extremitatis sup mediū pōt fillari maior extremitas de minore idifferēter cū reduplicatiōe minoris uel mediū sic. Q̄d quale est disciplinatū in quātū quale: oē bonū bonū est quale in quātū bonū sed illud non uidet ueniēs intētionē eius tum q̄ sic fieret fillō ex quibusdā terminis: tum q̄ in textu semp ponendo p̄om ponit maiorē extremitatē cū reduplicatiōe minoris sic bonum est disciplina in quātū bonū z ideo melior est intēctio dicta in l̄ra uel in sententia l̄re.

Non est autem idem neq; esse neq; dicere quā cui. b. inest huic quoq; oī

a. inest. et dicere cui omni. b. inest huic quo
 quod omni. a. inest: et dicere cui omni. b. iest et
 a. inest omni. nihil enim prohibet. b. inesse. c. non
 omni aut ut si sit. b. quidem pulchrum aliquid au
 tez albi. Si igitur alicui albo inest pulchrum:
 sed non omni fortasse. Si ergo. a. inest. b. non
 omni aut de quo. b. neque si omni. c. inest. b. ne
 que si solum inest necesse est. a. inesse. c. non quod
 non omni: sed nec iest ei quod est. c. si aut de quo
 b. dicitur vere huic omni inest. a. accidet. a. de quo
 omni. b. dicitur: de eo omni dicitur: si aut. a. dicatur
 de omni de quo. b. dicitur nihil prohibet ei quod est
 c. inesse. b. aut non omni aut oino non iest.

Contra intendit removere difficultatem contingentem in reductio
 ne per annexum subo et h est distributio et p sic. primo sepa
 rat ofom non reducenda ab ofone reducenda. secundo reducenda
 dam reducit cui dicitur. In tribus ergo terminis etc. Est
 aut ofo cui. b. iest illi. iest. a. non reducenda quod primo fallis
 est tanquam maior in prima eo quod particularis est. hic aut cui
 omni. b. inest huic omni inest. a. utilis est et facit fallim et in p
 ma figura. et ideo reducti hnt. intendit ergo rationem tale ex
 hac cui. b. inest illi omni inest. a. nihil sequitur ex ista cui omni in
 est. b. huic omni inest. a. sequitur aliquid. ergo diuerse sunt propo
 nes. cui. b. inest etc. cui omni inest. b. etc. h ratio primo ponit
 p om et h est. non est aut idem neque etc. Secundo ostendit pre
 missam et primo pma pte huius. secundo scdam. pma pte sic ost
 dit. p manifestat quod contingit aliquid indefinite sumi sub. b.
 sicut signum p. cui. b. inest etc. dices sit albi. b. c. aut pul
 chrum alicui albo inest. et non omni. b. alicui. c. inest et non omni et
 ita poterit aliquid sumi sub. b. indefinite et si non sumat sub
 b. ulr et h est. nihil enim prohibet. Iul pot dicitur qd i hac
 tra commutat terminos suos et accipit. b. pro eo quod prius di
 ctum est. a. c. aut pro eo quod dictum est. vii idem est ac si di
 cat nihil prohibet. a. inesse. b. et si non iest ulr omni. b. et hoc
 signatur per hac rdm cui. b. inest etc. secundo manifestat quod ni
 hil sequitur ex tali propo ne quod a. inest. b. non in ulr omni. b.
 sicut h significat. cui. b. inest etc. nec necesse est p om. I
 ullem nec particularem sequi siue minor assumat ulr siue
 particulariter et h est. si ergo. a. inest. b. quod si iam sic p.
 si h inest etc. neque necesse est. a. inest necesse est. a. supple
 inesse. c. et h dicto non solum supple quod non necesse est non. c. iesse
 s. a. sed quod nec necesse est. a. iesse. c. simplr sed quod omni. c.
 inest. b. i. quod minor sit vniuersalis. neque solum alicui. c. in
 est. b. i. quod minor sit particularis. q. dices non solum di
 co non sequi p om quod non sequitur p omnis sed nec quod parti
 cularis et h siue minor sit utilis siue particularis. **C**on
 sequenter ostendit scdam pte pmissae siue rdm dices quod si. a.
 inest omni de quocumque. b. dicitur quod signum per hanc propo sio
 nem omni cui. b. inest etc. tunc sequitur p necio ita quod
 si vniuersaliter sumat s. b. et a. et ierit ulr. si particulariter
 et a. et ierit particulariter et h est. si aut de quocumque. Ioeide re
 dit adhuc sup alia p om phita dicens quod si. a. inest alicui
 pto sub. b. et illi ulr nihil prohibet minore sumi vnam
 s. b. inesse. c. sed non sequitur. a. inesse omni. c. nec et oino in
 est. et ita nulla sequitur p om et h est si aut. a. Iocaf sic pstrue
 si. a. dicitur de quibus. b. dicitur. I. de aliquo particulari. b. ita quod
 de illo. nihil prohibet etc. Ita onsa est diuersitas inter istas
 propo nes cui. b. inest illi omni iest. a. cui omni. b. iest omni iest. a.
 quod ex pma non sequitur aliquid ex scda aut aliquid sequitur.

Con tribus ergo terminis manifestum quod
 de nullo. b. omni dicitur et a. dicitur hoc est de
 quocumque. b. dicitur de omni dicitur. a. et si. b. qui
 dem de omni et a. sicut. si aut non de omni

necesse est. a. de omni.

Contra reducit illam que fillat p om dices. quod ma est in
 terminis tribus quod a. dicitur de omni. b. quod si. b. inest omni. c.
 et a. ierit omni. c. si aut. b. non inest omni. c. sed alicui et a. non ierit
 omni. c. sed alicui et h est. In tribus terminis. **I**n dubita
 ret forte aliquis cui. b. ppo cui. b. inest illi omni inest. a. heat in
 tellectus particularis ppo nis. et tpe supius ostendat satis ex
 tali maiore non fillari in pma figura ad quod h ostendit h. Et
 pot dicitur quod h est ppter similitudinem qua hnt talis ppo cum
 uli. s. cui omni inest. b. etc. quod cum dicitur cui. b. inest illi omni in
 est. a. signum aliquid sumi sub. b. et illi omni inesse. a. quod tdes est ac
 si dicat. a. inesse omni. b. hic ergo ppo utilis est reliquum autem
 hnt quada utilitate. s. respectu pto sub. b. sed non respectu
 b. et ita similitudinem hnt iste ppo nes qtu ad utilitatem qua
 da et ideo ne putent inde ostendit illam non fillare aliquid que
 particularis est sicut rem. **A**d huc dubitabit quod non facit
 mentionem de illa que fillat negatiue in pma figura sicut
 de illa que fillat affirmatiue et quod non sepat falliale a non
 fillabili. possunt entz sic obutere. cui nulli. b. inest illi nul
 li inest. a. et cui. b. non iest huic nulli inest. a. uel sic cui nul
 li inest. b. illi omni inest. a. et illi alicui non inest. b. illi omni inest
 a. uel sic cui omni. b. inest illi nulli inest. a. et cui iest alicui. b.
 illi nulli inest. a. Quare igitur cum p dicitur non docet que ista
 rum hnt intellectum minoris in sillo negatio pme figure.
 Et dicitur quod istarum triu combinationu due pme ppo nes
 et due scde signum aliquid negatiue sumi sub. b. et ita signum dis
 p om pme figure minore exnte negatiua et ideo tpe iuti
 les sunt ad pcludendum in pma figura. duarum aut ultima
 rum ppo num ista cui. b. inest. illi nulli inest. a. non signum
 nisi quod a. alicui. b. non inest. et ita hnt intellectus particularis
 negatiue que non est maior in pma figura: reliquum aut. s. cui
 omni. b. inest. illi nulli inest. a. hnt intellectum utilis negati
 ue quod signum idem ista. a. nulli. b. inest. et pot esse ma. in sillo ne
 gatio pme figure. istas aut duas ppo nes quod altera fillat
 et reliqua ad inuicem non sepat nec de eis facit mentionem quod
 non intendit remouere simplr difficultatem que accidit in re
 ducendo penes distributionem et sufficieter remouet diffi
 cultas que contingit tam penes distributionem affirmatiua
 quod negatiua per h quod dicit affirmatiua: nec intendit etiam
 determinare quot modis difficultas h contingat in pro
 positionib sed simplr eius remotionem.

Non oportet aut arbitrari propter
 expone aliquid accidere inconueni
 ens: non enim utimur in eo quod aliquid
 fit: sed quemadmodum geometer pedale re
 ctam hanc esse sine latitudine dicit: que non
 est: sed non sic utitur ut ex hys sillogizans:
 oino enim quod non est ut totum ad partem: et
 aliud ad hoc: ut pars ad totum: ex nullo ta
 lium ostendit demonstrator. Neque enim fit sil
 logismus: expone aut sic dicimus ut senti
 at qui discit non enim sic fit ut sine hys non
 possibile dmfare quemadmodum ex quibus sils.

Concedes aut est cura pdeterminata quod eni aliquis fit redu
 ctio in terminos abstractos cum in sillo oporteat multo
 tius pto. fit enim reductio in terminos cum aliquis opor
 teat sumere ppo nes oblique. ex hys fit et reductio in tres
 terminos non ulr sumptos cuz enim in sillo oporteat ali
 quam sumi ulr ne putet aliquis. **A**g. uelle quod extremis sic
 sumptis fit fillare remouet h dices quod fit expone per termi
 nos sic se hntes non ut eis sic se hntibus fiat sillo sed ut ex
 eis qui per hos intelligunt. non entz fit talis expone nisi ut
 cognoscat dices de quibus fillandum fit et h est sicut ei quod acci
 dit in geometricis ubi supponit aliqua magnitudo esse

pedalis recta sine latitudine cum non sit, non enim est demonstratio de illa magnitudine secundum quod talis est, sed de illa que per illam intelligitur et habet. Non autem oportet non lateat aliquos.

Non lateat autem nos quoniam in eodem sillo non omnes conclusiones per unam eandem figuram sunt: sed habet quodammodo per hanc illam et per aliam. Malum est quoniam et resolutiones in hijs faciende. Quoniam autem non omnes propositiones in omni figura sed in unaquaque disposita sunt: manifestum est ex conclusione in qua figura sit querendum.

Postquam docuit quomodo oportet reducere in sillo uno et principali, hoc docet idem circa sillos non simpliciter unum qui colligitur ex principali sillo et pro sillo et procedit sic. primo dicit quod rationes eiusdem silli aliquando per diversas figuras sillant sicut per tertiam et secundam modo tertie figure, ubi principalis est sillo in 3^a minor autem in prima vel in secunda. Sed quoniam sic sunt plures conclusiones reducenda est quælibet pro seorsum in sua figura secundum artes iam determinata et habet. Non lateat autem nos. Secundo concludit quod quoniam in unaquaque figura sunt proprie conclusiones sillate et non indifferenter omnes in omni, patere potest ex ipsa ratione in qua figuram reduci dicitur et habet. Quoniam autem non omnes. Opponit hoc de eo quod dicitur in eodem sillo plures esse rationes cum habet appareat falsum eo quod est medietas propositum et aliter opponitur in istis modis. super hoc et soluit ad omnia habet intellectum sic. quod loquitur de sillo non simpliciter uno sed collecto ex primo sillo et pro sillo.

Diffinitiones autem oronum quæcumque ad unum sunt redarguentes eorum qui sunt in termino ad quid redargutum est terminum ponendum et non totam oronem, minus enim contingit perturbari pro longitudine: ut si aquam ostendit quoniam humidus potus: potum et aquam terminos ponendum.

Postquam docuit quomodo reducendum est in omnibus ubi aliquid sillat in se et immediate hoc docet quomodo reducendum est in illis ubi aliquid sillat in alio et mediate dicitur. Quod si interim de sint diffinitiones per aliquam particulam existit in eis iterum medietas ut si debeat interim hoc diffinitio aque aqua est potus humidus per interemptionem habet particulam potus non est ponere in reductione totam diffinitionem pro termino uno. sed aqua et potus ponendi sunt termini et ratio est ut non turbet propter terminorum plurimum et habet. ad diffinitiones autem.

Ad plures autem ex ypothesi sillos non est tendendum reducere: nam non est ex his que posita sunt reducere: non enim per sillos ostendi sunt sed per sensum confessionis: ut si quis ponat quod una quedam potestas non sit priorum neque disciplinam unam esse, deinde disputat: quoniam non est una potestas priorum ut sanatiui et egrotatiui. Simul enim idem erit sanatiui et egrotatiui: quoniam ergo non est una priorum omnium potestas ostensum est. Sed quoniam non est disciplina una non ostensum quibus ostendi sit necesse at non ex sillo: sed ex conditione: hoc igitur non est reducere: quoniam autem nec una potestas est. Sic enim forsitan et fuit sillos, illud autem conditio: sillo autem et in his que per impossibile concludunt: nam neque hos resolvere sed ad impossibile qui

dem deductione: sillo enim monstrat alterum non est: sed ex conditione autem concludit. Differunt autem a predictis quoniam in illis quidem oportet prius ostendi si debeant accidere: ut si ostendat una potestas priorum et disciplinam eadem esse, hijs autem et non prius ostendi procedunt: eo quod manifestum sit falsum: ut posito diametro sinetro eo quod imparia equalia sunt paribus.

Postquam docuit reducere in sillo omnibus habet intendit de reductione in sillo ad impossibile ostendit quod in illis in quantum ex ypothesi sunt non est ponenda reductio procedens, sic sillo ex ypothesi omnes non sunt sillati ex premissis: sed omnes concessi ad placitum, sed habet argumentationes non sunt reducende per arte habitam in procedentibus ergo sillos ex ypothesi non est sic reducende, habet rationis primo ponit rationem et habet ampliat. Secundo minor et habet. Nam non ex his. 3° ostendit minor inducitur et dividit in, d. in prima inducit in sillo ex ypothesi quod est secundum similitudinem et qui est per impossibile, in secunda cum dicitur. plures autem et divisi. Inductionem completam, prima habet principale et incidens, in principali primo habet inductionem in sillo ex ypothesi qui est secundum similitudinem habet modo, si procedat quod si non est una potestas priorum nec una disciplina erit priorum et postea silletur quod non est una potestas omnium priorum sic sanum et egrotum sunt priora sanum et egrotum non est una potestas ergo non omnium priorum est una potestas, medietas per quod habet conclusio non est una potestas contrariorum sillata est et reduci potest secundum predictam arte, habet autem non est una disciplina priorum sillata non est, sed ex divisione accepta et habet ideo non reducitur ut figo ponat, secundo inducit in sillo ex ypothesi qui est per impossibile dicitur quod sillos per impossibile non sillat nec reducitur, sillos autem ad impossibile sillat et potest reduci secundum arte prehabita, differunt autem sillo ad impossibile et sillo per impossibile patet ex predictis et habet. si mitti autem et in alijs. sequitur incidens quod enim ex ista dicitur patet procedentia iterum sillo ex ypothesi qui est secundum similitudinem et qui est per impossibile ponit iuxta hoc eorum diam dicitur: quod sillos qui est secundum similitudinem non potest ex ypothesi inferre rationem principale prebata nisi fiat preconfessio quod non sequitur si non est una potestas priorum ergo nec una disciplina nisi facta preconfessione quod habet ostensum omnibus sit alterum, sillos autem per impossibile potest concludere rationem principale necesse sine preconfessione, sequitur enim per nam oppositis predictorie: sed habet est falsum, manifestum ergo oppositum est verum siue habet confiteatur rudes siue non et habet. differt autem a predictis. Et nota quod non est oppositum inter hoc quod habet dicitur sillo per impossibile necesse inferre sine preconfessione, et hoc quod dixit superius omnes sillos ex ypothesi concessos esse ad placitum quod siue fiat preconfessio siue non sed necesse illatio ad rationem principale semper manifestum est quod illa concessa est ad placitum quod non est per sillos habita.

Plures autem et alij concludunt ex conditione quos prospicere oportet et notare apte. Que ergo horum differentie et quotiens sunt qui sunt ex ypothesi postea dicemus. Nunc autem tamen sit nobis manifestum quoniam non est solvere in figuram huiusmodi sillogismos: ob quam causam diximus.

Contra completam inductionem per quam ostendit minor dicitur quod plures sunt modi sillo ex ypothesi quos oportet prospicere et notare ad hoc manifestandum et habet iam in aliquibus eorum ostensum est, et hoc est. plures autem et alij. Jaddit autem incidenter quod inferri dicitur quot et que sunt dicitur sillo ex ypothesi siue autem tamen est intentio quoniam habet sillo in quantum sunt ex ypothesi non resolvunt in predictas figuras: et dicitur est per

quod est. [quoniam ergo horum dicit.] Et sic forte dubi-
tabit primo de precessionem. querit enim cum adcludendum
ule per particulare oporteat uti precessionem. Quare sicut ad
iterimendum ule per particulare. Et dicendum quod est quod destru-
ctio particularis necesse destruit ulem sine omni precessionem: sed
pro particularis non de necessitate ponit ule. Deinde dubi-
tat de hoc quod non uult fillos ex hypothese posse reduci in fillos.
De enim genus argumentationis in fillo reducitur potest et fil-
logismus ex hypothese est aliquid genus argumentationis.
Adhuc si dicat oppositorum non est una pars ergo nec una di-
sciplina constituit enthymema ex tribus terminis quare ad-
dita aliqua propositio fiet fillos. Si autem dicat aliquis quod uerum
est sed non debet addi propositio ad propositiones perites. Contra
dicitur Aristoteles in principio huius capuli. quod si desit aliqua propositio ad-
denda est si superfluit auferenda. Adhuc addat maior sic. quod
cum non est una pars nec una disciplina. Si dicitur aliquis
quod non est fillos eo quod minor est negatiua in prima figura. Sed
contra sumat similitudo affirmatiue. quorumcumque est idem sen-
sus et eadem disciplina. Oppositorum est idem sensus ergo
et eadem disciplina et sic fit unus fillos et in fuit ex hypothese
eodem modo est reducere fillos per impossibile per additio-
nem maioris sicut patet et est per alios. Adhuc dicitur quod non
sunt fillos omniui non est eos reducere. Sed contra quanto
minus fillos sunt cum nulla necessitas sit nisi a fillo tanto
magis oportet eos reduci in fillo ut appareat eorum necessitas
Et sciendum quod fillos duplex est. scilicet omniuius et eorum cuius neces-
sitas est per dicitur de omni et de nullo. uel propositio cuius neces-
sitas magis est uel a positione uel a destructione contingit
uel a natura oppositis uel alia similitudine huius localis. de fillo
primo loquitur Aristoteles. et locutus est per totum huius de secundo
autem non. dicendum ergo quod fillos ex hypothese potest reduci in fillo
propositio sed non in fillo simpliciter et cathem. Et dicendum
ad huius quod genus arguitur reducitur in fillo hunc uel illud
distinctione sed non in fillo omniui cathem de quo loquitur huius et per
huius patet ad 2um et 3um. appositae enim maiore propositio non
est aditionalis sed fillos propositio inferit per similitudinem localem.
scilicet a propositio autem. Ad 4um dicendum quod non sunt omniui per fillo. scilicet
per uirtutem fillos ostensiuam adcludit. ideo non reducunt in
ipsum. et hoc est quod intendit nihilominus in illis fillo possit
reduci per uirtutem cuius concludit. scilicet propositio. sed ille non reputat
huius fillos eo quod loquitur de omniui. Contra dubitabit aliquis
ubi Aristoteles determinabit modos filloz ex hypothese sicut di-
cit se determinaturum esse. Et dicendum quod in secundo huius et in tho-
pico. Sed tunc querit quare non determinat in secundo huius
de omni fillo ex hypothese ut de illo qui est huius similitudine et quod
est huius proportionem et a maiori et a minori et a casibus et huius
tutis modi solui enim de illo qui est per impossibile et qui-
busdam alijs paucis determinat. Et dicendum quod in hac do-
ctrina habet determinare fillos et modos filloz qui coiter
necessitate huius. et coes sunt ad omnem materiam. fillos autem ad
impossibile et alij de quibus agit in secundo huius probatum enim
ex necessitate et hoc in quacumque causa. sed fillos ex hypothese qui
est huius similitudine et qui est a proportionem et a maiori et huius
omnes non sunt uel se habentes ad omnem materiam sed ad probabilita-
tem tamen solui enim concludit probabilitatem et non cum necessitate
simpliciter. unde talis fillos non est de usu demeratiuorum sed tamen dia-
lecticorum et ideo non debuit de his in hac doctrina determina-
re sed in thopico.

q **U**ecumque autem in pluribus figuris con-
cluduntur problemata si in altera sillo-
gizatum est: est reducere sillo in al-
teram: ut eum qui in prima est priuatiuum in se-
cunda figuram. et eum qui est in media in pri-
mam: non omnes autem sed quosdam erit autem mani-
festum in sequentibus. Si enim a. nulli. b. b. autem omni
c. a. nulli. c. sit in prima figura. Si autem uer-

tas priuatiua media erit: nam. b. a. quidem nulli
c. autem omni inerit. sicut autem et si non uelis sed parti-
cularis sit fillos: ut si. a. quidem nulli. b. b. autem
alicui. c. uersa enim priuatiua media erit fi-
gura. Horum autem filloz qui sunt in media fi-
gura: duo quidem ules reducuntur in primam
figuram: particulariu autem alius solus: insit enim
a. b. quidem nulli. c. autem omni: uersa enim pri-
uatiua prima erit figura: nam. b. quidem nulli. a. a.
autem omni. c. inerat. Si autem predicatiuum sit. a. b. pri-
uatiuum. a. c. primus terminus ponendus est. c.
hoc enim nulli est. a. a. non omni. b. quare nulli
c. inerat. b. ergo et b. nulli. c. uertit enim pri-
uatiua. si autem particularis sit fillos qui priuatiuum
quidem erat ad maiorem extremitatem resolu-
tur in primam figuram ut si. a. nulli. b. inerat. ali-
cui autem. c. inerat. a. uersa enim priuatiua pri-
ma erit figura. nam. b. quidem nulli. a. a. autem alicui. c. Non
pro predicatiuum non resoluitur ut si. a. quidem. b.
omni. c. autem omni: non enim suscipit uersionem
nem. a. b. neque cum sit erat sillogismus.

Postquam docuit reductionem orationis sillo in figuram
habet de reductione orationis sillo in figuram una usque ad
figuram aliam et per. sic. primo dat intentionem dicens. quod propositio que
silloari potest in pluribus figuris si fiat et fillos in figura una
ipse potest reduci in figuram aliam et exemplificat quod modo inten-
dit et patet et hoc est. [quoniam autem.] secundo persequitur istam reductio-
nem et diuidit in tres. in prima reducitur prima figuram in secun-
dam et e conuerso. in secunda prima in tertiam et e conuerso. [rursum
qui in tertia quidem.] in tertia secundam in tertiam e conuerso. cum
dicit. [horum autem.] prima in. d. in prima reducitur prima in secun-
dam et hoc quod ad 2um modum et 4um prime qui negatiui sunt. quod
non concludit nisi negatiue in secunda figura et fit ista reductio
in utroque per uersionem maioris et hoc est. [si enim. a. nulli. b.]
in secunda reducitur secundam in primam et primo modos ules. sedo
particulares. et uelium primo reducitur primam modum per conuer-
sionem maioris et hoc est. [eorum autem et c.] secundo secundam per con-
uersionem minoris et transpositionem et hoc est. [si autem priuatiuum.] parti-
culariui autem primo reducitur tertium modum per uersionem ma-
ioris et hoc est. [si autem particularis.] secundo dicit 4um modum non
reduci eo quod ules affirmatiua non uertit expedienter ad
reductionem factendam eo quod si uertat erit utraque particularis
ex quibus non sit fillos et hoc est. [quoniam uo priuatiuum.]

Rursum qui in tertia quidem sunt figura
non resoluentur omnes in primam. Qui autem in prima
non omnes in tertiam. insit enim. a. quidem omni. b. b.
autem alicui. c. ergo quod uertit particularis predi-
catiua inerat et c. alicui. b. a. non omni. b. in-
erat: quare fit tertia figura: et si priuatiuus
sit fillos. sicut uertit enim particularis predi-
catiua: quare. a. quidem nulli. b. c. autem alicui in-
erat. a. horum autem filloz qui sunt in postrema
unus tamen non resoluitur in primam quoniam non uel po-
nitur priuatiua. Alij autem omnes resoluntur. Unde
dicitur enim de omni. c. a. et b. ergo uertit. c.
ad utrumque particulariter: inerat ergo. a. alicui

b. quare erit p̄ma figura. siquidez. a. omni
c. c. aut̄ alicui. b. z si. a. quidē oī. c. b. autem
alicui. c. si is est ratio. p̄uertit̄ enim. b. ad. c.
Si aut̄. b. qdē omni. c. a. aut̄ alicui. c. p̄mū
terminū ponēdū. b. nā. b. omni. c. c. autēz
alicui. a. quare. b. alicui. a. qm̄ aut̄ cōuertit̄
p̄ticularis. a. alicui. b. inerit. Et si p̄uat̄ fit
sill's ut̄ibus terminis. silr̄ sumēdū: insit enī
b. omni. c. a. aut̄ nulli. c. ergo alicui. b. ierit
c. a. aut̄ nulli. c. quare erit mediū. c. Simili
ter aut̄ z si p̄uatiua quidē sit ut̄is p̄dicatiua
aut̄ p̄ticularis. nā. a. quidem nulli. c. c. aut̄
alicui. b. inerit. Si aut̄ p̄ticularis sumat̄ p̄i
uatiua nō erit resolutio: ut si. b. quidē oī. c.
a. aut̄ alicui. c. nō inest: p̄uersa. b. c. ut̄re q̄
erūt p̄ticularēs. Manifestū aut̄ qm̄ ad re
soluēdū in se inuicē figuras que cū mino
re extremitate est. p̄pō p̄uertēda: est i ut̄ris
q̄ figuris: hac enī p̄uersa cōmutatio fit.

Conter̄ reducit̄ p̄mā figurā in tertiā z ecōuerso. z p̄. sic
p̄mo dicit̄ q̄ nō oēs silli tertiē figure reducunt̄ in p̄māz
q̄ nō q̄ntus. nec oēs silli p̄me in tertiā. q̄ nō nisi p̄ticular
ris z h̄ est. L̄ rursū qui in tertiā. L̄ sc̄do reducit̄ z p̄mo
p̄ticularēs sillōs p̄me in tertiā per p̄uersionēz minoris.
z h̄ est. L̄ insit enīz. a. L̄ sc̄do ecōuerso sillōs tertiē in p̄mā
z diuidit̄ in. d. in p̄mā reducit̄ sillōs affirmatiuos. in se
cūda negatiuos. z affirmatiuoz p̄mo reducit̄ p̄mūz mo
dū z per p̄uersionē minoris z h̄ est. L̄ eoz aut̄. L̄ sc̄do
quartū modū silr̄ per p̄uersionē minoris z h̄ est L̄ z si. a.
quidē. L̄ tertio tertū modū per p̄uersionē maioris z trās
p̄mā z h̄ est. L̄ si. a. b. L̄ Conter̄ reducit̄ sillōs negatiuos
z p̄mo sc̄dm̄ modū z sextū per p̄uersionē minoris z h̄ ē.
L̄ ut sit p̄uatiuus. L̄ sc̄do dicit̄ q̄ q̄ntus reduci nō p̄t̄ eo
q̄ nō est ibi p̄pō p̄uertibilis nisi ut̄is affirmatiua qua cō
uersa ambe erūt p̄ticularēs z h̄ est. L̄ si aut̄ p̄ticularit̄er
z addit̄ quiddā notabile supra p̄dicta. s. q̄ p̄ma figura z
tertiā inuicē reducunt̄ per p̄uersionem minoris z h̄ est.
L̄ manifestū aut̄. L̄ z v̄z eē istātia p̄tra h̄ qd̄ dicit̄ in 3° mō
tertiē figure ubi fit reductio per p̄uersionē maioris. s. di
cendū q̄ loquit̄ de his que h̄nt maiorē ulēm. uel dicen
dum q̄ appellat̄ minorem in qua post p̄onem ponitur
mediū z subicitur minor.

Horuz aut̄ qui in tertiā sunt figura alter
quidē in tertiā resoluit̄. alter nō nō resol
uit̄ in tertiā: nam cum est ut̄is p̄uatiua re
soluit̄. Si enim. a. nulli. b. c. aut̄ alicui ut̄ra
q̄ silr̄ p̄uertunt̄ ad. a. quare. b. quidez nul
li. a. c. nō alicui. a. mediūz ergo est. a. Qm̄
aut̄. a. omni. b. c. aut̄ alicui. a. nō inest non
est resolutio: neutra enim p̄pōnum ex cō
uersione ut̄is. Qm̄ aut̄ ex tertiā sunt figura
resolunt̄ in mediā: qm̄ fuerit ut̄is p̄uati
ua ut si. a. nulli. c. b. aut̄ alicui. c. aut omni.
Nā. c. a. quidē nulli. b. aut̄ alicui inerit. c. si
aut̄ p̄ticularis sit p̄uatiua nō resoluit̄:
non enim suscipit p̄uersionē p̄ticularis
negatiue. manifestū qm̄ idem silli non re

solunt̄ in hīs figuris: qui nec in primam
resoluti sunt: z qm̄ in prima figura resolu
tis sillogisimis isti soli per impossibile clau
dunt̄. Quomō ergo oportet reducere sil
logisimos: z qm̄ resolunt̄ figure in se inui
cem manifestum ex p̄dictis.

Conter̄ reducit̄ sc̄dam figurā in tertiā z ecōuerso. z p̄
mo reducit̄ sc̄dam in tertiā quātū ad modos p̄ticularēs
dicēs. q̄ tertius sc̄de reducit̄ in tertiā p̄uersa ut̄raq̄z p̄o
p̄one z h̄ est. L̄ hoz aut̄ q̄ in medio. L̄ sc̄do dicit̄ q̄ntū mo
dū nō reduci in tertiā figurā eadē causa qua p̄us z h̄ est.
L̄ qm̄ aut̄. a. L̄ Conter̄ reducit̄ tertiā in sc̄dam z h̄ q̄ntuz
ad modos negatiuos. z p̄mo reducit̄ sc̄dm̄ z sextuz mo
dū per p̄uersionē ut̄riusq̄z z h̄ est. L̄ qui aut̄ ex 3° sūt. L̄
sc̄do dicit̄ q̄ q̄nta nō reducit̄ eadē causa qua p̄us z h̄ est.
L̄ si aut̄ p̄ticularis sit. L̄ Conter̄ ex his p̄cludit̄ correla
tione q̄ q̄ntus tertiē z quart^o sc̄de qui in p̄mā figurā nō re
solunt̄ nec ēt in hīs figuris inuicem resolui p̄t̄ z h̄ est.
L̄ manifestuz ergo. L̄ Et q̄ in reductione oīum sillōz in
primā figuram isti duo solī modi per impossibile redu
cunt̄ z h̄ est. L̄ z qm̄ in p̄mā. L̄ Conter̄ epilogat tangens
intentionē p̄me p̄tis totius capli per h̄ qd̄ dicit̄. L̄ qm̄ aut̄
opteat. L̄ z intentionē sc̄de p̄tis per h̄ qd̄ dicit̄. L̄ z qm̄ resol
uunt̄. L̄ Dubitat̄ h̄ cum in p̄ncipio docuerit̄ reductionē
sillōz imp̄fectoz in p̄fectos. h̄ aut̄ docet̄ reducere oēs fi
guras inuicē quare nō docuit̄ hanc reductionē simul in
p̄cedētibus cum alia. Et dicēdū q̄ h̄ est. q̄ sup̄ius nō de
terminauit nisi reductionē que est ad p̄fectionē. sed p̄i
ma figura nō p̄ficiat̄ per sc̄dam z tertiā sicut econuerso z
ideo nō determinat̄ istā reductionē p̄us cū alia z q̄ h̄ v̄z
def̄ q̄ p̄fectionē sillōz ip̄fectoz repugnare ad h̄ hec re
ductio minus p̄ncipalr̄ it̄cta est illa z ideo ultimo deter
minant̄. Adhuc dubitat̄ quare nō reducat̄ singulos
sillōs oīum figurarū in alias figuras cū resoluat̄ inuicēz
oēs figuras. Et dicēdū q̄ nō int̄dit̄ nisi eadē 2° q̄ mō p̄
se mediū alteratū per diuersas figuras sillari p̄t̄ z ideo
in tota resōlone eius manet semp̄ eadē 2° in ut̄roq̄z sillō
sed nō oīs 2° p̄t̄ in oī figura sillari z ideo nō oēs silli cu
iustibet figure in alias figuras oēs resolunt̄. Sed tūc
dubitat̄ cum p̄ticularis negatiua p̄cludit̄ per quartuz se
cūde z q̄ntū tertiē quare isti duo modi nō resolunt̄ in
alias figuras. Et dicēdū q̄ h̄ est q̄ nō loquit̄ nisi de re
ductione per p̄uersionē que fit in aūte eadē p̄one. sic aut̄
nō p̄t̄ reduci quart^o sc̄de z q̄ntus tertiē sicut patet ex di
ctis in l̄ra. Ex his ergo patet q̄re nō oēs modos oīum fi
gurarū inuicē resoluit̄ z q̄re h̄ determinat̄ istā reductio
postq̄z p̄us z que sit illa reductio quā h̄ int̄dit̄. hec enim
reductio fit semp̄ supposita eadē p̄one z per qd̄ mediūz
fiat q̄ per p̄uersionē. sed querit̄ cur p̄ma figura reducit̄
in sc̄dam z ecōuerso per p̄uersionē maioris quare ma
gis sic q̄z per p̄uersionē minoris. Et dicēdū q̄ h̄ est q̄ p̄
ma figura z sc̄da p̄ueniūt in situ mediūz z minoris ext̄mi
tatis sed discōueniūt in situ maioris extremitatis z ideo
opz in eis maiorē p̄pōm p̄uertēre z h̄ causa est q̄ secū
da descēdit a p̄ma maiore p̄uersa. Adhuc querit̄ q̄re
prima z tertiā reducunt̄ inuicē minore p̄uersa. Et dicē
dum q̄ h̄ est q̄ discōuenit̄ in situ minoris ext̄tis. sed nō
in situ maioris. istātia aut̄ que v̄z esse in tertio mō tertiē
figure ubi p̄uertit̄ maior soluta est p̄us. de sc̄da at̄ figura
z tertiā patet quomō ad inuicē resolunt̄. Quia enīz dis
cōueniūt in situ ut̄riusq̄z extremitatis necesse est ut̄raq̄z
p̄pōm p̄uertit̄. Dubitat̄ adhuc de eo qd̄ dicit̄ solū quar
tum sc̄de z q̄ntū tertiē reduci per impossibile. Cum oēs
silli sic possint reduci. Et dicēdū q̄ alij oēs reduci p̄t̄ p̄
cōuersionē z ēt per impossibile. sed isti duo solū per im
possibile z h̄ est qd̄ int̄dit̄. s. q̄ soli isti t̄m̄ per impossi
bile reduci possint. Adhuc querit̄ cum sic sit int̄dit̄ de

reductioe et duplex sit reductio. scilicet per uersionem et per impossibile quare non docet hanc reductionem ad impossibile per reductionem sicut uersionem. Et huius ratio patet ex dictis. reductio enim per impossibile non attingit rationem phibitam prius sed hanc incedit hanc reductio incedit. adhuc reductio per impossibile officio argumentationis est tamen quia statim transmutat subam rationis. sed conuersio est reductio et argumentationis officio.

C Differt autem in construendo aut destruendo aliquid opinari aut idem aut diuersus significare non esse hoc et esse non hoc: ut non est albi ei quod est albi non esse: non enim idem significant: neque enim eius quod est esse albi ea que est esse non albi sed non esse albi: ratio autem huius hec est. Si enim se habet possibile est ambulare ei quod est albus ad est non albi: et scit bonum ad scit non bonum. nam scit bonum uel est sciens bonum nihil differt: neque potest ambulare uel est potens ambulare: que et opposita non potest ambulare et non est potens ambulare aut non ambulare. Si igitur non est potens ambulare idem significat et est non potens ambulare simul inueniuntur ei idem. idem enim potest ambulare et non ambulare: et idem sciens boni et non boni est: affirmatio autem et negatio non erunt posite simul in eodem. Quomodo ergo non idem est non scire bonum et scire non bonum: neque est non bonum et non esse bonum idem. nam si proportionalium altera sit diuersa et altera neque esse non equale et non esse equale idem. huic enim quod est non equale subiacet aliquid et hoc est inequale: illi vero nihil eo quod equale quidem uel inequale non omne est equale autem omne aut non equale. Amplius est non album lignum et non est albi lignum non simul sunt. Si enim est lignum non albi erat lignum: quod autem non est albi lignum non necesse est esse lignum. Quare manifestum quoniam non est ei quod est ei quod est bonum quod est lignum non bonum negatio. Si ergo de omni uno uel affirmatio uel negatio uera: sed non est negatio: palam quoniam affirmatio aliquo modo erit: affirmatio autem omnis negatio est huius ergo ei que est non bonum ea que est non est non bonum.

C In hac parte incedit **A**g. remouere quadam dubitationem et errorem. determinatum enim est in precedentiibus quomodo diuisi modo sillat affirmatiua et negatiua. fuit autem quorundam opinio quod affirmatio preter infinitum et negatio preter finitum eadem est sicut patet ex libro primo. et ideo putauerunt quod ista affirmatio et negatio eodem modo se habent sillari. quod incedit **A**g. hanc remouere et diuidit in. d. in prima determinat hanc quod principaliter incedit. in secunda cum dicit. **L** sicut autem quoniam. **Q**uedam ad precedentium euidentiam inducit. prima in. d. in prima comparat ad luteam affirmationem predicati infiniti et negationem preter finitum. in secunda cum dicit. **L** Quoniam autem palam quod aliud. **D**eterminat diu-

isus modum sillandi utraque. prima in. d. in prima comparat eas terminis sumptis non uel. in secunda cum dicit. **L** et in pluribus **J** terminis sumptis uel. prima in. d. in prima comparat eas secundum diuersam. in secunda cum dicit. **L** hanc autem ordinem. **J** secundum uentilatas et patet ordo quia principaliter de diuersa incedit. in prima ostendit quod non est eadem affirmatio preter infiniti ad negationem preter finitum per quatuor rationes. quarum prima est talis hanc affirmatio esse albi negatio non est esse non albi sed ista non esse albi. ergo non sunt idem non esse albi et esse non albi. et hanc rationem primo ponit quoniam hanc est. **L** differt autem in construendo. **J** secundo autem. et hanc est. **L** neque est negatio. **J** tertio ipsum ostendit sic. iste due esse albi et esse non albi sicut hanc sicut possibile est ambulare possibile est non ambulare. et sicut iste scit bonum scit non bonum. Sed iste non opponunt possibile est ambulare possibile est non ambulare. Quare nec iste est albi est non album opponunt. hanc rationem primo ponit maiorem et declarat. secundo ostendit minorem. ponit ergo maiorem et hanc est. **L** ratio autem hanc. **J** declarat que ubi dicit. **L** nam scit bonum. **J** et patet quod dicit. contra ostendit minorem sic. si hanc possibile est non ambulare esset negatio. hanc possibile est ambulare tunc idem esset ista. non possibile est ambulare. Que est eius negatio et si hanc tunc ista duo copossibilia essent. impossibile ambulare et possibile non ambulare. quia quicquid est copossibile uel conuertibile et alteri: sed hanc est impossibile. cum sint opposite affirmatio et negatio. possibile est ambulare non possibile est ambulare relinquunt ergo quod non opponant. possibile est ambulare. possibile est non ambulare et hanc est. **L** si igitur non est patens. **J** patet igitur quod hanc esse non albi non est negatio eius quod est esse albi ex quo relinquunt quod hanc sit eius negatio. scilicet non esse albi et ista patet antecedens principalis ratio.

C Contra infert principale conclusionem dicens quod sicut non sunt idem non scire bonum et scire non bonum ut patet ex predicato sic non sunt idem esse non albi et non esse albi siue bonum et hanc patet per proportionem et hanc est. **L** quomodo ergo. secunda ratio ad idem est hanc. **A**ffirmatio de preter infinito aliquid ponit. negatio de predicato finito nihil ponit ergo non sunt idem. hanc rationem primo ponit conclusionem in terminis et hanc est. **L** neque esse neque equale. **J** secundo autem dicit. quod esse non equale ponit aliquid. scilicet inequale. sed non est equale nihil ponit et hanc est. **L** huic enim quod est. **J** tertio ipsum ostendens. quod alterum istorum esse equale non esse equale de de quolibet. sed non de de quolibet alterum istorum esse equale esse non equale et hanc est quia terminus infinitus aliquid ponit sed terminus negatiuus nihil et hanc est eo quod equale quidem. **3** ratio est talis ex affirmatiua de predicato infinito aliquid sequitur: ex negatiua autem de predicato finito sequitur nihil. quare non sunt idem. hanc rationem primo ponit rationem et hanc est. **L** Amplius non est albi. **J** secundo declarat autem in terminis et patet et hanc est. **L** si enim est lignum. **J** **3** concludit correm ex phibitis sic cum tam omnium sit. quod non sunt idem esse non bonum et non esse bonum et quod non esse bonum est negatio hanc esse bonum concludit quod ista esse non bonum non est eius negatio et hanc quare medium est. et quia non est negatio et omnis officio perfecta est affirmatio uel negatio concludit quod hanc esse non bonum est quodammodo affirmatio et dicit quodammodo propter affinitatem terminum infiniti ad negationem et hec est. **L** Si ergo de omni. **J** Et quia cuiuslibet affirmationis est aliqua negatio determinat quod sit et negatio. scilicet non esse non albi et hanc est. **L** affirmatio.

C Habet autem ordinem hunc ad inuicem: si esse quidem bonum in quo. a. non est autem bonum in quo. b. esse autem non bonum in quo. c. sub. b. non est non bonum in quo. d. sub. a. **O**mni ergo ierat aut. a. aut. b. et nulli eidem: et aut. c. aut. d. et nulli eidem et cui. c. necesse est. b. omni iesse. Si enim uerum est dicere quoniam est non album: et quoniam non est albi. impossibile est enim esse album et esse non album: aut esse lignum

album: et esse lignum non album: quare si non affirmatio negatio inerit ei autes quod est. b. non semper. c. quod enim omnino non est lignum: neque lignum erit non album: e converso autem cui inest. a. d. omni: aut enim. c. d. Quonia autem non potest simul esse non album et esse album hoc inerit. nam de eo quod est album: verum est dicere quonia est non album: de. d. autem non omnino. a. Nam de eo quod omnino non est lignum: non verum est dicere quoniam est lignum album. d. verum. a. non verum: quoniam est lignum album.

Postquam determinavit differentiam affirmationis de predicato infinito ad negationem de predicato finito. hic intendit determinare convenientiam eorum et dividitur in principale et incidentes quod ibi incipit. **I**tem quonia. **I**n prima sic procedit. primo instituit terminos ad ostendendum quod intendit appellans. a. esse album. b. autem eius negationem. s. non esse album. c. esse non album. d. eius negationem. s. non esse album. **Q**uod autem dicit. c. esse sub b. intelligi potest de ordine accidentali quem retinet in descriptione figure vel de ordine essentiali qui est antis sub suo parte. Similiter hic quod dicit sub. a. exponi potest quod si. a. teneat ablativum tunc intelligi oportet de ordine accidentali: si negativum de essentiali. a. enim se habet ad. d. sicut se habet ante ad partem et hec est. **L** habent autem ordinem. **L** **C**onsequenter in predictis ostendit partem intentam et dividit in duas. **I**n prima determinat quomodo se habet ad invicem affirmationis predicati infiniti et negatio predicati finiti secundum partem am. **I**n secunda quomodo se habet eorum opposita cum dicit. **L** **E**t aut. c. **I**n prima sic procedit. primo ostendit quod ad affirmationem de predicato infinito sequitur negatio de predicato finito. secundo non est. primo ostendit sic. **A**lterum istorum duorum esse bonum non esse bonum omni inest et non ambe simul. sed esse bonum repugnat ei quod esse non bonum: quare non est bonum eidem inest. **H**uius rationis primo ponit maiorem et hec est. **L** omni ergo inerit. **I** secundo rationes et hec est. **L** et cuius tertio minorem et hec est. **L** impossibile est enim. **I** quarta affirmat partem et hec est. **L** quare si affirmatio. **L** **C**onsequenter ostendit quod non sequitur est manifestans in terminis quod hec negatio non esse album potest esse vera sine ista affirmatione esse non album. et primo ponit partem et hec est. **L** et aut quod est. b. **I** secundo ante et hec est. **L** quod aut omnia enim. **L** **C**onsequenter ostendit quomodo se habet eorum opposita secundum partem et primo dicit quod ad affirmationem de predicato finito sequitur negatio de predicato infinito. secundo ostendit quod non convertitur **I**n prima sic procedit. primo ponit partem et hec est. **L** **E**t autem. **I** secundo ostendit sic alterum istorum esse non album non est non album ex necessitate cuiuslibet inest sed non ambe simul sed ei quod est esse album repugnat esse non album quare eidem inest non est non album et ita sequitur. **S**i est album non est non album. **H**uius rationis primo ponit maiorem et hec est. **L** omni enim et c. **I** secundo minorem et hec est. **L** quoniam autem non potest. **I** **3**o infert partem et hec est. **L** idem inerit. **L** **C**onsequenter ostendit quod non convertitur et hec manifestando in terminis quomodo hec negatio non est non album potest esse vera sine hac affirmatione est non album. **D**e lapide enim verum est dicere non sit lignum non album sed non est verum de eo quod sit lignum album. et hec est. **L** de. d. si omnino. **L**

Item autem quonia et. a. c. nulli eidem insunt. b. et. d. continget alicui eidem inesse. Similiter autem et se habet et privationes ad predicamenta hac positione: equale in quo

est. a. non equale in quo. b. inequale in quo c. non inequale in quo. d.

Consequenter incidens in quo primo concludit duo correlaria. s. quod affirmationes de predicato finito et infinito. s. esse album et esse non album incomp^o sunt eidem inesse. sed negationes partes. s. quod non est album non esse non album comp^o sunt eidem inesse simul et hec est. **I**tem quonia. **I** secundo compat terminos privationes ad infinitos in compatitione ad terminos finitos dicens quod termini privationis similiter se habent secundum partem ad terminos finitos sicut termini infiniti ex quo patent. v. rationes. s. ad affirmativam predicati privati sequitur predicatio predicati finiti et non e converso sicut est inequale ergo non est equale et non est. **E**t est ad affirmativam de predicato finito sequitur negatio de predicato privationis et non est. sic est equale ergo non est inequale et non est et quod affirmationes que antecedunt sunt incomp^o et quod negationes sunt comp^o **O**mnes enim iste quatuor rationes manifeste sunt de terminis finitis et infinitis et hec est. **L** sicut autem ad hunc. **L**

In pluribus autem quorum is quidem inest alijs non inest idem: negatio quidem similiter vera erit quonia non sunt alba omnia vel quoniam non album unumquodque. **Q**uod autem est non album unumquodque aut quonia sunt omnia non alba falsa: similiter autem et eius que est omne animal album: non hoc quidem est: est non album omne animal negatio ambe enim false sed non est omne animal album.

Consequenter compavit ad invicem affirmativas de predicato infinito et negativam de finito terminis sumptis non universalter. hic compat terminis sumptis ult. et hec primo in numero plurali. secundo in singulari. **I**n plurali sic negatio de predicato finito sicut vera in plurali sicut in singulari terminis sumptis ult. sic non sunt omnia animalia alba non est omne animal album affirmativa in de predicato infinito falsa est sicut affirmativa de predicato finito ut omnia animalia sunt non alba vel animalia sunt alba quare patet quod differenter affirmatio de predicato et negatio de predicato finito cuius una sit vera alia falsa. **E**t nota quod **A**ristoteles dicit hanc differentiam esse in verbis ubi predicata quibusdam supposita sunt et quibusdam non et non dicit simpliciter in verbis quod hec differentia est tamen apud materiam contingentem: materia enim necessaria vel impossibili non est ita. si enim dicat omnis homo est non asinus vel nullus homo est asinus. similiter sunt vera si in predicamentis accidentalibus plana est differentia et hec est in pluralibus. i. in verbis. deinde ponit differentiam in singulari. d. quod huic affirmationi omne animal est album non opponit illa que est omne animal est non album. quod simul false sunt: sed et opponit non omne animal est album. per igitur quod iste enunciat differentia: quia una est vera alia falsa et una opponit affirmationi de predicato finito et alia non et hec est. **S**imiliter autem et eius. **L**

Quonia autem palam quod aliud significat est non album et non est album: et hec quod affirmatio: illa vero negatio: manifestum quoniam non idem est modus demonstrandi utrumque: ut quoniam quicquid est animal non est album non contingit esse album: et quonia est verum dicere non album: idem enim est non album: sed eius quidem quod est verum est dicere album siue non album idem modo

du: affirmatiue enim ambe per primam figuram ostendunt. nam ueruz z est similiter opponunt: nam eius qd est uerum dicere album: non hic qdem uerum est dicere non album negatio sed non uerū dicere album. Si autem uerū est dicere quicquid est homo musicum esse aut non musicum esse: quicquid animal sumendum esse musicum aut non musicum esse ostensus est: non esse autem musicum: quicquid est homo negatiue monstrat fm dictos modos tres.

Postqz cōparauit ad inuicē affirmatiōē de predicato infinito z negatiōē de finito z manifestauit earū diuersitatē. Hic determinat diuersuz modū demōstrādi utrū qz z hec est. **S**im^r h^r intētiū. **I**z p. sic. pmo cōcludit qz cuz diuerse sint affirmatio talis z negatio sicut ostēsus est diuersus erit modus demōstrādi eas ut diuersus est modus demōstrādi istam negatiōē. quicquid est aial nō est album uel ptingit eē album z hāc affirmatiōē qd est aial uerū est dicere esse nō album que est idem isti qd est aial est nō album z hec est. **Q**m aut palam. **S**ecūdo determinat diuersitatē huius z pmo manifestat moduz sillogizādi affirmatiuā secūda negatiuā. circa affirmatiuam sic pcedit. pmo dicit in uli qz idē est modus demōstrādi has duas uerū est dicere hoc eē album: uerū est dicere hoc nō esse albū. utraqz enim affirmatiua est z si fuerit uoliter sumpta ostēdet per pmo pme z qz h non sit negatiua. uerū est dicere eē nō album manifestat qz h ipm uerum qz est ibi modus non negat nec etiā ppositio est negatiua h^o. uerū est dicere eē album sicut patet ex pdictis z hec est. **S**ed uerū qdem. **S**ecūdo magis spectatur de eō qz si demōstrari debeat qd est homo est musicum uel est non musicū debet sillogizari in pmo pme: z h patet si sumat pro maiori quicquid est aial est musicū uel nō musicuz qz ois homo est aial. z hoc est. **S**i aut uerum est dicē. **D**einde ostēdit quomōdō fillari debet negatiua. d. qz si sumpta fuerit uniuersaliter fillatur per scdm pme uel per pmo. uel scdm secūde z h est. **N**ō eē aut musicū. **S**ed forte dubitat de eo qd dicit alterū istoz esse equele: esse nō equale: nō omni inest. si enim accipiat aliqua magnitudo non est accipe aliqd qd nō sit equale ei uel nō equale quontā uel alia magnitudo etiam tāta uel est minus ipsa uel excedēs. sed siue sic siue sic semp illd est nō equale qre equale: uel uidet qz de aliquo dicat altez esse equale eē non equale. **E**t dicēdū qz cuz dicit qd nō omni est equale uel nō equale distribuit ibi esse sicut fit distribuitio cum dicit de quolibet affirmatio uel negatio sed in h ipsum quolibet distribuit pro entibus z nō entibus. unde lz nihil ens sit cui nō cōueniat esse equale uel esse nō equale tamē aliqd non est cui neutrum cōuenit. unde uult dicere qz utruqz istoz equale uel non equale alterutante se supponit z non dicunt sub disunctione de quolibet ente uel non ente sicut ptractoria. **C**onter dubitat quare hic determinat pnam propōm de terminis finitis z infinitis. hic enim uidet supfluere qz idem docuit in libro peryer^o. **E**t dicēdū qz ibi nō determinat de ea nisi incidētaliter ualde iuxta oppōm quā intēdit ibi pncipalr ibi etiā transeundo in dimiute tetigit naturam eoz z ideo nō supfluit hic enim cōplete determinare. **A**d huc forte aliqs dubitabit cum dicit **A**z. sequi est nō bonū ergo nō est bonum utrum intēdat de ppositiōibus uniuersalibus istam pnam uel nō ulibus: si de ulibus ar^m peccat qz nō sequit si est non bonus ergo nō est hō bonus. si de nō ulibus tūc uidet sua pbatio

nulla. si entz intēdat hāc pntiam hō est non bonus ergo hō nō est bonus. tūc cum assumit alterā istarū hōiem eē bonū hōiem nō esse bonū cuilibet in esse falsum dicit qz iste nō cōtradicit. **E**t dicēdū qz **A**z. facit in littera pntiam suā in terminis pdictis. put coiter cōparari pnt ad sbam uoliter sumptā uel non uoliter dum tū fiat ad idem sbm in ascedēte z pntē. unde sequit in ulibus si utrobz qz sumat fig^m sic. **D**is homo est non bonus uel ois homo nō est bonus. sicut etiā sequit in nō ulibus sicut patet. **A**d id qd opponit sua pbatio est nulla: dicēdū qz inmo compat eni ista predicata ptractoria eē bonū nō esse bonū indifferēter ad unūquodqz sbm. z patet qz alterum istoz ex necessitate omni inest: siue sumat sbm uoliter siue non uoliter z pro eodē. **A**d huc uidet in terminis deficere pna a pdicato infinito ad pdicatu negatum sic. uideo non hōiem ergo nō uideo hōiem. **E**t dicēdū qz pna in eis cum uerbo substantiuo intelligēda est z nō cum adiectiuo. **S**ed cōtra for. fuit nō iustus ergo nō fuit iustus. sicut erit nō albus ergo nō erit albus. **E**t dicēdū qz pna illa intelligēda est cum uerbo substantiuo de pnti z nō cum eodē de pterito uel futuro. **S**ed contra nō sequit est nō duplū ergo nō est duplum. est non equale ergo nō est equale. **E**t dicēdū qz pna in illis non tenet nisi accipiant termini dicētes formas abso^lutas cuius sunt albū nigrum z cōsimilia. sit aut dicta instātia in relatiuis tenend ergo firmiter qz adhuc qd ex termino i finito sequit terminus negatiuis oportet qz fiat pna cuz uerbo substantiuo z h de pnti z h in terminis absolutis z non respectiuis siue relatiuis. **A**lterius autem dubitaret forte aliqs de eo qd dicit istas duas negationes nō esse bonū nō esse nō bonū alicui eidē in eē. hoc enim nō uidet qz a quocūqz remouet unum oppositoz cōtractorie eidem inest reliquū. **E**t dicēdū qz eidē entī nō insunt sed eidem nō entī. nō enim est aliqd ens cui nō cōueniat nō esse iustū uel non esse nō iustū z nō ambo simul non entī tamē simul cōueniūt. unde tamē iste due non eē lignū album: non esse lignū non album eidem in eē possunt existēti sicut lapidi. **C**ōsequēter dubitabit cum determinat pnam terminoz finitorū z infinitorum: finitorū etiam priuatorū z non determinat infinitorum que sit habitudo eorum. **E**t dicēdū qz nō cōuertunt terminus priuatiuis z infinitiuis sed sequit terminus infinitus ad priuatiuū. terminus enim priuatiu^o ponit potētiaz ad formā siue aptitudinē: sed priuatiuū formā. terminus autē infinitus neutrum ponit z ideo sequitur si est iniustum ergo est nō iustum: sed non cōuertit. plus enim tollit per terminū infinitū qz per priuatiuū. **D**e terminis autem finitis z priuatiuis qz tāgit hic **A**z. imorandū est ut discutiat eorum natura. **P**ncipalr autem de infinitis differēdū est de quibus pmo querit an aliquis terminus possit infinitari uel non. z uidet qz nō sic pempta rei pfectione perimit ipsa res. sed significatio pfectio dictionis est ergo ipsa perempta interempta z dictio. sed cōstat qz si infinitat terminus perimit eius significatio. qre uidet qz non possit infinitari: nam sic z ipsa dictio perimet z non manēt significatiua. **A**d huc qz non possit infinitari uidet. **N**omen enim pmo significat formam secundario aggregatuz sicut uult **A**z. in metha^o. sed pempta forma perimit aggregatuz cuius forma erat pars: quare si interimeret forma significata per nomen perimit tota nois significatio cum plus possit causa primaria qz secundaria: quare si perimat illa non erit nomē significatiuum: sed cōstat qz infinitatio formam illam perimit si infinitet nomē: quare uidet qz non infinitat nisi corrupat z desinat esse nomē. **A**d huc omne nomen significat substantiam cum qualitate qre altera interempta illarū uel utraqz non erit nomē sed infinitatio si fiat pmit alterā uel utraqz ergo zc. **A**d huc qz uerbum manēs uerbum non infinitet uidet uerbum configit esse siue agere

inclinatum ad substantiam. sed si adueniat infinitatio destruit illud esse uel agere quare cum adueniat negatio infinitas non manet uerbu. si ergo neq; nomē: neq; uerbu possit infinitari multo fortius neq; alia pars et sic uidef qd non pot alia dictio infinitari. ¶ Ad oppositum sic dicit Boecius in paruo 2° sup libru peryer^{as}. qd ois terminus circūscripte significationis pot fieri incircūscripte significationis ut h est: qd omnis terminus finite significationis pot fieri significationis infinite: quare cu multe sint significationes dictiones finite significationis et multe fieri possunt significationis infinite: et ita patet qd aliqua dictio pot esse infinita. Adhuc infinitatio nihil addit nisi destructio copōnis que est in significatione unius dictionis sed hoc pot fieri adueniente negatione ad nomen uel ad uerbu ergo tam nomen qd uerbu infinitari pot. Adhuc Ape. testat tam hic qd in libro peryer^{as} qd dictio aliqua infinita est quare uidef qd hoc ueruz sit sic qd concedendum est. ¶ Ad obiectum dicendum ad primuz sic qd perempta significatione dictionis perimit dictio que prius erat sed nihil phibet per illam interemptionem noua significationem generari et nouam fieri dictionem significatiua: sic autē est in termino infinito. corrumpef enim terminus finitus et eius significatio et generaf terminus infinitus et eius significatio. ¶ Similiter dicendum ad secundum qd perempta forma que est in significatione dictionis perempta est tota significatio nois qd prius erat. s. nois finit. sed noua qualitas et nouuz aggregatum generaf et nouum nomē. ¶ Similiter dicendum ad tertiu qd perempta substantia uel qualitate nominis perimit nomen finitū sed generaf nomen infinituz substantiam et qualitate significas. ¶ Sed tūc est questio quid sit qualitas et qd substantia apud nomen infinitum. Et dicendum qd pūatio qualitatis est ei pro qualitate. ens autem put comuniter se habet ad ens sū naturam et ad ens sū rōnem siue dictionē et opinionem est ei pro substantia siue aggregatū ex tali ente et priuatione qualitatis in noie finito. ¶ Ad quartum autem patet responsio per pdicta: qd cum infinitaf uerbu perimit agere uel esse prius significatuz et ita perimitur uerbum finitum. generaf autem uerbu infinitū. ¶ Adhuc est hic questio cum omne uerbu significet agere uel pati: quomodo uerbu infinitū nō significet. Et dicendum qd actus iste qui est p uare agere uel esse est ei in significatione tanqz agere. p uare enim aliquo mō est agere. ¶ Hoc habito pūis est questio utrum vnica negatio simul et semel plures terminos infinitare possit ut cum dicif sic: nō album lignum. et uidef qd sic hac rōne cum negatio vnica possit ad interimendum matuz compositū multo fortius ad interimendum minus compositum. sed vnica negatio pot interimere matuz compositum sicut ppōm ergo et minus compositum sicut illud compositū qd ex duobus noibus uel duobus uerbis uel aliqd tale. Adhuc compositio entis dupliciter est. vno modo ex pncipijs eēntialibus sicut ex materia et forma: alio modo ex accidētalibus aliquo et sbo ut cum dicif homo albus. Cuz igit pma compositio per vnā negationē infinit^{em} perimat uidef qd eadem ratione et secūda et ita vnica negatio ad duos terminos referē ad infinitadum. Adhuc est alia compositio ipsius esse sicut compositio uerbi. alia autem ipsius entis sicut iam supradictum est in significatione unius nois uel adiectiui cum substantiuo. sed negatio vnica negas compōm vnā ipsius eē ex pnti negare pot et aliam et ita duas hēt nō eque pmo ut cum dicif nō hō qui currit mouet ergo cuz in significatione nois adiectiui negatio pmo cadens supra sūm infinitas ipsum ex pnti cadere potest sup eius adiectiuum infinitas ipsum: quare vnica negatio duas dictiones infinitare pot qzuis non eque pmo. ¶ Ad oppositum sic. vnus compōnis vnica est diuisio et ita compositionis que est in significatione unius dictionis vna de

bet esse negatio infinitas qre pluribus hē compōnibus plures debent negationes. Adhuc dicit Ape. hic qd sequitur si est nō album lignum ergo est album: sed si negatio infinitaret tam lignū qd album non sequeret ergo ut uidef tur sūm Ape. non infinitat negatio simul nisi tū vnū. ¶ Ad obiecta dicendum ad pimum sic qd omnis negatio alicuius copōnis interempta est et nō sit compō vnā ipsius esse que est predicati ad sūm et alia ipsius entis que est adiectiuū ad substantiuum utraqz pot negatione vnā interim: ex hoc tū non sequif qd negatio vnā simul plures terminos infinitet qd infinitatio est negatio illius compositionis que est in significatione unius dictionis et nō dictionum ad inuicē et hec est quedaz compositio entis. ¶ Ad aliud dicendum qd duplex est compō entis. vna ex partibus eēntialibus sicut ex materia et forma et hec est pma et non subiacet ei aliq alia compositio et h infinitari potest. alia est ex compositioe alicuius accidēntalis ad sūm sic est in compositioe adiectiui cum substantiuo et hac compositioem pcedūt due pōres in ipsis compositis. huius autē secūde compositionis pot eē negatio sed non infinitatio: infinitationis enim particula semp cedit in eadem partem cum eo qd infinitat. ¶ Ad tertium dicendum qd nō est simile de negatione ipsius esse et ipsius entis: qd cum negaf compositio ipsius esse cum copōnit negatio cum uerbo in eadez partez et ideo pot ulterius tēdere ex pnti negado aliud. sed cum negaf compositio entis per infinitationē particula negationis cum ipso copōnit in partē eadez et ideo non transit ulterius. Adhuc cum negatio pma negat compositioem vnā uerbi et pnter aliam. secūda est pars extremitatis alicuius copōnis pme et tanqz determinatio eius ut cum dicif nō omne qd currit mouet. significatio autem adiectiui non est ita determinatio vnus extremitatis illius copōnis que est in sbo sed totus aggregatū. et ideo qzuis negatio infinitas neget compositioem illam que est in sbo nō oportet negare pnter illam que est in significatione adiectiui. ¶ Huius habitis pūis est questio que pars orōnis infinitari pot. et uidef qd nō partes indeclinabiles. nihil enim infinitat nisi qd finitū est sed partes indeclinabiles sunt indefinite in sua significatione. Adhuc in significatione partis infinitade debet esse aliqua compositio circa quam sistat particula negationis sed sic nō est in significatione indeclinabiliū. Adhuc qd perse simpliciter non habet finitatem sine alterius adiutione nec habebit negationē nisi per adiuctum: huius autem sunt dictiones indeclinabiles qd concedēdum relinquit igit qd solum partes indeclinabiles infinitetur. Sed partes declinabiles dupliciter sunt: aut enim casuales aut non casuales cuius est uerbu. pmo ergo inquiratur de diffinitione casualium et querif pmo quot modis pars casualis possit infinitari. Et uidef qd non p nomen hac rōne in cuius significatione nulla cadit compositio illud non infinitat sed in pronois significatione nulla cadit compositio cuz significat substantiam terminatā ergo ipsum nō infinitat. Adhuc dicif comuniter qd si alia pars infinitet priuat signo speciali et ponitur eius comune et formale. si ergo infinitat pronomē ponet aliqd superius ad significationem eius qd est ei formale et si h ergo in significatione pronomis ante aduētum negationis siue forma qd omne superius est de significatione inferioris: qre nomen nō solam substantiam significat sed qualitatez et formam. hoc autē est falsum ergo et pimum. ¶ Ad oppositum sic. Ape. in libro peryer^{as} ubi loquitur de nomine comprehendit sub nomine pronomē quare cum ibi ponat nomen infinitari non sepando nomen a pronomine uidetur pronomē infinitari. Adhuc hic et alias ubi loquitur de infinitis ostendit non hoc pro termino infinito quare uidetur qd sūm ipsum infinitetur pronomē Adhuc omne quod est circūscripte significationis fieri potest incircūscripte sūm Boecium. et ita si pronomē

fit circūscripte significationis poterit infinitari. Adhuc
 p̄nomen ex demōstratione z relatione p̄trahit finitam
 qualitatem sed qualitatis finite est infinitatio: ergo videt q̄
 p̄nomē infinites. Et dicendum q̄ p̄nomen p̄p̄rie nō infi
 nitat ex p̄habitis rōnibus. ¶ Ad p̄mum obiectorum di
 cendum q̄ h̄z. non separet p̄nomen. s. a noie in libro
 p̄p̄er^a. non tamē sequit q̄ utriq̄z infinitari p̄t si nomē
 infinites. nam q̄ infinitat est nomē p̄p̄rie accipiēdo no
 men sicut patebit p̄ter. ¶ Ad secūdu dīcēdu q̄ prono
 mē significat substantiam cōem omni nomini z ideo quā
 do loquit de infinitis in cōmuni dicit non hoc ad intelli
 gendū id q̄ ulr est cōmune nomini infinitio z nō intē
 dit per hoc pronomē infinitari. ¶ Ad tertiu dīcēdu q̄
 p̄nomē de vniuerso merā significat substantiā que an
 te aduētum qualitatis in ea infinita z ita p̄nomē non est
 circūscripte significationis z hoc est s̄m magis incircū
 scripte. ¶ Ad quartū dīcēdu q̄ infinitatio non est cu
 iuscūq̄ qualitatis: sed qualitatis siḡte per terminū. q̄litas
 aut quam cōtrahit p̄nomen ex demōstratione z relatio
 ne non est de significatione pronois z ideo grā illius in
 finitari non p̄t. ¶ Hīs habitis ulterius forte dubitaret
 aliqs de infinitatione nois. z p̄mo an omne nomen infi
 nitari possit. z videt q̄ sic: eo q̄ omne nomē significat s̄
 stantiam cum qualitate. sed cōtra cōp̄nem qualitatis cu
 substantia p̄t fieri negatio infinitatis ut videt. Adhuc oē
 nomē aut est substantiuū aut adiectiuū: sed substantiuū
 infinitari p̄t z qua rōne vnū est quodlibet cum omniū
 substantiuū sit eadē natura in quātūz substantia sunt. Si
 militer adiectiuū infinitari p̄t z qua rōne vnū z quodli
 bet q̄a oīum adiectiuū in quātūz huiusmodi est eadem
 natura: z ita cum omne nomē sit substantiuū uel adiecti
 uū omne nomē infinitari p̄t. ¶ Ad oppositū sic. No
 men infinitū ut dicit cōmuniter ponit aliqd̄ sup̄ius ad
 terminū infini^{em} sed ente nihil est sup̄ius. ergo si dicat
 non ens nihil poni p̄t z si hoc ens infinitari non pote
 rit ut videt z loquit de ente s̄m q̄ nomē est ipsum ens.
 Adhuc oīs infinitatio est alicuius compōnis pemptio:
 ergo noia circa que in quātū siḡnt non est compō nec cir
 ca illa erit infinitatio. ¶ Nec aut sunt sicut deus: materia: for
 ma: z quedam noia accidētū ut albedo z cōsimilia. q̄re
 huiusmodi noia non p̄t infinitari. Adhuc q̄ infinitus
 est nō eget infinitatione nec infinitari p̄t. p̄p̄rie: s̄ que
 dam sunt noia infinita ut quis qualis quātūz z consilia.
 ergo h̄ p̄p̄rie infinitari non deberet. Adhuc infinitatio
 non est nisi eius q̄ prius finitū erat sed signa vniuersa
 lia ut oīs nullus z alia que dīcūt dispōnem s̄bi in quātū
 h̄^o neq̄ siḡnt qualitatem finite neq̄ substantiā finite quasi
 nihil in eoz significatione infinitādum est z ita nec infi
 nitari debēt. Adhuc p̄p̄rietatis infinitationis est inuenire
 formā z ipsam p̄uare z dare intelligere forme p̄uationes
 sicut patet in isto infinito nō homo. sed quedā sunt noia
 p̄uationem significātia ut nemo nihil z cōsimilia q̄bus
 si adueniat negatio intermet negationē reptam z nō fa
 ciet intelligi forme p̄uationem sed magis p̄m z dabit
 aliqd̄ infinite intelligere est cōtra naturā termini infini
 ti. quare videt q̄ huiusmodi noibus negationes signifi
 cationibus nō sit addēda negatio infinitas. Ex hīs ergo vi
 det q̄ non oia noia infinitari p̄t q̄ cōcedendū est. Et
 dicendum q̄ adhuc q̄ nomē infinites duo exigunt. vnū
 est q̄ signū s̄bi qualitas finita z nō oportet eam sub
 stantari per qualitatem infinitā. Aliud est q̄ nō sit nomen
 negatiuū sed positionem significās per p̄mam conditio
 nem est q̄ noia infinita nō infinitant nec etiā signa vni
 uersalia. per secūdam v̄o huiusmodi dictiones nō infini
 tant nemo nihil zc. ¶ Noia autēz alia ab hīs infinitari p̄t
 ex quo patet q̄ noia p̄uatiua nō p̄t infinitari. ¶ Ad ob
 lecta ergo dicendum ad p̄mū q̄ nō oīs compō qualitatis
 cū s̄ba p̄t esse s̄m infinitationis. oportet enī q̄ sit quali
 tas finita p̄uata siue substantialis siue accidentalis. ¶ Ad

secūdu q̄ nomē adiectiuū q̄ nō infinitat p̄pter hoc
 q̄ adiectiuū est nō infinitat. nec substantiuū infinitat
 p̄pter hoc q̄ substantiuū est: sed p̄pter naturam substā
 tialē. s. p̄pter qualitatem finitam siḡtam in s̄ba: z ideo non
 omne adiectiuū nec omne substantiuū infinitat. Adhuc
 autem q̄ opponit h̄ nomē ens non posse infinitari. di
 cendū q̄ p̄t z nō est necesse omne nomē infinitū aliqd̄
 ponere s̄m rem sed s̄m rōnem. vnde cum infinitat ens
 q̄ simpliciter est delinquit ens q̄ est cōmune enti s̄m
 rem z s̄m rōnem sicut patebit in sequēti questione. Ad
 huc aut q̄ opponit in noibus simplicis significatiōis.
 Dicendū q̄ nullum nomē accidētis significat rem ita sim
 plices q̄n sit in ea cōpositio ut res huius nois albedo cō
 positionem habet ex luce z diaphonitate. sicut nomen
 materie aut forme est sine quadā cōpōne: q̄ hoc nomē
 materia non dicit solam s̄bam materie sed ipsam cū alia
 posita annexa. similiter hoc nomē formā non solū s̄bam
 forme dicit sed s̄bam eius cum alia posita. sicut hoc no
 meo deus. non enī est nomē diuine eēntie sed alicui^o
 p̄p̄rietatis per quā ipsum intelligimus. significat enim
 idē hebraice q̄ timor latine ut dicit. sicut z de alijs no
 minibus p̄me cause attributis. nullū enim illoz diuinaz
 eēntiam purā significat: sed per aliquā p̄p̄rietatē dat eaz
 intelligere z ita in omni tali noie aliqua est cōpositio ad
 quam referri p̄t infinitatio. Ex hīs ergo manifestū est
 que noia infinitari p̄t z que non. ¶ Hīs habitis forte
 dubitaret ulterius aliqs de noie infinito. utri aliqd̄ po
 nat uel nō. z q̄ sic videt per dictū Aug. in hoc caplo ubi
 dicit q̄ et q̄ est non equale subiaceat. s. ineq̄le. Adhuc
 s̄m ipsum eadē est p̄ntia terminoz finitoz z p̄uatorum
 que est finitoz z infinitorum: sed ad terminū p̄uatiuum
 sequit termin^o pure negatus z nō ecōuerso z hoc p̄pter
 id q̄ ponit per terminū p̄uatiuum: quare cuq̄ similiter
 ad terminū infinitū sequat terminus negatus z nō ecō
 uerso hoc erit q̄ terminus infinitus aliqd̄ ponit. Adhuc
 si terminus infinitus nihil ponit hoc est per negationes
 z si hoc nō differt a pure negatiuo q̄ manifeste falsū est
 Adhuc si terminus infinitus nihil ponat ergo ubi cūq̄
 subicit terminus infinitus erit negatiua p̄p̄. sic enim
 est in oibus q̄ ubi cūq̄ ponit ad s̄m negatio simpliciter
 negās ita q̄ nihil ponit manet p̄positio negatiua: sed
 manifeste falsum est oēm p̄pōnem negatiuā in qua sub
 icit terminus infinitus ergo talis terminus aliqd̄ po
 nit. Adhuc in omni p̄pōne affirmatiua s̄m aliqd̄ ponit
 q̄ est ens uel modus entis. sed p̄positio in qua subicit
 terminus infinitus est affirmatiua nisi adsit alia negatio
 ergo per s̄m aliqd̄ ponit q̄ est ens uel aliqd̄ per mo
 dum entis se habēs: ergo videt q̄ per nomē infinitū ali
 quid ponit. ¶ Ad oppositū sic dicit Aug. q̄ ab eadez
 forma imponit h̄o z nō homo si h̄^o per positiones illius
 forme nō homo nec per etisdē p̄uationes: q̄re sicut hoc
 nomē homo significatiuū est forme hois sic hoc nomen
 non homo significatiuū est p̄uationis illius forme. cum
 ergo sola p̄uatio nullius rei sit positiua hoc nomen non
 homo nullā rem ponit z similiter itelligit de omni tali.
 Adhuc dicit Boetius in paruo cōmēto sup̄ libroz per
 p̄er^a. q̄ qui dicit homo rem cōstituit. qui dicit non ho
 mo rem q̄dem tulit: sed nihil addidit quare nō videt ta
 le nomē aliqd̄ ponere sed p̄uare solūz. Adhuc in noie
 substantiuo substantia z qualitas non differūt eēntialiter s̄
 sicut q̄ est in quo est: qualitas enim forma est: substantia
 aut cōpositum: q̄re videt q̄ si infinites tale nomen z pri
 uet q̄litas p̄uat z substantia. sed utraq̄ p̄uatiua nihil ma
 net q̄ sit de significatione nois. q̄re videt per talē termi
 num solā p̄uationē significari z nullius rei rōnem. Ad
 huc si oīs homo est aīal omne nō aīal est nō homo. s̄ la
 pis est non aīal ergo lapis est nō h̄o: z si h̄o ergo lapis est
 q̄re a p̄mo. si oīs h̄o est aīal lapis est istud non sequitur.
 Sed non videt argumētum suscipe impedimētum ubi

per hoc qd terminus infinitus nihil ponit. videt igit qd oporteat dici ipsum nihil ponere. Adhuc ens infinitat z non pot ponit aliquid per eius infinitatione cum ipsum sit comunissimum quare non est necesse nomen infinitu aliquid ponere. Et dicit qd ens infinitari non pot. C Sed contra omne aial est ens. hoc sm Boecium couertit per contrapositionem quare dicit omne non ens est non animal: z ita oportet ens infinitari. Adhuc nomen non dicit aliquid ponere nisi qd per ipsum significat. sed per nomen infinitum ut cum dico non homo non significat res aliqua si enim significaret intellectus dicens illam rem apprehenderet determinate qd manifeste falsum est. nihil enim apprehendit intellectus nisi rei priuationem quare tale nomen non ponit aliquam rem. Adhuc dicit Boecius qd nomen infinitum similiter dicit de quolibet qd est z qd non est: sed enti z non enti nulla res comunis est qre per nomen infinitum nulla res ponit. Ad hoc soluendum distinguendum est nomen per substantiuu z adiectiuu. in noie autem substantiuo sba z qualitas non differunt per essentiam sed tm sm rōnem sicut qd est z quo est. qualitas enim ipsa forma est per quam sig eius intellectu apprehendit. substantia autem cum ipsa forma tota essentia aggregati est uel pars dignior z ideo ipsa priuata priuat tota significatio talis nois. Unde si infinites nomen substantiuu tota significatio eius negat z nihil ponit. z dico nihil sm rem. s. qd sit in rerum natura sed solum aliquid sm rōnem uel imaginatione sicut priuatio rei uel aliquid sm dictionem. Et hoc dico qd per huiusmodi nomina loquimur tanqz res ueras significaret. Dicendum qd non homo est qualitas uel est h in cuius uel aliquid h^o: h^o autem nomen derelinquit aliquid z sibi compatit q: cum sit non homo contingit qd sit aliquid sm naturam sicut lignu uel lapis uel huiusmodi. sed hoc necesse non est immo pot omnino nihil esse z ideo h^o infinita noia dicuntur nihil ponere. Si autem querat expositio. dico qd exponitur sic. Non homo ens qd non est homo. sed hoc qd dico ens in hac expositione non dicit aliquid ens sm naturam sed accipit comuniter ad ens sm naturam z sm rōnem uel intellectum z sic ponendo ens non ponit aliquid simpliciter sicut iam patebit. ergo manifestum est qd nomen substantiuu infinitu nihil rei ponit. si autem infinites adiectiuum aut significat formam eentialem sicut quedam nomina differetiarum ut rationale z animatu z h^o. z est de his eadez ratio que est de substantiuis ut significat formam accidentalem sicut album: iustu: bonum z consimilia. in talibus autem qualitas z sba differunt sm eentiam significat sibi qualitas finita accidentalis. substantia autem infinita de cuius eentia non est ipsa qualitas accidentalis z ideo in talibus ponit aliquid. priuata enim qualitate ponit infinita substantia sic non album aliqua res que non est alba. Ex his ergo patet solutio ad duo pma obiecta. loquitur enim hic Aristot. modo de noibus infinitis adiectiuis accidentibus. talia autem ponit ut dictu est. C Ad tertium dicendum qd nomen infinitum substantiuum differt a nomine pure negato z hoc qd nomen pure negatu nihil ponit sm rem neq: sm rōnem neq: aliquid derelinquit nec secum compatit quantum de se: eius nomen autem substantiuu infinitu qzuis rem nullam ponit tamen aliquid sm rōnem ponit sicut priuatione z aliquid derelinquit aut secum compatit qd est uere res sed non ponit illud. bene enim possibile est cu sit non homo qd sit lignu uel lapis uel aliquid tale hoc tamen per terminu infinitu non ponit qd circa qd nihil sm rem sic qd est non homo C Ad quartu dicendum qd nomen infinitu substantiuu qzuis nihil ponat non tamen si substantia facit propositionem negatiuam. ponit enim priuatione que se habet sicut sibi z tanqz ens prout nos dicimus chimera significare ens priuationes etiam z negationes aliquid esse: nihil tamen sm rem ponit: z est simile de eo qd dicimus qd videte te

nebras nihil video. sic enim intelligedo non hoiem nihil intelligo nec qd significat non hoiem aliquid simpliciter significat. C Sed tunc obicit aliquis si significans non hoiem nihil significat ergo ens uox non significatiua sicut buba. Et dicendu qd non. hoc enim qd dico buba intellectu nullo modo constituit. hoc autem qd dico non homo aliquo modo constituit ipsum. facit enim intelligere qd homo non significat. nullam tamen rem intellectu constituit quantum de se est sed solam rei priuationem. Unde sic videdo tenebras aspicio ut videam aliquid: non tamen aliquid video. Similiter intelligo tm infinitum circumspicio intellectu ut rem aliquam apprehendat sed non apprehendit nisi priuationem rei z illud dico de substantiuis infinitis. C Ad quintu patet solutio qd cum substantiuo nomen infinitum ponit rei priuatio tanqz aliquid ens z h est rōne sibi: sed non ponit res aliqua sm naturam. C Rationes autem posite ad secundam partem questionis concedere sunt. ostendunt enim qd nomen substantiuum infinitum nihil ponit z qd ens infinites qd concedendu est: nec est necesse qd ponat aliquid sed priuationem rei qd nihil est nisi sm rōnem uel imaginationem: uel sm dictionem: z h notandum est qd non debet proprie infinitari ens nisi sm qd dicit simpliciter ens sm naturam z sm ueritate z tunc priuat simpliciter ens z derelinquit ens sm rōnem uel sm opinionem: istud tamen non ponit per ipsum: si autem accipiat ens z est enti simpliciter z enti sm animam siue sm opinionem z addat ei negatio puto qd sola negatio erit qd nihil derelinquit illa priuatio cum puet ens tam sm rōnem qz ens sm rem. sic enim omnino priuat ens sonat idem qd nullo modo ens: ens autem in tali comunitate acceptum non est alicuius finite significationis z ideo in tali acceptance non infinitat z hoc est qd prius diximus tale nomen non infinitari cuius non est aliqua finita significatio qualitatis. Et nota qd hoc totu intelligedu est de noie infinito in se considerato qd ex comparatione eius ad alterum in ordine aliquid videt ponit ut non homo currit. Ex his ergo manifestum est qd nomen est infinites. z qd non: z qd infinitum ponat aliquid z qd non. C Sed iuxta hec incidunt questuicule. vna est in quo differunt nomen infinitum apud gramaticum z nomen infinitum apud logicum. Et dicendu qd nomen infinitum apud gramaticum tam substantiuum qz qualitates significat z per pōm sed infinites. Nomen autem infinitum apud logicum significat cuz priuatione z non significat qualitate ueram nec substantiam ueram sed priuationem forme pro qualitate: z ens comune sm rem z hz rōnem pro substantia enim compositum ex tali ente z priuatione qualitatis. C Alia questio est quare negatio aliquid in compositione cum noie facit tm pure negatiu ut nemo. aliquando autem infinitat ut non homo. Et dicendum qd hoc est qd cum dicit nemo negatio in compositione illa negat omnia supposita respectu pdicati z ideo pura negationem facit. terminus autem infinitus ponit priuationem qualitatis cum ente comunem cum ens sm naturam z sm rem z ideo puram dat negatione. C Solet autem queri per quam naturam nomini contingunt negatio in compositione ad infinitu quid etiam significari in nomine infinito tanqz qualitas z quid tanqz substantia: sed hec patent ex predictis. Ex his ergo manifestu est de infinitatione nominis quomodo se habet in se.

Tunc autem restat querere de nomine priuatio. z primo quis terminus priuari possit. z videtur qd omne nomen aliquo habitum sigit z cuiuslibet habitus est aliqua priuatio quare significationem cuiuslibet nominis priuare contingit. Adhuc omne nomen significatiuum per pōnem negatiue singulare potest. sed omne nomen per impositum aliquid per pōm significat uel semper uel frequēt qd nomen uel semp uel ut frequēt

Liber Primus

privari poterit. ¶ Ad oppositum sic nomen privatum dicit privationem forme cum potentia ad eandem vel aptitudinem et talis est maxime forma accidentalis que cum privet habet potentiam vel aptitudinem ut iterum insit que nomen privatum in accidentalibus proprie invenit et hoc concedendum est. de talibus enim privatis loquitur hic *Ag.* ¶ Ad oba dicendum quod omnis habitus est aliquid privatio sicut negatio. unde significacione cuiuslibet nominis pertingit primere per negationem non tamen quodlibet nomen potest fieri privatum secundum quod loquitur *Ag.* de privatis. ¶ Sed obicit aliquis de huiusmodi nominibus irrationalibus et consilibus que privata sunt et tamen non dicit aptitudinem sine potentia ad formam. Et dicendum quod dupliciter privatio dicitur. uno modo secundum totum. scilicet quod privet formam et potentiam siue aptitudinem ad formam et de talibus privatis non loquitur hic *Ag.* Alio modo secundum partem. scilicet quod privet formam sed ponit potentiam siue aptitudinem ad formam et sic est in huiusmodi privatis insitum in eadem et consimilibus de quibus loquitur hic *Ag.* Patet igitur quod non loquitur hic *Ag.* de terminis privatis ubi non privet formam accidentalem. et hoc notandum quod multa plura possent esse huiusmodi que sunt sed essent impossibile ad usum habitus. ¶ Consequens est questio que sit differentia inter nomen privatum et infinitum et pure negativum. Et dicendum quod omnia conveniunt in hoc quod formam significant per terminum privatum differunt autem in hoc quod terminus negativus quantum de se est omnino negat nihil ponendo nec secundum rem nec secundum rationem. terminus autem privatus et infinitus aliquid ponit secundum rem et rationem sed differenter. Terminus enim privatus privatur formam sed ponit rem aliquam sicut aptitudinem ad formam. terminus autem infinitus si fuerit substantivum vel adiectivum significans dicitur sibi privatur formam et potentiam ad formam ponendo aliquid secundum rationem sed nihil secundum rem. Si autem fuerit adiectivum privatur tam qualitate finita quam aptitudinem ad eam. Si aliquid secundum rem ponit sicut substantia infinita et eandem enim substantiam ponit terminus infinitus. ¶ Adhuc notandum quod nomen negativum quantum de se est nihil derelinquit neque secum compatitur: nomen autem infinitum et privatum id faciunt. ¶ Adhuc nomen infinitum invenit tam in substantialibus quam in accidentalibus terminis. nomen autem privatum in accidentalibus tamen. Ex hijs manifestum est quomodo infinitatur casualia et quomodo nomen privatur et que sit differentia nominis negativum infinitum et privatum. ¶ De participijs autem sciendum quod infinitant et est similis natura eius participiorum et infinitorum et adiectivorum infinitorum significativum formas accidentales. ¶ Et quod ulterius forte dubitaret aliquis de infinitatione non casualis sicut verbi. querit primo utrum omne verbum infinitari possit vel non. et videtur quod non omne hac ratione quod verbum infinitivum speciale agere privatur et commune siue superius ponit sed non est superius in verbis quam hoc ipsum est que si dicatur non est non poterit poni aliquid superius et si hoc non potest hoc verbum est infinitari. ¶ Adhuc quod similiter est in quolibet quod est et quod non est non est infinitum. sed *Ag.* in libro *per* vult quod ista verba opinatur solet contingit et huiusmodi sic se habent ergo infinita sunt et si hec infinitari non possunt coia infinita sunt. Adhuc privationis non est privatio sed hoc verbum privare et negare privationem dicit que super ipsum non cadet alia privatio infinitas. Adhuc verbum excepte actionis semper diffinit super determinatum suppositum quare addita ei negatione negat res verbi a supposito determinato et actuali quare erit pure negativum et non infinitum et in verbis excepte actionis semper infinitari non potest sed negari. ¶ Ad oppositum sic si fuerit de ente quod est nomen quantum ad infinitationem sicut de esse quod est verbum: sed ens quod est nomen infinitari potest que et esse quod est verbum et ita hoc verbum est poterit infinitari. Adhuc omne verbum significans quantumcumque actionem determinatum per modum ponis et non habito respectu ad actuale suppositum et determinatum potest admittere negationem que infinitet illam. hoc enim solum requirit in verbis ad hoc quod infinitari possit: sed omne ver-

bum sic significat nisi forte verba excepte actionis. etiam hec verba negare privare annihilare et huiusmodi que hec et alia infinitari possunt et hoc est concedendum. sufficit enim verbo ad hoc quod infinitet ut aliquid determinatum per primum significet siue per modum ponis et non respiciendo suppositum determinatum. ¶ Ad obiecta dicendum ad primum sic quod non est necesse verbum infinitum aliquid superius ponere imo nihil ponit secundum rem sed solum secundum rationem sicut de aliquo nomine infinito dicitur est: attendendum tamen hic est quod si hoc verbum est dicatur secundum rem si privatur et infinitas relinquit esse secundum rationem et si non ponat ipsum. Si autem hoc verbum est dicatur esse commune ad esse secundum rem et secundum rationem sic non significat aliquid esse determinatum neque infinite et ideo addita ei negatione erit infinitatio immo magis pura negatio cum privatur esse omnino et nullum esse derelinquat. omnium enim infinitorum est hec proprietas. sicut aliquid derelinquat et aliquid compatiantur quibus non ponant aliquid. ¶ Ad secundum dicendum quod ista verba opinatur solet contingit et huiusmodi similiter sunt in quolibet quod est et quod non est differenter tanquam verba infinita. verba enim infinita sic se habent per particulam negationis additam et per naturam privationis in eis. Alia autem verba ex sua significacione que per primum significat sic se habent et ideo non sequitur quod infinita sunt. ¶ Ad tertium dicendum quod huiusmodi verba privare negare et huiusmodi significet actum privatum et negatum non tamen per modum negationis aut privationis sed per modum ponis et ideo infinitari possunt: sic autem non fuit in omnibus quod si dicam nemo non solum significat negatio sed et per modum negationis et ideo non infinitas. ¶ Quarta ratio procedit hinc quod omne verbum infinitari possit preter illud quod est excepte actionis. ¶ Beinde querit utrum verbum in omni differentia persone indifferenter infinitari possit ita quod differat a verbo pure negato. videtur quod non. ¶ Dicit enim Boetius in parvo commento super librum *per* quod verbum infinitum cum ponit in oratione non differat a verbo pure negato sed prima et secunda persona verbi intellecta plene orationis habent eo quod in eis diffinit intelligat. quare si addatur eis negatio pura erit negatio et non infinitatio. Adhuc quando actualiter remouet predicatum ab actuali supposito est oratio negativa: sed sic est in additione negationis ad primas et secundas personas verborum sicut patet intuitu que negatio addita prime vel secunde persone verbi non facit verbum infinitum sed pure negatum et hoc est concedendum. Et notandum quod similis potest esse ratio de verbo excepte actionis et de verbo in tertia persona quando ei additur negatio ad infinitandum. pure enim negativum tenebit et non erit proprie infinitatio. ¶ Notandum tamen est quod si aliquis velit dicere quod verbum infinitum est omnino dicitur composita ex negatione et verbo sic contingit infinitare verbum excepte actionis et verbum prime et secunde persone si componatur cum illis negatio. sed non est realis differentia talis verbi ad verbum pure negatum ut dicitur est. ¶ Ulterius querit de verbo tertiae persone infinito utrum cum sit extra orationem aliquid differat a verbo pure negativo vel non. et videtur quod non. sic hoc verbum non currit cum sit infinitum exponibile est. aut ergo sic exponitur est non currens vel non est currens. si primo modo tunc magis infinitas participium quam verbum. si secundo modo pure negativum est et isto modo exponi oportet: vel erit infinitatio participij quare videtur quod verbum infinitum nihil ponat. Adhuc ipsum similiter in quolibet quod est et quod non est sicut dicitur *Ag.* in *per*. sed enti et non enti nihil commune est: quare verbum infinitum nihil commune ponit et ita pure est negativum. sed dicitur aliquis quod est actio universalis et specialis. specialis autem actio privatur per verbum infinitum. generalis autem ponit. verbi gratia non currit idem est quod agere aliquid quam currere. Sed istud inveniri non potest in hoc verbo est que illud dictum generale non est. Adhuc istud videtur falsum quod non ponit per terminum nisi quod per ipsum deprehendit ab intellectu: sed per ipsum verbum infinitum non

apprehendit magis ens q̄ nō ens q̄ ip̄m nō ponit ens. sicut etiā necesse est eadē rōne. ¶ Ad oppositū sic cum si/ militer se habēt noīa ad infinitationē sicut uerba z eoz^o euz quedā noīa infinita aliqd ponant z quedam uerba infinita aliqd ponēt. Adhuc oē qd est nota dicēdi vñ de altero aliqd dicē z ponit alteri iēē. sed uerbū infinitū est tale sicut patet per *Ag.* in li^o p̄yer^o. q̄re uerbū infinitū ali quid ponit z dicit alteri in eē z ita videt q̄ uerbū infinitū ali quid ponat. Et dicēdū est sicut dicitū est de noīe infinit to substantiuo q̄ uerbū infinitūz nihil ponit s̄m rē. s. q̄ sit in rerū natura aliqd tñ ponit s̄m rōnē sicut p̄uationem actionis cōpatif etiā secū q̄ actionē sed nō ponit eā im/ mo derelinqt. sicut enim p̄oi eē q̄ nō currit z q̄ sedeat sed hīc nō ponit per currere p̄tingit qd nullaz penitus agit actionē. vñ ponit eē qd est cōe ad eē in re z ad eē in rōne uerbū aut pure negatū quātū de se est nihil ponit s̄m rē nec s̄m rōnē nec aliqd derelinqt uel cōpatif s̄m q̄ tale. ¶ Ad obiecta dicēdū ad p̄mum sic nō currit sic exponit tur non est currēs nō tñ est uerbū pure negatū z rō eius p̄ius dicta est. ¶ Ad scdm dicendum q̄ s̄m rem nihil cōe est ei qd est z qd non est ideo nihil s̄m rem ponit qz nihil s̄m rem cōe est ad p̄dictoria. aliqd tamē ponit s̄m rōnem cōmune eis. s. actionis p̄uationē alta aut opposi ta cōcedēda sunt. ¶ Ad ea aut que opponunt ad scdam partē questionis dicēdū ad p̄mū sic. q̄ noīa infinita di/ uersarū sunt naturarū respectu infinitationis. sed sic nō est de uerbis: z ideo q̄uis aliqd nomē infinitū ali quid ponat nō oportet q̄ aliqd uerbū infinitū ali quid ponat z dico aliqd qd sit in rerū natura z sicut ens. ¶ Ad scdm dicēdū q̄ uerbū infinitū rōne ponit aliqd simplr nega tum z ite nō ponit aliqd sed magis p̄iuat. ¶ Hoc habi to cōsequēter querit utrum uerbū infinitū in orōne dif/ ferat a uerbo pure negato. z videt q̄ nō qz uerbum sigt esse aliquāū ad ens q̄re si ponit illud ens in orōne sta/ tim aduentēte negatione remouet ab eo res uerbi: sed cum ita sit fit pura negatio quare videt q̄ uerbū infinitū respiciēs actuale suppositū pure negatūū est. ¶ Ad/ huc si actuali cōpōnt inter extrema actualiter entia sup/ uenerit negatio: negat vñū extremū ab alio faciēs nega tionem purā z sic est cum uerbūz infinitū in orōne po nit q̄re ibi ponat negatio est. z hī cōcedēdū est z hoc pla ne dicit Boecius in 2° p̄yer^o. ¶ Hoc tñ notādūz q̄ cum uerbū infinitū in orōne pure negatū sit hī non ha/ bet de se sed hī cōtrahit ex terminis quoz alterū necessa rio ab altero remouet quādo actualiter exp̄mif. uerbūz aut pure negatū ex se habet q̄ actualiter neget aliqd ab aliquo z de se habet q̄ orōnem faciat negatūā cum uer buz infinitū a suis extremis habeat hī. z sic patet quomō se habēt ad inuicē uerbū infinitū z uerbū pure negatūz. Ex p̄dictis igit manifestū est que sit natura terminorū infinitoz in generali z in speciali tam casualiū q̄ nō ca/ sualium: que sit etiā natura noīuz p̄uatiuoz z quomo do se habeant ad noīa infinita.

¶ Similiter aut quādo sic se habent z
f a. z. b. ut simul qdem eidez nō con
tingāt omni aut ex necessitate alte
ruz: z rursūm. c. d. similr: sequat ad qd est
a. c. z non cōuertat: z id qd est. b. sequit. d.
e. z nō cōuertit z. a. qdem z. d. p̄tingāt ei/
dem. b. aut z. c. non contingent.

¶ In hac parte que est de bñ esse huius capli quedam in
troducitur ad p̄dictoz euidentiam z diuidit in duas. in p̄
mo ponit quādā p̄ntiam uerificādā cuius p̄ns quadru
plex est. in secūda ipsam ostēdit cum dicit. ¶ p̄mum er/
go. ¶ p̄ntia uerificādā talis est si aliqd sequat ad ali quid z
nō ecōuerso. s. si ad oppositū p̄ntis sequit oppositum an

cedētis z nō ecōuerso. s. non ad oppositū antecedētis seq/
tur oppositū cōsequētis z cōpo^o sunt p̄sequēs z opposi/
tum autis. similr in cōpossibilia sunt autēs z oppositū cō
sequētis z intelligēdūz est de oppositis cōtradictorie. p.
c. p. b. oppositum p̄tingētis z hī est. ¶ Similr aut qm. ¶

¶ Dum ergo qm ei qd est. b. sequit. d.
huic manifestū est qm enim eoz que sunt
c. d. alterum ex necessitate omni inest: cui
aut. c. nō cōtingit. b. eo q̄ simul infert. a. a
aut z. b. nō contingūt eidez. ¶ Manifestum
quoniā. d. sequit ad. b. rursūm ei qd est. a.
non cōuertit qd est. c. omni. a. uel. c. uel. d.
inest: p̄tingit aut. a. z. d. eidē in eē. b. aut z. d.
eidem nō cōtingit: eo q̄ consequit. a. ei qd
est. c. si hoc cōtingat: accidit enim qd impos
sibile. ¶ Manifestūz igit qm neqz. b. ei qd est
d. cōuertit: eo q̄ cōtingit simul. a. z. d. in eē
accidit aut aliquoties z huiusmodi termi
noz ordine falli eo q̄ opposita nō suman
tur recte: quoz necesse est omni alterū in
esse: ut si. a. z. b. nō cōtingūt simul eidē ne
cesse est aut in eē cui non alterū alterum: z
rursūm. c. z. d. Similiter cui aut. c. omni sequi
tur. a. accidet enīz cui. d. z. b. in eē ex neces
sitate qd falsum est. Sumat enim negatio
eoz que sunt. a. z. b. ut ea que in qb^o. f. rur
sus eoz que sunt. c. z. d. in qbus. g. neces
se est ergo omni in eē uel. a. uel. f. aut enim
affirmationē aut negationē: z rursūm aut
c. aut. g. affirmatio enīz z negatio z cui. c.
omni. a. positū est: q̄re cui. f. omni: hoc qd
est. g. ¶ Rursūm quoniā eoz que sunt. f. b. oī
alterum: z eoz que sunt. g. d. similr: sequa
tur aut. g. ei qd est. f. z. b. ei qd est. d. sequat
hoc enim scimus. Si ergo. a. ei qd est. c. z
ei qd. d. sequit. b. hī aut falsum: e contrario
enim erat in his que sic se habēt cōsequen
tia: non enim necessariū fortasse omni in
esse: aut. a. aut. f. neqz. f. aut. b. non enīz est
negatio eius qd est. a. bec que est. f. naz bo
ni nō bonū negatio non est aut idem hoc
qm est neqz bonū neqz non bonū. Simili
ter aut z in. c. d. nam negationes que sunt
due sunt sumpte.

¶ Conter uerificat eam z p̄mo ostendit p̄mam p̄ntiam sic
cuiqz repugnās antecedēs eidem inest oppositū antecē
tis qd alterū illoz de quolibet z non ambo de eodem:
sed antecedēs repugnat opposito p̄ntis qz ubi cūqz repu
gnat p̄ns eidem repugnat antecēdēs. ergo oppositū ante
cedētis p̄ns est ei. s. opposito p̄ntis z ita patet si ali quid
sequat ad aliud qd ad oppositū autis sequat oppositūz
p̄ntis z hī est. ¶ p̄mū ergo qm. ¶ 2° uerificat tertiā p̄ntiā sic
cui cūqz nō inest autis eidez inest eius oppositū: sed p̄nti
nō necessario inest autis qz nō p̄uertunt ergo ei pōt in eē
oppositūz autis q̄re cōpo^o sunt p̄ns z oppo^o autis z hī

est. **[** Rursum quoniam et. **]** Tertio ostendit quod tam contraria sic deducens ad impossibile sed compossibilia sunt autem et opposita contraria: quod est compossibile autem est compossibile consequenti. ergo oppositum contraria est compossibile et ita contradictoria simul stabunt quod est impossibile. relinquunt igitur quod incompossibilia sunt autem et oppositum contraria et hoc est. **[** b. autem et. **]** Quarto ostendit secundam contrariam et hoc facit ultimo quia circa hoc magis imorandum est. et procedit sic. primo ostendit contrariam sic si ad oppositum antecedentis sequatur oppositum contraria et quod est compossibile antecedenti est compossibile si cum contraria sit compossibile oppositum autem ut primo ostensum est et ipse erit compossibile oppositum contraria: et ita simul contradictorie quod est impossibile. relinquunt ergo quod ad oppositum autem non sequatur oppositum contraria non contraria est. **[** Et hoc modo est igitur. **]** 1° contra eam opponit sophisticam et soluit et dividit in duas. In prima opponit. in 2° soluit cum dicitur hoc autem falsum in oppositum. sic per primo parat ad oppositum dicens quod si a. et b. dicitur. et c. et d. dicitur et ex c. sequitur a. videbitur ex d. sequitur b. et ita ad oppositum autem sequitur oppositum contraria et hoc est. **[** accidit autem aliquoties. **]** 1° opponit oppositum sic. sit. b. negatio eorum que sunt. a. b. sic. h. negatio eorum que sunt. a. b. sic. h. negatio eorum que sunt. a. b. sic. h. negatio ipsius. a. et adhuc ipsius. b. sicut b. erit negatio ipsius. c. et sicut ipse. d. arguunt ergo sic. si ad c. sequitur a. cum oppositum ipsius. b. sit. f. et b. oppositum ipsius. c. tunc per contrariam 2° nupentim sicut ad. f. sequitur b. sed oppositum ipsius. f. est. b. et oppositum. h. est. d. quod cum ad. f. sequatur b. per contrariam 2° ad. a. sequitur b. et ita ad oppositum autem sequatur oppositum contraria ut videtur et hec est sicut negatio. Contra soluit et procedit sic. primo interimit hanc ultimam contrariam et hoc est. **[** hoc autem falsum. **]** 2° respondet ad rationem que videtur eam probare dicens quod non sunt contradictoria. f. et a. uel. f. et b. f. enim non est negatio ipsius. a. nec ipsius. b. sed sunt due negationes ut si a. sit bonum et b. non bonum. f. erit neque bonum neque non bonum. sed istud non est negatio ipsius. a. cum entis non sit idem et quod est. b. non enim sunt idem non bonum et non bonum in non bonum. sicut autem dicitur de. b. in eorum que sunt. c. d. et ita patet quoniam respondendum est opponenti sophisticam et hoc est. **[** Non enim fortasse. **]**

[In quot ergo figuris et per quales et quot propositiones et quoniam et quod sit similis. Amplius autem ad que perspicendum destruendi et destruenti: et quomodo oporteat querere de proposito secundum unamquamque artem. Amplius autem per quam summamus vias que in singulis sunt principia iam pertransuimus. **]**

[Contra epilogat determinata in primo libro. et primo epilogat de determinata de generatione filiorum dicens determinatum esse in quod figuris sunt similis et hoc dicit quantum ad numerum figurarum. et quoniam et hoc dicit quantum ad substantiam figurarum. et per quales et quot propositiones et hoc dicit numerum propositionum filiarum. et quomodo et hoc dicit quantum ad modos figurarum et hoc est. **[** In quot ergo. **]** 2° epilogat determinata de inventionem medij. et primo quantum ad acceptationem principiorum propter quod de quibus ibidem dicta est via accipiendi ubi dicitur secundum singularem eorum. et hoc est. **[** amplius autem per quam via. **]** Et nota quod non epilogat determinata de reductione eo quod epilogat fit per similitudinem memorie. determinata autem de reductione nupentim in primo autem illud capitulo differt autem non parum et ideo non oportuit ea hoc epilogare. aliter tamen exponunt alij illud ultimum. amplius autem per quam determinat ibi epilogat determinata de reductione. **[** Substituatur forte hoc de principia prout huius videtur enim superfluum in precedentibus enim in eodem capitulo ostendat ea que hoc dicit. scilicet quod ad oppositum contraria sequitur oppositum autem et non 2°. et quod antecedentia sunt incompossibilia contraria vero compossibilia. Et dicitur quod superius ostensa sunt hoc in materia spali. scilicet in terminis finitis et infinitis. hoc autem ostendit eadem in uli i

conterfusione que fit in omni materia et hoc facit ad predeterminedatum evidentiā et ita non superfluum hoc pars. **[** Alteri^o forte dubitaret aliquis utrum affirmationis et negationis possit esse negatio. aut dicit quod non: videtur tamen quod sic. **]** Dis enim propro siue causa siue propositio potest vna negatione negari fiat ergo copulatio falsa ex contradictorijs et neget illa vna negatione sic for. erit et for. non erit. igitur pro quod vna negatio erit affirmationis et negationis. Et dicendum quod propro preexistens componit ex affirmatione et negatione si supervenerit negatio distinguendum est aut enim referenda est negatio ad actum exercitum aut ad actus significatum. et dico actum exercitum qui intelligitur per officium dictionis copulatiue que signat simul esse. dico autem actum significatum qui exprimitur per sermonem in altera parte copulatiue. si autem referat negatio ad actum exercitum tunc negat copulatiua secundum quod copulatiua et nulla suarum partium videtur negata est enim sensus negatiue ista non sunt simul vera: sicut currit for. non currit et ita non negat affirmatio et negatio ex quo fiebat copulatiua. si autem negatio referat ad actum significatum non transit ultra primam partem copulatiue quia vni^o affirmatiōis est vna negatio. vni^o sensus est for. non currit et for. non currit. et sic patet quod negatio apposita ad affirmationem et negationem non est utriusque negatio eadem manens. copulatiua enim in quantum hoc vna negatione negari potest sed illa negatio non negat affirmationem et negationem. **[** Juxta hoc queritur utrum negationis sit negatio. et videtur quod sic quod hoc dicitur hoc esse duas negationes ex hoc enim sequitur quod negationis sit negatio. Adhuc ois affirmationis est alia negatio. sed propro negatiua quedam affirmatio est quia ois propro eius affirmatiua sui dicitur quod ipse ipsa negari potest. Adhuc negatio superueniens negationi destruit negationem inuenit hanc non est nisi negatio quod negatio negari potest. **[** Sed contra si negatio negari potest neget post negationem scda iter negari potest eadem negatione. et tertia adhuc et sic deinceps quoniam erit processus in negationibus in infinitum hoc autem est inconueniens. Adhuc negatio pernitens affirmationis est quod si aliquid neget autem aduentum negationis affirmatiua erit: sed negatio non est affirmatio quod negationis non est negatio. Et dicendum quod negatio negari potest et ita negationis est negatio. hoc tamen scda negatio secundum rem affirmatio est secundum quod tamen et uocem^o negatio: negatio enim adueniens negationi destruit illam et illa destructa ponit affirmationem secundum quod igitur est negatio ea que est negationis negatio et secundum uocem et ita negari potest negatio sicut ostendunt prime rationes. Ipsa tamen secundum rem affirmatio est. unde si super illam adueniat tertia negatio ipsa secundum rem non est negatio negationis sed affirmationis et ita non est infinitas in negationibus. in uocis autem appone particule negationis bene potest esse quedam infinitas et hoc ostendunt rationes ad secundam partem inducte. **[** Sed tunc restat dubitatio de hoc quod dicitur est negationem perimere alias negationem que fit causa huius cum simile non sic natura ad destructionem nec similis ad sui corruptionem. Et dicendum quod causa eius est quod de quolibet affirmatio et negatio. unde si alicui negationem supervenerit negatio de hac secunda negatione uera erit affirmatio uel negatio sed negatio non potest sicut patet quod de ea uera erit affirmatio. **[** Ad obiectum dicitur quod non qualiter est in rebus nature et in rebus rationis. In rebus nature simile non perimit suum simile nec idem seipsum. In rebus autem rationis potest hoc contingere propter necessitatem huius principij de quolibet affirmatio uel negatio. **]**

[Explicit liber primus Dialecticorum. **]**

Incipit secundus liber Priorum Analyticorum Aristotelis:
cum Commentarijs Egidij Romani.

Noniam autem alij

quidem sunt vniuersales alij
ho particulares. Vniuersa-
les quide oēs semp plura sillo
gizant: particulariū autē pdicatiui quidez plu
ra: negatiui ho pclusionē solā: nā alie qui
dem ppōnes puertunt: priuatiua ho non
puertit. Pclusionio ho aliquid de aliquo est
quare alij qdē sillogismi plura sillogizant
ut si. a. oñsum sit omni aut alicui inesse. b.
z. b. alicui. a. necessarius inesse: z. a. si nulli
b. a. z. b. nulli. a. hoc autēz aliud a priore.
Si autēz alicui. b. nō inest. a. nō necesse est
z. b. alicui. a. nō inesse: cōtingit eniz omni in
esse: h ergo cōmunis omniū causa z vni-
uersalium z particularium.

Postq̄ in p̄ libro determinauit Aḡ. de sillo oñsum in
h sc̄do itēdit de sillo ex p̄pothēsi ut soluat p̄missum in ca
pitulo de reductione ubi dicit. que ergo horz dicit. Jul
sic in p̄mo determinauit de sillo h̄m eius esse z fieri. In
hoc sc̄do determinat de sillo h̄m eius posse. Diuisio autē z
sufficiētia huius secūdi libri h̄m p̄mū modū sic accipitur
diuidit autē lib̄ iste secūdu in duas ptes. In p̄mo determi
nat de modis silloz ex p̄pothēsi. in sc̄da cuz dicit. in p̄n
cipio autē petere. De quibusdā obliquitatib⁹ incidētib⁹
iuxta quosdā illoz. p̄ma in. d. in p̄ma determinat de sillo
ex p̄pothēsi in quo supponit aliqua p̄pō. in sc̄da cum di
cit. est ergo sic se h̄ere. De illo in quo supponit p̄p̄ter
tas alia termini uel p̄pōnis. p̄ma in. d. in p̄ma determi
nat sillo ex p̄pothēsi in quo supponit p̄pō colcans cum
p̄ncipali sillo in utroq; extremoz. in sc̄da cuz dicit. est
autē de ulibus. De illo in quo supponit p̄pō colcans cuz
p̄ncipali sillo in altero extremoz ibi autē. est ergo sic se
h̄ere. Determinat de sillo ex p̄pothēsi in quo supponit
alia p̄p̄tertas termini uel p̄pōnis z diuidit qz p̄mo de
terminat de illo in quo supponit p̄p̄tertas absoluta sicut
falsitas z est sillo ex falsis. in sc̄da cum dicit. circulo au
tem zc̄. De illo in quo supponit p̄p̄tertas relata z diui
dit in. d. in p̄ma de sillo in qua suppo^r p̄p̄tertas relata
termini cuiusmodi est cōuertibilitatis z dī circularis. in
sc̄da cum dicit. p̄uertere autē est. De illo in quo suppo
nit aliqua p̄p̄tertas relata que est p̄pōnis cuiusmodi est
oppō. z diuidit qz aut antēdef p̄pō ex pte p̄pōnis aut p̄n
cipioz. z p̄mo determinat de illo in quo antēdef oppō ex
pte p̄pōnis. sc̄da cuz dicit. in qua autē figura est. De illo
in quo antēdef oppō ex pte p̄missarum z iste dī sillo ex
oppositis. p̄ma enim in. d. in p̄mo determinat p̄uertuū
sillo in quo antēdef oppō ex parte p̄pōnis actu p̄cluse. se
cūdo de sillo per impossibile in quo supponit opposito
ex pte p̄pōnis p̄cludēde z incipit ibi per impossibile aut
sillo. Sic ergo patet diuisio z sufficiētia silloz istoz h̄m
qz ex p̄pothēsi sunt. patet etiā solutio ad h̄ qz solet queri
quare iste sc̄ds dī esse de sillo ex p̄pothēsi h̄ enim est qz
in oibus sillo in h̄ sc̄do determinatis supponit p̄pō uel
p̄p̄tertas alia termini uel p̄pōnis sicut ex p̄dicta diuisio
ne patet. Sc̄ds modus diuidēdi h̄m qz intēdit h̄ de p̄tate
sillo ḡnati z p̄stituti inesse z p̄sequitur in declarando h̄c
sniam sic iste sc̄ds diuiditur in. d. in p̄ma determinat de
p̄tate sillo ḡnati. in sc̄da cum dicit. in p̄ncipio autē pete
re. Quasdā obliquitates incidētes iuxta eam determi
nat. p̄ma in. d. in p̄ma determinat p̄tatem sillo qui est ex

cōpossibilib⁹. in sc̄da cum dicit. in qua autē figura. po
testatē sillo qui est ex incōpossibilib⁹ siue ex oppositis. p̄
ma in. d. in p̄ma determinat p̄tatem sillo penes p̄missas
in sc̄da cū dicit. circulo autē z ex se zc̄. p̄tatem eius pe
nes p̄pōnem. p̄ma in. d. in p̄ma determinat p̄tatem sillo pe
nes formā p̄missarū. in sc̄da cum dicit. est ergo sic se ha
bere. penes mām eoz. z h̄ dico qz sillo ex falsis nō pōt
in p̄pōnem uerā grā forme sed grā mām terminoz sicut
patebit ibidē. in p̄ma autē antēdef qz sillo per dispōnem z
formā p̄missarū p̄nt in plures p̄pōnes z didit in. d. in
p̄mo antēdef qui sillo p̄nt in plures p̄pōnes colcātes in utro
qz termino. in sc̄da cum dicit. est autē de ulibus. qz sillo
p̄nt in plures p̄pōnes colcātes un̄ in altero termino. in
p̄ma pte oñdit duas p̄pōnes quarū p̄ma est qz ois sillo
ulio z ois sillo p̄ticularis affirmatiuus cōcludit p̄pōnem
z eius cōuersam z ita plures p̄pōnes quā oñdit sic. Ois
sillo cuius p̄mo p̄uertit p̄cludit p̄pōnem z eius p̄uersam. s̄z
oēs sillo cōcludētes p̄pōnem ulem uel p̄ticularē affirma
tiuā p̄mo cōuertit. ergo ois sillo talis cōcludit p̄pōnem z ei⁹
p̄uersam quā oñdit sic. nullus sillo cuius p̄mo nō cōuertit
cōcludit p̄pōnem z eius cōuersam. sed sillo cōcludētis p̄t
icularē negatiuā p̄mo nō cōuertit ergo talis sillo nō cōclu
dit p̄pōnem z eius cōuersam. istas rōnes simul figt p̄mo po
nēdo p̄pōnes z h̄ est. qm̄ alij autē. sc̄do mediaz z h̄ est.
nā alie quide zc̄. 3° qz dicit aliquis qz p̄pō cōuertit
z nō p̄mo remouet h̄ dices z p̄mo figt aliqd de aliquo sicut z
p̄pō z ideo conuertitur sicut illa z ex hoc sunt quasi p̄mo
z h̄ est. 2° vo aliqd. 4° manifestat me^a argumētoz
p̄mo dices qz nō cōuertunt affirmatiue p̄pōnes z hec est.
ut si. a. oñsum. sc̄do de negatiuis dicit qz ulio cōuer
tit. si nulli. b. z qd p̄ticularis negatiua nō cōuertitur
z h̄ est. si autē alicui. b. hic dubitaret forte aliqd de
modis indirecte cōcludētibus sed de illis sufficiētē di
ctū est in p̄mo h̄ ubi dat duos modos indirectos quos
ponit h̄o^o ultimo in p̄tina figura. Sed v̄ qz instantia
fit circa h̄ qd dicit. qz oēs ules p̄pōnes p̄uertunt sed instā
tia est de uli negatiua de cōtingētī nō necessario. Et di
cendū qz Aḡ. intēdit ulem p̄pōnem p̄uertit ut frequēt^o
particularē negatiuā ut frequētius nō cōuertit. uel qz lo
quit de omni mā in coi z nō in spālī. in omni enim mā
f. de inesse z de necio z de p̄tingētī est ulio negatiua cō
uertibilis z p̄ticularis nō cōuertibilis quare nō ul̄ qz in
aliquo spālī cōtingētī est instātia sed nō in cōtingētī ab
solute loquēdo. Adhuc dubitaret qz hic dicit p̄pōnē
cōuersam diuersam esse a p̄uertente. sed inferius in ca
pitulo de circulari sillo dicit ipsas easdem esse sub h̄ijs
uerbis. nā eadez est p̄pō. b. nulli. a. c. z. a. nulli. b. c. Et di
cendū qz cōuertēs z conuersa eadem p̄pō est h̄m h̄m z
h̄m terminos z hoc intēdit inferius sed diuersa p̄pō est
h̄m p̄m terminoz z situm z h̄ intēdit h̄. f. qz diuersa est
p̄mo ipa p̄pō p̄uertēs z ei⁹ p̄uersa z ita nō dicit opposita.

St autē de ulibus aliter dicē: que cū
qz enim sub medio aut sub conclu
sione sunt oium idem erit sillogis
mus: si hec qdē in medio: illa ho in cōclu
sione ponant: ut si. a. b. cōclusio per. c. que
cūqz sub. b. aut sub c. sunt necesse est de oī
bus dici. a. nāz si. d. in toto. b. z. b. in. a. z. c.
inerit. a. silr z si p̄uatiuus fit sillogismus.

In ista parte intēdit determinare qui sillo possūt in plu
res p̄pōnes colcātes in altero termino tm̄ z diuidit i. d.
in p̄ma determinat p̄tatem illā in sillo ulibus. in secun
da cum dicit. in p̄ticularib⁹ autē. in sillo p̄ticularibus
p̄ma in. d. in p̄ma determinat istam potestatem in sillo
ulibus p̄me figure. in sc̄da cum dicit. in sc̄da autē figu
ra. in ulibus sc̄de figure in p̄ma sic p̄cedit. p̄mo dicit

utres fillos concludere plura puta pones et conuersas eius. contingit enim fillare maiorem extremitatem de hijs que continent sub medio: et de hijs que continent sub minori extremitate. sed illa que sunt sub medio subiciantur medio et illa que sunt sub minori extremitate. uel sic. **I** si b. **I** si. medium et minor extremitas ponantur in medio et illa. i. accepta sub medio et sub minori ponantur minores extremitates et hinc intellige in uerbis fillis pme figure et hinc est autem et de uerbis. Et non quod non dicit aliam causam concludi plura esse in uerbis quod uelit eandem causam concludere a fillis particularibus sed quia primo subiungit de fillis uerbis: uel quod in particularibus non contingit fillare maiorem nisi de hijs que sunt sub medio euz in uerbis hinc contingat tamen de hijs que sub medio sunt. tam de hijs que sunt sub minori. scdo ppone ista dicta determinat primo in affirmatiuo fillo dicens quod si filllogicef. a. de. b. per. c. medium et accipit. d. sub. b. fillabif maior extremitas de. d. sicut o. b. est. a. o. d. est. b. g. omne. d. est. a. et maior hinc filli sunt p filli principalis. b. si accipiat. e. sub. c. medio fillabif de ipso. a. sicut o. c. est. a. o. e. est. a. et hinc est. **I** ut si. a. b. **I** scdo dicit fillr esse in negatiuo fillor hinc est. **I** similti autem est si. **I**

I In scda autem figura quod sub conclusionem erit solum filllogizare ut si. a. in sit nulli. b. et omni. c. conclusio quam nulli. b. inest. c. si qd d. sub. c. est manifestum quam non inest ei. b. his autem que sub. a. quam. b. non inest. Non palam est per fillm et si non inest ei quod est. c. si est. e. et sub. a. sed inesse quidem nulli. c. per fillm onsum est non inesse. **N**o. a. hoc quod est. b. in demonstratum sumptum est: quare non per fillm accidit. b. non inesse. a.

C Contra determinat ista potestatem in fillo uel scde figure et pcedit sic. primo dicit quod in fillo uel scde figure est fillare maiorem extremitatem de hijs que sunt sub minori tui. et si de hijs que sunt sub medio sic filllogicef. sic nulli. b. est. a. ergo nulli. c. est. b. si sub. c. accipiat. d. deinde fillabitur b. in pone dicti filllogismi accepta pro maiore sic. nullum c. est. b. o. e. c. est. d. ergo nulli. d. est. b. et hec est. **I** in secunda autem figura. **I** scdo dicit quod non est maius per fillm. b. maiorem extremitatem remoueri ab hijs que continent sub medio quous in ueritate ab eis remouet et dicit quod principalis p. s. nulli. c. est. b. onsa est per fillm sed maior ppone accipit indeterminata et ideo non sequit per fillm plus factus uel implicitum in altera pmissa remotio maioris extremitatis a contentis sub medio: istud autem euidens erit in quonibus hinc est. **I** hijs autem que sunt. a. **I**

I In particularibus autem in his quidem que sub conclusionem non erit necessarius: non enim fit filli quam ea sumpta fuerit particulariter. **E**orum autem que sunt sub medio erit in oibus ueris non per fillm: ut si. a. omni. b. et. b. alicui. c. nam eius quod est sub. c. positum non erit filllogismus: eius **N**o quod sub. b. est erit. sed non ppter euz qui est prius factus est. **S**ilr autem et in alijs figuris: nam eius quidem quod sub conclusionem est non erit: alterius **N**o erit ueris non per filllogismum: eo quod et in uerbis ex in demonstrata ppone: que sunt sub medio ondebantur que si nec ibi erit: aut et in his.

C Contra determinat ista potestatem in fillis particularibus. et

primo in pma figura. scdo in alijs figuris. **I**n pma dicitur quod in particularibus fillis ibi non potest fillari maior extremitas de pntis cum minore exite eo quod sic fiet particularis p maior: in pma figura et potest fillari maior de hijs que sunt sub medio et non per fillm plus dictum sed per fillm implicitum in maiori ppone et patet hinc inspectum ex et hinc est. **I** in particularibus autem. **I** Deinde determinat idem in fillis particularibus aliarum figurarum dicens quod similti est in illis sicut i fillis particularibus pme figure quod ibi fillabif maior extremitas de hijs que sunt sub medio et non de hijs que sunt sub minori. de hijs autem que sunt sub medio non fillabif maior extremitas per fillm plus factum sed ex ppone indeterminata sicut fuit in fillis uerbis in illis enim ondebatur maior de hijs que sunt sub medio ex idem rata ppone et hinc est. **I** si similti autem et in alijs. **I** Dubitaret forte aliquis que dicitur maiorem fillari de hijs que sunt sub medio et de hijs que sunt sub minori extremitate et non dicit ea que sunt super maiorem extremitatem posse fillari de medio uel de minori. **S**icut enim contingit addere noia penes minorem et penes medium sic et penes maiorem extremitatem sic patet in terminis si enim filllogicef aial de risibilitate mediante hoie contingit de hoie uel de risibili fillare corpore mediante aiali. **E**t dicitur dum quod in ois uel siue affirmatiua siue negatiua implicat fillus. sensus enim hinc ois hinc est aial. est iste ois id quod est aial: quod est hinc et signatur maior ppone per hoc quod dico omne id est aial. et minor per iplicationem que est quod est hinc. silr est si dicitur nullus hinc est lapis. est enim sensus nihil est lapis quod est hinc. patet ergo per uirtutem filli impliciti in maiore ppone quod maior fillatur de oibus contentis sub medio et ita de contentis sub medio et de minore et de pntis sub ea quod oia hinc sub medio continent. sed uirtute illius non fillat aliquid pntem super maiorem de medio uel de minori quod ergo ois conclusiones quas intendit inferri debet uirtute filli impliciti in maiori: sed ille non facit mentionem de hijs que sunt super maiorem: sed de hijs que sunt sub medio in minore. id non dicitur **A**lq. aliquid superius ad maiorem extremitatem fillari de medio uel de minori quous hinc contingat hinc ueritatem hinc so dicitur maior fillari de hijs que sunt sub medio et minore. **C** Adhuc uel falsum quod dicitur maiorem extremitatem de oibus illis fillari eodem fillo quod diuersi sunt filli in quibus diuise sunt ppones et pones. sic autem est in fillis illis quarum alter concludit maiorem de minore et alijs pntis sub minore et ad hinc alius de pntis sub medio. **E**t dicitur quod filli isti expliciti diuersi sunt sicut onsum est. sed **A**lq. intendit quod sunt ides filli radicaliter. ois enim exeunt a fillo implicito in maiori ppone sicut patet intuetu et ita ois sunt idem filli in radice. uel potest bene dici quod sunt idem filli hinc forma et non hinc materia. **D**einde forte dubitaret aliquis de hijs que dicitur circa scdam figuram. ibi enim dicitur quod non est filllogicef maior de pntis sub medio sed p. **N**ullus lapis est aiatum ois aial est aiatum ergo nullum aial est lapis. accipitur a finem sub aiato quod est medium et ab eo remouebit maior extremitas per eundem modum scde figure sic nullus lapis est aiatum ergo nullus a finem est lapis. **E**t dicitur quod **A**lq. dicit non esse maius per fillm maiorem remoueri ab hijs que sunt sub medio quous tui ut uel remoueat ab eis quod neque per fillm pfectum neque per fillm implicitum in aliqua pmissa est hoc maius. non per fillm pfectum quod maior ppone non onsa que tui deberet esse maior ad remouendum maiorem extremitatem de pntis sub medio. nec per fillm implicitum quod per maiorem scde figure medium remoueri de. a. pntis sub maiori extremitate et non econuerso. quod patet si dicitur nulli. b. est. a. b. est maior extremitas et. a. medium et signat a. remoueri a pntis sub. b. in uersa autem maioris implicitat filli uirtute eius maior extremitas remouet a pntis sub medio. hinc enim nulli. a. est. b. signat remoueri a pntis sub. a. et ita signat maiorem extremitatem remoueri a contentis sub medio. **C**onstat autem quod in minori ppone non implicat filli uirtute cuius remouet maior a contentis sub medio et

ita patet qd nō remouetur maior a p̄tētis sub medio per
 fillm̄ p̄us factū neq; per fillm̄ implicitum in alia p̄missa
 rum. sed per sillogismuz̄ implicitum in p̄uersa maioris.
 Ceterius forte dubitabit de hoc qd dicit p̄nter maio
 rem per fillm̄ nō remoueri a p̄tētis sub medio qz accipi
 tur maior indeterminata. eadē enim rōne nō filletur maior
 de hīs que sunt sub medio in p̄ma figura qz ibi accipit̄
 maior indeterminata z nō per fillm̄ cuz dicit omne. c. est. b. q̄ oē
 b. est. a. z postea sub. c. accipiat. e. ad fillm̄ de. a. de ip̄so.
 Et dicēduz qz in p̄ma accipit̄ maior indeterminata p̄pō ad
 fillandū maiorē extremitatē de cōtētis sub medio in se/
 cūda: dicit̄ tñ h̄ in sc̄da figura z nō in p̄ma: qz p̄pō maior
 in p̄ma p̄p̄nquius se h̄t ad p̄clonem talē qz maior in
 sc̄da: maior enim in p̄ma de se p̄t̄ in p̄onem sine p̄uer/
 sione. maior aut̄ in sc̄da nō nisi per p̄uersionē z ita euide
 tius z immediatus fillatur maior extremitas de hīs que
 sūt sub medio p̄ maiorē p̄me qz p̄ maiorē sc̄de: z id dicit̄
 in sc̄da figura. qz ibi accipit̄ p̄pō maior indeterminata z nō
 dicit̄ hoc in p̄ma. Ceterius forte dubitabit qre non do/
 cet fillare de p̄tētis sub medio uel minore in sc̄da figura
 maiore ex̄te affirmatiua sicut ip̄a ex̄te negatiua. Et de/
 cendū qz fillis est modus in utroq; nō fillandū maiorez
 de p̄tētis sub p̄one qz semp̄ ibi oñdit̄ p̄pōnem p̄eōnsaz
 sed cuz est affirmatiua nō est aliqd accipe sub medio de
 quo dicat̄ maior extremitas nisi accipiat̄ utraq; affirma
 tiua in sc̄da figura. sed bñ p̄tingit accipe aliquid sub me/
 dio s̄m dispōnem sc̄de figure ubi maior est negatiua. z
 hac rōne nō docet istā partē maiore ex̄te affirmatiua si
 cut ip̄a ex̄te negatiua. Ceterius ultimo queret̄ de hoc qz di/
 cit̄ in p̄ticularib; p̄me maiorē cōcludi de p̄tētis sub me/
 dio nō tñ per fillm̄. h̄ enīz apparet falsum eo qz in maio
 ri p̄pōne intelligit̄ fillis virtute cui; hoc sequit̄. Et p̄t̄ di/
 cit̄ qz intendit̄ minore nō fillari de p̄tētis sub medio nō tñ
 per fillm̄. h̄ enim apparet falsuz eo qz in maiori p̄pōne
 intelligit̄ fillis virtute cui; h̄ sequit̄ z p̄t̄ dicit̄ qz intendit̄
 maiorem nō fillari de p̄tētis sub medio per fillm̄ p̄us fa
 ctū sed per fillm̄ implicitū in maiori z h̄ p̄ntendit̄ in l̄ra di
 cens. Sed nō per eū qui p̄us fact; est. De p̄ticulari
 bus aut̄ sc̄de qz sic ad acceptiōnē sub medio id dicendū.
 qd z de fillis uerbis sc̄de dicit̄ est qz accipit̄ p̄pōnem
 maiorē indeterminata sed nō per acceptiōnē p̄ntis que
 dem̄rata fillant. Et qd est de fillis terite ubi maior aliquid
 p̄ticularis est in p̄ma figura. Et dicēduz qz qñ maior
 est in tertia p̄ticularis nō p̄t̄ ibi fillari maiorē extremitas
 de cōtētis sub medio causa p̄dicta: sed non p̄t̄ qñ maior
 est uerbis. Adhuc maiore ex̄te p̄ticulari in tertia cōuenit
 sillogizare maiorē extremitatē de p̄tētis sub medio: sed
 in oibus accipit̄ p̄pō maior indeterminata z nō p̄cludit̄ p̄/
 p̄onem per fillm̄ p̄us factū sicut fuit fillis in uerbis ad
 ea que sunt sub medio ex indeterminata p̄pōne z nō p̄ fillis
 p̄us factū. Et nō qz in sillo p̄ticulari nullo cuiusq; figu
 re cōcludi p̄t̄ maiorē extremitas de p̄tētis sub minore z
 in oibus est eadē causa. s. qz maior nō p̄t̄ eē p̄ticularis in
 p̄ma figura. Ceterius notandū aut̄ qz quidā dicūt h̄c Āg. uti
 oñsiuo sillo strictissime z sillo ex p̄pōthēsi cōmunissime
 uocās solū illū fillm̄ oñsiuū cuius p̄missē per fillm̄ ostē/
 se sunt z oēm illuz̄ intellexit̄ ex p̄pōthēsi ubi p̄missē non
 oñdunt: z hoc mō fillis illē oñsiuus est qui assumpto al
 quo sub p̄one filli cōcludit̄ de illis maiorē extremitatez
 per p̄onem positā pro maiore: p̄cedit enim ex dem̄rata
 p̄pōne ille uo qui assumit̄ sub medio ad cōcludendum
 de illo maiorē p̄extit̄ filli qz dem̄rata est z ideo est ex
 p̄pōthēsi z hoc est qd toties dicit̄ Āg. in l̄ra. s. qz talis fillis
 cōcludit̄ ex dem̄rata p̄pōne. Sed m̄ aut̄ sic dicētes sunt
 silloz̄ profilli cōtinue usq; ad p̄nā p̄ma: z si alicubi sit sta
 tus i profillis anteq; pueniat̄ ad p̄ncipia p̄ma fillis ubi
 sit status est ex p̄pōthēsi z indeterminata p̄pōne et ad p̄nā
 p̄ma. adhuc erit ex p̄pōthēsi fillis donec p̄ncipia fuerunt
 explanata. Et si querat̄ quare tūc Āg. dicit̄ magis fillm̄

fieri in sc̄da figura ad p̄tēta sub medio ex indeterminata pro/
 pōne qz in p̄ma. dicēduz s̄m eos qz h̄ dicit̄ qz in maiori p̄/
 me figure nihil deest nisi eius oñsiuo. in maiori aut̄ secu/
 de oñsiuo ei; z p̄uersio ad h̄ qz fiat fillis oñsiuus z ita uult
 ibi sigre istū fillm̄ magis eē ex p̄pōthēsi in sc̄da figura qz
 in p̄ma. qñ ergo dicit̄ Āg. nō fieri fillm̄ nisi accipiat̄ in/
 dem̄rata. p̄pō solū intendit̄ qz nō sit fillis oñsiuus eo qz p̄/
 cedit̄ ex p̄pōne nō oñsiua. sic qz Āg. fillis illū sigre eē ex p̄pō/
 thēsi q̄tū ad hoc. istud aut̄ s̄bit̄ dicit̄ est z forte ueritatē
 h̄t qz multū cōsonat̄ l̄re. Ceterius adhuc restat̄ qd de duobus
 modis silloz̄ p̄determinatis potētibus in plures p̄ones
 quid utilitatis h̄nt z ad usum cui; artū h̄ determinatur.
 Et dicēduz qz ad usum tam dialece qz sophisticē multū
 p̄ferūt p̄pter exercitacionē. s. ut ex duab; p̄missis habitis
 plures p̄tractent̄ p̄ones. utilis est et ad dem̄rationē pro
 pte q̄tū ad acceptiōnē sub minori extremitate eo qz au/
 gent̄ dem̄rationes in post assumendo.

St ergo sic se h̄ere ut uere sint pro
 positiones ex quib; est fillis est aut̄
 ut false: est autē ut hec quidē uera:
 illa at̄ falsa: p̄clusio aut̄ aut uera aut falsa
 ex necessitate: ex ueris ergo nō est falsum
 sillogizare. Ex falsis aut̄ est ueruz: uerūta
 mē nō p̄pter qd sed qz: nā eius qd est pro
 pter quid non est ex falsis sillogismus: ob
 quā aut̄ cām in sequentibus dicitur.

Determinata p̄tate filli penes formā p̄missarū h̄c intē
 dit de eius p̄tate penes mām earū intēdēs qz contingat
 fillare uerū ex falsis z h̄ nō est nisi s̄m mām earū sicut pa
 tebit̄ z p̄cedit̄ sic. p̄mo dicit̄ qz aliquid p̄tingit̄ o p̄missas pro
 pōnes esse ueras aliquid aut̄ falsas z aliquid alterā ueram z
 aliquid alterā falsam. p̄onem aut̄ quāq; uerā quāq; falsam z
 h̄ est. Est ergo sic se h̄ere. In sc̄do p̄sequit̄ ea que intēdit̄
 in hoc cap; z diuidit̄ in. d. in p̄ma p̄ponit̄ duas p̄ones
 intētas in hoc cap; in sc̄do ip̄as oñdit̄ cum dicit̄. p̄m
 ergo. In p̄ma p̄onem est qz ex ueris nō fillatur falsum z
 h̄ est. Ex ueris ergo. In sc̄da est qz ex falsis fillat̄ uerum
 sed nō p̄pter quid sed qz. h̄ est nō qz p̄missē false sint cau
 sa ueri sed sic. s. qz vna extremitas alijs inest z h̄ est. Ex
 falsis autem est uerum.

Quoniam ergo quoniam ex ueris non possibile
 est falsum sillogizare hinc manifestuz. Si
 enim cum est. a. necesse est esse. b. z cuz. b.
 nō est: necesse est. a. nō esse. Si ergo ueruz
 est. a. necesse est. b. ueruz esse aut accidet idē
 simul eē z nō esse: hoc aut̄ impossibile: nō
 aut̄ quoniam positū est. a. vnus terminus: acci
 piat̄ p̄tingere vno aliquo ex̄te ex necessi
 tate aliqd accidere nō enim p̄t̄: nā qd cō
 tingit̄ ex necessitate aliqd accidere p̄clusio
 est: per que aut̄ hec fit ad minus erūt tres
 termini: duo aut̄ interualla z p̄pōnes. Si
 ergo uerū est cui inest. b. z. a. omni uel ali
 cui cui aut̄. c. z. b. z cui. c. necesse est. a. in eē
 z nō post hoc falsum esse simul enim idēz
 erit z nō erit ergo. a. ut positū est: due pro
 pōnes sunt sumptē: similiter se habet in p̄
 uatiuis: nō enī est ueris falsum oñdē est.

Conter oñdit̄ eas z p̄mo p̄mā sc̄do sc̄dam cum dicit̄.

Ex falsis aut. Circa pma sic pcedit. pmo ondit eaz sic si est ans necesse est ee pns. z si no est pns nece est no ee ans. illud onsum est in fine pmi h° quare si ans est ueru pns aut no est uel est falsum qd est idem. idem ans erit qd e impossibile z h est. p^m ergo. 1° iuxta h remouet dubitatione pmo dicit z qzuis. a. terminus vnus accipiatur in hac onfione pro ante no in intelligedu qz ex vno seqtur aliqd sed opz ad minus accipe tres terminos z duas ppones ut si dicat oē. b. est. a. oē. c. est. b. ergo. oē. c. est. a. z cum pmissis sint uere neēio z 2° erit uera. uel alr idem ans simul erit z no erit z no est hic in intelligedu i fillis affirmatiuis sed etiā in negatiuis: nusqz enim ex ueris est ondere falsum z h est. si ergo ueru. C Dubitat h cum quadruplex sit cōparatio ueri z falsi. est enim cōparare ueru ad falsum quare tñ Agz. ondit falsuz ex uero no sequi z ueru ex falso z no ondit ueru sequi ex uero z falsum ex falso. Et dicēdu qz h est qz cōtra h no est diffcultas: notū est eni utruqz sed alia duo de se no sūt manifesta. no eni est manifestū utru uez ex falsis seq possit ul 2°. z iō h duo determinat alia duo omittēs. C Adh^c du^o de eo qz ondit falsum no sequi ex ueris. h enim apparet falsuz sic pcludat 2° falsa ex duab^o in toto falsis in pmo scde postea accipiant opposite pmissarum que erūt simplr uere ex eis fillari pōt eadē 2° falsa in scdo scde z ita ex ueris sequat falsum ut uidef. Et dicēdu qz pmissis exnibus in toto falsis in pmo scde necesse est extrema disperata esse z ita vnu ab altero uere poterit remoueri ulr. quare sic se hntibus pmissis necesse est pōnez ueras esse z ita supponit falsum cum dicit qz falsum pōt ibi fillogizari ex utrisqz in toto falsis. z h ondit Agz. in posteriorib^o caplo de fillis ignorātie.

e X falsis aut est uerum sillogizare z utrisqz ppōnib^o falsis z vna. hac aut no utralibet: sed scda si tota sumaf falsa: no tota aut sumpta ptingit utralibet insit enim. a. omni. b. c. eoz autē que sunt. b. nulli neqz. b. insit. c. accidit aut hoc ut nulli lapidi aial: z lapis nulli homi. Si ergo sumaf. a. omni. b. z. b. omni. c. a. omni. c. inerat. Quare ex utrisqz falsis uera cōclusio: ois enim homo aial: sifr aut z in puatiuis. insit enim. c. nulli neqz. a. neqz. b. a. aut. b. omni: ut si eisdē terminis sumptis medium ponat homo: lapidi tñ neqz hō neqz aial: nulli inest: homini aut omni inest aial: quare siqdē omni inest nulli sumatur inesse cui hō non inest oī inesse ex falsis utrisqz uera erit pclusio: sifr aut onsum erit z si in aliquo falso utraqz sumatur.

In hac pte ondit scdam pōnem pus positā. i. qz ex falsis est fillare ueru no in ppter qd sed qa. z diuidit in. d. in pma ondit pma pte in scda cū dicit. Adh^m ergo qm si sit 2°. Ionit parte scdam. pma in tres sim qd ondit qualr fillatur ueru ex falsis in trib^o figuris. in pma ondit quomō sit hec in pma figura z h pmo in fillis ulibus. scdo in pticularib^o cū dicit. In pticularib^o aut fillis. In pma sic pcedit. p^o ponit regulas uerificādas in fillis ulib^o dicēs qz ptingit fillare uez ex falsis utraqz exnēte falsa in toto si ue in pte z altera tñ exnēte falsa z qciqz mō h fiat no erit fillare ueru nisi maior sit i toto fta z h est. Ex falsis aut. scdo ondit illud z p^o ostēdit quō fillat ueru ex utraqz falsa. 2° quomō ex altera tñ falsa cū dicit. si aut altera pro

ponat. p^o in. d. in p^o ostēdit quomō fillat ueru ex utrisqz in toto falsis. 2° qualr ex utrisqz in pte falsis. in p^o sic p. p^o dicit qz ex utrisqz totis falsis fillari pōt ueruz in p^o pme si sumaf mediū exneum ipfis extremis z extrema subalterna sicut ita qz minus sb maiori sic. Ois lapis est aial ois hō est lapis qz ois hō est aial. Insit eni. a. 1° ondit illud fieri in 2° mō si minor extremitas sit exneū alijs terminis z sb maiore sic. Nullus hō est aial ois lapis est hō z nullus lapis est aial. z h est. sifr aut z puatiuū. Cōnter dicit simlir esse si utraqz accipiat falsa in pte z h patet si accipiat pro medio terminus accūtalit sic oē album est aial ois hō est albus z ois hō est aial. adhuc nulluz albū est aial ois lapis est alb^o z nullus lapis est aial. z h est. sifr aut ondef. Et no qz h omittit Agz. duas obulationes cū maior est tota falsa z minor in parte falsa z cum sit 2°. de quibus consequēter patebit.

C Si aut altera ponat falsa pma quidē tota: falsa ut. a. b. no erit pclusio uera. b. c. autem erit. dico aut totā falsam esse p^oriā ueze ut si quod nulli inest sumptū est omni in esse: aut si quod nulli inesse sumptū est: in sit enim. a. nulli. b. b. aut omni. c. si ergo. b. c. ppōnez sumo uerā. a. b. aut totā falsaz: z omni. b. inesse. a. impossibile. a. c. pclusio nem uerā esse: nulli enim. a. inerat eorum que sunt. c. siquidez cui inest. b. nulli ei inest a. b. autē oī. c. sifr aut neqz si. a. omni. b. inest: z. b. omni. c. sumpta sit aut. b. c. qdez uera ppō. a. b. falsa tota z nulli cui. b. inest a. cōclusio falsa erit omni enim. c. inerat. a. siqdē cui. b. omni: z. a. b. aut omni. c. Adh^m manifestum igit qm pma tota falsa siue puatiue siue affirmatiue sumpta: altera autē uera non fit uera conclusio.

Cōnter ondit quō est fillare uez ex altera tñ falsa. z p^o quō ex maiore falsa. 2° quō ex minore falsa cū dicit. si aut. a. b. pposito. p^o in. d. in p^o ondit qz maiore exnēte tota falsa z minore tota uera no fillant ueru. 2° qz fillare ueru maiore exnēte in pte falsa cū dicit. no tota aut sumpta. In p^o sic p^o dicit. qz si maior sit in toto falsa z minor in toto uera no erit 2° uera. z exponit qdest ppōnē eē in toto falsam dicēs. qz uis est in toto falsa. cuius p^oria est uera. si enim vnu p^odictoriū sit ueru z reliquū non sit in toto falsuz accidit p^oria simul eē uera z h est. si aut altera. 1° hoc manifestat p^o in p^o modo dicēs qz si maior uis affirmatiua sit in toto falsa z minore uera tūc ex p^oria maioris que uera est in minore p^oria pōnēs uera quare 2° no poterit eē uera in p^o mō maiore exnēte tota falsa z minore tota uera z h est. si eni aut. 1° manifestat idē in 2° mō dicēs qz hec maior uis neqz sit in toto falsa z minor uera ex p^oria maioris z maiore exnētib^o ueris sequat opposita pōnēs uera qre sic se hntibus terminis no erit 2° uera z h est. si simlir aut neqz.

C No tota aut sumpta falsa erit. Naz si. a. c. quidē omni inest. b. aut alicui. a. b. autez omni. c. ut aial quidē cigno omni: si sumatur. a. omni. b. z. b. oī. c. z. a. oī. c. erit uera: ois eni cignus aial. sifr aut z si puatia sit a. b. possibile est enim. a. b. alicui quidē inesse. c. hō nulli. b. aut omni. c. ut aial alicui

albo: nivi & o nulli: album autē omni nivi.
Si ergo sumat. a. quidē nulli. b. b. aut om
ni. c. a. nulli. c. merit.

C Contra ostendit quod ex maiore in parte falsa et minore uera se
quitur 2° uera. et hoc ponendo terminos. 1° in 1° modo et hoc est.
[non tota aut supra.] 2° in 2° modo et hoc est. [si autem et si priuatiua.]

C Si autem. a. b. propositio tota sumat uera. b. c. au
tem tota falsa: erit falsus uerus: nihil enim pro
hibet. a. et b. et c. omni inesse. b. aut nulli. c.
ut quocumque eiusdem generis sunt species non
subalterne. nam aial et homini et equo uest: equus
aut nulli homini. Si ergo sumat. a. omni. b. b. aut
omni. c. conclusio uera erit tota falsa. b. c. pro
positio. Si autem et si priuatiua. a. b. propositio: contingit
enim. a. neque. b. neque. c. nulli inesse et b. nul
li. c. ut ex alio genere species genus: nam aial
neque musice neque medicine uest: neque mu
sica medicina: supra ergo quidē. a. nulli. b. b.
aut omni. c. uera erit conclusio: et si non tota falsa
sit. b. c. sed in aliquo: et sic erit conclusio uera:
nihil enim prohibet. a. et b. et c. omni inesse. b. autē
alicui. c. ut genus speciei et differentie: nam
aial omni homini: et omni gressibili: homo autem alicui gres
sibili et non omni. Si ergo. a. omni. b. et b. omni. c. sumat
a. omni. c. in erit quod erit uerum: si autem et cum pri
uatiua est. a. b. propositio: contingit enim neque. a.
neque. b. neque. c. nulli inesse. b. & o alicui. c.
ut genus ex alio genere speciei et differentie.
Nam aial neque prudentie nulli inesse neque con
templationi: prudentia & o alicui contemplationi in
est. Si ergo. a. sumat nulli. b. b. aut omni. c. c.
nulli. a. hoc autem erat uerum.

C Contra ostendit quod falsitas uerum ex minore falsa. et 1° quod
ex minore tota falsa. 2° quomodo ex minore parte falsa: ex ma
iore uera et minore tota falsa falsatur uerum in 1° modo. si ac
cipiat genus pro maiori extremitate et due species posi
te sibi eo altera pro medio et altera pro minore extremita
te sicut patet in littera et hoc est. [si autem. b.] Idem autem fiet in 2°
modo si accipiant species opposite altera pro medio et altera
pro minori sumpto pro maiori extremitate aliquo genere
eis ex neo ut lapsus equus et hec est. [si autem et cum priuatiua.]
deinde manifestat quod falsatur uerum ex minore in parte
falsa et maiore uera. et patet quod dicitur per predicta et 1° in
1° modo et hec est. [si non tota falsa.] Secunda in secundo modo et
hec est. [similiter autem et cum priuatiua.]

C In particularibus autem falsitas contingit et prima pro
pone tota falsa altera autem uera ueram esse
conclusionem. Et in aliquo falsa prima: altera autem
uera: et maiori quidē uera: particulari autem fal
sa et utriusque falsis.

C Hec ostendit quod falsitas uerum ex falsis in particularibus falsitas prima
figure et procedit sic. 1° ponit regulas uerificandas dicens
quod utraque ex parte falsa uel altera tamen et hoc siue maiore siue mi
nore siue et in toto siue in parte est falsitas uerum in particula
ribus falsitas prime figure et hoc est. [in particularibus.]

C Nihil enim prohibet. a. b. nulli quidē inesse. c.

autem alicui et b. alicui. c. ut aial nulli nivi: al
bo autem alicui inesse: et nix albo alicui. Si er
go medium ponat nix: primum autem aial: et su
mat. a. quod est omni. b. inesse. b. autem alicui. c. a. b.
quidē tota falsa. b. c. autem uera et conclusio ue
ra. Si autem et cum priuatiua est. a. b. propositio: contingit
enim. a. b. totum inesse. c. autem alicui non inesse. b
& o alicui. c. inesse: ut aial quidē omni inesse ho
mini: album autem quoddam non sequitur: homo & o ali
cui albo inesse: quare si medio posito hoie
sumatur. a. nulli. b. inesse et b. alicui. c. uera
erit conclusio cum sit tota falsa. a. b. propositio: et si
in aliquo sit falsa. a. b. propositio erit conclusio ue
ra. Nihil enim prohibet. a. et b. et c. alicui in
esse. b. autem alicui. c. ut aial alicui pulchro et
alicui magno: et pulchrum alicui magno in
est. Si ergo sumat. a. omni. b. et b. c. alicui: et a.
b. quidē propositio: in aliquo falsa erit. b. c. autem ue
ra et conclusio uera. Si autem et cum priuatiua est
a. b. propositio: nam idem erunt et termini: et similis
posita ad demonstrationem.

C Secundo uerificat eas primo ostendens quod ex altera tamen falsa
falsatur uerum. 2° quod ex utraque cum dicitur. [et utriusque quoque fal
sis.] altera autem ex parte falsa. 1° ostendit quod falsatur uerum ex ma
iori falsa. 2° quod ex minori cum dicitur. [rursum si. a. b.]
maiore autem ex parte falsa. 1° ostendit quod falsatur uerum ex ma
iore tota falsa et minore uera. et hoc 1° in 3° modo et hoc est. [ni
hil enim prohibet.] 2° in 4° modo et hoc est. si autem et cum priuati
ua. postea ostendit quod falsatur uerum ex maiore parte falsa
et minore uera. et hoc 1° in 3° modo et hoc est. [et si in aliquo sit
falsa.] 2° in 4° modo et hoc est. [si autem et c.]

C Rursum si. a. b. quidē uera. b. c. autem falsa ue
ra erit conclusio nihil enim prohibet. a. b. quidē
totum inesse. c. autem alicui: et b. nulli. c. inesse:
ut aial quidē cigno omni: nigro autem alicui: ci
gnus & o nulli nigro: quare si sumat. a. omni
b. et b. c. alicui uera erit conclusio cum sit fal
sa. b. c. si autem et priuatiua sumpta. a. b. pro
positio: contingit enim. a. b. quidē nulli. c. autem
alicui non inesse et b. nulli. c. ut genus ex alio
genere speciei et accidenti eius species: nam aial
numero quidē nulli inesse albo autem alicui: nu
merus autem nulli albo. Si ergo medium po
nat numerus et sumatur. a. quidem nulli.
b. b. autem alicui. c. a. quidem alicui. c. non
in erit quod fuit iterum: et a. et b. quidē propositio
uera. b. c. autem falsa: et si in aliquo sit fal
sa. a. b. falsa autem: et b. c. uera erit conclusio: ni
hil enim prohibet. a. alicui. b. et alicui. c. inesse
b. autem nulli. c. ut si. b. sit priuatiua. c. et ambo ac
cidentia eidem generi: nam aial alicui albo: et
alicui nigro inesse: album autem nulli nigro. Si
ergo sumat. a. omni. b. et b. alicui. c. uera erit

conclusio priuatiue sumpta. a. b. ppōnes si-
militer: nā idem termini & similiter ponū-
tur ad eandem demonstrationem.

Conter postq̄ ondit quō fillatur uerū ex maiori falsa.
ondit 2° quō ex minori falsa cuz dicit. **L** rursus si. a. b.]
z nō cadit hic diuisio penes minorē quātū ad falsitates
in toto z in pte qz minor: p̄ticularis est. p̄mo ergo ondit
B in 3° mō z h̄ est. **L** rursus si. a. b.] 2° in 4° z h̄c est. **L** si
militer z priuatiua.]

C Et utrisq̄ quoq̄ falsis erit conclusio uera
possibile est enim. a. b. quidē nulli. c. autē
alicui inesse. b. No nulli. c. ut genus ex alio
genē speciei z accidētī spēbus ei^o: aial enī
numero quidez nulli alicui aut albo inest:
z numerus nulli albo. Si ergo sumat. a.
omni. b. z. b. alicui. c. z conclusio qdez uera:
ppōnes aut ambe false. Si tr̄ aut z cū p̄-
uatiua est. a. b. nihil enim p̄hibet. a. b. qdē
toti inesse. c. aut alicui nō inesse z. b. nulli. c.
ut aial qdem cigno omni: cigno aut alicui
nō inest: cignus No nulli nigro. Quare si
sumat. a. b. nulli. b. b. aut alicui. c. a. alicui. c
non inest: ergo conclusio quidem uera p̄-
positiones autem false.

Conter ondit quō uerū fillatur ex utrisq̄ falsis. z p̄mo
maiore exite p̄im falsa tā in 3° mō q̄z in 4° z h̄ est. **L** z si
in aliquo sit falsa. **I**scda maiore existēte tota falsa z h̄ est
L in utrisq̄ falsis. **I**ntia in h̄is oib^o patet p̄se qz **A**z. po-
nit terminos in oibus. **C** Subitarē forte aliq̄ quō cō-
tingit uerū sequi ex falsis. v̄z enī qz h̄ sit falsum hac rōne
causa z effect^o vni^o nāe sunt p̄m **A**z. sed uerū z falsū nō
sunt vnus nāe ergo neutri illoz est effect^o alterius sed
2° est effect^o p̄ncipioz quare uerū nō erit 2° respectu fal-
soz filloz ex p̄missariū. **A**dhuc cuiuslibet entis est aliq̄
ens cā sed uerū est ens p̄uertent^o entis uerū z ens z vni
p̄m **Boe**^m. ergo est aliq̄ ens cā sed falsum est nō ens
ergo falsum non poterit esse cā uerū. z sic idem qz prius.
Adhuc vni oppositoz nō est causa alterius uerū z falsū
sunt opposita ergo vni nō est causa alteri^o quare neutri
ex altero sequit. **A**dhuc si uerū sequit ex falsis aut ergo
illa falsa sunt causa rei illate z nō pōt eē p̄pter incōuent-
entia p̄dicta aut illationis. z si h̄ aut ergo sunt cā illatiōis
quātū ad formā uel quātū ad mām tunc cū illud qd̄ seq-
tur tñ grā mae nō seq̄tur simplr sed ut nūc nec uerū ex
falsis sequit simplr sed z ut nūc. si q̄tū ad formā contra
manēte eadē forma z alijs terminis acceptis erit ex fal-
sis fillare falsum. qz si dico ois lapis est aial: ois h̄o est la-
pis ergo ois h̄o est aial. ambe p̄misse sunt in toto false.
2° uera. si aut sic dicat. **O**is lapis est aial: oē lignū est la-
pis ergo oē lignū est aial: erunt p̄misse in toto false. z 2°
uera. z tñ utriusq̄ manet forma eadez. patet ergo qz grā
forme p̄missariū nō inferant ex falsis uerū cuz nec et alr
possit ut v̄z ex p̄dictis quare nullo mō v̄z falsa inferre ue-
rū. **E**t dicendū qz p̄misse p̄nt eē causa rei p̄cluse uel illa-
tionis. si rei p̄cluse sic falsa nō cānt uerū. si illationis hoc
pōt eē duplr. s. aut p̄se aut per acc̄s. si p̄se sic falsa nō sūt
causa illationis uerū. nō enim inquātū falsa cānt uerū. si
per acc̄s sic sunt cā eius. s. ex parte mae. sicut enim duo
nūi impares faciūt nūm parē nō inquātū impares sunt
sed p̄m qz h̄nt in se medietates duas nūi partis sic due p̄-
misse false nō inquātū tales sunt inferunt uerū sed inq̄-
tum in se h̄nt terminos duos que sunt medietates uere

conclonis. **C** Ad p̄m igit̄ dicē^m qz p̄misse false z 2° uera sūt
vnus nāe inq̄tuz 2° uera efficit ab eis ex p̄tate mae. s.
terminoz z h̄. s. terminoz extremoz quoz alteruz alteri
cōuenit z in h̄is terminis coicāt tam 2° q̄z p̄misse false.
C Ad 2^m dicēdū qz falsum nō est cā uerū ex pte illa qna
falsuz est sed ex eo qz aliq̄ h̄nt in se qz efficit uerū z h̄ est
per acc̄s q̄tū ad p̄missas falsas. **C** Ad 3^m patet solo p̄
hoc idem. **C** Ad 4^m dicēdū qz p̄misse false sunt causa il-
lationis uerū nō p̄se sed per acc̄s nō q̄tū ad formā z di-
spōnem p̄missariū sed q̄tū ad mām eoz z terminos sicut
p̄dictū est. **E**t ad h̄ qz oppōit qz tūc nō seq̄t uera 2° sim-
plr sed ut nūc dico qz hoc uerū est z hoc magis patebit p̄
cōtinētia. **C** Ad dictoz euidētia p̄ns est qd̄ utruz fillō
ex falsis sit fillō uel nō. z h̄ est utri inferat ex necessitate.
z p̄mo v̄z qz nō sic fillō cū sit quoddā cōpositū debet cō-
positio a mām z forma. quarū si deficiat altera fillō nō erit
si ergo peccat in mām filli nō erit fillō sed d̄: qz fillō ex fal-
sis peccat i mām z hoc est uerū quare nō est fillō. **A**dhuc
nō p̄uenit ei diffinītio filli. quare nō est fillō. nō enim in
sunt ex necessitate. p̄bo. ois rōciatio p̄cludēs ex necessita-
te cōcludit ex necitate dispōnis formalis z nō ex potesta-
te mālī terminoz. sed fillō ex falsis nō cōcludit uerū per
p̄tatem forme z dispōnis formalis sed per p̄tatem termi-
noz sicut patet ex p̄dictis quare fillō ex falsis nō conclu-
dit uerū ex necitate. **A**dhuc ubi cōtingit inuenire termi-
nos oī inesse z nulli inesse manēte eadē dispōne z nō se-
quit ex necitate: sed in fillis ex falsis manēte eadē termi-
noz dispōne erit oī inesse sicut aial lapis h̄o nulli inesse
sicut aial lapis lignū quare nō sequit ex necessitate uerū
ex falsis. **A**dhuc ondit **A**z. in fine h̄ capli qz v̄z qz fillō
ex falsis nō inferat ex necitate z ita nō ē fillō. **C** Ad oppo-
situm sic q̄ncūqz due ppōnes disponunt p̄m modū z fi-
gurā necesse est ex eis aliq̄ sequi: sed in fillō ex falsis di-
sponunt due ppōnes p̄m modū z figurā quare necesse
est eis aliq̄ sequi. s. siue uerū siue falsum. **A**dhuc cum
Aristoteles hic determinet modos diuersos filloz z hic
determinet de fillis ex falsis apparet qz fillō ex falsis ue-
re sit fillō z inferat p̄clonem ex necitate. **E**t ita dicēdū qz
fillō ex falsis duplex est. vno mō. put respicit quācūqz
p̄clonē siue uerā siue falsā z sic ex necitate p̄cludit z ue-
re fillō est. alio mō put respicit p̄clonē uerā tñ illatāz ex
falso uel ex falsis z sic nō isunt ex necitate neqz uere fillō
est sed p̄m qd̄ tñ. quare q̄tū ad mām z tales terminos
sicut p̄onsum est. z adhuc qd̄ obicit z cū hic determinet
de ipso respectu uere p̄clonis z hic itēdit de h̄is qui sūt
uere filli v̄z qz sit uere fillō respectu uere p̄clonis. **C** Di-
cēdū qz docet hic fillare uerū ex falsis nō qz sit ex necitate
uerū cōcludat. h̄ enī falsuz est sicut onfuz est in fine capli
sed qz ex falsis possit fillare tam uerū qz falsum z nō du-
bitat qm̄ ex eis accidat falsum ut nō ignoret uerū ex eis
accidē z quot modis uerū ex eis accidat v̄z nō intendit
qz fillō p̄cludēs uerū ex falsis sit uere spēs filli. s. p̄m qd̄
tñ z qz ad mām. **C** Adhuc in hoc scdo h̄nt fillare modos
filloz p̄m qd̄ z ideo nō est incōuentēs fillm̄ ex falsis de
quo hic determinat esse fillm̄ p̄m qd̄. **C** Ad p̄m aut obo-
rum dicēdū qz fillō simplr sunt p̄m mālia que sunt due
ppōnes z si h̄ sit defect^o nō erit fillō. filli aut onfui sunt
due ppōnes uere q̄zuis ergo fillō ex falsis deficiat i mā
nō deficiat in mā filli simplr sed in mā filli onfui z ideo
q̄zuis ex falsis sit nō tñ sequit qz nō sit fillō: sed qz nō on-
fui simplr. oia alia opposita p̄cedēda sunt. **C** Ex h̄is pa-
tet solo q̄onis que solet queri quomō fillō ex falsis dicat
qz respectu p̄clonis uere z nō. p̄pter qd̄ qz cuz de mōstra-
tio qz aut sit per effectū p̄p̄inquū aut remotū aut p̄cām
remotā dubitatio est quo istoz modoz fillō ex falsis di-
cat qz respectu p̄clonis. **E**t dicit qz dicit qz penes causā
acc̄ntalem z remotā causa entis eēntialis z p̄tima neces-
sarie p̄onis ē p̄missariū debita dispō formalis cā acc̄ntalis
z ualde remota potestas mālis siue terminoz p̄m p̄mas.

istaru nō infert sillo ex falsis. scdm aut scdam infert. **C**U
 teri^o forte dubitaret aliquis que sit utilitas sillo ex falsis z
 ad usum cui^o nō ptineat. sillo enim ex positus est non so
 lum. s. que disponunt sed que ab aia ponunt z quib^o as
 sentit anima sed falsis fm q^o h^o nō p^osentit quare aia nō
 p^osentit hys fm que pcedit sillo ex falsis quare penitus
 inutil^o est ad faciendū cognitionē uel fidē. **C**Adhuc diale
 ticus argumētat ex pbabilibus sophistica ex apparenti
 bus. demōstrator ex ueris z nullus eoz ex falsis. fm q^o
 h^o qre manifestū est q^o sillo ex falsis ad nullū disputatōe
 pteat z ita h frustra determinat. **C**Et dicēdū q^o sillo ex
 falsis hēt utilitatē tā ad usum dialethicōz qz ad usū sophi
 sticōz. z sciēdū ad p^om q^o h^o figura h^o q^o h^o nō ponunt ab
 aia nec eis p^osentiat aia tñ cōsentit eis multotiens fm q^o
 accipiūt sup apparentiā uel pbabilitatē. **C**Ad 2^m dicē
 dū q^o dialecticus sepe argumētat ex falsis fm q^o pbabi
 litatē hēt qd patet ex 8° thop. ubi uult exp^ose q^o dialette^o
 debet sillare ex falsis qz falsa sunt aliqñ pbabiliora quib^o
 busdā ueris. sophistica aut arguit ex falsis in qz tñ appa
 rentiā sumūt ab aliquo loco sophistico. **C**Sed tūc ulte
 ri^o forte dubitabit aliq^o quare hic determinant de sillo
 ex falsis nō tñ in thop. Et dicēdū q^o h^o determinat de
 spō coiter put est in potētia falsuz ad pbabilitatē z ad ap
 parentiā. sic enim ptinet sillo ex falsis ad p^osidationem
 artificis hoz. in 8° autē thop. determinat de modis fal
 se orōnis ut resoluat usqz ad pbabilitatem in illa ofone
 falsa que sillata est ex falsis sicut patet ex ibidē dicitis. vñ
 ibi determinat de sillo ex falsis in illo caplo. qm autez
 hēmus. In qz tñ illa falsa hēt apparētiā per locum so
 phisticū hoc mō ptinet ei^o p^osidatio ad sophistica. Ex
 hys igif manifestū est q^o sillo ex falsis ptinet tam ad usū
 dia^o qz ad usū sophistica z qz differēter ptineat ad illoz
 determinatōnē hui^o libri thopicoz z helencoz. **C**U
 terius aut dubitaret aliq^o de hys que sunt in lra. sūt eni
 in ulibus. 8. p^ougōnes. aut enim est utraqz falsa aut alte
 ra tñ. si utraqz aut ergo in toto aut in pte aut maior in to
 to z minor in pte aut ecōuerso. si altera tñ aut maior z h
 dubitat. s. in toto uel in pte. s. si minor aut in toto uel in
 parte z sex illarū manifestat in lra. duas aut omittit qz
 altera hēt maiorē totā falsam z minorē in pte falsam reli
 qua vō ecōuerso. qre g has duas omittit. Et dicēdū q^o
 dat eas itelligē per illas duas ubi altera est in toto falsa
 z altera uera z hec silr faciet in alijs figuris. **C**Sed tūc
 dubitabit utrū ille due cōbinatiōes quas omittit utiles
 sint respectu pōnis uere. Et dicēdū q^o illa que hēt mi
 norē falsam in pte z minorē falsam in toto pōt in pōnez
 uera. vbi gra in pmo mō sic. Oē album est aial ois cor
 uus est alb^o z ois coruus est aial. In scdo mō sic. Nullū
 nigrū est aial ois nix est nigra z nulla nix ē aial. Illa au
 tem p^oug que hēt maiorē totā falsam z minorē in parte
 falsaz nō pōt in pōnem uera. opz enim p^odictoriā pōnis
 ueram eē quia ex p^oria maioris que uera est z sbalterna
 minoris que silr uera est sequit p^odictoriā pōnis z ideo
 nō pōt p^o esse uera sic se hēt p^omissio. s. q^o maior sit to
 ta falsa z minor in pte falsa. Et dubitat tūc qre maiore
 in toto falsa nō pōt p^o eē uera. minus eniz de falsitate est
 qñ tñ maior est in toto falsa qz qñ utraqz z ita magis po
 terit in pōnem uera. Et dicēdū q^o hec rō aliquomō cor
 geret si p^omissio talis silr dicerēt ppter qd respectu pōnis
 uere: nūc aut nō ē ita qz ergo utraqz exite tota falsa pōt
 maior extremitas ptinē minorē uel eē dispata ab ea ideo
 pōt vna affirmari de alia uel ab ea remoueri qz autē tñ
 maiore exite falsa in toto. opz maiorē extrematē ptinē
 minorē fm totū uel fm pte. si eni minor est uera cōtinet
 tā fm totū dico in affirmatiuo sillo. si autē in pte ptinet eā
 fm pte in negatiuo aut sillo est maior extremitas dispa
 ta a minore fm totū uel fm pte tñ: z tō nō pōt maior ex
 tremitas uere affirmari uel negari de tota minorē exite:
 tō nō erit ibi p^o uera. **C**Sz tūc qrit qre minore tota fal

sa sequit uerū z nō maiore tota falsa. qre ēt maiore i pte
 falsa z nō in toto sequit uerū. Et dicēdū q^o si minor est
 falsa tota. tūc mediū z miōz extremitas dispata sunt z ni
 hil phibet vnū z idē dispatis in eē qd sigitur in sillo affir
 matiuo ut aial iest hoi z equo: uel vnū z idē neuter dispa
 toz in eē ut lapis nec hoi nec equo z tō in miōre tota fal
 sa pōt p^o eē uera. Si aut maior fuerit in toto falsa: aut g i
 sillo affirmatio aut negatiuo. Si in affirmatio aut g mi
 nor est uera z tūc repugnat maior extremitas miōri sic z
 mediō: aut miō: est in pte falsa z tūc maior pro pte repu
 gnat miōri z neutro istoz modoz affirmari pōt uere
 maior extremitas de miōri uel si fuerit in sillo negatio.
 aut g minor est uera z tūc maior extremitas ptinet sb se
 minorē. aut in pte falsa: z tūc in pte ptinet maior minorē
 z tō neutro mō poterit remoueri uere maior extremitas
 a miōri uel z ita maiore exite tota falsa quōcūqz se ha
 beat minor nō poterit p^o eē uera. minore aut exite tota
 falsa bñ poterit adh^o maiore exite in pte falsa ptigit ma
 iorē extrematē in tota minore uel remoueri a tota mi
 nore z tō bñ poterit p^o eē uera z h patet itūti. **C**Adhuc
 dubitari posset de eo q^o dicit Ape. in qbusdā exēplis cuz
 tñ oppositū dicat in 6° thop. cui^o p^oius locus ibidēz est
 z ibidē determinari hēt z nō h^o. **C**De modis aut pticu
 larib^o notādū q^o qnque sunt cōbinatiōes quas oēs po
 nit. aut enim utraqz est falsa aut altera. si utraqz aut ergo
 maior est tota falsa aut ptiz z sic due. si altera aut ergo mi
 nor: z tā sunt tres: aut maior ut h aut in toto aut in parte z
 sic sūt qnque. Dubitat autē cū modi pticulares ab ulib^o
 ueniāt z de modis ulibus maiore tota falsa nō sequitur
 uerū. quō in pticularib^o sillo maiore tota falsa sequatur
 uerū. Et dicēdū q^o cū maior est in toto falsa. maior extre
 mitas est dispata a minorē fm partē qz minor pticularis
 est uel ptinet minorē fm partē z nō fm totū quātum est
 de utute minoris z ideo pōt maior extremitas inesse mi
 nori fm partē uel ab ea remoueri fm partē. aliter autez
 est in modis ulibus nec in pōne debet maior affirmari
 de tota minore uel remoueri a tota minore sicut ex p^odi
 ctis palā est. **C**Et ad rōnē dicēdū q^o in descēsu pticula
 riū ab ulibus ablata est causa quare p^o pōt esse uera ulis
 z ideo in particularibus nihil prohibet pōnem ueraz eē
 qzuis maior sit in toto falsa.

In media aut figura rursus contin
 git per falsa ueruz sillare: z utrisqz
 ppōnibus totis falsis sumptis: et
 in aliquo utraqz z hac qdē uera: illa autez
 tota falsa utralibet falsa posita: z si utreqz
 in aliquo false: z si hoc qdez simp^o sit ue
 ra: illa aut in aliquo falsa: z si hec qdez sit
 tota falsa: illa autē in aliquo uera: z in uli
 bus z in pticularibus sillis. Si eniz. a. b. q
 dem nulli inest. c. aut omni: ut aial lapidi
 qdē nulli: equo aut oi. Si p^orie ponant p
 positiones: z sumat. a. b. qdē oi. c. aut nul
 li. Ex falsis totis ppōnibus erit cōclō ue
 ra. Silr aut z si. a. inest. b. qdē oi. c. autem
 nulli: nam idem sillogismus.

Chic ondit quō est sillare uerū ex falsis in scda figura. z
 p^o sic. pmo ponit regulas uerificādas in hac figura dicēs
 q^o utraqz exite falsa z altera tñ siue in toto siue in pte z
 quacūqz istarū ptigit alterā uel utraqz falsam esse ptin
 git in 2° figura ex falsis uerū sillare z h est i media at. s
 scdo uerificat eas z pmo in ulibus scdo in pticularibus
 cū dicit. manifestū aut z in pticularib^o. s. p^o in tres. in

prima ostendit quod si illatur uerum ex utrisque in toto falsis. 2° quod ex altera tamen falsa cum dicitur. Rursus si altera quidem. Tertio utraque ex parte falsa in parte cum dicitur. Et si utraque propositiones in aliquo. In prima sic procedit. primo ostendit quod utrisque in toto falsis in secundo secunde est 2° uera. sic ovis lapis est animal nullus equus est animal. ergo nullus equus est lapis et hoc est. Et si enim. a. secundo ostendit similiter esse in primo modo quod patet in eisdem terminis transpositis propositionibus et hoc est. Et si autem. Iquod autem dicitur quod idem erit falsum. hoc intelligendum est quantum ad materiam quod in eisdem terminis fieri potest.

C Rursus si altera quidem tota falsa altera autem tota uera. nihil enim prohibet. a. et b. et c. omni in esse. b. autem nulli. c. ut genus non subalternis speciebus: nam animal et equus omni et homini uest et nullus equus homo. Si ergo sumatur huic quidem omni illi homo nulli in esse: hec quidem tota falsa: illa uero tota uera et conclusio uera: ad quodlibet posito preuatiua. Et si altera in aliquo falsa: altera autem tota uera: possibile enim est a. b. alicui in esse. c. autem omni et b. nulli. c. ut animal albo quidem alicui coruo autem omni: albus autem nulli coruo. Si ergo sumatur. a. b. quidem nulli. c. autem toti in esse. a. b. quidem propositio in aliquo falsa. a. c. autem tota uera et conclusio uera et transposita preuatiua simpliciter. Nam per eosdem terminos et deminutio: et si affirmatiua quidem propositio in aliquo falsa: preuatiua autem tota uera. Nihil enim prohibet. a. b. quidem alicui in esse. c. autem toti non in esse: et b. nulli. c. ut animal albo quidem alicui: picis autem nulli: albus homo nulli picis. Quare si sumatur. a. toti. b. in esse. c. autem nulli. a. b. quidem propositio in aliquo falsa. a. c. autem tota uera et conclusio. Et si utraque propositiones in aliquo false erit conclusio uera: possibile est enim. a. et b. et c. alicui in esse. b. autem nulli. c. ut animal albo alicui: et nigro alicui: albus autem nulli nigro. Si ergo sumatur. a. b. quidem omni. c. autem nulli: ambe quidem propositiones false in aliquo conclusio autem uera. Si autem transposita preuatiua per eosdem terminos.

C Contra manifestat quod conclusio potest esse uera altera tamen ex parte falsa et diuidit in d. i. primo ostendit quod altera ex parte falsa in toto 2° erit uera et hoc est. Rursus si altera quidem tota falsa. In secunda cum dicitur. Et si altera in aliquo. Quomodo conclusio erit uera altera existente falsa in parte. Et nota quod in prima parte duas intendit regulas sub eisdem uerbis. Quibus una est quod negatiua in toto falsa et affirmatiua uera erit conclusio uera altera est et affirmatiua in toto falsa et negatiua uera est 2° uera et istas comprehendit sub ista altera in toto falsa et altera uera sequitur 2° uera: tamen autem explicat ista quod negatiua ex parte in toto falsa et affirmatiua uera est 2° uera. sic ovis homo est animal nullus equus est animal et nullus equus est homo. transpositis autem propositionibus fiet idem in primo modo. Contra manifestat quod altera ex parte in parte falsa erit 2° uera. et diuidit in duas. In primo ostendit quod negatiua ex parte falsa in parte erit 2° uera et hoc primo in primo modo sic. Nullum albus est animal ovis coruus est animal et nullus coruus est albus. 2° dicit simpliciter esse in secundo modo transpositis propositionibus et hoc est. Et altera in aliquo. Deinde ostendit quod affirmatiua ex parte in parte falsa erit 2° uera et hec est. Et si affirmatiua quidem. Et si utraque propositiones in aliquo false erit 2° uera. Contra ostendit quod utraque ex parte in parte falsa est 2° uera et patet

et hec est. Et si utraque propositiones. Et non quod hic ostendit duas contingit ex utraque falsa. scilicet illas que habent alteram in toto falsam et alteram in parte falsam.

C Manifestum autem et in particularibus falsis. Nihil enim prohibet. a. b. quidem omni. c. autem alicui in esse et b. alicui. c. non in esse: ut animal omni homini: albo autem alicui: homo uero alicui albo non in erit. Si ergo ponatur. a. b. quidem nulli in esse. c. autem alicui in esse: utrisque quidem propositio tota falsa particularis autem uera et conclusio uera. Si autem et affirmatiua sumpta. a. b. possibile est enim. a. b. quidem nulli. c. autem alicui non in esse et b. alicui. c. non in esse: ut animal nulli in aiatato: albo autem alicui non: et in aiatato non in erit alicui albo. Si ergo ponatur. a. b. quidem omni. c. autem alicui non in esse. a. b. utrisque propositio tota falsa. a. c. autem uera et conclusio uera.

C Contra manifestat quod si illatur uerum ex falsis in particularibus. et primo quod altera tamen falsa. 2° cum dicitur. manifestum autem quod et. quomodo ex utraque falsa. primo in duas. In primo manifestat quod ex maiore falsa si illatur uerum. in 2° uero quod ex minore falsa cum dicitur. Et utriusque quidem. In primo sic procedit. primo manifestat in 3° modo quod maiore tota falsa et minore uera poterit esse 2° uera sic nullus homo est animal aliquid albus est animal et aliquid albus non est homo et hoc est. manifestum autem. In 2° manifestat idem in quarto modo et hoc est. Si autem. Et non quod hic ostendit unam rationem que est ex maiore parte falsa et minore uera.

C Et utriusque quidem tota uera posita et minori particulari falsa. Nihil enim prohibet. a. neque b. neque c. nullum sequitur: et b. alicui. c. non in esse: ut animal nulli numero: neque in aiatato: et numerus aliquid in aiatato non sequitur. Si ergo ponatur. a. b. quidem nulli. c. uero alicui: conclusio quidem uera erit: et utrisque propositio uera: particularis autem falsa. Affirmatiua autem utriusque posita: si possibile est enim a. et b. et c. toti in esse et b. c. aliquid non sequitur: ut genus speciem et diuiaz. nam animal totum hominem et gressibile totum sequitur: homo uero non omne gressibile quare si sumatur. a. b. quidem toti in esse. c. autem alicui non in esse. utrisque quidem propositio uera. particularis autem falsa: conclusio autem uera.

C Contra manifestat quod minore ex parte falsa et maiore uera erit 2° uera et hoc primo in 3° modo et hoc est. utriusque quidem. In secundo que in quarto modo et hoc est. Et affirmatiua quidem.

C Manifestum autem quod ex utrisque propositionibus falsis erit conclusio uera. si quidem contingit. a. et b. et c. huic quidem omni: illi uero nulli in esse. b. uero aliquid. c. non sequitur: nam sumpto. a. b. quidem nulli. c. autem alicui in esse propositiones quidem ambe false: conclusio autem uera: si similiter autem et cum predicatiua fuerit utrisque propositio: particularis autem preuatiua: possibile est. a. b. quidem nullum. c. autem omne sequitur: et b. alicui. c. non in esse ut animal disciplinam quidem nullam: homines autem omnes sequitur: et disciplina uero non omne hominem. Si ergo sumatur. a. b. quidem toti in esse. c. autem quidam non sequitur propositiones quidem false conclusio autem uera.

Conter manifestat quō ex utraq; falsa fillat uep. z p^o in 3° mō q; maiore falsa in toto z minore falsa erit 2° uera cū dicit. **M**anifestū autē q; et. **C**onter manifestat idēz in q̄rto mō cū dicit. **S**ifr autē z cum puatia. **E**t nō q; hīc omittit vnā cōbinationē hntē maiore in pte falsaz z minore uerā. **D**ubitarēt forte aliqs cuz in ulibus sint octo cōbinationes. q; aut utraq; falsa z h̄ q̄duplr. s. aut utraq; in toto falsa: aut utraq; in pte: aut maiore i toto z minore in pte: aut e^o: aut tñ altera erit falsa: z h̄ q̄duplr aut enim ma. z h̄ duplr. aut mī. z h̄ ēt dicit q̄re illas duas omittit ubi altera ppō est in toto falsa z altera in pte. z dī cēdū q; h̄ est q; satis itelligit per illas in q̄b^o altera est in toto falsa z altera uera. **S**ed tūc querēt an utraq; exi te tota falsa possit in pōnē uerā. **E**t dīcēdū q; sic. z ulr oēs cōbinationes que sūt in scda figura possint in pōnē uerā. **S**ed p̄tra scda figura nō hēt necessitatē nisi a p^o z a p^o p̄ductis q̄re sicut in p̄ma nō pōt eē uera 2° maiore exi te tota falsa z minore uera z falsa in pte sic nec in 2^a ut uide tur. **A**d hūc fiat fillis in p̄ma figura maiore tota falsa z nō erit 2° uera. z p̄ntaf p̄ma ma. z erit fillis i scda figura nec erit 2° uera sicut neq; in p̄ma fuit. **A**d p̄m dīcēdū q; i p̄ma figura maiori tota falsa z minori uera uel falsa in pte erit minor exi te sub maiori h̄m totū uel h̄m pte z ideo nō pōt remoueri ab ea mīno: extremītas ulr nisi falsa. **I**n scda autē figura erit mīno: extremītas dispata a maio re extremītate z iō vnā remouet ab altera ulr. z iō nō sequitur q; h̄ sic se h̄ntib^o terminis nō sit 2° uera in p̄ma fi gura. q; nec in scda eo q; dīstītas in situ medij respectu extremoz cāt dīueritatē istā in p̄ma z scda figura. **I**sta enī dīstītas sicut dīstīso debet tota. **A**d 2^m autē dīcēdū q; si p̄ntaf ma. p̄me figure que est in toto falsa nō est necesse eē 2° p̄ntaf eē in toto falsaz ut hec est in toto falsa. **N**ullus hō est aīal sua p̄nta nō. s. nullū aīal est hō z ulr tā p̄ntens q̄ p̄nta falsa in toto h̄ p̄ntant terminis z iō poterit p̄m i ferre uerā. **I**n 2ª figura maiore exi te tota falsa uel in pte qñ possit ita eē in p̄ma figura. **S**ed tūc uidef q; in p̄ma figura erit 2° uera sic se h̄ntib^o terminis. eadē enī 2° con cludif in p̄ma scde z in scde p^o z nō differūt nisi in p̄uer sione maioris q̄re cū sit 2° uera in p̄mo scde maiori exi te tota falsa z minori uera erit sifr in scdo p̄me ma. p̄nta. **E**t dīcēdū q; cū 2° sit uera in p̄mo scde z ma. in toto fal sa p̄nta maiore erit fillis in p̄ma h̄ erit ma. i pte falsa z mī nori in toto sic p̄ ex p̄dictis. **A**d hūc autē in p̄ntularib^o sunt qñq; cōbinationes. aut enī utraq; falsa est z tūc ma. aut est falsa in toto aut in pte. si aut tñ altera aut mī. aut ma. z h̄ aut in toto aut in pte z sic sunt quinque cōbina tiones quarū duas omittit. s. h̄ntes ma. falsam in parte z mīno: uerā uel falsam. **E**t nō q; istas omittit q; satis in telligunt per istas quas ponit. **E**t nō q; oēs hec cōbina tiones ules z p̄ntulares possunt in p̄sonem uerā.

Rit autē in postrema figura per fal
 e **f**as totas: z in aliquo utraq;: z alte
 ra quidē uera: altera autē falsa: hac
 quidē in aliquo falsa: illa autē tota uera: z
 ecōuerso: z quotquot modis aliter cōtin
 git transmutare ppōnes: nihil enim p̄hi
 bet neq; a. neq; b. nulli. c. inesse. a. aut ali
 cui. b. inesse: ut neq; homo neq; gressibile
 nullū ianimatū sequit hō tñ. a. alicui gres
 sibili inest. **S**i igit sumaf. a. z. b. oī. c. inesse
 ppōnes quidē tote false: p̄clusio autē uera
Sifr autē z cuz hoc est p̄uatiua: illa h̄o af
 firmatiua. possibile est enī. b. nulli quidē. c
 inesse. a. aut omni. c. z. a. alicui. b. nō inesse

ut nigrū nulli cigno. aīal autē omni z aīal
 nō omni cigno: quare si sumaf. b. quidem
 omni. c. a. autē nulli. a. alicui. b. nō inest: z
 cōclusio quidē uera: ppōnes autē false: z si
 in aliquo sit utraq; falsa erit p̄clusio uera.
Nihil enim p̄hibet. a. z. b. alicui. c. z. a. ali
 cui. b. ut albū z pulchrū alicui aīali inest: z
 albū alicui p̄chro. **S**i ergo ponaf. a. z. b.
 omni. c. inesse ppōnes quidē in aliquo fal
 se. p̄clusio autē uera: z p̄uatiua. a. c. posita
 sifr. **N**ihil enim p̄hibet. a. quidez alicui. c.
 nō inesse. b. h̄o alicui. c. inesse: z. a. nō oī. b.
 inesse: ut pulchrū alicui animalī nō iest:
 album autem alicui iest: z pulchrū non
 omni albo: quare si sumaf. a. quidē nulli. c
 b. aut omni. utreq; qdē ppōnes in aliquo
 false: p̄clusio autē uera.

Hic oñdit quō est fillare uerū ex falsis in 3ª figura. **E**t
 p̄mo dat regulas uerificādas dīcēs q; siue utraq; sit fal
 sa z h̄ i tota siue i pte siue altera tñ. z h̄ siue ma. siue mī.
 z hoc ut in toto siue in pte z quōcūq; fiat cōbīnatio oīb^o
 modis poterit uera eē 2°. **S**cdo uerificat eas p̄mo in ulr
 bus. scdo in p̄ntularib^o cum dicit. **M**anifestū autē z in
 p̄ntularib^o. **I**p̄ma in. d. p̄mo oñdit quō fillatur uerū ex
 falsis utrisq;. scdo quō ex altera tñ falsa cū dicit. **S**imilr
 quidē zē. **I**p̄ma in. d. p̄mo oñdit quō ex utraq; in toto
 falsa fillogatur uep. p^o in p̄mo mō cū dicit. **N**ihil enī
 p̄hibet. **I**scdo in scdo mō cuz dicit. **S**ifr autē zē. **I**n 2°
 manifestat idem utraq; exi te falsa in pte z h̄ p̄mo in p^o
 mō cum dicit. **L** z si in aliquo. **I**scdo in scdo ut h̄c. **L** p̄u
 uatiua aut. **I**Nota q; hīc omittit duas cōbīnaciones ex
 utraq; falsa. s. que h̄nt alterā totā falsā z alterā i pte falsā.

Sifr quidē z hac tota falsa: illa h̄o tota
 uera sumpta. possibile est enī z. a. z. b. oē
 c. seq z. a. alicui. b. nō inesse. c. albus: z aīal
 omne cignū sequit: z aīal non omni inest
 albo: positis igit terminis si sumaf. b. qdē
 toti. c. inesse. a. h̄o toti nō inest. b. c. quidez
 tota uera erit. a. c. tota falsa z cōclusio ue
 ra. **S**ifr autē z si. b. c. quidē falsa. a. c. aut ue
 ra: nā idem termini ad demonstrationez
 nigrū: cignus: inanimatus: sed z si utreq;
 sumant affirmatiue. **N**ihil enī p̄hibet. b.
 quidē omne. c. sequi. a. aut toti. c. nō inest:
 z. a. alicui. b. iesse z oī cigno aīal: nulli h̄o
 cigno nigrū: z nigrū inest alicui aīali: qua
 re si sumaf. a. z. b. omni. c. inesse. b. c. qdez
 tota uera. a. c. aut tota falsa z p̄clusio tota
 uera. **S**ifr autē z. a. c. sumpta uera: nāz per
 eosdem terminos demonstratio.

Conter manifestat quō fillatur uerū ex altera tñ falsa.
 z h̄ p^o ex altera in toto falsa. 2° ex altera in pte falsa cū dī
 cit. **L** rursum hac qdē. **I**p̄ma in. d. in p^o manifestat quō alte
 ra tota falsa. s. maiore erit 2° uera z h̄ est. **L** sifr qdē. **I**2°
 quō minore tota falsa z ma. uera erit 2° uera cum dicit.
L sifr autē z si. b. c. **C**onter manifestat idem in p̄mo mō

z p^o quō maiore tota falsa minore uera: erit p^o uera. cuz dicit. **L** si utraqz. **L** 2° quō eōuerso cū dicit. **L** silr aut. **L**

C Rursum hac quidē tota uera: illa **N**o in aliquo falsa: possibile enī. b. qdē omni. c. i. esse. a. aut alicui. c. nō: z. a. alicui. b. ut bipes quidē omni homini: pulchrū **N**o nō omni z pulchrum alicui bipedi inest. Si ergo sumat. a. z. b. toti. c. inesse. b. c. quidē tota uera. a. c. aut in aliquo falsa: conclusio aut uera similiter aut. a. c. quidē uera. b. c. aut sumpta: transpositis enī eisdem terminis erit demonstratio: z cum hec quidē est priuatiua: illa **N**o affirmatiua: qm̄ enī euenit. b. quidē toti. c. inesse. a. aut alicui. c. z qm̄ sic se hnt nō omni. b. inest. a. Si ergo sumat. b. omni. c. inesse. a. aut nulli priuatiua quidē in aliquo falsa: altera aut tota uera z conclusio. Rursum qz cū ostensuz est. a. quidez nulli. c. inesse z. b. alicui euenit. a. alicui. b. nō inesse. Manifestuz qm̄ z cum. a. c. tota uera. b. c. aut in aliquo falsa ptingit conclusiōem esse uerā. Si enim sumat. a. quidez nulli. c. b. aut omni. a. c. quidem tota uera. b. c. aut in aliquo falsa.

C Conter manifestat quō altera exīte falsa in pte z altera uera erit p^o uera z h^o p^o in pmo mō. scdo in scdo modo. In pmo manifestat p^o qz p^o erit uera maiore exīte in pte falsa z minore uera cū dicit. **L** rursum hac qdē. **L** scdo qz idem ptingit eōuerso se hntib^o terminis cuz dicit. **L** silr aut. **L** in scdo mō manifestat prius quō p^o pōt esse uera maiori falsa in pte z minori uera per hoc qz quini^o modus tertie figure infert. vñ ex maiori p^o particulari uera que fit uera p^o particulariter sumpta si transpō in ulem p^o pōnem erit in pte falsa. Et modus secūdus infert uerū ex maiori p^o particulari falsa z minori uera cū dicit. **L** cū hec qdē est puatiua. **L** pnter manifestat qz p^o pōt eē uera maiore exīte p^o falsa z minore uera per h^o qz in sexto mō pcludit uerū minore p^o particularis est exīte p^o uera z p^o falsa Si enim illa minor p^o particulariter sumpta est uera z si trasposita in ulem erit minor p^o uera z p^o falsa z erit p^o mus modus z h^o est qd dicit. **L** rursum qm̄ hic aut. **L**

C Manifestum aut z in p^o particularibus fillis qm̄ oīno per falsa cuenit uerū: nā idēz termini sumēdi: z qm̄ ules fuerūt p^o pōnes: in cathgoricis quidē cathgorici. in priuatiuis aut priuatiui. Nihil enim dicit cuz nulli inest omni sumere inesse: z si alicui utr in erat alicui utr sumere ad terminoz positionem: similiter aut z in priuatiuis.

C Conter determinat fillos p^o particulares pcludētes uerū ex falsis dicēs qz oī mō facta cōbinatione erit fillare ueruz per falsa in p^o particularib^o fillis z h^o patet per eosdē terminos qui p^o accepti sunt in ulibus tam affirmatiuis qz negatiuis. idem enim modus est accipiēdo p^o pōnes in toto ueras z in toto falsas affirmatiuas z negatiuas hic z i ulibus fillis z hec est. **L** manifestū aut z in p^o particularib^o. **L** cōbinationes igit ules sunt octo utiles. aut enī utraqz falsa aut utr altera. si utraqz aut in toto aut in pte aut ma-

tori in toto falsa: z minori in pte aut econuerso. si utr altera: aut ma. aut mī. si ma. aut enī in toto aut in pte. si minor silr aut in toto aut in pte z ita octo sunt cōbinationes ules. Sed qm̄ qre omittit duas hntes alterā i toto falsaz z alterā in pte z rō h^o est qz satis per illas itelligunt que hnt alterā in toto falsaz. **C** Sed tunc querit utrū utraqz possit in pōnem uerā z patet p^o m^o **A**z. qz imo quocunqz mō se hēant p^o pōnes poterit uera eē p^o. Sed opponitur sic p^o ma figura per p^o uersionē facit tertiā quare ma. p^o me figure manet adh^o in tertiā. sed vna tota falsa nō erit ergo uera. in p^o ma figura maiori exīte uera z partim falsa qre nec in tertiā. Sed dicēdū qz ar^o m^o nō ualet tria enī fuerūt in cā in p^o ma figura quare nō erat p^o uera. vna est falsitas minoris p^o m^o totū. aliud est acceptio pōnis ules. 3° est talis situs mediū ad extrema qz minor sub medio accipit z c. vñ quocunqz illoz deficiēte poterit uera eē p^o. vñ in fillis p^o particularib^o p^o me sic se hntib^o p^o pōnib^o pōt esse uera p^o in ulibus et scde figure z in fillis tertie. De fillis aut p^o particularib^o qnque sunt p^o iugationes z oēs utiles. aut enim utraqz falsa z h^o duplr. s. uli p^o pōne in toto falsa uel in pte. aut altera utr z h^o aut uli aut p^o particulari z huc duplr. aut in toto aut in pte. Notādū igit qz in oib^o figuris apud ules fillos sunt octo p^o iugationes apud p^o particulares quinque z oēs gūalr pnt in pōnem uerā exceptis duab^o p^o iugationib^o p^o me figure ubi altera est maior in toto falsa z altera. s. mī. in pte falsa. Solet aut opponi in oib^o hīs figuris sic falsitas est priuatio ueritatis sicut negatio affirmationis sed ex mī. negatiua nō fit fillis in p^o ma z in tertiā figura. nec in aliqua ex utraqz negatiua: ergo nec ex mī. falsa fiet fillis in p^o z in 3° nec in aliqua figuraruz ex utraqz falsa. Et dicēdū qz ad fillm p^o me z scde figure sufficit minorē dictā eē per positionez ita qz affirmatiua sit per sermonē z si nō sit sic in re sicut ponit per p^o monem. silr aut est de oib^o figuris qz nō exigūt similr altera p^o pō poia p^o m^o p^o monē s^o sufficit qz sit poia p^o m^o rem.

m Manifestum igit qz si sit cōclusio falsa necesse est ea ex quibus est oratio falsa esse: aut omnia aut aliqua.

Quā aut uera nō necesse est uera esse neqz quid neqz omnia: sed est cum nullum sit ueruz eoz que sunt in sillogismis pclusiōnem similiter esse uerā non tñ ex necessitate. **C** causa aut qm̄ dico sic se habēt ad inicē: ut cum sit alterum ex necessitate esse alterum hoc cum non sit quidez: neqz alterū erit: cū aut sit nō necesse est esse alteruz.

C In isto caplo est intēto auctoris ondere duas ptes vni us pōnis ut p^o dictum est. quarū p^o ma est qz ex falsis sequitur uerum. 2° qz nō ppter quid sit sed qz: ideo oīsa est p^o pars h^o pōnis. s. qz ex falsis est fillare uerū per tres figuras. **N**unc intēdit scdam ptem h^o. s. qz nō sequit uerum ex falsis ppter quid sed qz. diuidit in. d. in p^o ma manifestat pōnes pōstēlas cum causis istoz. in scda cum dicit. **L** idem aut cuz sit z nō sit. **L** pōne intētā ondit. z nota qz facit epilogationē ut p^o tinuet pōstēla in pōne onfaz quā iterferit in epilogo. in p^o ma sic pcedit. p^o mo dicit qz ex ueris nō sequit nisi uerū z h^o pōstēluz est in h^o caplo z qz ex falsis pōt seq ueruz z ex altera falsa z h^o est scdo onsum z addit qz nō sequit uerū ex falsis ex necessitate z h^o itēdit hic ondē z hec est idem qz dixit talē fillm nō dicē p^o p^o de pōne sed tñ qz. nō enī sunt cā pōnis simplr s^o p^o m^o qd z accūtalr sicut p^o determinatū est. z h^o est. **L** manifestum ergo. **L** scdo ponit cām pōstēluz dicēs qz qm̄ aliqd sequitur ad aliud cum nō sit pōnis necesse est anō esse z hec in causa p^o mo onsum est z h^o est. **L** causa aut qm̄. **L**

C Idem aut cum sit et non sit impossibile est ex necessitate idem esse. dico aut ut cum sit a. album. b. ex necessitate esse. Quia enim cum hoc sit. a. album illud de necessitate est. b. esse magnum. Cum aut sit. b. magnum. c. non album. necesse est si. a. sit album. c. non esse album. Et quia duobus existentibus terminis: cum alterum sit necesse est alterum esse: hoc cum non sit necesse est non esse. a. Cum ergo. b. non sit magnum. a. non potest album esse. cum vero. a. non sit album: necesse est b. magnum esse: accidit ex necessitate: cum b. magnum non sit idem. b. esse magnum: hoc aut impossibile. Nam si. b. non est magnum. a. non erit album ex necessitate. Si igitur cum non sit hoc album. b. erit magnum accidit si. b. non est magnum. b. esse magnum ut per tria.

C Contra ostendit rationem intentionem quam nuper posuit. scilicet quod uerum non sequitur ex falsis ex necessitate sic ad idem esse et non esse non sequitur aliquid de necessitate. sed ad aliud esse uel esse uerum quod idem est sequitur ex necessitate quod non esse uel esse uerum. ergo ad aliud non esse uel esse falsum quod idem est non sequitur ex necessitate quod non esse uel esse uerum. In cuius rationis minor est postposita et primo repetita cum sua causa. quod aut in prima parte posita est. et ideo solum maiorem ponit. primo ergo ponit maiorem. et exponit et hoc est. Idem aut cum sit. sic exponit dicens quod cum ex necessitate sequitur si. a. est album. b. est magnum non sequitur ex necessitate si. a. non est album. b. est magnum et hoc est. dico aut. primo ostendit ea sic. si ad esse album. a. sequitur de necessitate b. esse magnum ergo a destructioe rationis si. b. non est magnum. a. non est album. sed sequitur ex hypothese. si. a. non est album. b. est magnum ergo a primo ad ultimum sequitur si. b. non est magnum. b. est magnum hoc aut impossibile quod impossibile est ad idem esse et non esse ex necessitate aliquid sequitur hanc rationem sic procedit. primo ne fiat cauillatio de hoc quod arguitur a primo ad ultimum in duobus terminis ponit argumentationem in tribus terminis. scilicet a. b. c. et patet quod dicitur et hoc est. Quia enim cum sit album. secundo facit suam rationem a primo ad ultimum ad similitudinem procedens rationis facte in tribus terminis dicens quod adeo bene sequitur a primo ad ultimum in duobus terminis sicut in tribus et patet sua ratio quod ponit eam plane cum dicitur. et quia duobus. et iterum manifestius resumit ea cum dicitur. nam si. b. non est. Contra dubitaret forte aliquis de maiore propositione sue rationis. uel enim ad idem esse uel non esse sequitur idem quod si tu sedes deus est et si tu non sedes deus est quod neciuz sequitur ex quolibet adhuc si tu sedes alterum istorum est uerum te sedere te non sedere et si tu non sedes alterum istorum est uerum. Adhuc distinctiua sequitur ad utrumque sui partem et hoc nali ratione quare sequitur si tu sedes tu sedes uel non sedes et ita nali ratione sequitur idem ad idem esse uel non esse et ita ex necessitate. Ad hoc dicens quod duplex est ratio. scilicet essentialis uel nalis. scilicet quod ratio intelligitur in ante. et est ratio accidentalis sicut quam dicitur neciuz sequitur ad quodlibet et de tali non est intelligendum primo. Ad 2^m dicens quod idem potest sequi dupliciter. aut gratia eiusdem in ipso et sic non potest sequi idem ad idem affirmatum et negatum et sic intendit hic. aut gratia diversorum in ipso et sic potest sequi idem ad idem affirmatum et negatum et sic non intendit hic. et sic procedit oppositum. per hoc est soluit tertium quod distinctiua sequitur ad utrumque partem sui non gratia eiusdem in ea sed gratia diversorum. intelligit ergo. quod ad idem esse et non esse non sequitur ex necessitate aliquid nali ratione et gratia eiusdem. Deinde forte dubitabit de hoc quod

cludit illud proicouentem si. b. non est magnum. b. est magnum hoc enim non uel incouentem cum unum oppositorum bene possit sequi ex alto sic. Si tu es asinus tu non es asinus quod ex impossibili sequitur quodlibet et necessarium sequitur ad quodlibet. Et dicitur dicens quod ratio duplex est. scilicet posita siue accidentalis. et ibi non est incouentem unum oppositorum sequi ex altero sicut ostendit est. et est ratio nalis siue essentialis et ibi non sequitur unum oppositorum ex alio et sic intendit hic. Aliter aut dicitur quod ex impossibili sequitur ad quodlibet propter suum oppositum. et necium sequitur ad quodlibet propter quod ad suum oppositum de quo dubitatur propter et uel hoc esse uerum per hanc rationem nihil ponit et permittit idem. si aut ponit suum propter ergo non perimit ipsum sed unum oppositorum perimit suum oppositum ergo ante cedit ad ipsum quod neutrum oppositorum sequitur ad reliquum. Adhuc ratio est de actuali intellectu antea: sed unum oppositorum non est de intellectu alteri quod et cetera. Contra sic. si ad impossibile sequitur quodlibet non repugnans huic te esse asinum non repugnat a te currere: sequitur si tu es asinus tu curris et si neciuz sequitur ad quodlibet tibi non repugnans et te currere non repugnat ei quod est te non esse asinum sequitur si tu curris tu non es asinus. quare a primo ad ultimum si tu es asinus tu non es asinus et ita in talibus sequitur unum oppositorum sequitur ad aliud et istud concedendum est sicut Augustinus qui dicit. Si ueritas non est ueritas est. Concedendum ergo quod ex impossibili sequitur suum oppositum: et quod necium sequitur ad suum oppositum. Ad hoc obicitur dicitur posset quod unum oppositum simpliciter iterum sub additione tamen ponit ipsum: et ita sub conditione sequitur ad ipsum sed illud non sufficit. quare sicut sub additione ponit ipsum sub additione interimit quod sicut ad esse unum oppositorum sequitur non esse alteri. Contra dicens quod unum oppositorum alterum interimit et non ponit quod aut in talibus sequitur unum oppositorum sequitur ad alterum non est quod unum ponit alterum sed ipsum propter necessitate sui ponit et non propter suum ante. In sequentibus ergo nali ratione ante ponit suum propter. In sequentibus autem accidentalibus non est hoc necesse. per hoc patet quod ad alterum solum in sequentibus nali ratione. oportet propter actualiter intelligi in antecedente et non oportet hoc in sequentibus accidentalibus.

C Circulo autem et ex se inuicem ostendere est per conclusionem et e converso predicationem alteram sumentem propositionem et concludere reliquam: quam sumpserat in altero sillogismo. ut si oportuit ostendere quod a. inest omni. c. ostendat autem per. b. et rursum si monstret quod a. inest. b. sumes. a. quidem inesse. c. c. aut. b. et a. inest. b. prius autem e converso sumpsit. b. inesse. c. aut si quod b. inest. c. oportet ostendere si sumat. a. de c. que fuit conclusio. b. aut de. a. esse. prius autem sumptum est e converso. a. de. b. alter vero non est ex se inuicem ostendere: siue enim aliud medium sumat non circulo nihil enim sumitur eorundem: siue horum quidem necesse est alterum solum: nam si ambo eadem erit conclusio. at oportet esse diuersam.

C Postquam determinauit de parte illi quod ad sua principia siue premissas hic intendit de eius parte penes rationem et dicitur in. d. in prima determinat eius partem quod ad rationem in seipsa. in secunda quantum ad rationem in suo opposito cum dicitur. et uertere autem et cetera. Prima est de illo circulari ubi ostendit partem rationis super premissas et dicitur in. d. in prima manifestat quod sit circulo ostendere. in secunda cum dicitur. in hijs ergo que non uertuntur. de circulari ostensione determinat in prima parte sic procedit. primo dat distinctiiones siue descri-

ptionē circularis oñsionis dicitur q̄ circularis oñsio est que est p̄one z p̄uersa aliqua p̄missarū p̄cludit reliquas p̄missarū z hec est. **C**ircularis autē z ex se. **S**cdo manifestat dñsionē z p̄cedit sic. p̄mo oñdit quō ex p̄one z p̄uersa minore sillatur ma. z sit p̄ncipalis sillus. omne. b. est a. oē. c. est. b. ergo oē. c. est. a. circulariter q̄ arguit sic oē. c. est. a. oē. b. est. c. ergo oē. b. est. a. z h̄ est. **L** ut si oporteat. **S**cdo manifestat q̄ ex p̄one z p̄uersa maioris sillatur mi. sic oē. a. est. b. que est p̄uersa maioris oē. c. est. a. que fuit cōclo. ergo oē. c. est. b. z h̄ est. **L** z si qm̄. **I**3° addit ad maiorem declarationē q̄ impossibile est aliter fieri oñsiones circularēz. si enim acciperet terminus ex tres terminos p̄ncipalis silli ut cū p̄one sumeret alia p̄missarū nō esset oñsio circularis z ita terminaret demfatio in eodē a quo exiit. Si autē accipit vna p̄missarū cū sua cōuersa non cum p̄one sed cū reliqua p̄missarū tunc accideret eadez p̄clo que in p̄ncipali sillō fuit. neq̄ ergo sine p̄one sit oñsio neq̄ per alia simplr a p̄extitib^o z ideo necesse est accipere p̄onē cū altera p̄missarū alterata in suā p̄uersaz z h̄ dictū est in descriptione z h̄ est. **L** alter vō nō est. **L**

C In his ergo que nō cōuertunt ex inde mōstrata altera p̄positiōe fit sillogismus: non enī est demonstrare per hos terminos: qm̄ medio iest tertiū aut p̄mo mediū.

C Cōsequēter determinat de sillo circulari z dicit i. d. in p̄o oñdit in q̄b^o terminis fiat. in scda cuz dicit. **L** In hīs vō que p̄uertunt. **J** oñdit quō fiat. z p̄ma ps ad mām et p̄tinet scda ad formā. in p̄ma oñdit q̄ sillus circularis fit tantūmō in terminis p̄uertibilib^o: sic in sillo circulari debet oñdi quelibet p̄pō per p̄clonē h̄ hoc nō p̄uenit si sumatur termini nō p̄uertibiles. q̄re in sillo circulari opz terminos eē p̄uertibiles. **H**uic^o rōnis ponit mediū z explanat: ponit z hoc est. **L** in hīs ergo que nō. **J** explanat dicens q̄ si termini accipiunt nō cōuertibiles altera p̄pōm ul' ei^o cōuersa manebit idēmitata z ita nō quelibet p̄pō oñdet z hec est. **L** nō enī est. **J** z per hoc q̄ dicit tertiū eē in medio pōt itelligi minor p̄pō quare tertiū est in medio sic s̄m in p̄to vel insertus in supiori. vel pōt itelligi cōuersa minoris in qua significat terminus eē in medio sicut p̄dicatū in s̄bio eodē nō intelligi pōt de hoc q̄ dicit mediū eē in p̄mo maior p̄pō.

C In his vō que cōuertunt est oia mōstrare per se inuicē: ut si. a. z. b. z. c. cōuertuntur sibi inuicē: ostēdat enim. a. c. per mediū b. z rursus. a. b. per p̄clonē z p. b. c. p̄usas. p̄pōnez. Similiter autē z. b. c. per conclusionē z per. a. b. conclusionē p̄uersam. **O**portet autē. b. c. z. b. a. p̄positione demōstrare: nam his indēmōstratis usi sumus solum. Si ergo sumatur. b. omni. c. inesse z. c. omni. a. sillus erit ei^o qd̄ est. b. ad. d. rursus si sumatur. c. omni. a. z. a. omni. b. necesse est inesse omni. b. In utrisq̄ ergo sillogismis. a. c. p̄positio sumpta est indēmōstrata: nā alie p̄bate erant. **Q**uare si hanc ostēderimus oēs erunt approbate per se inuicē. Si ergo sumatur. c. omni. b. z. b. oī. a. inesse z utreq̄ p̄pōnes demonstrate sumentur: z. c. necesse est inesse. a. **A**da manifestuz qm̄ in solis hīs que cōuertuntur

circulo z pro se inuicēz cōtingit fieri demōstrationes. In alijs vō quēadmodū p̄us diximus. **A**ccidit autē z in hīs codez sumpto qd̄ monstrat uti ad demōstrationē: nā. c. de. b. z. b. de. a. monstrat sumpto. c. de. a. dici. c. aut de. a. per has ostendit p̄positiones: quare conclusionē utinur ad demōstrationem.

C Cōter determinat quō sit circularis sillus z dicit i. d. in p̄ma determinat p̄ncipale itētū. in scda cū dicit. **L** manifestū ergo qm̄. **I**n p̄ma cōcludit quedā correlaria. p̄ma dicit i. d. in tres p̄m nūm z ordinē triū figurarū. in p̄ma determinat quō sit circularis sillus in p̄o figura z h̄ p̄o in modis ulib^o. scdo i p̄ticularib^o cū dicit. **L** In p̄ticularib^o aut sillis. **I**n p̄ma in. d. in p̄ma oñdit quō in mō uli affirmatiuo. in scda quō in mō uli negatiuo cū dicit. **L** in p̄uatiuis aut sillis. **I**n p̄ma in. d. in p̄ma docet sillare p̄ncipales p̄onem ex p̄missis p̄ncipalibus z ecōuerso per p̄onem utranq̄ p̄missarū: z qz p̄ius hoc plane manifestauit breuiter tangit quomō faciendū sit z patet z hec est. **L** in hīs vō que cōuertunt. **I**n scda docet sillogizare conuersas omniū earum z p̄cedit sic. p̄mo docet sillogizare cōuersas sic cōuersa ma. sillogizat ex cōuersa p̄clusionis z minore sic. **O**mnē. c. est. b. omne. a. in. c. ergo omne. a. est. b. cōuersa aut minoris sillogizat ex cōuersa p̄onsis z ma. sic. omne. a. est. c. omne. b. est. a. ergo omne. b. est. c. cōuersa aut p̄onsis sillogizat ex cōuersa utriusq̄ p̄missarū. sic omne. b. est. c. omne. a. est. b. ergo omne. a. est. c. patet igit̄ cum ostēse sint p̄missis p̄ncipales z p̄earum z oēs earum conuerse. oēs p̄positiones iste ostense sex sunt z nulla accipit indēmōstrata z h̄ est. **L** oportet autē z. c. b. **S**cdo cōcludit cor^m. s. q̄ aliter nō sit circularis sillogismus nisi in terminis conuertibilib^o z causa q̄ in eis fiat est q̄re terminis existētib^o cōuertibilib^o ex cōuersis p̄missarū sillogizatur cōuersa p̄onsis z ecōuerso ex cōuersa p̄onsis cōuersa p̄missarū z hec est. **L** manifestum ergo qm̄. **L**

C In p̄uatiuis autē sillogismis sic mōstratur ex se inuicēz. **S**it. b. quidez omni. c. inesse. a. autē nulli. b. cōclusio qm̄. a. nulli. c. Si ergo rursus oporteat p̄cludere: qm̄. a. nulli. b. qd̄ p̄ius sumptuz erat: erit. a. quidez nulli. c. c. autē omni. b. sit enī ecōuerso p̄positio. Si autē qm̄. b. omni inesse. c. oportet concludere iam non similiter conuertendū. a. b. **N**am eadem p̄positio. b. nulli. a. z. a. nulli. b. inesse sed sumendum cui a. nulli inesse huic. b. omni inesse: z sit. a. nulli. c. inesse qd̄ fuit conclusio. **E**ui autem. a. nulli. b. sumatur omni inesse. **N**ecessē est igitur. b. omni. c. inesse. **Q**uare cū sint tria vnūquodq̄ conclusio est facta z circulo demōstrare: hoc autē conclusionē sumētem z ecōuerso alterā p̄positionē reliquā sillogizare.

C Cōsequēter ostēdit quomō sit sillogismus circularis in modo negatiuo uli z p̄cedit sic. p̄mo ponit p̄ncipales sillogismū sic nullum. b. est. a. omne. c. est. b. ergo nullum. c. est. a. z hoc est. **L** in p̄uatiua aut. **S**cdo ex cōuersa minoris z p̄one sillogizat maiorē sic nullum. c. est. a. omne. b.

est. c. ergo nullum. b. est. a. z hoc est. L si ergo rursus. J³
 dicit qd fillogizando minorē que affirmatiua est non est
 sumere cōuersam maioris in se qz est negatiua sicut ma/
 ior: est affirmatiua nō sequit ex negatiua z ideo oportet
 quere in affirmatiua sic Cui nulli inest. a. huic omni
 inest. b. ex hac aut z pōne sequit maior: sic Cui nulli iest
 a. Alii enim oi inest. b. c. nulli inest. a. ergo. c. omni iest. b.
 z hec est. L si aut qm. b. De hijs pcludit qd cū tres sunt
 ppōnes cōnumerando pōnem patet qd oēs ostēse sunt.
 qz ex pōne z puerfa vntus pmissarū ostēdit altera z hec
 est. L quare cum sint tres. J

In particularibus autē fillogismis vni
 uersalem quidem propositionem non est
 monstrare: per aliam autem particularem
 est: quoniam autem non demonstrare vni
 uersalem manifestum: nam vniuersalis
 monstratur per vniuersalem: cōclusio au
 tem non est vniuersalis: oportet autē ex
 conclusione ostendere z altera propositi
 one. Amplius omnino non fit fillogism⁹
 conuersa propositione: nam particulares
 sūt utreque pōnes: particularem autē
 est. Ostēditur enim. a. de aliquo. c. per. b.
 si ergo sumatur. b. omni. a. z cōclusio ma
 net. b. alicui. c. inest. Sit enim prima figu
 ra z. a. medium. Si ergo sit priuatiuus fil
 logismus: vniuersalem quidem proposi
 tionem non est ostendendus: ppter hoc
 qd dictum est prius: particularem autē est
 si similiter conuertat. a. b. quēadmodum
 in vniuersalibus: ut cui. a. alicui non inest:
 huic. b. alicui inest: nam aliter non fit fillo
 gismus eo qd negatiua est propositio par
 ticularis.

Hic dicit quomodo fit fillogismus circularis in parti
 cularibus pme figure. z primo in modo affirmatiuo. se
 cūdo in modo negatiuo. in affirmatiuo pmo ponit duas
 pōnes quarū vna est qd nō fillogizat vltis ppositio. scdo
 qd particularis fillogizat z hec est. L in particularibus aut. J
 scdo ostēdit eas z pmo primā duplici rōne sic qz ad ostē
 sionē ppōnis pmissē accipiēda est p^o. s. illa que est parti
 cularis z ideo ex illa nō sequit vltis: qz oportet accipere
 cōuersam vntus pmissē cuz pōne sed illa cōuersa est parti
 cularis quare si assumere sic ofo nō eēt fillogismus eo
 qd ex particularibus nihil sequit z hec est. L qm aut non
 est. J scdo ostēdit scdam cōclusionē cōcludens minorē
 ex pōne z puerfa ma. sic si fillogizatur qd aliquod. c. sit. a
 per h qd omne. b. est. a. z aliquod. c. est. b. cōuersa maio
 re z pōne fillogizat mī. sic Omne. a. est. b. aliquod. c. est
 a. ergo aliquod. c. est. b. z hec est. L particulare aut. J Cō
 sequēter determinat circularē fillm circa modū necessa
 rium particularē z pcedit sic. primo dicit qd nō est fillogiza
 re ppositionē vltis ppter cām prius dictā. primo z h est
 L si aut sit priuatio. J scdo dicit qd particularis fillm pōt fillo
 gizari si cōuertat ma. in affirmatiua eo modo qd dictum
 est in fillogismis vltibus sic. Cui alicui nō inest. a. illi ali
 cui inest. b. z est fillm talis. Cui alicui non inest. a. illi ali
 cui inest. b. c. alicui non inest. b. a. ergo. c. alicui inest. b.
 quomō aut fieri debeat principalis fillogismus patet: z
 hoc est. L particulare aut. J Dubitaret forte aliquis h. p
 mo de circulari fillogismo in cōmuni. z primo videt qd

non sit possibilis apud artem qz impossibile est apud ar
 tem idē esse prius z posterius seipso. sed si pcludatur ali
 quid circulariter erit idē prius z posterius seipso z no
 tius z ignotius quare non possibile apud artem circulo
 ostēdere. probatio mī. Jd qd est ostendens est prius z no
 tius. z id qd est ostensum est posterius z ignotius. sed in
 fillogismo circulari ponit idē ostendens z ostensum
 respectu sui ipsius quare si. a. erit. b. z. b. erit. a. z sic. a. pri
 us z notius erit seipso h^o est processus circularis. Et di
 cendū qd idē esse prius z posterius notius z ignotius
 seipso h^m rōnem eandem impossibile est: idē tñ s^b di
 uersis rōnibus bñ pōt. z sic ostendens prius est qz ostē
 sa z ostensa posterior est h^m rōnem hanc z h^o patebit cū
 to post. Cōter forte dubitabit aliquis utrum sit fillo
 gismus nec ne. z videtur qd non est cū fillogismus sit de
 cursus ab vli ad particulare in circulari ostēsiōe a part
 ipar qz cum uertant ibi oia. Et dicēdum ad h qd sicut p
 positio cōstituit pōt ex cōuertibilibus. z tñ s^b m est in rō
 ne p^o p^o tū in rōne superioris uel totius sic fillogismus
 ex oibus cōuertibilibus fieri pōt nihilominus tñ p^o est
 in rōne particularis: maior aut in rōne vltis. C Ad rōnez
 dicendū est qd nō est necesse in fillo procedi h^m rem ab
 vli ad particulare: sed h^m rem uel rōnem. C Uterius
 forte dubitaret aliquis que sit utilitas talis fillogismi z
 cuius artis sit instrumentum. videtur enim qd careat uti
 litate sic z bono fine carebit. nam omnis fillogismus cō
 petit ad usum fillogizandi uel dialetici uel demonstrato
 ris. sed circularis ad nullum istorum pertinet neqz so
 phi^o. quia fillogismus suus deficit in forma aut in mate
 ria aut in utroque. circularis autem in fillogismo non est
 deficiens nec in materia ergo ad ipsuz non pertinet. qd
 autem non ad demonstratorem videtur per h qd ostēdit
 in libro posteriorum qd non est circulo demonstrare z sic
 ut videtur ad ipsum non pertinet. Jtez in demonstratio
 ne non petitur principium h^m rem neqz h^m rationem
 sed in circulari fillogismo petitur idē h^m rem: quare
 non pertinet ad demonstratorem. probatio minoris in
 ferius ostendetur qd petitio principij est h^m rem: quādo
 ma. est eque dubia pōnis z termini alterius propositionis
 conuertunt z dicitur qd h est quia ex conclusione z con
 uersa alterius pmissarum contingit cōcludere reliquā
 sicut econuerso. sed illud contingit in fillogismo circula
 ri sicut patet perse quare videtur qd in fillogismo circula
 ri sit peccatū qd est petitio h^m rem z ita nō pertinebit ad
 demonstratorem. D^o autem non pertineret ad dialeti
 cum videtur quia ibi est petitio principij qd est peccatuz
 in dialetica sic patet qd ad dialeticū non pertinet. C Ad
 oppositum sic causa immediata z effectus ipsius cuz sp
 sa conuertitur: sed demonstrator concludit effectuz per
 causam immediatam z econuerso per effectum imme
 diatum causam immediatam sicut ostendit in postero
 ribus. ergo cum in tali processu sit ostensio circularis vi
 detur qd ostensio circularis ad demonstratorem p^onet.
 Adhuc videtur qd pertinet ad dialeticum quia dialeti
 cus fillogizat diffinitionem per diffinitum z econuerso
 z talis ostensio est circularis quare videtur qd pertineat
 tam ad dialeticum qz ad demonstratorem qd conceden
 dum est. Sciendum tamen qd primo z p^o p^o ad de
 monstratorem pertinet z propter hoc hic determinatur
 de fillogismo particulari minus autem proprie pertinet
 ad dialeticum. C Ad primum dicendum qd Agz. in po
 sterioribus non intendit simpliciter destruere demon
 strationem circulaarem sed quidam posuerant qd contin
 git omnia scire z oia ex se inuicem demonstrare z h per
 causam z eodem modo demonstrandi z h remouet Agz
 ibi z non intendit quin fiat circularis demonstratio ita
 qd causa demonstret effectum z econuerso. sed non est
 idē modus demonstrandi. vna enim demonstratio est
 propterquid alia est quia. C Ad secundum dicendum

Liber Secundus

quod petitio principij secundum ueritatem est sicut infra determinatur quando quod non est natum ostendi per se ostendit per se. Si ergo in sillogismo circulari accipiatur propositio per se nota et que est per se nata ostendi que sibi fides facit sicut uult *Aristoteles* et *Boetius* in multis locis quod ipsa est propositio immediata et principium de ipsa non fiet per se petitio principij. ut si. a. natum sit per se ostendi et per ipsius ostendatur proprius effectus eius. s. b. et deinde per. b. ostendatur. a. et e conuerso et ostendatur. a. per. a. h. non facit petitionem principij cum. a. sit natum per se ostendi. Si autem accipiatur propositio meditata et non per se nota nec per se nata ostendi erit petitio secundum ueritatem: ut si a. nata sit ostendi per. a. ex ipsa. a. ostenditur. b. et e conuerso. sequitur quod. a. demonstrat. a. et est petitio eius quod est in principio. Dicendum igitur quod petitio principij secundum ueritatem est quando petitur propositio non per se nata. patet ergo quod in sillogismo circulari quandoque petitur quod est in principio secundum ueritatem et est quando petitur propositio eque dubia conclusioni et termini inter se conuertuntur. Huiusmodi non contingit quando petitur propositio per se nota. patet ergo quod in sillogismo circulari quandoque petitur quod est in principio secundum ueritatem sic non pertinet ad demonstratorem. Ad tertium dicendum quod petitio eius quod dicitur in principio duplex est. s. secundum ueritatem et secundum opinionem. secundum ueritatem quando per se natum ostendi ostenditur per se. secundum opinionem quando petitur aliquid dubium uel aliquid quod probari deberet secundum opinionem eius cum quo disputatur quod uis non sit ita secundum ueritatem. primus modus peccandi consideratur a demonstratore tanquam fugiendus. secundum autem a dialetico. unde quod uis in argumento petitur principium secundum ueritatem contingit tamen esse dialecticum bonum. Si ergo per premissas ostendatur conclusio et e conuerso per conclusionem premissa. dummodo sub diuersis rationibus premissa sit notior ratione et 2° notior premissa apud illum tamen 2° disputatur uel secundum apud diuersos quod uis secundum ueritatem sit eque dubia utraq; ostensio bona est dialetico uel alterum non erit dialectice sillogizare diffinitionem per diffinitum et e conuerso. ergo quod in sillogismo circulari petit potest quod est in principio secundum opinionem et sic non pertinet ad dialecticum. uel potest non petit et sic pertinet ad ipsius non tamen secundum quod pertinet ad ipsius petitur id quod est in principio secundum ueritatem. Ad ultimum patet 2° quia circularis sillogismus dialetico competit sed non est sic ex notioribus dialetico simpliciter sed ex notioribus ei quod uis secundum ueritatem eque ignota. ex hijs apparet quod sillogismus circularis utilitatem habet tam ad usum dialectici quam demonstratoris et quod diuersimode sit petitio principij apud dialecticum et apud demonstratorem et quod sepe sit petitio secundum demonstratorem ubi non sit secundum dialecticum quia dialecticus communiter et secundum opinionem considerat demonstrator secundum ueritatem magis inspicit. Adhuc autem dubitaret forte aliquis que sit differentia sillogismi circularis hic determinati ad demonstrationem circulaarem quaz docet *Aristoteles* in secundo posteriorum in capitulo de causis. Et dicendum quod hic determinatur secundum quod abstrahit a terminis causalibus et non causalibus. ut patet ex iam dictis. Ibi uero secundum quod fit in terminis causalibus tamen ut nubes est causa pluuie et pluuia uaporis iterum uapor causa pluuie et sic deinceps secundum circulum. Alterius queritur de his que dicit in littera de diffinitione circularis sillogismi. uidetur enim esse ostensio diminuta quia aliqua circularis ostensio fit per conuersam conclusionem et per alteram propositionem ad sillogizandum conuersam alterius propositionis. diffinitio dicit tantummodo quod accipit tamen conclusionem et conuersam alterius propositionis ad sillogizandum reliquam: nunc autem contingit sic et aliter quare sua diffinitio non omni ostensioni circulari conuenit. Queritur etiam quare magis dicit ipsam fieri ex conuersa alterius premissis

se quam per conclusionem et alteram premissam uel per conuersionem utriusque. Ad primum dicendum quod in primo modo prime figure sunt due ostensiones circulares. una est que per principales premissas ostendit conclusionem et e conuerso per conclusionem premissas et hec perculdubio sumit conclusionem cum conuersa alterius premissarum secundum quod significat diffinitio. Alia est que per conuersas premissarum principalium concludit conuersam principalem conclusionem: et e conuerso per eius conuersam conuersas premissarum principalium. In hac autem circulate de secunda est tanquam principium illi quod concludit duas conclusiones principales ex duabus premissis principalibus: et hoc conclusio cum conuersa unius premissarum eius accipitur in sillogismo reflexo circulariter. est enim huiusmodi sillogismo conclusio conuersa principalis conclusionis et premissa conuersa principalis premissae et conuersa premissae eius est principalis premissa. Patet ergo quod sicut in prima circulatione sillogizatur una propositio ex conclusione et conuersa alterius propositionis sic et in circulatione secunda. et sic respiciendo ad unamquamque circulaarem ostensionem secundum se conuenit cuiuslibet diffinitio predicta. et quod dicit in diffinitione quod ex conclusione et conuersa unius premissae sillogizare reliquam non solum referenduz est ad principalem sillogismum sed uniuersaliter ad omnem in quo fit circulatio. Ad secundum dicendum quod conclusio cum una premissarum uel conuersa utriusque facit dispositionem secunde figure aut tertie sicut patet intuitu. s. tertia non concludit uniuersalem: secunda uero non concludit uniuersalem affirmatiuam et ideo necesse est in sillogismo circulari ad ostendendam uniuersalem affirmatiuam precipue accipere premissas in dispositione prime figure. sic autem se habent conclusio et conuersa unius premissarum et ideo magis dicit circulaarem ostensionem fieri ex conclusione et conuersa unius premissarum uel ex utraque conuersa. Ex iam dictis patet solutio eius quod solet queri: scilicet cur talis sillogismus sit circularis an unusquisque sillogismorum factorum sit circularis: an scilicet omnes sillogismi insimul sint unus circulus siue faciunt unum circulaarem sillogismum. uidetur quod neque sic neque sic quia non fit exitus ab aliquo eodem in ratione. Et dicendum quod huiusmodi uerum est quod sex sillogismi iuxta primum modum duos faciunt circulos secundum quod prius ostensus est. Consequenter queritur de sillogismo circulari negativo. et primo queritur quare non contingit fieri sex combinationes sicut iuxta sillogismum affirmatiuum. sillogizatur enim premissas et conclusionem sed conuersas eorum non sillogizatur. Et dicendum quia non fit ibi nisi una circulatio cur tamen iuxta primum modum fierent due: ex conuersis enim premissarum non ostenditur conuersa conclusionis: nec ex conuersa conclusionis et minore ostenditur conuersa maioris eo quod utrobique accipitur minore negatiua in prima figura: nec ex conuersa conclusionis et maiore sillogizatur conuersa minoris quia utraque negatiua est ex quibus non sillogizatur. Sed queret aliquis quare non transponit illas negatiuas in affirmatiuis et sic doceat sillogizare conuersas sicut non facit ad sillogizandum principalem conclusionem. Dicendum quod transpositio talis in illis conuersis frustra esset et non ad propositum: quod patet sic sit sillogismus principalis. Nullum b. est. a. omne. c. est. b. ergo nullum. c. est. a. si debeat ostendi conuersa conclusionis. s. nullum. a. est. c. per conuersas premissarum accipiatur conuersa minoris. s. omne. b. est. c. et deinde conuersa minoris transponatur in affirmatiua sic cui nulli inest. a. omni illi inest. b. et patet quod huiusmodi nihil ad propositum. ex hijs omne. b. est. c. cui nulli inest. a. illi ostendit. b. quod nunquam sillogizatur quod. c. nulli. a. inest. similiter autem est et in alijs conuersis concludendis quidam tamen non prospicientes ueritatem interiore concedunt quod conuerse predictae sillogizari possint per transpositiones

negatiue in affirmatiuam sed hoc nihil est. **C** Alterius forte dubitaret aliquis de conuersione quam facit negatiue in affirmatiuam videtur enim nulla talis esse nisi in contingenti materia. Item si esset conuersio inter conuersiones in primo deberet poni non autem posita fuit ibi ergo non est conuersio. Adhuc conuersa qua accipit videtur esse falsa quare videtur peccare in conuersione. si enim dicam nullus homo est asinus et conuertam sic. Cui nulli inest asinus: illi omni inest homo hec est falsa: quia ligno nulli inest asinus nec tamen omni ligno inest homo. **C** Ad primum dicendum quod non est proprie conuersio qua facit sed est translatio conuertendo maiorem affirmatiuam. unde primo conuersa est maior et deinde transsumenda est h. **N**ullum. a. est. b. conuertitur in hanc cui nulli inest. a. illi omni inest. b. et quia conuersio non est sed magis quedam hypo^{ca} translatio prop^{ca} ideo non numeratur in primo inter conuersiones. **C** Ad secundum dicendum quod sicut in affirmatiua propositione termini conuertibiles sunt in negatiua debent termini in quantum possunt accedere ad conuertibilem s^m quod sunt contradicentes in genere et immediate ita quod necesse sit alterum inesse necessario: ut cum dicitur nullum inaequale est equale. sed si debeat talis intelligi de conuertibilitate. circa maiorem patet quod affirmatiua in qua transmutatur uera sit cui nulli inest inaequale illi omni inest equale. uel potest dici melius non coartando minorem ad terminos scilicet quod per hoc quod dicitur cui intelligendum particulare aliquod a quo uniuersaliter remouetur. a. et cui inest. b. cui illud oportet necessario esse. c. quia sicut dictum est in principio capituli fere non debet in circulari ostensione sumi terminus nouus extra preceptas. sic enim non erit circularis ostensio quare per hoc ipsum per uirtutem ostensionis circularis oportet intelligere. c. et sic est propositio uera: scilicet alicui sicut. c. cui nulli inest. a. omni inest. b. **C** Consequenter forte dubitabitur de fillogismo que facit: scilicet cui nulli inest. a. illi omni inest. b. c. nulli inest. a. ergo. c. omni inest. b. videtur enim quod non sit fillogismus quia maior est particularis cum hoc ipsum cui supponat pro. c. tum quia minor est negatiua et in utroque illorum peccatur contra fillogismum prime figure. **C** Etiam queritur in quo modo fiat et non est assignare ut videtur sed aliquis dicit quod fillogismus fit in tertia figura propter quosdam quod dicitur **A**z. in fine huius capituli sed hoc nihil est. si enim esset conuigeret conclusionem conuertere sicut maiorem quia contradicit hic **A**z. dicens quod fillogizatur ex conclusione et una premissarum ad h in tertia figura non fillogizatur uniuersalis sed per illum fillogismum fillogizatur uniuersalis. Et dicendum quod fillogismus ille fit in prima figura non tamen in aliquo modo quia non insunt per uirtutem quod est dici de omni et de nullo: sed per uirtutem maioris propositionis in qua implicatur talis causa ut uno remoto ab alio eidem inest reliquum. et habet illa maior quasi uirtutem conditionalis. unde totus fillogismus hypo^{ca} est inferens a positione antecedentis. **P**atet igitur solutio ad omnia obiecta fit enim fillogismus per primam figuram sed non per aliquem modum eius quia fillogismus hypo^{ca} non est nec procedit per dici de omni aut de nullo. maior etiam non est particularis respectu conclusionis sed magis inaeque et eo quod ipsum cui pro. c. supponit quod quid. c. in conclusione subicit nec est etiam inconueniens inferre per fillogismum hypo^{ca} a pone antecedentis ex minori negatiua: quia negatio non cadit super totum medium. immo quasi est potest est nec etiam est inconueniens sic inferre affirmatiuam ex negatiua. **C** Alterius forte queritur de particularibus et primo queritur quare in quarto modo non fillogizatur maior nec conuersa maioris nec conuersa minoris aut conclusionis. nam nullum istorum ostendere docet. Et dicendum quod maior non fillogizatur propter causam

quam ponit in littera. propter enim similem causam non fillogizatur sua conuersa quia ex conclusione que est particularis conuersa minoris que particularis est nihil fillogizatur conuersa etiam minoris aut conclusionis non fillogizatur eo quod accipitur maior particularis in prima figura. sicut aut conuersa mi. aut conclusionis quarum utraque particularis est. fillogismus autem est quomodo circa modum particularem negatiuum. Ex hijs ergo patet quod non est completa circulatio in hijs modis sicut in uniuersalibus nec etiam in modo negatiuo uniuersali adeo completa sicut in affirmatiuo modo. In modo enim affirmatiuo duo sunt circuli. in negatiuo uero unus est circulus tamen in particularibus a minore circulus. **C** Consequenter dubitabit aliquis de modo particulari negatiuo. uidet enim non facere fillogismum quia ex particularibus fillogizatur sic cui alicui non inest. a. illi alicui inest. b. c. alicui non inest. b. c. alicui non inest. a. ergo. c. alicui inest. b. adhuc conuersa maiore quam sumit videtur falsa quia si dicam sic nullus homo est asinus et deinde conuertatur sic cui alicui non inest asinus illi alicui inest homo erit propositio falsa quia ligno alicui non inest asinus nec tamen ligno alicui inest homo. **D**icendum quod fillogismus cath^{ca} est qui procedit per uirtutem eius quod est dici de omni et de nullo. sed in dicto fillogismo maior propositio hypo^{ca} est uirtualiter. unde in maiori impl^{ca} est tota uirtus inferendi et insunt aperte antecedentis et sic patet primum. **C** Si autem queratur quare aliter hic transumpta est ma. in affirmatiuam quam in fillogismo uniuersalibus quod ibi transumpta est in terminis sumptis uniuersaliter. hic autem in terminis sumptos particulariter. **D**icendum quod fillogismus talis hypo^{ca} est inferens s^m dispositionem preassignatam in maiori. unde quia in uniuersalibus inferenda uniuersalis conclusio et in particularibus particularis debet in uniuersalibus transponi uniuersaliter. in particularibus debet sumi in terminis non uniuersaliter. **C** Ad tertium dicendum quod in affirmatiua transposita est conuersa ma. h ipsum cui supponit pro. c. quia ex necessitate fillogismi circularis est quod nullus terminus extra sumitur. si enim sumeretur non esset circularis ostensio sicut dicitur in littera et ita illa propositio est intelligenda sub hoc sensu cui alicui sicut. c. non inest. a. illi alicui inest. b. sed. c. alicui non inest. a. g. c. alicui inest. b. **C** Querit ultimo quomodo iste fillogismus qui fit iuxta p^m modum: et ille qui fit iuxta quintum modum possit reduci in fillogismum simplicem et categoricum. Et dicit quod ille modus qui fit iuxta modum reducitur sic. Omne. c. non ens. a. est. b. omne. c. est. c. non ens. a. ergo omne. c. est. b. qui fit iuxta ultimum modum sic. Omne. c. non ens. a. est. b. quoddam. c. non ens. a. est. c. ergo quoddam. c. est. b. quia cum conclusio affirmatiua sit oportet tam conuersam maioris quam conclusionem transponere in affirmatiuam quia utraque est affirmatiua et oportet maiorem simul esse uniuersalem propter formam prime figure.

In secunda autem figura affirmatiua quidem non est ostendere hoc modo: priuatiuam autem est: ergo predicatiua quidem non ostendit: eo quod non utraque propositiones sint affirmatiue: nam conclusio priuatiua est: predicatiua autem ex utrisque ostenditur. Insit enim. a. omni. b. nulli autem. c. conclusio: quoniam. b. nulli. c. Si ergo sumatur. b. omni. a. inesse: et nulli. c. necesse est. a. nulli. c. inesse: fit enim secunda figura et medium. b. si autem. a. b. priuatiua sit: altera non pre-

quā utreque affirmatiue sumunt: et ule sit ad
 minorē extremitatē erit: quā aut ad alteraz
 nō erit. Infit enim. a. oī. c. b. aut alicui con-
 clusio aut. a. b. Si ergo sumat. c. oī. a. in eē
 b. aut alicui. a. c. qdem ostēsa est alicui. b. in
 eē. b. aut alicui. c. nō est ostēsa quāuis si ne-
 cesse est. si. c. alicui. b. et. b. alicui. c. in eē: sed
 nō idē est hoc huic: et illud illi in eē: sed assu-
 mēdū si hoc alicui illi: et alterū alicui huic:
 hoc aut sumpto nō iā fit ex pōne: et alte-
 ra pōne sillis. Si aut. b. oī. c. a. autē alicui
 c. erit ostēdere. a. c. quā sumit. c. qdez omni
 b. inesse. a. a. aut. b. nā si. c. oī. b. a. aut alicui
 b. necesse est. a. alicui. c. in eē: medium. b.

Chic docet quomō fit circularis sillis in tertia figura. et p-
 mo ostēdit qd in uilibus sillis huius figure nō ostēdit ali-
 qua pōm circulariter eo qd pōnes ules nō sunt et vni-
 uersalis nō cōcludit nisi ex uilibus. 2° aut que assumen-
 da est pro pmissa est particularis et h est. In tertia autē fi-
 gura. 1° ostēdit quō fit in particularib^o sic pcedēs. 2° di-
 cit qd altera pō est ules et altera particularis. quāqz enim
 ostēdit p m circuli pō particularis quāqz nō. quā enim mi-
 est ules ostēdit. quā aut ma. est ules nō ostēdit et hoc dicit
 qd nō fit ibi circulus completus in se ad ostēdēdum par-
 ticularē pōnem nisi aliquo mō trāsumpto sicut patebit
 statim et hec est. Si aut h quēdē zc. Secdo hoc mani-
 festat et pmo ostēdit qd nō sit cōpletus circulus ad osten-
 dēdū particularē pōnem iuxta quartū modū. fit enim
 pncipalis sillis. Omne. c. est. a. aliqd. c. est. b. ergo aliqd
 b. est. a. ex pōne et cōuersa ma. sillat per pnam figuram
 cōuersa nō. sed nō minor sic. Omne. a. est. c. aliqd. b. est
 a. ergo aliqd. b. est. c. ex hac aut per cōuersionez minoris
 sequitur aliqd. c. est. b. sed sillis sic factus nō attingit ad hoc
 et ideo nō est cōpletus circulus per sillm et h est. Infit
 enim. a. omni. Secdo manifestat qd circulo ostēdi pōt p-
 positio particularis in tertio mō ubi minor est particularis
 aliqd. c. est. a. omne. c. est. b. ergo. b. est. a. ex cōuersa mi-
 noris et pōne sillat ma. in quarto mō sic. Aliqd. b. est. a.
 oī. b. est. c. ergo aliqd. c. est. a. et h est. Si aut a. b. oī. c.

Et cū sūt hec qdē pdicatiua illa nō pua-
 tiua: ules aut pdicatiua ostēdet altera. In-
 fit enī. b. omni. c. a. aut alicui nō infit: pclu-
 sio quā. a. alicui. b. nō inest. Si ergo sumat
 c. oī. b. in eē ierat aut et. a. nō omni. b. neces-
 se est. a. alicui. c. nō iēē mediū. b. Cū autē p-
 uatiua fit ules non ostēdit altera nisi sint in
 pōribus. Si sumat cui hoc alicui nō inest:
 alterū alicui inest: ut si. a. qdē nulli. c. b. aut
 alicui pclusio quoniam. a. alicui. b. nō iest.
 Si g sumat cui alicui. a. non inest. c. alicui
 inesse necesse est. c. alicui. b. inesse alicui au-
 tem non est conuertētem vniuersalem p-
 positionem ostēdere alteram: nullo enim
 modo erit sillogismus.

Cōter ostēdit quomō circulo ostēdit particularis in mo-
 dis negatiuis et pmo in qnto mō fit sic pncipalis sillis ali-
 qd. c. nō est. a. omne. c. est. b. ergo aliqd. b. nō ē. a. ex pō-
 ne et cōuersa mī. sillogizat ma. in eodem. sic aliqd. b. nō

est. a. omne. b. est. c. ergo aliqd. c. nō est. a. et h est. et euz
 sunt hec quidem. 1° dicit qd in eodē modo particula-
 ris sillogizari non pōt nisi pōs fiat trāspō negatiue in af-
 firmatiua. sic enim fit sillis pncipalis. Nullus. c. est. a. ali-
 qd. c. est. b. ergo aliqd. b. non est. a. ex conuersa maioris
 trāspōsita in affirmatiua et pōne sillogizat puerfa mino-
 ris sed non attingit sillis ad minorem sic. Cui alicui nō in-
 est. a. illi alicui inest. c. sed. b. alicui nō inest. a. ergo. b. ali-
 cui non inest. c. Ex qua sequit per cōuersionez aliqd. b.
 c. esse. b. qd erat minor et ita nō est sillis cōpletus circula-
 ris et h est. Cum autē puatiua ules. **C** Dubitabit hic
 forte de eo qd dicit in uilibus modis non posse ostēdi
 circulariter. hoc enim uidet falsum tum qd ex puerfibi-
 libus cōtingit sillare pōnem ulem in tertia figura. tum qd
 ppter puerfibilitatem terminoz pōt 2° que est particu-
 laris trāspōsiti in ulem ex qua et puerfa cum altera pmissa
 farum sequitur reliqua pmissarū et dicit qd particularis nō
 pōt nec debet puerfī in ulem: cuius oppositum uidet ea-
 dem rōne qua cōuertit ules affirmatiua in terminis sim-
 pliciter ppter terminoz cōuertibilitatem pōt particularis
 puerfī in ulem. Sic dū adhuc qd ly termini ules pponis
 pntibiles sint nō tñ pnticularis et ideo poterit uti tali trāspō-
 ne particularis in ulem. Sed dicit forte melius qd sillus
 circularis formam silli nō seruat. vñ cum de forma silli sit
 qd ules non pcludit nisi ex uilibus. et de forma silli tertię
 figure sit qd possit in pōnem particularē nō debet sillis cir-
 cularis alteram pcludere ulem ex altera particulari nec in
 tertia figura ulem. nihil enim supponi debet in sillō cir-
 culari oppositū forme sillogizatiue: supponi tñ pōt aliquid
 qd est extra formā silli. et talis est puerfio simplex ules af-
 firmatiue et ita quāuis termini cōuertant non tñ debet cō-
 cludere ules in tertia figura. Sed tūc dicit qd pōt suppo-
 nere puerfionē particularis in affirmatiua sicut supponit
 puerfionē simplr. Sic dū qd ad hoc qd fiat suppo alicui
 puerfionis opz qd tñ dicat per pnam qz per tertiā. ulem
 plus. h aut in omni puerfione seruādū ut tñ ponat per
 puerfibilitatē qz per puerfam. uel amplius sic aut est in
 ules affirmatiua puerfa simplr tātū enim pōt puerfēs quā-
 tū pōt cōuersa. sed sic non eēt si trāspōnent particularis in
 ulem. plus enim ponit per ulem qz per particularē et ideo
 quāuis utraqz istarū trāspōnat extra formā silli sic tñ alte-
 rā licet supponere. s. trāspōnez ules in ulem affirmatiua
 per cōuersionē. alterā aut nō licet supponere. s. trāspōnē
 particularis in ulem. Sed opponit qd rōne hac nō debe-
 at ab Ag. supponere illā trāspōnez que est negatiue in
 affirmatiua qd plus ponit per tertiā qz per pnam. Et dicē-
 dum qd nō plus ponit per scdam qz per pnam. h enim ue-
 re de se simplr pstantia terminoz nō regrad: tñ put est in
 sillō circulari regrad quādā pstantia terminoz. coicat enī
 cū affirmatiua pōne cuius termini hnt pstantia in alte-
 ro termino. vñ idē debet per istū Nullū. a. est. b. et p istā
 Cui nulli iest. a. oī. b. p m qd in circulo accipit. Alio autē
 mō dicit per vnā et per aliā. De alijs autē posset opponi
 sed satis patet per ea que dicta sunt circa pnam figuraz et
 per ea que dicta sunt in expōne textus.

Anifestum igitur quoniam in pma
 quidem figura per se inuicem ostē-
 fio et per tertiam et per primam fit
 figuram. nam cum predicatiua quidez est
 conclusio per primam: cum autem pua-
 tiua per tertiam: sumit enim cum hoc nul-
 li alteruz omni inesse. In media autem fi-
 gura cum vniuersalis est sillogismus: et p-
 ipsam figuram et per primam: cum autez
 particularis et per ipsam et postremaz. In

tertia & per ipsam omnes. Manifestum
 & quoniam & in tertia & in media qui non
 per ipsos ostenduntur sillogismi: aut non
 sunt s̄m eam que circuli est ostensionem:
 aut imperfecti.

Costq̄ determinauit quomodo sit ostensio circularis
 per omnes figuras. hic concludit quedam correlata ex
 determinatis manifesta & diuiditur in duas. In prima
 concludit quoddam figillatim figuras resp̄. In secūdo
 cum dicit. **L** manifestum & quoniam. **I** concludit quod
 dam pertinens simul ad secundam & tertiā figuram. in
 prima sic procedit. primo concludit quoddam pertinēs
 ad figuram primam dicens. q̄ 2° circularis in prima fi
 gura aut sit per primam figuram aut per tertiā. In mo
 dis autem affirmatiuis sit per primam figuram. Itē in
 modis negatiuis ad concludendum propositionem ne
 gatiuam sit per primam. ad concludendum autem affir
 matiuam propositionem in modis negatiuis sit circula
 ris sillogismus per tertiā figuram: & h̄ est. **L** Manifeste
 stum est igitur. **I** secundo concludit q̄ pertinens ad se
 cundam figuram dicens q̄ in modis vniuersalibus se
 cunde figure: aliquando sit per primam: aliquando per
 secundam: aliquando per tertiā q̄ sic intelligendum
 est. per primam figuram sit ostensio ad concludendum p
 positionem negatiuam in primo modo. per secundam ad
 concludendum negatiuam propositionem iuxta secun
 dum modum. per tertiā ad concludendum affirmati
 uam propositionem iuxta utriusq̄ modum. In modis au
 tem secunde figure particularibus sit per secundam aut
 per tertiā figuram. per secundam ad concludendum par
 ticularem propositionem quarti modi. per tertiā ad cō
 cludendum particularem propositionem tertij modi: &
 h̄ est. **L** In media autem figura. **I** Consequenter autem
 concludit quoddam pertinens ad tertiā figuram. s̄. q̄ quā
 do sit circulatio in secūda & in tertiā figura & non per fi
 guram eandem aut non erit tunc ostensio circularis: aut
 si sic illa erit imperfecta illa circulatio & h̄ est. **L** Manifeste
 stus &c. **I** Dubitabit de hoc q̄ dicit sillogismū circu
 larem in secūda primo ad concludendum vniuersalem
 propositionem esse per tertiā figuram. hoc enim vide
 tur falsum eo q̄ ibi concludit vniuersalis que non po
 test concludi in tertiā figura. Dicendum q̄ non ostēdit
 h̄. cum conclusio illa cōcludit & in tertiā figura sed q̄
 ostensio eius p̄onis sit per virtutem tertiē ostēdit enī
 quasi p̄p̄o per virtutem dispositionis implicite in ma
 iori propositione in qua quidem sit dispositio tertiē figu
 re: q̄ cū dicitur **L**ui nulli inest. a. illi omni inest. b. signifi
 cat in hac p̄positione dispositio tertiē figure & virtute il
 lius dispositionis sit ostensio quasi a p̄positione antecē
 tis & h̄ est q̄ hic subiūgit in littera pro causa dicti sumit **L**
Lui nulli alterum omni inesse. **I** Similis autem est op
 positio de omnibus prehabitis dispositionib^o ubi sit trā
 sitione negatiue i affirmatiuā. **C** Sed dubitat de eo q̄
 ibi dicit oēs circulationes factas in tertiā figura fieri per
 eādem figuram. hoc enim apparet factum per quartū
 modū ubi concludit p̄positio circulariter per primam
 figuram. Et dicendum q̄ ille sillogismus simpliciter cir
 cularis non est sed incomplete concludit enim conuer
 sam propositionis quam concludere debet. Intentio au
 tem h̄. est q̄ ostensiones circulares complete etiaz si
 unt in tertiā per eandem figuram: talem ostensionem vo
 cat circulem. **C** Deinde forte dubitabit que sunt ostē
 siones in secūda & in tertiā figura non concludentes in
 figura p̄pria que circulares non sunt: & que sunt ille que
 circulares sunt sed incomplete. Et dicendum q̄ ille que
 non sunt s̄m dispositionem ostensiuā circularis ex p̄o
 ne & conuersa vnius p̄missarum non sunt circulares.

q̄ non contingit eis dist^o circularis. h̄ enim sunt om
 nes ostensiones secūde figure concludentes p̄positio
 nes affirmatiuas ut breuiter patet ex p̄dictis & sunt om
 nes per tertiā figuram s̄m q̄ nuper dictum est. ille au
 tem ostensiones que ex p̄one & conuersa vnius p̄miss
 sarū possunt solū in cōuersam propositionis ostendere
 & non in ipsam propositionem ostēdendam nisi per cō
 uersionem circulares sunt aliquo modo sed incomplete
 q̄ non de se attingunt in redeundo ad idem a quo fie
 bat exitus. h̄ autem ostensiones facte in quarto modo
 & sexto tertiē & in primo secūde ad concludendum nega
 tiuam & sic patet intentio per ultimum conclusum.

Onuertere autem est transponen
 tem conclusionem facere sillogis
 mum: quoniam uel primū medio
 non inerit: uel hoc postremo: necesse enī
 conclusionem conuersa & altera manēte p̄
 positione interim reliquam: nam si erit &
 conclusio erit: differt autem opposite aut
 contrarie conuertere conclusionem: non
 enim sit idē sillogismus utroq̄ modo cō
 uersa. palam autem hoc erit per cōsequē
 tia. **D**ico autem opponi p̄trarie omni nul
 li: alicui & non alicui inesse. & opposite qui
 dem omni inesse non omni inesse: & alicui
 & nulli.

Costq̄ determinauit potestatem sillogismi quantum
 ad p̄onem in seipsa. hic intendit de eius potestate quan
 tum ad oppositum p̄onis & diuidit in duas. In prima de
 terminat de potestate eius quantum ad oppositum p̄o
 nis sillo^o. secūdo cuius dicit. **L** Per impossibile autem sil
 logismus. **I** de potestate eius quantum ad oppositū p̄o
 nis nō sillo^o. In prima parte determinat de sillogismo
 conuersiuo in quo supponēdo sillogismum perfectū ex
 opposito p̄onis & vna p̄missarum in terminis sillogica
 tur & diuidit in duas. in p̄ma manifestat quid sit conuer
 siue sillogicare ex quo patet diffinitio sillogismi conuer
 siui. in secūda cum dicit. **L** Sit enim ostēsum. **I** determini
 nat quomodo sit sillo^o conuersiuus. In p̄ma sic p̄cedit. p̄
 mo describit p̄siue sillo^o dicens q̄ h̄ est ex opposito p̄o
 nis & altera p̄missarum reliquā interimere & h̄ est. **L** Cō
 uertere aut. **I** 2° descriptione declarat & p̄o q̄ si uerificat
 eam dicens q̄ ex opposito p̄onis cum altera p̄missarū
 sequitur oppositum alterius p̄missę: q̄ ex vna p̄missa
 ordinata cum alia sequit^o & est virtus huius maxime
 ab illa maxima destructo cōsequēte destruit antecēdēs
 & h̄c est. **L** Non enim. **I** Secūdo ne putet q̄ similr eo
 dem modo accipiendum sit oppositum p̄onis dicit q̄ nō
 multū enim differunt accipere cōtrarium eius & contra
 dictoriam accipere: non enim ubiq̄ sit sillogismus inte
 rimēdum p̄missas quocūq̄ accipiēdo opposito q̄ ma
 nifestabit in sequētib^o & gratia huius oppositiones di
 stinguunt dicens oppositas esse affirmatiuam & negatiuā
 & vniuersalem & particularem & sūt oppositum per con
 tradictionem in qua p̄mo & maxime inuenit oppositio
 cōtrarias autem dicit vniuersalem affirmatiuam & ne
 gatiuam uel particularem affirmatiuam uel particulare
 affirmationem & negationem unde extēdit h̄ nomen cō
 trarietatis ad uere contraria & subcōtraria & h̄ est. **L** Dis
 ferunt autem oppositum.

Sit enim ostēsum. a. de. c. per medium
 b. Si igitur. a. sumatur nulli. c. inesse omni
 autem. b. nulli. c. inerit. b. Et si. a. quidem

nulli. c. b. autem omni. c. a. non omni. b. z non omnino nulli: non enim ostendebatur vniuersale per postremam. Omnino autem eam que est ad maiorem extremitatem propositionē non est destruere vniuersale per conuersionem. Semper enī interimī per tertiam figuram: necesse est enim ad postremam extremitatem utrasq; sumere propositiones: z si priuatius sit sillogismus similiter. Si enim ostensū sit. a. nulli. c. inesse per. b. medium: ergo si sumatur. a. omni. c. inesse nulli autē. b. nulli. c. inerit. b. z si. a. z. b. omni. c. a. alicui. b. b. nulli inerit.

Consequēter determinat quomodo fiat sillogismus conuersiuus z dīdīdī in duas. In p̄ma ostendit intentū per omnes figuras. In secūda cum dicit. Manifestum ergo ex hijs. quedā correlata ex predictis manifesta cōcludit. p̄ma in tres s̄m tres figuras. In p̄ma earum docet sillogizare in p̄ma figura z in modis vniuersalib⁹ secūdo in particularibus cum dicit. In particularibus autem sillogismis. Adhuc vniuersalibus p̄mo supponendo contrariam p̄nōis. secūdo contradictoriam cum dicit. Si autem opposite. Adhuc supponendo contrariam p̄mo docet sillogizare conuersiue iuxta p̄mū modum. secūdo iuxta secūdum. Juxta p̄mū sic fit sillogismus p̄ncipalis factus. omne. b. est. a. z omne. c. est. b. ergo omne. c. est. a. accepta ergo contraria p̄nōis cum maiore sillogizat per secūdam figuram contraria minoris sic. Omne. b. est. a. nullum. c. est. a. ergo nullum. c. est. b. Iterum accepta contraria p̄nōis cum minore potest sillogizari per tertiam. contraria maioris sic. nullum. c. est. a. omne. b. est. c. ergo aliqd. b. non est. a. z h̄ est. Sit enī ostēsum. Juxta secūdum modum sillogizat conuersiue ut si perfecto illo sillogismo nulluz. b. est. a. omne. c. est. b. ergo nullum. c. est. a. accipiat contraria conuersi cuius maiore ad sillogizandum cōtraria minoris per secūdam figuram sic nullum. b. est. a. omne. c. est. a. ergo nullum. c. est. b. uel accipiat eadem cum minore ad sillogizanduz per tertiam figuram contradictoriam maioris sic. omne. c. est. a. omne. c. est. b. ergo aliqd. b. est. a. z hec est. Et si in priuatiuis. Nota igit q̄ non interimī h̄ maior p̄posito nisi per contradictoriam suam de quo solet queri causa sed frustra. qz. h̄. exprimit tamen in littera ma. enim vniuersalis est z interimī s̄m per tertiam figuram in qua nunq̄ concludit nisi particularis z ideo nō concludit in conuersiuo cōtraria maioris sed contradictoria.

Si autem opposite conuertatur conclusio sillogismi oppositi z non vniuersales erunt: fit enim altera propositio particularis: quare z cōclusio erit particularis. Sit enim predicatiuus sillogismus: z conuertatur sic: ergo si. a. non omni. c. b. autē omni. b. non omni. c. z si. a. quidem non omni. c. b. autem omni. c. a. non omni. b. Similiter autē z si priuatius sit sillogismus nam si. a. alicui. c. inest. b. autem nulli. b. alicui. c. non inerit non simpliciter nulli z si a. quidem alicui. c. b. autem omni. quem

admodum in principio sumptuz est. a. alicui. b. inerit.

Consequenter docet conuersiue fillare supponēdo cōtradictoriam conclusionis in modis vniuersalibus. z p̄mo in primo modo. secūdo in secūdo. In primo sic accepta contradictione cum maiore sillogizat cōtradictoria minoris per secūdam figuram sic. omne. b. est. a. aliqd. c. non est. a. ergo aliqd. c. non est. b. Adhuc eadez accepta cum minore sillogizat contradictoria maioris per tertiam figuram sic. aliquod. c. non est. a. omne. c. est. b. ergo aliquod. b. non est. a. z h̄ est. Si autem opposite cōuertant. Deinde docet idem in secūdo mō accepta enī contradictoria p̄nōis cum maiore sillogizat cōtradictoria minoris per secūdam figuram sic. Nulluz. b. est. a. aliqd. c. est. a. ergo aliqd. c. non est. b. Adhuc eadem accepta cum minore sillogizat cōtradictio maioris per tertiam figuram sic quoddā. c. est. a. omne. c. est. b. ergo q̄ omne. b. non est. a. z h̄ est. Similiter autem z priuatiuus. Nota igit q̄ in sillogismis vniuersalibus conuersiuis neutra p̄missarum interimī nisi per contradictoriam suam si accipitur conclusio p̄tradictoria de quo solet queri causa sed frustra qz assignat eam. h̄. in littera. qz enī utraq; p̄missarum vniuersalis contradictoria p̄nōis est particularis z vniuersalis non sequitur nisi ex vniuersalibus ideo ex cōtradictione p̄nōis que particularis non sillogizat contraria alicuius p̄missis que est vltis sed solum contradictoria que est particularis.

In particularibus autē sillogismis quādo opposite conuertitur conclusio: interimuntur utreq; propositiones: quādo nō contrarie neutra: non enim iam accidit quē admodum in vniuersalibus sillogismis interimere deficiente conclusione s̄m cōuersionem: sed nec omnino interimere. Sit enim ostensum. a. de aliquo. c. ergo si sumatur. a. nulli. c. inesse. b. autem alicui. a. alicui. b. non inerit. Et si. a. nulli. c. b. autēz omni nulli. c. inerit. b. Quare interimuntur utreq;. Si autem contrarie conuertitur neutra. Nam si. a. alicui. c. non inest. b. autem omni. b. alicui. c. non inerit. sed nō dum interimitur quod ex principio: cōtingit enim alicui inesse z alicui nō inesse. vniuersaliter autem. a. b. omnino nō fit sillogismus. Si enim. a. quidem alicui. c. non inest. b. autem alicui inest neutra propositionum vniuersalis. Similiter autem z si priuatius sit sillogismus. Si enim sumatur. a. omni. c. inesse interimuntur utreq;. Si autem alicui neutra: demonstratio autem eadem.

Hic docet sillogizare conuersiue iuxta particulares sillogismos p̄ime figure z procedit sic. primo ponit duas conclusiones quasi regulas. quarum p̄ma est q̄ in particularibus sillogismis accepta cōtradictoria p̄nōis interimitur utraq; p̄missarum. secūda est accepta cōtraria eius neutra interimī z h̄ est. In particularibus. Secūdo ostēdit eas p̄mo in tertio p̄me. 2° dicit s̄m esse in quarto. In tertio modo p̄mo uerificat p̄mam regulam.

Liber Secundus

secundo secundam. primam uerificat sic perfecto sillogismo sic. omne. b. est. a. aliquid. c. est. b. ergo aliquid. c. est. a. si sumas contradictoria ponis cum maiore sillogicas. In secunda figura contradictoria minoris sic. Omne. b. est. a. nullus. c. est. a. ergo nullum. c. est. b. accepta autem eadem cum minore sillogicas in tertio contradictoria maioris sic. Nullum. c. est. a. aliquid. c. est. b. ergo aliquid. b. non est. a. Ostendat enim a. deinde uerificat secundam regulam dicens quod accepta ponis contraria cum maiore fit sillogis sed non interimit minorem quod concludit sub contraria minoris et hoc per se. Si autem contraria ponis accipiat cum minore omnino non erit sillogis: quia utraq; particularis est et ita accepta contraria ponis neutra premissarum interimit et hoc est. Si autem contraria. Consequenter dicit sillogis esse in quarto modo. scilicet quod accepta contradictoria ponis interimit utraq; premissarum. accepta uero contraria neutra interimit et hoc est. Si autem si premissarum. Nota ergo quod generaliter in prima figura uerisue sillogicas do interimit maiorem per tertiam figuram. maiorem autem per secundam. et sic accipit oppositum ponis loco premissarum interimit. et hoc dicit Aristoteles in fine capiti et ibi dicit eius causa. Notandum ergo quod duodecim sunt hic sillogismi conuersiui qui sic sumuntur ad sillogicas conuersiue iuxta primam figuram. aut accipiuntur contraria ponis aut contradictoria eius. si contraria aut ergo sillogis perfectus est uelis aut particularis. si particularis sic non interimit aliquid premissarum cuius causa solet queri sed frustra quod Aristoteles assignat causam in littera si sit uelis aut primus. modus aut secundus. Si primus sic sunt duo sillogismi conuersiui. unus ad interimitum maiorem et alius ad interimitum minorem. si sit modus secundus sillogis sunt duo qua accepta contraria ponis quatuor sunt conuersiui sillogis. si autem supponat contradictoria aut ergo sillogis perfectus est uelis aut particularis. Si uelis aut primus modus aut secundus. si primus modus sic sunt duo sillogismi conuersiui. si secundus sic iterum duo. si sillogis perfectus fuerit particularis aut ergo tertius modus iuxta ipsum sunt iterum duo et ita octo sunt conuersiui sillogis supposita contradictione ponis: et supposita contraria sunt quatuor et ita uniuerse sunt duodecim. Dubitaret hic forte aliquis de sillogismo conuersiui utrum possit esse instrumentum ad artem pertinet quod non uidetur. ars enim imitatur naturam secundum Aristoteles in 2o phisicorum. sed natura nihil agit ut idem interimit: ergo neque ars: sed sillogis conuersiui conclusionem constituit deinde interimit eadem per oppositum eius suppositum. constituit etiam premissam et ipsam premissam per eius oppositum concludens. ergo sillogis conuersiui non uidetur instrumentum ad artem pertinet. Et dicendum quod sillogis conuersiui neque est contra modum artis neque contra modum nature. sic enim est in natura quod posito antecedente ponit consequens et destructo consequente destruit antecedens. sicut etiam est in arte et hec supponendo potest sillogis conuersiui. sillogis ergo talis non supponit oppositum premissarum ut stet in premissione illius: nec concludit oppositum premissarum ut stet in premissione illius: sed ut quod destructo premissa destruitur antecedens ostendat premissa esse necessaria premissis ad antecedens et hoc est. Consequenter ad premissas. Dubitabit forte aliquis consequenter de eius differentia ad sillogis ex falsis. uidetur enim sillogicas sub eo quod accipit pro premissa oppositum ponis uere pro conclusione. Et dicendum quod non conuenit sub sillogis ex falsis. sillogis enim ex falsis semper accipit falsum uel falsum. sed sic non facit conuersiui. trigigit enim sillogis perfectum concludere falsum. et tunc sillogis conuersiui supponens est oppositum supponit uerum et procedit ex ueris. Alterius dubitabit forte ad quem pertineat sillogis conuersiui et que sit eius utilitas. Et dicendum quod eius utilitas est si neget aliqua ratio ostendere ipsam esse necessariam. si enim ostendat quod ex opposito premissis sequitur oppositum antecedentis ostensum est consequens sequit ad antecedens necessario et hoc sillogismo usus est Aristoteles in primo libro ad probandum necessitate sillogis: pertinet autem ad sophistam et dialecticum et ad demonstratorem. ad sophistam non quocumque modo sed per

ut utique sillogismo peccate in materia et non in forma. premissis autem concessis potest ostendere ex necessitate sequi per sillogismum conuersiuium eo quod sillogismus conuersiuius ante se supponit sillogismum. de uero quod sophista utitur sillogismo apparente qui peccat in forma inutilis est ei sillogismus conuersiuius. non est enim sillogismus perfectus sed apparatus tamen ad demonstratorem uero non pertinet semper. disputando enim cum discipulo ad ipsum non pertinet quare oportet discipulum credere nec oportet discipulum demonstrare sed suppone disputando tamen cauillatorie qui resistit tam propositioni quam ponis oportet illum uti sillogismo conuersiui. Ad dialecticum autem maxime pertinet et quod dialectica obuiatiua et exercitatiua est ut sicut Aristoteles. uersus finem thop. ubi dicit quod oportet dialecticum excitatum esse in conuersiuis ponis ad meditationem et exercitationem. ibi enim diffinit sillogismum. Sed tunc querit si ibi diffinit et hic quomodo differenter et que sit differentia daturum ponis hic et ibi. et quare ibi non determinat de sillogismo conuersiui cum maxime ad dialecticum pertinet. Dicendum quod hic diffinit sillogismus conuersiuius secundum quod communiter se habet ad omnem materiam. scilicet probabilem et necessariam quod patet per diffinitionem que est. Conuersio est sillogismus interimitum premissarum idem medio uel mediis potestremo. hoc enim est quantum ad omnem premissam et materiam. In fine autem thop. diffinit secundum quod contrahit ad materiam probabilem quod patet per diffinitionem ibi datam que est quod conuertere est transponere ponem cum reliquis interrogationibus interimitere unum eorum que data sunt. Interrogationes enim proprie in dialecticis sunt et in materia probabili. ibidem enim oportet dari premissas et respectu ad earum dationem non autem ita est in disciplinis. Patet igitur differentia diffinitionum hic date de sillogismo conuersiui et ibi date. patet etiam quare ibi de eo determinat potius quam alibi. In hoc enim libro determinari habet rationes communes dialectico et demonstratori et sic determinat hic sillogismus conuersiuius. Consequenter dubitabit aliquis de diffinitione hic posita. et primo querit quare diffinit conuertere et non sillogismum conuersiuium cum conuertere actus eius sit. Ad quod dicendum quod sillogismus conuersiuius non differt in eentia a sillogismo perfecto ostensiuo. sunt enim in eisdem terminis sed plane differt quo ad hunc actum qui est conuersio siue conuertere quod quod concludit per ostensiuum supponit non esse in conuertendo et ideo magis diffinit conuertere quam sillogismum conuersiuium quod per hoc magis patet differentia conuersiui et ostensiuo perfecti. sed ex diffinitione eius quod est conuertere reliquit diffinitiones conuersiui sillogismi manifestam. Eadem enim oppositio posset esse circularis ostensionis et eadem est solutio. Ad huc dubitabit quod uidetur diffinitio diminuta eo quod non extendit se nisi ad conuersionem factam in prima figura. dicit enim quod tunc est conuertere quando per oppositum ponis interimit premissam in eodem medio uel mediis postremo. sic autem conuertere non est nisi in prima. In secunda enim interimit medium in eodem primo uel postremo. In 3o autem premissam uel postremum medio. Adhuc hec diffinitio non conuenit nisi conuersioni facte circa sillogismum affirmatiuum ad interimitum enim maiorem sillogismi negatiui oportet ostendere premissam in eodem medio. In affirmatiua autem oportet ostendere premissam et non in eodem. Adhuc dicendum quod si aliqua proprietates debeat diffiniri debet diffiniri secundum illud modum quo conuenit et cui primo inest. ibi enim est eadem eius excellentissimum et premissam sic enim in omnibus alijs rebus diffinientis quod in statu suo nobilissimo debent diffiniri sed conuersio primo et excellentissime inuenit in prima figura et in modis affirmatiuis et ideo hic diffinit secundum eandem talem statum. Per illam autem diffinitionem datur satis intelligi conuersio in alijs figuris et modis. Consequenter queri potest de oppositionibus quas ipse enumerat sed alibi habet locum proprium. unde solum notandum est quod

h sub contrarietatem comprehendit sub ipsa contrarietate. unde tres sunt oppositiones quas enumerat hic et sumuntur sic. ois oppositio aut est affirmatio ad negationem: aut e converso. aut ergo in utraq; accipit sibi uniuersaliter et est contrarietas. aut particulariter et sic est subcontrarietas. aut in altera vltiter et in reliqua particulariter et sic est contradictio. Ultimo forte dubitabit de eo quod docet sillogizare per contraria pōnis sicut supponedo contradictoria eius. videt enim non debere sillogizare et supponedo contraria quibus enim neget pō precedētis sillogismi non est accipiēda eius contraria. put uera q; nō sequitur si vna contraria est falsa q; reliqua sit uera. Dicēdū q; sillogismus conuersiuus solū innuit pbare pnam et tō ibi ad ipsum de ueritate pōnis uel falsitate siue enim sit uera siue sit falsa. Si oppositū pōnis interimit primam ex aliqua pmissa sequit pō. et h siue oppo^m contrarium sit siue contradictoria q; neq; contraria neq; contradictoria simul stāt cum eodem. de alijs autem que queri possent circa litteram reddat adhuc causam in littera sicut patet in scientia.

In secūda autem figura eadez quidem que est ad maiorē extremitatem pponem: nō est interimere contrarie quolibet mō conuersione facta: semper enim cōclusio in tertia figura: uis aut non fuit in hac sil's. Alteram aut siliter interimemus puerfionē: dico aut siliter si contrarie conuertit contrarie. Si aut opposite opposite. Infit enim. a. omni. b. c. aut nulli: cōclusio. b. c. Si ergo sumat. b. omni. c. inēz et. a. b. maneat. a. omni. c. inēz: fit enī prima figura. Si aut. b. omni. c. a. aut nulli. c. a. nō omni. b. figura postrema. Si aut opposite conuertat. b. c. a. b. qdem. Similiter ostēdit. a. c. aut opposite. Nam si. b. alicui. c. a. aut nulli. c. a. alicui. b. nō ierit. Rursum si. b. alicui. c. a. aut omni. b. a. alicui. c. qre oppositus fit sil's. Similiter aut ostēdet et si e converso se habeant ppones.

Hic docet quō fit sil's puerfius in scda figura. et primo ponit duas regulas obseruandas in hac conuersione. scdo ostēdit eas determinādo sil'm in hac figura. pma istarū est h. Per puerfium sil'm. Juxta secūda figurā nō cōcludit pōria maioris quocūq; inō oppositū pōnis sumat cu suo cā est ut dicit q; ma. interimit figurā in qua nō cōcludit uis: pōria aut maioris in secūda figura uis est et h est. In secūda aut figura. Scda regula hec est si supponitur pōria cōcludit pōria minoris. si pōria contraria q; eodē mō interimit minor quō supponit oppositū pōnis et h est. Alter aut silr. Et nota q; iste regule sunt tā in pma qz in scda figura. pnter ostēdit eas determinās sil'm puerfium in scda figura. et pmo in modis uis. scdo in particularib; cū dicit. Si aut in pte. Adhuc in uisibus pmo in scdo mō. Scdo dicit silr eē in primo mō. pma in duas. i pma docet puerfē sillo^{ce}. in scdo mō supponedo pōria pōnis. in 2° supponedo pōria^m. Dicit igit q; supponedo pōria pōnis cū maiore cōcludit per pma figurā pōria minoris ut p̄fato sillo oē. b. ē a. nullū. c. est. a. g nullū. c. est. b. per pōria pōnis et maiore sil'at pōria minoris. sic oē. b. est. a. oē. c. est. b. g oē. c. est. a. eadē sūpta cū minore sil'at pōria maioris per tertiā figurā sic nullū. c. est. a. oē. c. est. b. g quoddā. b. nō est

a. et h est. Infit enim. a. oī. b. Conter docet puerfē sil'are in eodē mō pōria pōnis accepta. si enī accipiat cōtradictoria pōnis cū maiore sil'at per primā figurā pōria minoris sic. oē. b. est. a. aliq; c. est. b. g aliq; c. est. a. eadē aut cū minore sil'at in tertia figura pōria maioris sic. nullū. c. est. a. aliq; c. est. b. g aliq; b. nō est. a. et h est. Si aut opposite. Conter docet silr eē circa modū primū secūde et h est. Silr ostēdet.

Si autē in parte est sillogismus qdes contrarie conuersa cōclusione neutra ppositio num interimit: quēadmodū in pma figura: opposite aut utreq; ponat enim. a. b. quidē nulli inēz. c. aut alicui cōclusio. b. c. si ergo ponat. b. alicui. c. inēz. et. a. b. maneat cōclusio erit quoniā. a. alicui non inēz: sed non interimit qd ex pncipio: ptingit enim alicui inēz et nō inēz: rursum si. b. alicui. c. et. a. alicui. c. nō inēz sil's. Neutrū enim uniuersale eoz que sumpta sunt: qsi non interimit. a. b. Si aut opposite conuertat interimunt utreq;: nam si. b. omni. c. a. autēz nulli. b. nulli. c. a. aut inerat alicui. Rursum si. b. oī. c. a. aut alicui. c. alicui. b. a. Eadem aut demōstratio et si uis sit p̄dicatiua.

Conter docet sil'are puerfue in particularib; modis. et primo ponit duas regulas uerificādas qru vna est q; accepta pōria pōnis neutra pmissarū interimit. Alia est q; accepta pōria eius iterimit utraq; et h est. Si autē in pte. 1° ostēdit eas primo in 3° mō. 2° dicit silr eē in 4°. Adhuc in q̄rto. p^o uerificat pma. 2° scdam. pma sic. p̄fecto isto sillo nullū. b. est. a. aliq; c. est. a. g aliq; c. nō est. b. Si aut accipiat pōria pōnis cū maiore fiet sil'us sed ille nō iterimit minorē. si aut accipit cū minore utraq; erit particularis qre oīno nō erit sil's et hec est. Non enim. a. Secūda ostēdit sic. Si aut accipit cōtradictoria pōnis cū maiore sil'at per pma pōria minoris. si aut accipit cū minore sil'at per tertiā figurā pōria maioris et per hīta et h est. Si aut opposite. Conter dicit silr eē circa q̄rtū modū et est idēz modus manifestādē utraq; regulā iuxta ipm et iuxta modū p̄cedētem et h est. Eadē aut demōstratio est. Nota ergo q; h simplr iterimit maior p̄pō per tertiā figurā minor simplr per pma. et ubiq; ponēdū oppo^m pōnis pro minore. nō ē q; hic sunt duodecim sil'i puerfui qui sic accipiunt aut sumit pōria pōnis aut pōria. si pōria aut ergo sil's p̄fectus est et uis: aut particularis. si particularis in utraq; p̄missarū interimit et cām hui^o assignat in lra. Si uis aut modus sic sunt duo. si secūdus modus alij duo et ita sumpta pōria pōnis quatuor sunt conuersi sil'i. si supplet cōtradictoria. aut ergo sil's p̄fectus est uis aut particularis. si uis aut p̄mus modus et sic sūt duo modi. aut secūdus et sic sunt alij duo. Si particularis aut tertius modus et sic sunt duo: aut q̄rtus et sic sunt alij duo et ita supponedo cōtradictoria erit hic quatuor sil'i puerfui et ita in uniuerso sunt h duodecim sicut in pma figura.

In tertia autē figura quādo contrarie quidez conuertit cōclusio neutra ppositionū interimit p̄m nulluz sillogismoz. Quando aut opposite utreq; et in omnibus.

Hic docet quō fit sil's puerfius in tertia figura. et pmo

ponit duas regulas ostēdēdas: quarū p̄ma est accepta p̄
rta p̄ōnis cū vna p̄missarū in tertia figura nunq̄ inter
m̄t̄ altera p̄missarū. Sc̄da est accepta p̄dic̄a ei⁹ erit fill⁹
ad interimēdū utraq; p̄missaz z h̄ est. [In 3^a aut̄ fig^a.]

C Sit enim ostēsum. a. alicui. b. mediū au
tem sumptuz sit. c. z sint ulēs ppōnes. Si
ergo sumat. a. alicui. b. nō in eē. b. autē om
ni. c. nō fit fill⁹ eius qd̄ est. a. z. c. neq; si. a.
b. qdem alicui nō inest. c. aut̄ omni: nō erit
eius qd̄ est. b. z. c. fill⁹. Siliter aut̄ ostēdet̄
z si nō ulēs sint ppōnes: aut enim utraq; z
necesse est particulares eē: per p̄uersionē
aut̄ vniuersalē ad minorē extremitatē fie
ri: sic autem nō fuit sillogismus: neq; in p̄
ma neq; in media.

C Sc̄do eas ostēdit in modis affirmatiuis p̄. 2° in nega
tiuis cū dicit. [Silr aut̄ z si p̄uatiu^o.] Adhuc in affirma
tiuis p̄ ostēdit regulā p̄mā. 2° sc̄dam cū dicit. [Si autē z
op^o p̄mā regulam.] p̄ manifestat in uli affirmatiuo dī
cēs q̄ facto isto fillō. oē. c. est. a. oē. c. est. b. igit̄ aliqd̄. b. est
a. ex p̄ria p̄ōnis cū minore erit dispō p̄me figure maio
re p̄ticulari. z ita nō sic iterim̄t̄ maior. Si aut̄ accipit̄ p̄
rta p̄ōnis cū maiore aut illa erit ma. z fit 2^a figura maio
re p̄ticulari aut̄ minor z sic erit fill⁹ sed nō iterimet̄ miō
rē s; ei⁹ p̄sam sic enī zcludet̄ oē. c. est. a. aliqd̄. b. nō est
a. igit̄ aliqd̄. b. nō est. c. que nō est opposita minorī s; p̄
se ei⁹ z hec est. [Sit enim ostēsum.] 2° manifestat eādē
regulaz in p̄ticularib⁹ modis affirmatiuis. Sic in 3° mō
accipit̄ p̄ria p̄ōnis cū maiore ambe erūt p̄ticularēs si cū
minore erit p̄ figura z maior p̄ticularis. Si accipiat̄ in
4° mō p̄ria p̄ōnis cū minore erūt ambe p̄ticularēs. si au
tē cū maiore aut igit̄ p̄ria p̄ōnis fiet maior z sic erit 2^a fi
maiore p̄ticulari. aut fiet minor z erit fill⁹ nō iterimēs mi
norē z ita in fillis p̄ticularib⁹ affirmatiuis nunq̄ iterim̄t̄
aliq̄ p̄missaruz p̄ p̄ria p̄ōnis z h̄ est. [Silr aut̄ ostēdet̄.]

C Si aut̄ oppositē cōuertant̄ ppōnes inte
rimunt̄ utreq; nā si. a. nulli. b. b. aut̄ omni
c. a. nulli. c. Rursum si. a. b. qdē nulli. c. au
tē oī. b. nulli. c. z si altera nō sit ulis siliter.
Si enim. a. nulli. b. b. aut̄ alicui. c. a. alicui. c
nō inerat. Si aut̄. a. b. qdē nulli. c. autē om
ni nulli. c. b.

C Conter ostēdit sc̄daz regulā in modis affirmatiuis z p̄
in mō uli dīcēs q̄ accepta p̄dictoria p̄ōnis cū maiore sil
logizat̄ oppo^m maioris p̄ 2^a figurā p̄supposito h̄ fillō.
De. c. est. a. oē. c. est. b. ḡ aliqd̄. b. est. a. fiet p̄sū^o fill⁹ sic
nullū. b. est. a. oē. c. est. a. ḡ nullū. c. est. b. que est p̄ria mī
noris. Si aut̄ accipit̄ p̄dic̄a p̄ōnis cū minore zcludet̄ p̄
rta maioris per p̄mā figurā sic. Nullū. b. est. a. oē. c. est. b
ḡ nullū. c. ē. a. z h̄ est. [Si aut̄ oppositē.] 2° manifestat eā
dē regulā in mō p̄ticulari affirmatiuo. In 4° p̄supposi
to enī h̄ fillō oē. c. est. a. aliqd̄. c. est. b. ḡ aliqd̄. b. est. d. ex
p̄dic̄a p̄ōnis z maiore fillat̄ p̄dic̄a minoris per 2ª figurā
sic nullū. b. est. a. oē. c. est. a. ḡ nullū. c. est. b. ex p̄dictio
ne vō p̄ōnis z minore fillat̄ per p̄mā figurā p̄dic̄a maio
ris sic nullū. b. est. a. aliqd̄. c. est. b. ḡ aliqd̄. c. nō est. a. z in
telligē q̄ silr est de 3° mō. h̄ tñ tacet qz per se p̄ z hec est
[Et si altera.]

C Silr z si p̄uatiuus sit fill⁹ sit enim osten
sum. a. alicui. b. nō in eē: sit aut̄. b. c. p̄dica
tiua. a. c. aut̄ negatiua. sic enim fiebat fill⁹.

Quā ergo p̄riū sumit̄ cōclusioni nō erit sil
logismus: Nā si. a. alicui. b. b. aut̄ omni. c.
non fit fill⁹ eius qd̄ est. a. z. c. neq; si. a. ali
cui. b. nulli aut̄. c. nō fuit eius qd̄ est. c. z. b.
fill⁹: qre nō interimunt̄ ppōnes: Quā vō
oppositū interimunt̄: Nā si. a. oī. b. z. b. c.
a. oī. c. sed. a. nulli. c. inerat. Rursum si. a. oī
b. nulli aut̄. c. b. nulli. c. sed. b. oī. c. inerat.

C Conter rlas p̄missas ostēdit in modis negatiuis. z p̄ in
uli. 2^m in p̄ticulari cū dīc. [Silr mōstrat̄.] In mō uli p̄
ostēdit p̄mā regulā dīcēs q̄ p̄supposito isto fillō nullū. c
est. a. oē. c. est. b. ḡ aliqd̄. b. nō est. a. z accepta p̄ria p̄ōnis
cū maiore si illa fiet maior erit 2^a fi^a. z maior p̄ticularis si
fiet minor erit fill⁹ sed nō ad interimēdū minorē sed etus
p̄sam. Si aut̄ accipit̄ cū minore utraq; p̄ticularis erit z
h̄ est. [Silr aut̄ z si p̄uatiu^o.] Et sic p̄ q̄ nō erit ibi fill⁹
ad destruedū aliquā p̄missarū ex p̄ria p̄ōnis. 2° manife
stat regulā sc̄dam in mō eodē dīcēs q̄ accepta p̄dictoria
p̄ōnis cū minore fillat̄ per p̄mā figurā p̄ria maioris sic.
De. b. est. a. oē. c. est. b. ḡ nullū. c. est. a. ipsa vō accepta cū
maiore fillat̄ per sc̄daz p̄ria minoris sic. oē. b. est. a. nul
lū. c. est. a. ḡ nullū. c. est. b. z h̄ est. [qñ vō oppo^m.]

C Similr aut̄ mōstrat̄ z si nō ulēs sint ppo
sitiones. sit enim. a. c. ulis z p̄uatiua: alte
ra aut̄ particularis z p̄uatiua: ergo sigdez
omni. b. b. aut̄ alicui. c. a. vō alicui. c. acci
dit. sed. a. nulli. c. inerat. Rursum si. a. om
ni. b. nulli aut̄. c. b. nulli. c. Si autē. a. alicui
b. z. b. alicui. c. si sit nō fit fill⁹ neq; si. a. ali
cui. b. z nulli. c. nec sic: quare illo qdez mo
do interimunt̄. sic autem non interimun
tur propositiones.

C Conter ostēdit p̄dictas rlas in mō p̄ticulari. In sexto.
silr dās itelligē de. v. z p̄ manifestat sc̄daz regulā. 2° p̄m
dicit igit̄ q̄ p̄supposito illo fillō nullū. c. est. a. aliqd̄. c. est
b. ergo aliqd̄. b. nō est. a. ex p̄dictione p̄ōnis z minore sil
logizat̄ per p̄mam figurā p̄dictio maioris sic. oē. b. est. a.
aliqd̄. c. est. b. ḡ aliqd̄. c. est. a. Ex eadē aut̄ p̄dictione cū mi
nore fillat̄ p̄dic̄a maioris per sc̄dam figurā sic. De. b. est
a. nullū. c. est. a. ḡ nullū. c. est. b. z h̄ est. [Silr aut̄.] De
de dicit q̄ si accipit̄ p̄ria p̄ōnis nō interimit̄ aliq̄ p̄missa
rū que fuit p̄ma regula. Si enim accipit̄ p̄ria p̄ōnis cū
minore utraq; erit p̄ticularis. si cū maiore aut illa p̄ria
erit maior aut̄ minor. si maior erit sc̄da figura z maior p̄t
icularis. si minor erit fill⁹. sed nō iterimet̄ minorē z ita
p̄ in oīb⁹ q̄ accepta p̄ria p̄ōnis nunq̄ interimit̄ aliq̄ p̄
missarū. sed accepta p̄dic̄a ubiq; interimit̄ utraq; z cā to
ta p̄ in lra z h̄ est. [Si aut̄ alicui. b.] Nota igit̄ q̄ in hac
figura silr interimit̄ maior per p̄mā figurā z minor per
sc̄dam z oppo^m p̄ōnis silr ponit̄ pro maiore. Ad̄ ē q̄ h̄
sunt. xij. filli sicut in sc̄da z p̄ma figura quoz sufficientia
sic accipit̄ aut supponit̄ p̄ria p̄ōnis z sic nunq̄ erit fill⁹
p̄uersiuus cū cā dīcta est aut̄ p̄dic̄a: z si sic aut̄ p̄ōnis af
firmatiue aut negatiue aut ulis modī: z sic sunt duo fillō
ḡlīmi cōuersiui facti iuxta p̄mū modū: aut p̄ticularis mo
dī z h̄ dicit̄ qz aut̄ p̄dic̄a p̄ticularis affirmatiue z cōcluse
per tertiuū modū z sic sunt duo. aut p̄ticularis affirmati
ue cōcluse per quartū modū z sic iterū duo z sic iuxta
affirmatiuas sunt sex. Si autem sumatur contradictoria
conclusionis negatiue aut vniuersalis aut particularis
modī si modī ulis sic sunt duo iuxta sc̄dum modū: si
modī particularis aut qnti aut sexti z utrobq; sunt duo

z sic iuxta modos sunt sex conuersiui filli in oi figura.

C Manifestū igit̄ ex his que dicta sunt quo modo cōuersa cōclusionē in vnaquaqz figura fit fillis: z qm̄ cōtrariis ppōni: z quādo oppositus. z qm̄ in p̄ma figura per mediā z postremā sūt filli: z que qdē ad minorē extremitatē semp per mediā interimit. Que v̄o ad maiorē per postremā: in secūda aut̄ per p̄mā z postremā. Que qdē ad minorē extremitatē semp per primā figurā: que v̄o ad maiorē per postremā: i tertia v̄o p̄mā z per mediā. Et que qdem ad maiorē extremitatē per primā semp: que v̄o ad minorē per mediā. Quid ergo est conuertere z quomodo in vnaquaqz figura z quis sit sillogismus manifestum.

C Hic p̄cludit̄ tria notabilia manifesta s̄m singulas figuras. quoz p̄mū ptinet ad quersiuū iux p̄mā figurā z est qd̄ ex dictis patet qd̄ sit fillis quersiuus ad iterimēdū maiorē in p̄ma figura per tertiā figurā. ad iterimēdū v̄o minorē per scdam. Hic t̄m̄ ppōnit̄ qd̄dā ptinēs ad oēs figuras s̄m qd̄ mediū est qm̄ sit fillis quersiuus in oi figura ad iterimēdū aliquā ppōm̄ z qm̄ ppō interimit per suam p̄riā z qm̄ per suā p̄dictoriā z hec est. [manifestū ergo.] 2^m notabile ptinet ad fillm̄ quersiuū iuxta scdam figurā z h̄ est qd̄ ibi sit fillis quersiuus ad iterimēdū minorē per p̄mā figurā. ad iterimēdū aut̄ maiorē per tertiā z h̄ est. [qd̄ ergo est quertē.] Sed h̄ forte querit̄ causa quare in p̄ma destruit̄ maior per tertiā figurā z minor per secundā. z dicēdū qd̄ hoc est qd̄ oppositū p̄onis z minor coicant in sb̄to cui^o coicatio tanqz termini medij facit tertiā figurā. Oppositū aut̄ p̄onis z maior coicant in p̄to qualis coicatio facit scdam figurā. **C** Alteri^o querit̄ quare in scda nō iterimit̄ maior per tertiā figurā z minor per primā. Et dicēdū qd̄ hoc est qd̄ minor oppositū p̄ri facit dispōnē p̄me figure sicut patet itūell. **C** Querit̄ et̄ quare ma. in tertia iterimit̄ per p̄mā z minor per scdam. Et dicēdū qd̄ hoc est qd̄ oppositū p̄onis z minor faciunt dispōnē p̄me figure. Oppositū aut̄ p̄onis z maior in p̄to coicant z iō faciūt figurā scdam. **C** Querit̄ forte adhuc q̄re oppositū in p̄ma figura sumit̄ in fillo quersiuo loco ppōnis iterimēde. in scda v̄o similr loco minoris. in 3^a v̄o similr loco maioris. Et dicēdū qd̄ h̄ est qd̄ si aliter ordinaret̄ aut nō fieret fillis aut fieret ppō p̄cludēda ad iterimēdū p̄missam nō colcaret̄ cuz illa p̄missa in utroqz termino ad eundē ordinē sed ad ordinē quertit̄ z ita ista conclusa non esset opposita p̄positiōni interimēde qd̄ non esset inconueniens.

p Er impossibile aut̄ fillis ostēdit̄ quidem qm̄ p̄dictio ponit̄ conclōnis: z assumit̄ alia p̄positio: fit aut̄ in omnibus figuris. Simile enim est cōuersioni uerū differt tū qm̄ cōuertit̄ qdē facto sillogismo: z sumptis utrisqz ppōnibus. Deducit̄ aut̄ ad impossibile non p̄cesso opposito p̄us qd̄ positū est p̄us: sed manifestū qm̄ uerū. Termini silr se h̄nt in utrisqz z eadē sumptio utrorūqz ut si. a. inest om

ni. b. mediū aut̄. c. si supponat̄ uel nō omni uel nulli. b. inecē. c. v̄o omni qd̄ fuit uerū necesse est. c. b. aut nulli aut nō omni inecē. hoc aut̄ impossibile: q̄re falsum qd̄ suppositū est: uerū ergo oppositū. Similiter aut̄ z in alijs figuris: quocūqz enim cōuersionē suscipiūt z per impossibile sillogismum.

C Postqz aut̄ determinauit̄ ptatem filli ponēs oppositū p̄onis sillogica de sic innuit de ei^o ptate ponēs oppositū p̄onis nō fillate que qdē ptas p̄sistit apd̄ nām filli per impossibile z iō hic determinat de fillo per impossibile z diuidit̄ in ptes duas. in p̄ma determinat de fillo per impossibile s̄m se. in scda cū dicit. [differt aut̄ que ad impossibile] in cōpatione ad fillm̄ oñsiuū. p̄ma in. d. in p̄ma ostēdit̄ qd̄ sit fillis per impossibile z gra h̄ manifestat quō se h̄eat ad fillm̄ quersiuū. in scda cuz dicit. [ergo alie qdē ppōnes oēs.] determinat quō sit h̄i^o fillis. In p̄ma sic p̄cedit. p̄mo determinat qd̄ sit h̄i^o fillo dādo quādā diffinitionē dicēs qd̄ tūc sit fillis per impossibile qm̄ supponit̄ p̄dictoria p̄onis z assumit̄ alia ppō ad fillandū z h̄ fit in oi figura. qz si milis est iste fillis p̄suiuo fillo z h̄ ē. [per impossibile aut̄.] scdo gra h̄ cōparat fillm̄ per impossibile ad quersiuū. z p̄mo s̄m dicit̄ dicēs qd̄ in hoc differunt qd̄ fillis p̄suiuo sit p̄sillogicato opposito p̄onis z sumit̄ utraqz ppōnem datā a r̄ndente. fillis aut̄ per impossibile fit nō p̄sillogato opposito p̄pothesis nec sumpta utraqz ppōne data a r̄ndēte sed altera sumpta a r̄ndēte z altera extrisecus manifeste uera z h̄ est. [uerū differūt.] scdo cōparat eos s̄m quentētiā dicēs. qd̄ termini silr dispositi sunt in utroqz z silr sumit̄ in utroqz oppositū p̄onis ut si fillato in p̄^a figura. oē b. est. a. per. c. mediū supponit̄ opposito p̄onis p̄rie ul̄ p̄dictorie cū maiorē ppōne que uera ē fillat̄ p̄ria minoris ul̄ p̄dictoria p̄ scdam figurā: que cū sit manifeste falsa p̄pothesis eē falsā z ita p̄positū eē uerū z illud exēpluz deseruit̄ tā fillo p̄suiuo qz fillo per impossibile ostēdēs eorū quentētiā. eodē aut̄ mō z in alijs figuris. In quacūqz enim figura fillat̄ p̄suiue z per impossibile demit̄ z h̄ est. [termini v̄o similiter.]

C Ergo alie qdem ppōnes oēs ostēdunt̄ per impossibile in omnib⁹ figuris: uis aut̄ tē p̄dicatiua in media z in tertia m̄strat̄. in p̄ma aut̄ nō m̄strat̄. Supponat̄ enim a. nō omni. b. aut nulli inecē z assumat̄ alia p̄positio v̄ndecūqz siue omni. a. inecē. c. si ue. b. omni. d. Sic enis erit p̄ma figura. si ergo positū sit nō omni. b. inecē. a. nō fit sillogism⁹ quolibet mō ppōne sumpta. Si aut̄. a. nulli cū. b. qdē assumat̄: fillis qdem erit falsi: nō aut̄ ostēdit̄ p̄positū: nā si. a. b. nulli. b. b. aut omni. d. a. nulli. d. hoc aut̄ sit impossibile. falsum est igit̄ nulli. b. inecē a. sed nō si nulli falsum omni uerū. Si autem. c. a. assumat̄ nō fit fillis: nec qm̄ supponit̄ nō omni. b. inecē. a. q̄re manifestū quoniam omni inecē nō ostēdit̄ in p̄ma figura per impossibile.

C Conter determinat quō demit̄ per ipol^o z p̄cedit sic. p̄mo ponit̄ intētū dicēs qd̄ in p̄ma figura ostēdunt̄ per ipol^o alte p̄ones ab uli affirmatiua s̄ nō ipsa. In alijs aut̄

Liber Secundus

figuris oēs et h est. Ergo oēs alie. 1° hoc declarat p^o i p^oma figura. 2° in scda. 3° in 3^a. p^o in duas. p^o ostendit q^o nō dem^ostrat ulis affirmatiua in p^o figura per ip^ole. in 2^a cū dicit. Alicui aut et nulli. Ostendit quō dem^ostrant alie In p^o inuuit talē rōnē si ostēdat ulis affirmatiua in p^oma figura per ip^ole. oportet aut accipere ppōnē alteram sub ypothesi uel sup^o eā sed quocūq^o mō accipit uel sup^o ypothesi aut sub ypothesi aut nō erit fillis aut nō ad propositū. q^o nō ostendit ulis affirmatiua per ip^ole. Nam dī cēdo oē. b. est. a. aut supponit pro ypothesi etus aut p^oria. aut p^odictoria. si p^odictoria nō erit fillis oīno. aut entm accipit altera ppō sup^o p^odictoria aut sub sbo etus. si p^o mō aut sumit ppō ulis aut p^oicularis affirmatiua ul negatiua. sed nullo mō erit fillis eo q^o ypothesis minor erit sed ipsa negatiua est et in p^oma figura nō dī minor eē negatiua. Si aut sub sbo hoc cōtingit quatuor modis s; semp erit ypothesis que p^oicularis est maior que repugnat p^ome figure et ita nō erit fillis si pro ypothesi supponit p^odictio p^ontis intēte et h est. Supponit enim. a. Si autē supponit et^o p^oria aut accipit altera ppō sub sbo ypothesis aut sup^o p^odicatū et^o. si sub sbo aut accipitur negatiua ppō et tūc nō erit fillis q^o minor nō est negatiua in p^oma figura aut affirmatiua ulis aut p^oicularis et poterit tūc eē fillis in 2° uel in q^orto mō ad p^ocludēdū falsum sed nō pp hoc ostēdit p^opositū q^oz utis enim ostēdit ypothesis nō sequit p^opositū eē uerū: q^o q^oz utis unū p^orior sit falsum non op^o reltquū eē uerū q^o p^oria p^ont eē fill falsa. Si aut accipitur altera ppō sup^o p^odictoria ypothesis h^o p^oigit q^odrupl^o sed nō erit fillis q^o ypothesis que ponit eē minor est negatiua et h est. si aut. a. nulli. Sic q^o ma^o est q^o quocūq^o accipit altera ppō ad ypothesim nō fiet fillis ad p^ostituēdū ul^oem affirmatiua per impossibile in p^oma figura et h est minor rōnis. deinde infert p^ontem et h est. q^ore manifestum.

C Alicui aut et nulli et nō oī ostendit. Supponat enim. a. nulli. b. in eē. b. aut sumptū sit omni aut alicui. c. ergo necesse ē. a. nulli: aut nō oī i eē. c. hoc aut impossibile. Sit enim uerū et manifestū q^om omni. c. inest. a. q^ore si hoc falsum necesse est. a. alicui. b. in eē. Si aut ad. a. sumat altera ppō non erit fillis: neq^o q^om p^oriū cōctoni supponit: ut alicui nō in eē: manifestū ergo q^om opposituz supponēduz. Rursum supponat. a. alicui b. i eē. sit aut sumptū. c. omni. a. necesse est ergo. c. alicui. b. in eē: hoc aut impossibile: q^ore falsum q^od suppositū est. Si aut sic uerū est. a. nulli. b. in eē. s^ol^o aut et si puatiua sit sumpta. a. c. Si aut ad. b. sumpta sit ppō non erit fillis. Si ergo p^oriū q^odē supponat fillis q^odē erit et impossibile: nō tū ostendit q^od est p^opositū. Supponat enim. a. oī. b. et. c. sumptū sit omni. a. ergo necesse est. c. omni. b. in eē. a. sed nōdū necessariū si nō omni nulli in eē. S^ol^o aut et si ad. b. sumat ppō altera: nā fillis q^odē erit nō tū iterimū ypothesis: q^ore oppositū sumēdū. Ad ostēdēdū aut nō omni. b. in eē. a. supponēdū omni in eē. nā si. a. omni. b. et. c. oī. a. et. c. omni b. q^ore si hoc impossibile: falsum q^od suppo

sitū est. S^ol^o aut si ad. b. sumat altera ppō et si puatiua sit. a. c. s^ol^o: nā et sic fit fillis. Si aut ad. b. sit puatiua nihil ostēdet. Si autē nō omni sed alicui supponat in eē nō ostēdet q^om nō omni sed q^om nulli. Si enim. a. alicui. b. c. aut omni. a. b. in eē. c. Si ergo hoc impossibile falsum est alicui. b. in eē. a. q^ore uerū nulli: hoc aut ostēso cointerimū uerū. Nā. a. alicui. b. q^odē inerat: alicui nō inerat. Amplius nō per ypothesim accidit impossibile: falsa enim erit si q^odē ueris nō est falsum fillare: nunc aut est uera. Inest enim. a. alicui. b. q^ore nō supponēdū alicui in eē sed omni. S^ol^o aut et si alicui b. nō inest. a. ostēderimus. Si enim idem est alicui non in eē et nō omni in eē eadem utrisq^o demonstratio.

C Conter determinat quō alie p^ontes ostēdunt in hac figura per impo^ole. s. p^oicularis affirmatiua et ulis et p^oicularis negatiue et p^ocedit sic. p^omo dicit q^o ostēdi p^ont per ali quē terminū extra acceptū cuiusmodi est. c. et h est. Alicui aut et nulli. 1° h declarat et diuidit in tres s; q^o sunt tres p^ontes ostēdēde. in p^oma ostēdit quō ostēdit p^oicularis affirmatiua et p^ocedit sic. p^omo dicit q^o assumpta ei^o p^odictio. s. nulli. b. est. a. et altera ppōne accepta sub sbo affirmatiue siue ul^o siue p^oiculariter erit fillis ad p^oposituz. s. si sumat ulis affirmatiua per scdm modū. si p^oicularis per tertū. et h^o patet per se. s^ol^o itellige q^o accipit negatiua sub ypothesi nō erit fillis tūc q^o utraq^o eēt negatiua: tūc q^o minor in p^oma figura et hoc est. Supponit. a. nulli. b. 1° docet q^o nō erit fillis si accipit altera ppō sup^o p^odicatū ypothesis cuius cā est: q^o illa ypothesis nō p^ont eē maior q^o p^oicularis est neq^o minor q^o negatiua. adhuc illa cōpossibilis est p^onti intēte et h est. Si autē ad. a. 1° infert q^o est supponēda p^odictio p^oicularis affirmatiue ad ostēdēdū eā per impossibile et h est. Manifestū ergo. Conter ostēdit quō ostēdit ulis negatiua per ipossibile. et p^o manifestat ostēdi supponēdo p^odictoria. 2° ipsam nō ostēdit supponēdo etus p^oria. In p^o sic p^ocedit. p^omo dicit q^o supposita p^odictioe huius nulli. b. est. a. et accepta aliqua ppōne sup^o p^odicatū ypothesis siue affirmatiua siue negatiua dūmō ulis sic erit fillis ad p^opositū et erit in 3° ul in 4° mō. sed si sup^o eā accipit p^oicularis nō erit fillis. tūc q^o utraq^o erit sic p^oicularis: tūc q^o maior p^oicularis est et h est. Rursum si ponat. 1° dicit q^o accepta altera propositione sub sbo ypothesis nō erit fillis cui^o cā est q^o sic erit maior p^oicularis et h est. Si aut ad. b. 1° itellige per. b. s^ol^o ypothesis. per. a. et ei^o p^odicatū. Conter manifestat q^o nō ostēdit ulis negatiua supponēdo etus p^oriam dīcēs q^o siue accipit ppō sup^o p^odicatū ypothesis siue ppō affirmatiua sub sbo etus poterit eē fillis cōcludens manifeste falsum. sed pp h nō ostēdit p^opositū q^o nō sequitur si unū p^orior est falsum q^o reltquū sit uerū et p^o q^od dicit et h est. Si aut p^oriū. Conter manifestat quō ostendit in hac figura per ipossibile p^oicularis negatiua. et p^omo declarat q^o ipsa ostēdit supponēdo p^odictoria. scdo q^o ipsa nō ostēdit p^oueniēter supponēdo etus p^oria. dīcē igit q^o ad ostēdēdū aliq^od. b. nō ē. a. si supponit p^odictio. s. oē. b. ē. a. et accipit sup^o ypothesim. altera ppō ulis siue affirmatiua siue negatiua uel accipit sub ypothesi. ppō affirmatiua ulis uel p^oicularis erit fillis ad p^opositū et h tū per p^ontū per scdm tū per 3°. Si aut accipit sup^o ypothesim p^opositio p^oicularis uel sub ypothesi negatiua nō erit fillis:

q: in p̄ma figura nec maior est particularis nec minor: negatiua z h̄ est. [Ad ostendendum autem.] Consequenter dicit q: per subcontrariam eius non ostēdit cōuenienter ppositum z h̄ est per duas rōnes quarum p̄ma talis est. Ois sillo demonstratiuus per impossibile iterimit falsum. sed sillogismus in quo supponit subcontraria particularis negatiue iterimit uerum ergo talis non est p̄prie demonstrabilis per impossibile. huius rōnis p̄mo declarat minorem in littera dicens q: si supponit per p̄pothesim aliqd. b. est. a. que est subcontraria huius aliqd. b. non eē. a. accipit altera ppositio ex qbus sillogizaf falsū z iterimet h̄ p̄pothesis aliquod. b. esse. a. z ostēdit nullum. b. esse. a. que iterimit uera est cum p̄ncipali p̄one aliquod. b. nō est. a. simul enim stāt subcontrarie z h̄ est. [Si autem non.] Secūda regula talis est in sillogismo ad impossibile debet falsum accidere ppter p̄pothesim falsā s; sic nō accidit si supponit subcontraria p̄pothesis particularis negatiue ergo ex tali suppone nō fiet sillogismus ad impossibile. huius etiam rōnis minorem declarat dicens q: p̄pothesis uera est cum p̄ncipali p̄one q: sunt cōpossibiles inter se subcontrarie z ideo ex ipsa non accidit falsum sed magis ex eo assumpto oportet enī ipsam falsam esse si ex ea accidat falsum z h̄ est. [Amplius autem non.] Deinde ex h̄is cōcludit q: oportet supponere cōtradictoriam eius z h̄ est. [quare non supponendum.] Addit etiam q: similis est modus demonstrandi particularem negatiuā acceptam cum signo particulari sequente negatione z cum signo uniuersali precedēte negatione. Idem enim est dicere non omni inesse z alicui non inesse z h̄ est. [Similiter autem.]

C Manifestum ergo quoniam non cōtrarium sed oppositum ponendum in omnibus sillogismis. Sic enim necessarius erit axioma probabile. nam si de omni affirmatio uel negatio ostenso quoniam non negatio: necesse est affirmationem ueram esse. Rursum si non ponit ueram esse affirmationem probabile est putare negationem: contrarium. Non neutro modo contingit probare: neq: enim necessarium si nulli falsum omni uerum neq: probabile ut si alterum falsum alterum uerum. Manifestum ergo quoniam in prima figura alie quidem propositiones omnes ostenduntur per impossibile: uniuersalis autem affirmatiua non ostenditur.

C In fine cōcludit duo correlata ex dictis manifesta quorum p̄mum est q: uniuersalis ostendit per impossibile per cōtradictorium p̄onis z non per cōtrariū cuius causam assignat dicens. q: sillogismus per impossibile tenet per h̄c maximā de quolibet affirmatiuo uel negatiuo que non est uera de cōtrariis sed de cōtradictoriis tñ z h̄c est. [Manifestū ergo quoniam.] Nota igit q: sillogismus ad impossibile ad demonstrandum aliquid per impossibile in p̄ma figura semp accipit alteram ppositionē sub p̄pothesi aut supra p̄pothesi. z causa huius est q: aliter non fit dispositio p̄me figure. semp enim exigit ipsa ut una p̄pōnum sit ut pars alterius. Nota etiam q: octo sunt h̄i sillogismi. in p̄ma figura duo ad demonstrandum particularem affirmatiuam. duo ad demonstrandum uniuersalem negatiuā. z quatuor ad particularem negatiuam quoz sufficiētia sic potest sumi si per p̄mam figuraz ostēdi debeat per impossibile. aut ergo p̄o affirmatiua aut ne-

gatiua. si affirmatiua aut particularis aut uniuersalis. si affirmatiua uniuersalis aut penitus non erit sillogismus: aut si sic non erit ad ppositū cuius causa expressa est in littere expositione. Si autē particularis affirmatiua supponēda est eius contradictoria. s. uniuersalis negatiua z tūc reliqua ppositio aut accipit supra p̄pothesim aut sub ea. si supra eaz aut uniuersalis aut particularis z h̄ aut affirmatiua aut negatiua sed nullo modo erit sillogismus. q: p̄pothesis cum sit negatiua non poterit eē minor. Si autem accipit uere ppositio sub p̄pothesi aut uniuersalis aut particularis. si uniuersalis affirmatiua sillogismus erit ad ppositum in secūdo p̄me. si negatiua nō erit sillogismus sicut patet si sumat particularis sub ea aut affirmatiua z erit sillogismus ad ppositū in quarto p̄me: aut negatiua z non erit sillogismus z ita octo sunt ibi combinationes sed tñ due utiles ad cōstruendum particularem affirmatiuam per primā figurā. si autem p̄o ostendenda sit negatiua aut uelis aut particularis. Si uniuersalis supponēda est. s. cōtradictio. s. particularis affirmatiua sub qua si accipit alia ppositio siue uniuersalis siue particularis siue affirmatiua siue negatiua nullo mō erit sillogismus q: maior est particularis. si autem supra eam accipitur: aut ergo uniuersalis aut particularis. si uniuersalis aut affirmatiua aut negatiua z utroq: modo erit sillogismus ad ppositum in tertio z in quarto modo. Si particularis aut affirmatiua aut negatiua sed non erit sillogismus: q: ex particularibus nihil sequit. hic sunt octo combinationes sed tñ due utiles. Si aut ostēdenda sit particularis negatiua eius cōtradictio supponēda erit uniuersalis affirmatiua supra qua si accipit aut accipiet uniuersalis aut particularis. Si uniuersalis aut affirmatiua z tūc erit sillogismus in p̄mo modo. aut negatiua z tūc erit in secūdo modo. si particularis tūc non erit sillogismus sicut patet q: maior est particularis. Si aut accipitur sub p̄pothesi aut particularis aut uniuersalis. Si uniuersalis z affirmatiua erit sillogismus per primum modum. Si uniuersalis z negatiua non erit sillogismus. Si particularis z affirmatiua erit per tertium modum sillogismus. Si particularis z negatiua non erit sillogismus: z sic sunt ibi octo combinationes sed tñ quatuor utiles. sic igitur manifestū est q: supponēdo p̄tradictionē erūt p̄iugationes in p̄ma figura tertia z secūda z sic sunt combinationes z sunt octo utiles ad demonstrandum in p̄ma figura per impossibile. due. s. ad demonstrandum particularem affirmatiuam z due ad demonstrandum negatiuā ulem z. 4. in particularem negatiuā. [Dubitaret forte aliquis p̄mo ad quez p̄tineat sillo per impossibile q: non ad sophisticam patet q: non ad dialecticum uidef qd dicit in 8° thop. q: nihil differt quo ad demonstratorem sillo uti ad impossibile z sillogismo ostensiuo quo ad dialecticum multum differt: q: non debet uti nisi ostensiuo quo ad demonstratorem non uidef q: ipse p̄cedit ex ueris z immediatis. sed sillogismus ad impossibile ex falsis est. [Sed cōtra dialecticus obuiator est alteri z tunc nitit ducere socium suuz p̄teruū ad aliqd incōueniens. hoc aut maxime fit per sillogismum ducētem ad impossibile quare p̄m q: obuiator est utet ipso. Adhuc demonstrator utit omni differentia demonstrationis: sed demonstratio per impossibile est una eius differentia quare demonstrator utetur eo. Adhuc demonstrator alij disputat cum caillatione qui forte negaret manifesta p̄ncipia: sed illa non potest demonstrator ex causis z prioribus probare quare probabit ea ex posterioribus z ab effectu: hoc autem erit deducēdo ad impossibile quare demonstrator utetur sillogismo ad impossibile ad minus propter p̄ncipiū uerificationē. Adhuc sicut uult Ag. omnis philosophus utit hoc p̄ncipio de quolibet affirmatio uel negatio. sed demonstratio per impossibile decurrit per hoc p̄ncipium sicut habetur in primo posteriorum. ergo philosophus utetur

tali sillogismo. et non solum demonstrator sed et diale-
 cticus quod concedendum est. Sciendum tamen quod pertinet
 ad demonstratorem propter sua principia ostendenda sicut
 dictum est et propter effectus demonstrandos quorum cau-
 sa difficilis est ad videndum et non nota: quia enim ita est
 oportet ex hypothesi ad inconueniens deducere contra aut
 et minus excellenter prouenit usui dialectici ad obuiandum.
 ¶ Ad primum obiectum dicendum quod Aristoteles in 8° thomae non se-
 parat simpliciter talem ab usu diale-^{ctico}. sed quoniam per ipsum non de-
 ducit ad manifestum inconueniens et causa huius est sicut ibi dicit
 quod fillato falso ad interimendum hypothesim. ubi fuerit ma-
 nifeste falsum resistet obuiato: annuens illud esse uerum
 et ita prouenit dialecticum impediri ubi deducatur ad ualde ma-
 nifeste falsum. quoniam ergo deducit ad manifeste falsum ut
 eo dialecticus. ¶ Ad secundum dicendum quod demonstratio potissima
 maxima tamen ex ueris est: demonstratio autem per impossibile non
 est potissima et ideo potest ex falsis procedere. uel potest dici quod
 ex parte illa qua demonstrat intentionem ex ueris procedit sicut
 patet quo ad secundam rationem. ¶ Tertius autem dubitaret
 forte aliquis quare non diffinit hic actum filli per impossibile
 sed ipsum fillum cum in precedentibus non diffinit fillum cir-
 cularem et uersiuum sed actum illorum. Dicendum quod tunc sillogis-
 mus circularis quod conuersiuus habet fillum perfectum ad quem
 habet diffinitionem que non est adeo manifesta ex subiecto eorum
 ex quibus est circularis et conuersiuus fillus sicut ex actibus
 ipsorum: quare ergo per diffinitiones eorum patere debent eorum
 differentie ad perfectos fillos ideo diffinit sub suis actibus
 et non in se. Fillus autem per impossibile non recipit perfectum
 fillum ad quem notanda sit eius differentia et ideo in se diffi-
 nit et non diffinit eius actus. ¶ Sed tunc ulterius dubi-
 tabit de eius diffinitione quare cum 2° in fillo ostendat et non
 fillus incompetenter dicit quod fillus ostendit. Adhuc cum qua-
 do denotet tempus quod quidem non est de essentia sillogismi ut
 dicitur male diffinitio dari per quando. Adhuc 2° non est an-
 tequam concludit: sed ante fillum per impossibile nihil conclu-
 dit quare an ipsum non est 2°. quare non bene dicit quod acci-
 pienda est opposita rationis. Adhuc propositio omnis est de alio
 sillogismo: sed ad hoc non est fillus quando incipit ostendi per
 impossibile: quare nondum est propositio quare male dicit quod
 accipienda est altera propositio. Adhuc non sufficit unam pro-
 positionem accipere sed oportet eas esse notas. Adhuc oportet
 quod coicet cum hypothesi in uno terminorum quare aliter ex eis
 non est fillus et sic diminuta est eius diffinitio. ¶ Ad pri-
 mum dicendum quod cum dicit quod fillus per impossibile ostendit
 sensus est talis per fillum per impossibile fit ostensio et ita
 non est inconueniens quod dicit. ¶ Ad secundum quod tempus est
 propria mensura motus et actionis et ideo incompetenter dicit quod
 fillus per impossibile fit quoniam supponit contradictionem et. unde
 hoc quod dicit quoniam specificatio eius est quod dicit ostendit. non
 ergo ponit quando tanquam signum aliquid de essentia filli per
 impossibile sed modo predicto. ¶ Ad tertium dicendum quod
 conclusio est actualiter concludenda uel habitualiter: oppositum
 autem procedit de ratione actu conclusa: sed in sillogismo per im-
 possibile supponit contradictionem rationis habitualiter conclu-
 se et principaliter intentione. ¶ Ad quartum dicendum quod est di-
 cere propositionem que iam sumpta est in fillo uel que sum-
 pta est in seipsa. huius autem sumptis altera propositio non sillogis-
 mi precedentis sed altera propositio secundum seipsam. ¶ Ad quoniam
 tum dicendum quod per hoc quod dicit assumit satis intelligit pro-
 positionem assumi debere ueram quare nisi manifeste uera est
 non contingeret eam uere sumere sine impedimento: quare si
 assumi debet ex se sine dono respondentis oportet quod mani-
 feste uera sit. ¶ Ad ultimum patet responsio per idem quare assu-
 ptio est propositio alteri copulata secundum medium ad fillandum.
 et ideo dicit assumit secundum quod signum propositiones copulatas esse
 ad medium unum. Adhuc forte dubitaret ulterius aliquis
 que sit differentia filli per impossibile et conuersiuum cum in
 omnibus figuris similes sint. Et dicendum quod differentia multi-
 plex est. prima est quod fillus conuersiuus sit per fillato opposito

hypothesis. fillus autem per impossibile non per sillogismo op-
 posito rationis ex quo patet quod conuersiuus pro hypothesis ac-
 cipit oppositum conclusum: et fillus per impossibile oppositum con-
 cludendi. ¶ Alia est differentia quod conuersiuus fit ita suppo-
 nendo contrariam quam contradictoriam. fillus autem per impossi-
 bile fit tamen supponendo contradictoriam. ¶ Tertia est quod fillus
 conuersiuus ostendit rationem: sed fillus per impossibile osten-
 dit propositum. ¶ Quarta est quod illud idem supponit in sillo-
 gismo conuersiuo cuius oppositum concludit in fillo ad im-
 possibile et 2°. illud supponit in fillo ad impossibile cuius
 oppositum concludit in sillogismo conuersiuo. ¶ Quinta
 est quod sillogismus conuersiuus supponit et concludit uerum
 uel falsum indifferenter. fillus autem ad impossibile suppo-
 nit et concludit solum falsum et hoc est patens inspectis.
 ¶ Sed tunc querit cum iste fillus sit similis conuersiuo ut
 dicitur in littera quare non procedit supponendo contrariam sed
 tamen contradictoriam cum conuersiuus supponat utramque. Et
 dicendum quod conuersiuus ostendit rationem decurrendo secundum hanc
 maximam sic destructo ratione destruit antecedens ergo posi-
 to ante ponit et rationem. unde autem ratio destruit tamen per suppo-
 sitionem sui contrarij quam per supponem sui contradictorij neque
 simul stant contraria in ueritate neque contradictoria ideo sil-
 logismus conuersiuus procedit supponendo tam contrariam
 quam contradictoriam. demonstratio autem per impossibile de-
 currit secundum hoc principium de quolibet affirmatiuo uel ne-
 gatiuo sicut dicitur in posterioribus et sicut hic dicitur in tex-
 tu. sed hoc principium non est uerum nisi de affirmatione et
 negatione que sibi contradicunt et ideo non sufficit suppo-
 nere contradictoriam. quare ergo similis sit iste sillogismus
 conuersiuo sillogismo in hoc quod quodammodo conuersiue pro-
 cedit: non tamen debet supponere contrariam propositum pro
 hypothesis sicut conuersiuus. ¶ Sed opponit hic sicut dicitur
 in littera sumpta contraria propositionis uniuersalis fit
 sillogismus concludens impossibile: quare cum impossi-
 bile non sequat nisi ex impossibili erit hypothesis impos-
 sibilis: sed sequit si una contraria est impossibilis et altera
 necessaria est quare in naturali materia neque prout contraria si-
 mul esse uera neque simul falsa sicut nec contradictoria. qua-
 re uidetur quod cum fiat sillogismus concludens impossibile
 supponendo contrariam quod contingit supponendo contrariam
 demonstrare per impossibile sicut et prouenit sillogizare con-
 uersiue supponendo contrariam. Dicendum quod cum dicitur Aristoteles
 concludit impossibile cum supponit contrariam non est intel-
 ligendum quod semper concludit impossibile sed per impossi-
 bile intellectum falsum notum et manifestum et ita non potest
 per illud concludi hypothesis esse impossibilis sed solum
 falsa et ideo non ostendit propositum uerum esse. uel si di-
 cat aliquis quod similis debet concludi tale falsum quod fit im-
 possibile quod non est uerum: tunc oportet dicere quod semper secundum
 rem ostendit oppositum cum sumit contraria uniuersalis: huius
 forma arguendi non ualet si unum contrariorum est falsum
 et reliquum est uerum: quare hoc principium de quolibet af-
 firmatiuo uel negatiuo secundum quod determinat sillogismus per
 impossibile non est necessarium nisi in oppositis contradi-
 ctorie. ¶ Consequenter forte dubitabit aliquis circa sillo-
 gismum conuersiuum cum processit determinando ipsum secundum
 modos diuersos figurarum per ordinem quare non sic
 procedit circa sillogismum ad impossibile sed procedit secundum
 ordinem rationum in figuris. Et dicendum quod huius ratio est:
 quare sillogismus conuersiuus respicit sillogismum perfectum
 unde secundum ordinem sillogismorum perfectorum prius in mo-
 dis diuersis procedit determinando sillogismum conuersi-
 uum quare iuxta modos perfectos fit sillogismus conuersi-
 uus. demonstratio autem per impossibile non recipit sillo-
 gismum perfectum sed solum rationem demonstrando et ideo
 determinat de ipso procedendo secundum ordinem conclusio-
 num et non secundum ordinem modorum in figuris. ¶ Alte-
 rius dubitabit quare uniuersalis affirmatiua non osten-
 ditur per impossibile in prima figura sed in alijs. huius enim

videt falsum cum ulis affirmatiua nō pcludit in secūda figura nec in tertia sed solū in pma. Idem etiā videt per hoc qd sillogismus cōuersiuus ad affirmatiuā ulēm ostē dēdam sit in pma figura: z demonstratio per impossibile similis est cōuersiuo sillogismo ut dicit. Et dicendum qd ulis affirmatiua nō demit per impossibile in pma figura qz supponēda est eius opposita. sic aut nō oino erit filla. **C** Ad pmiū obz dicēdū qd 2° demit per impossibile nō demit uel filla. ulis ergo affirmatiua demit per impossibile nō est fillata sed ex opposito sillogizat falsus aliquid quod mediāte quo habet ppositum in secūda z tertia. Si autē ipsa vniuersalis cōcludit filla solum in pma figura. nam in secūda aut tertia nō cōcluderet. **C** Ad secūdum dicēdū qd si demit vniuersalis affirmatiua per pnam figurā z deinde fiat cōuersio filla cōuersiuus erit per aliam figurā qz per pnam figurā: z similiter est in demonstratiōe per impossibile ad ostēdēdum vniuersalem affirmatiuā qd filla cōcludens falsum sit in alia figura a p^o. vnde similes sunt in hoc. filla tamen ubi sillogizat tū affirmatiua ulis sit sillogismus per pnam figuram **C** Consequēter forte dubitabit de intellectu quorūdam dictoz in littera. z pmo de eo qd dicit qd filla ad impossibile procedit non pfillato opposito ypothesis sed ipso existēte manifeste uero. Si enim 2° intēta manifeste uera z eius opposita est manifeste falsa sed oppositum pōnō secūde qd figo dederit non oportet ipsum ad manus incōueniēs ducere z ita nō oportet ibi sillogizare aliquid incōueniēs. Adhuc dicūt aliqui qd nō est intētio pōnez pncipalem eē manifeste falsam sed oppositum false pōnō sed h non pcedit littera immo oppo^m. **C** Solutio dicit pōt qd 2° intēta sit manifeste uera ex natura rei tamen quo ad nos pōt eē immanifesta z ideo sepe negari potest z eius oppositū cōcedi z tūc necesse est ducere ad tale falsum qd sit mediū: qz aliter non cōcederet ypothesis esse falsam z illud planū est ex dictis. dictum est enim qd sillogismus per impossibile pmo cōpetit demonstratori ppter suoz pncipioz ostētionem si forte negent: sed talia pncipia quātum ad naturā rei manifesta sunt z uera: possunt tamē alicui ignorātī significatione ignota esse z ab eo negari. uel forte caullator uolēs oino resistere negabit aliquādo pncipia quāuis in uitate sint nota. **C** Beinde queref forte de eo qd dicit ubi ostēdit vniuersalem negatiuam nō demonstrari per impossibile supposita ei cōtraria si interimif ypothesis qd est manifeste falsus cū ex ypothesi sequat oppositā falsam esse. Et dicendū qd hoc uerum est sed intētio est qd non interimif ypothesis ex cōtraria ita qd per eius interemptionē ostēdat oppositum. **C** Item dubitat de hoc qd dicit particularē negatiuam non posse per impossibile demonstrari sumpta eius subcōtraria. hoc enim videt falsum eo qd sumpta eius opposita particulari affirmatiua ostendit nullum. b. eē a. sic omne. a. est. c. aliquid. b. est. a. ergo aliquid. b. est. c. sed hoc est falsum ergo ypothesis falsa: quare eius oppositū uerum nullū. b. est. a. sed sequit si nullū. b. est. a. aliquid a. b. nō est. a. quare ostēdet per impossibile particularis negatiua supposita pro ypothesi eius subcōtraria. Dicēdum qd **A**gē. non phibet qn possit sic demonstrari particularis negatiua sed qd non cōueniēter quare nō seruatur in tali demonstratiōe pditiones demonstratiōis per impossibile: non enim supponit falsus z incōpossibile pposito sed uerū z ei cōpossibile: nec cōcludit falsum ppter ypothesim quorum tamen utriūqz existit ad demonstratiōem per impossibile.

In media autē figura z postrema z hoc ostendit ponatur eniz. a. nō omni. b. inesse. Sumptum sit autē omni. c. in eē. a. igit si. b. quidē non omni. c.

autē omni. a. non omni. b. in erit. c. hoc autem impossibile. Sit enim manifestū quoniam omni. b. in est. c. quare falsum est quod est suppositum. uerū ergo omni in esse. Si autē contrariū supponat sillogismus qui dem erit: z impossibile: non tamē ostendit qd positum est. Si enim. a. nulli. b. a. autē omni. c. nulli. b. c. hoc autē impossibile: quare falsum est nulli in esse: sed non si hoc falsum: omni uerū. Quādo autē alicui. b. in est. a. ponat. a. nulli. b. in esse. c. autē omni in sit: necesse est ergo. c. nulli. b. in eē: quare si hoc impossibile necesse est. a. alicui. b. in esse. Si autē supponat alicui non in eē eadē erunt que in prima figura.

C hic determinat quomodo demonstrat in secūda figura per impossibile z diuidit in duas. In prima ostēdit quomodo demonstrant pōnes affirmatiue. in secūda cum dicit. **C** Rursum ponat. **I** quomodo demonstrat negatiue. affirmatiuarum pmo docet demonstrare vniuersalem affirmatiuam per impossibile in secūda figura supponendo eius cōtradiatoriā z accipiēdo vnum extrinsecū sub p dicitō ypothesis z fiet sillogismus ad impossibile in q^oto secūde. Verbi grā si debet demonstrari omne. b. esse. a. supponit aliquid. b. non esse. a. z assumat uerum sic. Omne. c. est. a. z filla sic. Omne. c. est. a. aliquid. b. nō est. a. ergo. b. aliquid nō est. c. sed hoc est falsum ergo ypothesis falsa. quare oppositū uerum. s. omne. b. est. a. z hoc est **I**n media autē z postrema. **I**deo manifestat qd supponēdo cōtrariā pro ypothesi fiet sillogismus ducens ad manifeste falsum sed non ppter hoc ostēdit ppositum si cut z fuit in prima figura. z h qd dicit facit sillogismū ad impossibile in secūdo secūde z h est. **C** Si autē p^otrariū. **C** Consequēter docet quomodo demonstrat per impossibile in secūda figura particularis affirmatiua z pcedit sic. pmo supponēdo eius cōtradiatoriā ostēdit eam sic. supponat nullum. b. eē. a. z accipiat extrinsecus uerum omne. c. esse. a. z fiat sillogismus ad impossibile in secūdo secūde z patet pcessus z hec est. **C** quoniam autē aliter. **I** secūdo dicit qd supponēdo eius cōtrariā non ostēdit ppositum cōpetēter. ptingit enim idem qd dictū est in prima figura in suppone vniuersalis ypothesis. s. qd nō supponit falsum. item impossibile pposito nec accidit falsū ppter ypothesim z hoc patet intueti z per p dicitō circa figuram pnam z h est. **C** Si autē ponat. **I**

C Rursum supponat. a. alicui. b. in eē. c. autem nulli in sit necesse est ergo. c. alicui. b. non in eē sed omni inerat quare falsus qd suppositū est nulli ergo. b. in erit. a. autem nō omni. b. in est. a. ponat enim in eē. c. autē nulli necesse est igit. c. nulli. b. in eē: hoc autem impossibile: quare uerum est non omni in esse. **A**d manifestum ergo quoniam oēs sillogismi sūt per mediā figuram.

C Conter docet demit per impossibile pōnes negatiuas z pmo ulēm per supponē p dictionis sic supponat aliquid. b. eē. a. z sumat extrinsecus nullū. c. eē. a. z filla in tertio modo. sic null. c. u. est. a. aliquid. b. est. a. ergo aliquid. b. non est. c. sed h est falsum z c. z hoc est. **C** Rursum ponatur. **I** Secūdo docet demonstrare particularē negatiuā suppo-

nendo eius contradictoria et assumendo uerum extrinsecus
negatiuum ex quo sillogizatur. In primo secunde sic nullus, c.
est, a. omne, b. est, a. ergo nullum, b. est, c. et hoc est falsum
et hoc est. Quonia autem non. In fine autem ex his con-
cludit quod omnis 2° demonstratiua per impossibile in secunda
figura et hoc est. Manifestum ergo. **C** Dubitaret forte ali-
quis hic quare demonstratio per impossibile in secunda
figura semper accipit extrinsecus unum sub ipso ypothesis
Et dicendum quod hoc est quod propositiones disposite sub figura
primam coicant in predicto et sic se debent habere ypothesis et
uerum assumptum et ideo in primo coicant et ideo oportet assumi sub
primo ypothesis. **C** Alterius dubitaret quare docet contrarias
negatiuarum rationum demonstrandarum sicut affirmatiuarum. Et
dicendum quod hoc est: quare eadem est ratio de suppone 3° ad osten-
dendum negatiuas rationes que est ad ostendendum affirma-
tiuas et hoc satis per predicta patet et ideo hoc omisit. **C** Notandum
autem quod octo prout fieri solent per impossibile quod per se sic si demo-
strat 2° per impossibile in secunda figura aut ergo affirmati-
ua aut negatiua 2°, si affirmatiua aut uerum aut particularis.
si uerum supponit eius contradictoria que est particularis negati-
ua sub cuius predicato oportet uerum assumere sicut predictum est
Sed tunc alia contingit accipere uerum aut particularem, si particu-
laris aut ergo affirmatiua aut negatiua et aut fiet maior
aut minor: sed nullo modo fiet solus eo quod ex particularibus ni-
hil sequitur, si uerum aut affirmatiua aut negatiua, si negati-
ua siue illa fiat maior aut minor, non erit solus quod ex negatiuis ni-
hil sequitur. Si affirmatiua aut illa fiat minor, et ypothesis maior, et
sic non erit solus quod maior debet esse uerum in secunda figura. Si autem
uerum affirmatiua fiat maior, et ypothesis minor, erit solus in
quarto modo, ergo octo sunt hic combinationes sed unica uti-
lis est ad demonstrandum uerum affirmatiua. Si autem debeat
demonstrari particularis affirmatiua 2° supponit uerum ne-
gatiua contradictoria et accipit alia uerum uel particulariter, si
uerum et negatiue sunt due combinationes inutiles quia ex
negatiuis nihil. Si autem uerum et affirmatiue aut ergo ypo-
thesis erit maior, et reliqua pro minor, et erit solus ad propositum in
primo secunde: aut e 2° et erit solus ad propositum in secundo secunde. Si au-
tem illa alia accipit particularis et negatiua erunt due combi-
nationes inutiles sicut prius. Si particularis affirmatiua aut
ergo ypothesis erit minor, et particularis affirmatiua maior, et
non erit solus quod maior, particularis, aut e 2° et erit solus ad pro-
positum in 3° secunde. Igitur octo sunt combinationes sed tres in-
tres ad propositum. Si autem 2° demonstranda sit negatiua
aut uerum aut particularis, si uerum supponit contradictoria, si
particularis affirmatiua et assumet alia pro uerum aut par-
ticularis, si particularis nullo modo erit solus. Si uerum affir-
matiua non erit solus quod ex ambabus affirmatiuis nihil
sequitur in secunda figura. Si uerum negatiua erit solus si ipsa
sit maior, et ypothesis minor, et erit tertius modus et ita erunt octo
hic combinationes sed omnes inutiles propter uerum. Si autem
debeat demonstrari particularis negatiua supponit uni-
uersalis affirmatiua et assumet alia pro uerum uerum aut par-
ticularis, si uerum et affirmatiua sunt due combinationes inuti-
les. Si negatiua sunt due utiles similiter iuxta primum et
secundum modum, si assumat particularis et affirmatiua sunt due
inutiles, si negatiua erit utilis maiore existente uniuersali
et non aliter et ita sunt hic octo combinationes sed tres
utiles. Sic ergo in summa sunt 32 combinationes omnes in-
utiles propter octo quare una demonstrat uniuersalem affirma-
tiua et tres particularis affirmatiua, una etiam uerum nega-
tiua et tres particularis negatiua.

Similiter autem et per ultimam pona-
tur enim, a. alicui, b. non inesse, c. au-
tem omni: ergo, a. alicui, c. non inest
Si ergo hoc impossibile: falsum alicui non
inesse: quare uerum omni inesse. Si vero suppo-
nat nulli inesse: erit quidem sillogismus non

tamen ostendit quod propositum est. Si enim con-
trarium supponat eadem erunt que in prioribus.

C Hic docet per impossibile demonstrare in tertia figura, et
primo rationes affirmatiuas, secundo negatiuas, et affirmati-
uarum primo uerum, secundo particularis cum dicit. Sed ad
ostendendum. Iuxta sic procedit, primo docet demonstrare eam
supponendo contradictoria et assumendo aliquid supra sub
ei ut si demonstrari debeat omne, b. esse, a. supponit aliquid, b.
non esse, a. et assumat omne, b. esse, c. et fiet solus in quinto ter-
tie, sic aliquid, b. non est, a. omne, b. est, c. ergo aliquid
c. non est, a. sed hoc est falsum et hoc est. Similiter au-
tem. Secundo dicit quod si supponit eius contraria erit sillogis-
mus ad falsum concludendum sed non ostendit propo-
situm quod non sequitur si unum contrariorum sit falsum quod
reliquum sit uerum: sicut prius habitum est et hoc est. Si
vero supponitur.

C Sed ad ostendendum alicui inesse hec su-
meda ypothesis, nam si, a. nulli, b. c. autem
alicui, b. a. non omni, c. si ergo hoc falsum:
uerum est, a. alicui, b. inesse. Quia autem nulli
b. inest, a. supponat alicui, b. inesse. Superius
sit autem et c. omni, b. inesse: ergo necesse est
a. alicui, c. inesse: sed nulli inerat: quare falsum
est alicui, b. inesse, a. Si vero supponat omni
b. inesse, a. non ostendit propositum. Sed ad
a. b. non omni inesse: hec est sumeda ypo-
thesis: nam si, a. omni, b. et c. omni, b. a. in-
est alicui, c. hoc autem non fuit: quare falsum
est omni inesse: si autem sit uerum est non om-
ni. Si autem supponat alicui inesse eadem erit
que est in his que dicta sunt prius. Manifestum
ergo quonia in omnibus per impossi-
bile solus oppositum supponendum. In prima
autem et quoniam in media figura ostendi-
tur quodammodo affirmatiua et uniuersa-
lis et in postrema.

C Consequenter docet ostendere per impossibile in tertia fi-
gura particularis affirmatiua supponendo contradictoria
eius, si nulli, b. esse, a. et assumendo unam particularis, si aliquid
b. esse, c. et fit solus ad impossibile iuxta sextum modum et hoc
est. Sed ad ostendendum. Et nota quod assumpta pro ypo-
thesi eius subcontraria non accidet falsum propter ypothe-
sim quod ypothesis est incopossibilis principali intento sed
hoc non dicitur. Et relinquit notum ex sepe dictis. **C** Con-
sequenter docet ostendere per impossibile in tertia figura
rationes ueras et primo uerum: secundo particularis. Circa uniuersa-
lem sic procedit, primo supposita contradictione ostendit eam
sic supponit aliquid, b. esse, a. et sumat uerum extrinsecus omne, b.
est, c. et sillogizatur in tertio modo et patet processus et hoc
est. Quonia autem uerum. Secundo dicit quod sumpta eius
contradictoria non ostendit propositum sicut sepe dictum est
et hoc est. Si autem supponit. **C** Consequenter docet ostē-
dere particularis negatiua et procedit sic, primo ostendit eam
supponendo contradictoria sic sup^r omne, b. esse, a. et assuma-
tur omne, b. esse, c. et ostendat propositum in primo tertie sillo-
gizando et hoc est. Si autem non omni. Secundo dicit quod si supponit
eius subcontraria tunc eēt quod prius, si quod non demonstrabit
propositum propter falsitatem ypothesis cum non oportet ypo-
thesim falsam esse proposito existente uero et hoc est. Si au-
tem sup^r. In fine autem duo correlaria concludit prius hinc
quorum primum est quod ad demonstrandum per impossibile

Liber Secundus

autem in media figura. Si. c. a. qdem omni. b. autem nulli inest: manifestum est quoniam am nulli. b. inest. a. Similiter autem et si. a. non omni. b. ostensum sit inesse. nam hypothesis quidem est omni in e. c. assumebat. a. qdem omni. b. Non non omni: et si priuatiua sit supra. a. c. similiter: et sic fit media figura.

Consequenter illas propositiones ostendit et primo primam secundo secundam cum dicit. **R**ursum in media. Tertio tertiam cum dicit. **R**ursum in 3^a. **C**irca 3^m sic procedit. primo ostendit primam eius partem. scilicet quod negatiua per impossibile demonstrata in prima figura ostensue sillogice per secundam. 2° ostendit eius partem secundam. scilicet quod affirmatiua per impossibile demonstrata in prima ostensue sillogice per tertiam cum dicit. **R**ursum sit ostensum. **I**n prima primo ostendit intentum de uili negatiua. secundo de particulari negatiua. **I**n primis igitur manifestat quod negatiua uilis per impossibile demonstrata in prima figura ostensue sillogice per secundam. ex hypothesis enim et uero assumpto supra ipsam sit sillogismus ad impossibile in tertio prime sic. Omne. a. est. c. aliquid. b. est. a. ergo aliquid. b. est. c. sed hoc falsum quare oppositum hypothesis uerum. scilicet nullum. b. est. a. deinde ex opposito false propositionis et uero primo sumpto sillogice ostensue positum in primo prime sic. Omne. a. est. c. ergo nullum. b. est. a. et hoc est. **S**ic enim ostensum. **E**t nota hic ad euidentiā littere quod sillogismus ad impossibile fit ex hypothesis et uero assumpto et concludit falsum. sillogismus autem ostensue ad eandem propositionem fit ex eodem uero assumpto et opposito false propositionis et ita tres propositiones sunt maius horum duorum sillogismorum quas tamen in littera ponit absque propositione. et hoc ordine primo ponit hypothesis falsam. secundo uerum assumptum. tertio oppositum false propositionis que sequitur ad illam ad demonstrandum quod sillogismus ad impossibile fit ex prima et secunda. sillogismus autem ostensue ex 3^a et 3^a et illud prompte teneat ad totam exponere sequentis littere. **C**onter manifestat quod particularis negatiua demonstrata per impossibile in prima sillogice ostensue per secundam. supponit enim hypothesis contradictione et accepto uero extrinsecus supra eam affirmatiue fiet sillogismus ad impossibile per primam prime sic. Omne. a. est. c. omne. b. est. a. ergo omne. b. est. c. quod est manifeste falsum. deinde exponendo sic et uero assumpto ostendit propositum in quarto 2° sic Omne. a. est. c. quoddam. b. non est. c. ergo quoddam. b. non est. a. si autem uerum extrinsecus supra hypothesis accipiat negatiua fiet sillogismus ad impossibile in primo prime et sillogismus ostensue in 3° prime ad eandem propositionem. et hoc est. **S**imiliter autem et si modi. **C**

Rursum sit ostensum alicui. b. inesse. a. ergo hypothesis quidem nulli inesse. b. autem summebat. c. omni in e. c. a. omni uel alicui. c. sic enim erit impossibile: hoc autem in postrema figura: si. a. et. b. omni. c. **E**t manifestum est ex hijs quoniam necesse est. a. alicui. b. inesse. Similiter autem et si sumat alicui. c. inesse. a. uel. b.

Consequenter ostendit quod affirmatiua demonstrata per impossibile in prima ostensue sillogice in tertia. scilicet particularis affirmatiua quod uilis non demonstrat. in prima supponit enim contradictionem et assumpto uero extra ex hypothesis affirmatiue nulli erit sillogismus ad impossibile in secundo prime. scilicet nullum. b. est. a. omne. c. est. b. ergo nullum. c. est. a. sed hoc falsum. ex opposito autem false propositionis et eodem uero sillogice propositum ostensue in tertio tertie sic **A**liquod. c. est. a. omne. c. est. b. ergo aliquid. b. est. a. **S**i autem

uerum acceptum sub hypothesis sit particulare et affirmatiuum erit sillogismus ad impossibile in quarto prime et ostensue in quarto tertie sicut patet perse. sicut enim si tam. a. quod. b. inest. c. uniuersaliter sequitur per primam tertie quod. a. inest alicui. b. similiter et si alterum inest uniuersaliter ei et reliquum particulariter sequetur idem per tertium uel quartum eiusdem et hoc est. **R**ursum sit ostensum. **C**

Rursum in media figura ostensum sit. a. omni. b. in e. c. ergo hypothesis quidem fuit non omni. b. inesse. a. sumptum est autem. a. omni. c. et. c. omni. b. sic enim erit impossibile: hoc autem in prima figura: si. a. omni. c. et. c. omni. b. Similiter autem et si alicui ostensum sit in e. c. nam hypothesis quidem fuit nulli. b. inesse. a. sumptum est autem. a. omni. c. et. c. alicui. b. **S**i autem priuatiua sit sillogismus: hypothesis quidem. a. alicui. b. sumptum autem. a. nulli. c. et. c. omni. b. quare fit prima figura: et si non uniuersalis sit sillogismus. **S**ed. a. alicui. b. ostensum sit non inesse similiter. **N**am hypothesis omni. b. inest. a. sumptum est autem. a. nulli. c. et. c. alicui. b. sit enim prima figura.

Consequenter ostendit propositionem secundam prius positam: et primo ostendit eam quo ad affirmatiuas propositiones. secundo quo ad negatiuas et quo ad affirmatiuas. primo ostendit intentum quo ad uniuersalem. secundo quo ad particularem. **P**rimo ergo ostendit quod uniuersalis affirmatiua demonstrata per impossibile in secunda in quarto modo ostensue sillogice in primo prime et intelligit idem processum quod in predictis et hoc est. **R**ursum in media. **S**ecundo ostendit quod particularis demonstrata per impossibile in tertia ostensue sillogice in prima ex hypothesis et uero assumpto si hypothesis sit minor erit sillogismus ad impossibile in primo prime. ex opposito autem false propositionis et eodem uero erit sillogismus ostensue in tertio prime et hoc perse patet et hoc est. **S**imiliter autem si alicui. **C**onsequenter ostendit idem de propositionibus negatiuis et primo de uili negatiua quia ex opposito eius et uero negatiuo assumpto pro maiore sillogice falsum in tertia secunde. ex opposito autem propositionis et eodem uero sillogice propositum in primo prime et patet et hoc est. **S**i autem priuatiua. **S**ecundo idem ostendit de particulari negatiua quod ex hypothesis que est eius oppositum et ex uero negatiuo facto manifesto sillogice falsum per primum prime. ex opposito autem illius falsi et eodem uero sillogice ostensue propositum in quarto prime et hoc patet: et hoc est. **E**t si non uniuersalis. **C**

Rursum in tertia figura ostensum sit. a. omni in e. c. b. ergo hypothesis quidem non omni. b. inest. a. sumptum est autem. c. omni. b. et. a. omni. c. sic enim erit impossibile. hec autem prima figura. Similiter autem et si in aliquo sit demonstratio: nam hypothesis quidem nulli. b. in e. c. a. sumptum est autem. c. alicui. b. et. a. omni. c. **S**i autem priuatiua sit sillogismus hypothesis quidem. a. alicui. b. inesse sumptum est autem. c. quidem nulli. a. b. autem omni: hec autem media figura. Similiter autem et si non uniuersaliter sit demon-

stratio. nam ypothesis quidē erit omni. b. inesse. a. sumptū est autem. c. a. quidē nulli. b. autē alicui. hec autem media figura.

Consequēter ostēdit tertiā ppōnem supius positā z p̄mo p̄mā. s. q̄ affirmatiua demonstratiua per impossibile in tertia figura ostēsiue fillat per p̄mā partē. sc̄do secūda s. q̄. d. negatiua demonstrata per impossibile in tertia ostēsiue fillat per sc̄dam. In p̄ma parte p̄mo ostēdit p̄positū de uli affirmatiua. sc̄do de pticulari affirmatiua. p̄mo igit ostēdit q̄ ulis affirmatiua demonstrata per impossibile in tertia ostēsiue fillat per p̄mā. In p̄ma parte p̄mo ostēdit q̄ ex ypothesi q̄^r v̄o assumpto sup̄ sbm ypothesis fillat falsum in q̄nto tertiē. ex opposito autem p̄onis false z eodē v̄o ostēsiue fillat p̄positū in p̄mo p̄ime z h̄ est. **R**ursum in tertia. **D**einde ostēdit idē de pticulari affirmatiua q̄ ex eius opposito z v̄o assumpto cōcludit falsum in 6° tertiē. ex opposito autē illius falsi z eodē uero ostēdit p̄positū in tertiō p̄me z h̄ est. **S**imiliter z si in aliquo. **E**t nota q̄ hucusq̄ in ponēdo tres propositiones que sunt p̄missē duoz fillorum similr posuerat p̄mo ypothesim z 2° uerū assumptū z 3° oppositū p̄onis false: decetero autē mutabit ordinē q̄ p̄mo ponet ypothesim 2° oppositū false p̄onis z 3° uerū assumptū. **C**onter ostēdit q̄ negatiua dem̄strata per ip̄le in p̄ma ostēsiue fillat in p̄^o z p̄^o ostēdit h̄ de uli negatiua. sc̄do de pticulari negatiua. **I**nnulli igit q̄ supposita p̄di c̄tōe ulis negatiue cum v̄o extrinsecus facto ma^r z erit filli in 4° 3° sic. **D**e. b. est. c. aliq̄d. b. est. a. ḡ aliq̄d. a. est. c. sed h̄ falsus. **E**x opposito autē p̄onis false z uere eadē ostēsiue fillat p̄pōnū in p̄^o sic nullū. a. est. c. oē. b. est. c. ergo nullū. b. est. a. z h̄ est. **S**i autē puatiū. **D**einde ostēdit idē de pticulari negatiua q̄ ex ypothesi. z v̄o assumpto fillat falsum in 3° 3° sic. **A**liq̄d. b. est. c. oē. b. est. a. ergo aliq̄d. a. est. c. q̄d est falsum. **D**einde ex opposito p̄onis false z eadē v̄o ostēsiue fillat p̄positū in 3° 3° sic nullū. a. est. c. aliquod. b. est. c. ergo. b. non est. a. z h̄ est. **S**imiliter autem z si non vn̄uersaliter. **J**

Manifestū ergo quoniā per eosdem terminos z per impossibile z ostēsiue est demonstrare vn̄amquāq̄ ppōnem. Similiter autem erit z cum ostēsiui sint filli z ad impossibile deducere. **I**n sumptis terminis quādo opposita p̄positio conclusioni sumpta est. **N**am sūt sillogismi idem qui sunt per cōuersionem: quare statim habemus figuras per quas vn̄quodq̄ erit. **M**alam ergo quoniā ois p̄positio ostēdit per utrosq̄ modos per impossibile z ostēsiue: z non cōtingit separi alterum.

Iā ostēse sunt tres ppōnes supius posite que sunt p̄missa rōnis eius. **C**onter cōcludit rōnē suam. s. q̄ oē demonstratū per impossibile ostēsiue fillat in eadē terminis z 2°. s. oē ostēsiue fillatū per impossibile dem̄strari p̄t si supponat p̄dictio p̄onis. z addit ad h̄i cōfirmationē q̄ h̄i filli filli sunt cōuersiuis z h̄ est. **M**a^m ergo q̄m per eodē. **I**n fine autē ex qua p̄one correlarie cōcludit q̄ ois p̄pō dem̄strari p̄t utroq̄ mō. s. ostēsiue z per ip̄le z h̄ est. **M**alam ergo. **I**llic forte dubitaret aliq̄s q̄re nō p̄us cōparauit fillm circularē z cōuersiū ad ostēsiū sic h̄c facit de fillo per impossibile cū tñ glibet illoz sit ex ypothesi z filli ex ypothesi opponit ostēsiuo. **E**t dicit p̄t q̄ ex diffinitione p̄usionis z circulationis p̄z d̄ta filli ostēsiui ad circularē z ad ostēsiū sicut ex p̄determinatis p̄z. s. ex dif

initione dem̄strationis per impossibile supius data nō patet et^o d̄ta aut hitudo quā h̄t ad ostēsiū z iō magis cōparat ip̄m ad ostēsiū q̄ ad alios. **S**ed nūc querit q̄ re compat fillm per impossibile ad ostēsiū s̄m d̄tam nō aut s̄z p̄ueniētā: dem̄strationē aut per impossibile compat ad ostēsiū s̄m cōueniētā z nō s̄m d̄tam. **E**t dicēdū q̄ in arte ponēdū est eoz d̄ta que multū p̄ueniūt z nō cōueniētā. sed p̄ueni^o ponēda est eoz que multū differūt z h̄ dicit **A**z. in fine p̄mi thop. q̄ igit filli ad impossibile z filli ostēsiui multū p̄ueniūt eo q̄ uterq̄ fillat suā p̄nē nō oportuit eoz ponē cōueniētā sed d̄tam q̄: et dem̄stratio per impossibile multū differt ab ostēsiuo q̄ ostēsiuus p̄nē fillat. dem̄stratio aut per impossibile suā p̄nēz nō fillat sed sūt ex ypothesi ideo nō oportuit eoz ponēre d̄tam sed cōueniētā. **S**emū dubitabit de hoc q̄d dicit ostēsiū fillm sumere ppōnes ueras z indubitabiles. cōtingit enim ut videt ostēsiue fillare ex ueris ppōnibus z si nō idubitabiles in v̄tate. **A**d q̄d dicit p̄t q̄ filli ostēsiui nō est nisi p̄missē p̄nē notificēt alr enim non ostēdūt s̄z p̄nē nō notificāt nisi fuerint note z notiores p̄nē. q̄d ergo dicit p̄nē ostēdi ex ueris idubitabilibus hoc est ex ueris notioribus p̄nē. **N**el p̄t melius dici q̄ diffinit h̄c ostēsiū fillm inē et^o p̄mo z potissimo z sic cadit in usu dem̄stratoris. sicut enim filli per impossibile p̄ncipalr spectat ad dem̄stratorē ut dictū est ita et opposit^o. s. h̄c compat eos sic cōsideratos z sic p̄z q̄ h̄c diffinit ostēsiū ut cōpetit dem̄stratori sed sic cōstat ex ueris indubitabilibus. **C**onter forte queret aliq̄s q̄re demonstratum per impossibile in vna figura nō p̄t per eosde terminos in eadē figura ostēsiue fillari sed in alia sicut patet in littera. **E**t dicēdū q̄ est q̄ filli ostēsiui filli sit ex opposito p̄onis filli ad impossibile z vna p̄missarum sed sicut p̄us determinatū est ex opposito p̄onis z vna p̄missarū in aliq̄ figura non p̄t fieri eadē figura z ideo sillogismus per impossibile z ostēsiuus ad eadē p̄nē sunt in eisdē terminis z nō sūt in eadē figura. **S**i enim filli ad impossibile fiat in p̄ma ostēsiuus fiet ex opposito p̄onis eius z vna p̄missarū. sed p̄^o cū minore facit tertiam figurā cū maiore v̄o sc̄daz filli facto fillo ad ypothesim. in sc̄da ex opposito p̄onis eius z minore fiet figura tertia. ex eodē autē z maiore fiet figura p̄ma. filli facto fillo ad impossibile in tertia ex opposito p̄onis z minore fiet p̄ma. ex opposito autē p̄onis cū maiore sc̄da z sic patet ad dubiū. **A**lterius forte dubitaret aliq̄s utrū negatiua demonstrata per impossibile in p̄ma figura nō possit aliter sillogizari ostēsiue q̄ in p̄ma. **E**t dicēdū q̄ ulis negatiua demonstrata per impossibile in p̄ma per sc̄dam ostēsiue fillat. pticularis autē negatiua cū per sc̄dam demonstrat per impossibile fillat ostēsiue per tertiā cuius duplex causa est. vna q̄ ulis nō cōcludit per tertiā sed pticularis. alia autē z p̄p̄ngoz est inspiciēdo ad ypothesim in dem̄strādo quācuq̄ p̄nē. si enim ostēdat per impossibile ulis in p̄ma ypothesis erit pticularis z ita uerū assumptū erit maior p̄pō ex qua z opposito p̄onis fit filli ter secūda figura. **S**i autē ostēdat pticularis negatiua per impossibile ypothesis erit tā maior q̄ minor z filli uerū assumptū z ideo oppositū p̄onis cū illo uere aliq̄n cōstituit sc̄dam aliq̄n tertiā. **A**lterius forte queret etiā de pticulari affirmatiua demonstrata per impossibile i p̄ma an aliter q̄ in tertia possit fillari ostēsiue in eisdē terminis. **E**t dicēdū q̄ nō tum q̄ per p̄mā non cōcludit affirmatiua. tuz q̄ ad ostēdēdū pticularē affirmatiuā ypothesis est ulis negatiua que solū maior erit in p̄ma z ita vn̄ū assumptū erit filli ter ibi minor ex qua p̄nē solū tertia figura cōstituit. **Q**ueret etiā forte q̄re p̄us ostēdit intēum in p̄nibus negatiuis demonstratis in prima figura q̄ in affirmatiuis cum econuerso faciat in illis que demonstrat per tertiam figuram z secundā. **E**t dicit potest q̄ h̄ est: q̄ vn̄uersalis negatiua demonstrat per

impossibile in prima si non ulla affirmatiua: unde quod ulla est aut particulare plus ostendit intentionem in vniuersali negatiua deinde in particulari negatiua propter affinitatem eorum ultimo autem in affirmatiua particulari e converso autem procedit in alijs figuris quod ibi ostendit etiam ulla affirmatiua per impossibile ad hoc negatiue demonstrare per impossibile in prima ostendit fillari in 2^a et particularis affirmatiua in 3^a demonstrata per impossibile ostendit in tertia. scilicet secunda figura procedit tertia et hac ratione potest sic procedere. **Adhuc** queret aliquis utrum per primam tamen ostendit fillant rationes demonstrare per impossibile in 2^a. Et dicendum quod ulla demonstrata per impossibile in prima tamen in prima fillat ostendit in eisdem terminis. particularis autem potest in 3^a et in 3^a et hoc patet intuitu secundum predictas duas causas. scilicet quia tamen particularis fillat per 3^{am}. et quod oppositum particularis rationis ulla est qua potest esse tam maior quam minor in secunda oppositum autem rationis ulla est particularis que non est nisi minor in secunda figura. **Adhuc** forte queret idem de rationibus per impossibile demonstratis in 3^a. scilicet utrum affirmatiue tamen per primam ostendit fillat et negatiue tamen per secundam. Et dicendum quod affirmatiua demonstrata per impossibile in 3^a solum in 3^a ostendit fillat quod patet intuitu secundum modum determinatum. scilicet negatiua demonstrata per impossibile in 3^a potest ostendit fillari tam in 3^a quam in secunda sic patet intuitu. **Adhuc** queret utrum idem sit demonstrare per impossibile plus ostendit fillatum et minus fillare. et videtur quod sic eo quod fillat ad impossibile accipit oppositum rationis fillat ostendit cum vna particulari et ad iterum regulam et fillat fit in fillo quersiuo. **Oppositum** autem videtur quod fillat minus est ratione vna. demonstratio vero ad impossibile plures habet rationes et ad hoc conuersum accipit pro hypothesis tamen verum tamen falsum sed demonstratio per impossibile tamen falsum. **Adhuc** conuersum aliquando interimit verum et aliquando falsum. sed fillat per impossibile tamen falsum. Et procedendum est. differt enim et in plus et quersiuo fillare quam demonstrare per impossibile plus ostendit fillatum. sequitur enim ad ipsum et non conuertitur sicut patet ex predictis in opponendo. **Ad** oppositum autem patet ratio tam quod se habet sicut superius et inferius.

A qua autem figura est ex oppositis propositionibus sillogizare et in qua non est sic erit manifestum. **Dico** autem oppositas esse propositiones secundum locutionem quidem quatuor: ut omni nulli omni et non omni et alicui nulli et alicui et non alicui inesse: secundum veritatem autem tres. nam alicui et non alicui secundum locutionem opponunt solum. **Harum** autem contrarias quidem vniuersales ut omni nulli inesse: ut omnem disciplinam esse studiosam et quid est nullam esse studiosam. **Alias** vero oppositas.

Postquam determinauit partem filli qui est ex compossibilitibus hic determinat partem eius qui est ex icompossibilitibus. et dicit iste fillus ex oppositis de quo determinat in presenti parte. Et dicitur hoc in parte principalis et correlatiua que incipit ibi. **Palam** est. **Principalis** in duas. in prima determinat de fillo ex oppositis secundum se. in 2^a cum dicit. **ma** etiam quoniam ex falsis. **In** compatitione ad fillum ex falsis. hoc in duas. in prima determinat quod et in qua figura fiat fillus ex oppositis et in qua non. in 2^a cum dicit. **Sunt** autem ulla quidem terminis. **quedam** notabilia iuxta generationem huius filli assignat. hoc diuidit in phemum et tractatum. in phemio sic procedit. hoc dat intentionem dicens se esse dicturum in qua figura fillat ex propositionibus oppositis et in qua non et hoc est. **In** qua autem. **2^a** autem gratia hoc distinguit quot modis sint opposites et quot modis propositiones opposite dices quod propositiones secundum modum enunciant per affirmationem et negationem quatuor modis opposite sunt. vno modo sic. **Si** inesse: nulli inesse. **2°** modo omni inesse non omni inesse. **3°**

modo alicui inesse nulli inesse. **4°** modo alicui inesse alicui non inesse. sed secundum veritatem ultime propositiones non opponuntur sed hoc modo loquendi tamen. alijs autem tribus modis vere opposite sunt propositiones sed in illis tamen due sunt opposites ulla. scilicet affirmatiua et negatiua proprie sunt. ulla autem et particularis dicitur et hoc est. **Dico** autem oppositas.

Ergo in prima quidem figura non est ex oppositis sillogismus nec affirmatiuus nec negatiuus. **Affirmatiuus** quidem quoniam utraque oportet esse propositiones: opposite autem affirmatio et negatio. priuatiuus autem quoniam opposite quidem idem de eodem predicant et denegant. **In** prima autem medium non dicit de utraque sed de alio aliud quidem negat: idem autem de alio predicat he autem non opponuntur.

Contra persequitur quod intendit et diuidit in tres. **In** prima ostendit fillum ex oppositis non fieri in prima figura. in 2^a quod fiat in secunda ibi 2^a. **In** media autem figura. **In** 3^a quod fiat in 3^a figura. ibi 3^a. **In** 3^a autem figura. **In** prima parte sic procedit. hoc ponit rationem intentionis dices quod fillus ex oppositis non fit in prima figura in affirmatiuis neque in negatiuis et hoc est. **Ergo** in prima. **2°** ostendit eam et hoc prima parte sic fillus affirmatiuus in prima figura fit ex propositionibus ambabus affirmatiuis sed in oppositis non sunt ambe propositiones affirmatiue ergo ex oppositis non fit in ea fillus affirmatiuus et hoc est. **Affirmatiuus** quidem. **2°** secundam parte sic ostendit in oppositis idem affirmat et negat de eodem sed in fillo prime figure non idem affirmat et negat de eodem sicut patet: ergo non fit negatiuus fillus ex oppositis in prima figura et hec est. **Priuatiuus** autem.

In media autem figura et ex oppositis et ex contrarijs contingit fieri sillogismus. **Sit** enim bonum in quo. a. disciplina autem in quo. b. et c. **Si** ergo omnem disciplinam studiosam sumpsit et nullam. a. inest omni. b. et nulli. e. quare. b. nulli. c. nulla ergo disciplina disciplina est. **Similiter** autem et si omnem disciplinam sumes studiosam medicinam non studiosam sumpsit. **Itaque**. a. b. quidem omni. c. autem nulli quare quedam disciplina non est disciplina. **Et** si. a. c. quidem omni. b. autem nulli. est autem. b. quidem disciplina. c. autem medicina. a. **Non** opinio: nullam non disciplinam opinionem sumes sumpsit quaedam disciplinam opinionem esse: differt autem a priori in eo quod in terminis conuertitur: nam plus quidem ad. b. nunc autem ad. c. affirmatiua: et si sit non vniuersalis altera propositio. **Semper** enim similiter medium est: quod de altero quidem affirmatiue: de altero vero dicitur negatiue: quare contingit per opposita concludi non tamen semper nec oino. **Sed** que si sic se habeant: que sunt sub medio: ut eadem sint uel totum ad partem: aliter autem impossibile: non enim erunt propositiones ullo modo neque contrarie neque opposite.

Conter ostendit quod fit fill's ex oppositis in scda figura. z pmo in ulibus. scdo in pticularib'. z in ulibus pmo iux secundu modu. deide iux pmo modu z ad h in scdo mo primo in p'rijs p'se sic. Dis disciplina est studiosa nulla disciplina est studiosa: ergo nulla disciplina est disciplina. z h est. | in med'ta aut. | scdo in p'rijs per acc'ns sic. Dis disciplina est studiosa nulla medicina est studiosa ergo nulla medicina est disciplina. ex hoc sequit per 4^m p'me cum aliqua disciplina erit medicina q' aliqua medicina no sit medicina z h est. | filr z si oes. | **C**onter docet fillare ex oppositis in pmo secude z h in p'rar'is per acc'ns sic nulla disciplina est op'nto ois medicina est op'nto ergo nulla medicina est disciplina. ex hoc sequit cu aliqua disciplina sit medicina q' aliqua disciplina no sit disciplina z h est. | z si. a. c. qd. | **A**ddit etia d'iaz h' ad p'cedentē d'ces q' differt in h q' p'ior modus h'et maior rem affirmatiua ille aut ulio d'ctus maiorē negatiua z hec e. | differt autē a pmo. | **C**onter docet qualr fiet iste fill's in modis pticularib' scde figure d'ces q' eodez mo quo in p'dictis z patet p'se vñ ptingit per opposita sillogizare in pticularib' sicut in ulibus sed no oimodo se hñtibus ppōnibus: sed si sic se hñant extremitates ut eadem sint uel minor extremitas sit sub maiori extremitate aliter aut no erūt opposite ppōnes. z p'mo mo erunt p'se opposite. scdo aut mo per acc'ns sicut patet ex p'determinatis z h est. | Et si sit no ul'is altera. |

CIn tertia aut figura affirmatiua qdē fill's nullo mo erit ex oppositis ppōnibus propter dictā causam z in pma figura. Negatiua aut erit ex ulibus terminis z no ulibus exñtibus. Sit enim disciplina in quo b. z. c. medicina in quo. a. si igitur sumatur oem disciplinā medicinā: z nullā medicinā disciplinā. b. aut omni. a. sumpsit z. c. nulli. a. qre erit quedā disciplina non disciplina. Sit aut z si no n'r sumpta sit. a. b. ppō. nā si est quedam medicina z rursus nulla medicina disciplina: accidit disciplinam quādā non esse disciplinam.

Conter ostendit quod fit fill's ex oppositis in tertia figura z pcedit sic. pmo dicit q' no est in ea fill's affirmatiua ex oppositis eadē de cā qua no fiebat in pma q' in oppositis no est utraq' ppō affirmatiua z h est. | in tertia vo. | scdo manifestat quod fit fill's negatiua. z pmo in modo uli sic. Nulla medicina est disciplina ois medicina est disciplina ergo aliq' disciplina no est disciplina z h est. | negatiua autē. | scdo in mo pticulari. s. in tertio z quarto idē dās itelligere de mo hoc z h sic. nulla medicina est disciplina z aliqua medicina est disciplina q' aliqua disciplina no est disciplina z hec est. | filr aut z si no. |

CSunt aut ulibus quidē terminis sumptis p'rie ppōnes: si aut pticularis sit altera p'positio opposite. oportet aut scire qm conringit opposita sumere ut diximus qm omnem disciplinā studiosam eē: z rursus nullam aut aliquā eē studiosam: qd non solet latere. Est aut z per alias interrogationes sillogizare alterū aut quēadmodū dictuz est i thopicis sumē. Qm aut affirmationū oppōnes sūt tres spēs: sexies accidit opposita sumē aut oī aut nulli: aut oī z no oī: aut

alicui z nulli: z hoc p'uertit terminis ut. a. oī b. z nulli. c. aut omni. c. z nulli. b. aut huic quidē oī illi vo no oī: z rursus h cōuertit p terminos: filr aut z in tertia figura. Quare manifestū est quotiēs z in quibus figuris ptingit p oppositas ppōnes fieri fill's.

Conter determinat quedā notabilia iux gñationē p'dictā ob'uada z sunt trta. p'mū tale in tota gñationē filli ex oppositis sunt ules filli ex cōtrarijs. pticulares aut ex p'dictorijs z h est. | sunt aut ulibus qdē terminis. | scdo dicit p'm quod modos oppōm fiat fill's ex oppositis qz p'm duos. s. p'm p'rtetatem z p'm p'dictionē ita q' concessio vno opposito ex qbus sillogizari debet accipatur rel' quū per fill'm. Et ē per ppōnes p'ter ne'cias eo modo q' determinatū est in thopic. z h est. | opz aut scire. | 3^m notabile ad multiplicatōne z sufficiētā fill'oz ex oppositis p'tinet z est q' trib' modis sint ppōnes opposite. s. oī nulli. oī no omni. alicui nulli. z sex modis p'ter cōbinare p'pōnes ad p'statuendū fill'm ex oppositis z h tam in pma qz tertia figura q' cum opposite ppōnes sint affirmatiue z negatiue. aut affirmatio erit maior z negatio minor aut e'p. z ita quōcūq' sint opposite ppōnes due sūt cōbinatōnes z h est. | qm autem affirmatōnū. | cōsequenter epilogat z h est. | quare manifestum. |

CManifestū ēt qm ex falsis quidē est uerū sillogizare quēadmodū dictuz est p'us: ex oppositis aut no est. Semp enim fill's cōtrarius est rei: ut si est bonū no eē bonum: ut si est aial non eē aial: eo q' ex p'radictione est fill's z subiecti termini: aut idē sunt: aut hic quidē totū: ille aut pars.

Conter compat fill'm ex oppositis ad fill'm ex falsis. z q' p'uentunt multū eo q' uterq' falsuz sumit ideo tm dat eorum d'iam. In fill's ex falsis ptingit uerū ex falsis sillogizare: sed in fill'o ex oppositis no ptingit uerū fillare ex assumptis ergo differat. Hui' rōnis pmo ponit maiorē z hec est. | manifestū ēt. | scdo minorem z h est. | ex oppositis aut. | tertio declarat minorem sic. In fill'o ex oppositis se h'et 2° p'rie ip' rei. ibi enim similt' remouet vna extremitas ab alta sed extremitates ita se hñt q' sunt idē aut minor extremitas p'tea sub maiori z utroq' mo erit ppō negatiua falsa z hec est. | semp enim fill's. |

CPalā ēt in paralogismis qm ptingit p'p'otheseos fieri p'dictionez: ut si est impar no eē impar: nā ex oppositis ppōnibus p'rijs rei fit fill's. Si ergo sumpserit huiusmodi erit p'p'otheseos p'dictio. Oportet aut p'siderare qm sic quidē no est p'ria p'cludē ex fill'o vno ut vna sit p'clusio. Qm quidem no est bonū: bonū aut aliō qd tale nisi statim huiusmodi ppō sumat: ut oē aial esse albū z ut no albū: boiem aut aial sed assumere oportet z p'dictionē: ut qm ois disciplina opinio z non opinio. Deinde sumē qm medicina disciplina quidē est: nulla autem opinio quēadmoduz elenchi sūt aut ex duob' sillogismis. Quare eē quidez cōtraria p'm ueritatē que sumpta sunt no est alio mo qz hec quēadmodū dictū est p'us.

C Sequitur pars correlia totius capiti et procedit sic. primo coram concludit. scilicet incidit quidam ad hunc coram tale quod de sillo ex oppositis determinatum est in quo accipiunt opposita et posset videri aliquid non esse manifestum inconueniens concessio oppositorum et ita posset videri quod non esset ulterius ex eis conclusio. concludit manifestum esse quod in sillo ex oppositis nihil prohibet fieri sillo in hypothesis. quod dicitur quod ibi supponant opposita nihil prohibet interim illa supponere. quoniam enim concludit manifestum inconueniens hypothesis per ipsum est interimere hypothesis: sed negatio eiusdem a se manifestius inconueniens quam acceptio oppositorum et ita in sillo ex oppositis ex inconuenientia maior concluso contingit hypothesis interimere et hoc est. **L** palam est. **E**t nota quod in hoc coram signum utilitate huius sillo. scilicet quod processa sint opposita siue implicite siue explicite ex illis contingit concludere remotionem eiusdem a se quod est manifestissimum inconueniens et exinde interimere hypothesis. **E**t nota quod hic uocat sillo ex oppositis palogismum quod in eo accipiunt opposita sicut contingit aliquid in sophisticis. **S**ed melius dicitur quod iste sillo maxime pertinet ad demofratorem cui disputat cum cauillatore. **U**n fit iste sillo primo in disciplinis et ex proprijs: sed sillo qui est ex proprijs concludens falsum et ex falso uel falsis dicitur palogismus discipline quare sillo ex oppositis cum sit hoc palogismus discipline est et ideo uocat eum palogismum.

Oportet autem considerare quoniam sic quidem non est contraria concludere ex sillo uno ut una sit conclusio. **Q**uoniam quidem non est bonum: bonum autem aliud quid tale. nisi statim huiusmodi propositio sumatur: ut omne animal est album et ut non album: hominem autem animal sed assumere oportet et contradictionem. ut quoniam omnis disciplina opinio et non opinio. **D**einde sumere quoniam medicina disciplina quidem est: nulla autem opinio quemadmodum elenchi sunt: aut ex duobus sillogismis quare esse quidem tria sunt ueritate que sumpta sunt non est alio modo quam hec quemadmodum dictum est prius.

Contra quod dixerat quod est accipere opposita ex quibus est sillogizare per sillo determinat quot modis opposita possunt sumi per sillo et procedit sic. primo dicit quod per sillo unum non contingit accipere opposita nisi ita quod unus oppositorum sit alteri copulatus in maiori extremitate sic. **D**e animal est album et non album omnis homo est animal. ergo omnis homo est albus et non albus et hoc est. **O**portet autem considerare. **S**ecundo dicit quod si non accipiunt opposita per sillo unum aut oportet sumere illa ita quod unum supponat et falsum silletur ut si supposito quod omnis disciplina sit opinio sillogizare per primum tertium quod aliqua disciplina non sit opinio sic nulla medicina est opinio. omnis medicina est disciplina ergo aliqua disciplina non est opinio. aut oportet ea sumere per diuersos sillos ita quod unum oppositorum sillet per sillo unum et aliud per alium sicut sunt redargutiones et hoc est. **L** sed assumere oportet et contradictionem. **I**n fine autem concludit quod pluribus modis non contingit opposita per sillo sumi et hoc est. **Q**uare esse quidem tria. **D**ubitat primo de sillo ex oppositis an sit sillo. et videtur quod non quod sillo est ex positio si opposita non est simul ponere. anima enim non sentit opposita simul nec ponit ea. **A**d huc sillo est ex tribus terminis si hic sunt tres duo. **S**ed dicit quod hic sunt tres duo sunt solum et tres sunt rationem. **S**ed contra eadem ratione qua unus terminus est duo quod bis subicitur et reliquum est duo quod bis pertinetur. et ita uel erunt tres duo termini sunt rationem et sunt solum. uel quatuor sunt termini sunt rationem et ita adhuc non erit sillo. **A**d huc si ex duobus terminis fieret sillo quod unus illorum multiplicatur est sunt rationem tunc ex unico termino sic mul-

tiplicato fieret sillo sic nullus homo est homo omnis homo est homo ergo nullus homo est homo. sed hoc non est uerum. **A**d primum dicitur potest quod ad hoc quod sit sillo non oportet quod termini pre supponant ab anima sunt sententia sed quod disponant sunt figura et modus et hoc intendit dicitur quod dicitur quod sillo est ex positio. uel potest dici quod premissa ponunt ab anima si hoc contingit dupliciter. aut absolute considerando eos aut in comparatione ad aliquid. tertium elicium dum ex eis. primo modo non ponunt opposita in sillo ex hypothesis. **S**ed ponit anima opposita simul per manifestum inconueniens consequendum et hoc dico de omni oppositis. opposita autem anima simul opinantur sed hoc est tamen quod decepta est et non percipit esse opposita. **A**d secundum respondet sicut dictum est et ad obiectum secundum quod sicut punctus continuas duas lineas est unus duo diuisa manens tamen unus sunt solum et rationem et non multiplicatur. sic terminus medius qui non ingreditur rationem est unus non multiplicatur neque sunt solum neque sunt rationem unius extrema diuersa. ille autem terminus qui est loco extremitatum multiplicatur sunt rationem sed non sunt solum et ita non sequitur quod sint quatuor nisi sunt rationem. **A**d ultimum dicitur quod ex uno termino non fit sillo quod fit ex duobus eo quod in sillo oportet rationem esse alteram ab utraque premissa quod oportet aliquid accidere eo quod hoc sunt. sed hic si non contingit si tamen unus sumatur terminus sicut etiam in duobus. **A**lterum forte querit de cuius consideratione sit et ad quem pertineat sic instrumentum et videtur quod ad nullum et ita erit inutilis. non enim videtur pertinere ad dialecticum cum per ipsum non fiat fides. neque ad demofratorem cum per ipsum non fiat scia. neque ad sophistam cum concludat ex necessitate. **E**t dicitur quod aliquid pertinet ad usum alicuius dupliciter. scilicet aut directe aut indirecte. primo autem modo non pertinet ad aliquid quem sillo ex oppositis sicut onusum est. aliquo autem modo fit in dialectico aut cum obuius disputat cum per uero habet ex datis reducere respondens ad manifestum inconueniens ut per hoc redeat respondens ad statum debitum disputandi. hoc autem maxime potest si opposita implicite contingat dari et tunc uterque dialectico sillogismo ex oppositis ad concludendum negationem eiusdem a se quod est inconueniens manifestissimum. **S**illogismus autem pertinet ad demofratorem cum enim disputat cum cauillatore contingit ipsum cauillatorem ignorare dare implicite opposita uel dare oppositum uerum et tunc oportet sillogizare illud uerum: et deinde ex illis sillogizare inconueniens manifestissimum ut per hoc ut ita remoueat ignorantiam cauillatoris. sic ergo pertinet tamen ad dialecticum quod ad demofratorem non directe quod faciat pre fide uel sciam sicut per dicitur est. hoc tamen scilicet dicitur quod maxime et primo pertinet ad demofratorem et sic hic de ipso traditur cognitio et hoc signum **A**g. in textu in coram uersus fine capiti sicut patet in expone lre. **C**ontra querit de dictis in lra et primo quare cum alijs oppositis non conuenit in lra opposita proutiua et relatiua. **S**ed hoc patet. scilicet de complexis et de opposita formalis complexorum que querit est penes affirmationem et negationem. sed opposita proutiua et relatiua est in inconplexis et si fuerit translata ad ofones: ut hic for. videtur for. cec est non erit ita opposita formalis sed maliter tamen quia sunt terminos. **D**einde querit quomodo unum sit quod dicit tres opposites esse sunt ueritate cum non sint nisi due. scilicet contrarietas et contradictio. **E**t dicitur quod est considerare opposita dupliciter. scilicet in se non contrahendo ad maiorem ut ad preposiones oppositas et sic est tamen duplex opposita. scilicet contrarietas et contradictio. et contrahendo ad maiorem et sic sunt tres opposites quod tripliter sunt preposiones opposite uno modo contrarietas et duobus modis contradictorie. **A**lterum forte dubitabit aliquis de hoc quod dicit non fieri sillo negatiuum ex oppositis in prima figura. et videtur quod sic cum sillo primo et principali sit in prima figura i. qua reducitur sillo aliarum figurarum cum fiat sillo ex oppositis in prima et in tertia videtur fieri in prima. **A**d hoc facto sillo ex oppositis in prima premissa uersa maiore erit in primo premissa et erunt opposite premissa quod sic dicitur nullum risibile est homo et nullus homo est risibile ergo nullus homo est homo erunt premissa scilicet impossibiles et opposite. **S**i autem dicat cum **A**g. quod in tali sillo non affirmat idem de eodem in premissis quod in oportet ad oppositum contrariis oppositis contrarie sunt accensio non

affirmat idem de eodem ut si dicat ois disciplina est opinio nulla medicina est opinio quia non subicit idem utriusque. Et in *Agg.* docet ex sic oppositis fillare quare videtur quod possit fillogizari ex oppositis in prima figura. Et dicendum quod oppositio potest accipi coiter ut comprehendat incompensibilitatem et repugnanciam et sic accipiendum non potest ex oppositis fillari in prima figura. sic non loquitur *Agg.* de oppositis h^o. uel potest accipi pprie uel sic opponunt nisi idem subicit et p^oitur in affirmatiua et negatiua sed hoc p^oigit dupliciter. vno modo ut idem utrobique subiciatur s^om rem et uocem: idem utrobique predicet s^om rem et uocem et sic sunt opposite perse. alio modo ut idem s^om rem et uocem subiciat utrobique et idem s^om rem diuisum s^om r^onem predicet sicut inferi^o et superius se h^ont et e^o: et sic sunt opposita per accens et sic erit fillus ex oppositis in p. f. **¶** Dicendum igitur ad p^omuz quod fillus p^omo fiat in prima figura et p^onter i alijs n^obil. phibet sillogismum ex oppositis fieri in alijs figuris et non in prima. **¶** Ad secundum patet p^o per p^odicta. s^ol^o ad 3° patet quod contraria aut opposite s^om accens non faciunt dispo^onem p^ome figure sicut sc^ode uel tertie ut patet ex p^odictis et ideo ex oppositis non sillogizant in prima sed t^om ex repugnantibus. **¶** Conter querit de dispo^one sillogismi ex premissis: quod cum idem subiciat utrobique erit sillogismus in tertia figura. **¶** Ad huc cum predicetur utrobique erit sillogismus in secunda et ita ois sillogismus ex oppositis idifferenter spectat et ad secundam et terti^om figuram quod est icoueniens ut videtur. **¶** Querit ergo quod cognoscit sic quod fit iste sillogismus in sc^oda et quod in tertia et q^oliter. Et dicendum quod p^ol^oderado p^omissas an p^onois p^otractatione est ma^o sillogismi sc^ode figure uel tertie idifferenter: sed pro uoluntate p^otractantis est ut cocludat in prima uel in tertia p^oclusio aut t^om patet ubi fit sillogismus quod si cocludat s^om de s^obo fit sillogismus in sc^oda figura. si p^ouz de p^oto figure tertie erit sillogismus eo quod similis cocludat extremitas de extremitate et mediu^o non ingreditur p^ones. **¶** Conter forte q^oref de tertia nobilitate qua ponit de multiplicati^one sillogismi ex oppositis. dicit enim quod sex sunt combinaciones ex oppositis in sc^oda figura et sex i tertia quod uidet falsum quod non fit sillogismus in prima maiore exi^ote p^oiculari nec in tertia minore exi^ote negatiua. Et dicendum quod sex sunt utrobique combinaciones sed non tot sillogismi. sunt enim quedam combinaciones utiles quedam inutilis. Sed tunc querit n^ois et sufficiencia utiliu^o. et dicendum quod ois inesse et nulli inesse faciunt duas. aut enim est maior affirmatiua et minor negatiua. et ita est secundus modus secundum figure aut ecouerso et est primus modus eiusdem. Ad huc ois inesse non ois inesse faciunt duas. aut enim est maior utilis et minor p^oicularis et tunc est quartus sc^ode aut ecouerso. et est inutilis in prima figura. Adhuc nulli inesse et alii cui inesse faciunt duas quare illa facit 3^om sc^ode que h^ont maiorem ulem et minorem p^oicularem. illa aut que ecouerso inutilis est et ita est in p^o figura sunt quatuor sillogismi ex oppositis in 3° aut figura sunt sex combinaciones sed t^om tres utiles. s. que h^ont minorem affirmatiua. sicut patet inueni^o. et ita in ueruo non sunt nisi septem filli ex oppositis. **¶** Deinde querit de comparati^one filli ex oppositis ad fillum ex falsis. uidetur enim p^onter sub eo et ita deberet ut uidet supius de terminari de fillo ex falsis. Et dicendum quod accipiendum fillum ex falsis. put potest in p^onem uera et falsam coiter comprehendit sub eo fillum ex oppositis: sed sic non determinabat superi^o fillus ex falsis et t^o ibi non determinabat fillus ex oppositis accipiendum aut fillum ex falsis ut t^om cocludit uerum sic non comprehendit fillum ex oppositis sicut hic dicit. Sed sic accipiebatur fillus supius ex falsis. **¶** Deinde querit de h^o quod dicit opposita posse cocludi per unum fillum hoc enim uidet falsum. si enim copulens opposita in p^oto unius p^oponis illa p^opo erit plures quod h^ont plura p^ota ex quibus non fit unum. ut cum dicitur aial est albu et non albu. sed ex talibus p^oponibus non fillat quare non sillogizant opposita per fillum unum sicut ipse dicit. Et dicendum quod non ois pluralitas impedit fillum accepta

aut p^opone que plures sit per copulationem fieri potest fillus non in uere unus sed talis fillus in duos resoluibilis est eo modo quo p^opo accepta in tres p^opones sic eo modo quo p^opo est una et fillus est unus.

¶ In principio autem petere et accipere est quod dicitur ut in genere est summe in eo quod est non demonstrare p^opositum.

¶ Postquam *Agg.* determinauit modos sillogizandi ex p^opothe^osi siue potestate sillogismi. hic intendit de quibusdam obliquitatibus siue erroribus circa p^odicta inciditibus et sunt tres. quorum primus est petitio eius quod est in principio que incidit circa sillogismum circulari. alius est falsus non p^o p^opothe^osim accidit qui incidit iuxta sillogismum per impossibile. tertius est fallacia coponens qui incidit iuxta sillogismum ex oppositis. De his tribus ergo in parte ista determinat p^o de p^omo. 2° de 2° cum dicit. **¶** Non p^o hoc autem. 3° de 3° cum dicit. **¶** Accidit autem. **¶** Prima in duas. in prima determinat quod sit pete quod est in principio et quot modis et quod fiat. in sc^oda cum dicit. **¶** Est autem. **¶** In principio determinat quod hic determinat petitio eius quod est in principio. prima in. d. in prima determinat quod sit et quot modis. in sc^oda cum dicit. **¶** Si ergo alijs. **¶** Quod fiat. prima in. d. in prima ostendit quod sit. in secunda cum dicit. **¶** Aut accidit. **¶** Quot modis sit. in prima inquit diffinitione petitionis et p^ocedit sic. p^omo supponit genus eius dicens quod pete quod est in principio ut in genere dicatur est non demonstrare p^opositum et h^o est. **¶** In principio autem.

¶ Hoc autem accidit multiplex. nam et si oino non sillogizet et si per ignotiora aut sicut ignota et si per posteriora quod prius est. Demonstratio enim ex prioribus et notioribus est: horum ergo nullum est pete quod ex principio est. Sed quod hec quidem p^ose nata sunt cognoscilla non per alia: nam principia quidem p^ose que aut sunt sub principijs per alia: quod non p^ose notum est p^ose alijs conat ostendere tunc petit quod ex principio hoc autem est quidem sic facere ut statim p^obet quod p^opositum est. **¶** Contingit autem et transferetes in alia que nata sunt per illud ostendi per hec demonstrare quod ex principio ut si. a. ostendat per. b. et b. per. c. c. aut natum sit ostendi per. a. accidit enim idem. a. monstrare eos p^ose qui sic sillogizant quod faciunt qui pararellas arbitrant scribere latent enim idem seipos talia sumetes que non ualeant demonstrare cum non sint pararelle. Quare sic accidit sillogizantibus singulis esse dicere si est singulum. sic autem omnis erit p^ose notum quod est ipote.

¶ Inuestigat dicitur completa diffinitionis et diuidit quare p^o diuidit genus acceptum per tres dicitas quarum nulla est ad p^opositum dicens quod non demerare p^opositum triplex est. unum oino si oino non sillogizant. alio modo si sillogizant per ignoranciam aut per eque ignota. tertio modo si quod prius sillogizetur per posteriora si nullo istorum modorum petit quod est in principio et h^o est. **¶** H^o autem accidit in. **¶** Secundo ponit dione aliam qua sumit dicitur coplens diffinitionem et cocludit diffinitionem sic. quedam nata sunt p^ose cognosci ut p^on^o p^oma. quedam autem per alia ut p^ones per p^on^o. quod igitur non p^ose natum cognosci uel alijs p^ose ostendere petit quod est in p^on^o. pete ergo id quod est in p^on^o est non demerare p^opositum eo quod non p^ose notum p^ose conat alijs ostendere et h^o est diffinitio eius et h^o est.

Liber Secundus

¶ sed q̄ h̄ q̄dē. ¶ Cōter determinat quot sint in genera-
li dans duos modos eius. quoz p̄mus est q̄m̄ idēz noie
z re ad sui p̄bōm accipit q̄d nō est natū p̄se z patet p̄se z
ideo nō exemplificat z h̄ est. ¶ hoc aut̄ est. ¶ 1° est q̄m̄ ali-
quid oñdi debet z sit disgressio ad aliqd aliud q̄d est na-
tum oñdi per ip̄m z assumit tūc aliqd q̄d natū est ostēdi
per p̄positū ad oñdendū p̄positum z p̄cedit sic. p̄mo po-
nit istum modū z h̄ est. ¶ 2° exp̄nat eum
per exēplū. z p̄mo ponit trāscēdens exēplū tale. c. natum
fit oñdi per. a. z dem̄ ef. a. p. b. z. b. per. c. sic eni oñdit. a.
per. c. c. natū est oñdi per. a. q̄re. a. per seip̄m oñdit quia
cum. c. oñdat per. a. z. a. per. c. a. oñdit per. a. z sic petitio
eius q̄d est in p̄ncipio si. a. nō sit p̄se natum oñdi z h̄ est.
¶ ubi si. a. oñdat. ¶ p̄mo ponit exēplū sp̄ale mathemati-
cuz dicēs cū lineas nō cōcurrere sic pp̄ h̄ q̄ sunt eque di-
stātes z nō ecōverso. ¶ stat q̄ lineas nō cōcurrere natuz
est oñdi per h̄ q̄ eque distāt z nō ecōverso. quare si ecō-
verso oñdant linee eque distātes esse per h̄ q̄ nō cōcur-
rūt petit q̄d est in p̄ncipio. oñdet enī idem sic circulari-
ter per seip̄m q̄d nō est natū p̄se cognosci z ita sic demō-
strātes nō dem̄iant z h̄ est. ¶ q̄d faciūt qui pararellas.

¶ Si ergo aliq̄s in manifesto exite q̄m̄. a. i-
est. c. s̄l̄r aut̄ q̄m̄ z. b. petit. a. inesse. b. non-
duz manifestū si q̄d est in p̄ncipio petat: s̄
q̄m̄ nō demonstravit māifestū. ¶ Nō enī est
p̄ncipiū demōstrationis q̄d s̄l̄r est incer-
tus. si aut̄. b. ad. c. sic se habet ut idēz sit: aut
si videlz palā q̄m̄ p̄uertunt: aut inest alterz
alteri q̄d in p̄ncipio est petit: nā z q̄m̄. a. in-
est. b. per illa mōstrabit si p̄uertant: nūc au-
tez hoc p̄hibet sed nō modus. si autē facit
hoc q̄d dictum est utiq̄z faciet z conuertet
per tres terminos.

¶ Cōter oñdit quō facit petitio eius q̄d est in p̄ncipio in
sp̄alibus modis z figuris z diuidit in. d. in p̄ma oñdit q̄
mō fiat in modis affirmatiuis. in sc̄da cū dicit. ¶ q̄m̄ autē
negatiue. ¶ quō fiat in modis negatiuis. p̄ma in. d. in p̄-
ma oñdit quō fiat in p̄ma figura. i. sc̄da cū dicit. ¶ si ergo
est ex p̄n^o. ¶ Joñdit q̄ s̄l̄r sit in alijs figuris. p̄ma in. d. in p̄-
ma oñdit quō sit petitio in maiori p̄pōne. in sc̄da dicit.
¶ s̄l̄r aut̄ z. si. b. ¶ quō in minori. In p̄ma sic p̄cedit. p̄mo
dicit q̄ si hec p̄^o omne. c. est. a. sit dubia. z h̄ maior oē. b.
est. a. s̄l̄r z s̄l̄l̄t sic oē. b. est. a. oē. c. est. b. ergo oē. c. est. a.
nōdū manifestū ē an petat q̄d est i p̄n^o. Sed manifestū
est q̄ nō dem̄iat p̄positū q̄ p̄pō eque incerta p̄ōni nō
est p̄n^m dem̄iatōis z h̄ est. ¶ si ergo aliq̄s. ¶ sc̄do q̄ si ter-
mini minoris p̄uertant z maior sit eque dubia p̄^o erit pe-
titio ei^o q̄ est in p̄n^o z h̄ est. ¶ si aut̄. b. ad. c. ¶ tertio dat rō-
nem h̄^o z est q̄ maior p̄t oñdi per p̄ōnem z p̄uersa; mi-
noris eql̄iter sit p̄^o per p̄missas z ita sequet̄ idem ostēdi
per seip̄m q̄d nō est p̄se notū. patet igit̄ q̄ p̄uertibiltas
terminoz minoris p̄hibet petitionē ei^o q̄d est in p̄n^o. s̄
nō p̄dic̄^o modus sumēdi maiorē eque dubiā p̄ōm z ter-
minos minoris p̄uertibiles q̄ si sic fiat petere q̄d est i p̄n-
cipio z erit p̄uere ostētionē in eisdē terminis z h̄ est.
¶ nam z q̄m̄. a. ¶

¶ Si s̄l̄r aut̄ z. si. b. sumpserit inesse. c. cuz s̄l̄r
sit incertuz z. si. a. ipsi. c. nondū q̄d ex p̄nci-
pio sed nō demonstrat. Si aut̄ idē sit. a. z. b.
aut in eo q̄d cōuertunt: aut in eo q̄d sequit̄
ei q̄d est. b. q̄d est ex p̄ncipio petit p̄pter eā
deuz causas. ¶ Nā ualet q̄d ex p̄ncipio dictuz

est nobis q̄m̄ p̄se monstratur quod non est
manifestuz perse.

¶ Cōter docet quō sit petitio ei^o q̄d est i p̄n^o in miore di-
cēs q̄ si h̄ minor oē. c. est. b. sit eque dubia h̄uc p̄ōni oē
c. est. a. z sumat ad ei^o p̄batōnē nōdū erit petitio s̄ ma-
nifestū ē q̄ nō demonstrat. si aut̄ m̄ior sit dubia z termini
maioris p̄uertant erit petitio q̄ ex p̄ōne z p̄uersa maio-
ris sillogizabit minor z ita idem oñdet seip̄m cum non
sit natū oñdi z h̄ est. ¶ z similiter aut̄ z. si. b. ¶

¶ Si ergo est in p̄ncipio petere p̄se mon-
strare q̄d non p̄se manifestū. ¶ hoc aut̄ est
nō oñdere q̄m̄ s̄l̄r dubia sunt q̄d monstra-
tur z per q̄d monstrat: uel in eo q̄d eadez
eidē uel in eo q̄d eisdē idēz inesse sumitur:
In media q̄dē figura z tertia utroq̄z mo-
do p̄tinget q̄ est ex p̄ncipio petere: in pre-
dicatiuo aut̄ sillogismo z in tertia z in p̄-
ma figura.

¶ Cōter oñdit q̄ petitio ei^o q̄d est in p̄n^o s̄l̄r p̄t fieri in
2° z tertia figura sic. petitio est q̄m̄ nō p̄se notū p̄se osten-
dit q̄m̄ vna p̄pōm est eque dubia p̄ōni z termini alteri^o
conuertunt: sed sic se h̄ere p̄pōnes p̄tingit tam in 2° q̄
in tertia figura. ergo petitio fit tā in p̄ma q̄z i tertia. h̄
rōnis p̄mo ponit maiorē z h̄ est. ¶ si ergo ex p̄ncipio. ¶
2° p̄cludet p̄ōm z h̄ est. ¶ in media autem figura. ¶ 3° re-
mouet dubitationē q̄ nō manifestauit in p̄n^o quō sit pe-
titio in affirmatiuis modis p̄ime figure. z p̄ter probat
eadez fieri in alijs figuris ne pp̄ h̄ putet aliq̄s ip̄m uelle
affirmatiuū fieri sillogismū i p̄^a figura cū petitioe remo-
uet h̄ dicēs q̄ petitio eius q̄d est in p̄n^o fit in sillo affirma-
tiuo in p̄ma figura z tertia z nō in sc̄da z h̄ est. ¶ in p̄di-
catis aut̄ sillo. ¶ Ad intellectū maioris notādū q̄
per h̄ q̄ dicit. ¶ uel in eo q̄ eadē zc̄. ¶ intelligit terminos
alteri^o p̄pōnis p̄uertī. per h̄ enim q̄ dicit. ¶ eadē siue iēē
eidē. ¶ intelligit terminos maiores p̄uertibiles eē. In p̄^a
enim figura sumit tam maior extremitas q̄z medū esse
minorē exiti que si sint eadē termini maioris p̄uertitur
maior enim sit ex medio z maiore exite. per h̄ aut̄ q̄ di-
cit. ¶ idem siue inesse eisdē. ¶ intelligit terminos minoris
cōuertī. in p̄ma enim figura sumit maior inesse medio
z postremo que si sint eadē termini minoris p̄uertitur
fit enī minor p̄pō ex medio z postremo q̄d ē nō dictū
est in p̄^a figura cōe est ad secūdā z ad tertiā si sumat iēē
coiter ad modū quo p̄ium inest s̄bo z quo s̄bmi est p̄to
sicut patet itūēt vñ nihil aliud itelligi debet p̄ illū p̄mo-
nē q̄z q̄ termini maioris p̄uertunt uel termini minoris.

¶ Quā aut̄ negatiue q̄m̄ eadē ab eodē: z nō
s̄l̄r utreq̄z p̄pōnes: s̄l̄r aut̄ z in media eo
q̄ nō p̄uertunt termini s̄m negatiuos sillos.

¶ Cōter oñdit quō petit q̄d est in p̄n^o i modis negatiuis
breuiter expedit̄ se. z p̄mo dicit q̄ in modis negatiuis
petit q̄d est i p̄n^o q̄m̄ eadē remouent ab eodē z per h̄ co-
intellige p̄uersam h̄^o. s̄. petitionē fieri q̄m̄ eidē remouet
ab eisdē z h̄c itelligit petitionē que fit in petēdo negati-
uā cū termini affirmatiue p̄pōnis p̄uertant. per h̄ ergo
q̄ dicit eadē remoueri ab eodē itelligit petitio que fit in
mō negatiuo ubi maior est affirmatiua z termini eiusdē
p̄uertibiles sicut in 2° z 4°. 2° per hoc autē q̄ cōintell̄-
git. s̄. idem remoueri ab eisdē itelligit petitio que fit in
mō negatiuo ubi minor est affirmatiua z termini ei^o cō-
uertibiles sicut in p̄mo p̄me z in p̄mo sc̄de q̄ eadem re-
moueri ab eodē p̄tingit in p̄ma figura ubi maior est affir-
matiua si termini maioris p̄uertant. s̄b enim remouet
tam mediū q̄z maior extremitas a minori extremitate

que si uertant uertunt termini maioris. Idem autem remoueri ab eisdem contingit ubi maior est negatiua si termini maioris uertant. ibi enim remouet primū tā a medio quā a minori extremitate quae si uertant termini minoris uertant et h̄ est. ¶ Quia autem negatiue. ¶ Contra dicit quod non si similiter petat ultra uis propositio in sillo negatiuo. propositio enim negatiua potest ibi peti si termini affirmatiue uertant et est euidēs petitiō sed non sicut nec ita euidēter petat affirmatiua quae termini negatiue non uertunt sicut termini affirmatiue. h̄nt enim oppōm termini negatiue. propositio et h̄ est. ¶ et non sicut utraq. ¶ 3^a. q. remouet dubitationē quae enim praedixit petitiōne fieri in sillo affirmatiuo solū in prima figura et tertia et statim subiūxit quod sit petitiō in modo negatiuo ne putet quod petitiō in modo negatiuo tñ fiat in eisdem terminis dicit quod imo sicut sit petitiō in modo negatiuo in media figura sicut in alijs et h̄ est. ¶ sicut autem et in media. ¶ Et non quod ista subsequēs eo quod non uertit inter quaedam est cū precedente. s. non sunt utraq. propositioes.

¶ Est autem in principio petere in demonstrationibus quae secundum ueritatē sic se habent. In dialecticis autem quae secundum opinionem.

¶ Deinde in fine manifestat quod hic demonstrauit de petitiōne et quod alias dicitur quod petitiō secundum ueritatē que sic se habet ut nunc dictū est contingit in demonstratis. petitiō autem secundum opinionem de qua determinat in 8° thop. contingit in dialecticis et h̄ est. ¶ Est autem. ¶ Hic forte dubitaret aliquis ad quod hic determinat de petitiōne cū alias determinet de ea sic in thopicis et elēchis. Et dicendum quod diuisimode determinat in hijs locis. In elēchis enim determinat petitiōne et quod est in primo sicut in illa doctrina. hic autem et in thopicis tanquā uirtutē et quod cauēdū est sed differūt. Hic enim determinat de petitiōne secundum ueritatē que cadit in demonstratiuis. In thopicis autem secundum opinionem quae sic accidit in dialecticis. et sic patet quod nunquā supfluit et determinatio. ¶ Sed tunc querit que sit diuisio petitiōnis que est secundum ueritatē et que est secundum opinionem. Adhuc cū petitiō que est secundum ueritatē sit in demonstratiuis sicut petitiō secundum opinionem in dialecticis determinet uideat quod petitiō secundum ueritatē determinari debeat in posterioribus. Adhuc cū in thopicis determinet de petitiōne secundum opinionem et h̄ de petitiōne secundum ueritatē queritur ubi determinet de petitiōne secundum ueritatē ad utraq. quae sicut determinat in hoc libro sillo in coi sic uideat quod debeat determinari petitiō in coi. ¶ Ad primū patet per praedicta de circulari sillo quod petitiō secundum ueritatē est quia non per se notū per se ostendit. petitiō autem secundum opinionem quia assumit propositio in genere siue aliqd quod probari debet secundum opinionem et cū quo disputat quous non ita sit secundum ueritatē. ¶ Ad secundū dicendum quod circularis sillo est modus decipiens primo pertinēs ad demonstratōrē et in hac scia determinari h̄nt modū arguēdi pertinentes ad demonstratōrē et ad dialecticū et ideo in hac scia h̄nt determinari sillo circularis: sed petitiō secundum ueritatē cadit in sillo circulari et ideo in hoc libro determinat de petitiōne secundum ueritatē et non in posterioribus. ¶ Ad obm igitur patet per 3°. quod h̄ petitiō secundum opinionem in dialecticis determinet non tñ debet petitiō secundum ueritatē in posterioribus determinari sed in hoc libro. ¶ Ad 3^m dicendum quod cū cognitio tradit hic et in thopicis de duplici petitiōne que immediate diuidit sp̄am non opz de sp̄a in coi determinari quae sp̄a nihil est nisi in suis differētis nisi h̄ intentionē et non est simile de sillo et de petitiōne quae sillo est res alia formalit̄ constituta et diuisa. deinde per suas diuisas sed petitiō et quod est in primo indiuiduū quoddā est iuxta diuisas illas repertas. Igitur ex hijs manifestū est quod hic determinat de petitiōne et quod non. Sed dicit aliqui quod hic determinat de petitiōne in coi secundum quod coiter se habet ad petitiōne secundum opinionem et secundum ueritatē quod non uideat: tñ per hoc quod dicit in ultimo uerbo dixisse in analecticis de petitiōne secundum ueritatē: et stat quod non alibi quod h̄c tñ quae si hic determinaret

petitiō in coi et in thopicis secundum opinionem opz adhuc et in posterioribus determinare de petitiōne secundum ueritatē: sed hoc non facit quare uideat quod sit meli^o dicē primo modo. ¶ Alterius forte queret de hijs que dicit in lra. et primo de h̄ quod dicit quod in petitiōne non demonstrat propositū quod uideat falsū cum ex necessitate concludit in petitiōne. Et dicendum quod non semper demonstrat propositū quia ex necessitate sequit^o. sed opz quod fiat om̄sio p̄onis et notificatio: et adhuc exiget ut p̄missa sint nata ostendere p̄onem et notificare. h̄ autem deficit quia sit petitiō. Hic 3° supponit quod accipiat demonstratio communiter pro om̄sione notificante. potest autem dici quod h̄ accipit demonstratio prope quod patet per diuisiōne que subsequit. et manifestū est quod contra illā peccat petitiō eius quod est in principio. ¶ Contra dubitat de eo quod dicit non demonstrari propositū eo quod id quod prius est per posteriora ostendit. h̄ enim uideat falsū cū contingit demonstrare causam per effectū. Et dicendum quod contingit demonstrare simpliciter uel alii cui. cā autem non demonstrat simpliciter per effectū. et sic intendit h̄ de demonstratiōe uera et nobilitate qui ē ex prioribus simpliciter. alii cui autem demonstrari potest cā per effectū sicut illi cui notio est effect^o quae causa. ¶ Adhuc dubitat contra quod non sit petitiō quia per ignota arguit ad eque igitur ostendit et oppositum ut uideat in 8° thop. et ex hijs dicitur quia enim idem ostendit se quod non est notū per se tunc sit petitiō: s̄ tūc ostenditur per eque ignotū. Et dicendum quod ipse intendit hic de petitiōne secundum ueritatē et h̄ ita perse eque intelligat primo et. quia enim non per se notū per se ostendit per eque notū non tñ dicit petitiō principio secundum ueritatē per hoc quod eque ignotū uideat magis ignotū ostendit petitiō et secundum opinionem c̄ illud ignotum per se loquēdo. intendit igitur quod petitiō secundum ueritatē non est per se ex h̄ quod per eque ignotū ostendit sicut patet. sed non excludit quia sic fuerit petitiō secundum opinionem. ¶ Contra forte dubitat de hoc primo esse nota per se. h̄ enim uideat falsum quod ip̄a cognoscimus in quātū terminos cognoscimus et ita cognoscunt per alia simpliciora: tum quod inductio est sillo immediate propositio sicut dicitur in ferus et ita primo ostendit per aliud. Adhuc si primo ostendit seip̄m erit seip̄o prius et posterius et notus et ignotus quod ostendens est prius et notus om̄sio secundum quod h̄. Et dicendum quod primo secundum se cognita sunt quae per suā causam male cognita. s. per terminos. dicit enim Alge in 5° metha^o quod tot modis dicit per se quot modis dicit et causa uel h̄ cognoscant primo terminis cognitio non tñ ostendunt per alia sed per se et sic patet solo primo. ¶ Ad secundū dicendum quod inductio est et primo s̄ h̄ non est alia ab inductiōe in sensu per quā significationes terminorum note sūt. uel cognitio terminorum principiorum per terminos et per inductiōne non est alia et alia et ideo h̄ adhuc cognoscant inductiōne perse nota sunt et non per aliud. uel potest dici quod primo de se nota sunt non egētia exteriori discursu et ideo lūie disposito secundum intellectū non debet ea ostendere quae per se sūt nota et alteri autem ignota indiget om̄sione alia et non demonstratiōe sed inductiōe. primo ergo quātū de se sunt in compatiōe ad bñ dispositos per se nota sunt non egētia inductiōe. ap̄ autem male dispositos secundum intellectū egent inductiōe. ¶ Ad 3^m dicendum quod idem est seip̄o prius et posterius notus et ignotus sub diuersis rationibus non est incouentēs et sic primo in suis partibus malibus considerata: et non seip̄is in eē cōpleto signis quae per sua primo malia cognoscunt. uel potest dici quod primo cognoscuntur per se non quod ip̄a ostendant sese et probent per se sed quod in se habent illud quo statim in intellectu concipiunt. ¶ Alteri^o autem forte dubitaret aliquis de diffinitione petitiōnis. uel enim quod frustra apponit quod dicit non per se notū. sufficit enim dicere quod aliqd per se ostendit ad h̄ quod petat ut uel. Et dicendum quod h̄ apponit ad excludendū primo per se non enim est petitiō si sumatur primo ad sui om̄sione sed si propositio mediata sumatur ad sui om̄sione erit petitiō quae talis propositio non est per se nota nec per se nata ostendit. ¶ Deinde forte querit de sc̄do modo petitiōnis quae dicit quod tūc petat quia ad ostendendū propositioem assumetur aliqd eorum que sunt nata ostendit per ip̄m. sicut enim uel quod in

demratiōe potissima erit petitio qz demonstrat effectū p
cām z eadē cā per eundem effectū nata est demrari. Et
dicēdū qz nō est ibi nata eadē cā demōstrari per effectū
sed eōverso. Et sō soluit per iterēptionē. **C** Deinde que
rit de mō petēdi qd est in pñ. v. enī qz in oi sillo circu
lari petit qd est in pñ. qz ibi sic se hnt termini z ppōnes:
qz vna est eque dubia pñ z cā alteri pñtie sed sic fit pe
titio sicut dicit. Et dicēdū qz si in sillo circulari sumatur
ppō imediata z ple nota ad oñdendū effectū z quertat
erit circularis oñtio sed nō erit petitio: tū qz accipit ppō
eque dubia fm veritate: tū qz idēz ostēderet se qd est no
tum ple. patet igit qz nō ubiqz in circulari demōstratiōe
erit petitio sed qñ silr se hēt qz non perse notū oñdit ple.
C Conter forte qret cū sint tres figure z vnaqueqz sillo
gicaf z sint silli vles z pticulares adhuc affirmatiui z ne
gatiui. utrū in oibz ptingit idifferēter petē qd est in pñ.
Et dicēdū qz in oi figura est petē qd est in pñ. z taz in sil
logisimā utibz ptingit h qz in pticularibz: z tā in affirmati
uis qz in negatiuis nō quocūqz mō sed differēter. Et ad
hoc scendū notādū qz in oibz modis qb ptingit circula
riter sillogicare in oi figura ptingit petē qd est in pñ. pñ
si oñdat ple qz nō ibi notū ple. Sed dicitur **Apz.** in h ca
circa finē qz nō silr petunt utraqz ppōnes in sillo negati
uo petēdo negatiui si termini affirmatiue quertant z qz
nō ep. z h pcedūt aliq. **C** Sed opponit sic. i. oi sillo cir
culari oñdit aliqd per seipm z oñdit illud nō eē ple no
tum. sed quādo idēz ostēdit seipm qd nō est perse no
tūz petit qd est in pñ. ergo quot modis circulariter oñ
dit z qd est in pñ. petit: z sic patet qz in sillo negatiuo pe
tit qd est in pñ. In affirmatiuo ergo idēz qd est in pñ
cipio petit: z sic patet qz in sillo negatiuo petit qd est in
pñ. i. affirmatiuo h termini negatiui nō quertant qd
puto eē uey. **C** Ad oppositū dicēdū qz sic circularis sillo
fit euidēter z nō euidēter sicut petitio: sit aut oñtio circu
laris euidēs qñ ex pversa pñtis z altera pmissariū absqz
aliquo mō sillat pversa reliqua pmissariū. nō euidēs aut
est qñ indiget alio mō sicut trāspōne negatiue in affir
matiua: z eo mō qz sic fit circularitō duplr: z duplr fit peti
tio. s. euidēs z nō euidēs. Qñ igit dicit **Apz.** qz in negati
uo sillo nō silr petit utraqz ppō. nō enī sic intelligēdū qz
altera petat z reliqua nō. sed qz negatiua petit euidēter
si termini affirmatiue quertant. s. affirmatiua mīn eui
dēter qz ad pversuz sillandū ibidē opz negatiua transpo
ni in affirmatiua. sic igit patet quōd petit qd est in pñ in
oi figura z mō qz eo mō qz circulariter sillat. **C** Sicut
querit quot modis in oi figura petit qz est in pñ. Et di
cēdū qz in pma figura z pmo mō duplr petit. z h euidē
ter. qz tam ma. qz mī. in scdo mō simplr petit bis. s. ma.
petit euidēter mī. aut nō euidēter h qz p dicitur est. in 3
aut semel tñ. ibi enī petit mī. si termini ma. quertant
silr z in 4 mō semel petit: sed euidēter. s. in mī. ppōne.
sic igitur in pma figura sexties fit petitio: sed quatuor
modis euidēter z duobz in euidēter sicut ibidē fiebat cir
culo. In scda aut figura triplr fit petitio sicut z circulo. s.
in scdo z 4 mō euidēter. In pmo aut mō i euidēter. In
tertia aut figura fit qdruplr z in tertio z i qnto euidēter.
in qrtō aut z qnto euidēter: z h semp ponēdo pticulares
ppōne. ex hīs manifestū est qz tot modis petit qd est in
pñ. quot modis circulariter oñdit. patet et qz in modis
ulibz negatiuis fit aliqn petitio in utraqz ppōne sicut z
in ulibus affirmatiuis. patet et qz in modis pticularibus
fit petitio petēdo ppōnem vlem sed petēdo pticularē. cu
sus causa est qz vltis nō silatur ex pticularibus ppōnibz.
patet etiam qz in ulibus modis terite nō petitur qd est in
pñ. sed nec circulariter ostēdit.

n **Q**n pp hoc aut accidere falsuz qd
semp in disputationibz solemus di
cere. pmoz quidē est in ad impossi

bile sillogisimā qñ ad p dictionem sit hu
ius qd demonstrat ea que est ad impossi
bile. **N**az neqz qui non cōtradicit dicit nō
propter hoc est. sed qm falsum aliqd posi
tum est eoz que prius.

C In hac pte determinat peccatū incidēs iuxta demōstra
tionē per impossibile z est falsuz nō accidē pp ppothesi
z diuidit i partē pncipalē z icidētalē ibi. **L** falsa at ofo. **J**
pma in. d. In pma determinat mām et que est nō pp
hoc accidē falsum. in scda cū dicit. **L** sed opz ad eos. **J** gō
h determinat quō pp ppothesim accidit falsuz. pma
in. d. In pma oñdit qd sit falsuz pp h accidē. in scda cū
dicit. **L** ergo manifestū. **J** quot modis fiat. ps aut pmo
pūnet ad diffinitionē ei. scda ad diuisionē. z qz multuz
cōfert ad cognoscēdū quid sit scire in quo mō arguēdi
ptingit z in quo nō. s. h in pma pte determinat z pp h di
uidit in. d. in pma manifestat i quo mō arguēdi accidit
hoc peccatū z in quo mō nō. in scda cū dicit. **L** manife
stum ergo. **J** cludat diffinitionē ei qd est nō pp hoc ac
cidere falsuz. pma i. d. in pma oñdit qz h peccatū accidit
in sillo ad impossibile. in scda cū dicit. **L** neqz in ea que
oñdit i oñtiuis. **J** pmo oñdit sic falsuz nō pp h accidē cō
tingit in sillo ubi falsuz d: sequi pp aliquā determinatā
ppothesim determinatā. determinatā ergo solū in illo
ptingit falsuz nō pp h accidē. h rōnis pmo ponit pōnes
z h est. **L** nō pp h aut. **J** scdo inuit maiorē cū dicit. **L** qñ
ad p dictionē. **J** z pfirmat sic. qñ ea ofo sic. i. que ad im
possibile ad p dictionē ei h qz demōstrat. i. ad interem
ptionē ppothesi assignate z demōstrate. z oñdit mī. si
ue mediū sic. qui itēdit p dicitur alicui ppothesi determi
nate nō opz ut falsum accidere pp aliqd determinatuz h
in determinate pp aliquā pmissaz: ergo ad destructionē
pntis que dicit falsum accidere pp aliqd determinatum
intēdit iterimere aliqd suppositū determinatū z h cōtin
git in sillo ad impossibile. h rōnis pmo ponit ma. z totā
ptractationē omittit z hec est. **L** nā neqz qui p dicit. **J** itē
dit p dicitur alicui ppothesi determinate. z intellige qz su
perfluit ibi vna negatio cum dicit. **L** neqz dicit pp h. **J** z
intellige per h uerū h est ppothesim determinatā.

C Neqz in ea que oñdit nō enim ponit qd
p dicit. **A**mplius qñ interimit aliqd ostēsi
ue per. a. b. c. nō est dicere qz non ppter b
qd positū est factus est sillogisimus: nā nō
ppter hoc fieri tunc dicimus qñ interēpte
hoc nihil minus cōcludit sillogisimus qd
non est in oñtiuis. interēpta enī positione
neqz ad hanc erit sillogisimus.

C Conter oñdit pp h falsuz accidere nō accidit i sillo. oñ
dens per duas rōnes. pma talis in sillo oñtiuo nō suppo
nit interimēdū ergo falsum nō pp ppothesim accidē nō
cōtingit in sillo oñtiuo. hui rōnis pō ponit pōnem z h
ibi. **L** neqz in ea. **J** scdo me z h est non reponit. scda rō
talis falsum nō accidit in sillo oñtiuis eo qz in sillo ostē
siuis nō d: falsum accidē nō pp ppothesim. h rōnis pō
ponit pōne z h est. **L** amplī qm. **J** scdo ma. nā nō pp h.
z mī. cū sua oñtiōe z h est. **L** qd nō est zc. **J**

C Manifestū igit qñ in his que ad impossi
bile sunt dicit nō ppter hoc: z qñ sic se ha
bet ad impossibile que ex pncipio est ppo
thesis ut z cū sit z cū nō sit hoc nihil mi
nus accidit impossibile.

C Conter infert eius diffinitionē z h est falsum. **L** nō pp

ypothese[m] accidere. Manifestum est q[uo]d accidit ip[s]um in sillogismo ad impossibile q[ui]a i[n] post sic se habet ad ypothe[s]im q[uo]d ip[s]a dempta z ip[s]a posita nihilominus accidit impossibile z h[ec] est. L manifestum ergo.

C Ergo manifestissimus quidē modus nō p[ro]pter positionē esse falsus q[ui]a ad ypothe[s]im incōnuctus est a medijs ad impossibile sillogism[us] q[uo]d dictū est z in thopicis. Q[uo]d enī causa nō est ut causas ponere hoc est si uolens o[m]nīdēre q[ui]a assimeter est diame[ter] conet zenonis rōne q[ui]a non est moueri z ad hoc indicat impossibile: nullo enī modo nunq[ua]m p[er]tinuus est falsus locutioni que ex p[ri]ncipio est.

C Determinat quot modis nō p[ro]pter ypothe[s]im accidit falsum. z diuidit in. d. in p[ri]ma ponit me[m] magis manifestū. sc[ilicet] modos m[en]t[is] manifestos cū dicit. L alios aut. In p[ri]ma sic p[re]cedit qui modus eius manifestissim[us] ibi q[ui]a sillogism[us] ad impossibile nō cōmunicat in aliquo termino cū ypothe[s]i ut d[icitur] in elenchis. manifestū e[st] de hoc peccato q[uo]d est idem cum eo q[uo]d est nō cām ut cām ponere z hoc est. L ergo manifestissim[us]. sc[ilicet] exēplificat. dicit q[uo]d h[ec] cōtingit si debeat o[m]nīd[icitur] q[uo]d diameter sit incōmēsurabilis coste z sup[er]d[icitur] eius oppositū z deinde ducat ad impossibile per rōnez zenonis sic nō cōtingit p[er]transire infinita in quolibet spatio sunt infinita ergo manifestus spatiū cōtingit p[er]transire. iste enim sillogism[us] concludit in post s[ed] ponit icōiunct[us] est ypothe[s]i z h[ec] est. L ut uolēs o[m]nīdē.

C Alius autem modus si continuum quidem sit impossibile ypothe[s]i: non tamen p[ro]pter illam accidit impossibile: hoc enim possibile est fieri z in sup[er]ius z inferi[us] sumēti p[er]tinuū ut si. a. ponat inesse. b. b. aut. c. c. No. d. hoc aut sit falsus. b. inesse. d. nam si ablato. a. nihil minus insit. b. c. z. c. d. non erit falsus p[ro]pter p[ro]p[ri]et[em]. a. b. ypothe[s]is. Aut rursus si q[uo]d in sup[er]iori sumat p[er]tinuus ut si a. quidē. b. e. aut. a. f. No. e. falsum sit aut. f. inesse. a. nā z sic nihil minus impossibile erit interēpta que ex p[ri]ncipio. a. b. ypothe[s]i.

C Conter determinat modos minus manifestos z procedit sic. p[ri]mo dicit q[uo]d alius est modus a p[re]dicto quo accidit falsum nō p[ro]pter ypothe[s]im. s. q[ui]a in post colcat terminū ad quē ē ypothe[s]im. z h[ec] p[er]tinet dupl[ic]i. vno mō accipiēdo terminū p[er]tinet sup[er] p[ri]mū ypothe[s]is z aliud mō accipiēdo p[er]tinet sub s[ub]o eius z h[ec] est. L alius aut modus. sc[ilicet] declarat z p[ri]mo accipiēdo terminū sub s[ub]o sic sit ypothe[s]is. omne b. esse. a. deide sub. b. sumat. c. a. z fillatur sic omne. c. est b. omne. d. est. b. sicut h[ec] impossibile sed h[ec] nō accidit p[ro]pter ypothe[s]im q[uo]d ip[s]a posita uel ip[s]a remota nihilominus accidit impossibile z hoc est. L si. a. ponat. sc[ilicet] declarat h[ec] accipiēdo terminū cōm sup[er]a p[re]dicatum ypothe[s]is sicut supra. a. sumat. f. z fillatur sic. Omne. c. est. f. omne. a. est. c. ergo omne. a. est. f. sit h[ec] in post sed nō accidit p[ro]pter ypothe[s]im q[uo]d ip[s]a posita uel ip[s]a remota nihilominus impossibile accidit z h[ec] est. L Aut rursus.

S Ed oportet ad eos qui ex p[ri]ncipio sunt terminos copulare impossibile sic erit p[ro]pter ypothe[s]im ut inferiori quidē sumēti p[er]tinuū ad p[re]dicatū ter-

minū. nā si impossibile est. a. inesse. b. iterēpto. a. nō amplius erit falsum. In sup[er]iori aut de quo p[re]dicat nā si. f. nō possibile est i esse. b. interēpto. b. nō amplius erit impossibile: sit aut z cum p[er]tinent sint sillogismi: Manifestus ergo q[ui]a cum impossibile nō ad eos qui sunt ex p[ri]ncipio terminos est nō p[ro]pter positionem accidit falsus.

C Postq[ui]a determinauit nām eius q[uo]d est falsus nō p[ro]pter hoc accidere. hic determinat g[ra]tia eius uel quomō q[ui]a falsus accidit p[ro]pter ypothe[s]im z diuidit in. d. in p[ri]ma o[m]nīd[icitur] intētum. in sc[ilicet]da cum dicit. L aut nec sic semp. In p[ri]ma contra h[ec] oppōnem sophisticā z solum in p[ri]ma p[ar]te sic p[re]cedit. h[ec] mo dicit q[uo]d adhuc falsum accidit p[ro]pter ypothe[s]im op[er]e ip[s]o possibile copulare ad terminos ypothe[s]is sic aut necesse est accidere p[ro]pter ypothe[s]im z h[ec] est. L sed op[er]e. sc[ilicet]do hic declarat z p[ri]mo ponēdo terminos inferius sub s[ub]o sic. s[ub]o. b. s[ub]o sumit. c. z similit[er]. c. d. z p[er]cludit omne impossibile o[m]nīd[icitur]. d. est. a. sicut omne. c. est. b. omne. d. est. c. ergo omne. d. est. b. sic omne. d. est. b. z omne. b. est. a. omne. d. est. a. z h[ec] est falsum. q[uo]d demōstrat ypothe[s]is nō accidere impossibile z h[ec] est. L ut etiam inferiori. sc[ilicet]do declarat h[ec] ponēdo terminos sup[er]ius supra p[re]dicatum ypothe[s]is sic sup[er] sumetur enī supra. e. f. z cōcludit omne. a. est. f. sic omne e. est. f. omne. a. est. e. ergo omne. a. est. f. z si h[ec]. omne. b. ē a. ergo omne. b. est. f. q[uo]d est impossibile z h[ec] accidit p[ro]pter ypothe[s]im ergo ip[s]a dempta nō accidit impossibile z h[ec] est. L sup[er]iori aut. Deinde ex hoc cōcludit cuz post nō copulatur ad terminos ypothe[s]is nō accidit p[ro]pter ypothe[s]im z q[uo]d solum exēplificat in affirmatiuis dicit similit[er] esse in negatiuis z h[ec] est. L manifestū igitur.

C Aut nec si semp p[ro]pter ypothe[s]im accidit falsus: etenī si nō inest ei q[uo]d est. b. b. r. positum est i esse. a. r. aut. c. z hoc. d. z si sic erat impossibile z sic manet impossibile. Similiter z si in sursum sumēti terminos: q[ui]a q[ui]a cū est z cū nō est hoc accidit impossibile nō erit p[ro]pter positionē: aut cuz nō est h[ec] nihil minus fieri falsus: nō sic sumēduz ut aliquo posito accidat impossibile: sed quando ablato hoc per reliquas p[ro]p[ri]et[em] idēz claudit impossibile eo q[uo]d idē falsus accidere per plures ypothe[s]es nihil fortasse inconueniēs ut pararellas p[er]cidere: z si maior est qui exterius eo qui interius: z si triāgulus habet plures rectos duobus.

C Conter circa p[re]dicta ponit op[er]ationez sophisticā z soluit opinio talis est cū ypothe[s]is sit omne. b. est. a. sumat. omne. r. est. a. z sub. b. sumatur. c. sub quo. d. z cōcluditur o[m]nīd[icitur]. d. ē. a. q[uo]d est impossibile sed nō sequit[ur] p[ro]pter ypothe[s]im ip[s]a enim posita z ip[s]a remota nihilominus accidit impossibile q[uo]d nō accidit hanc omne. b. est. a. sicut per se patet z ita patet q[ui]suis in post copulet ad terminos ypothe[s]is nō t[ame]n accidit p[ro]pter ypothe[s]is z h[ec] est. L aut nec si semp. Deinde soluit. d. q[uo]d o[m]nīd[icitur] falsus nō p[ro]pter ypothe[s]im accidere nō dicit sed q[uo]d ypothe[s]i dempta z alia loco eius posita nō accidit impossibile q[uo]d nihil p[ro]hibet idē inconueniēs sequit[ur] ex diuersis ypothe[s]is: imo h[ec] d[icitur] q[uo]d dempta ypothe[s]i z nullo alio posito loco eius accidit impossibile ex residuo p[ro]p[ri]et[em]ibus. q[uo]d aut idem inconueniēs

accidē possit ex diuersis ypothesib⁹ oñdit. d. q. pararellas
 ē citre sequit ex h⁹ q. ponit angulus intrinsecus ma. esse
 angulū extrinsecu opposito. z adh^c ex h⁹ q. ponit triangu-
 lus intrinsecus ma. eē angulum extrinsecu opposito. z ad
 h^c ex h⁹ q. ponit triangu lus hēre plures qz tres rectos z h^c
 est. L. aut cū nō est h. Ad intelligētā exēpli prahatur
 due linee eque distātes z cadat sup illas faciēs angulos
 cum eis figura angulus est ma. angulo extrinsecu oppo-
 sito cum angulus extrinsecus cū angulo iuncto sibi in
 3^a ualeat duos rectos. z si h^c anguli intrinseci ex alia parte
 ualeāt minus qz duos rectos qz omnes quatuor: cā nō
 ualēt nisi quatuor: rectos qz necesse est lineas illas in pte
 illa iunctim ire per quartā petitionem in p^o euclidis
 qre si angulus extrinsecus est minor: intrinsecu angulo op-
 posito patet q. linee cucurrant. Adhuc si plures anguli
 sint qz duo recti prahaf basis anguloz faciāt angulū: s;
 angulus extrinsecus cū intrinsecu sibi iuncto ualeat. deide
 duos rectos quare angulus extrinsecus minor: est duo-
 bus oppositis intrinsecis. deinde ab angulo extrinsecu
 ducaf linea eque distans opposita lateri trianguli diui-
 dens angulū extrinsecū in duas. hec aut linea facit vnū
 angulū cum latere trianguli ad basim p^otinuum prahaf
 qui de necessitate equalis erit angulo cōstituto in sumi-
 tate trianguli coalterni eiusdey linee cadētis supra line-
 as eque distātes. ex h⁹ sequit angulū extrinsecū cōsti-
 tutū extra dictā lineā z basim trianguli practicā minorē
 angulo trianguli extrinsecus posito: sed isti duo anguli
 sunt anguli itra z extra positi iux lineas eque distātes qz
 basis triangu est linea recta cadēs sup lineas distātes ad
 quā cōstituunt isti duo anguli qd patet q. angulus intrin-
 secus cōstitutus est ma. angulo extrinsecu sibi opposito
 z ex h⁹ ulterius sequit sicut prius lineas eque distātes cō-
 currere quare sequit si triangulus hēat plus qz duos re-
 ctos pararelle cōcurrāt z sic potest patere ex^m auctoris.
 ¶ Dubitabit forte de p^otinētā h⁹ partis z aliarū dictarū
 in hac. quare enim cū harū determinet peccata ptingētā
 iux circularē z p^o ip^o. z ex oppositis qn nō sequit s^o ut
 determinet peccata iuxta alios modos silloz in hac scda
 determinatoz. Et dici pōt q. h^c est q. alia peccata insunt
 iuxta illos nisi peccata silloz apparētū z sophisticoz de
 quibus in elenchis determinat. sed iuxta tres sillos p^odi-
 ctos sūt sp alia peccata que hic determinant. ¶ Adhuc
 dubitat de peritā h⁹ ptis cum plures sint loci sophistici
 qz pettio eius q. erit in pncipio z nō causa ut causa qua-
 re isti duo nō determinant hic z nō alij. Et rō h⁹ primo
 est q. isti duo nō peccāt cōtra silm sicut loci alij sed pec-
 cant eo q. nō ostēdunt ppositū sicut dicit A⁹. in elenchis
 de nō causa ut causa. ¶ Adhuc dubitat cuz hic determi-
 net de petitione z de nō causa ut causa z in elenchis s^o
 quare in thop. solum de petitione z de nō causa. Et dicē-
 dum q. h^c est q. sils per impossibile nō p^otinēt ad dialeti-
 cum nisi per accūs sed nō qn ipossibile pclusum est ma-
 nifeste falsuz demonstratori p^ose p^otinēt: sed nō causa ut cā
 est peccatū cadens in sillogismis ad impossibile: z ideo
 hic determinat z nō in thop. in elench. aut determinatur
 eo q. p^oin^m istius artis est. ¶ Deide forte queret an sit
 dita inter nō cām ut cām z falsuz z nō ppter ypothesim
 accidere q. hic nō noiat cām non cām ut cām nisi in de-
 mstratione ergo videt q. sint idem per hoc q. dicit in tex-
 tu h^c peccatū esse in demōstratione quare idem est cum
 nō causa ut causa. Deinde q. sunt idem sicut supius z in
 ferius q. falsum nō ppter ypothesim accidere est in plus
 qz nō causa. est enim idem q. nō causa cum enim falsum
 accidat nō ppter ypothesim illa ypothesis est non causa
 falsi sed nō o^z q. sit nō causa. ¶ Cōnter forte adhuc que-
 rit quare magis pbat falsum nō ppter ypothesim acci-
 dere in sillogismo per ipossibile qz ostēdit per petitionē
 accidere i silis oñsiuis. eadē rōne debuit hic oñdere de
 petitione quā oñdit de eo q. est falsum nō ppter ypothe-

sim accidere. Et pōt dici q. h^c est planum ex diffinitione
 petitionis que dicit q. pettio est qn nō p^ose notum perse
 oñditur sic cū signū solum accidere petitionē in sillo oñ-
 suo z ideo nō oportuit hic pbare. ¶ Cōnter adhuc que-
 rit utrum dictū peccatū in silis oñsiuis z videt q. sic cū
 tibi cōtingat pmissas nō esse cām pōnis sicut patet si fiat
 aliquis sils apparēs. Et dicēdum q. aliqd pōt esse non
 causa duplr. vno mō q. nō ifert de necessitate pntiam si-
 cut aut sunt pmissas nō causa pōnis in omni sillo apparē-
 te sed de tali nō causa nō loquitur hic A⁹. talis aut sit iuxta
 silm oñsiuum. alio mō dicit nō causa p^o que apparet
 esse causa pōnis z nō est causa ex residuis enim p^onti-
 bus de necessitate sequit 2° z sic intēdit h^c de nō causa z
 sic nō cadit in oñsiuo sillo cuius causa duplex est. vna q.
 illud nō intēditur interim per h^c q. ex eo sequit falsum
 illud q. sils oñsiuus pstat ex tribus terminis tm z dua-
 bus p^ontibus inter quas nō cōtingit aliqd accidere q.
 sit nō causa pōnis nisi statim appareat esse non causam.
 ¶ Cōnter querit de modis eius q. est nō ppter hoc ac-
 cidere falsum. querit eniz quare nō determinat ipē fm
 figuras diuersas z modos diuersos s; tm in mō affirma-
 tiuo prime figure. d. similr esse in mō negatiuo est tm de-
 terminat de modis diuersis z figuris de petitione. Et di-
 ci pōt q. nō determinat modū petēdi qd est in p^o totū
 nisi in mō affirmatiuo prime figure. d. similr esse in alijs
 similr facit h^c de eo nō ppter ypothesim accidere falsum
 z h^c sufficit q. sicut a sillo p^omo descēdit sils in alios sillos
 ules ut statim patet quō cōtingat in alijs. Adhuc cuz hic
 determinet modos eius q. est nō cā z nō cā dicit q. tuor
 modis sicut z causa videt q. quatuor modi nō cause de-
 bent esse. Et dicēdū q. causa eo mō quo hic sumit cū di-
 premissa esse causa pōnis nō est nisi solū duobus modis
 s. in g^oie cause mālīs z in g^oie cause efficiētis. z duobus
 modis accipit hic causa. vno mō q. nō est causa pōnis in
 g^oie cause efficiētis q. ex ea nō sequit 2° h^c appareat seq
 z sic sunt alij nō modi ut cause z sic patet q. nō debet de
 quatuor modis nō ppter h^c accidere falsuz sed tm qz qua-
 tuor modis d^o causa in coi z totius: deinde in modis nō
 causa in coi. ¶ Adhuc forte dubitabit aliqs quō accipi-
 untur termini quos determinat. Et dicēdū q. si accidat
 impossibile aut ipm aliquē terminū cū ypothesi aut nūllū
 lū/ si nullū sic est p^o modus/ si aliquē aut utraqz aut tm
 alterū utrūqz coicat aut cum utroqz copulatu est z cū ne-
 cesse est falsuz accidere ppter ypothesim. si aut coicat tm
 impossibile. deinde cū vno termino ypothesis aut ergo
 in subiecto ypothesis z sic est secundus modus: aut in p^o
 dicato z sic est tertius.

falsa aut oratio fit ppter primū fal-
 sum: aut enim ex duabus p^ontib⁹
 aut ex pluribus est ois sils ergo si
 ex duab⁹ quidē harū necesse est eē alterā
 aut ēt utraqz eē falsas: nā ex ueris nō erit
 sils falsus. Si v^o ex pluribus: ut. c. qdē p
 a. b. h^c aut p. d. e. f. g. hoz erit aliqd supioz
 falsuz: z pp h^c o^o. nā z. a. z. b. p illas pclu-
 dunt: qre pp illoz aliqd accit p^o z falsū.
 ¶ Nonit ps incidētalis circa p^odicta z diuidit q. p^o remo-
 uet quādā dubitationē iuxta p^oma p^ote capli in qua deter-
 minat de eo q. est falsuz nō pp ypothesim accidē. 2° cum
 dicit. L. ut aut nō sillet. Iux scdam p^ote z determinat quō
 falsuz accidit pp ypothesim. In p^o pte remouet dubitatio-
 nē que sic icidit: qz determinat q. falsuz aliqn accidit nō
 ppter ypothesim: aliqn cū ypothesi: aut nō frequentius
 uerū ad sillandū posset aliqs putare falsuz sequi ex ueris
 qd remouet. d. q. falsum nō sequit nisi pp aliqd falsuz p^o
 ceptū z h^c oñdit sic. Qis sils aut tm ē ex duab⁹ p^ontib⁹

aut ex pluribus. si ex duabus tñ sit fill's simplr vnus in quo si fuit 2° falsa necesse est utraq; uel alteraz eē falsam pmissam / sicut patet ex p̄determinatis / ex plurib⁹ autē q̄ duabus est fill's p̄stitutus ex p̄ncipali fill'o z profill's in quo cum aliq̄ p̄missarū sit falsa necesse est aliq̄ p̄missarū p̄filli eē falsam z ita patet q̄ nunq̄ sequitur falsum nisi p̄ assumat aliq̄d falsum z h̄ est. [falsa autē oratio.]

C At autē non sillogizet obseruādū quādo sine p̄clusionibus interrogat orōne ne detur bis idē in p̄pōnibus eo q̄d scimus: qm̄ sine medio fill's non fit: mediū autē q̄d plures dicimus. Quomō autem oportet ad vnāquāq; cōclusionē obseruare mediū: manifestū ex hoc q̄d scit̄ quale in vnaqua q; figura ostēdit: h̄ autē nos nō latebit eo q̄ vidimus quomō habemus orōne.

C Cōsequēter determinat quedā incidēter p̄pter p̄tē illaz in qua manifestat quōd falsum accidit p̄pter p̄pothesim. qz enim manifestauit q̄ falsum p̄pter p̄pothesim aliquid. p̄ens autē semp̄ habet interimē ut p̄ eius p̄pothesim nō accidat falsum aut p̄dictio ideo p̄pter hoc intēdit docere r̄ndētem quōd cauebit ne fiat et falsū / uel elēch⁹ p̄ p̄pothesim. z dicitur in duob. in p̄ma docet vitare ne fiat falsū p̄pter p̄pothesim. in scda ne fiat p̄ eā elēch⁹. ibi. qm̄ autē h̄emus qm̄. [p̄ma in p̄ncipale z incidēs q̄d ibi icipit.] Opz autē custodire. [In p̄ma dat duo documenta quoz p̄mū instruit r̄ndēte qm̄ ignorat p̄ōnez oppōit̄s. 2° instruit eū qm̄ illa 2° est ei nota. p̄mū tale ut mō subito fillat falsum ex p̄pothesi data cauedū est: non nota est 2° intēta ne det p̄ens duas p̄pōnes vno termino coicantes nō enim fit fill's ex talibus duab⁹ que nō coicant in aliquo termino z h̄ est qm̄ nō tota fillat. 2^m documentum est si fiat nota r̄ndēti 2° oppōit̄s cauedum ne det fill tales duas p̄pōnes ex qb⁹ sequitur illa 2°. ex qb⁹ autē p̄pōnibus ipa sequitur manifestat per ea que determinata sunt. s. que p̄pōnes z quōd se h̄ntes in quā p̄nt p̄ōnem ut. s. 2° sit intēta ab oppōit̄e ut sit uis affirmatiua. z vitādum est r̄ndēti ne det duas p̄pōnes ules affirmatiuas medio cōmunicātes. alias autē p̄pōnes simul cōcedere p̄t siue p̄ incōtingēti z h̄ est [quomodo autem oz.]

C Oportet autē custodire q̄ annunciemus r̄ndentes eosdē conātes latere: h̄ autem erit p̄mū qdem si cōclusiones nō prius sillogizēt sed sumptis necessarijs non manifeste sint. Amplius si non p̄p̄inqua iterogēt: sed quoniā maxime lōge media: ut si opportunū cōcludē. a. de. f. media. b. c. d. e. nō oportet ergo ingrere si. a. b. z rursum si. b. c. Sed si. d. e. z deinde si. b. c. z sic reliqua: z si per vnū mediū fit sillogismus a. b. medio incipere: maxime enim sic latebit respondentem.

C Sequit̄ incidēs qz enim instruit r̄ndētem ideo breuiter h̄c intēdit instruere oppōit̄ē. d. qz oppōit̄es oz obuare p̄ria r̄ndēti latēter ut possit ad p̄positū subito puenire: sed h̄ faciet duplr. vno mō celādo p̄ōnes ostēdēdas alio mō cum nō celat: sed tūc aut sunt p̄ōnis multa media aut vnū tñ. si autē multa incipiendū est a remotissīmo eoz z descēdēdū ad p̄pingora quosq; tādem pueniat in p̄ōnem: si vnū tñ incipiēduz est a minore p̄pōne z nō a ma. [h̄c enim modis maxime latebit oppōit̄es

z h̄ est. [Oportet autem custodire.]

C Quoniā autē habemus qm̄ z quomō se h̄ntibus terminis fit fill's: manifestū z qm̄ erit z quādo nō erit elenchus. Nam oib⁹ p̄cessis uel cōmutatim positis r̄nsionibus ut hec qdez negatiua: illa nō affirmatiua p̄tingit fieri elenchū: erit enim fill's sic z illo modo se h̄ntibus terminis: qre si id q̄d positū est sit cōtrariū p̄clusioni necesse est fieri elenchū: nā elenchus cōtradictionis fill's. Si nō nihil sit cōcessum affirmatiue impossibile est fieri elenchū: non enim erit fill's cum oēs termini erūt p̄uatiui: qre nec elenchus: nā si elenchus: necesse est fill'm esse: cum autē est sillogismus nō necesse est elenchū esse. Similr z si nihil positū sit p̄z r̄nsionem vniuersaliter: nā eadē erit determinatio sillogismi z elenchi.

C Cōter docet vitare ne p̄ p̄pothesim fiat elench⁹. Et p̄cedit sic. p̄mo dicit qz in p̄cedētibus h̄emus quōd z ex q̄bus fit fill's. h̄emus fillr de elēcho. quōd ois elēch⁹ est fill's z sicut fill's habet utraq; p̄pōnem affirmatiuā uel alterā affirmatiuā z alterā negatiuā sic etiā elēch⁹. z h̄ est. [qm̄ tam autē h̄emus.] scdo ponit documētū dicens qz si nō admittat p̄pō affirmatiua nō est p̄le elēchū fieri. qre nec sillogismū. fillr si etiā nō admittat uis p̄pō nec elēch⁹ nec sillogism⁹ fieri p̄t qz nō est sine affirmatiua p̄pōne z uis z hec est. [Si vō nihil sit cōcessum.] Cōter querit forte quōd h̄ determinat de orōne cum de illa determinatū sit in p̄ncipio scdi huius. fillr etiā z in octauo thop. aut enim alicubi supfluit aut opz assignare modū diuersum sue determinationis in h̄is locis. Et dicēdū qz in p̄ncipio scdi huius determinat de falsa ostēsiōne que concludit uerū ex falsis. h̄ autē de illa que cōcludit falsum ex falsis z h̄ idē q̄d h̄ dicit ibidē ostēdit: sed ibi determinat in p̄ncipali intēsiōne h̄c autē ex incidēti. Adhuc in octauo thop. determinat de falsa orōne coius qz h̄c qz h̄c dicit ostēsiō falsa que fillat falsum ex falso ibi autē siue fillat siue nō. z si sic siue ad p̄positū siue nō z h̄ siue ex ueris siue ex falsis coib⁹ p̄tra p̄ria. Adhuc videt qz ex ueris sequit̄ falsum qz ex duob⁹ possibilibus que aliqui sunt uere sequitur impossibile q̄d nunq̄ erit uerū. Ex istis enim ois h̄o est albus nullus h̄o est albus sequitur qz nullus h̄o est h̄o z tñ p̄missē sunt possibilis z 2° impossibilis. Et dicēdū qz intelligēdus est h̄mo Agz. de duobus cōpossibilibus ueris q̄uis enim utraq; in se sit possibilis ex earum incōpossibilitate sequitur impossibile: s̄ nunq̄ sequit̄ falsum ex ueris z cōpossibilib⁹. Cōter forte querit q̄re docet h̄c instruē oppōit̄ez cum hoc sufficēter faciat in 8° thop. Et dicēdū qz ibi determinat ars oppōit̄ē z r̄ndēdi plene z ex intēsiōne p̄ncipali. h̄ autē breuiter z icidēter. Et nota qz euz hec sit scia cois nō est incōueniens modū oppōit̄ē z cōcludēdi in cōi in hac scia determinare. Adhuc forte querit de elēcho ad quē p̄riet. Et dicēdū qz tā ad dialēticū qz ad demratorē sed differenter qz ad dialēticū obutatiuū p̄tinet z h̄ p̄m qz est fill's cōtradictionis. ad demratorē aut p̄tinet cū disputat cū cauillatore dato eniz aliquo falso cōi eis oppōim demrare z utitur solū z p̄m qz est vnus fill's cū p̄dictione p̄ōnis qz sicut dicit Agz. in p̄mo postertoz. demrator vō fillat opposita z cā huius est qz p̄cedit ex necessarijs que nō ordinātur ad opposita. Deinde adhuc forte dubitabit aliqs qre nō determinat alibi in h̄ libro de elēcho cū tñ sit cōe istim

dialectico et demoftratori. Et potest dici quod hoc est quod ex hijs et ex determinatis et in li^o p^{er} manifestum est quod fiat electio quod hoc ostensum est quod sit ois filli. in li^o autem p^{er} quod summa est ista ex hijs complet electio. vel potest dici quod in li^o determinat de electio. determinat enim de filio istatuo quod est idem secundum rem cum electio. differenter autem secundum modum solum quod electio dicitur in comparatione ad opponendum. quoniam autem opponens fillat oppositum fillati vel concessi a se ipso enim electio. quoniam autem et rursus fillat oppositum fillati vel oppositum ab opponente instatua est. **¶** Alteri autem forte queret an sit ista filli et electio. dicit enim quod eorum eadem est differentia: quare videntur esse eadem. Sed contra cois et particularis non est eadem differentia: sed filli per se color est ad elin. quare non habent eadem differentiam. Adhuc de ois filio potest fieri electio per supponendum oppositum rationis quare hic accidit filli quare electio dicitur quod aggregatum ex filio et accente eius quod est dicitio rationis sed non est eadem differentia sibi per se et sibi suppositi cum accente quare filli et electio non erit eadem differentia. **¶** Dicendum quod considerando ibam utriusque idem sunt electio et filli: et sic eorum eadem differentia sicut dicitur considerando in accens aggregatum ad fillum in combinatioe electio. sic differunt et habent rationes diuersas ut postensum est.

a **¶** Accidit autem quibus que admodum in positione terminorum fallebamur et secundum opinionem fieri fallacia: ut si contingit idem principaliter pluribus inesse: et hoc quidem latere aliquem et putare nulli inesse illud autem scire: in sit. a. b. c. per se: et b. omni. d. Similiter ergo si. b. quidem omni putat. a. inesse: et hoc. d. c. autem nulli. a. et hoc omni. d. eiusdem secundum idem habent disciplinam et ignorantiam. **¶** Rursum si quis fallat circa ea que sunt ex eadem coniugatione: ut si. a. inest. b. hoc autem. c. et. c. d. opinetur autem. a. inesse omni. b. et rursus nulli. c. Simul enim sciet et non opinabitur inesse: ergo nihil aliud putat ex hijs quod scit hoc non opinari: scit enim aliquo modo quoniam. a. inest. c. per. b. uelut in vltimo hoc quod est particulare: quare quod aliquo modo scit hoc oino probat non opinari quod est impossibile.

¶ In hac parte intendit de falsa oratione oppositionis que dicitur contrarie deceptiois que est per accidens iuxta fillum ex oppositis. in filio autem ex oppositis supponuntur opposita et aliquando opinantur. sed opinari opposita aliquo modo est uentis et aliquo modo non. et ideo hoc intendit **¶** Determinare. et diuidit in duas. in prima determinat de oppositione contrariorum que sunt contra secundum formam et per se. In secunda cum dicitur. **¶** Quia autem opinantur. **¶** De oppositione contrariorum que sunt contra secundum nam et per accidens. per in duas. in prima ostendit quod contingit falli in opinando contra per se et secundum formam. In secunda cum dicitur. **¶** In eo autem quod per se est dictum. **¶** Ostendit quod contingit opinari contraria huius sine inconuenienti et quod non. In prima sic procedit. In prima ponit intentionem. d. quod contingit falli in opinione terminorum et hoc potest intelligi dupliciter. vno modo sicut que admodum contingit falli in filio per impossibile eo quod per hoc accidit fallum sibi erit fallacia. ex hoc enim quod termini sunt recte ad interimendum hypothese quod non videtur iterum eam: alio modo sic que admodum contingit falli in petitione eius quod est in principio. quod sibi non recte ponunt termini cum idem ponatur ad sui ostensionem et hoc est. **¶** Accidit autem. **¶** 2° hoc ostendit et primo in medijs subalternis siue que non sunt ex eadem ratione quod idem est. 2° in medijs non subalternis que sunt ex eadem ratione. Dicit ergo quod si. a. in sit. b. et. c. et b. ita quod neuter me-

diante reliquo et. b. et. c. in sit. d. si opinetur. b. esse. a. ut ois. d. est. b. Adhuc nulli. c. est. d. et ois. d. esse. c. eius secundum idem habent sciam et ignorantiam et opinabitur contra. s. ois. d. esse. a. et nulli. d. esse. a. sicut per se patet per exemplum in terminis subalternis. potest esse quod corpus inest aiali et sensibile quorum neutrum est sub altero sed conuertuntur. sed tamen aial quod sensibile hoc inest. Si ergo opinetur ois aial esse corpus et nullum sensibile esse corpus et oem hominem esse aial et ois sensibile simul opinabitur oem hominem esse corpus et nullum hominem esse corpus. exemplum autem in terminis accidentalibus patet quod color inest tamen albo quod aial et utrumque signo. si ergo opinetur nullum signum coloratum et ois aial esse coloratum et sicut ois signum esse album et aial simul opinatur contra quod est inconueniens et hoc est. **¶** ut si contingit. **¶** Secundo docet idem in medijs que ex eadem coniugatione dicitur quod si. b. in sit sub. a. et. c. sub. b. et. d. sub. c. et. a. c. opinetur ois. b. esse. d. et nulli. c. esse. a. simul idem sciret aliquid modo et ignorabit simpliciter quod est inconueniens quod cum opinatur ois. b. esse. a. opinatur in vltimo ois. c. esse. a. quare quod aliquo modo scit simpliciter ignorat uel opinatur non esse et hoc est inconueniens et hoc est. **¶** Rursum si quis fallatur. **¶**

¶ In eo autem quod dictum est per se si non ex eadem coniugatione sit medijs secundum utrumque quod terminorum medijs ambas propositiones non contingit opinari ut. a. b. quod ois. c. autem nulli: hec autem utrumque ois. d. accidit enim aut simpliciter aut in aliquo termino contra sumere propositiones primam. Si enim cui. b. inest ois. a. opinatur inesse. b. autem ois. d. nouit: et quoniam. a. d. nouit: quare si rursus cui. c. nulli putat. a. inesse cui. b. alicui inest huic non putat. a. inesse: quod autem omni putat cui. b. **¶** Rursum alicui non putare cui. b. aut simpliciter aut in aliquo contrarium est. sic ergo non contingit opinari.

¶ Contra determinat quod contingit opinari contra sine inconuenienti et quod non et hoc ut videtur tamen in hijs que sunt ex diuisa ratione et diuidit in duas. in prima ostendit quod non contingit opinari sine inconuenienti. in secunda cum dicitur. **¶** secundum utrumque quod. **¶** quod contingit opinari sine inconuenienti. In prima sic procedit. primo ponit propositionem intentionem. s. in hijs que sunt ex diuisa ratione non contingit opinari conuenienter ois quatuor propositiones simul. s. ois. b. est. a. et ois. d. est. b. Iterum nulli. c. esse. a. et ois. d. esse. c. et hoc est. **¶** In eo autem quod per se. **¶** Secundo ostendit eadem dicens quod si ois quatuor opposite sint opinetur simul cum propositione prima eius contra uel dicitoria eius. si enim opinetur ois. b. esse. a. et ois. d. esse. b. opinabitur ois. d. esse. a. Adhuc si opinetur nulli. c. esse. a. et ois. d. esse. c. opinabitur nulli. d. esse. a. sed ex ratione et in filli per se sequitur contradictio per 2^m sic nulli. d. est. a. ois. d. est. b. ergo aliquid. b. non est. a. et ita sic accidit opinari primam propositionem. s. ois. b. esse. a. et eius dicitoria si aut. b. et. d. conuertantur et cum opinabitur contraria eius sic nulli. d. esse. a. ois. b. est. d. ergo nulli. d. est. a. sic igitur manifestum est quod non contingit simul opinari ois quatuor propositiones que sunt ex diuisa ratione sine inconuenienti. accidit autem opinari simul contra aut dicitoria quod est inconueniens et hoc est **¶** accidit autem simpliciter. **¶**

¶ Secundum utrumque autem unam aut secundum alterum utrumque nihil prohibet: ut. a. omni. b. et b. d. et rursus. a. nulli. c. nam sitis huiusmodi fallacia: et ut fallamur circa particulares: ut si. a. omni. b. b. aut omni. c. a. omni. c. in erit. Si ergo aliquis nouit quoniam. a. cui. b. inest omni: nouit et quoniam. c. Sed nihil prohibet

nas. Nullum enim sensibilius cum extra sensum sit scimus: nec si sentientes fuerimus nisi in uli: et in eo quod habet propriam disciplinam: sed non ut in eo quod agit.

Consequenter concludit eam ostensam et adiungit incidens et per hanc dividitur ista pars in duas. In prima concludit eam. In secunda adiungit incidens cuius dicitur. **L** nam scire dicitur tripliciter. **I**n prima sic procedit concludit primam partem eius dicens manifestum est quod si aliquis nouit malum et ignorauit malum. sicut si nouit omnem mulam sterilem esse ignorauit hanc esse mulam fallere in eo qui fallit scies aliquid in uli ignorans idem in particulari sic enim ignorabit aliquid in particulari quod nullum simpliciter cum extra simpliciter. **L** et hec est. **L** Quare manifestum est. **I**n secunda adiungit partem secundam. **d** quod quibus sciamus omnes mulas esse steriles et hanc esse mulam semper nos tamen non scimus hanc esse sterilem nisi in uli et particulari: sed non scimus eam in eo quod actu consideramus quod hanc est. **L** nec si scires.

Coniam scire dicitur tripliciter: aut ut in uniuersali: aut ut propria: aut ut agere: quare et decipi dicitur totidem modis: nihil ergo prohibet et scire et deceptum esse circa eadem: uerum non contrarie sicut accidit et ei qui se utraque scit propositionem et non pertractauit prius. nam opinans in utero habere mulam non habet per actum disciplinam neque propter opinionem contrariam fallaciam discipline. Sillogismus enim fallacia contraria uniuersali.

Contra gratia huius determinat quot modis contingit scire et ignorare: et manifestat quomodo scire aliquid et ignorare idem opponuntur et quomodo non. **d** quod est scire tripliciter et totidem modis ignorare est scire in uniuersali et scire in particulari et in quo qui actu considerat cum pertractatione. scire autem et ignorare idem non est inconueniens nisi hoc fiat modo contrario: quod quibus sciat quod omnis mula sit sterilis et quod hec sit mula: non tamen inconueniens est hanc non esse sterilem opinari: sic enim in uniuersali et particulari sed ignorat in eo quod non actu considerat sed hec scientia non est illi ignorantie contraria: sed scire in uniuersali est contrarium ignorare in uniuersali. et similiter intelligere scientiam in particulari esse contrariam ignorantie in particulari. et scientia in eo qui actu considerat est contraria ignorantie in eo qui actu non considerat et hanc est. **L** nam scire tripliciter est. **I**tem uerbum sic construe fallacia. **i** fallacia. **i** ignorantia in uniuersali que dicitur esse per simpliciter sicut predictum est. est autem contraria uniuersali supple scie.

Cui autem opinatur bonum et malum esse idem opinabitur quod bonum est et malum esse. Sit enim bonum quidem in quo. **a**. malum autem in quo. **b**. rursus bonum in quo. **c**. quoniam ergo idem opinatur. **b**. et **c**. et esse. **c**. **b**. opinabitur et rursus. **b**. esse. **a**. similiter quare et **c**. **a**. Nam et quemadmodum si sit uerum de quo. **c**. **b**. et de quo. **b**. **a**. et de. **c**. **a**. uerum erit sic opinari. similiter autem in eo quod est esse: nam cum idem sit. **c**. et **b**. et rursus sit **b**. et **a**. et **c**. et **a**. idem: quare et opinari similiter.

Contra intendit de opinione contrariorum que sunt contraria secundum materiam et secundum accidens ut secundum terminos et non secundum opinionem aut

firmatiuam et negatiuam et diuisiua. quod primo determinat quod contingit secundum contraria opinari. secundo quomodo hoc contingit sine inconuenienti et quomodo non. **i**bi scilicet ergo hoc quidem necessarium. **I**n primo sic procedit. primo dicit quod si aliquis opinatur bonum et non bonum quod malum ipse opinatur aliquid idem esse bonum et idem esse malum et sic opinatur bonum esse bonum et bonum esse malum simul que sunt contraria et hanc est. **L** qui autem opinatur. **I**tem secundo ostendit dicens quod si aliquis opinatur idem esse bonum et malum similiter bonum. **a**. malum. **b**. adhuc bonum. **c**. cum idem opinatur circa. **b**. quod. **a**. et. **a**. quod. **b**. quod opinatur idem esse bonum quod malum et malum quod bonum. patet per primam figuram cum opinio opinatur. **b**. esse. **a**. et. **c**. esse. **b**. quod opinatur. **c**. esse. **a**. quare cum in premissis opinatur bonum esse malum in potest opinatur bonum esse bonum et ita simul opinatur contraria. primo ergo ponit hanc ostensionem et hanc est. **L** sit enim bonum. **I**tem secundo eam confirmat sic. quemadmodum sequitur si uerum est. **a**. de. **b**. et. **b**. de. **c**. uerum est. **a**. de. **c**. et eodem modo si. **b**. est. **a**. et. **c**. est. **b**. ergo. **c**. est. **a**. sic sequitur in opinione si opinatur. **b**. esse. **a**. et. **c**. esse. **b**. opinatur. **c**. esse. **a**. et hanc est. **L** quemadmodum si sit.

Contra hanc quidem necessarium si quis dicitur per se: sed fortasse illud falsum opinari quod malum est bonum esse nisi secundum accidens. multipliciter enim possibile est hoc opinari per se: spiciendum ergo hoc melius.

Consequenter determinat quomodo contingit opinari sine inconuenienti simul ista contraria et quomodo non dicens qui de necessitate opinabitur quod bonum esse bonum si dicitur per se. **i**dem esse bonum et malum sed inconueniens est opinari hanc per se bonum in quantum bonum est malum: et idem in quantum bonum est bonum. opinari autem per accidens non est inconueniens. opinari enim bonum esse bonum et simul cum hanc opinari idem quod est bonum esse malum et hoc secundum tempus uel secundum locum uel aliquo tali modo non est inconueniens. et dicit quod contingit opinari per se uel per accidens quod multipliciter contingit opinari et hoc ualde perspicuum est. sic igitur intendit. **L** et hanc contraria secundum accidens non est inconueniens opinari. per se autem est inconueniens et hanc est. **L** ergo hanc quidem necessarium. **I**tem dubitabit hic aliquis quomodo peccatum hanc determinatum cadit iuxta sillogismum ex oppositis. Et dicendum quod non ex parte potest sed ex parte principiorum quod ibi supponitur opposita et aliquando opposita sunt et opinari opposita uno modo est inconueniens et alio modo non sicut in hoc capitulo determinatum est. et propterea fuit introductum hoc caput sicut prius dictum est. **C**ontra deinde querit quare hoc peccatum noietur fallacia opinionis. si enim sit fallacia aut erit in dictione aut extra dictionem. et si hanc in elenchis debet determinari. **C**ontra item querit quare magis noietur fallacia opinionis quam sensus et intellectus cuius tamen in intellectu fiat hec fallacia in opponendo aliquod falsum. **C**ontra ad primum dicitur quod hec fallacia non est in dictione nec extra dictionem istam: tamen bene potest procedere fallaciam in dictione uel tanquam qua causas credulitas falsi. **C**ontra ad aliud dicitur quod deceptio ista contingit iter incorporea: sed sola corporea a sensu percipiuntur et ita non est fallacia proprie sensus. **C**ontra adhuc non dicitur fallacia intellectus sed opinionis: eo quod opinionis hanc incertus est et inuariabilis. similiter cum opposita sunt contraria est habitus iste non potest esse ei sed est incertus et inuariabilis et ita uere actus attribuitur hanc deceptio opinionis. **C**ontra deinde forte dubitabit aliquis de hijs que dicitur in littera. et primo de hoc quod dicitur quod si aliquis opinetur omnes quatuor propositiones que sunt ex diuersa coniugatione idem et secundum idem sciet et ignorabit. hoc enim uidetur falsum tamen quod non contingit se scire et ignorare tamen quod diuersa media sciet et ignorabit et ita non secundum idem. Et dicitur

dum q̄ ibi accipit scire cōmuniter pro scire z opinari. z similiter ubiq̄ in hoc caplo. similiter idem cōtingit opinari z ignorare. ¶ Ad secundum cum dicit q̄ idem habebit sciētiam z ignorātiā intelligit q̄ idem p̄dicatur s̄m idem s̄m scire z ignorabit z non s̄m idem mediu in specie. s. z h̄ non s̄m idem in numero: tamē melius dicitur sicut prius. ¶ Consequenter dubitabit de hijs que sunt ex diuersa cōiugatione utrum. s. cōtingit opinari si mulibi oēs quatuor propositiones. videt enī q̄ sic per hoc qd̄ est in p̄ncipio capituli supponit aliquā simul omnes quatuor p̄positiones opinari z ex hoc infert s̄m idē sciet z ignorabit. ¶ Adhuc sicut dicit inferius in isto capitulo cōtingit scire p̄missas non tamē scire p̄onem quare cōtingit scire omne. b. esse. a. z. d. esse. b. non tamen scire oē. d. esse. a. ¶ Adhuc cōtingit simul opinari nulluz c. esse. a. z omne. d. esse. c. non tamē opinari q̄ ex eis sequitur. quare s̄m ipsum cōtingit opinari oēs quatuor p̄positiones preter p̄ones cōuertentes ex eis sed hoc nō est inconueniens: quare videt q̄ cōtingit opinari inconueniens s̄m utruq̄ medium. ¶ Sed cōtra si cōtingit q̄ oēs quatuor sunt opposite tūc opposite erūt cōtrarie p̄ones z adhuc cōtraria uel cōtradictoria p̄sime p̄positionis ut dicit in littera. sed inconueniens simul opinari oppō quare inconueniens est simul opinari omnes p̄positiones sicut p̄us ostēsum est z sicut supponit A. sed h̄ non erit sine inconueniēti. ¶ Sed tunc dubitabit utrum sit uerū uel nō videt enī q̄ sine inconueniēti cōtingit omnes quatuor propositiones opinari. est enī opinari omne. b. esse. a. z omne. d. c. b. non opinādo p̄onē sicut patet per ea que ostēdit in littera quare cōtingit simul opinari p̄missas oēs non opinādo p̄onem. z si h̄ non erit inconueniens q̄ re omnes quatuor cōtingit simul opinari sine inconueniēti. ¶ Juxta hoc forte querit de quadam cōtrarietate que apparet in littera eius. dicit enī q̄ si omne. b. esse. a. opinat z omne. d. eē. b. necessario opinat omne. d. eē. a. sed postea dicit q̄ cōtingit opinari omne. b. eē. a. z. c. esse. b. z tamē non opinari omne. c. a. ista apparēt oppō. ¶ Ad p̄mum dicēdum q̄ omnes quatuor p̄positiones opinari sine additione eēt inconueniens q̄ oppositis p̄missis oportet opinari p̄onem. ¶ Ad secundum dicēdum q̄ si aliqs opinat p̄missas opinat necessario p̄onem si si at p̄tractatio p̄missarum ad p̄onem actu interimēdum z h̄ est qd̄ p̄mo dicit. si autem opinat p̄missas sed non p̄tractationem p̄missarum ad p̄onem nihil p̄hibet nō opinari p̄onem z h̄ intēdit postea. ¶ Deinde forte queret utrum cōtingit simul opinari omne. d. eē. a. z nullum. d. esse. a. quare iam suppositū est: q̄ nō videt: q̄ sicut p̄tingit opinari ut dicit omne. b. eē. a. z omne. c. eē. b. z tamē opinari. c. non eē. a. sed cum opinabit omne. b. eē. a. opinabit in vniuersali. c. esse. a. quare eadem rōne simul cōtingit opinari omne. d. esse. a. nullum. d. eē. a. Adhuc dicit A. in littera q̄ cōtingit opinari omne. b. eē. a. ignorādo tamē. c. eē. a. q̄ cōtingit aliquid scire in vniuersali: z ignorare in particulari z ita scire omne. c. esse. a. z opinabit nullum. c. esse. a. z sequitur tūc eadem rōne q̄ simul opinat omne. d. esse. a. z nullum. d. esse. a. z ita non erit inconueniens simul opinari eas. ¶ Ad p̄mum dicēdum q̄ si idem eodem modo opinatum sit z ignotum z hoc est inconueniens quare h̄ opinat in vniuersali oē. c. eē. a. z ignorat in particulari q̄. c. esse. a. nō est inconueniens si omne. d. eē. a. z nullum. d. eē. a. est inconueniens si mul opinari q̄ eodem mō simul opiate sunt. ¶ P̄ pot̄ dici forte melius q̄ quādo A. dicit q̄ p̄tingit opinari oē. b. eē. a. z. c. esse. b. non dicit q̄ cōtingit simul opinari. c. non eē. a. qd̄ est oppositum p̄onis. sed nō p̄tingit opinari. c. eē. a. sed nō sequitur si non putat. c. eē. a. ergo putat. c. nō esse. a. z ideo nō dand. adhuc q̄ simul opinat. c. eē. a. z nullum. c. eē. a. ¶ Ad secundum dicēdum q̄ quādo dicit A. q̄ cōtingit scire in vniuersali z in particulari. ut

si sciat omne. b. eē. a. scif. c. esse. a. in vniuersali accipit. c. s̄. b. z non eodem modo opinabit omne. d. eē. a. z nullum. d. eē. a. z hoc est inconueniens. ¶ Alterius forte dubitaret aliqs utrum cōtingat vnam p̄onem opinari s̄m utruq̄ medium sicut maiores. Si nullum. c. eē. a. z omne. b. esse. a. z h̄ dico sine inconueniēti. z videt q̄ non: ga sciēdo omne. b. eē. a. sciet z omne. d. eē. a. dico in vniuersali. z sciēdo nullum. c. eē. a. sciet nullum. d. eē. a. dico in vniuersali. quare idēz z eodē modo sciet z ignorabit qd̄ est inconueniens sicut dicit uersus finem capli. si enīz op̄posita sunt cōtraria z cōtrarie q̄ in vniuersali. Et dici potest q̄ possunt opinari p̄traria ut cōtraria z sic est inconueniens z h̄ est qd̄ dicit uersus finem capli. aliter aut cōtingit opinari cōtraria ita. s. q̄ opinatis non p̄nt sine additione ulterius p̄tractari inconueniens z sic opinari nō est inconueniens. si autē opinat p̄traria in suis ulibus q̄ re opposite sunt maiores duoz mediorum sine mī. z sic nō habet inconueniens. z ideo ex oppositis non p̄tractat inconueniens sine additione numeror. Aliter aut dici pot̄ ga p̄ones iste. s. nullum. d. eē. a. z omne. d. eē. a. quibus in uli opposite sunt tūc ignote sunt in particulari unde sciunt quid dem simplr z ignorant sed magis vnūquodq̄ denotat r̄ ab eo qd̄ simplr est in eo q̄ ab eo qd̄ est s̄m quid dicte p̄ones magis debēt dici simplr ignorare q̄ scire. vñ nō uere dicere q̄ ibi sciant opposita sed magis ignoratur: z ita nō accidit inconueniens ex oppōne duoz mediorum simul. ¶ Adhuc forte queret quomō pot̄ simul opinari duas p̄ones s̄m idem medium nō tūc opinādo p̄onēz si enim opposita sit causa ma. q̄ mī. opposita est p̄ in vniuersali z particulari sicut dicit in hoc caplo. quare scitis p̄missis simplr p̄ scif. Adhuc dici pot̄ q̄ si scif in vniuersali scif in particulari cum p̄tractatione ma. ad mī. simplr scif z hoc est. qd̄ est p̄us dictuz in caplo p̄nti si tūc sciat in vniuersali z particulari sed sine p̄tractatione nō debet in eo qui est actu p̄siderare sed h̄ qd̄ postea dicit. vel pot̄ dici q̄ scire in particulari est duplr. vno mō app̄hendēdo particulare eē sub vniuersali z ita habitualis app̄rehētio est passionis de illo particulari z sic scire cōtingit in particulari ignorando p̄onem in eo qd̄ est in actu cōsiderare. alio modo app̄hendēdo particulare s̄m actualem inherētiā passionis in particulari z sic est ignorare in particulari z hoc facit simplr cognitionem z sic scif in vniuersali z in particulari est simplr scitū z nō p̄mo modo. ¶ Alterius aut forte dubitabit aliqs de triplici modo sciēdi quem assignat quoniam trip̄l̄ est. Et dicendū q̄ ul' scif in vniuersali passio uel in particulari: in vniuersali scif per ma. p̄pōm quādo scif de s̄bo vniuersali ad s̄m aut scif per p̄onem z h̄ est scire per p̄onem in eo qd̄ actu cōsiderat z sic est scire tripliciter z totidem modis p̄ op̄pōm ignorare. ¶ Deinde querit quid scire cui ignorare opponit. Et dicēdum q̄ scire in uli z ignorare in vniuersali opponunt. Adhuc scire in particulari z ignorare in particulari oppō. Adhuc scire in eo qd̄ actu p̄siderat z ignorare in eo qd̄ actu nō cōsiderat. Adhuc q̄ scire in particulari supponit ante se scire in vniuersali z scire in eo q̄ actu cōsiderat supponit an se utruq̄ illoz z aliquid addit z ideo opposita sunt inconpossibilia scire in particulari z ignorare in vniuersali. similr scire in eo q̄ actu cōsiderat z ignorare in vniuersali z particulari. cōpossibilia sunt autem scire in uli z ignorare in particulari. similr scire in vniuersali z particulari z ignorare in eo q̄ actu p̄siderat z utruq̄ istoz ostēdit auctor in littera. Ex hijs ergo patet quomō p̄tingit opinari sine inconueniēti z quomō nō in hijs que sunt nō ex eadem cōiugatione. ¶ Cōsequenter forte queret quomō cōtingit in hijs opinari q̄ si vnuz medium possibile sit ambas p̄ones simul opinari querit an cōtingit vnam opinari s̄m utruq̄ medium ut manifeste ma. z mī. an. s. cōtingit sine inconueniēti opinari omne. b. esse. a. z nullum. c. eē. a. cum. c. sit sub. b. Et

Liber Secundus

dicunt quidam quod sic pro quibus potest talis ratio induci. **A**rg. in hoc capitulo dicitur quod contingit opinari omne. b. esse. a. et omne. c. esse. b. et tamen opinari. c. non esse. a. quod est oppositum conclusionis. Cum ergo secundum **A**rg. contingit opinari ambas premissas et simul cum hijs oppositum conclusionis ergo multo fortius cum ma. propositione contingit opinari oppositum conclusionis. quare sequitur si omne. b. est. a. et omne. c. est. b. ergo omne. c. est. a. simul opinari contingit omne. b. esse. a. et nullum. c. esse. a. **A**d oppositum in principio capituli ubi auctor exemplificat in hijs que sunt ex ratione eadem dicitur quod qui simul opinantur omne. b. esse. a. et nullum. c. esse. a. nihil aliud opinantur quam quod aliquo modo omni modo ignorare. hoc autem est inconueniens et impossibile sicut dicitur idem quare videtur quod secundum **A**rg. non contingit simul opinari eos sine inconuenienti. Adhuc qui opinantur omne. b. esse. a. cum. c. sub. b. sit nouit in vniuersali. c. non esse. a. sed eo modo quo scitur omne. c. esse. a. sciat in vniuersali et nullus. c. esse. a. et ignoret in vniuersali. sed idem scit in particulari ex hypothese quod si et opinantur omne. b. esse. a. et nullum. c. esse. a. quare sequitur quod idem sciat in particulari et ignoret in vniuersali quod est inconueniens sicut patet ex predictis. Ex hijs igitur videtur quod in hijs que sunt ex eadem ratione sine inconuenienti non contingit per utrumque medium opinari vnam propositionem quod concedi potest. **A**d obiectum dicendum quod non dicitur **A**rg. quod contingit scire omne. b. esse. a. et. c. esse. b. et tamen scire uel opinari. c. non esse. a. sed simul cum premissis contingit non putare conclusionem et non sequitur. si primo non oportet ergo primo putatur non esse sed ergo. sed quomodo hoc sit uerum patet per litteram eius si quis inspiciat et ita non simul contingit simpliciter opinari ma. et oppositum conclusionis sine inconuenienti. **B**einde dubitabit adhuc forte aliquis cum aliter se habeat oppositum in hijs que sunt ex eadem coniugatione quam in hijs que non sunt ex eadem coniugatione quare non determinauit. Et potest dici quod hoc est per modum opinandi conuenientem in hijs que non sunt ex eadem ratione et quare causa patet: quod opinatur omne. c. esse. a. et nullum. c. esse. a. quod est inconueniens. Eodem autem modo quo opinabitur ma. utriusque medij. Sed dicitur aliquis quod non est inconueniens opinari omne. c. esse. a. et nullum. c. esse. a. quod omne. c. est. a. opinatur in vniuersali et ignorat in particulari in eo quod est nullum. c. Et dicendum quod scire pro opinari in vniuersali et ignorare in particulari nullum. c. esse. a. est inconueniens et hoc est quod pre determinatum est. **U**ltimo forte dubitabit aliquis de modo ostendendi quod contingit simul opinari bonum esse malum et malum esse bonum. videtur enim quod sua ostensio sit sine vniuersali propositione cum dicitur si. b. est. a. et. c. est. b. ergo. c. est. a. et si opinatur malum esse et similiter bonum esse malum oppositum bonum esse bonum. sed dicendum quod in propositionibus proprie ueris aut falsis non differunt secundum rem vniuersalem et indefinita propositiones proprie. **S**ed contra acceptis premissis per accidens sicut premissis contingentes sequitur primo sic. si opinatur hoc quod est malum esse bonum et hoc est bonum esse malum opinatur bonum esse bonum. Et dicendum quod non sequitur ex necessitate sine vniuersali propositione sicut patet intuitu sed exemplum earum commune est et transcendens potens intelligi cum vniuersali uel sine.

Quando autem conuertuntur extremitates necesse est et medium ad utramque conuertitur: ut si. a. de. c. per. b. est. Si conuertitur et inest alicui. a. omni. c. et. b. a. conuertitur: et inest cui. a. omni. b. per medium. c. et. c. b. per medium conuertitur. a. et non inest similiter: ut si. b. inest. c. a. Non inest neque. a. inest. c. Si ergo. b. conuertitur. a. et. c. ad a. conuertitur. sit enim. b. quidem nulli inesse. a.

ergo neque. c. a. omni enim. c. inerat. b. et si b. conuertitur. c. et. a. conuertitur. c. nam de quo omni. b. et. c. et si. c. ad. a. conuertitur et. b. conuertitur ad. a. cui. b. inest. c. cui autez. c. a. non inest: et solum hoc. a. ratione incepit: alia vero non similiter: ut in predicatio sillogismo.

Postquam **A**rg. determinauit de sillogismo hic determinat de quibusdam sillogismo annexis et in sillogismo reducibilibus. et diuidit in duas. In prima determinat quedam antecedentia ad reductionem eorum in sillogismum. in secunda cum dicitur. **L** quoniam autem non solum etc. determinat de eis et de reductione eorum. prima in duas. In prima determinat. v. regulas siue conuenientias pertinentes ad terminorum conuersionem. In secunda incidenter adiungit sextam de electione et fuga partium cum dicitur. **L** quando autem duo fuerint. **I**ntars prima continet. v. regulas siue conuenientias quarum prima talis est quando extremitates conuertuntur necesse est medium ostendi quersue ad utramque extremitatem. primo ergo ponit eam et hoc est. **L** quando conuertuntur. **S**ecundo eam declarat et primo in modo affirmatiuo. secundo in modo negatiuo. In affirmatiuo sic procedit. primo ex quersione conclusionis ostendit medium conuertuum ad ma. extremitatem sic si in principio quam sillogismus sit omne. b. est. a. omne. c. est. b. ergo omne. c. est. a. ex conuersa conclusionis et mi. sequitur conuersa ma. sic omne. c. est. b. omne. a. est. c. et hoc est. **L** si enim. a. de. c. **S**ecundo innuit similiter ostendit conuersam mi. ex conuersa conclusionis et ma. sic omne. a. est. c. omne. b. est a. ergo omne. b. est. c. et hoc est. **L** b. c. conuertuntur. **C**onsequenter ostendit idem in sillogismo negatiuo et diuidit in duas. in prima ostendit quod si medium conuertatur cum extremis et extrema conuertuntur. **I**n secunda huius conuersam. In prima sic procedit. primo disponit sillogismum negatiuum in secundo primo sic nullum. b. est. a. omne. c. est. b. ergo nullus. c. est. a. et hoc est. **L** non in eius. **S**ecundo ex conuersa ma. et mi. sillogismum conuersam conclusionis in secundo secunde sic omne. c. est. b. nullum. a. est. b. ergo nullum. a. est. c. quare cum. b. et. c. conuertantur a quocumque remouet vnum et reliquum et hoc est **L** si. b. conuertatur. **E**x hijs patet quod si medij conuertatur cum extremis et extrema conuertuntur. **C**onsequenter ostendit huius conuersam. scilicet quod si extrema conuertantur et medium quertetur cum extremis et ostendit tamen ex conuersa conclusionis et mi. sequitur quersa ma. in secundo secunde sic omne. b. est. c. nullum. a. est. c. ergo nullum. a. est. b. et hoc est. **L** et sic ad. a. **E**t quod in sillogismo affirmatiuo tamen ostendit quod si extrema conuertantur et medium cum extremis conuertatur: ergo cum extrema conuertantur ideo adiungit quod solus ultima ratio facta iuxta sillogismum negatiuum incepit a ratione et terminabitur ad premissas sic fuit in sillogismo affirmatiuo si alie rationes facit iuxta ipsum non similiter processerunt et hoc est **L** et solum hec a ratione.

Rursum si. a. et. b. conuertuntur: et. c. et. d. similiter: omni autem necesse est. a. aut. c. in esse: et. b. et. d. sic se habebunt ut omni alterum inest: quoniam enim cui. a. b. et cui. c. d. omni autem. a. aut. c. et non simul: manifestum quoniam: et. b. aut. d. omni et non simul ut si genitum corruptibile incorruptibile i genitum necesse est quod factum est corruptibile et corruptibile factum esse: duo enim sillogismi constituti sunt.

Secunda regula siue conuenientia quam ostendit est ista. Si. a. et. b. conuertantur et. c. et. d. conuertantur et. a. uel. d. de quo libet et non ambo de eodem. primo ergo ponit eam et hec

est. **R**ursus si. a. scdo resumit eam sub vbis euidētib^o
z addit exempluz z patet z h est. **Q**m enim cui. **3**^o sigt
ostēsiōē eius dicēs q duo filli cōstituti sunt ad hec z h
sic itellige q p^o pna ostēdit vno fillo sic oē qd est. a. uel. c.
est. b. uel. d. sed oē qd est. a. uel. c. sed nihil idē est. a. uel. c.
ergo nihil idē est. c. uel. d. pmissē eoz patēt q sumunt ex
ypothesi z ita pntia tota ostēsa est z h est. **L** duo enī filli. **J**

Rursus si oi qdez. a. uel. b. z. c. uel. d. sit
autē nō insunt. Si cōuertit. a. z. c. z. b. z. d.
uertet. nam si alicui nō inēē. b. cui. d. palā
qm. a. inest. Si aut. a. z. c. cōuertunt enim:
quare simul z. c. z. d. hoc aut impossibile.

Tertia regula siue puentia talis est z qsi pueria prece
dentis si. a. uel qbus inest. c. siue ambo eidē filr. c. uel. d.
cuiibet sed ē nō ambo filr z. a. z. c. puerant necesse est
b. z. a. puerit. p^o ponit eā z h est. **R**ursus si oi. **S**cdo
ostēdit eam per ipossibile sic si. b. z. d. nō puerant ergo
alterū est in plus reliquo sit ergo. d. in plus. dicif ergo. d.
de aliquo de quo nō dicif. b. sed si de illo nō dicif. b. tūc
dicif de illo. a. ex ypohesi z si. a. z. c. qz cōuertunt qre. c.
dicif de aliquo de quo. d. qd est ptra ypohesim z h est.
L nam si alicui. **J**

Quā aut. a. oi icst. b. z. c. z. a. de nullo sub
iecto alio pdicat: inest aut z. b. di. c. necesse
est. a. z. b. cōverti. **Q**m enim de solis. b. c.
dicif. a. pdicat aut z. b. z. idem de se z de. c.
manifestum quoniam de qbus. a. z. b. di
cetur de omnibus.

Quarta regula talis est. **S**i. a. pdicat de. a. z. de. b. z. c.
suis z solū de hys z vnū sbtoz de altero dicif ulr sicut
b. z. c. necesse est pdicatū cōverti cuz illo ut. a. cū eo qd
est. b. pmo ergo ponit istā z h est. **Q**m aut. a. **1**^o ostēdit
sic. a. dicif de solo. b. z. c. si. b. de ipso constat z ē de. c. per
ypohesim z solū de hys sicut patet qz si. b. de alijs demō
strat z. a. filr qm. a. dicif de oi. b. qre pz q de elsdē demō
strat. a. z. b. cū cōuertunt z h est. **Q**m enim de solis. **J**

Rursus qm. a. z. b. toti. c. inest cōuertit
autem. c. b. necesse est. a. omni. b. inēē: quo
niam enim omni. c. inest. a. c. autem. b. eo
q cōuertunt: z. a. omni. b. inest.

Quinta regula talis est. **S**i. a. z. b. dicunt pdicata ulr de
sbo. c. z vnū pdictoz cū sbo cōuertat sicut. b. cū eo qui
est. c. necesse reliquū pdictoz de eadē dicit ulr sicut. a. de
c. z h ostendit per sillogismum factū in pmo pme sic. om
ne. c. est. a. z omne. b. est. c. qz cōuertunt quare omne. b.
est. a. z h est. **R**ursus quando. a. **J**

Quando aut cū duo fuerint opposi
ta: ut. a. eligēdum magis qz. b. z. d.
z. c. sicut si magis eligēda sunt. a.
c. qz. b. d. a. magis eligēdū qz. d. similr enī
sequēdū. a. z fugiēdū. b. opposita enim: z
c. ei qd est. d. nā hec opponunt. Si ergo. a
ei qd est. d. filr eligēdū: z ei qd est. c. b. simi
liter fugiēdū. utrūqz enim utriqz filr fugiē
dum z sequēdū: quare z h ambo. a. c. z. b.
d. **Q**m aut magis nō possibile est filr. nā z
b. d. filr erāt. Si aut. d. magis eligēdū qz
a. z. b. qz. c. minus fugiēdū. nā qd minus
est minori opponet. magis aut eligēdum

est maius bonū: z. b. minus malū qz. a. mi
nus bonū: z. c. maius malū: vniuersuz er
go. b. d. magis eligēdum qz. a. c. nūc autē
nō est: ergo. a. magis eligēdū qz. d. z. c. er
go minus fugiēdum qz. b.

Sexta regula est sup pta qsi icidētalr addita de eligen
do z fugiēdo z est talis. f. a. z. b. sint opposita z. a. sit eligē
dū z. b. fugiēdū. **E**t adhuc. c. d. sint opposita z. d. sit eligē
dū z. c. fugiēdū. z adhuc magis sit eligēdū. a. c. aggregata
qz. b. d. z tūc magis est eligēdū. a. qz. d. p^o ergo ponit eaz
z h est. **Q**m duo fuerint. **S**cdo eā ostēdit z diuidit qz p
mo ostēdit eā per rōnē. 2° per exēplū cū dicit. **S**i ergo
eligat. **J** per rōnē aut ostēdit eā ducēdo ad ipossibile inu
ens oppo^m pōnis sic si. a. nō est magis eligēdū qz. d. s; cū
h pōt eē uera duplici de cā. f. uel qz. a. z. d. sunt eque ell
gēda uel qz. a. sit minus eligēdū qz. d. p^o ducit ad oppo^m
ypohesis supponēdo sensum pp: tū. scdo scdm. de pma
pte supponit qz. a. z. d. sint eque eligēda z assumit istam
eqliter eligēdo opponit eqliter fugiēdū. **E**x qbus sequit
tur qz. b. z. c. similr fugiēda sunt qre aggregatum ex. a. c.
erit filr eligēdū sicut aggregatū ex. b. d. **C**uius opposituz
suppositū est q aggregatū ex. a. c. sit magis eligēdum qz
aggregatū ex. b. d. z h est. **S**ilr enim sequēdū. **C**ōse
quēter supponit alterū sensum z ducit ad incōuentēs si
cut p^o sic. **S**i. a. sit min^o eligēdū qz. d. cū minus eligen
do opponat minus fugiēdū: sequit qz. a. sit minus eli
gēdū. b. erit minus fugiēdū. sed magis eligēdum est ag
gregatū ex magis eligēdo z minus fugiēdo qz aggrega
tū ex minus eligēdo z magis fugiēdo. h per se notū est q
re aggregatū ex. b. z. d. magis eligēdū est qz aggregatuz
ex. a. z. c. z h est cōtra ypohesim z hec est. **S**i autem. d
magis. **C**ōnter infert pncipalē pōnē qz. cū. a. nō est ma
gis eligēdū qz. d. z h est. **E**rgo. a. magis. **E**x hoc infert
incidētalr qz. b. est fugiēdū magis qz. c. z h est. **L** z. c. g. **J**

Si ergo eligat ois amās p^m amorem. a
sic se habere: ut cōcedere z nō cōcedere:
in quo. c. aut cōcedere in quo. d. z nō talez
eē: ut cōcedere: in quo. b. **M**anifestuz qm
a. huiusmodi eē magis eligēdū est qz con
cedere: ergo diligere magis qz coitus: eli
gendū p^m amorē magis: ergo amor dile
ctionis est qz eius qd est coeūdi. **S**i autem
huius maxime z finis qd est coire aut non
est oino: aut gra diligēdi. nā z alie cōcupi
scētie z alie virtutes sic fiūt. **Q**uō ergo se
hnt termini p^z puerfionē: z in eo q magis
eligēdi uel magis fugiēdi manifestū est.

Cōnter ostēdit dicitā pntiā in exēplo. z p^o ponit exēpluz
2° ex illo pcludit cor^m. exēplū tale sit uelle pcedē. b. nol
le cōcedere. c. z intelligitur per cōcedē agere simplr in
bonis z honestis. f. ergo magis est eligēdū ab amico ut
amicus uellet agere z si nō agat qz nolle agere cuz tamē
agat. pz q magis est eligēda bona uolūtas sine actiōe qz
actio sine illa uolūtate. z ita magis eligēdū est simplr z p
se nolle agere qz agē z h est. **S**i ergo eligat. **C**ōnter
ex hoc infert cor^m sic. si bona uolūtas est magis eligēda
qz actio corpalis dilectio aut sit p^m bonā uolūtatē z cof
tus p^m actū corpale ergo magis eligēda est dilectio p^m
amorē qz coitus. z ex hoc infert q dilectio est magis fi
nis amoris qz coitus z h est. **E**rgo diligē. **E**t ex h tūc
infert q amor nō est oino pp coitū sed pp dilectionem.
aut si sit magis in z pncipue pp dilectionē pcupiscibilis z

ideo h̄ est optmū pp hoc q̄ est finis ei⁹ z h̄ est. [Si autē maxime coire.] Et nota q̄ dicitur iter amorē z dilectionē. Amor enim est cū accipit aliqd z amat pp se z in se cū sint sine collatione ad alterū respectu cuius eligit z h̄ dicit nois interpretatio est enim idē qd̄ diuersoz electio. est igit̄ amor pp dilectionē. pp h̄ enim tollit aliqd ut pferat ad alterū respectu cuius sit eligētia si melius sit. [Conter epilogat. d. q̄ manifestū est quō termini se habēt fm̄ cōuersiones z h̄ dicit quātū ad. v. regulas p̄mas. z vlt̄er manifestū est quō se hēt fm̄ eligēdū z fugiēdū z h̄ dicit quātū ad ultimā z h̄ est.] quō ergo se hēt.] Dubitat in principio ad qd̄ introducunt h̄ iste regule z pro qua necessitate z quō sumunt. Et dicēdū q̄ q̄ intēdit h̄c reducere q̄sdā rōnes in potētia ad fillm̄. p̄pterea ad euidētia reductionis eoz p̄determinat q̄sdā regulas p̄tinentes ad eoz reductionē. q̄z reductio nō est sine cōuersione ideo q̄sdā regulas ad terminoz cōuersionē p̄tinentes determinat. s. v. pores: sex v̄o q̄si incidēter introducunt ut dicitur est. Si enim sunt. v. p̄c̄ regule utiles. s. tres pp terminoz cōuersionē ad reductionē oronū simplr. due autē vlt̄ime ad reductionē oronū q̄rūdā spālū. Adhuc p̄marū tr̄iuz p̄ma determinat p̄pter reductionē vnius oronis fillate in aliā oronē sillogicatā. sc̄da v̄o z tertia pp euidētia oronis nō fillate sed sillogicatē. sed orō sillogicatā uel affirmatiua uel negatiua. sc̄da regula determinat pp uersionē terminoz uertibilū. sic ergo p̄z quō z ad qd̄ sint tres pores p̄c̄. q̄rta z q̄nta ponunt pp q̄sdā orones reducendas q̄s in sequētib⁹ determinabit. Quarta est pp enthymema z pp ordinē signi z p̄d̄gij in sillo. Quinta autē pp iductionē z eius reductionē in fillz. sic igit̄ patet utilitas z acceptio dictariū. v. regularū. [Sed dicit aliqs q̄ d̄z eē alia regula docēs reductione exēpli z deductionis z iustit̄e. Et dicēdū q̄ iustit̄a z deductio uere fillate sunt: z ideo uere nō indigēt reductione in fillm̄ sicut enthymema z iductio. Exēplū autē nō est reducibile in fillm̄ quia cōstat ex quoz terminis nec ēt fillm̄ de se necessari⁹: sicut patebit infra z ideo nō determinat regulas docēs reductionē exēpli deductionis z iustit̄e sicut inductionis z enthymematis. Ex h̄is ergo manifestū est q̄ solet queri de inductione p̄me p̄t̄ie. videt enim q̄ supfluat cum in p̄cedētib⁹ circa fillm̄ circularē appeat idē determinari z p̄z iā q̄ nō inducet supflue. p̄z ēt cā inductionis z exēpli ex p̄d̄ctis. Adhuc forte dubitabit de p̄c̄ uententia qd̄ intēdit per hoc q̄ dicit uertit. aut enī intēdit cōuersionē aut cōuertibilitatē. si intēdit cōuersionē q̄ p̄c̄ particularis affirmatiua cōuersionē nō habet z nō cōtingit in sillo ubi cōcludit particularis affirmatiua ostēdere mediu cōuertit ad utrāq̄ extremitatē per cōuersionē extremoz. Adhuc vlt̄is affirmatiua nō hēt uersionē i vniuersalē p̄pōnē sed ipse utit in ostēdione sua tali cōuersione q̄re nō videt q̄ intēdit log de cōuersione quā in principio huius libri determinauit. Si autē intēdat de cōuertibilitate p̄tra ois h̄o est asinus. oē r̄sibile est h̄o ergo oē r̄sibile est asinus. hic cōuertunt extrema z in mediū nō uertit cū extremis. Adhuc ipse ostēdit regulā ei⁹ in sillo negatiuo ubi extrema eius cōuertunt nō hēt uertibilitatē q̄re nō intēdit log de cōuertibilitate terminoz Et dicēdū q̄ intēdit de cōuersione simplr in terminis ita. s. q̄ p̄d̄catū fiat s̄bm̄ z eoz ma^{te} semp eadē quātitate z ideo ule in ulem. Adhuc nō extēdit se eius regula ad modos p̄ticularēs sed t̄n̄ ad ules quātū ad hoc qd̄ dicit mediū cōuertit ad utrāq̄ extremitatē. h̄ enim nō contingit in modis p̄ticularibus q̄z extrema cōuertunt. per h̄ patet r̄sio ad obiecta. Adhuc querit q̄re magis ostēdit in sillo negatiuo q̄z si mediū uertat cū extremis q̄ extrema uertant q̄z in sillo affirmatiuo. Et dicit p̄t̄ q̄ i sillo affirmatiuo nō indiget ista ostēdione. si enim mediū in fillz affirmatiuū uertat cū extremis cū quocūq̄ vnt z eidē uertunt sibi iuicē uertunt. patet q̄ extrema cō-

uertant. sic autē nō est in sillo negatiuo q̄z ibi h̄nt aliq̄ termini oppositi. q̄z igit̄ manifestū erat in sillo affirmatiuo z nō sic in negatiuo ideo ostēdit in sillo negatiuo z non in affirmatiuo. Adhuc forte dubitat de eo q̄ dicit i sillogismo negatiuo ex cōuersa mi. z ma. cōcludi uersam p̄onis. si enim sic fiat erit disp̄o tertiē figure mi. ex̄te negatiua z p̄one vlt̄. quoz utrūq̄ est incōueniēs. Si autē accipiat cū cōuersa ma. cū cōuersa mi. fiet p̄ma figura z mi. negatiua z hoc est incōueniēs. h̄ autē p̄z si fiat fillz in sc̄do p̄me. Et deinde ordinent ad inuicē cōuersa mi. z ma. aut cōuersa ma. z mi. Adhuc dicēdū q̄ sequit cōuersa p̄onis siue accipiat ma. siue eius cōuersa nō t̄n̄ per formā sillogisticā sed virtute terminoz cōuertibilūz mi. q̄z cū. b. z. c. uertant q̄cqd̄ remouet ab vno remouetur ab altero a quo remouet vñ z reliquoz. Adhuc forte dubitabit aliqs de eo qd̄ vult ostēdere p̄nta ma. p̄ p̄ntaz p̄onis z mi. mi. negatiua in p̄ma figura sic oē. c. est. b. nullum. a. est. c. Ad qd̄ dicit aliq̄ q̄ opz itelligere negatiuas in terminis imēdiate oppositis aliquo ḡie sicut par z i par opponunt circa nūz z rectū: z curuū circa lineam z opz t̄n̄ cōuersam p̄onis in affirmatiuā trāspōnē. sic omne. c. est. b. oē nō ens. a. est. b. q̄re nullū. a. est. a. z erit p̄positio uera z affirmatiua in quātū trāspōnit negatiua sicut iste sunt uere nullū par in nūo impar. oē nō ens par nūis est impar z hoc est p̄pter cōuertibilitatē z imēdiationē terminoz. Uel p̄t̄ melius dicit sicut q̄ p̄tēdit l̄ra q̄ debet sumi cōuersa p̄onis z cōuersa mi. ad cōcludendū cōuersam ma. in sc̄do sc̄de z hoc patet in expōne l̄re. Et dicit qd̄ q̄ tam q̄z ma. z eadē cōuersa negatiue sunt ex q̄bus nō affirmatiua z cōuersa mi. affirmatiua sed regula quā ostēdit hec est. q̄m̄ cōuertunt extremitates necesse est mediū cōuertit ad utrāq̄ extremitatē. z si h̄ tunc debet cōuertit mi. extremitas q̄re uel regula est falsa uel opz q̄ possit ostēdi cōuersa mi. Sed dicit q̄ regula non extēdit se fm̄ totū ad sillos negatiuos sed solū ad ules affirmatiuos. Sed q̄ cōuersa p̄onis trāspōnit in affirmatiuā z mi. silr̄ fm̄ qd̄ factū est in sillo circulari ostēdit mi. sic cui oī inest. a. ei nulli iest. c. b. nulli in est. a. ergo. b. oī inest. c. z ita oē. b. est. c. P̄t̄ autē idē cōcedi. s. q̄ sic cōtingit ostēdere cōuersam mi. q̄z ex p̄determinatis patet t̄o subicitur. h̄c est incōueniēs modus ostēdionis. uel p̄t̄ dicit sicut p̄us dictū est q̄ nō tota regula eius extendit se ad sillos negatiuos z ita nō p̄t̄ h̄c ostēdi uersa mi. Ad obm̄ dicēdū q̄ nō licet h̄c uti h̄i trāspōne fuit pp nām circularis ostēdionis in qua nō accipit terminus aliquis extra z ideo manet affirmatiua i qua sit sicut z negatiua trāspōnita. h̄c autē nō licet uti trāspōne q̄z non h̄ aliqd̄ respiciēdo ad nām circulariū nisi per acc̄ns nō causa ostēdit cōuersa p̄missē per uersam p̄onis q̄z debebat ostēdit circulariū et qd̄ d̄z ostēdit terminoz cōuersio. Adhuc forte dubitabit aliqs de vlt̄ima regula quā ostēdit. videt enim q̄ nō debeat determinari cū p̄t̄neat ad moralē mām p̄p̄te. h̄c autē nō intēdit de aliq̄ mām spāl̄ter cōsiderata. Et dicēdū q̄ cū hec sciētia sit ḡial̄is z rectificatiua in materijs spāl̄ibus nō est incōueniēs q̄ in vlt̄i determinat alia regula respiciēs magis mām moralē q̄z alia. sed t̄n̄ querit cū sit sciētia moralis rōnalis z nāl̄is z ipse determinat h̄c regulas p̄tinentes ad mām rōnalē z alias p̄ticularē. ad mām moralē q̄re nō determinat aliquā p̄ticularē ad nālem. Et dicit p̄t̄ q̄ cū in sciētia nāl̄i intendimus rōnē absolute sine compatione ad aliud nō opz alijs spāl̄es regulas dare de mō inuestigādī uel sciendī in nāl̄ibus q̄z que dant in rōnalisibus. in moralib⁹ autē opz aliqd̄ addere ut nouā rōnē determinare p̄ticularē per compationē aliud qd̄ est eligēdū uel fugiēdū. Alterus forte dubitabit aliqs de h̄ qd̄ supponit in l̄ra. s. q̄ magis eligēdū magis fugiēdū opponunt z min⁹ eligēdū z minus fugiēdo z eque eligēdū z eque fugiēdo. videtur enim iustit̄ia q̄z b̄n̄ uiuere magis eligēdū q̄z uiuere. z

in non bene vivere non est magis fugiendum quam non vivere imo minus. Adhuc oem perfectum bonum magis est eligendum quam esse bonum: et tamen esse imperfectum bonum est minus fugiendum quam esse bonum. Et dicendum quod propter Aristotelem intelligenda est in talibus ubi unum eligendorum non est in altero uel pars alterius. uerbi gratia virtus et scientia. virtus enim magis eligenda quam scientia ergo vitium est magis fugiendum quam ignorantia. **C**ultimo forte dubitabit aliquis de exemplo eius utrum scilicet hoc propositio generaliter uera est uelle agere magis eligendum est quam ipsius agere. et uideatur quod uera: quod uelle agere sine actione aliquando meritorium est cum tamen actio sine illa uoluntate non esset meritoria. **S**ed contra in aliquibus est aliquod meritorium uelle agere quibus non agat cum tamen agere sine sua uoluntate sit demeritorium: et ita aliquod est minus eligendum uelle agere quam agere. Et dicendum quod hoc uerum est propter tamen tamen habet uirtutem in hijs que appetunt secundum rationem quorum apud quosdam est uelle et apud quosdam nolle: et hoc dico propter oppositum que fieri possent: quod uelle scire est magis eligendum quam scire cum tamen scia sit appetibilis propter rationem. dicendum enim quod est scire non est tale cuius apud alios sit uelle et apud alios nolle. quod hijs uelle apud oem homines est eo quod oem homines natura scire desiderat sicut patet.

Quoniam autem non solum dialectici et demonstratiui sillogismi per predictas figuras sunt. sed etiam rhetorici: et simpliciter quecumque fides est et secundum unamquamque artem tunc erit dicendum: oia enim credimus aut per sillogismum aut ex inductione: ergo inductio quidem est: et ex inductione sillogismus per alteram extremitatem alteram de medio sillogizare: ut si eorum que sunt. a. c. sit medium. b. per. c. ostendit. a. in e. b. sic enim facimus inductiones ut sit a. longeuum: in quo autem. b. coleram non habere: in quo pro. c. singulare longeuum ut homo: equus et mulus: ergo toti. b. in e. a. omne enim quod sine colera est longeuum est. Sed et. b. non habere coleram omni in e. c. Si ergo conuertat. c. ei quod est. b. et non transcedat medium necesse est. a. in e. b. ostensum est enim prius quod si duo aliqua insunt eidem et ad alterum eorum conuertat extremum. Quoniam conuertenti et alterum inerit predicatorum oportet autem intelligere. c. ex omnibus singularibus compositum: nam inductio per omnia.

In hac parte intendit de quibusdam rationibus incompletis in sillogismum reducendis. Et diuidit pars ista in duas. In prima determinat de inductione et gratia eius de quibusdam alijs. in secunda cum dicit. **P**ros autem est signum. **I**ntendit de enthymemate. et quod inductio est modus arguendi principalis non autem enthymema: ideo sic ordinantur partes. prima in duas. in prima determinat de inductione et exemplo quod annexum est in secunda cum dicit. **D**eductio autem est quoniam. **D**e quibusdam oppositis inductioni et exemplo. prima in duas. in prima determinat de inductione. In secunda de exemplo cum dicit. **E**xemplum autem est. **I**n prima sic procedit. primo dat intentionem totius partis cum sua causa sic in hoc libro intendimus de modis arguendi perfectis propter dictas figuras. per illas autem sunt non solum dialectici et demonstratiui sillogismi sed etiam rbe-

torici et ois modus argumentationis faciens fidem. propterea opus cum determinatum est de sillogismo per predictas figuras de terminare nunc de alijs et ideo hoc confirmat. d. quod oem quod credimus aut per sillogismum aut per inductionem credimus et sub hijs comprehendit tam exemplum quam enthymema et hoc est. **O**ia enim credimus. **S**ecundo persequitur de inductione et diuidit in duas. in prima determinat de inductione secundum se. secunda in compatatione cum dicit. **E**st autem hijs. **I**n prima parte intendit istam rationem quod ois inductio in sillogismum reducitur et procedit sic. primo diffinit inductionem. d. quod inductio est per alteram extremitatem de medio sillogizare reliquas et hoc est. **I**nductio. **S**ecundo explanat diffinitionem et primo per exemplum transcendentem sic fit sillogismus. a. c. ultimum siue tertium et. b. medium erit inductio siue sillogismus inducens si ostendat. a. de. b. per. c. tertium et hoc est. **U**t si eorum. **S**ecundo per exemplum speciale in quo primo instituit terminos et docet sillogizare primo de medio in quo patet reductio eius in sillogismum sic fit primo longeuum medium non habes coleram tamen singularia non habent coleram: cum ergo oem non habes coleram conuertat cum singularibus non habentibus coleram patet quod longeuum dicitur de non habentibus coleram et fit tunc ita sillogismus quod oem quod equus est uel mulus est et sic de singularibus est longeuum. sed oem non habes coleram est equus uel mulus et sic de singularibus: ergo oem non habes coleram est longeuum et hoc est **U**t si. a. longeuum. **S**ecundo ostendit istam reductionem necessariam per quadam propositionem siue regulam determinatam in precedenti capitulo. d. quod si tam primo quam medium dicitur de tertio et medium et tertium conuertat necesse est primo de medio conuertat uniuersaliter quod ostendit. quod si duo predicata dicantur de eodem subiecto: et unum predicatorum cum illo conuertat tunc reliquum dicitur uel de predicato quod cum subiecto conuertit et hoc est. **O**stendens ens. **E**t addit quod intelligendum est esse tertium. d. quod tertium est ex oibus singularibus ipsius medij aggregatum et hoc est. **O**pus autem intelligere. **E**x hijs patet quid sit inductio et quomodo in falsum reducitur.

Est autem huiusmodi sillogismus prime et immediate propositionis. Quaru enim medium est per medium est sillogismus: quaru vero non est per inductionem: et quodammodo opponit inductio sillogismo. nam hoc quidem per medium extremum tertio ostendit: illa autem per tertium extremum medio: ergo natura prior et euidentior sillogismus per medium: nobis autem manifestior qui per inductionem.

Contra determinat de ipsa compatatione ad sillogismum penes duas diuersas. quarum prima est quo ad rationes quod inductio propositionis immediate et hoc est. **E**st autem hijs. **S**ecunda differentia est quantum ad primissas. scilicet quod inductio ostendit primus de medio per tertium. sed sillogismus ostendit primus de tertio per medium ergo primo ponit diuersam eorum et hoc est. **E**t quodammodo. **S**ecundo ex ista concludit aliam correlantem et est quod sillogismus est prior et euidentior ex prioribus et notioribus simpliciter quod ostendit per medium: sed sillogismus inductiois est ex nobis notioribus et prioribus et hoc est. **E**rgo natura et cetera. **I**dem dubitat ad quod determinatur hic de inductione cum in thopicis de illa determinat. **E**t potest dici quod ibi determinat secundum quod competit dialectico tamen. hic autem secundum quod competit demonstratori uel potest coiter se habet ad dialecticum et demonstratorem et ideo non est inconueniens quod utrobique determinet. Adhuc cum prime species sint opposite sicut sillogismus et inductio que non determinat inductio in scientia separata a scientia sillogismi ita quod una esset doctrina de sillogismo et alia de inductione. Et dicendum quod hoc est quod inductio non habet aliquam necessitatem nisi a sillogismo et ideo opus quod in eadem doctrina determinet cum sillogismo. **S**ed tunc forte queret que non determinat sic arte faciendi inductionem sicut superius dedit

Liber Secundus

artem faciendi sillogismum. Ad hoc potest dici quod ex diffinitione eius quod assignat cum eius declaratione patet sufficienter modus faciendi inductionem et ideo non oportet tradere artem. Cōsequenter forte queret aliquis quomodo inductio in sillogismum reducitur cum ad invicem opponantur. Ad hoc dicendum dupliciter scilicet quod dupliciter exponenda est diffinitio sillogismi. vno modo excludit inductio a diffinitione sillogismi simpliciter et alio modo non. si autem excludatur tunc inductio habet oppositum ad sillogismum dicto scilicet formam. unde dicendum quod inductio reducitur in sillogismum materialiter non quia forma inductionis transmutatur in formam sillogismi. Sed quia nunc expressis sub forma inductionis reducitur ad acceptionem forme sillogismi. si autem non excludatur inductio a diffinitione generali ipsius sillogismi. Et dicendum quod sillogismus dicitur dupliciter. scilicet communiter dicitur et proprie. sillogismus autem communiter dicto non opponitur inductioni: immo sic sumendo sillogismum verum est dicere quod inductio est sillogismus. sillogismo autem proprie dicto opponitur. sillogismus autem proprie dicitur ubi salvatur vera natura sillogismi. scilicet quod probat primum de tertio per medium et huic opponitur inductio. Cum ergo vno modo opponatur inductio sillogismo et alio modo non: inductio non reducitur in sillogismum ad quem habet oppositum: sed in sillogismum communiter dictum. Cōtra hoc opponitur. Inductio enim reducitur in sillogismum primum prime figure: sed talis simpliciter et propriissime est sillogismus quod reducitur inductio in sillogismum propriissime dictum. Ad hoc dicitur Aristoteles quod inductio est sillogismus propositio inmediate quare videtur quod verus sillogismus sit et in verum reducitur et proprie dicitur. Ad primum dicendum quod sillogismus primus prime figure perficitur et est nobilissimus quantum ad modum: non tamen in eo semper salvatur natura sillogismi proprie dicti sicut patet ex predictis: et ideo cum reducitur inductio in ipsum modum reducitur in sillogismum talem in quo non salvatur propria natura nisi secundum modum sed non secundum quod est ostendere primum de tertio per medium. Ad aliud dicendum quod non sequitur si sit sillogismus immediate propositio quod sit simpliciter sillogismus et proprie: sed magis sequitur oppositum quia omnis sillogismus proprie dicitur est immediate propositio quod ostendit per medium cui in dubio ostendat per extremum. Cōsequenter queritur quomodo sumenda sunt singula in ratione vnius termini in hac reductione aut sub copulatione aut sub disiunctione. si sub copulatione contra eodem modo debent singularia sumi sub termino vno quomodo ipsa adunant in medio: sed ibi adunata sunt sub disiunctione quare et invicem sub disiunctione sumi debent. Adhuc eodem modo dicunt facere terminum quomodo terminus est vnus quod super se potest recipere distributionem et talis terminus sub disiunctione stat pro multis quare sub disiunctione dicitur intelligi singula. Adhuc collectum ex omnibus singularibus debet predicari in medio. propositio quare illud collectum debet eodem modo vnum esse sub disiunctione multorum quare etc. Et hoc concedendum est aut enim singularia sub disiunctione aggregantur sic omne quod est iste vel ille et sic de singulis est animal. sed omnis homo est iste homo vel ille etc. ergo omnis homo est animal. et eodem modo intellige de inductione negativa. Cōsequenter forte queret aliquis de inductione utrum inductio reducatur in sillogismum cuiuscumque figure. Et dicendum quod in tertia figura non reducuntur quibus concluduntur sola particularia nec potest reduci in secundam. sed omnis inductio affirmativa in sillogismum primum prime figure reducitur: et omnis inductio negativa prime reducitur in secundum sillogismum prime: deinde potest transferri ad figuram secundam per conversionem maiorem. sed non fit in primo. Cōsequenter dubitabit de his que dicit philosophus in littera et primo de

hoc quod dicit aliquos modos arguere a sillogismo fieri per predictas figuras: quia si ita esset non oporteret ita reduci in figuras predictas. Et dicendum quod virtualiter et radicaliter sunt omnes per predictas figuras quare non habent necessitatem nisi ab eis et ita per se habent ad illas ut radicantur in eas non autem sunt actualiter per figuras primo et perse sed ex reductione. Cōsequenter queritur de inductionis diffinitione. quia enim vnus rei vna sit diffinitio. si enim est vnica essentia et diffinitur inductio et in thopicis similiter altera diffinitionum frustrari videtur. Et dicendum quod in thopicis diffinitur inductio non figurata vel mediata quare dicitur processus a particularibus etc. huius autem diffinitio secundum quod figurata est et mediata quod patet: quia ponitur in diffinitione actus sillogizandi. et forte secundum quod non figurata et sic pertinet ad dialecticum secundum quod figurata ad demonstratores. Boetius in thopicis suis dicit. quod fit sumptio multorum collecta unde aliquid particulare ostendit: et dicit tunc esse inductionem. sed diffinitio hic data non vult quod inductio ostendat particulare quare videtur frustrari dicitur Aristoteles. vel Boetius. Et dicendum quod Boetius distinguit inductionem completam et diminutam. d. completam ubi omnia singularia ostendunt vniuersalem: diminutam ubi multa particularia concludunt vnum particulare. De prima inductione loquitur tamen Aristoteles. sermo. Sermo autem Boetius de diminuta inductione ita non est oppositum. Adhuc illud de quo ostendit quod est tamen in argone et illud per quod medium. quare si inductio primum ostendat de medio per terminum in inductione tamen erit medium et eorum. Ad quod dicendum quod medium dupliciter dicitur. vno modo quando illud quod est medium secundum dispositionem sermonis ad illud inferendum et sic per medium ostendit inductio. alio modo quod secundum rem et naturam est medium et sic non ostendit per medium. quando ergo dicitur quod Aristoteles. inductio ostendit primum de tertio intelligendum est medium per rem et naturam et terminum similiter secundum rem et naturam. quia de eo quod secundum rem et naturam in tertia est et ostendit primum medium per id quod in veritate est et illud est medium secundum dispositionem sermonis. Cōsequenter queritur de hoc quod dicit quod omnia singularia aggregantur in tertia. huius enim non appetit quod tamen quia infinita sunt. tamen quia dicitur in primo thopicorum quod medium sit in aliquibus singularibus de modo non appareat in alijs instantia inferendum. est vniuersale. Et dicendum quod cum vnum solum debet probari sufficit enim ex aliquibus inferre sicut opponitur: sed incompleta est tunc inductio et non loquitur hic Aristoteles. de tali. Si autem debet esse necessaria oportet quod omnia simul aggregantur cum tamen ita quod sigillatim diuidantur sic ita quod colligantur in vna summa breuiter dicendo sic de singulis vel sic de alijs vel huius. Cōsequenter queri posset de eo quod ipse dicit inductionem sillogismum esse propositum immediatarum. huius enim non videtur cum propositiones immediate perse note sunt. Sed de hoc dictum est superius in capitulo de petitione eius quod est in principio. Si autem queratur ad quem pertineat inductio satis patet ex predictis.

Exemplum autem est quando medio extremum inesse ostendit per id quod est simile tertio. oportet enim medium tertio et primum simili euidenti inesse: ut sit. a. malum. b. autem contra confines inferre bellum: in quo autem c. athenienses contra thebanos: in quo autem d. thebanos contra focenses. Si ergo volumus ostendere quoniam thebanis pugnare est malum: sumendum quoniam contra confines pugnare est malum

huiusmodi autem fides ex similibus: ut quoniam thebanos contra focenses: quoniam ergo contra confines pugnare malum contra thebanos autem contra confines est manifestum: quoniam contra thebanos pugnare malum. Quoniam ergo b. c. z. d. inest manifestum utrumque enim est contra confines inferre bellum: et quoniam a. d. thebanis enim non contulit inferre contra focenses bellum quam autem a. inest b. per. d. ostendit: eodem autem modo et si per plura similia fides sit medij ad extremum.

Consequenter de exemplo quod est annexum inductioni. et primo determinat de eo in se. in secunda in comparatione eius dicitur. **L** manifestum ergo quoniam. **I**n prima primo dat diffinitionem. secundo explanat eam in danda diffinitione. primo dicit quod exemplum est cum ostendit primum de medio per simile tertio et hoc est. **L** quomodo autem. **I**deo complet diffinitionem. d. quod oportet inesse medium 3° et primum simile 3° eundem quod ipsi 3°. et per hoc ostendit quod primum ostendat de 3° per medium sicut de medio per simile 3° et hoc est **L** oportet autem. **C**onsequenter explanat diffinitionem et procedit sic. primo ponit terminos. d. sic. primum malum medij affines pugnare contra affines. 3° athenienses pugnare contra thebanos simile 3° thebanos contra focenses et hoc est **L** si a. malum. **I** secundo docet ex^m facere in his terminis in hoc primo generali. d. quod si volumus ostendere primum de 3° ostendi per medium et primum de medio per simile 3° ostendimus et hoc est. **L** Si ergo volumus. **I** secundo in speciali et procedit sic. primo ostendit primum de 3° per medium sic confines pugnare contra confines est malum: sed athe^o pugnare contra thebanos est affines pugnare contra affines: ergo athe^o pugnare contra thebanos est malum et hoc est. **L** quoniam autem contra affines. **I** secundo ostendit primum de medio per simile 3° sic thebanos pugnare contra focenses est malum sed the. pugnare contra focenses est confines pugnare contra confines ergo confines pugnare contra confines est malum: et oportet primum evidenti us inesse simile tertio quantum ipsi 3° quod ad ostendendum primum de 3° supponit primum inesse 3° simili similiter et hoc est. **L** quoniam ergo. b. c. d. **I** et addit quod eodem modo erit si primum de medio ostendat per plura similia 3°. tamen si ostendatur per non omnia et hoc est. **L** Eodem autem modo.

Consequenter est autem quoniam exemplum est: neque ut pars ad totum: neque ut totum ad partem: sed ut pars ad partem quoniam ambo quidem insunt sub eodem: evidens autem alterum. **E**t differt ab inductione: quoniam hoc quidem ex omnibus individuis extremum ostendebat inesse medio: et ad extremum non copulabat sillogismum: hoc autem et copulatur et non ex omnibus ostendit.

Consequenter autem de ex^o determinat in comparatione et primo ponit differentiam eius ad sillogismum. d. quod ex^m non se habet sicut pars ad totum neque sicut totum ad partem quare prima propositio particularis est et ultimo conclusio similis et in hoc differt a sillo quod non se habet sicut totum ad partem et hoc est. **L** manifestum ergo quoniam. **I** 1° ponit eius differentiam ad inductionem et est quod inductio ostendit primum de medio per omnia particularia medij et non concludit primum de postremo. **E**x^m autem concludit primum de 3° per medium et non per omnia particularia sed per aliquid vel alia et hoc est. **L** Et differt inductione. **C**onsequenter hinc primo de diffi-

initione ex^o. dicit enim ex^m esse quando primum de medio ostenditur per simile 3°. sed contra ex^m secundum Boetium in 2° thop. est quando particulare per particulare ostenditur: sed particulare non est medium et ita patet quod falsus ostendat de particulari non ostendit de medio. quod autem particulare non sit medium patet in principio capiti de inventionem medij. **A**d hoc simile 3° se habet ad medium sicut particulare ad universale quare si ex^m ostendit primum de medio per 3° ex^m erit sicut pars ad totum. sed dixit **A**lex. in hoc capitulo quod esse primum est sicut pars ad partem quare non erit ex^m quando primum de medio per simile 3° ostendit. **E**t dicendum quod non copulet in hoc diffinitio ex^o quod primum ostendit medio per simile 3°: sed medium oportet inesse tertio evidenti us quod primo. unde dicendum quod ex^m proprie consistit in comparatione prime premissae ad rationem ultimam et hoc est quod dicit Boetius in thop. et quod dicit **A**lex. ex^m est sicut pars ad partem. prima enim premissa est particularis et ultima 3° similis particularis. unde premissae precesserunt dicitur arg^o ex diffinitione ex^o. **C**onsequenter forte queritur de reductione eius in sillogismum. si enim omnis ar^o completa in sillogismum reducitur oportet in ipsum reduci ex^m sed non reducitur. probatio. ratio ostendens primum de medio per simile 3° est sicut pars ad totum sed ex^m est sicut pars ad partem quare ostendens primum de medio per simile 3° non est ex^m. **A**d hoc non ostendens primum de 3° per medium non est ex^m quod est sicut totum ad partem quare neutrum ex^m et ita videtur ex^m reduci in sillogismum. **A**d hoc ex duobus terminis non fit sillogismus unus cum sint ibi quatuor termini ut patet. cum ergo omne ex^m completum sit ex quatuor terminis nullum ex^m completum in sillogismum potest reduci et hoc concedendum est. reducitur enim in duos sillos quorum unus est principalis ostendens primum de 3° per medium. sicut confines pugnare contra confines est malum. sed athe. pugnare contra the. est confines pugnare contra confines. ergo athe. pugnare contra the. est malum. alius autem sicut prohilus ma. ostendens primum de medio per simile 3° sic et the. pugnare contra focenses. est malum: sed the. pug. contra focenses. est confines. pugnare contra confines. ergo confines. pugnare contra confines. est malum. et est ex^m in se ex comparatione similis 3° ad 3° sic. the. pugnare contra focenses. est malum. ergo athe. pugre contra the. est malum et est notum primum inesse simili 3° quod 3°. **C**onsequenter tunc dubitabit de reductione illorum in duos sillos quare utrum primum concludit de medio uliter sumpto vel infinito. si universalerit erit ratio in primo ar^o. s. ubi ostendit primum de medio per simile 3° quia ex particulari non sequitur universale sed infinito: tunc 2° ar^m non tenet cum sit sine uli propositione sicut patet quomodo est. **E**t dicendum quod ostendit de medio uliter sumpto per simile 3° sed non sequitur ex necessitate nisi pro concessione ut. s. concedat esse simile in uno et in omnibus ut the. pugnare contra focenses. est malum et omnes confines. pugnare contra confines. est malum et ita cum reducitur in duos sillos. secundus de se necessarius est primum autem quod est prohilus est probabilis non tamen ex se sed ex concessione. **C**onsequenter queritur de reductione ex^o inductione quomodo fiat. quod non videtur. ex^m enim semper concludit rationem particularem inductione de necessitate absque hypothesis ex^m non quare etc. **E**t dicendum quod multa ex^o unam faciunt inductionem concludunt enim multa particularia ex quibus aggregatis fit unus universalis quod est conclusum in inductione. supponit enim multa particularia ex quibus si simul adveniant faciunt inductionem. et hoc modo intelligendum est quod dicitur quod ex^m reducitur ad inductionem multa ex^o faciunt unam inductionem secundum predictum modum sed non reducitur unum ex^m in inductionem sed in sillos duos sicut dictum est. **C**onsequenter tunc opponet aliquis si multa ex^o reducuntur in unam inductionem: et inductio una in sillogismum unum. ergo multa ex^o in sillogismum unum. quare multo fortius ex^m unum in sillogismum unum reducitur.

Et dicendum quod unum exemplum eodem modo quo in sillogismo reducitur quatuor habet terminos et ideo non reducuntur in sillogismum unum, eo autem modo quo multa exempla reducuntur in inductionem auferuntur medium in eis quod omnia similia tertio simili accepta egredientur medio cum sint particularia eius: et ideo remanent tres termini, scilicet primum et tertium et simile tertio, multa autem in unum aggregantur, et similiter multa similia tertio et ideo multa exempla eo modo quo unam inductionem faciunt mediate inductione in sillogismum unde reducti possunt immediate, tamen et terminis quatuor malibus non potest in sillogismum unum reducti, si patet si quis conferat ad invicem multa exempla eiusdem generis ad faciendum unam inductionem. Consequenter queritur forte ad quem pertineat exemplum, et videtur quod neque ad dialecticum neque ad demonstratorem cum non pertinet ex necessitate quantum de se est. Et dicendum quod primo pertinet ad rhetoricum tam exemplum quam enthymema sic dicitur Aristoteles: expressit in primo postea, exemplum tamen ponit tanquam aditum quod per precessionem quadam habet necessitatem sed non ex se.

d **E**ductio autem est quando medio primum palam est inesse: postremo autem medium dubium quidem, similiter autem credibile aut magis conclusionem. Amplius autem si pauciora sint media postremo et medio: omnino enim propinquius esse scientie accidit.

Hic intendit de quibusdam modis argumenti qui quidem quadam habent oppositionem ad exemplum et ad inductionem et gratia illius oppositionis si introducuntur et non alibi, habet autem deductio quandam oppositionem ad inductionem, quod in inductione medium est posterius secundum naturam et remotius a scientia quam id quod ostendit in deductione autem est medium prius secundum naturam et propinquius scientie quam id quod ostendit et ideo hic determinat de deductione instantia siue sillogismi in scientiis quadam habet oppositionem ad exemplum, exemplum enim constat ex quatuor terminis quorum quilibet est simile tertio, in instantiis vero sillogismi sunt quatuor termini ad minus secundum rationem quorum quatuor et tres habent oppositionem rationem, unum enim sub affirmativo sumit alterum vero sub negativo, sunt tamen idem tantum et quantum circumscribendo affirmationem et negationem si patet per contra, intendit hic igitur primo de deductione, secundo de instantiis et per ordo, prima in duas, in prima dat duos modos deductionis in scilicet cum dicitur, ut si, a, et explanat eos, in prima primo dat unum modum, dicitur quod si maius fuerit pro se nota et minor dubia si eque credibilis aut magis ratione tunc fit deductio et si est, deductio, secundo dat alium modum, dicitur quod si minor fuerit minus nota ratione adhuc erit deductio et si est, amplius, tertio assignat causam quare deductio ducit, dicitur quod sic se habentibus terminis accidit medium propinquius esse scientie quam conclusum et ideo facit deductionem quadam ad sciam quibus non sciam completam et si est, dicitur autem.

At sit, a, docile in quo, b, disciplina, c, iustitia: ergo disciplina quoniam docibilis manifestum: virtus autem disciplina dubius, si ergo similiter aut magis credibile: sit b, c, quidem, a, c, deductione propinquius enim scientie eo quod assumpserint, a, c, disciplinam prius non habentes, aut rursus si pauciora sint media, b, c, namque et sic propinquius est scientie: ut si, d, sit quadrangularis: in quo autem, e, recta figura: in quo autem, f, circulus, si ergo eius quod est, e, f, unum et so-

lum sit medium lunaribus figuris equaliter fieri recte figure circulum propinquius est scientie, quando autem neque credibilis est b, c, quam a, c, neque pauca media non dico deductionem: nec quando immediata est, b, c, disciplina enim quod huiusmodi est.

Consequenter explanat istos modos et primo primum per hoc exemplum, Omnis disciplina est docibilis virtus est disciplina ergo virtus est docibilis, prima ergo propositio per se nota est, minor autem dubia que si fuerit eque credibilis rationi aut magis esset deductio, medium enim est propinquius scientie quam conclusum, facit enim cognitionem rationis nescire prius quibus non faciat plenam scientiam et hoc est, ut si, a, secundo explanat istos modos per hoc exemplum, Omne equaliter recte linee potest quadrari, omnis circulus est equaliter recte linee ergo omnis circulus quadrari potest, si ergo mi, propositio unum habeat medium ut si ostendat per proportionem lineares circumstantie que sunt equaliter rectis lineis circuli esse equaliter recte linee est cum quod plura habeat media erit deductio: quod mi, est propinquius scientie quam primo et si est, aut rursus si pauciora, propositio maius aut exemplum huius et ostendit mi, quod innuit procedit ex suppositione ista, scilicet quod linea curva equaliter sit recte linee quod enim omnis recta linea quadrari possit patet per antepenultimam propositio quod si recta linea et curva supponant equaliter sequitur quod omnis recta linea quadrari possit, et per eadem suppositionem patet quod omnis circulus est equaliter recte linee, proportionem eius lineares si rectis lineis equaliter sunt, in fine autem addit quod si neutrum predictorum modorum fiat non erit deductio, si maius sit pro se nota et mi, non sit equaliter credibilis rationi aut magis aut cum sit dubia neque et si minus manifeste eadem ratione si sit immediata non erit deductio sed magis demonstratio quod ex immediate et notis et si est, quod autem valet, hic forte dubitabit aliquis de introductione deductionis quod cum sit unus sillogismus completus videtur quod superius in hoc libro determinari habeat, sed ad hec patet ratio, propter dicta introducitur enim hic et non alibi propter oppositionem eius ad inductionem, adhuc dubitabit quod videtur in inductione sit petitio eius quod est in principio cum mi, sit dubia, et dicendum quod non erit petitio si mi, sit dubia nisi sit ignota respectu rationis: habet autem eque credibilis rationi vel magis et propinquius scientie et ideo non est petitio principii, adhuc cum mi, sit dubia oportet terminos maius, converti, sic sit vere petitio, sic autem non est hic adhuc queritur ad quem pertineat deductio, et dicendum quod tam ad dialecticum quam ad demonstratorem, est tamen ratio eius dialectica valde excellens demonstrativa aut dialectica cuius ratio patet intuitu naturam deductionis, adhuc forte queritur an fieri possit in aliis figuris deductio a pro se, solum enim docet ea Aristoteles, in prima sicut pro se nota rhetorica aut dubia: vel minus maius ratione sicut determinata est deductio in prima figura, adhuc queritur quare non diffinit deductio nec sicut dividit, et dicitur potest quod si est: quod diffinitio siue notificatio potest sufficenter colligi ex modis quos ponit, sic tunc dubitabit circa modos et primo et primo quare non est deductio vel argumentum aliquid habens maius, dubia et mi, pro se nota sicut et primo, adhuc videtur scilicet modus tradicere vere deductionis sic, si enim pauciora sunt media minor est certitudo mi, quam rationis ex quo cogit et certitudo sit per medium manifestum est quod mi, erit minus nota et incertior ratione quod est contra naturam deductionis, ad primum dicendum quod maior propositio totam vim sillogismi obtinet et eius pars est primo, unde ipsa ex parte ignota necesse est rationem ignotam esse quod continet totam rationem et amplius et ideo non est aliquis modus argumenti ubi maius, sit dubia et mi, manifesta, ad secundum dicendum per interemptionem non enim sequitur quibus sit certitudo per medium quod quanto pauciora sunt media tanto incertior est propositio, potest enim certitudo fieri per medium et sine medio, principiorum enim

nō est mediū est tamē eoz certissima cognitio: vñ quan-
to pauciora sunt media tāto magis accedit ad immedia-
tionez: z ideo quāto pauciora sunt media tāto magis ac-
cedūt ad cognitionem z certitudinem.

Istantia autem est propositio pro-
positioni cōtraria. Differt autem a
ppositione quoniā instātiā cōtin-
git eē in parte: ppositio aut oīno nō cōtin-
git: aut nō in vniuersalibus sillogisimis.

Chic intēdit de instātia siue de instātiuō sillo pp oppōm
eius quā habet ad exēplū sicut pdeterminatū est z diui-
dit in duas. in pma determinat de instātia in suo eē. in
scda cum dicit. **L** pspiciendū est aut. **I**hm extrāsumptio-
nē nois. pma diuidit in duas. in pma diffinit instātiā z
dat eius dīam ad propōm. in scda cum dicit. **L** Ferf aut
instātia. **I** determinat quō fiat z in qbus figuris. In pri-
ma sic pcedit. pmo diffinit instātiā dīcēs qz est ppō pro-
positiōi p̄ria. z intellige per p̄riā z dīctoriā z p̄trariam
pp̄rie dīctā z h est. **L** Est aut ppō. **I** Scdo ad h^o euide-
ntiam dītam eius dat ad propōm. d. qz instātia pōt eē ulis
uel p̄ticularis. ppō aut cōtra quā fit instātia aut oīno nō
fit p̄ticularis aut minus in sillo ulibus nō est p̄ticularis
z h est. **L** differt autem a pōne. **I**

C Ferf autem instātia duob^o modis z per
duas figuras duobus qdem modis: quo-
niam aut vniuersalis aut p̄ticularis ois
instātia. **E**x duabus autē figuris qm oppo-
sita ferunt ppositioni opposita aut in pri-
ma z tertia figura cōcludunt solum: quā-
do enim pbāt omni inesse: instāmus quo-
niā nulli aut qm alicui nō inesse: hoz autē
nulli qdem ex pma figura: alicui autē non
ex postrema. ut sit. a. vnam eē disciplinam
in quo. b. p̄traria pponēte: ergo vnam eē
cōtrarioz disciplinā: aut qm oīno non ea-
dem est oppositoz instāt: p̄traria autē op-
posita qre fit pma figura: aut qm noti uel
ignoti nō vna: h aut tertia. nam p̄m tertiā
notū z ignotū cōtraria qdem esse: uerum
vnam aut eoz disciplinā esse falsuz. **R**ur-
sum in p̄tatiua ppositione silr. pbāte enī
cōtrarioz nō eē vnam disciplinā: aut quo-
niam oīum oppositoz: aut qm aliquoruz
p̄trarioz est eadem disciplina dicimus: ut
egrotatiui z sanatiui: ergo oīum qdem ex
pma aliquoz **N**o ex tertia.

C Conter determinat quō fit instātia z in qbus figuris. z
diuidit in p̄ncipale z incidēs qd incipit. **L** Mā ex qb^o est
fillare. **I** p̄ in duas. in pma determinat quō z in quib^o
figuris fiat instātia. in secūda cū dicit. **L** Simplr enim in
oibus. **I**artē gīalē instādi assignat. In pma sic pcedit. p̄-
mo determinat quot modis fit instātia qz duplr. s. ulr z p̄-
ticulariter z etiā per duas figuras z h est. **L** Ferf aut mo-
dus. **I** Scdo determinat in qbus figuris z quō fiat z dī-
uidit in duas. qz pmo ostēdit qz solū fit instātia in prima
z tertia figura. scdo quō fiat in illis. p̄mū ostēdit sic. **D**is-
instātia ferf opposite ppōnt: sed oppō ppōnum in qbus
fit instātia sufficiēter solū cōcludit per p̄mā z tertiā figu-
ra. n qre instātia ferf per has figuras solū. **H**uius rōnto

p̄mo ponit pōnem z h est. **L** **E**x duabus aut. **I** scdo ma-
z h est. **L** qm opposita. **I** 3° ostēdit mī. z h est. **L** opposita
aut. **I** 4° declarat mī. d. qz p̄tra ules affirmatiuas instare
cōtingit per ulem negatiuā. **S**ed ulis negatiua per p̄ri-
mā figurā cōcludit. p̄ticularis aut per tertiā z h est. **L** qm
enim omni in eē zc. **L** Conter ostēdit quō p̄tingit instā-
re ppōm ulem affirmatiuā. scdo quō cōtingit negatiuā
dicit ergo qz p̄posito oīum oppositoz eadē fit disciplina
instari pōt per ulem negatiuā z p̄cludi in p̄ma figura sic
nulloz oppositoz eadē est disciplina. oīa p̄ria sunt oppo-
sita: ergo nulloz p̄trioz eadē est disciplina. **A**dhuc instari
pōt per p̄ticularē negatiuā p̄clusaz in tertia figura sic no-
tū z ignotū nō est eadē disciplina. notū z ignotū sunt con-
traria ergo aliquoz p̄trarioz non est eadē disciplina z h
est. **L** ut si. a. **L** Conter docet quō fit instātia p̄tra ulem ne-
gatiuā. d. qz cōtingit instare per ulem affirmatiuā cōclu-
sam in pma figura ut p̄tra istā nulloz p̄trioz est eadē dī-
sciplina si fit instātia oīum oppositoz eadē est disciplina
oīa cōtraria sunt opposita ergo oīum p̄trarioz eadē est
disciplina. z eodē mō instare cōtingit per p̄ticularē affir-
matiua p̄clusaz in tertia sic. **S**ani z egrī eadē est discipli-
na. sanū z egrū sunt cōtraria ergo cōtrarioz aliquoz est
eadem disciplina z h est. **L** **R**ursum in pma. **I**

C Simplr enim in oibus uliter qdez instā-
tibus necesse est pcedēti ad vniuersalia p-
posito z cōtradictionē dicere: ut si non eā-
dem pbibet cōtrarioz oīum dicere oppo-
sitoz vnam. **S**ic aut necesse est p̄mam eē
figurā: mediū enim fit vniuersale ad h qd
ex p̄ncipio. particulariter autē ad h cui est
vniuersale de quo dicit ppositio: ut noti z
ignoti nō eādē: nam cōtraria vniuersa-
liter ad h z fit tertia figura. **A** Mediū enī p̄ti-
culariter sumptū: ut notū z ignotum.

C Cōsequēter dat generalē artē euidēter instādi. d. qz qui
vult instare uliter debet sumere mediū ad sillogicadum
supra s̄bm p̄pōntis circa quaz faciēda est instātia sub p̄to
eius z tūc fit sillo in pma. uerbi grā. qui vult ulr instare
p̄tra istā oīum cōtrarioz zc. debet sumere opposita pro
medio que qdē opposita cōtinēt cōtraria s̄m qz p̄z in exē-
plis p̄habitis. qui aut vult instare p̄ticulariter debet su-
mere mediū ad fillandū sub s̄bo p̄pōntis circa quā faci-
enda est instātia z fiet sillo in tertia figura. uerbi grā. qui
vult instare ad istam oīum cōtrarioz zc. debet sumere
pro medio notū z ignotū que sunt p̄ticularis p̄traria z h
est. **L** Simplr autem in oibus. **I**

C Nam ex qbus est sillogizare cōtrarium
ex his z instātiās conamur dicere: quare
z in his solis figuris ferimus: nam z in his
solum sillogisimi oppositi: per mediā enī
non fuit affirmātem. **A**mplius autem z si
oīone indigeat plurima que est per medi-
am figurā ut si non cōcedat. a. inesse. b. eo
qz non sequit huic. c. hec enim per alias p-
positiones manifestū. non oportet autem
instātiās ad alia conuerti: sed statim ma-
nifestam habere alteram propositionez:
quapropter z signum ex sola hac figura
non est.

C Deinde sequit pars incidēs. qz enim tam determinā-

Liber Secundus

ult q̄ instātia fit per primam figurā z tertā cum posset alii quis dubitare an fiat per scdam. Intēdit hāc dubitationem remouere z pcedit sic. p̄mo resumit rōnē p̄us positā ad ostēdēdū q̄ solū fit instātia per primā z tertā figurā. scdo r̄idet ad dubitationē factā de scdo. 3° p̄cludit cor^m p̄mo ergo arguit sic per illas figuras fit instantia per q̄s cōtingit sufficiēter cōcludere opposita ppōnū uliuz in q̄ bus fit instātia. s. h. p̄tingit solū per primam z tertā figurā. In secūda autē figura nō cōcludit oppo^m negatiue ppōnis p̄m affirmationē t̄m q̄re per solā primā z tertā ferunt instātie. Nullus rōnis p̄mo ponit ma. z h. est. L. nā ex quibus. 1° p̄nē z h. est. L. q̄re z in h̄is. 2° m̄. cū suarōe z hec est. L. nā z in h̄is solū. Conter t̄gūt dubiū de secūda figura z remouet. diceret enim aliqs q̄ per scdam figurā cōtingit instare circa affirmatiuā ut circa istaz oē b. est. a. sic nullū. a. est. c. oē. b. est. c. ergo nullū. b. est. a. z fit sillo per scdam figurā h. remouet. d. q̄ h. sic fiat instātia t̄m ipsa idiget cōuersione ma. ma. enim nō opponit euidēter ppōm cōtra quā fit instātia sed eius cōuersa s. opz instātia siue ppōm euidēter p̄dicētē ppōnt p̄posite accipe z hec est intētio Ape. q̄ fit instātia sed nō euidēs z h. est. L. amplius autē. Conter ex hoc q̄ dicit per scdam figurā nō siliat affirmatiue cōcludit cor^m q̄ argumētum a signo per hāc scdam figurā nunq̄z fit per argumētum a signo affirmatiue p̄cludit z nō ostēdit affirmatiue per secūda figurā z h. est. L. quare z signum.]

Conspiciēdū autē z de alijs instantijs ut de his que sunt ex cōtrario: z sili p̄m opiniōnē: z si particularē ex p̄ma ul p̄uatiua ex media possibile est sumere.

Chucusq̄ determinauit Ape. de euidētē z positua istātia. hīc intēdit de instātia p̄m extrasūptionē. qz nō solum docuit instare per sillo ostēsiuū z h. in p̄ma figura ulr z in tertia p̄ticulariter z nō in scda figura: tā dicit p̄spiciēdū eē utrū fiat instātia per sillo ex p̄pothēsi uel per locuz ab oppositis uel per locū a sili z ab auctoritate: z utrū p̄ticularis instātia fiat per primā figurā z negatiua per scday z intēdit de oibus h̄is modis ex q̄bus fit instātia nō euidēter sicut p̄us z h. est. L. p̄spiciēdū autē est ad ea.] Et nota q̄ per locū ab oppositis fit instātia ut siqs dicat q̄ omne gaudiū est bonuz z que facit ex hoc q̄ ois tristitia est mala qd̄ est manifeste falsum q̄re z p̄mū per locū a sili z ita fit instātia ut si dicā q̄ p̄ctus est p̄ lineē. sic instat sicut se hēt p̄ctus ad lineā sic se hēt lineā ad supficiē sed lineā nō est p̄ supficiē q̄re nec p̄ctus lineē ex oppōne sic dico q̄ aia fit mortalis. Dicēdū q̄ p̄bi dicit q̄ est immortalis qz ipsa nō est mortalis z fit per instātia per primā figurā. sic dico q̄ oīuz p̄ratorū fit eadē disciplina dicit q̄ nulloy oppositorū eadē est disciplina quedā p̄riorū sunt opposita ergo quorūdā p̄riorū non est eadē disciplina. q̄liter autē fiat instātia negatiua per scdam figurā patet ex p̄dictis. **C**ontrā hīc a q̄busdā pp̄ hoc q̄ h. tā determinat de instātia. sed rō huius patet ex p̄dictis. determinat enim hīc de ea pp̄ oppōm quā hēt ad exēplū sicut p̄ per p̄dicta ad exēplū. **C** Sed queri pōt cū elench^o p̄tingit p̄dictionē p̄nōis z instātia silr quō differūt. Et dicēdū q̄ nō differūt s̄bo sed solū rōne. h. enim idē est. q̄ eni respectu r̄idētis est instātia respectu opponētis in quantum opponēs siliat oppo^m siliatū uel p̄cessū a r̄idente est elench^o q̄re ad r̄idēs siliat oppōm p̄positū ab opponente instātia est. **C** Deinde dubitabit forte aliqs ad quē p̄tinet instātia. Et dicēdū q̄ p̄tinet tam ad dialēticū q̄ ad demonstratorē. sed differēter p̄tinet instātia ulis ad demonstratorē t̄m sicut habet in p̄n^o poste^r. Ad dialēticū autē tam ulis q̄ p̄ticularis sed intellige q̄ cū demonstrator p̄cedit ex necessarijs solū pōt instare cauillarie ponētī falsū aliqd̄. **C** Conter queri q̄re magis diffinit instātia q̄ in

statiuū sillo z q̄re dicit q̄ instātia est ppō cum t̄m p̄nter docet facere sillo per instātia. Et pōt dici q̄ instātia dicit duplr. vno mō ppō instās absolute considerata. alto mō rō ipsa instātia ut diffinitio ergo sua cois sit instantie utroq̄ mō dicte nō diffinitū instatiuū sillo: s. i instātia q̄ est utroq̄ mō cois. Adhuc cum dicit instātia est ppō non est intelligēdū q̄ sit ppō absolute considerata sed etiaz q̄ sit ppō cōclusa p̄m eius ordinē ad sua p̄n^o ita q̄ nomen ppōnis importet quodā mō totā s̄bam ppōnis rōnis instātie z ita p̄z q̄ b̄n diffinit sub hoc noie instātia z q̄ b̄n dicit ppō sic eam cōprehēdit instātia utroq̄ mō dicitur s̄m q̄ est eius intētio. **C** Deinde forte adhuc dubitabit aliqs de hoc q̄ dicit instātia eē p̄ticularē. dicit eniz Ape. in libro p̄oz q̄ eadē est ppō z instātia siue ex eisdē est sillogismus z ita sequitur q̄ sillo sicut dicit ibi est ex ulib^o solum. Adhuc p̄positio est ulis oīo cum quedā sit p̄ticularis. Et dicēdū ad p̄mū q̄ loquitur Ape. ibi t̄m de instātia que cadit in demonstratiuis z h. solū ulis est. p̄positiones enim oēs ulis sunt s̄m rē z in demonstratiuis z ideo instātia est p̄positio. **C** Ad aliud qd̄ dicit ppōnē ulis est intētio eius de ppōne cui fit instātia que sola ulis est. z pōt dici q̄ loquitur de ppōne anthonomatice uocādo solā ppōnem ulis qz pro alio ponit. pōt etiā aliud inferre z ideo dicit q̄ oīo est ppō ulis. s. anthonomatice dicta. z addit z ppō ulis in sillo ulis est. **C** Deinde forte queritur de hoc qd̄ dicit q̄ oppō cōcludunt per scdam figurā z tertā. hoc enim uidet falsum. t̄m qz in tertia figura non p̄cludunt oppō. t̄m qz in secūda fig^a cōcludunt affirmatiue ppōnes z ita per scdam figurā est instare. **C** Adhuc dicēdū q̄ Ape. loquitur de mō instādi euidēter qui nō per scdam figurā sed solū per tertā z primā. Adhuc nō sumit oppō pro ppōnibus oppositis ad inuicē cum dicit q̄ opposita cōcludunt per primā z tertā figurā sub ppōnibus que opponunt eis q̄bus pōt fieri instātia h. est per opposita ulium ppōnū. Sed sicut p̄nt opposita cōcludi p̄ tertā dico opposita p̄ticulariter ibi enim cōcludit tā oppositum ppōnis ulis affirmatiue q̄ negatiue nō t̄m ulr sed p̄ticulariter. **C** Sed queri q̄re nō est instātia euidēs in scda figura. Et dicēdū q̄ hoc soluit Ape. dicit enim q̄ in euidētē instātia oī sumi ppōm que euidēter repugnat p̄positioni cui fit instātia. sed in secūda figura nō est ita cōuersa enim ppōnis assumpte euidēter p̄dicit ppōnt cui fit instātia sed nō p̄pter ipsam assumpta. **C** Verbi grā h. oē b. est. a. cōtingit instare per scdam figurā sic nulluz. a. est. c. oē. b. est. c. ergo nullū. b. est. a. sed p̄ma nō euidēter repugnat h. oē. b. est. a. sed eius cōuersa. s. nulluz. c. est. a. in hac enim z reliqua idē affirmat z negat. sed in hac nullum. a. est. c. nō idem negat in p̄dicato z affirmat in p̄dicato h. oē. b. est. a. sed sicut cōuersim se habet nulluz. a. est. c. z ideo nō est euidēs in scda figura. nō enim est manifesta termino per eius cōuersam.

Chos autē z signū nō est idē: ychos qd̄ ppō est p̄babilis. Qd̄ eniz ut in pluribus sciūt sic factū uel nō factū: aut eē aut nō eē: hoc est ychos: ut odi re inuidētes uel diligere amātes. Signuz aut vult eē ppō demonstratiua uel necessaria uel p̄babilis. nā quo exīte uel quo factū p̄us uel poster^o in futuro est res: signū est uel fuisse uel eē uel quoniam erit.

C Post q̄z p̄hs determinauit de inductione z de alijs grā eius in hac parte intēdit de entit^e z diuiditur in duas. in p̄^o pte determinat de ea s̄m s̄bam eius. in scda cum dicit. **C** Naturas autem.] determinat inuētiōnez signi qd̄ est mediū in entit^e. prima in duas. in p̄ma determinat de entit^e s̄m se. in secūda in comparatione cuz dicit. **C** Ergo

si vna zc. Prima in duas. In prima determinat qd sit. in se-
cunda quot modis sit cum dicit. Accipit aut signum. In
prima primo pmittit quedam pambula ad diffinitionem
enti^{te}. scdo diffinitionem pcludit cum dicit. Enthime-
ma ergo. In prima sic pcedit. pmo dicit qd nō est idem
signum qd ycos: qz hec duo intēdit diffinire ppter diffi-
nitionem enthimematis habēdam. ideo hic ostēdit diffi-
nēdo utrūq; z ponēdo ycotem z signum. Ycotem autē
sive ycon sic diffinit. Ycos est ppositio pbabilis z h est.
Sed ycos. Secūdo ostēdit hec per diffinitionem pro-
babilis sic qz in pluribus scitur sic eē factum uel non fa-
ctum eē est pbabile. sed ycos est ppositio que scit sic eē
factum zc. ergo ycos est ppositio pbabilis: tū ponit me-
dium huius rōnis z exēplificat z h est. qd enim in plu-
ribus. Et nota qz ycos idem est qd imago assimilatur
rei ex incertiori figura qzuis non rēpsetet ipsam sū si-
guram interiorem sed pbabilem rēpsetet ipsam sū si-
guram exteriorem. Cōsequēter diffinit signū sic. Si
gnum est ppositio demonstratiua necessaria uel pbabilis
z pcedit sic. pmo ponit cām z h est. Signum autem.
Secūdo ostēdit eam sic. illud quo existēte existit z quo
facto factum est aliud z quo finito finit aliud est pposi-
tio necessaria uel pbabilis: sed signū est huiusmodi quo
existēte existit ex necessitate aliud. z ergo signum est p-
positio necessaria demonstratiua uel pbabilis. huius rō-
nis ponit solum medium z h est. Nam quo exite.

Enthimema ergo est sillogismus ex yco-
tibus aut signis.

Data significatione ycotis z signi ex eis cōcludit diffi-
nitionem enti^{te}: sic cum enthimema sit ex ppositibus p-
babilibus uel necessariis. z patet per diffinitionem yco-
tis z signi qz sunt ex ppositibus probabilibus uel neces-
sariis sequit qz enthimema est sillogismus ex ycotibus z
a signis z hoc est. Enthimema ergo est.

Accipit autem signuz tripliciter: quotiēs
mediū in figuris aut enim ut in prima: aut
ut in media: aut ut in tertia: ut ostēdere qz
dem patiētem eo qz lac habeat ex pma fi-
gura: medium enim lac habere in quo. a.
parere. b. lac habere mulier in quo. c. illō
autem qd sapiētes studiosi. naz psithacus
studiosus per postremaz in quo. a. studio-
sum: in quo. b. sapiēs: in quo. c. psithacus.
uerum ergo z. a. z. b. de. c. pdicari: sed hoc
qdem non dicūt eo qd palam sit: illud nō
sumūt: pepisse autem quoniam palida per
mediam figuram vult inē. Quoniā eniz
sequit pariēs paloz. Sequitur autem z hāc
ostēsum esse arbitramur qm pepit palloz i
quo. a. parere in quo. b. mulier in quo. c.

Consequēter determinat quot modis fiat enthimema.
z pcedit sic. d. qz medium in enti^{te} triplr sumit z in trib^o
figuris. z per h intellige enthimema fieri in tribus figu-
ris z h est. Accipit enim signuz. Scdo h manifestat
per exēplum z pmo quomō sit in pma figura ubi medi-
um sive signum est conuertibile sic. Dis mulier hīs lac
pepit: hec mulier habet lac ergo hec mulier pepit z h est
Aut enim nō in pma. Scdo qm sit signum in tertia fi-
gura per qd est in minus sic psithacus est studiosus psithacus
est sapiēs ergo sciētes sunt studiosi. z intellige qz
m in enthimemate arguūt in hīs nō expmūt sed cām
forticēt qz ma^a est z h est. qm autem. z ostēdit quo

modo sit per signum sumptum in secūda figura qd qui-
dem est in plus sic quecūq; pepit palida est h est palida
ergo pepit hec. z dicit qz illud vult eē per figuram secun-
dam qz cōcedit sillogismum secūde figure appenter sed
nō est sic cū sit ex affirmatiuis z h est. pepisse aut qm.
Ergo si vna qdem dicat ppositio signū
fit tū. Si autem z altera assumat sillogis-
mus: ut quoniam psithacus liberalis. nam
ambitiosi liberales psithacus autem am-
bitiosus: aut rursus quoniā sapientes bo-
ni: psithacus autem bonus: sed z sapiens.
Sic ergo sūt sillogismi: uerum qui per p-
mam qdem figuram insolubilis. si ueri sit
vniuersalis enim est. Qui autem per po-
stremam est solubilis: z si uera sit conclu-
sio eo qz non est vniuersalis. In tertia au-
tem qz non est vniuersalis neq; ad rem sil-
logismus: nō enim si psithacus studiosus
ppter h alios necesse est eē sapiētes. Qui
nō per mediam figurā semp z oīno solu-
bilis. nunq; enim sit sillogismus sic se ha-
bentibus terminis: nō enim si qua peperit
palida: palida autem z hic parere necesse
est z hāc: ergo uerum qdem in omnibus
erit figuris. differētias aut iā dictas habēt
aut sic ergo diuidēdum signum: horū au-
tem medium pdigium dicēdum. nam p-
digium dicūt esse qd scire facit. Tale autē
maxime medium: aut que qdem ex extre-
mitatibus signa dicēdum. Qd aut ex me-
dio enim: pbabilissimū aut z maxime ue-
rum est qd est per primam figuram.

Deinde determinat de enthimemate in compatiōe. z p^o
compat enthimema ad sillogismum. secūdo vnum enthimema
ad aliud. tertio vnum signum ad aliud qd signuz est me-
diū in enti^{te}. dat ergo pmo differētiam enti^{te} ad sillo-
gismum. d. qz si expmat tū altera ppositio enthimema
est si uterq; sillo z h explanat per exēplum tam in prima
qz in tertia figura z h est. ergo z si vna. Deinde com-
parat vnum enthimema ad aliud dicens qz enthimema
per signum in pma figura si fuerit ex ueris necessitatem
habet qz pcedit ex uli propōne. enthimema autē per si-
gnum in tertia figura qzuis cōcludit vnum solum tū est
qz nō accipit ulis propō sicut patet. z etiam qz nō est sillo-
gismus ad rem. i. pcludēs vnam extremitatem. de alia
ergo assumptis premis singulariter concludit 2° plr z
h patet cum dicit. psithacus est studiosus psithacus est sa-
piēs ergo sciētes sunt studiosi. nō enim sequit alios sapi-
entes a psithaco eē studiosos. Enthimema autem per si-
gnum in scda figura neq; necessitatem hēt neq; pbabili-
tatem sed solum appentiam. semp enim fallit qz ex affir-
matiuis est z ex hīs cōcludit qz v^m in omni figura con-
cludi pōt de enti^{te} sed indifferēter sū tam dictuz modū
z h est. uerum qui per pnam figuram. Deinde com-
parat signa ad inuicem. d. qz illud signum qd habet rati-
onem mediū. i. signum in pma figura dicit pdigium qz
facit scire. est enim pdigium quasi predigitus ostendēs
signa nō que habent rationem mediū: sed experimen-
tum. i. signum in secunda z tertia figura. si miltiter signa

dicunt sed nō pdigta z hec est. **Sic diuidit signum.**
Dubitabit hīc aliq̄s de p̄t̄ huius partis q̄ cum en-
 thimema sit ratio cōtracta ad mām p̄tinet enim ad rhe-
 toricum s̄m **A**ḡ. in posterioribus. non debet hīc deter-
 minari nisi determinet de sillogismo simplr̄ z in cōmu-
 ni z est h̄. querit̄ cui p̄tineat enthimema. Et dicēdum q̄
 enthimema p̄tinet medium qd̄ est signum quādo subit̄
 ces vna p̄positio manifesta sicut intēdit̄ hīc **A**ḡ. de en-
 thimemate. sed signum est duplr̄. q̄ aut absolute dictum
 sicut in secūda z tertia figura videt̄ signum qd̄ est prodi-
 gium. Signū aut̄ p̄mo modo dictum p̄tinet ad rhetori-
 cam p̄mo z enthimema s̄m sp̄m z h̄ intendit̄ in p̄mo
 posterior. siḡm aut̄ secūdo modo dictū z enthimema s̄z
 sp̄s ad dialecticum p̄tinet z ad demonstratorem z ita en-
 thimema est cōmune genus arḡm p̄tinet ad dialecticū
 z demonstratorem z rhetoricum z ideo hīc determinat̄ z
 sic patet̄ quesita. **D**einde forte queret̄ de reductione
 enthimematis in sillogismū. s̄. que sit ars generalis reducēdi
 quodlibet enthimema cuiuslibet figure in sillogismum.
 Et dicēdum q̄ cum enthimema t̄m exprimat̄ vnam pro-
 positionem cum p̄one z sit ex tribus terminis t̄m aut cō-
 municat̄ prop̄o z p̄o in p̄dicato aut in s̄bo: aut subiect̄
 in vna z predicat̄ in reliqua. si autem cōmunicat̄ in p̄di-
 cato illud enthimema uel sit in p̄ma figura uel in tertia
 ex ma. z p̄one quare addita m̄. erit sillogismus. vtrum
 autem reduci debeat in sillogismum p̄me uel tertia figu-
 re patet ex positione terminoz s̄m q̄ p̄t̄ facere m̄. ue-
 ram. si autem cōmunicat̄ in s̄bo erit enthimema p̄me fi-
 gure uel secūde ex m̄. z p̄one z fiat sillogismus per addi-
 tionem ma. que statim patet quomō addi debet s̄m pos-
 sibilitatem terminoz z inherētiam. si autem subiecta-
 tur in vna z predicet̄ in altera: aut ergo qd̄ subiect̄ in p̄-
 missa predicat̄ in p̄one aut ecōuerso. si p̄mo modo erit
 enthimema in secūda figura ex ma. z p̄one z fiet sillogis-
 mus addēdo ma. si secūdo modo erit enthimema in ter-
 tia figura ex m̄. z p̄one z erit sillogismus addēdo ma.
Deinde adhuc forte dubitabit aliq̄s que sit differen-
 tia p̄cotis z signi. z similt̄ hīc querit̄ de diffinitione signi
 dicit enim q̄ signum est p̄positio demonstratiua necessa-
 ria uel p̄babilis cum tamē p̄babile non p̄tineat ad de-
 monstratorem. Et p̄t̄ duplr̄ assignari eorū differentia.
 Aut enim diffinit̄ signum in tota sua coitate uel signū
 antho^{ce} dictum. s̄. pdigium. Si p̄mo modo tūc differūt
 signum z p̄cos sicut cōmune z particulare. signū in om-
 ni figura est p̄cos aut in secūda uel tertia t̄m. z accipien-
 dum est p̄babile in diffinitione p̄cotis pro eo q̄ est ue-
 re p̄babile. z pro eo q̄ apparet esse tale tūc aut intelligē-
 da est diffinitio signi sic. Signū est p̄positio necessaria
 pro signo qd̄ est in p̄ma figura. s̄. pdigium. ul̄ pro eo signo
 qd̄ est p̄cos. z q̄ neutro istorum modoz est uera propo-
 sitio demonstratiua. dicit q̄ signo vult esse zc̄. q. d. preten-
 dit demonstrare q̄uis non faciat z accipit̄ in demonstra-
 tiua. **C**ōsequēter pro eo qd̄ est ostēsiuum signum aut
 non semp̄ ostēdit̄ q̄uis videt̄ ostēdere. Si autem diffi-
 nitio antho^{ce} dictum. tūc signum solum dicitur pdigium
 z p̄cos sicut p̄us signum in secūda z tertia figura z accipi-
 atur cōmuniter demonstrata in diffinitione signum ut di-
 ctum est. Sed q̄ cadit in sillogismo demonstratiuo cū in
 differētia est qd̄ est necessaria uel p̄babilis. vnde hīc est
 sensus diffinitionis. signum est p̄positio ostēsa alicuius
 de aliquo in p̄ma figura accepta in sillogismo demonstra-
 tiuo uel dialectico. ex hīs patet̄ quesita. **D**einde que-
 ret forte de diffinitione enthimematis s̄m q̄ dicit̄ eē sil-
 logismus. qd̄ non videt̄ cum sint modi diuersi arguēdi:
 z sillogismus exprimat̄ duas p̄positiones enthimema au-
 tem vnam. Et dicēdum q̄ s̄balt̄ idem est sillogismus
 z enthimema q̄uis nō sit in enthimemate expressus sen-
 sus utriusq̄ p̄pōnis intelligit̄ ex enthimemate vna: vn-
 de s̄m rem z decursum ipsius rōnis due sunt propōnes

ibi sicut in sillogismo. z h̄ est modo nō sunt oppositi mo-
 di ar^{di} sed vnum in alterū reducibile. **C** Adhuc si enth-
 imema sit ex p̄cotibus z signis tunc in vniuersalibus exi-
 gunt̄ plura signa z plures p̄cotes. S̄z circa omne enth-
 imema p̄t̄ fieri ex vno signo uel p̄cote. Et dicēdum q̄ nō
 accipit̄ enthimema pro aliquo particulari enthimema-
 te sed pro enthimemate s̄m sp̄m. sic enim habet diffini-
 tionē z h̄ sit aliquādo ex p̄cote aliquādo ex signo z ideo
 dicit̄ q̄ sic ex p̄cotibus zc̄. **C** Hīc cōsequēter querit̄ p̄t̄:
 an ex vno possit̄ sequi aliqd̄ ex necessitate. sed sup̄ius di-
 ctum est. alia etiam possunt queri circa litteram que pa-
 tent per eius expositionem.

Aturas autem rerum cognoscere
 possibile est sigs cōcedat simul trās
 mutare corpus z animaz quecūq̄
 naturales sunt passiones. **D**icēs enim ali-
 quis fortasse musicam trāsmutauit s̄m qd̄
 aiām sed non eorum que naturalr̄ nobis
 h̄ est passio: sed ut ire z cōcupiscentie z na-
 turalium motuum. si igit̄ z hoc det̄ z vnū
 vnius speciei signum eē: z poterimus su-
 mere p̄p̄riā vniuscuiusq̄ generis passio-
 nē: z signū poterimus naturā cognoscē.

C Hīc docet inuenire signum qd̄ est mediū in enthime-
 mate. h̄ dico t̄m de signo qd̄ est pdigium. Et diuidit̄ in
 duas. q̄ p̄mo docet ipsum inuenire. secūdo intendit̄ or-
 dinare ad demonstrandum passionem de s̄bo per ipsum
 cum dicit̄. **E**st ergo. **I**psa in duas. in p̄ma ponit̄ du-
 as sup̄pōnes sup̄ quas fundat̄ sua ars. In secūda dat ar-
 tem suam cum dicit̄. **S**i enim est specialiter. **I**psa
 sup̄pōm est q̄ passio naturalis uel signum habet esse in
 s̄bo cuius est. secūda q̄ vnius passionis sit vnum signū.
C Circa p̄mā sic p̄cedit̄. p̄mo ponit̄ eam dicēs q̄ si con-
 cedamus naturales passiones transire simul corpus z
 animam. s̄. signū z uestigium suum in cōposito possibi-
 le est nos per illud signum naturales passiones cogno-
 scere z hoc totum nō est aliud q̄z q̄ cōcedēdū est passio-
 nem naturalem habere signum in s̄ba z h̄ est. **N**aturas
 autem. **S**ecūdo explanat eam per exemplum. z p̄mo
 per exēplum in opposito. d. q̄ qui adiscit̄ musicam s̄m
 quid trāsmutat̄ q̄ s̄m animam non s̄m totūz coicet̄ z h̄
 est. **D**icens enim. **S**ecūdo ponit̄ exemplum in propo-
 sito. d. q̄ fra z concupiscentia sunt passiones naturales q̄
 tenus coniuncti sunt z h̄ est. **S**ed ut ire. **C**ōsequēter
 ponit̄ secūdam sup̄pōm. s̄. q̄ vnius passionis vnū est si-
 gnum z h̄ est. **S**i igit̄ z hoc det̄.

Si enim est specialiter alicui generi indi-
 uiduo existēs passio: ut leonibus fortitudo
 necesse est z signum eē aliqd̄: cōpati enim
 sibi inuicēz positum est: z hoc sit magnas
 similitates habere qd̄ z in alijs nō totis ge-
 neribus non cōtingit. **N**am signum sic p̄-
 p̄rium est quoniā totius generis passio est
 p̄p̄ria z non solius p̄p̄rium sicut solemus
 p̄p̄rium dicere erit ergo z in alio gene-
 re hoc z erit fortis homo z ad aliquod ani-
 mal: habebit ergo signum: vnum enim
 vnius fuit. **S**i ergo sunt hec z poterimus
 talia signa colligere in his animalib̄ que
 tātūz vnam passionem habent aliqua: n

priam. vnumquodq; autē habet
quoniam vnum habere necessi-
terimus naturas cognoscere.

Contrariis supponibus ponit artē suā ad signū
z diuidit in duas. In p^a docet inuenire
est passio. in 2^a ubi plures cum dicitur. S.
prima intēdit talem artē. Si aliq; passio
totalr z alicui non totalr ad inueniēdum
sbo cui totaliter inest. verbi grā fortitudo
uerfaliter homini aut z equo particulariter.
ergo signum fortitudinis in leone cōsiderā
quif fortitudinem in alijs aialibus fortibus
bere magnas extremitates tūc erit signum fo-
in leone in dādo habere artē. Sic pcedit p^m
fi aliqua ppria passio inest alicui sbo specialiter ut
itudo necesse est aliqd eius eē signum in sbo
dictum est in suppone p^ma z h est. Si enim est
liter. Scdo adūgit q; hoc pōt esse magnas extremit.
habere qd qdem inest alijs oibus aialibus a leone q;
non ulr z ad remouēdum cauillationem dicit q; signū
sic pprium dicit z similr eius passio. put solet dici ppri-
put cōuenit alicui uliter sed nō soli z h est. Et si hec.
3° ex hoc cōcludit q; hec passio fortitudo alijs inest a le-
ne sicut homini alicui z equo z hēbit ibi signum cum sit
passio vna z cum ita sit poterimus passionem de sbo co-
gnoscere z h est. Erat ergo.]

C Si sbo duo habet propria totum genus
ut leo forte z cōmunicatiuum quomodo
cognoscemus utrum verius signū sit eo-
rum signorum que specialiter sequuntur.
An si alicui non toti alijs ambo: z in quibus
non totis utrūq; quādo hoc quidem ha-
bet: illud autem non. si enim fortis quidez
liberalis autem non. Habet autē hoc pa-
lam quoniam z duorum in leone fuit hoc
signum fortitudinis.

Contrariis docet inuenire signū passionis ubi plures sūt
passiones z pcedit sic. p^mo querit cū aliqd genus sbo
hēat duas passiones naturales sicut homo hēt fortitudi-
nem z liberalitatem z hēt eoz signa duo quomō cogno-
scimus q; signum huius passionis sit z hoc est. Si vō duo
habeat. Scdo sic soluit si duo sint z duo sint signa cōfi-
derādum est in quo sbo vna passio sepat ab altera ita q;
eius inest vna passio z nō altera z vide q; signoz cōmuni-
cat eque in illo sbo z illud habet poni pro eius sbo p^m-
mo cui ambe passiones inest. vbi grā inest fortitudo z
liberalitas signum vnum est hēre magnas extremitates
reliquum aut non noīaf hīc. cōsiderādūz ergo ad homi-
nem z ad equum z ad huiusmodi. in equo inuenit fortitudo
sed non liberalitas z videns similr habere magnas
extremitates cum cōiter ibi in fortitudine que si sit in le-
one dicēdum est magnas extremitates habere esse signū
fortitudinis z h est. Si alicui sit cōmune. Insi sit alicui
alijs. i. a proprio sbo. nō toti ambo. i. non ambo uliter in-
sunt. d. enim negatio cadere sup utrūq;. i. sup totū z sup
ambo e hoc exponit. d. z p. i. ubi utrūq;. i. utraq; passio.
i. diuisim inest qbusdam. i. aliqbus. non totis. i. nō ulr. i.
qñ fillm habet h. i. vnā passionū. illd aut non. i. nō
re. nam ambo sic fortis liberalis aut non habet h aut h. i. s.
signum habere magnas extremitates de numero signo-
rum z h est. palam quoniam zc.]

C Est ergo naturas cognoscere in prima
quidem figura medium prime extremita-

q
tr
in
id
ui
ch
m
foi
cei
qu
ad
fre
ster
cus
q; re
Et
deme
logico
non tū
q; hī
turalit
nālib
logico
minari. e
non cōue
signum ha
passionis p
lis z moral
cet sumere
lis pūter dicta
aut docet inuenire
Adhuc passio nālis
aut inafat. pprie
sionis nālis in
def ars su
Et dicit
h in r
deter
ctaf
ca
si

19